virtual-project.eu

JODI

PICOULT

DISPARIȚII

JODI PICOULT

DISPARIȚII

Original: *Vanishing Acts* (2005)

Traducere din engleză de:
MARILENA DUMITRESCU

virtual-project.eu

2008

MULȚUMIRI

Ca întotdeauna, nu am făcut singură nici această carte. Primul mulțumesc, uriaș, îl spun pentru Sergent Janice Mallaburn, de la Biroul Șerifului din Maricopa, o persoană extrem de energică și plină de forță, care probabil nici nu și-a dat seama în ce se băga oferindu-se să mă ajute, după ce m-a întâlnit cu ocazia vizitei mele la Închisoarea din Madison Street; ea este primul (și ultimul) meu guru din timpul documentării, care m-a numit „O ciudățenie de la restaurantele Tastee". Le mulțumesc celor care m-au ajutat să pătrund în diverse domenii ale dreptului: Chris și Kiki Keating, Allegra Lubrano, Kevin Baggs (și Jean Arnett), David Bash, Jen Sternick, detectivul Trooper Claire Demarais, comandantul Nick Giaccone și căpitanul Frank Moran. Judecătoarea Jennifer Sobel primește mulțumiri speciale pentru că m-a însoțit într-o vizită de o zi la închisoare, măcar pentru ca lumea să mă creadă la întoarcerea acasă, încărcată de atât de multe povești. James Steinmetz de la Trupele Statului New Hampshire și câinii lui, Maggie și Greta, precum și Matt Zarella de la Trupele Statului Rhode Island mi-au arătat de ce sunt impresionanți câinii implicați în operațiuni de căutare și salvare. Mulțumesc medicilor și psihiatrilor care mi-au furnizat informații despre mușcătura de scorpion, despre traheostomie, histerectomie și reprimarea memoriei: Doug Fagen, Jan Schenier, Ralph Cahaly, David Toub, Roland Eavey și Jim Umlas. Pentru transcrierea rapidă îi mulțumesc, ca de obicei, lui Sindy Follensbee. Pentru că m-au lăsat să le fur din viață, fără milă, le mulțumesc lui: Jeff Hastings, JoAnn Mapson și Steve Alspach. Pentru că a fost primul cititor: lui Jane Picoult. Pentru abnegația cu care s-au dedicat volumelor mele: lui Carolyn Reidy, Judith Curr, Sarah Branham, Karen Mender și tuturor celorlalți de la Atria, care sunt atât de numeroși. Pentru că le-a amintit celorlalți să se ocupe cu conștiinciozitate de scrierile mele: invincibilei Camille McDuffie. Pentru aniversarea noastră de cincisprezece ani și mulți înainte, Laurei Gross. Pentru că este cel mai bun animator și maestru de ceremonii de care s-ar putea bucura un autor, lui Emily Bestler. Și pentru că există, pur și simplu, lui Kyle, Jake, Tim și Samanthei.

Ce alte cuvinte, ne-am putea întreba, sunt memorabile și demne de a fi repetate, dacă nu cele inspirate de dragoste? Faptul că au fost vreodată rostite este minunat. Sunt într-adevăr puține și rare, dar, la fel ca un refren, sunt repetate și adaptate de memorie, neîncetat. Restul cuvintelor se fărâmițează odată cu stucatura ce acoperă inima. Nu este bine să le repetăm pe acestea acum, cu voce tare. Nu suntem pregătiți să le auzim tot timpul.

Henry David Thoreau,
A Week on the Concord and Merrimack Rivers, 1849

PROLOG

Aveam șase ani când am dispărut prima oară.

Tatăl meu pregătea un număr de iluzionism pentru spectacolul anual de Crăciun de la clubul seniorilor, iar asistenta lui, recepționera care avea un dinte de aur adevărat și gene false, groase ca un păianjen, se îmbolnăvise de gripă. Mă pregăteam să-l implor pe tata să mă lase să particip, dar m-a rugat el pe mine, ca și când eu i-aș fi făcut *lui* o favoare.

Cum vă spuneam, aveam șase ani și încă mai credeam că tata avea într-adevăr puterea să-mi scoată monede din ureche, să găsească un buchet de flori în faldurile capotului cu panglici al doamnei Kleban și să facă să dispară dinții falși ai domnului Vab Looen. Executa toate scamatoriile acestea regulat pentru vârstnicii care veneau să joace bingo, să facă gimnastică aerobică sau să vadă filme alb-negru vechi, a căror coloană sonoră trosnea precum lemnele pe foc. Știam că unele părți ale prestațiilor lui erau trucuri – volutele mustății, bunăoară, și moneda de douăzeci și cinci de cenți, cu două pajuri –, dar eram sută la sută sigură că bagheta de magician mă putea transporta în neant, până când considera el de cuviință să mă aducă înapoi.

În seara spectacolului de Crăciun, locuitorii din trei comunități defavorizate ale orașului nostru au înfruntat gerul și zăpada, și s-au lăsat transportați cu autobuzele la clubul seniorilor. S-au așezat în semicerc, pentru a-l urmări pe tata, în timp ce eu așteptam în spatele scenei. Când m-a anunțat pe mine – „Uluitoarea Cordelia!” – am ieșit îmbrăcată într-un body cu paiete, pe care îl păstram de obicei în cufărul de costume.

Am învățat multe lucruri în seara aceea. De exemplu, faptul că a fi asistenta magicianului însemna, într-o anumită măsură, să te confrunți direct cu iluzia. Că invizibilitatea implica, de fapt, să-și ghemuiești trupul într-un anume fel și să lași cortina neagră să cadă peste tine. Că oamenii nu se evaporă pur și simplu; că a nu găsi pe cineva înseamnă a fi fost dirijat greșit, în altă direcție.

1.

Cred că este o problemă de afecțiune: cu cât ții mai mult la o amintire, cu atât ea este mai puternică și mai ciudată.

Vladimir Nabokov

DELIA

Nu poți trăi în lumea aceasta fără să lași în urmă o părticică din tine. Există drumuri concrete, precum chitanțele cheltuielilor achitate cu cărți de credit și calendarele pe care marchezi întâlnirile și promisiunile făcute altora. Există indicii microscopice, cum sunt amprentele, care rămân nevăzute dacă nu știi să le cauți. În absența acestora, există totuși mirosul. Trăim într-un nor care se mișcă împreună cu noi când ne verificăm poșta electronică și când facem jogging, și când ne asociem ca să călătorim mai mulți cu aceeași mașină. Eliminăm permanent celule ale pielii – patruzeci de mii pe minut – care, împinse de curenți, ni se ridică pe picioare și sub bărbie.

Azi alerg după Greta, care o ia înainte tocmai când am ajuns la tufișurile încâlcite de la poalele muntelui. Sunt udă leoarcă până la brâu de noroi și zăpadă fleșcăită, deși toate acestea par a nu-l deranja câtuși de puțin pe copoiul meu. Condițiile groaznice care fac înaintarea noastră atât de dificilă sunt însă și cele care au păstrat urma pe care o căutăm.

Ofițerul de la Departamentul Poliției din Carroll, New Hampshire, care ar trebui să mă însoțească, a rămas în urmă. Aruncă o privire la terenul pe care Greta intră ca un buldozer și dă din cap.

— Las-o baltă, zice el. Un copil de patru ani nu avea cum să răzbată pe aici.

Adevărul este că probabil are dreptate. La această oră a după-amiezii, când pământul se răcește odată ce apune soarele, curenții de aer bat pe pantă în jos, ceea ce înseamnă că, deși fetița a parcurs o zonă mai plată, undeva mai departe, Greta va găsi urma acolo unde a purtat-o vântul.

— Greta nu este de acord, zic eu.

La serviciu, nu-mi pot permite să nu am încredere în partenerul meu. Un câine își folosește nasul în proporție de cincizeci la sută pentru a distinge

mirosuri, în comparație cu mai puțin de un centimetru pătat, în cazul meu. Astfel încât, dacă Greta zice că Holly Gardiner a plecat de pe terenul dejoacă de la centrul de supraveghere Sticks & Stones și a urcat până în vârful muntelui Deception, eu am să mă cațăr exact până acolo, să o găsesc.

Greta trage la capătul celor trei metri de lesă și o bună bucată de drum înaintează zorită. Un copoi splendid, are creștetul negru, o haină de catifea maro și trupul neîndemânatic al unei fete care urmărește dansatorii de la galerie. Face de două ori înconjurul unui bolovan neted, pleșuv, apoi ridică ochii spre mine, în timp ce cutele de pe figură i se adâncesc. Mirosul se concentrează, precum cercurile provocate de o piatră aruncată în apă. Acesta este locul în care copilul s-a oprit să se odihnească.

— Găsește-o! îi comand.

Greta caută în toate părțile să prindă urma din nou și apoi începe să alerge. Fug după câine și mă strâmb de durere când o creangă mă plesnește peste față, făcându-mi o crestătură deasupra ochiului stâng. O tăiem printr-o vie încâlcită și nimerim pe o cărare îngustă, care duce într-o poiană.

Fetița este așezată pe pământul ud, tremură și își strânge genunchii cu brațele. Ca de obicei, pentru o fracțiune de secundă o văd pe Sophie în chipul ei și trebuie să-mi înfrâng pornirea să o înșfac, speriind-o de moarte. Greta sare și țopăie, pentru că așa știe ea să identifice persoana al cărei miros l-a preluat de la o căciulă de lână, la centrul de supraveghere și pe care l-a urmat mai bine de șase kilometri, până în locul acesta.

Fetița clipește spre noi, măsurându-ne cu băgare de seamă, sub carapacea de teamă.

— Pun pariu că tu ești Holly, zic eu ghemuindu-mă lângă ea.

Îmi scot jacheta, bine încălzită de trupul meu și o așez pe umerii ei înguști.

— Mă cheamă Delia.

Fluier și câinele vine lângă mine cu pași mărunți.

— Ea este Greta.

Îi scot hamul pe care îl poartă la lucru. Greta dă atât de tare din coadă, încât corpul ei pare un metronom. Când fetița ridică mâna să-l mângâie, îi fac o evaluare vizuală rapidă.

— Ești rănită?

Scutură din cap și se uită la crestătura de deasupra ochiului meu.

— *Tu* ești.

Tocmai atunci dă buzna în poiană polițistul din Carroll, gâfâind.

— Fir-aș al naibii, șuieră el. Ai reușit să o găsești!

Întotdeauna reușesc. Dar nu fișa performanțelor mă ține în această muncă. Nu fluxul de adrenalină și nici măcar șansa unui final fericit. Dacă mă gândesc bine, explicația constă în faptul că eu sunt cea pierdută.

•

Privesc de la distanță regăsirea dintre mamă și fiică – Holly topindu-se în brațele mamei ei, sentimentul de ușurare care le unește ca o sudură. Chiar dacă ar fi fost de altă rasă sau îmbrăcată ca o țigancă, aș fi putut să o identific pe această femeie într-o mulțime întreagă: este cea care pare frântă, o jumătate dintr-un întreg.

Nu-mi pot imagina nimic mai cumplit decât să o pierd pe Sophie. Când ești însărcinată nu te gândești decât să-ți dobândești propriul trup înapoi, cu toate acestea, după naștere îți dai seama că totuși cea mai mare parte din tine trăiește acum undeva în exteriorul tău, pândită de tot soiul de primejdii, de riscul dispariției, așa că îți petreci restul vieții încercând să descoperi cum să faci să o ții suficient de aproape, încât să-i fie bine. Acesta este lucrul ciudat când ești mamă: până nu-l ai, nici nu-ți dai seama cât de mult ți-a lipsit un copil.

Nu contează dacă omul pe care îl caut împreună cu Greta este bătrân, tânăr, bărbat sau femeie – există cineva pentru care persoana lipsă reprezintă ceea ce este Sophie pentru mine.

O parte a legăturii mele strânse cu Sophie, îmi dau seama, constă pur și simplu în compensare. Mama mea a murit când eu aveam trei ani. Când eram de vârsta lui Sophie, l-am auzit pe tata spunând lucruri precum „Mi-am pierdut soția într-un accident de mașină”, ceea ce pentru mine nu însemna nimic: dacă știa unde se afla mama, de ce nu se ducea să o aducă? Mi-a trebuit o viață întreagă ca să înțeleg că lucrurile fără valoare nu se pierd – nu-ți lipsește ceva de care nu-ți pasă –, dar eram prea mică să fi acumulat amintiri despre mama. Multă vreme tot ce am păstrat de la ea a fost un miros – un amestec de vanilie și mere mi-o aducea înapoi de parcă ea s-ar fi aflat la doar treizeci de centimetri –, apoi a dispărut și acesta. Nici măcar Greta nu poate găsi un om fără acel indiciu inițial.

Așezată lângă mine, Greta mă împinge cu botul în frunte, amintindu-mi că sângerez. Mă întreb dacă voi avea nevoie de copci, dacă această întâmplare îl va dezlănțui pe tata într-o nouă tiradă privind motivele pentru care ar fi trebuit să-mi aleg o meserie mai puțin riscantă, de exemplu, să

urmăresc criminali pentru o recompensă sau să fiu șeful unei echipe de dezamorsare a bombelor.

Cineva îmi întinde o bucată de tifon, pe care o apăs peste tăietura de deasupra ochiului. Când mă uit în sus, îl văd pe Fitz, cel mai bun prieten al meu, care întâmplător este reporter la ziarul cu cel mai mare tiraj din statul nostru.

— Celălalt cum arată? mă întreabă el.

— Am fost atacată de un copac.

— Serios? întotdeauna mi s-a spus că au o scoarță agresivă.

Fitzwilliam MacMurray a crescut într-una din casele învecinate; în cealaltă locuia Eric Talcott. Tata obișnuia să ne numească tripleta de siamezi. Am trăit o istorie întreagă cu amândoi, care include încercări de a absorbi apa de pe stradă cu sare Morton, de a arunca baloane cu apă de pe acoperișul școlii elementare și de a răpi pisica profesoarei de sport. Când eram copii formam un triumvirat; ca adulți, suntem remarcabil de apropiați. De fapt, Fitz va avea un dublu rol la nunta mea – cavaler de onoare pentru Eric și cel care mă va conduce pe mine la altar.

Din această perspectivă, Fitz este uriaș. Are peste un metru nouăzeci și o coamă de păr roșu, cu care arată de parcă ar fi luat foc.

— Vreau să-mi dai o declarație, zice el.

Întotdeauna am știut că Fitz va avea o meserie cu scrisul; dar mi-am imaginat că va ajunge poet sau prozator. Obișnuia să se joace cu cuvintele așa cum alți copii se joacă cu pietre sau cu nuiele, construind structuri pe care noi, ceilalți, trebuia să le decorăm în imaginație.

— Inventează tu ceva, îi propun.

Râde.

— Hei, lucrez pentru *New Hampshire Gazette,* nu pentru *New York Times.*

— Mă scuzați…?

La auzul vocii femeii, ne întoarcem amândoi. Mama lui Holly Gardiner mă privește insistent, cu o expresie atât de bogată în cuvinte de parcă, pentru o clipă, nu l-ar putea alege pe cel mai potrivit.

— Mulțumesc din suflet.

— Mulțumește-i Gretei, îi răspund. Ea a făcut toată treaba.

Femeia stă să izbucnească în plâns, greutatea momentului abătându-se asupra ei ca o ploaie torențială apărută din senin. Mă prinde de mână și mă

strânge, un curent subteran de înțelegere între mame, înainte de a reveni la echipa de salvare care se ocupă de Holly.

Copil fiind, am avut momente când am simțit cu disperare lipsa mamei – când toți ceilalți colegi de la școală aveau doi părinți la Concertul de Sărbători, când mi-a venit ciclul și m-am așezat pe marginea căzii din baie, cu tata, care îmi citea instrucțiunile de pe o cutie de Tampax, când l-am sărutat pe Eric prima oară și am simțit că dau pe dinafară.

Acum.

Fitz mă cuprinde cu brațul pe după umeri.

— Se pare că n-ai pierdut mare lucru, zice el blând. Tatăl tău a fost mai bun decât majoritatea părinților la un loc.

— Știu, îi răspund, dar mă uit la Holly Gardiner și la mama ei, cum se duc spre mașina lor, de mână, două pietre prețioase pe un fir delicat, ce s-ar putea rupe în orice moment.

*

În seara aceea, eu și Greta am fost cap de afiș la știri. La țară, în New Hampshire, nu avem programe despre răfuieli între bande și despre ucigași și violatori în serie; în schimb, aflăm despre șoproane care ard și despre panglici tăiate la spitalele locale și despre eroi autohtoni, așa ca mine.

Sunt cu tata la bucătărie și pregătesc masa de seară.

— Ce-i cu Sophie? întreb și mă încrunt, trăgând cu ochiul în camera de zi, unde ea doarme ghemuită pe covor.

— E obosită, zice tata.

După ce o iau de la grădiniță trage din când în când un pui de somn, dar astăzi, pentru că am fost în misiune de căutare, a trebuit să o ia tata și să o ducă cu el la clubul seniorilor, până la închidere. Cu toate acestea, mai este ceva. Când am venit acasă, nu m-a întâmpinat la ușă, să-mi spună tot ce este important: cine s-a dat în leagăn cel mai tare în pauză, ce carte le-a citit doamna Easley, dacă gustarea a fost cu morcovi și cuburi de brânză, a treia zi la rând.

— I-ai luat temperatura? întreb.

— Îi lipsește?

Zâmbește când ridic ochii în tavan.

— Își revine până la desert, anticipează el. Copiii își revin repede.

La aproape șaizeci de ani, tata arată bine – fără vârstă, aproape, cu părul ca sarea și piperul, cu un fizic de atlet. Deși multe femei s-ar fi agățat de gâtul unui bărbat ca Andrew Hopkins, el n-a avut decât rare întâlniri

romantice și nu s-a recăsătorit niciodată. Obișnuia să spună că viața este povestea unui băiat care își găsește fata perfectă; că el fusese destul de norocos să o primească într-o sală de nașteri.

Se duce la sobă, să adauge roșiilor zdrobite, lapte și smântână în părți egale – secretul unei rețete de casă pe care a aflat-o de la unul dintre seniori și care s-a dovedit a fi surprinzător de bună, spre deosebire de sfaturile despre cum să o ajute pe Sophie să evite o laringită (leagă-i un cordon negru în jurul gâtului) sau să se vindece de otită (pune ulei de măsline și piper pe un tampon de vată și bagă-i-l în ureche).

— Când vine Eric? întreabă el. Nu pot să mai țin mâncarea mult pe foc.

Trebuia să sosească de o jumătate de oră și nu a dat telefon să anunțe că întârzie, iar la telefonul mobil nu răspunde. Nu știu unde este, dar mi-l imaginez într-o mulțime de locuri: la barul Murphy pe Main Street, la Callahan de pe North Park, într-un șanț la marginea drumului, oriunde.

Sophie intră în bucătărie.

— Hei, zic eu, neliniștea pentru Eric evaporându-se la apariția plină de lumină a fiicei noastre. Vrei să mă ajuți?

Îi arăt fasolea verde; îi place zgomotul crocant pe care îl face când se rupe. Ea ridică din umeri și se așază pe scaun cu spatele la frigider.

— Cum a fost azi la școală? o stimulez eu.

Fața mică i se întunecă precum furtunile de iulie, bruște și puternice, apoi trec. La fel de repede se uită în sus la mine.

— Jannica are negi[1], anunță Sophie.

— Nu e bine, îi răspund, încercând să-mi aduc aminte care este Jennica – colega cu codițe blonde împletite sau cea al cărei tată este proprietarul unei cafenele cu ștaif din oraș.

— Vreau și eu negi.

— Nu, nu vrei.

O pereche de faruri mătură fereastra, dar nu intră pe aleea noastră. Mă concentrez asupra lui Sophie, încercând să-mi amintesc dacă negii sunt contagioși sau dacă este doar o poveste de babe.

— Dar sunt verzi, scâncește Sophie. Și foarte moi și au o etichetă pe care scrie cum se numesc.

Se pare că Warts sunt noile jucării la modă de la Beanie Baby.

— Poate de ziua ta.

— Pun pariu că și *asta* ai să uiți, acuză Sophie, care iese în fugă din bucătărie și se duce sus.

Deodată văd cercul roșu din calendarul meu – ceaiul grupei ei de la grădiniță, cu copiii și cu părinții, a început la ora unu, când eu urcam pe munte, căutând-o pe Holly Gardiner.

Când eram copil și se organiza un eveniment pentru mame și fiice la școala elementară, eu nu-i spuneam lui tata. În schimb, mă prefăceam bolnavă și rămâneam acasă în ziua aceea, ca să nu fiu nevoită să văd intrând pe ușă mamele tuturor celorlalte fete, știind că a mea nu va veni niciodată.

O găsesc pe Sophie întinsă în pat.

— Draga mea, îi spun. Te rog să mă ierți!

Se uită la mine.

— Când ești cu *ei,* mă întreabă, cu inima sfâșiată, te gândești vreodată la *mine*?

Drept răspuns o ridic în brațe și o așez în poală.

— Mă gândesc la tine chiar și când dorm, zic eu.

Acum îmi vine greu să cred, când trupul acesta mic se lipește de mine, dar când am descoperit că eram însărcinată, m-am gândit să nu păstrez copilul. Nu eram căsătorită, iar Eric avea destule necazuri fără să-i mai aduc și eu o responsabilitate în plus. În cele din urmă însă, n-am putut merge până la capăt. Voiam să fiu genul de mamă care nu poate fi separată de copil fără o luptă acerbă. Îmi place să cred că așa a fost și mama mea.

A fi părintele lui Sophie – cu sau fără Eric, în funcție de an – este mai greu decât m-am așteptat. Orice fac bine pun pe seama exemplului tatălui meu. Tot ce fac rău reproșez direct destinului.

Ușa dormitorului se deschide și intră Eric. Pentru o fracțiune de secundă, înainte să mă năpădească amintirile, rămân fără grai. Sophie are părul meu negru și pistruii, dar slavă Domnului, cam atât. Are constituția zveltă a lui Eric și pomeții lui înalți, zâmbetul lui degajat și ochii lui tulburători – albastrul febril al unui ghețar.

— Îmi pare rău că am întârziat.

Plantează un sărut pe creștetul meu și eu trag aer în piept, încercând să miros indicatorul alcoolic în respirația lui. O ridică pe Sophie în brațe.

Nu simt acreala de whiskey sau malțul granulat din bere, dar asta nu înseamnă nimic. Chiar și la liceu, Eric cunoștea o sută de mijloace de a îndepărta steagurile roșii ale consumului de alcool.

— Unde ai fost? întreb.

— M-am întâlnit cu un prieten la Amazon.

Scoate din buzunarul de la spate o broască din seria Beanie Baby.

Sophie trage un chiot și o înșfacă, îl îmbrățișează pe Eric cu atâta putere încât l-ar putea sufoca.

— Ne-a folosit pe amândoi, zic dând din cap. E o artistă în escrocherii.

— Și-a diminuat șansele de a pierde, atâta tot.

O lasă jos și Sophie aleargă imediat să-i arate bunicului jucăria.

Mă cuibăresc în brațele lui, agățându-mi mâinile cu degetele mari de buzunarele din spate ale jeanșilor lui. Sub urechea mea, inima lui bate pentru mine ritmul timpului. „Îmi pare rău că m-am îndoit de tine”.

— Primesc și eu un broscoi de la tine? îl întreb.

— Tu ai deja unul. L-ai sărutat și te-ai ales cu mine. Ții minte?

Pentru exemplificare, își plimbă buzele pe gâtul meu, de la urma minusculă de la bază – o cicatrice de la săniuș, de când aveam doi ani – până la buze. Simt gust de cafea și sper, slavă Domnului, de nimic altceva.

Rămânem așa în camera fiicei noastre pentru câteva minute, chiar și după ce sărutul s-a sfârșit, rezemându-ne pur și simplu unul de altul într-un răgaz de liniște. Întotdeauna l-am iubit. Broscoi sau nu.

•

Când eram copii, eu, Eric și Fritz am inventat un limbaj. Am uitat cea mai mare parte din el, cu excepția câtorva cuvinte: *valiango,* care însemna pirat; *palapada,* care însemna ploaie și *ruskifer,* care nu avea traducere în limba engleză, dar care descria fundul adâncit la mijloc al unui coș împletit, unde firele de răchită se adunau, toate, într-un singur punct și pe care îl foloseam uneori ca explicație pentru prietenia noastră. Toate acestea se petreceau înainte ca orele de joacă să fi căpătat programarea contractuală a unei căsătorii aranjate și de cele mai multe ori, dimineața, unul dintre noi apărea la casa altuia, iar cei doi se duceau împreună să-l culeagă pe al treilea.

Iarna construiam forturi de zăpadă cu adăposturi și tuneluri complicate, echipate cu trei tronuri sculptate, pe care ne așezam și sugeam țurțuri, până nu ne mai simțeam degetele nici la mâini, nici la picioare. Primăvara mâncam „zahăr pe zăpadă”[2] pe care ni-l prepara Fitz când făcea sirop de arțar și toți trei ne duelam cu furculițele pentru a prinde bucata cea mai dulce și mai mare. Toamna săream gardul din spatele livezii McNab și mâncam mere cortlands și ionatane, cu coaja caldă ca pielea noastră. Vara scriam preziceri secrete despre viitorul nostru, la lumina licuricilor, și le ascundeam în scorbura unui arțar bătrân – o capsulă a timpului pentru când aveam să fim mari.

Fiecare avea rolul lui: Fitz era visătorul; eu eram tacticianul cu simț practic; Eric era deschizătorul de drumuri, cel care îi vrăjea la fel de ușor pe adulți sau pe ceilalți copii. Eric știa exact ce să spună dacă la prânz îți cădea din mână, din greșeală, tava fierbinte și toată cantina se uita la tine sau dacă te prindea profesorul în timp ce tu întocmeai lista cadourilor de Crăciun. A face parte din anturajul lui era ca lumina soarelui printr-un geam transparent: de aur, ceva spre care să-ți ridici fața.

Lucrurile au început să se schimbe când ne-am întors acasă în vara de după anul de boboci la colegiu. Eram cu toții iritați, supuși regulilor de sub acoperișul părinților, dar Eric era de-a dreptul mânios și se însenina numai când ieșeam toți trei, seara. Eric propunea întotdeauna să mergem la bar și le cunoștea pe cele care nu verificau vârsta, să vadă dacă ești minor. Pe urmă, după ce Fitz pleca, eu și Eric întindeam o pătură veche pe malul opus al lacului din oraș și ne dezbrăcăm unul pe celălalt, alungând țânțarii de pe porțiunile pe care le revendicam fiecare pe trupul celuilalt. Dar de fiecare dată când îl sărutam simțeam în respirația lui lichiorul și întotdeauna am urât mirosul de alcool. Este o obsesie ciudată, dar cred că nu mai puțin obișnuită decât aceea a oamenilor care nu suportă mirosul de benzină și care trebuie să se țină de nas când fac plinul la pompă. În fine, îl sărutam pe Eric și inhalam mirosul acela fermentat și amar, și mă îndepărtam de el. El mă făcea mironosiță, iar eu începusem să cred că poate așa eram într-adevăr – era mai ușor decât să recunosc ceea ce ne despărțea.

Uneori realizăm că trecem prin viață legați la ochi și evităm să recunoaștem că cei care au strâns nodul zdravăn suntem chiar noi. Așa s-au desfășurat lucrurile pentru Fitz și pentru mine, în cei zece ani de după liceu. Dacă Eric ne spunea că bea doar o bere din când în când, noi îl credeam. Dacă atunci când era treaz îi tremurau mâinile, noi ne uitam în altă parte. Dacă menționam faptul că el bea, problema devenea a mea, nu a lui. Și totuși, în ciuda tuturor acestor lucruri, nu puteam pune capăt relației cu el. Toate amintirile erau legate de el; să le elimin însemna să pierd parfumul copilăriei mele.

În ziua în care am aflat că eram gravidă, Eric a ieșit cu mașina de pe drum, a trecut printr-un parapet și a intrat în lanul de porumb al unei ferme. Când m-a sunat să-mi spună ce se întâmplase – dând vina pe o marmotă care îi tăiase calea – i-am închis telefonul și m-am dus cu mașina la apartamentul lui Fitz. „Cred că avem o problemă”, i-am spus de parcă ne privea pe toți trei, ceea ce, de fapt, chiar așa era.

Fitz m-a ascultat rostind un adevăr pe care ne străduiserăm mult să nu-l formulăm cu glas tare, plus unul mai nou, magnific, înfricoșător. „Nu pot face asta singură”, i-am spus.

Se uitase la pântecul meu, încă plat. „Nu ești singură”.

Magnetismul lui Eric nu putea fi negat, dar în după-amiaza aceea am înțeles că, uniți, eu și Fitz formam și noi o forță ce nu trebuia subestimată. Iar când am plecat din apartamentul lui, știind ceea ce va trebui să-i spun lui Eric, mi-am adus aminte ce scrisesem pe hârtie în vara în care încercasem să-mi ghicesc restul vieții. Mă jenasem că așternusem cuvintele negru pe alb și împăturisem hârtia de trei ori, ca să nu vadă Fitz și Eric. Eu – un băiețoi de fată care petrecea ore în șir în compania băieților, jucând rol de corsar neînfricat sau de arheolog în căutarea relicvelor, o fată care o singură dată se comportase ca o demoazelă nefericită, dar care se salvase pe cont propriu chiar și atunci – scrisesem o singură dorință fierbinte. „Într-o zi, voi fi mamă”.

*

Eric, unul dintre cei trei juriști din Wexton, se ocupă de transferurile de proprietăți funciare, de testamente și ocazional de divorțuri, dar pledase de câteva ori și în procese – ca avocat al apărării pentru infracțiuni de conducere sub influența alcoolului și furturi mici. De obicei câștigă, ceea ce nu mă surprinde. Doar nu o dată am fost juriul pus să judece și întotdeauna am reușit să mă las convinsă.

Dovadă: căsnicia mea. Eram perfect mulțumită să semnez un certificat de căsătorie la judecătorie. Pe urmă însă, Eric a sugerat că o mare petrecere n-ar fi o idee chiar atât de rea și, înainte să-mi dau eu seama ce se întâmplase, eram îngropată sub un teanc de pliante pentru localuri de recepție, benzi de muzică și liste de prețuri de la florării.

Stau pe jos în camera de zi după cină și eșantioanele de țesături îmi acoperă picioarele ca o pătură din petice.

— Cui îi pasă dacă șervetele de masă sunt albastre sau verzui? mă plâng eu. Oricum pe steroizi verzuiul este doar albastru, nu-i așa?

Îi întind un teanc de albume de fotografii; trebuie să găsim zece cu Eric și zece cu mine pentru montajul introductiv al filmului nunții. El îl deschide pe primul și iată, o fotografie cu Eric, cu Fitz și cu mine, arătând ca niște cântați groși în costumația de iarnă, privind afară din intrarea unui iglu. Eu sunt între cei doi băieți; majoritatea fotografiilor sunt la fel.

— Uită-te la părul meu, râde Eric. Parcă aș fi Dorothy Hamill[3].

— Nu, *eu* arăt ca Dorothy Hamill. Tu arăți ca o ciupercă portobello.

În următoarele două albume pe care le deschid, sunt mai mare.

Albumul conține mai puține imagini cu noi, cei trei, și mai multe cu Eric și cu mine, Fitz apărând doar sporadic. Fotografia de la balul absolvenților: eu și Eric, și pe urmă Fitz într-un instantaneu, cu o fată al cărei nume nu mi-l amintesc.

Într-o seară, când aveam cincisprezece ani, le-am spus părinților noștri că plecăm într-o excursie cu școala, dar, de fapt, am urcat în turnul cu clopot de la Dartmouth's Baker Library, să privim o ploaie de meteoriți. Am băut șnaps de piersici, furat din barul părinților lui Eric, și ne-am uitat cum stelele jucau leapșa cu luna. Fitz a adormit cu sticla în mână, iar eu și Eric am așteptat curgerea cometelor. „Pe-aia ai văzut-o?" mă întreba Eric. Când nu vedeam steaua căzătoare, îmi lua mâna și îmi dirija degetul. Pe urmă rămânea ținându-mă de mână.

Până am coborât, la 4.30 dimineața, avusesem parte de primul sărut și nu mai eram trei.

Tocmai a intrat tata în cameră.

— Mă duc sus, să mă uit la Leno, zice el. Încuie tu, bine?

Ridic ochii.

— Unde sunt pozele de când eram mică?

— În albume.

— Nu… astea sunt numai de la patru sau cinci ani. Mă ridic în capul oaselor. Mi-ar plăcea să am și fotografia de la nunta ta, pentru film.

Singura fotografie a mamei e expusă aici în casă.

Zâmbește cu toată fața și nu poți să o privești fără să te întrebi cine o făcuse fericită în clipa aceea și cum.

Tata se uită la mine și dă din cap.

— Am știut că va sosi și clipa asta. Vino!

Eu și Eric îl urmăm în dormitorul lui și ne așezăm pe patul dublu, pe partea unde nu doarme. Tata scoate dintr-un dulap o cutie metalică, cu logoul Pepsi-Cola pe capac. Răstoarnă conținutul pe cuvertură, între Eric și mine – zeci de fotografii ale mamei, îmbrăcată în fuste țărănești și bluze de pânză transparente, cu părul negru lăsat liber pe spate, ca un râu. Un portret de la nuntă: mama în rochie albă în formă de clopot; tata ferecat în smoching, arătând de parcă ar vrea să o ia la fugă. Fotografii cu mine, înfășată strâns ca un croasant, într-un echilibru dubios în brațele mamei. Și

una cu mama și tata pe o canapea verde, urâtă, cu mine între ei, o punte din carne cu gropițe și din sângele lor amestecat.

E ca și cum ai vizita altă planetă când ai un singur rolfilm pentru fotografii, ca și cum ai veni la un banchet după greva foamei – este atât de mult aici, încât trebuie să fac conștient efortul de a nu alerga pretutindeni înainte ca totul să dispară. Mi se aprind obrajii, ca și când aș fi primit palme.

— De ce *ai ascuns* toate astea?

Ia o fotografie din mâna mea și o privește lung, încât mă face să cred că a uitat complet de Eric și de mine, că suntem în cameră.

— Am încercat să evit câteva fotografii, explică tata, dar tu mă tot întrebai când se va întoarce mama. Iar eu le luam iar la mână și mă opream și pierdeam zece minute sau o jumătate de oră, sau o jumătate de zi. Le-am ascuns nu pentru că nu voiam să le văd, Delia. Le-am ascuns pentru că *numai asta* voiam să fac cu ele.

Pune fotografia de la nuntă înapoi în cutie și pe restul deasupra ei.

— Poți să le păstrezi, îmi spune tata. Poți să le păstrezi pe toate.

Ne lasă în semiîntuneric în camera lui. Eric atinge fotografia de deasupra, de parcă ar fi o delicată floare Asclepias.

— Asta, zice el repede. Asta este ceea ce vreau să avem împreună.

•

Cei pe care nu-i găsesc îmi rămân în memorie. Adolescentul care a sărit de pe podul feroviar Fairlee-Orford în râul Connecticut într-un martie rece; mama din Conway care a dispărut lăsând o oală să fiarbă pe sobă și în țarcul de joacă, un copilaș care încă nu putea să meargă; copila smulsă dintr-o mașină în parcarea oficiului poștal din Strafford, când sora ei intrase să lase un pachet voluminos. Toți aceștia stau uneori în spatele meu când mă spăl pe dinți; uneori sunt ultimele imagini pe care le văd înainte de a adormi; uneori, ca acum, mă împiedică să dorm la miezul nopții.

Este ceață deasă în această seară, dar eu și Greta ne-am antrenat mult pe peticul acesta de teren, așa că îl cunoaștem pe dinafară. Eu mă așez pe un buștean acoperit de mușchi, în timp ce Greta adulmecă de jur-împrejur. Deasupra mea se leagănă ceva atârnat de o creangă, plin, rotund și galben.

Sunt mică și el tocmai a terminat de plantat un lămâi în curtea noastră din spate. Dansez în jurul lui. Vreau să fac limonadă, dar nu există niciun fruct, pentru că pomul este încă mic. „Cât durează să crească?” întreb. „Durează ceva”, îmi spune el. Mă așez jos în fața lui, să-l privesc. Am să aștept. El

vine lângă mine și mă ia de mână. „Hai, *grilla,* zice el. Dacă vom rămâne aici așa de mult, am face mai bine să mâncăm ceva”.

Sunt unele vise care îți rămân între dinți când dormi, așa încât, dacă deschizi gura să caști când te trezești, ele zboară imediat afară. Dar acesta pare prea real. Acesta pare că s-a petrecut cu adevărat.

Am trăit în New Hampshire toată viața. Niciun lămâi n-ar suporta o climă ca a noastră, unde totul este alb nu numai de Crăciun, ci și de Halloween. Trag jos mingea galbenă: o sferă sfărâmicioasă din semințe pentru păsări și seu.

Ce înseamnă *grilla*?

•

A doua zi dimineață, încă mă mai gândesc la acest lucru după ce am dus-o pe Sophie la grădiniță și mai zăbovesc zece minute fâțâindu-mă de colo-colo, ca să-mi repar greșeala de ieri. Am intenționat o alergare de antrenament cu Greta în timpul dimineții, dar mă deturnează portofelul tatei, căzut pe podeaua mașinii mele. A luat-o acum câteva seri să-i facă plinul; măcar atât pot să fac, să mă abat pe la clubul seniorilor, ca să i-l dau înapoi.

Intru în parcare și deschid portbagajul.

— Stai aici, îi spun Gretei, care dă din coadă de două ori.

Trebuie să împartă locul cu echipamentul de salvare, un răcitor mare de apă și mai multe feluri de hamuri și lese.

Deodată simt o înțepătură la încheietura mâinii; ceva mi se târăște pe braț. Inima bate să-mi sară din piept și mi se pune un nod în gât, cum mi se întâmplă întotdeauna când mă gândesc la un păianjen, la o căpușă sau la orice fel de târâtoare. Reușesc să-mi scot jacheta și simt cum îmi îngheață transpirația pe corp în timp ce mă întreb cât de aproape a căzut păianjenul de cizmele mele.

Este o fobie nejustificată. M-am cățărat pe cornișe de munți în căutarea unor persoane dispărute; am ținut la respect criminali, cu pistolul; dar pune-mă în aceeași încăpere cu cea mai mică arahnidă și s-ar putea să leșin.

Cât ține drumul până la clubul seniorilor respir adânc. Îl găsesc pe tata stând pe margine, urmărind cursul de yoga în sala multifuncțională.

— Hei, șoptește, ca să nu perturbe seniorii care exersează salutul soarelui. Ce-i cu tine aici?

Scot portofelul lui din buzunar.

— M-am gândit că s-ar putea să-ți trebuiască.

— Deci la tine era, spune el. Există o mulțime de beneficii dacă ai o fată care face operațiuni de căutare și salvare.

— L-am găsit prin metoda veche, îi zic. Întâmplător.

Iese pe coridor.

— Știam eu că o să apară până la urmă, spune el. Așa se întâmplă cu toate. Ai timp de o cafea?

— Nu tocmai, zic eu, totuși îl urmez în chicinetă și îl las să-mi toarne o cană, apoi mă țin după el până în biroul lui.

Când eram mică mă aducea aici și, cât vorbea la telefon, mă amuza făcând prestidigitație cu agrafe de birou și batiste. Iau de pe masa lui de lucru un prespapier. Este o piatră vopsită în gărgăriță, un dar pe care l-am confecționat pentru el când aveam vârsta lui Sophie.

— Poți arunca ăsta, să știi.

— Dar este preferatul meu.

Mi-l ia din mână și îl pune la loc, în mijlocul biroului.

— Tată? îl întreb. Am plantat noi vreodată un lămâi?

— Un *ce*?

Înainte să apuc să repet întrebarea, mă privește chiorâș, pe urmă se încruntă și mă cheamă mai aproape.

— Stai așa. Îți iese ceva din… nu, mai jos… lasă-mă pe mine.

Mă aplec, iar el își face palma căuș la ceafa mea.

— *Uluitoarea Cordelia,* zice el, exact ca atunci când executam numere de iluzionism.

Apoi scoate din spatele urechii mele un șirag de perle.

— Au fost ale ei, spune tata și mă conduce la oglinda atârnată pe spatele ușii de la biroul lui.

Îmi aduc vag aminte de fotografia de nuntă din seara trecută. Mi le închide la spate și ne uităm amândoi în oglindă; vedem pe cineva care nu este acolo.

•

Redacția *Gazetei New Hampshire* este la Manchester, dar Fitz lucrează mai ales de la biroul pe care și l-a deschis în cel de al doilea dormitor al apartamentului lui din Wexton. Locuiește deasupra unei pizzerii și mirosul de sos marinara pătrunde prin tubulatura de aer cald. Ghearele Gretei fac clic-clac pe linoleumul de pe scări, apoi copoiul se așază în fața unui decupaj în mărime reală al personajului Chewbacca[4]. Cheia este atârnată într-un cârlig pe spatele lui; o folosesc și intru.

Navighez prin oceanul de haine pe care el le-a lăsat aruncate pe jos și printre stivele de cărți ce par să prolifereze ca iepurii. Fitz stă la calculator.

— Salut, zic. Ai promis că ne lași o urmă.

Cățelușa dă buzna în birou și aproape că i se urcă în brațe lui Fitz. El o mângâie de zor după urechi, iar ea se înghesuie în el, doborând mai multe fotografii de pe birou.

Mă aplec să le ridic. Una înfățișează un bărbat cu o gaură în mijlocul capului, în care și-a înfipt o lumânare aprinsă. A doua fotografie este a unui băiat care zâmbește cu gura până la urechi, în timp ce în fiecare ochi îi dansează pupile duble. Îi dau pozele înapoi lui Fitz.

— Rude?

— *Gazeta* mă plătește să scriu un articol cu titlul „Ciudat, dar adevărat".

Ridică fotografia bărbatului cu lumânarea votivă în craniu.

— Tânărul acesta uluitor se pare că lucra noaptea ca ghid pentru tururile de oraș. Și mai trebuie să citesc un întreg tratat medical din 1911, scris de un doctor care a avut un pacient de unsprezece ani, căruia îi creștea molarul în talpă.

— Hai, fii serios, zic eu. Toți avem câte ceva ciudat. Bunăoară, Eric își poate modela limba în formă de trifoi și apoi, strâmbătura aceea dezgustătoare pe care o faci tu cu ochii.

— Asta, vrei să zici? întreabă el, dar mă întorc înainte de a apuca să-l văd. Sau cum te apucă pe tine strechea dacă există vreo pânză de păianjen la un kilometru depărtare?

Mă întorc spre el gânditoare.

— Întotdeauna mi-a fost frică de păianjeni?

— De când te știu, zice Fitz. Poate într-o altă viață ai fost Miss Muffet[5].

— Și ce dacă aș fi fost? zic eu.

— Era *o glumă,* Dee. Dacă cineva se teme de înălțime nu înseamnă că a murit dintr-o căzătură acum o sută de ani.

Nu-mi dau seama cum am ajuns să-i povestesc lui Fitz despre lămâi. Îi explic cum am simțit că soarele fierbinte îmi așeza o coroană pe cap, cum fusese plantat pomul într-un sol roșu ca sângele. Cum citeam literele ABC pe talpa pantofilor mei.

Fitz mă ascultă atent, cu brațele încrucișate la piept, străduindu-mă cu aceeași considerație de care dădusem dovadă pe vremea când aveam zece ani și i-am mărturisit că văzusem stafia unui indian șezând cu picioarele încrucișate la capătul patului meu.

— Ei bine, zice el în cele din urmă. Nu pari să spui că ai purtat crinolină sau că ai tras cu muscheta. Așa că poate îți aduci doar aminte de ceva din viața *actuală,* ceva ce ai uitat. Există tot felul de cercetări despre recuperarea amintirilor. Pot să fac săpături pentru tine, să văd ce găsesc.

— Credeam că amintirile recuperate sunt traumatizante. Ce poate fi traumatizant în legătură cu o lămâie?

— Lachanophobia, zice el. Este frica de legume. Este de la sine înțeles că există o frică de fiecare element din piramida alimentației.

— Cât au scos părinții tăi din buzunar pentru excelenta educație academică?

Fitz zâmbește larg și se întinde după lesa Gretei.

— Fie, unde vrei să vă desfășor o urmă?

Cunoaște obiceiul. Își va scoate bluza și o va lăsa la picioarele scării, astfel încât Greta să aibă un obiect de pe care să culeagă mirosul. Pe urmă se va duce la cinci, zece sau cincisprezece kilometri, rătăcind pe străzi, pe alei dosnice și prin păduri. Îi dau un avans de un sfert de oră și, pe urmă, eu și Greta ne putem pe treabă.

— Alegerea ta, îi răspund, convinsă că, oriunde s-ar duce, îl vom găsi.

•

S-a întâmplat odată, când eu și Greta căutam un fugar, să dăm de cadavrul lui. Un cadavru pierde imediat mirosul pe care l-a avut omul viu și, pe măsură ce ne apropiam, Greta își dăduse seama că era ceva în neregulă. Băiatul atârna de craca unui stejar masiv. Am căzut în genunchi, incapabilă să mai respir, întrebându-mă cu cât ar fi trebuit să ajung mai devreme ca să-l fi putut salva. Am fost atât de zguduită, încât mi-a luat ceva timp până să observ reacția Gretei: se învârtea în cerc, scâncind; pe urmă s-a lăsat jos, acoperindu-și botul cu labele. Era prima oară când descoperea ceva ce n-ar fi vrut să găsească și, după ce a descoperit, nu știa ce să facă.

•

Fitz ne duce pe un traseu întortocheat, de la pizzerie prin inima orașului, strada principală din Wexton, prin spatele benzinăriei, traversează un pârâu, coboară o pantă abruptă până la o alunecare de teren produsă de apă. Până să ajungem la el, am parcurs nouă kilometri și jumătate, iar eu sunt udă până la genunchi. Greta îl găsește stând pe vine lângă un pâlc de copaci ale căror frunze ude lucesc ca niște monede. Apucă un elan de pluș cu care îi place Gretei să se joace – o recompensă pentru că a găsit urma – și i-l aruncă, pentru ca ea să-l aducă înapoi.

— Cine e fată deșteaptă? fredonează el. Cine e fată deșteaptă?

Îl duc acasă cu mașina, apoi mă îndrept spre grădinița lui Sophie, să o iau. Așteptând să sune clopoțelul, îmi scot șiragul de perle. Sunt cincizeci și două de mărgele, câte una pentru fiecare an pe care l-ar fi avut mama, dacă ar mai fi fost în viață. Trec cu degetele peste fiecare dintre ele, de parcă aș ține în mână un rozariu și încep să mă rog – să fim fericiți, eu și Eric, Sophie să crească mare în siguranță, să-și găsească Fitz pe cineva lângă care să-și petreacă viața, să rămână tata sănătos. Când i-am epuizat pe toți, încep să atribui amintiri, câte una pentru fiecare perlă. Iată ziua când m-a dus ea la puii animalelor de la grădina zoologică, o amintire pe care am construit-o exclusiv în jurul fotografiei din albumul pe care l-am văzut acum câteva seri. Cea mai vagă imagine a ei dansând desculță în bucătărie. Apăsarea degetelor ei pe creștet când mă spăla pe cap cu șampon pentru copii.

Există și un flash cu ea plângând în pat.

Nu vreau să fie acesta ultimul lucra pe care îl văd, așa că rearanjez amintirile de parcă ar fi cărți într-un pachet de joc și închei cu ea dansând. Îmi imaginez că fiecare amintire e ca firul de nisip în jurul căruia s-a format perla: o coajă dură, de protecție, care o împiedică să se îndepărteze.

•

Sophie este cea care decide să învețe câinele cum să joace jocuri pe o tablă de joc. A văzut la televizor reluări cu *Domnul Ed*[6] și crede că Greta este mai deșteaptă decât orice cal. Greta mă surprinde totuși pentru că primește provocarea. Când jucăm și este rândul lui Sophie, copoiul pășește pe plasticul bombat al jocului Trouble, ca să scuture zarurile.

Râd în hohote, uimită.

— Tată, strig să mă audă tata de sus, unde strânge rufele spălate. Vino să vezi!

Sună telefonul și răspunde robotul, umplând camera cu vocea lui Fitz.

— Hei, Delia, ești acolo? Trebuie să vorbesc cu tine.

Sar în picioare și mă întind după telefon, dar Sophie ajunge la el mai repede și apasă pe butonul de deconectare.

— *Ai promis,* zice ea, dar atenția îi este deja atrasă de ceva din spatele meu.

Îi urmăresc privirea spre luminile roșii-albastre de afară. Trei mașini de poliție au închis aleea de acces; doi ofițeri se apropie de ușă. Mai mulți vecini au ieșit în verande și se uită.

Îmi îngheață sângele în vene. Dacă deschid ușa, voi auzi ceva ce nu vreau să aud – că Eric a fost arestat pentru că a condus beat, că a avut un accident. Sau ceva și mai rău.

Când sună la ușă, rămân nemișcată, cu brațele încrucișate la piept. O fac ca să nu mă dezintegrez. Sună din nou și o aud pe Sophie răsucind clanța.

— Mami e acasă, scumpo? întreabă unul dintre polițiști.

Este un ofițer cu care am lucrat; împreună cu Greta l-am ajutat să găsească un suspect de jaf, care fugise de la locul faptei.

— Delia, mă salută el.

Vocea îmi sună spart, ca în hăul unei peșteri:

— Rob. S-a întâmplat ceva? 1

Ezită.

— De fapt, trebuie să vorbim cu tatăl tău.

Instantaneu mă simt ușurată. Dacă îl caută pe tata, nu e ceva care să aibă legătură cu de Eric.

— Îl chem, mă ofer eu, dar când mă întorc, el este deja în spatele meu.

Ține în mână o pereche de șosete de-ale mele.

— Domnilor, zice el. Cu ce vă pot fi de folos?

— Andrew Hopkins? întreabă al doilea ofițer. Avem mandat de arestare sub învinuirea de a vă fi sustras justiției în legătură cu răpirea lui Bethany Matthews.

Rob i-a pregătit deja cătușele.

— Ați greșit persoana, zic eu nevenindu-mi să cred. Tatăl meu n-a răpit pe nimeni.

— Aveți dreptul să nu spuneți nimic, recită Rob. Ceea ce spuneți va fi folosit împotriva dumneavoastră la tribunal. Aveți dreptul să vorbiți cu un avocat și să fiți asistat de avocat în timpul interogatoriilor.

— Sună-l pe Eric, zice tata. El va ști ce să facă.

Polițiștii îl împing pe ușă afară. Eu am o sută de întrebări de pus: „De ce-i faceți asta? Cum puteți face o asemenea greșeală?” Dar ceea ce rostesc când mi se pune o gheară în gât mă surprinde și pe mine.

— Cine este Bethany Matthews?

Tata nu-și ia ochii de la mine.

— Tu ai fost, zice el.

ERIC

Aproape am întârziat la ședință, din cauza mașinii de gunoi din fața mea. La fel ca alte zeci de vehicule publice din Wexton în luna martie, este încărcată cu zăpadă adunată de pe trotuare și din parcarea poștei, și de la capetele aleilor din stația de benzină. Când mărinimia altei furtuni nu mai are unde să se depună, cei de la Departamentul Transporturilor o încarcă cu lopețile și o cară în altă parte. Îmi plăcea să-mi imaginez că se îndreaptă spre sud, către Florida, până li se topește toată încărcătura, dar adevărul este că duc mașinile la o ravenă de la marginea terenului de golf din Wexton și le descarcă acolo. Fac un morman de zăpadă atât de impresionant, încât chiar și în iunie, când temperatura ajunge la 23 grade, găsești acolo copii îmbrăcați în pantaloni scurți și dându-se cu sania.

Iată ceea ce este uluitor: nu se produc inundații. Ai crede că un asemenea volum de precipitații ar avea capacitatea, odată ce vremea se încălzește, să târască după ele câteva mașini sau să transforme autostrada într-un râu furios, dar când zăpada s-a topit, pământul este aproape uscat. Delia era la același curs de științe cu mine, când am învățat de ce: zăpada dispare. Este unul dintre acele solide care se poate transforma direct în vapori, fără să mai treacă prin starea lichidă – face parte din procesul de sublimare.

Este interesant că doar atunci când am început să particip la aceste ședințe am învățat și al doilea sens al cuvântului: să iei un impuls primar și să redirecționezi energia lui spre un țel etic mai înalt.

Mașina de gunoi virează la dreapta pe un drum de acces și eu o depășesc, mărind viteza. Trec pe lângă magazinul de delicatese, care a schimbat trei proprietari în ultimele șase luni, pe lângă prăvălia de mărfuri tradiționale, care încă mai vinde bomboane de un penny, din care îi aduc uneori lui Sophie, pe lângă ferma avicolă cu baloții ei imenși de fân, stivuiți ca niște prăjituri uriașe lângă hambar. În fine, virez să intru în parcare și mă grăbesc să cobor din mașină și să mă duc înăuntru.

Încă n-au început. Oamenii mai zăbovesc încă la o cafea și niște fursecuri, sporovăind în grupuri mici formate de forța împrejurărilor. Sunt bărbați îmbrăcați în costume cu cravată și femei în pantaloni de trening, bărbați în vârstă și puștani cărora încă nu le-a dat barba. Unii dintre ei, știu, au făcut o oră pe drum ca să se afle aici. Mă apropii de un grup care discută despre hocheiștii de la The Bruins, care fac tot ce le stă în putință, ca să piardă un loc în playoff.

Luminile pâlpâie și, apărând în capătul din față al sălii, șeful ne invită să ne ocupăm locurile. Cere să se facă liniște și rostește câteva cuvinte

introductive. Stau lângă o femeie care încearcă să deschidă un tub de bomboane Life Saver, fără să facă zgomot. Când vede că mă uit la ea, se înroșește și îmi oferă și mie una.

Mere verzi.

Încerc să sug bomboana, în loc să o mestec, dar nu am avut niciodată prea multă răbdare și, imaginându-mi cum se subțiază luând forma literei O, mă trezesc că o sfărâm între dinți. Tocmai atunci intervine o pauză în desfășurarea întrunirii. Ridic mâna și șeful îmi zâmbește.

— Sunt Eric, spun eu. Și sunt alcoolic.

•

Când am absolvit Facultatea de Drept am avut de ales între mai multe locuri de muncă. Aș fi putut să mă angajez la o firmă prestigioasă din Boston, ai cărei clienți plătesc 250 de dolari pentru o oră de expertiză de-a mea; aș fi putut ocupa o funcție de avocat public în mai multe regiuni, implicându-mă în această activitate umanitară; aș fi putut deveni funcționar la o curte supremă de justiție. Eu însă am ales să mă întorc la Wexton și să-mi atârn pe ușă plăcuța unei firme proprii. Și asta, pentru că nu suport să fiu departe de Delia.

Întreabă orice bărbat și îți va putea spune care a fost momentul când și-a dat seama că femeia de lângă el este cea cu care ar vrea să-și petreacă tot restul vieții. La mine a fost altfel: o avusesem pe Delia lângă mine atât de mult timp, încât absența ei mă descumpănea. Am urmat colegiul la distanță de 800 kilometri unul de altul și, ori de câte ori sunam la ea la cămin și îmi răspundea robotul, îmi imaginam că toți colegii ei încercau să mi-o fure. Recunosc: de când mă țin minte, am fost obiectul afecțiunii Deliei și gândul că pentru prima oară în viață aveam concurență mă înnebunea. Să ies la o bere devenise o modalitate de a nu face din Delia o obsesie, dar în cele din urmă o bere s-a transformat în șase sau zece.

Aveam băutura în sânge, ca să zic așa. Am citit cu toții statisticile despre copiii alcoolicilor. Când eram mic aș fi jurat pe tot ce aveam mai sfânt că nu voi ajunge niciodată ca mama mea – și poate că aș fi reușit, dacă nu mi-ar fi fost atât de tare dor de Delia. Fără ea mă simțeam gol pe dinăuntru și cred că, pentru a umple acest gol, am făcut ceea ce fac de obicei cei din familia Talcott.

E nostim. Am început să beau mult pentru că voiam să văd în ochii Deliei expresia pe care o avea numai pentru mine și din același motiv m-am lăsat.

Ea nu este doar persoana lângă care îmi voi petrece tot restul vieții, ea este însăși rațiunea pentru care trăiesc.

În această după-amiază trebuie să mă întâlnesc cu un client care se întâmplă să fie o cioară. Blackie a fost rănită când a căzut din cuib sau așa zice Martin Schnurr, cel care a salvat-o. El a îngrijit pasărea până s-a făcut bine, iar când ea n-a mai plecat, a început s-o hrănească cu cafea și cu firimituri de gogoși, pe veranda lui din Hanover. Dar când pasărea i-a alergat pe copiii vecinului, au fost chemate autoritățile. S-a dovedit că ciorile sunt o specie migratoare pentru care există regulamente federale și domnul Schnurr nu are autorizație statală sau federală pentru a o păstra.

— A scăpat din locul unde o țineau cei de le Protecția Mediului, zice mândru Schnurr. Și-a găsit drumul înapoi de la mai bine de 16 kilometri.

— Pentru că o cioară zboară, desigur, zic eu. Așadar, ce pot face pentru dumneavoastră, domnule Schnurr?

— Protecția Mediului va veni din nou după ea. Vreau un ordin de restricție, spune Schnurr. Sunt dispus să ajung până la Curtea Supremă, dacă este nevoie.

Probabilitatea ca acest caz să ajungă la Washington este foarte aproape de Paștele cailor, dar, înainte de a apuca să-i explic acest lucru, ușa de la birou se deschide ca smulsă de furtună și iat-o pe Delia, înnebunită, plângând. Îngheț. Îmi imaginez tot ce poate fi mai rău; mă gândesc la Sophie. Fără să mă mai uit măcar la client, o trag pe Delia afară, pe hol, și încerc să aflu ce s-a întâmplat.

— A fost arestat tata, spune ea. Trebuie să te duci, Eric. *Trebuie.*

Habar nu am ce-ar fi putut face Andrew și nici nu întreb. Ea crede că pot să rezolv situația și, ca întotdeauna, atât este destul ca să mă facă să cred și eu că pot.

— Voi avea eu grijă, spun, când ceea ce vreau să zic, de fapt, este: „Voi avea eu grijă de tine”.

•

Nu ne jucam la mine acasă. Aveam grijă să mă trezesc dimineața destul de devreme, ca să fiu întotdeauna eu cel care bătea la ușa Deliei sau a lui Fitz. În ocaziile când ne stabileam la mine, făceam tot ce îmi stătea în putință să fie toți plecați sau să-i țin sub terasa din spate ori sub acoperișul înclinat al garajului și așa am reușit să păstrez secretul până la vârsta de nouă ani.

În iarna aceea Fitz a început să joace hochei în ligă, așa că eu și Delia ne petreceam singuri după-amiezile. Ea a fost un copil cu cheia de gât – tatăl ei era mereu la slujbă, la clubul seniorilor – un lucru care n-o deranjase niciodată înainte să fi văzut la televizor un film, despre un geamăn care a murit și care a pus să-i fie trimis degetul inelar fratelui lui, într-o cutie de catifea. De atunci Deliei nu i-a mai plăcut să rămână singură. A început să apară cu motive pentru ca eu să întârzii la ea acasă după școală – ceva ce făceam cu nespusă bucurie, măcar pentru că însemna să scap de propria locuință. Întotdeauna treceam mai întâi pe la mine, totuși. Aveam pregătite o mie de explicații: voiam să-mi las ghiozdanul; trebuia să-mi iau un pulover mai călduros; aveam nevoie de semnătura mamei pe carnetul de note. După aceea mă duceam la ea.

Într-o zi, ca de obicei, m-am despărțit de Delia pe trotuarul care separa aleea carosabilă a casei mele de cea a casei ei.

— Pe curând, a zis ea.

La mine era liniște, ceea ce nu era un semn bun. Am căutat prin casă, strigând-o pe mama, până ce am găsit-o căzută pe jos, în bucătărie.

Era întinsă pe o parte, de data aceasta, iar sub obrazul ei se întindea o baltă de vomă. Când clipea, albul ochilor avea culoarea rubinului.

Am ridicat sticla și am vărsat vinul în chiuvetă. Am rostogolit-o pe mama ca s-o dau la o parte și să pot curăța mizeria cu prosoape de hârtie. Pe urmă m-am proptit în spatele ei și m-am opintit, încercând să contrabalansez greutatea, ca să o pot târî până la canapeaua din camera de zi.

Doar când am auzit vocea slabă a Deliei mi-am dat seama că ea se afla de o bună bucată de vreme în bucătărie. Când a vorbit nu se putea uita în ochii mei și acesta a fost un lucru bun. M-a ajutat să o urc pe mama pe canapea, culcată pe o parte, încât să nu se înece, dacă vomita din nou. Am dat drumul la televizor, la o telenovelă care știam că-i plăcea ei.

— Eric, copile, vrei să-mi aduci… a bolborosit mama, dar nu și-a terminat propoziția și a leșinat din nou.

Când am privit înjur, Delia dispăruse.

Ei bine, nu era de mirare. Iată, de fapt, motivul pentru care păstrasem acest secret în fața celor doi buni prieteni ai mei; odată ce ar fi aflat adevărul, eram sigur că ar fi întors spatele și ar fi luat-o la fugă.

M-am dus înapoi în bucătărie, cu picioare de plumb. Delia era acolo, cu un burete în mână, se uita la linoleum.

— Detergentul de covor curăță și altceva decât covoare? a întrebat ea.

— Ar trebui să pleci, i-am răspuns.

Mă uitam la podea și mă prefăceam fascinat de modelul ei cu buline mici, albastre.

Delia s-a apropiat de mine, văzând ce ciudățenie eram în realitate. Și-a făcut un X pe piept cu degetul.

— Nu spun.

O lacrimă de trădător mi-a alunecat pe obraz. Am șters-o cu pumnul.

— Ar trebui să pleci, am repetat, ultimul lucru din lume pe care l-aș fi vrut.

— OK, a fost Delia de acord.

Dar n-a plecat.

•

Sediul poliției din Wexton arată ca toate instituțiile care se ocupă de respectarea legii în orașele mici: o clădire scundă de ciment, cu un catarg plantat în față, ca o tulpină gigantică de lalea; un dispecer atât de puțin solicitat, încât ține televizorul deschis pe birou; o fotografie dintr-o creșă, expusă de-a lungul peretelui, cu mulțumiri pentru șef că are grijă de siguranța cetățenilor. Intru și cer să vorbesc cu Andrew Hopkins. Îi spun dispecerului că sunt avocatul lui.

Bâzâie soneria unei uși și în hol intră un sergent.

— Este aici, în spate, spune ofițerul, conducându-mă prin coridoare încovrigate, în camera de înregistrare.

Cer să văd mandatul de arestare a lui Andrew, pretinzând, ca orice apărător, că știu mai mult decât știu de fapt în acest moment. Citesc hârtia și mă străduiesc să nu-mi arăt uimirea. „Răpire?”

Să-l pui sub acuzare pe Andrew Hopkins pentru răpire este ca și cum ai învinovăți-o pe Maica Tereza de erezie. Din câte știu eu, el n-a primit nici măcar o amendă de circulație, darmite să fi fost implicat într-o infracțiune penală. A fost un tată model – atent, devotat – părintele care aș fi dat orice să-l fi avut, cât am fost copil. Nu-i de mirare că Delia este atât de răvășită. Să-ți vezi tatăl acuzat că a dus o viață secretă, când, de fapt, el a fost o figură cât se poate de publică – ei bine, este o nebunie.

Există două celule la Wexton, folosite mai ales pentru cei prinși băuți la volan, care trebuie să se trezească după chef; în cea din stânga am stat și eu odată. Andrew șade pe banca de metal din cealaltă. Când mă vede, se ridică în picioare.

Până în clipa asta nu m-am gândit la el ca la un om bătrân. Dar Andrew are aproape șaizeci de ani și și-i arată cu prisosință în lumina cenușie, slabă, a celulei arestaților. Mâinile i se încleștează pe bare.

— Unde este Delia?

— E bine. Ea este cea care a venit să mă ia.

Fac un pas înainte și mă întorc brusc într-o parte, oprind conversația până când sergentul iese din încăpere.

— Andrew, ascultă, nu-ți face griji. Este clar că avem un caz de confuzie de identitate. Facem contestație, punem lucrurile la punct și pe urmă poate obținem și niște bani pentru daune emoționale. Acum, eu…

— Nu e nicio greșeală, zice cu glas stins.

Mă holbez la el, fără grai. Începe să-și repete mărturisirea, dar îl opresc înainte să fiu obligat să-l aud din nou.

— Nu-mi spune, îl întrerup. Nu mai spune nimic, bine?

Am trecut parțial în modul de apărare automată al avocatului. În cazul în care clientul mărturisește – și aproape toți vor să facă acest lucru – îți pui dopuri în urechi și continui să-ți faci treaba. Indiferent de infracțiune – că este crimă capitală sau delict, ucidere sau, Doamne ferește, răpire – tot poți să găsești o cale prin care să-i faci pe jurați să vadă nuanțele de gri implicate.

Dar nu sunt doar avocat, ci și logodnicul Deliei. Un om care are nevoie să audă adevărul, ca să i-l poată spune ei. Ce fel de om este cel care fură un copil? Ce i-aș face eu nenorocitului care mi-ar lua-o pe Sophie?

Mă uit din nou la mandatul de arestare.

— Bethany Matthews, citesc cu glas tare.

— Acesta… era numele ei.

Restul nu trebuie să mi-l mai explice; știu pe loc că vorbim despre Delia. Că ea este fetița care a fost furată, cu o viață de om în urmă.

Știu mai bine ca mulți alții că un infractor nu este întotdeauna un bătăuș în geacă de piele neagră, cu o etichetă mare pe frunte, care să ne avertizeze să rămânem la distanță. Infractorii stau pe scaunul de lângă noi în autobuz. Ne fac pachetul la băcănie și încasează cecurile cu care plătim, și le predau ore la școală copiilor noștri. Nu se deosebesc cu nimic de tine sau de mine. Și de aceea scapă.

Avocatul din mine mă îndeamnă să fiu precaut, își amintește că există circumstanțe atenuante, pe care încă nu le cunosc. Cealaltă parte din mine

se întreabă dacă Delia a plâns când a fost luată. Dacă i-a fost frică. Dacă mama ei a căutat-o ani de zile.

Dacă o mai caută încă.

— Eric, ascultă…

— Mâine vei apărea în fața instanței din New Hampshire sub învinuirea de fugă, îl întrerup eu. Dar ai fost pus sub acuzare de un tribunal din Arizona. Va trebui să mergem acolo, ca să introducem o cerere preliminară.

— Eric…

— Andrew, îi întorc spatele, nu pot. În clipa asta pur și simplu nu pot.

Sunt pe punctul să ies din arest, dar în ultimul moment mă întorc la celulă.

— Este fata ta?

— Bineînțeles că este a mea!

— *Bineînțeles*? izbucnesc. Pentru Dumnezeu, Andrew, tocmai am aflat că ești un răpitor. Trebuie să-i spun *Deliei* că ai răpit-o. Chiar nu cred că este o întrebare nerezonabilă. Trag aer adânc în piept. Câți ani avea?

— Patru.

— Și în douăzeci și opt de ani nu i-ai spus niciodată?

— Mă iubește. Andrew privește în pământ. Tu ai risca să pierzi așa ceva?

Fără să-i răspund, mă întorc și plec.

•

Când aveam unsprezece ani am realizat că Delia era de genul feminin. Nu era o fată ca toate celelalte: nu avea scrisul visător, plin de bucle care să amintească de un șir de baloane de săpun aliniate; nu chicotea cu mâna la gură, într-un fel care să ne facă să ne întrebăm dacă nu cumva am greșit cu ceva; nu venea la școală cu codițe împletite ordonat și răsucite precum covrigii franțuzești. În schimb, vorbea cu broaștele. Era în stare să tragă o lovitură de pedeapsă de pe linia albastră. A fost prima care și-a crestat palma cu cuțitul elvețian al lui Fitz, când am făcut toți trei un legământ de sânge și nici măcar n-a clipit.

În vara de la sfârșitul clasei a cincea totul s-a schimbat. Fără să vreau, am simțit mirosul părului Deliei, când s-a așezat lângă mine. Am observat cum pielea arămie, de vară i se întindea elastică peste mușchii umerilor. Am urmărit-o ridicându-și fața spre soare și am simțit răspunsul în propriul trup.

Am ținut secret toate gândurile acestea în prima jumătate a clasei a șasea, până de Sfântul Valentin. Era prima dată când la școală nu ni se cerea să aducem câte o felicitare pentru toți copiii din clasă, inclusiv pentru puștiul

care se scobea în nas și pentru Missing Link, cea care avea așa mult păr pe mâini și pe spate, încât practic puteai să-l împletești. Fetele zburdau în preajma cantinei precum fluturii, oprindu-se doar cât să planteze câte un sărut pe obrajii strălucitori ai băieților care le plăceau. Când se întâmpla așa, te arătai dezgustat, dar pe dinăuntru ardeai ca un cărbune.

Fitz a căpătat o felicitare de la Abigail Lewis, care tocmai primise niște bretele fosforescente și, se zicea, îi invita pe băieții aleși în cabina custodelui, să le arate cum luminau. Și eu aveam în buzunarul de la spate o inimă roz, pliată în două, pe care o lipisem pe un pătrat din carton roșu. „Când sunt cu tine, în minte îmi răsună clopote", scrisesem eu și adăugasem: „ca un camion care dă cu spatele".

Voiam să i-o dau Deliei, dar de o mie de ori în ziua aceea nu găsisem momentul potrivit – era Fitz cu noi sau era ea prea ocupată să scotocească în vestiarul ei, sau se apropiase profesoral înainte să apuc eu să i-o întind pe rândul celălalt. Am scos-o din buzunar tocmai când putea Fitz să mi-o smulgă din mână.

— Ai și tu o felicitare, vasăzică?

A citit-o cu glas tare și a început să râdă, împreună cu Delia.

Supărat, i-am smuls-o înapoi.

— N-am primit-o de la nimeni, prostule. *Este de dat.*

Și pentru că Delia continua să râdă, mai mult sau mai puțin, am trecut cu pași apăsați pe lângă ea până la prima fată pe care am văzut-o, Itzy Fisher, care ducea o tavă cu prânzul fierbinte.

— Poftim, i-am zis și am vârât felicitarea între șervet și felia de pizza.

Itzy Fisher nu ieșea în evidență prin nimic. Avea părul creț și lung până la talie și purta ochelari cu rame aurii, care uneori reflectau razele de soare în clasă, aruncând reflexii jucăușe pe tablă. Tot anul abia dacă îi adresasem trei cuvinte.

— Itzy Fisher? m-a acuzat Delia când m-am așezat înapoi la masă. Îți place de ea?

Pe urmă s-a ridicat și a ieșit alergând din cantină.

Gemând, mi-am trântit capul pe brațe.

— N-am făcut felicitarea pentru Itzy. Era pentru Delia.

— *Delia*? zice Fitz.

— N-ai cum să înțelegi.

Fitz se uită fix la mine.

— Ce te faci să crezi asta?

De o mie de ori am retrăit momentul acela de-a lungul anilor și am înțeles că ceea ce se întâmplase în continuare ar fi putut îndrepta lucrurile într-o altă direcție. Dacă Fitz nu ar fi fost un prieten atât de bun sau dacă ar fi avut ambiția rivalității, sau dacă ar fi fost doar mai sincer cu el însuși, viața mea ar fi fost cu totul alta. El însă mi-a cerut un dolar.

— Pentru ce?

— Pentru că e supărată pe tine, a zis el în timp ce căutam prin banii de masă. Iar eu pot aranja situația.

A scos un marker Sharpie din legătura de cărți și a scris ceva peste chipul lui George Washington. Pe urmă a împăturit bancnota pe lungime. A îndoit în sus marginea de jos și apoi jumătățile, a întors-o pe partea cealaltă și a băgat înăuntru ambele laturi. Încă niște manevre și mi-a întins dolarul împachetat în formă de inimă.

Când am găsit-o, Delia stătea sub fântâna de lângă sala de sport. I-am întins inima lui Fitz. Am privit-o cum a deschis-o și a citit mesajul scris pe ea: „Dacă tot ce-aș putea avea ai fi doar tu, aș fi milionar”.

— Itzy ar putea fi geloasă, mi-a spus Delia.

— M-am despărțit de Itzy.

A izbucnit în râs.

— Iată cea mai scurtă relație din istorie.

I-am aruncat o privire.

— Nu mai ești supărată pe mine, nu-i așa?

— Depinde. Tu ai scris asta?

— Da, am mințit.

— Pot păstra dolarul?

Am clipit.

— Cred că da.

— Atunci nu, a zis ea. Nu sunt supărată.

Ani de zile am așteptat să o văd pe Delia cheltuind dolarul pe ceva – de câte ori scotea bani să cumpere bomboane, înghețată sau o Coca, mă uitam după cuvintele lui Fitz. Dar din câte știu eu, nu l-a dat niciodată. Din câte știu eu, încă îl mai are.

•

Intru în casa lui Andrew, este tăcută. O strig pe Delia, dar nu răspunde. Umblu de colo-colo, controlez în baie, în camera de zi și în bucătărie, și pe urmă aud un zgomot venind de sus. Ușa camerei lui Sophie este închisă; când o deschid, o găsesc pe covor, jucându-se cu „scena crimei”, care era

casa de păpuși. Eu și Delia am numit-o așa când Sophie ieșea din cameră trăgând după ea conținutul răsturnat al jucăriei, împrăștiind o păpușă Barbie sau două pe jos, în bucătărie sau în baie.

— Tati, zice ea, l-ai adus pe bunicul acasă?

— Mă ocup, îi spun, ciufulindu-i părul. Unde-i mami?

— Afară în spate, cu Greta.

Sophie arată spre ușă cu păpușa Ken.

— *Deschideți. Poliția,* zice ea.

Când o privesc pe Sophie, o văd pe Delia. Nu numai trăsăturile ei fizice – fiica noastră are părul negru al Deliei și obrajii ei îmbujorați –, dar și expresiile sunt identice. Bunăoară, felul cum li se întinde zâmbetul pe față amândurora, ca o velă în adierea brizei. Și obiceiul pe care îl au de a separa mâncarea în farfurie, pe culori. Sau felul teribil în care îmi doresc, când se uită la mine, să fiu persoana pe care o văd ele.

O mai privesc pe Sophie o vreme, gândindu-mă ce aș face dacă mi-ar lua-o cineva, cum aș răscoli pământul să o găsesc. Și pe urmă ezit și mă întreb ce m-ar putea face pe mine să fiu cel care fuge cu ea în spate.

Jos o găsesc pe Delia adâncită în gânduri, pe terasa din spate. Își sprijină picioarele pe Greta, un divan care sforăie ușor. Când mă vede, tresare.

— Ai…

— Nu-l pot scoate înainte de prezentarea în instanță, de mâine.

— Trebuie să petreacă noaptea la poliție?

Evaluez greutatea veștii că tatăl ei va trebui să-și petreacă noaptea, de fapt, în închisoarea Districtului Grafton și mă decid să nu-i spun.

— Mâine la prima oră ne ducem la tribunal.

Se uită în sus la mine.

— Dar îi vor da drumul, nu-i așa? Caută pe cineva care se numește Bethany Matthews. Nu sunt eu aceea. N-am fost niciodată. Iar eu n-am fost răpită. Nu crezi că mi-aș aminti așa ceva?

Trag adânc aer în piept și întreb:

— Îți amintești că mama ta a murit?

— Eric, eram foarte mică…

— Îți amintești?

Dă din cap că nu.

— Tatăl tău ți-a spus că mama ta a murit, Delia, zic fără menajamente. Pe urmă te-a adus în New Hampshire.

Îi tremură bărbia.

— Minți.

— Nu, Dee. *El* a mințit.

Exact atunci dă buzna Fitz pe terasă.

— De ce nu răspunzi la telefon? De o oră încerc să te prind.

— Am fost puțin ocupată, încercând să-l scot pe tata din custodia poliției.

— Am aflat, spune Fitz schimbându-se la față. Despre răpire.

— De unde naiba știi *tu* despre asta? îl întreb.

Fitz se așază în fața Deliei.

— De aceea am încercat să dau de voi. Ții minte că vorbeam ieri despre vieți trecute? Ei bine, am început să mă gândesc cum se reinventează oamenii pe ei înșiși în permanență. Și că există, poate, o explicație mai logică pentru amintirea cu lămâiul, decât faptul că ai fost o crescătoare de lămâi din Toscana, în secolul al XVIII-lea. Așa că am intrat pe internet și am tastat numele tău în Google. Hai înăuntru, să-ți arăt.

Ne ducem după Fitz la calculatorul Deliei, îngropat sub hărți topografice din New Hampshire și Vermont, și sub cataloage ale companiilor furnizoare K-9. Fitz tastează și un minut mai târziu ecranul se umple cu rezultate. Primele câteva legături sunt spre articolele din *Gazette* despre Delia și Greta salvând persoane dispărute. Dar Fitz apasă pe alt link și o pagină din *St Louis Post-Dispatch* umple ecranul. „CORDELIA LYNN HOPKINS”, scrie acolo. *„Fiica lui Margaret Ketcham Hopkins și a răposatului Andrew Hopkins, s-a născut la Maryland Heights, la 16 martie 1973…”*

— Este data mea de naștere, spune Delia.

> …la Clarkton și a murit la 8 martie 1977, la vârsta de patru ani, ca urmare a unor complicații în urma unui accident de mașină, în care și-a pierdut viața tatăl ei. Au supraviețuit mama ei, bunicii Joe și Aleda Ketcham, precum și un frate, Lloyd. Serviciul funerar va avea loc sâmbătă la ora 11.00, la Biserica Baptistă Malden și va fi oficiată de reverendul Thomas Monroe. Înmormântarea va urma la Cimitirul Parcul Memorial din Malden.

— A avut același nume, aceeași zi de naștere. Tatăl ei a murit în același accident rutier. Iar accidentul a avut loc în anul în care tu ai apărut împreună cu tatăl tău la Wexton.

— Scrie Bethany Matthews, îi spun lui Fitz.

Ecranul strălucește verde, plin cu o nouă listă de articole, toate din *Arizona Republic* „COPIL RĂPIT ÎN TIMPUL VIZITEI DE CUSTODIE. MAMA JURĂ CĂ ÎȘI VA GĂSI FIICA DISPĂRUTĂ. NICIUN INDICIU NOU ÎN CAZUL DE RĂPIRE DE LA SCOTTSDALE”.

Fitz dă clic pe link.

> 20 iunie 1977 – Anchetatorii continuă să caute indicii legate de dispariția lui Bethany Matthews, 4 ani, din Scottsdale, care a fost văzută ultima oară în compania tatălui ei, Charles Matthews, 33 ani, într-o vizită obișnuită de custodie. Poliția din Albuquerque, acționând pe baza anumitor informații, a făcut o razie la un hotel la care nota de plată fusese achitată cu cardul de credit al domnului Matthews, dar acțiunea a rămas fără rezultat. Între timp, mama fetiței, Elise Matthews, nu a abandonat speranța că fiica sa va fi găsită și îi va fi adusă înapoi în siguranță. „Nimic pe lume nu mă poate ține departe de ea", a mărturisit doamna Matthews ieri, la o conferință de presă televizată.
>
> Doamna și domnul Matthews au divorțat în martie și împart custodia copilului. Matthews a fost văzut ultima oară luându-și fiica de la fosta soție la ora 9.00 sâmbătă, când a anunțat că o va aduce înapoi duminică, la ora 18.00. Deoarece el nu a venit cu Bethany, iar doamna Matthews nu l-a putut contacta la telefon, ea a apelat la poliție. Prima cercetare la locuința domnului Matthews a arătat că subiectul evacuase apartamentul definitiv.
>
> Voluntarii care doresc să sprijine cu timpul lor sau cu materiale efortul de căutare sunt rugați să se prezinte la sala de gimnastică a Liceului Saguaro. Orice indicații legate de prezența lui Bethany Matthews sau a lui Charles Matthews trebuie direcționate către Poliția din Scottsdale, la 555-3333.

Delia pune mâna pe mâna lui Fitz, care ține mouse-ul. Apasă pe un cuvânt izolat de la sfârșitul articolului: *foto.* Două fotografii portret umplu ecranul – una, a unei fetițe care seamănă izbitor cu Sophie; cealaltă a unui Andrew Hopkins zâmbitor, mai tânăr.

O clipă mai târziu ea iese în fugă pe ușă și aleargă spre pădure, cu Greta țopăind după ea. Amândoi ne dăm seama că trebuie să o lăsăm să se ducă.

— Este numai vina mea, zice Fitz.

— Cred că Andrew poate fi acuzat ceva mai mult.

Dă din cap.

— Nu-i știam numele… numele adevărat. După ce am văzut necrologul Cordeliei Hopkins, m-am gândit cine ar putea fura o identitate și de ce. Delia mi-a vorbit despre o amintire ciudată, cu un lămâi… așa că am îngustat aria de căutare, imaginându-mi unde ar fi putut să trăiască.

Fitz începe să țină socoteala pe degete.

— Florida, sudul Californiei, Arizona. Numai unul dintre acestea a avut un caz de răpire în jurul căruia s-a făcut vâlvă în 1977. Am sunat la numărul de telefon din articol, la Poliția din Scottsdale și am întrebat de Bethany Matthews. A durat ceva până am dat de cineva care să știe despre ce vorbeam – toți ofițerii care au lucrat la caz au ieșit la pensie. M-au întrebat de unde am sunat.

— Și le-ai *spus*?

Fitz face o grimasă.

— Trebuia să le spun că sunt ziarist, nu-i așa? Dar, Eric, nu le-am spus noul nume al Deliei.

Se ridică de pe scaun și se uită pe geam, cercetând pădurea ca și când ea ar fi putut să-l vadă.

— Presupun că cineva din Scottsdale a auzit cuvintele *New Hampshire Gazette* și a făcut săpături pe internet. Andrew este consilier municipal, știi de câte ori a apărut poza lui în ziar? Ca să nu mai vorbim de a *Deliei*?

— S-a ascuns în văzul tuturor, murmur eu. Este o viteză remarcabilă pentru o agenție de control al respectării legilor, să facă legătura între puncte – și totuși, știu că nu este decât o iluzie. Pe numele lui Andrew s-a emis mandat de arestare acum aproape treizeci de ani; poliția pur și simplu nu a știut unde se afla el, ca să-l pună în aplicare.

Fitz se întoarce, cu mâinile în buzunare.

— Trebuie să te duci după ea.

— *Du-te tu. Tu* ești cel care a adus poliția.

— Știu, recunoaște Fitz. Dar ea nu pe mine mă vrea.

•

Până să ajungem la sfârșitul clasei a șasea, băieții și-au adunat curajul de a face invitații fetelor. Nu însemna absolut nimic în afara faptului că cei doi stăteau unul lângă altul la prânz, la cantină, și din când în când vorbeau la telefon. Potrivit acestui criteriu, eu și Delia eram practic căsătoriți – petreceam mult mai mult timp împreună decât orice cuplu de la Școala Medie din Wexton – asta până ce Fitz a invitat-o oficial pe Delia să iasă cu el.

Știam că nu avea nicio importanță – bârfele despre cine pe cine place zburau ca moliile în august –, cu toate acestea am petrecut o mulțime de timp regretând că nu eram în locul lui Fitz, să mă țin de mână cu Delia când mergeam în echilibru pe bordura șoselelor sau să stau lângă ea, pe iarba umedă, când încercam să privim eclipsa de soare printr-o gaură de ac dintr-o cutie de pantofi. După o vreme Fitz a încetat să mă mai sune, apoi și Delia; iar eu am încercat să mă conving singur că nu voi avea niciodată nevoie de niciunul din ei.

M-am dus neînsoțit la petrecerea dansantă de la sfârșitul anului. Ascultam cum se împăuna Donnie DeMaurio, un băiat de doisprezece ani care avea mustață și un pachet de țigări de contrabandă, când a apărut Delia plângând.

— Fitz m-a părăsit, a spus ea.

Nu-mi puteam închipui de ce; mai târziu mi-a spus el adevărul. „Prefer să vă am pe amândoi, a zis el în maniera lui directă, decât pe unul singur”. Dar în momentul respectiv Fitz lipsea și Delia era atât de aproape, încât, simțindu-i căldura trupului, mi se zbârlise părul de pe brațe.

— Cred că pot să ies eu cu tine, i-am zis.

— *Crezi* că poți să ieși tu cu mine? a repetat ea. Grozav, îți mulțumesc pentru sacrificiu. Nu trebuie să-mi faci o favoare.

O cunoșteam destul de bine pentru a ști că atunci când Delia te îndepărta, însemna de fapt că se asigura că nu avea să fie ea prima dată la o parte. Am prins-o de braț înainte să poată fugi.

— Mi-ar plăcea foarte mult să ies cu tine, am spus cu mai multă atenție. E mai bine așa?

— Poate.

— Deci, ce facem? am întrebat.

Și-a mușcat buza de jos.

— Am putea dansa, dacă vrei.

Nu mai dansasem niciodată cu o fată și, chiar dacă eu și Delia ne scăldaserăm în lacuri dezbrăcați și dormiserăm atât de aproape unul de altul în corturi, încât trebuia să respirăm amândoi același aer, senzația a fost nejustificat de nouă. Mâinile mele au parcurs repede spatele Deliei și s-au oprit pe șoldurile ei. Mirosea a piersici și sub rochia tricotată simțeam elasticul lenjeriei.

A vorbit ea pentru amândoi. Mi-a povestit cum într-o seară, când vorbeau la telefon, Fitz i-a făcut o invitație și cum ea nu a știut dacă să spună da sau nu și i-a ieșit da. Mi-a povestit cum era hotărâtă să-și recapete cartonașul cu jucătorul de baseball Dwight Evans, pe care i-l dăruise lui Fitz, ca să-i arate că îi plăcea mult de el.

Când s-a terminat cântecul, Delia nu s-a îndepărtat. A rămas pe loc, poate chiar s-a apropiat puțin.

— Vrei să mai stăm de vorbă? am întrebat.

— Nu, a spus ea, zâmbind în ochii mei. Cred că-mi ajunge.

•

Când o găsesc este la trei metri deasupra capului meu, în cotul abrupt al unui stejar bătrân. Greta stă la rădăcină și scâncește.

— Hei, zic eu dând la o parte ramurile mai mici și frunzele. Ești bine?

Deasupra mea răsar stelele, un public cu ochi sclipitori.

— Dacă toate acestea au fost din vina mea? întreabă Delia.

— Cum ar putea fi din vina ta? răspund. Tu nici măcar nu-ți amintești ceva din ce s-a întâmplat.

— Poate că doar blochez amintirile acestea. Poate și tata le-a ascuns de mine.

Ezit.

— Sunt sigur că are o explicație pentru ce s-a întâmplat.

Delia coboară din copac și aterizează lângă mine ca o pisică.

— Atunci de ce nu mi-a dat-o? zice ea cu vocea brăzdată de cicatrice. A avut douăzeci și opt de ani. Nu crezi că au fost destui ca măcar să menționeze, poate, că Delia Hopkins este o fată din Missouri, care a murit? Știi cum: „Delia, draga mea, dă-mi te rog cerealele. Ți-am spus vreodată că, atunci când aveai patru ani, te-am furat de la mama ta?” Deodată Delia se albește la față. Eric, întreabă ea, crezi că încă mai *am* mamă?

— Nu știu, recunosc eu. Vom afla când vom merge în Arizona.

— Arizona?

— După ce va apărea în fața instanței din New Hampshire, sub acuzația de fugă, tatăl tău va fi extrădat în Arizona. Acela este locul unde… s-a petrecut presupusa faptă penală. Dacă se ajunge la proces, probabil vei fi citată ca martor.

Pare îngrozită de idee.

— Și dacă nu vreau să fiu martor?

— Posibil să nu ai de ales, recunosc eu.

Face un pas spre mine și eu o cuprind în brațe.

— Dacă nu aici trebuia să-mi petrec copilăria… în acest fel? zice ea cu glasul înăbușit în cămașa mea. Dacă a existat alt plan cosmic pentru Bethany Matthews?

— Dacă a existat un alt plan cosmic pentru Delia Hopkins, unul de care s-a ales praful din cauza unui accident de mașină?

Caut disperat prin minte să-i spun ce este mai potrivit. Încerc să mă gândesc la Fitz și la ce mi-ar sugera el să-i spun.

— Puteai fi Bethany Matthews, Delia Hopkins, Cleopatra – n-ar fi avut nicio importanță. Și dacă ai fi crescut cu o mie de lămâi în mijlocul deșertului, cu un cactus în loc de pom de Crăciun și cu un tatu ca animal de casă… ei bine, cred că atunci eu aș fi urmat Facultatea de Drept în Arizona. Aș fi apărat străini care treceau frontiera ilegal. Dar tot împreună am fi fost până la urmă, Dee. Indiferent ce fel de viață aș fi avut, la capătul ei tot tu te-ai fi găsit.

Ea zâmbește vag.

— Sunt aproape sigură că n-am fost Cleopatra.

O sărut pe frunte.

— Bine, răspund. Acesta este un început.

•

Aveam cincisprezece ani, băuserăm și ne găseam în turnul clopotului de la Biblioteca Baker din Dartmouth, privind ploaia de meteoriți care, anunțaseră la știri, se putea vedea atât de bine o singură dată în timpul vieții noastre, deși era lucru greu de crezut, având în vedere ce simțeam – că vom trăi veșnic.

Am jucat jocuri ca să ne treacă timpul: spionul și douăzeci de întrebări. Cine nu știa răspunsul trebuia să bea înghițituri mari din sticlă. Până ce locul nostru din lume s-a rotit să ajungă cu fața la ploaia de meteori, Fitz sforăia cu gura deschisă, iar Delia nu reușea să-și închidă fermoarul la jachetă.

— Lasă-mă pe mine, am zis și i l-am închis eu, tocmai când un glob de foc fugărea luna pe cer.

Delia privea spectacolul de la miezul nopții, iar eu o urmăream pe ea. Uneori zâmbea sau râdea cu hohote; dar de cele mai multe ori gura ei forma doar un „0” mirat, pe măsură ce noaptea se schimba în fața ochilor. Când o parte a activității s-a stins, m-am aplecat înainte, până ce buzele ni s-au atins.

Ea s-a tras imediat înapoi, m-a privit lung în ochi. Pe urmă s-a agățat cu brațele de gâtul meu și m-a sărutat la rândul ei.

Îmi amintesc că nu știam prea bine ce făceam, că am simțit că-mi ieșeam din piele, că inima îmi bătea atât de tare, încât îmi tresălta cămașa. Îmi amintesc că pentru o clipă mi s-a părut că zburam cu una dintre cometele acelea, căzând atât de repede încât eram sigur că voi lua foc înainte de a ajunge pe pământ.

•

La ora nouă în dimineața următoare, eu și Delia ne ocupăm locurile la masa apărării din Tribunalul Districtului Wexton. Este un loc folosit pe rând de apărătorii din oficiu și de cei angajați, ca mine, câte unul nou încălzind scaunul de fiecare dată când judecătorul strigă un caz nou. Aducerea în instanță este un proces de rutină, procurorul răsfoiește într-o cutie uriașă cu dosare, pe măsură ce inculpații sunt introduși în sală, unul câte unul. Asistăm cum o femeie este judecată pentru că a furat un aparat de prăjit

pâine de la Kmart, un bărbat este adus în instanță pentru că a încălcat un ordin de restricție. Un al treilea inculpat, unul pe care îl recunosc pentru că vindea hot dogs la o tarabă în oraș, a fost arestat pentru atac sexual asupra unei minore.

Toate acestea îmi aduc aminte că există în lume oameni care au făcut lucruri mult mai rele decât Andrew Hopkins.

— Îl cunoști pe procuror? îmi șoptește Delia.

Ned Floritz a condus întrunirea mea de ieri la Asociația Alcoolicilor Anonimi, dar alcoolicii intrați în program de recuperare au grijă să respecte secretul între membrii asociației.

— Da, l-am mai întâlnit, zic eu.

Când este strigat cazul nostru, Andrew este adus înăuntru îmbrăcat în salopetă portocalie, pe spatele căreia este scris DISTRICTUL GRAFTON, DEPARTAMENTUL DE CORECȚIE. Poartă cătușe la mâini și la picioare.

Lângă mine, Delia suspină uimită; încarcerarea tatălui ei este încă o noutate pentru ea. Mă ridic în picioare, îmi închei haina și îmi duc servieta la masa apărării. Andrew caută cu privirea prin sală.

— Delia, strigă el și se ridică.

— Domnule, intervine aprodul, vă rog să rămâneți cu fața la judecător.

Simt că-mi apar broboane de sudoare pe frunte. Am mai fost în tribunal până acum, dar nu pentru un caz atât de important ca acesta. Și nu într-un caz al cărui rezultat are o importanță personală pentru mine.

De alături, Andrew îmi atinge brațul.

— Fă-i să-mi scoată lanțurile. Nu vreau să mă vadă ea cu ele.

— Așa se procedează cu deținuții în sala de judecată, îi răspund. Nu pot face nimic în această privință.

Judecător este o femeie relativ nouă în funcție. A fost apărător public până acum, ceea ce este un plus pentru Andrew, dar este în același timp mama a trei copii mici.

— Am în față o reclamație care pretinde că ați fugit de justiție, după o răpire prin care ați încălcat legile din Arizona. Văd că sunteți reprezentat de avocat, așa că îi voi adresa lui observațiile mele. Astăzi aveți două posibilități. Una este să renunțați la judecată și să vă extrădez în Arizona pentru a fi judecat acolo. Cealaltă opțiune este să resping extrădarea și să solicit statului mandat de arestare semnat de guvernator.

— Clientul meu cere să fie extrădat, onorată instanță, spun eu. Dorește ca această acuzație să fie rezolvată cât mai repede.

Judecătoarea încuviințează.

— Atunci nu se pune problema cauțiunii. Presupun că veți fi de acord să-l încarcerăm pe domnul Hopkins până ce va putea fi transferat în Arizona.

— De fapt, doamnă judecător, am dori să se fixeze o cauțiune, spun eu.

Procurorul sare ca ars de la locul lui.

— Ne opunem categoric, onorată instanță!

Judecătoarea se întoarce spre el.

— Domnule Morritz? Aveți ceva de adăugat?

— Onorată instanță, primele două criterii pentru acordarea cauțiunii sunt siguranța comunității și riscul de a fugi. Acuzatul prezintă cel mai mare risc de fugă pe care ni l-am putea închipui – uitați-vă la ceea ce s-a întâmplat deja.

— Presupunem că s-a întâmplat, intervin eu. Domnul Hopkins este un membru de valoare al comunității din Wexton. Este de cinci ani consilier municipal. Meritul înființării clubului seniorilor i se datorează aproape în exclusivitate și, pe lângă asta, a fost un părinte și un bunic exemplar. Acesta nu este un om care să reprezinte un pericol pentru societate, onorată instanță. Rog instanța, înainte de a se grăbi să ia o decizie, să aibă în vedere că a fost un cetățean admirabil.

Prea târziu, îmi dau seama că am greșit. Niciodată, dar niciodată nu trebuie să presupui că un judecător s-ar putea grăbi să ia o decizie; este ca și cum i-ai atrage atenția unui lup că îi miroase gura, când el se pregătește să-ți sfâșie carotida. Judecătoarea îmi aruncă o privire rece.

— Cred că am informații mai mult decât adecvate pentru a lua o hotărâre legitimă… chiar dacă foarte rapidă, domnule avocat. Fixez cauțiunea la un milion de dolari, bani gheață. Izbește ciocanul. Cazul următor?

Aprodul îl conduce pe Andrew afară din sala de judecată, fără să-i lase măcar răgazul să mă întrebe ce se întâmplă. Seniorii încep să se agite, animați parcă cu încetinitorul, reclamă lipsa de corectitudine, apoi sunt împinși de alt aprod afară, în hol. Procurorul se ridică de la locul său și se apropie de mine.

— Eric, zice el, ești sigur că ești pregătit să te implici în așa ceva?

Nu pune la îndoială competența mea profesională, ci toleranța la stres. Deși el a stat destul de mult pe sec în ultimii douăzeci de ani, eu sunt un neofit. Îi zâmbesc reținut.

— Situația este sub control, mint eu.

Alcoolicii recuperați se pricep și la acest lucru.

Cedez locul unui apărător din oficiu, care se pregătește pentru următorul proces. Mă gândesc cu groază la cât de dezamăgită trebuie să fie Delia, acum când știe că Andrew își va petrece încă o noapte la închisoare, că eu am ratat deja. Resemnat, revin la locul unde ședea, dar ea dispăruse.

•

Acum șase ani am ieșit cu mașina de pe șosea, încercând să deschid o sticlă de Stoli și să conduc mașina cu genunchii. Printr-un miracol, singura victimă a fost un arțar. M-am dus la un bar și a trebuit să beau câteva pahare înainte de a-mi recăpăta calmul îndeajuns și a-i telefona Deliei, ca să-i spun ce se întâmplase. Săptămâna următoare, m-am trezit în diferite locuri în care nu-mi aminteam cum am ajuns: salonul unei frății din campusul de la Dartmouth; bucătăria unui restaurant chinezesc; ramificația de beton a Barajului Wilder. După un astfel de chef monstru s-a întâmplat să mă trezesc din somn în hamacul din curtea din spatele casei Deliei și a lui Andrew. Ceea ce m-a deșteptat au fost hohotele de plâns; Delia stătea pe jos nu departe de mine și rupea fire de iarbă.

— Sunt însărcinată, mi-a spus ea.

Înotam cu capul sub apă, aveam limba încărcată ca un câmp de licheni, dar m-am gândit imediat: „Acum este a mea”. M-am dat jos din hamac și m-am așezat cu un genunchi în pământ. Am scos elasticul cu care era prins părul Deliei și l-am răsucit de două ori, pe urmă am luat-o de mână.

— Delia Hopkins, am zis eu, vrei să te măriți cu mine?

I-am strecurat pe deget inelul improvizat și am mai adăugat câțiva wați la puterea zâmbetului meu.

Cum nu mi-a răspuns – ci doar și-a strâns genunchii la piept și și-a îngropat fața în ei – am simțit un ghem de panică în stomac.

— Delia, am zis, înghițind greu. Este vorba despre copil? Vrei… vrei să scapi de el?

Gândul că o parte din mine prindea rădăcini în trupul ei mi se părea un miracol, ca și cum ai găsi o orhidee crescând în crăpăturile unui trotuar distrus. Dar eram gata să renunț și la acest lucru, dacă aceasta mi-o aducea pe Delia înapoi. Aș fi făcut orice pentru ea.

Când m-a privit, nu era nimic în ochii ei, ca și când ar fi eliminat din viața ei filonul pe care îl reprezentam eu.

— Vreau copilul, Eric, a zis ea. Dar nu te vreau pe tine.

Delia se plânsese de mai multe ori până atunci de obiceiul meu de a bea, dar pentru că ea nu bea deloc, mi se părea că nu avea de unde să știe cât

însemna prea mult. Pretindea că nu-i plăcea mirosul de alcool, dar eu credeam că ceea nu reușea să gestioneze era faptul că îmi pierdeam controlul; iar aceea era problema ei, nu a mea. Uneori se supăra atât de tare, încât lua într-adevăr atitudine, dar ne aflam într-un cerc vicios: de câte ori jura că mă va părăsi, nu făcea decât să mă trimită învârtindu-mă în fundul sticlei, pentru ca în cele din urmă să mă ajute să revin târâș la starea de conștiență, jurându-mă pe ce aveam mai sfânt că nu se va mai repeta, ceea ce amândoi știam că nu era adevărat.

De această dată însă, nu mă părăsea numai în numele ei, ci și în acela al altcuiva.

Mult timp după ce ea a plecat, am rămas pe iarba din spatele casei ei, cântărind adevărul pe umeri, precum Atlas globul pământesc. Când în cele din urmă am pornit spre casă, am căutat adresa asociației Alcoolicilor Anonimi și m-am dus la întrunire chiar în seara aceea. Mi-a luat ceva timp, dar în final am înțeles de ce refuzase Delia propunerea mea. De fapt, îi cerusem să ducă alături de mine o viață care nu-i plăcea, dar un om o poate lua din nou de la zero în orice clipă.

•

Aș vrea să am timp să o caut pe Delia, dar în acest moment nu pot. Am de dat un telefon procurorilor din Arizona. Vocea care îmi răspunde mă informează că orele de funcționare a procuraturii din Districtul Maricopa sunt 9.00 – 17.00. Mă uit la ceas și îmi dau seama că în Arizona este abia ora șapte dimineața. Las un mesaj, informând pe oricine are nevoie să știe, că îl reprezint pe Andrew Hopkins, că acesta a fost extrădat de un tribunal districtual din New Hampshire și că sperăm că va fi transferat cât de curând.

Apoi cobor la biroul șerifului, unde Andrew ocupă temporar un spațiu de trei metri pătrați.

— Trebuie să o văd pe Delia, îmi spune el.

— În momentul acesta nu este posibil.

— Nu înțelegi…

— Știi, Andrew, ca părinte al unui copil de patru ani… sincer, nu înțeleg.

Îmi amintesc de discuția de ieri și de mărturisirea lui. Înțelept, Andrew schimbă subiectul.

— Când plecăm în Arizona?

— Ei stabilesc. Poate mâine, poate peste o lună.

— Și între timp?

— Primești o cazare de lux asigurată de Statul New Hampshire. Și ai dreptul să te întâlnești cu mine, ca să vedem ce putem face la Phoenix. Deocamdată, habar nu am de ce dovezi dispune procuratura. Până voi putea pune lucrurile cap la cap, vom pleda nevinovați, iar de restul ne vom ocupa după aceea.

— Dar, spune Andrews, ce se întâmplă dacă eu vreau să-mi recunosc vinovăția?

În toată cariera mea, am întâlnit un singur acuzat care nu a vrut nici măcar să povestească propria versiune a faptelor. Omul avea șaptezeci de ani și stătuse treizeci în penitenciar. A atacat o bancă la un sfert de oră după ce a fost eliberat, apoi i-a explicat casierului că a așteptat la colțul străzii venirea poliției. Nu voise decât să se întoarcă într-un mediu pe care îl cunoștea, ceea ce face comentariile lui Andrew să fie cu atât mai neobișnuite. Practic vorbind, un om care a comis cândva o infracțiune penală pentru a-și putea petrece viața lângă fiica lui, ar trebui să dorească să trăiască în continuare în apropierea ei.

— Odată ce ți-ai recunoscut vinovăția, Andrew, s-a terminat. Întotdeauna poți schimba, din a pleda nevinovat, în vinovat, dar invers nu se poate. Iar după douăzeci și opt de ani, dovezile lor trebuie să fie sumare; probabil că nu mai există martori în viață – ai toate șansele să fii achitat.

Andrew se uită la mine.

— Eric, tu ești avocatul meu?

Eram total nepregătit să fiu avocatul lui Andrew; nu am nici experiență, nici curaj, nici încredere. Dar mă gândesc la Delia, care m-a rugat; sper că cineva care a fost cândva un ratat, poate candida să devină erou.

— Da, admit eu.

— Atunci nu trebuie să faci ce-ți cer eu?

Nu răspund.

— Am știut ce făceam acum douăzeci și opt de ani, Eric. Și știu ce fac și acum. Expiră greu. Pledez vinovat.

Îl privesc uimit.

— Măcar te-ai gândit cum ar putea-o afecta pe Delia acest lucru?

Andrew privește în gol, undeva dincolo de umărul meu.

— Numai la asta mă gândesc, tot timpul, îmi replică el.

•

Odată, când aveam șaptesprezece ani, Delia m-a înșelat. Trebuia să ne întâlnim la o cotitură a râului Connecticut, unde ne plăcea să mergem să

înotăm – era acolo o bucată de pământ acoperită cu trestie și papură care te ascundeau de privirile celor de pe drum, dacă voiai să ieși cu o prietenă. M-am dus acolo cu bicicleta, întârziind o jumătate de oră și am auzit-o pe Delia stând de vorbă cu Fitz.

Nu-i vedeam printre ierburi, dar se certau despre originea cofetăriei O. Henry.

— A fost numită așa după Hank Aaron, insista ea. Asta zicea toată lumea după ce a plecat el de acasă.

— Greșit. Este vorba despre scriitor, zicea Fitz.

— Nimeni nu dă un nume de scriitor unui magazin de dulciuri. Toți sunt jucători de baseball. O. Henry, Baby Ruth…

— *Asta* a primit numele fiicei lui Grover Cleveland.

Am auzit un strigăt pătrunzător.

— Fitz, nu… să nu îndrăznești…

Un plescăit când a aruncat-o în apă și a căzut la rândul lui. Ies din spatele trestiilor să sar și eu cu ei. Dar când aproape ajunsesem la mal i-am văzut pe Fitz și Delia îmbrățișați, sărutându-se.

Nu știu cine a început, dar știu că Delia a fost cea care i-a pus capăt. L-a împins pe Fitz și a ieșit alergând să-și ia prosopul, apoi a rămas tremurând, la un metru de locul în care mă ascundeam eu.

— Delia, a spus Fitz ieșind la rândul lui din apă. Așteaptă.

N-am vrut să stau să aud ce avea ea de spus; mi-era teamă să aflu. Așa că m-am retras fără zgomot și am alergat înapoi la bicicletă. Am ajuns acasă într-un timp record și mi-am petrecut restul după-amiezii în camera mea, cu lumina stinsă, întins în pat și făcându-mă că nu văzusem ce văzusem.

Delia nu mi-a mărturisit niciodată că l-a sărutat pe Fitz, iar eu nu am deschis subiectul. De fapt, n-am vorbit niciodată nimănui despre acel episod. Dar martorul se identifică prin ceea ce vede, nu prin ceea ce spune. Iar a ține ceva secret nu înseamnă că acel ceva nu s-a petrecut, oricât de mult ai vrea să fie acesta adevărul.

•

O găsesc pe Delia privind o turmă de copii aterizând pe o instalație pentru cățărat.

— Știi că nu-mi place să mă dau în leagăn? zice ea.

— Da, îi răspund, întrebându-mă unde vrea să ajungă.

— Știi de ce?

Delia și-a rupt mâna într-un scrânciob, când avea opt ani; întotdeauna am crezut că avea legătură cu acea întâmplare. Dar când îi spun, dă din cap.

— Este momentul acela când ai ajuns prea sus și, pentru o fracțiune de secundă, lanțurile nu mai stau întinse, spune Delia. Întotdeauna mi-a fost frică să nu cad.

— Și pe urmă ai căzut, subliniez eu.

— Tata mi-a promis că mă va prinde, dacă se întâmpla, zise ea. Și pentru că eram copil, chiar am crezut. Dar nu putea fi acolo în permanență, orice ar fi spus el.

Privește o fetiță care se ascunde sub limba argintie, lungă a unui tobogan.

— Nu mi-ai spus că e la închisoare. Se depărtează de gard. Mă pot duce să stau de vorbă cu el acum?

— Nu, zic eu blând. Nu poți.

Se frânge în fața mea.

— Eric, eu nu știu cine sunt, spune ea printre lacrimi. Tot ce știu este că nu sunt persoana care eram ieri. Nu știu dacă am o mamă undeva. Nu știu dacă nu mi-au făcut un rău la care nici nu vreau să mă gândesc. Nu știu de ce a crezut el că ceea ce a făcut nu mă va răni. De ce să mă fi mințit, dacă nu era chiar sigur că-l voi ierta? Dă din cap. Nu știu dacă mai pot avea încredere în el. Nu știu dacă voi mai avea vreodată. Dar nu știu nici… nu știu cui să cer aceste răspunsuri.

— Iubito…

— Nimeni nu fură un copil, pur și simplu, mă întrerupe ea. Așa că, ce Dumnezeu s-a putut întâmpla atât de îngrozitor, iar eu nici să nu-mi aduc aminte?

Îmi pun mâinile pe umerii ei; simt cât este de încordată.

— Asta încă nu pot să-ți spun, zic eu, dar nici tatăl tău nu poate. Din punct de vedere legal, eu sunt singurul care am voie să stau de vorbă cu el.

Delia își ridică ușor capul, îndârjită.

— Atunci să-l întrebi ce s-a întâmplat.

Deși este nefiresc de cald pentru luna martie, ea tremură. Îmi scot jacheta și o îmbrac cu ea.

— Nu pot. Sunt avocatul lui, spun eu. Tocmai de aceea cred că altcineva ar trebui…

— Să-l reprezinte? întreabă Delia. Cineva pentru care tata este doar un nume pe un dosar de hârtie galbenă? Cuiva căruia nu-i pasă câtuși de puțin

dacă el va fi condamnat sau achitat, pentru că totul se termină într-o zi de muncă?

Pe terenul de joc, o profesoară cheamă copiii la clasă. Scoate o frânghie înnodată în bucle la intervale regulate, de care copiii se prind unul câte unul, un lanț în miniatură pentru a duce copiii în siguranță înapoi, în școală.

— Are de gând să-și recunoască vinovăția, zic eu stânjenit.

— Ce implică acest lucru?

— Îl va trimite direct la pușcărie.

Delia ridică privirea uluită.

— De ce ai vrea *așa ceva*?

— Nu eu vreau asta. I-am spus să-și valorifice șansele la proces, dar el nu vrea.

— Dar ce vreau *eu* nu contează?

Dacă apar în fața instanței din Arizona lângă Andrew, judecătorul mă va întreba pe *mine* cum pledăm, nu pe Andrew. Să răspund „nevinovat" ar însemna să încalc cererea clientului meu. Înseamnă că Andrew m-ar putea concedia și s-ar alege cu un apărător care ar fi bucuros să pledeze vinovat, pentru că aceasta este calea minimei rezistențe.

Să spun „nevinovat" înseamnă un proces amplu, greu, în care Delia ar fi chemată ca martor.

Ca singura persoană care s-a aflat lângă Andrew în momentul răpirii, ea va fi solicitată atât de acuzare, cât și de apărare. Și, în pofida faptului că este logodnica mea, aș putea fi și eu trimis la închisoare, dacă i-aș da detalii despre cazul tatălui ei. Constituie o infracțiune să influențezi în mod conștient sau inconștient depoziția unui martor în instanță.

Dar este o infracțiune și dacă ea influențează ceea ce spun *eu*?

O mângâi pe păr.

— OK, îi promit. Nevinovat.

ANDREW

Este, într-adevăr, important de ce am făcut-o?

Până acum v-ați format deja propria opinie. Credeți că un act comis cu mult timp în urmă definește un om ori credeți că trecutul unei persoane nu are nicio legătură cu viitorul ei. Credeți că sunt un erou sau, dimpotrivă, un monstru. Poate că, dacă ați cunoaște mai bine circumstanțele, ați avea altă

părere despre mine, dar ea nu va schimba ceea ce s-a întâmplat cu douăzeci și opt de ani în urmă.

Au fost coșmaruri. Uneori ridicam receptorul și auzeam vocea lui Elise în intervalul de timp de dinaintea reclamelor telefonice. Ori de câte ori mă apropii de o mașină a poliției, mă trec apele. Am intrat în panică atunci când unul dintre seniori a propus numele meu în alegerile pentru consiliul orășenesc din Wexton, până când mi-am dat seama că cel mai simplu îți acoperi urma în văzul tuturor; nimeni nu se uită de două ori la cel care se poartă ca și când nu ar avea nimic de ascuns.

Credeți ce vreți, dar pregătiți-vă să răspundeți la această întrebare: Dacă ați fi fost în pielea mea, sunteți siguri că nu ați fi făcut același lucru?

•

Fie că mă credeți, fie că nu, simți o ușurare când ești, în cele din urmă, prins. În momentul în care am renunțat la hainele mele pentru a îmbrăca salopeta portocalie, am dat jos și pielea persoanei care am pretins a fi. Aici înăuntru îmi este locul, mai mult decât afară. Ca și mine, toți cei aflați la închisoare au trăit o minciună.

Stau în celulă douăzeci și trei de ore pe zi. În ultima oră am dreptul la un duș și la o tură în jurul curții de exerciții, unde mă străduiesc să respir adânc și să-mi scot din nări mirosul de închisoare.

Până acum am solicitat de două ori să-ți dau telefon; am crezut că la venire toți au dreptul să dea un telefon, dar se pare că acest lucru este adevărat numai la televizor. Îl aștept pe Eric, dar nici el n-a venit. Bănuiesc că birocrația pune o mulțime de piedici, pe care el trebuie să le înlăture înainte de a fi expediați în Arizona.

Ultima oară când am fost acolo, Arizona era un stat care nu semăna cu nimic din nord-est. Un loc unde pământul avea culoarea sângelui, unde zăpada era o fantezie, unde plantele aveau schelete. Proaspăt căzut de pe malurile abrupte din Scottsdale, ajungeai în orașe formate dintr-o mână de oameni și o stație de benzină; pe vremea aceea, cu mulți ani în urmă, Vestul era încă un rai al rebelilor fără de lege. Aud că orașele acelea sunt acum enclave de oameni bogați, care au construit case de mai multe milioane de dolari pe falezele neospitaliere, dar îmi închipui că acea parte din Phoenix pe care o voi vedea eu este populată și acum cu rebeli fără de lege, cei care au fost arestați.

La închisoare nu este niciodată întuneric și nu este niciodată liniște. Sonorul este o simfonie: sforăitul șuierat al individului din dormitorul

alăturat; scârțâitul unei uși care se deschide. Ploaia pe acoperiș și sâsâitul de viperă al caloriferului. „Poc-poc-poc-poc” răsună zgomotul de metal pe metal făcut de ofițerul care pășește țanțoș pe coridor, lovind cheile de gratiile celulelor ca să-i trezească pe toți ocupanții lor.

Singura modalitate de a rezista este gândul la tine. De această dată, amintirea care mă copleșește este a unui sfârșit de săptămână, toamna, când ne-am dus cu mașina la Killington și am urcat cu telefericul până în vârf. Era octombrie și tu nu aveai decât cinci ani. Când am ajuns pe creastă, în stânga și în dreapta se ridica inelul Munților Killington; valea de dedesubt era o tapiserie somptuoasă de roșu și auriu, și smarald, ornamentată cu turle de biserici ce străluceau ca niște stele căzătoare agățate în cutele peisajului. Râul Ottauquechee răscroia o tăietură albastră pe mijloc, iar aerul mirosea deja a zăpadă.

O diferență mai mare de Arizona nu era omenește posibilă. Și am început să înțeleg ceea ce spun locuitorii din New England, ceea ce am învățat cu mult înainte de a mă refugia în New Hampshire: prima toamnă n-o uiți niciodată.

•

Când ești părinte te trezești privind necunoscutul care este copilul tău și încerci să găsești în el o parte din tine, pentru că uneori de asta ai nevoie ca să-ți poți justifica faptele. Îmi amintesc că te priveam cum făceai amestecuri din noroi la groapa de nisip și mă întrebam dacă pasiunea pentru chimie este ceva cu care te naști. Îmi amintesc că te-am ascultat povestind cu lacrimi în ochi despre monstrul pe care îl visaseși și că mă întrebam dacă acesta semăna cu mine.

Dar cel mai mult am văzut-o în tine pe mama ta.

Aveai o capacitate stranie de a găsi lucruri: cerceii cu diamante pe care mama lui Eric îi pierduse undeva pe alee; vechea ascunzătoare a cărților cu benzi desenate, în spatele unui panou de lemn desprins din peretele pivniței; o monedă de cinci cenți cu capul de bivol, căzută în crăpăturile din trotuar. Spre deosebire de Elise, care era în stare să descopere părți ale oamenilor despre care ei înșiși nu știau că le lipseau, tu te specializaseși în lucruri tangibile, dar aceasta era, mă temeam eu, doar o chestiune de timp.

Când aveai cinci ani, ai descoperit un ou de pițigoi, care căzuse dintr-un cuib. Oul era fisurat și pasărea, încă în stadiul de embrion în formare, avea pielea roz palid, ciudat de omenească. Amândoi am căptușit cu cârpe o cutie de chibrituri și am înmormântat-o.

— Wilbur, ai psalmodiat tu, a trăit o viață scurtă, plină de pericole.

Nici tu nu erai departe.

Ai plâns o săptămână după nenorocita aceea de pasăre – pentru prima oară în viața ta, a găsi ceva era egal cu a pierde. Atunci mi-am dat seama că te puteam duce la capătul pământului, dar nu o puteam împiedica pe mama ta să reapară la suprafață. Elise era în sângele tău: Elise era întipărită în tine. Și, la fel ca Elise, eram terorizat că, dacă crescând vei fi capabilă să găsești acel ceva ce pustiește inima unui om, vei sfârși prin a te simți la fel de goală cum s-a simțit ea însăși.

Am dat câteva telefoane și te-am dus să întâlnești un polițist care, întâmplător, era fiul unuia dintre seniorii ce jucau mah-jong la club, în fiecare marți. Art făcea parte din poliția călare a statului și avea un ciobănesc german pe nume Jerry Lee, cunoscut pentru capacitatea lui de a găsi persoane dispărute. Te-a lăsat să te joci de-a v-ați-ascunselea cu Jerry Lee, care câștiga întotdeauna. Când ne-am întors acasă cu mașina în ziua aceea, te hotărâseși deja ce voiai să te faci când vei fi mare.

Există o diferență subtilă între a vedea ceea ce lipsește ca pe ceva pierdut și a vedea același lucru ca pe ceva ce ar putea fi găsit. Așa cum înțelegeam eu lucrurile, era de datoria mea să mă asigur că te orientai corect. La liceu, ți-am găsit un stagiu la un cabinet veterinar local. La colegiu, ai adoptat un ogar de la un adăpost și l-ai antrenat pentru operațiuni de căutare și salvare. După absolvire ai avut și primul succes: ai salvat un băiețel care se rătăcise la un bâlci. Ai început să-ți faci o reputație de om harnic și conștiincios; erai chemată să lucrezi cu unități K-9[7], peste tot în New Hampshire și Vermont. Te-am auzit povestind de nenumărate ori reporterilor și victimelor recunoscătoare cum ai ales această meserie; întotdeauna spui că totul a început când ai găsit o pasăre.

Nici nu sunt sigur că-ți mai amintești că era moartă.

Uneori părinții nu găsesc ce caută în copiii lor, așa că plantează, în schimb, semințele pentru ceea ce le-ar plăcea lor să crească în ei. Am asistat la acest lucru în cazul fostului jucător de hochei care își duce fiul la patinaj, înainte ca acesta să poată merge. Sau la mama care a renunțat la visurile de a deveni balerină, când s-a măritat, dar care acum îi strânge părul fiicei în coc și o urmărește din culise. Ceea ce facem nu este, așa cum te-ai putea aștepta, să le dirijăm viața; nu este nici măcar încercarea de a avea parte de o a doua șansă. Sperăm că, dacă acest ceva prinde rădăcini și dacă se bucură

de suficient spațiu și soare, copilul nostru ar putea crește fără să cunoască dezamăgirea pe care noi am trăit-o deja.

Seara trecută, înainte de punerea sub acuzare, am început să tremur. Nu din cauza frigului, era o criză ciudată care i-a făcut pe gardieni să mă ducă la infirmerie, să mă vadă o asistentă, nu că ar fi putut să găsească vreo afecțiune. Era genul de tremur în care intră astronauții când se întorc pe pământ, în care intră cățărătorii când coboară de pe crestele din Kilimanjaro – o răceală pătrunsă în os, care nu are nimic de-a face cu frigul, ci vine odată cu mutarea dintr-o lume în alta. M-a ținut tot timpul cât mi-au pus gardienii cătușele și m-au condus pe culoarele de la subsol în clădirea judecătoriei de alături; s-a prelungit cât am așteptat în celula din Biroul Șerifului și a continuat până în momentul când te-am văzut pe tine la tribunal și te-am strigat pe nume.

Nu m-ai putut privi în ochi și atunci, pentru prima oară, m-au cuprins îndoielile în legătură cu ceea ce făcusem.

•

— Hei, strigă colegul meu de celulă. Ai de gând să mănânci pâinea aia?

Tânărul de douăzeci de ani, care așteaptă să fie judecat pentru jaf armat, este colegul meu de celulă și se numește Monteverde Jones. Îi arunc pâinea, care este destul de tare pentru a putea fi considerată o armă. Ni se dă de mâncare în celulă, o serie neapetisantă de pete pe o tavă de plastic, care se amestecă una cu alta precum diagramele Venn.

Deoarece Monte se află aici de mai multă vreme decât mine, el mănâncă stând pe pat. Eu trebuie să mă așez pe toaletă sau pe podea. Relațiile se bazează pe ierarhie și privilegii; din acest punct de vedere închisoarea seamănă foarte bine cu lumea reală.

— Deci, zice el, cu ce te ocupi afară?

Privesc pe deasupra furculiței.

— Conduc un club de seniori.

— Ca un azil?

— Opusul, îi explic. Un loc unde oamenii în vârstă activi vin și socializează. Am avut întreceri sportive și turnee de șah, și bilete la sezonul de meciuri al celor de la Red Sox.

— Pe dracu'! exclamă Monte. Bunică-mea e într-unul din locurile acelea unde îi dau doar oxigen și o așteaptă să moară.

Scoate un stilou pe care l-a ascuțit, ca să-l folosească pe post de cuțit, și începe să se curețe sub unghii.

— De cât timp faci chestia asta?
— De când m-am mutat la Wexton, îi spun eu. De aproape treizeci de ani.
— Treizeci de ani? Monte dă din cap. Asta este o veșnicie.
Mă uit în jos, la tavă.
— Nu tocmai, zic eu.

•

Dacă mi s-ar fi permis să-ți dau telefon, asta este ceea ce ți-aș fi spus:
„Ce faci? Ce face Sophie?
Eu sunt bine. Sunt mai puternic decât crezi.
Îmi pare rău că s-a întâmplat în felul acesta.
Ne vedem în Arizona și îți voi spune atunci.
Știu.
Nici eu nu regret”.

FITZ

Nu sunt pregătit pentru ceea ce văd când dau colțul străzii pe care am crescut. Două dubițe noi din Boston sunt parcate pe aleea ce duce la ceea ce a fosta casă a copilăriei lui Eric. În fața cupeului roșu al lui Andrew Hopkins s-a adunat un șir de reporteri de televiziune, fiecare privind spre un cameraman a cărui sarcină este să decupeze un mic pătrat de fundal și să creeze impresia că niciun alt jurnalist nu a dat peste această poveste nemaipomenită. Este un subiect fierbinte și în alte condiții m-aș fi aflat eu însumi printre ei, fumând țigară de la țigară și dând pe gât termos după termos de cafea, în timp ce aș aștepta Victima să apară pe ușa de la intrare.

Parchez mașina și ocolesc grupul de ziariști intrând în curtea din spate a fostei mele locuințe. Aici locuiește acum un cuplu de homosexuali împreună cu fiica lor adoptivă – grădina este mult mai bine întreținută decât atunci când se afla în proprietatea părinților mei. Dar mai există încă un colț îndoit în gardul continuu din spatele rododendronilor, suficient pentru a mă strecura pe dedesubt în curtea Deliei – un pasaj secret, în care obișnuiam să ne lăsăm unul altuia bilete și să ne ascundem comorile. Ajung la ușa din spate și intru.

— Dee? strig. Eu sunt.

Pentru că nu primesc niciun răspuns, caut în bucătărie. Delia poartă blugi și una din bluzele lui Eric; părul negru îi cade pe față și este desculță. Se

apleacă peste blatul de lucru, cu telefonul la ureche. Sophie stă ghemuită sub masa de bucătărie și aliniază animale de plastic în formație militară.

— Fitz! exclamă ea când mă vede. Știi ceva? N-am putut să mă duc la școală azi, din cauza mașinilor care blochează drumul.

— Mai puteți verifica o dată? spune Delia la telefon. Poate la E. Matthews?

Îngenunchez lângă Sophie și duc un deget la buze: „Liniște”. Dar Delia trântește telefonul și înjură ca un birjar – aceeași Delia care cândva era gata să mă linșeze pentru că rostisem cuvântul „fir-ar…” în prezența lui Sophie, care avea numai trei luni. Când se uită la mine, are ochii în lacrimi.

— Probabil că i-au spus despre mine… despre *noi,* că suntem aici la New Hampshire, dar ea nu a telefonat, Fitz.

Există tot felul de motive întemeiate pentru acest lucru: mama Deliei nu mai locuiește în Arizona acum sau încă nu i s-a comunicat că Andrew a fost găsit; poate nu mai este în viață. Dar nu mă lasă inima să-i atrag atenția Deliei asupra acestor lucruri.

— Poate se teme că nu vrei să vorbești cu ea, având în vedere că tatăl tău a fost arestat, îi spun o clipă mai târziu.

— Așa m-am gândit și eu. M-am gândit… poate să o sun eu, în schimb. Problema este că… n-o găsesc. Nu știu dacă s-a recăsătorit sau dacă și-a păstrat numele de fată… nici nu știu măcar care *este* numele ei de fată. Pentru mine este o străină.

Mă bag cu capul sub masă.

— Soph, zic, îți dau un dolar dacă te duci sus să cauți oja roșie a lui mami, până număr până la zece. Unu, doi, trei…

Fuge ca din pușcă.

— Eu nu mă dau cu ojă, spune Delia extenuată.

— Glumești. Fac un pas spre ea. În fine, lui Sophie ce i-ai spus?

— I-a văzut pe polițiști când l-au luat pe bunicul cu cătușe la mâini. Ce puteam să-i spun? Delia clatină din cap. I-am spus că e doar un joc, ca acela pe care îl jucam când au venit polițiștii.

Închide ochii. Păzea.

— Unde-i Eric?

— La birou. Se ocupă de acte, pentru procesul din Arizona. Delia se prăbușește pe scaun. Vrei să afli ceva nostim, Fitz? A fost o vreme când îmi doream în fiecare seară să mai fie mama în viață. Și nu vorbesc despre copilărie. Vorbesc despre timpuri recente, chiar săptămâna trecută. Știi… de

exemplu atunci când Sophie a jucat rolul unui dinte în piesa de la grădiniță și mi-a părut rău că nu o putea vedea și mama, sau când a trebuit să stabilesc meniul mesei de nuntă, dar jumătate din lista cu felurile de mâncare nici măcar nu reușeam să o pronunț ca lumea. Alteori mă prefăceam că s-a produs o încurcătură la spital și că mama va apărea și-mi va spune că totul a fost o greșeală îngrozitoare. Poftim ce se întâmplă când capeți ce ai căutat: mamă am, dar nu am habar cine sunt. Nu-mi știu nici măcar adevărata zi de naștere. Nu știu dacă am într-adevăr treizeci și unu de ani. Și credeam că îl cunosc pe tata… dar se dovedește că aceasta a fost cea mai mare dintre toate minciunile.

— Este tot omul cu care ai crescut, spun eu precaut, pășind pe un teren minat, plin de alinări amăgitoare. Este tot cel de ieri.

— Oare? vine replica Deliei. Am trecut prin câteva situații teribile cu Eric, dar nu m-am gândit niciodată s-o iau pe Sophie, să o fur și să fugim, încât el să nu ne mai vadă niciodată. Nu-mi pot imagina că un om poate merge atât de departe. Dar se pare că tatăl meu a făcut-o.

Puteam să-i spun din experiența personală că, atunci când oamenii pe care îi iubim fac o alegere, nu-i înțelegem neapărat. Cu toate acestea continuăm să-i iubim. Nu este o problemă de înțelegere. Ci una de iertare.

Numai că mi-a trebuit o viață întreagă să descopăr acest lucru și unde am ajuns? În punctul în care, dacă Delia îmi cere să mă arunc cu capul în fântână, sunt gata să o fac. Unele lecții nu pot fi impuse, trebuie să le înveți de bunăvoie.

— Sunt sigur că a avut un motiv, dacă a făcut ce a făcut, spun eu. Și sunt sigur că vrea să stea de vorbă cu tine.

— Dar pe urmă, ce se întâmplă? Ne vom întoarce la ceea ce a fost? Nu prea mă văd în situația de a lua cina cu mama din două în două săptămâni, râzând în timp ce sporovăim despre trecut. Și nu știu cum aș putea vreodată să ascult ce are el de zis, fără să mă întreb dacă îmi spune adevărul. Începe să plângă. Aș vrea să nu se fi întâmplat toate acestea, spune ea. Îmi pare rău că am aflat.

Ezit o secundă înainte să o iau în brațe – întotdeauna sunt atent când ajung în situația de a o atinge pe Delia; este un gest care mă costă enorm. Simt cum îi bate inima cu putere la pieptul meu, doi prizonieri care comunică prin zidul dintre celule. Înțeleg mai bine decât își poate ea închipui că istoria nu poate fi ștearsă. O poți escamota; o poți petici, să nu se vadă; dar vei ști mereu ce se află dedesubt.

Îmi dau seama că mă apropii de ea cu egoism, ca să-i respir mirosul părului. Delia m-a învățat că mirosurile umane sunt ca fulgii de zăpadă – nu seamănă unul cu altul. Dacă aș fi fost legat la ochi, aș fi putut-o găsi pe Delia numai după miros: de crini și zăpadă, de iarbă proaspăt cosită, parfumul copilăriei mele.

Se răsucește și pielea delicată din spatele urechii i se atinge de buzele mele și atât este de ajuns pentru mine, ca să mă trag brusc înapoi, de parcă m-ar fi ars. Știu ce înseamnă să te trezești dimineața cu gândul că vei putea alege distribuția în rolurile principale din viața ta, pentru ca apoi să-ți dai seama că trebuie să privești doar din sală. Pentru Delia, toată piesa s-a schimbat la mijloc, iar eu măcar atât pot să fac: să rămân același. Întotdeauna a avut încredere în mine, că voi repara ceea ce nu merge bine: o baterie uzată a mașinii, o pivniță inundată, o inimă rănită. De această dată, mingea nu este nici măcar în apropierea terenului meu, dar încerc totuși să o salvez. Acum sunt eroul; nu va trece mult până ce Delia va înțelege că are motive să mă considere un nemernic.

— Sophie! strig eu. Timpul s-a consumat.

Apare la capătul scărilor, cu respirația întretăiată.

— Mami nu are…

— Ia-ți haina, îi spun. Te duci la grădiniță.

Sophie este încă destul de mică pentru ca vestea să o bucure. Aleargă în vestibul, în timp ce Delia se uită pe fereastră spre aleea unde e parcată mașina.

— Ai văzut cumva șacalii de afară?

Las deoparte preocuparea pentru ce va gândi Delia când va vedea ziarul de mâine.

— Da, zic pe un ton degajat, dar sunt unul dintre ei și nu ne mâncăm între noi.

— Eu nu vreau să ies.

— Dar trebuie, îi spun.

Ultimul lucru pe care trebuie să-l facă este să aștepte să sune telefonul, în timp ce își frământă mintea, întrebându-se de ce nu sună mama ei – nici într-un caz, nici în celălalt, rezultatul nu va fi cel la care a visat toată viața.

Sophie patinează oprindu-se în fața mea, iar eu mă las pe vine să-i închei fermoarul la haină.

— O lăsăm pe ea, îi spun Deliei, și pe urmă ne ducem direct la închisoare.

•

Astăzi de dimineață am fost chemat la birou de redactorul-șef de la *New Hampshire Gazette,* o femeie pe nume Marge Geraghy, care fumează trabucuri cubaneze și insistă să mă strige cu îngrozitorul meu nume întreg.

— Fitzwilliam, a zis ea, ia loc.

M-am prăbușit în fotoliul ponosit din fața biroului ei. *New Hampshire Gazette* este exact ceea ce ți-ai imagina despre un ziar pe care, literalmente, îl poți citi de la cap la coadă cât stai o dată la baie – pereți cenușii murdari, lămpi fluorescente, mobilier de la preț redus. Există o zonă de recepție decentă și o sală de conferințe frumoasă, folosită o dată pe an, când guvernatorului statului New Hampshire ne face onoarea unui interviu. Nu este de mirare că majoritatea reporterilor preferă să muncească de acasă și nu din compartimentele rezervate.

— Fitzwilliam, a repetat Marge, vreau să vorbim despre cazul acesta de răpire.

Are pe birou ziarul deschis la articolul meu – pagina A2, pentru că ieri era vorba și despre o crimă însoțită de sinucidere la Nashua.

— Ce-i cu el? am întrebat, ridicând o sprânceană. Am scris totul acolo. Faptele, istoria lor adusă la zi și cererea preliminară. Dacă te interesează un aranjament mai sexy, va trebui să te uiți la *The Practice.*

— Nu critic tehnica scrisului tău, Fitzwilliam, ci doar efortul. Îmi aruncă un nor de fum drept în față. Ți s-a întâmplat să te gândești de ce te-am scos de la „Ciudat, dar adevărat”, ca să te ocupi de acest caz?

— Pură îndurare omenească?

— Nu, ci ceea ce poți să aduci tu în articol. Ai crescut la Wexton. Poate ai și întâlnit această familie – la biserică, la o serbare de absolvire, undeva. Poți să-l faci mai personal… chiar dacă va trebui să inventezi. Nu mă interesează prostiile legate de justiție. Vreau drama familiei.

M-am întrebat ce-ar fi spus Marge, dacă ar fi știut nu numai că crescusem la Wexton, ci că locuisem în casa de lângă Andrew Hopkins. Că, lăsând drama la o parte, Delia *este* familia mea. M-am întrebat dacă ar fi putut înțelege că, uneori, a fi aproape de un subiect nu este ceva bun pentru cel care scrie. Că uneori te împiedică să vezi limpede lucrurile.

Dar pe urmă Marge a ridicat un plic.

— Un bilet electronic deschis, m-a anunțat ea. Vreau să te duci după individul acesta în Arizona și să obții o exclusivitate.

Asta a fost ceea ce m-a făcut să accept. Până la urmă, sunt un om care nu s-a depărtat niciodată prea mult de Delia Hopkins, oricât m-am străduit. Poți depărta brațele unui compas, dar ele rămân prinse unul de altul; le poți roti făcându-le să se distanțeze, dar întotdeauna sfârșești unde ai început. Dacă Andrew va fi extrădat în Arizona și Delia îl va urma, mai devreme sau mai târziu voi ajunge și eu tot acolo. Dacă *New Hampshire Gazette* achită nota de plată, cu atât mai bine.

Am smuls plicul din mâna lui Marge. Mă voi gândi mai târziu cum să-i explic Deliei că realizam un expozeu despre durerea inimii ei. Tot mai târziu voi găsi o cale de a-i explica șefei mele că pentru mine Delia nu va fi niciodată o istorisire, ci un final fericit.

•

Eu și Delia o ducem pe Sophie în clasă, pentru că a întârziat și pentru că educatoarea este foarte nouă, tocmai i-a luat locul educatoarei obișnuite a lui Sophie, care a plecat în concediu de maternitate. Agăț haina lui Sophie într-un cuier mic de lângă dulăpiorul ei și îi scot pachetul de prânz din rucsac. O educatoare care este destul de scundă și destul de tânără pentru a fi luată drept elevă se ridică și se apropie de Sophie, apoi se lasă în jos ca să fie la nivelul ei.

— Sophie! Mă bucur că ai putut veni la noi.

— Sunt oameni de la televiziune pe aleea noastră, anunță Sophie.

În mod surprinzător, educatoarea zâmbește în continuare fără ezitare.

— Ce interesant! zice ea. Ce-ar fi să te așezi lângă Mikayla și Ryan?

Când Sophie aleargă, deja absorbită de ceea ce urmează, educatoarea ne trage într-o parte.

— Doamnă Hopkins, am citit în ziar că tatăl dumneavoastră va fi adus în fața justiției. Noi toți de aici dorim să știți că, dacă vă putem ajuta cu ceva…

— Aș dori doar ca Sophie să aibă de ce să se preocupe, răspunde Delia. Ea nu știe ce se întâmplă cu tatăl meu.

— Desigur, consimte educatoarea și-mi aruncă mie o privire. Are noroc că în acest moment o sprijină doi părinți.

Prea târziu, își dă seama că acesta nu este probabil cel mai inteligent comentariu, date fiind circumstanțele. Se înroșește puternic, apoi roșul devine și mai aprins, când și Delia, și eu ne grăbim să-i explicăm că nu sunt tatăl lui Sophie.

Au fost momente, recunosc, când mi-ar fi plăcut să fiu. Bunăoară, când Delia mi-a așezat mâna pe pântecul ei, să o simt pe Sophie mișcând înăuntru, iar eu m-am gândit: ar fi trebuit ca eu să fiu cel care a făcut acest lucru posibil. Dar pentru toate nopțile din adolescență, când stăteam întins în pat și îmi imaginam cum ar fi fost să fiu Eric, să am libertatea de a o atinge ori de câte ori voiam sau să respir mirosul pernei după ce s-a întins ea pe patul meu, învățând pentru testul despre *Hamlet,* sau să-mi simt pulsul crescând, atunci când, mângâind-o amândoi pe Greta după ce a găsit pe cineva, ni s-au atins mâinile – pentru toate momentele acelea au existat o mie altele care nu mi-au aparținut mie.

Educatoarea este deja un zmeu atât de încâlcit în sforile propriei stânjeneli, încât n-ar putea zbura nici dacă ar vrea.

— Trebuie să plecăm, îi spun Deliei și o trag afară din clasă. M-am gândit să o salvez pe biata femeie, înainte să cadă din lac în puț, îi explic. Câți ani are? Unsprezece? Doisprezece?

— N-am apucat să-i spun la revedere lui Sophie.

Ne oprim o secundă la fereastră și o privim pe Sophie construind un ansamblu din cercuri și pătrate colorate.

— Nu-și va da seama.

— Pun pariu că educatoarea a observat. Probabil îi va spune îndrumătorului de orientare școlară că am lăsat-o și am plecat. Toți așteaptă să vadă cât de departe sare așchia de trunchi, știi cum e.

— De când îți pasă ce gândesc alții despre tine? o întreb. Ăsta este genul de nimicuri pe care m-aș aștepta să le aud de la Bethany Matthews, nu de la Delia Hopkins.

O aud pe Delia cum respiră greu la auzul numelui interzis.

— Bethany Matthews, continui vesel, este întotdeauna prima parcată la curbă, să o ia pe fiica ei. Bethany Matthews crede că de fapt culmea succesului personal este să devii președinta Asociației Părinților și Profesorilor patru ani consecutivi. Bethany Matthews nu servește niciodată pizza rece la masa de seară, pentru că a uitat să o decongeleze.

— Bethany Matthews n-ar fi rămas însărcinată înainte de a se căsători, zice Delia. Bethany Matthews nici măcar n-ar lăsa-o pe fiica ei să se joace cu un copil rezultat dintr-un cămin dezorganizat.

— Bethany Matthews mai poartă încă bentițe de catifea pe cap, râd eu. Și lenjerie care îi atârnă pe corp.

— Bethany Matthews aruncă mingea precum o fată.

— Bethany Matthews nu are niciun haz, zic eu.

— Slavă Domnului că nu semăn cu ea, răspunde Delia și apoi se întoarce spre mine și îmi zâmbește.

Am fost primul care a ieșit la întâlniri romantice cu Delia. Eram la gimnaziu și nu a însemnat absolut nimic – dacă spuneai că ești prieten cu o fată însemna, în principal, că o conduceai la autobuzul școlii, la sfârșitul zilei. Am făcut-o pentru că toți păreau să conducă fetele, iar Delia era singura cu care stăteam de vorbă. M-am despărțit de ea pentru că, așa cum în prima săptămână mi s-a părut grozav să ai o prietenă, săptămâna următoare nu mi-a mai părut deloc așa. I-am spus că poate ar fi fost mai bine să ieșim și cu alții.

Mi-am dat seama prea târziu că nu mai văzusem niciodată acea privire în ochii Deliei, când i-am spus acest lucru – și pe bună dreptate: era prima oară în viață când unul dintre noi trei voia să raționalizeze durata timpului petrecut în compania unuia dintre ceilalți doi. Pentru că aveam mustrări de conștiință, m-am dus să o caut pe Delia în sala de sport. Intenționam să-i explic că altceva voisem să spun, că cuvintele rostite fără să te gândești sunt precum baloanele dezumflate, incapabile să plutească, dar am găsit-o dansând cu Eric. El o cuprinsese cu brațele, cu o încredere firească, pe care eu n-o aveam. O atingea de parcă diferitele părți ale trupului ei i-ar fi aparținut lui și poate că, după toți anii aceștia, chiar așa este.

Pe fața lui Eric am citit propria greșeală. Îi făcea să-i strălucească ochii și îi focaliza atenția în asemenea măsură, încât îmi venea să strig „foc”, să văd dacă ar auzi măcar. Arăta așa cum mă simțeam și eu în apropierea Deliei: ca și când un al doilea soare ar fi crescut sub sternul meu, un secret pe care nu reușeam să-l ascund. Diferența, însă, provenea din felul în care se uita Delia la *el.* Spre deosebire de orele pe care le petrecuserăm noi ca un așa-zis cuplu – certându-ne care să fie jucătorul care arunca mingea primul pentru Sox sau dacă Spider Man ar putea să-l înfrângă pe Batman la skanderberg – Delia nu avea nimic de spus când se uita la Eric. El îi răpea cuvintele, iar eu nu fusesem niciodată în stare de acest lucru.

Când ne-am maturizat, au fost momente în care m-am gândit să-i spun ce simțeam cu adevărat. Mă convingeam singur că, și dacă aș fi pierdut pentru totdeauna prietenia lui Eric, tot aș fi avut-o pe Delia, să compenseze. Pe urmă însă mi-am amintit momentul acela, când ea și Eric se învârtiseră în mijlocul sălii de gimnastică, cu serpentine înfășurate în jurul pantofilor și cu un DJ care pusese REO Speedwagon; și mi-am dat seama că, și dacă toți

trei am fi îmbătrânit, Delia și Eric tot s-ar fi privit unul pe altul de parcă restul lumii n-ar fi existat, inclusiv eu. Îl puteam pierde pe unul din ei, dar nu cred că aș fi putut suporta să-i pierd pe amândoi.

Odată m-am pierdut cu firea – am sărutat-o când ne hârjoneam pe malul râului Connecticut. Dar eu am transformat momentul în glumă, așa cum făceam ori de câte ori deveneam prea intimi pentru a ne mai simți confortabil. Dacă aș fi spus ceea ce aș fi vrut cu adevărat, când pluteam împreună prin stuf, ea agățată strâns de umerii mei, cu gura o floare aproape de a mea, poate că aș fi sfârșit văzând-o cum se uită la mine fără grai. Dar dacă nu eu aș fi fost motivul? Dacă ar fi fost pentru că nu putea să-mi spună și ea mie ceea ce îi spuneam eu ei?

Când iubești, vrei ca ea să aibă tot ce își dorește.

Delia l-a dorit pe Eric.

•

Instituția de Corecție a Districtului Grafton se cocoșează ca un urs adormit pe Route 10, la capăt, în Haverhill, articulată în zona gâtului cu sora ei, clădirea tribunalului. Când mă apropii și parchez, simt privirea Deliei ațintită direct la sârma ghimpată din vârful gardului.

Cobor din mașină și îi deschid ușa Deliei. Își îndreaptă umerii și merge spre intrare, o extindere joasă, cu o ușă groasă de lemn, care îmi amintește de casa căpcăunului din basme. Ofițerul de la ghișeu ridică ochii din revista *Maxim* pe care o citește.

— Am venit să vedem un deținut, îi spun.

— Sunteți avocat?

— Nu, dar…

— Atunci veniți marți seara, în orele de vizită.

Revine la revistă.

— Cred că nu înțelegeți…

— Nu, niciodată, zice ofițerul posac.

— Tatăl meu a fost adus aici acum două zile…

Atunci nu-l puteți vedea, punct. Durează câteva săptămâni până primește aprobare de vizite.

— Tatăl meu nu va mai fi aici peste câteva săptămâni, zice Delia. Va fi trimis în Arizona.

În fine, acest lucru îi atrage atenția. Nu sunt chiar atât de mulți oameni în închisoarea Districtului Grafton care să fie înscriși pe lista scurtă, pentru extrădare în alt stat.

— Hopkins? întreabă ofițerul. Nu v-ați putea întâlni cu el nici dacă v-aș lăsa. A plecat la Phoenix azi-dimineață.

— Cum?! exclamă Delia uluită. Tatăl meu nu este aici? Avocatul lui știe acest lucru?

Ofițerul se întoarce când în apropiere se trântește o ușă și se aude Eric înjurând.

— Acum știe, răspunde ofițerul.

Eric ne vede în fața gheretei ofițerului și abia după aceea ne recunoaște surprins.

— Ce faceți aici?

— De ce nu mi-ai spus că tata pleacă azi?

— Pentru că nici *mie* nu mi-a spus nimeni, zice Eric săgetându-l cu privirea pe ofițerul care l-a condus spre ieșire. Se pare că nici procurorul din Arizona, nici închisoarea Districtului Grafton nu a considerat că este important să mă anunțe că clientul meu este extrădat. Își scoate portofelul și scotocește prin el. Aveți bani lichizi? Plec direct la aeroport.

Eu îi dau patruzeci. Delia îi dă cincizeci.

— Măcar știi unde te duci?

— Am șapte ore la dispoziție să mă dumiresc, spune Eric. Plantează un sărut pe fruntea Deliei. Ascultă, mă descurc. Între timp, găsește pe cineva să aibă o vreme grijă de casă. Ia bilete de Arizona pentru tine și pentru Sophie. Adu-mi câteva costume și cutia pe care scrie „Andrew” și care e pe biroul meu, la serviciu. Te sun pe mobil de îndată ce aflu ceva.

Ieșim toți trei afară, unde este încă suficient de frig pentru ca promisiunile pe care le facem să se cristalizeze în atmosferă. Eric se îndreaptă spre mașina mea și o ajută pe Delia să urce pe locul pasagerului, aplecându-se să-i vorbească o clipă fără să-l aud eu. Îmi imaginez că îi spune că o iubește, că îi va fi dor de ea, că atunci când va închide ochii în avion, chipul ei îi va răsări în minte – tot ce i-aș fi spus eu, în locul lui. După ce închide ușa, sigilând-o pe Delia înăuntru, în siguranță, vine în spatele mașinii, să discute cu mine.

— Nu fac față, îmi zice.

— Dar tocmai ai spus…

— Ce dracu’ voiai să-i spun ei? Fitz, am dat-o în bară complet. Pe cuvântul meu că nu știu ce fac, mărturisește Eric. Pot să număr pe degetele de la o mână cazurile penale de care m-am ocupat. Ar fi trebuit s-o conving să ia alt avocat. Unul adevărat.

— *Ești* un avocat adevărat, îi spun. Te-a vrut pe tine pentru că știe că vei face tot posibilul să-l scoți pe Andrew din încurcătura asta.

Își șterge fața cu palma.

— Și ce voi putea face când Andrew va fi condamnat, iar Delia va da vina pe mine?

— Asigură-te că nu vei afla asta niciodată.

— Sunt terminat, repetă Eric dând din cap. Trebuie să plec. Ai grijă de ea, OK?

Mi-o încredințează pe Delia de parcă ar fi o bijuterie furată, o rugăciune ce urmează a fi rostită de eretici. Un pion. Eric ajunge la jumătatea parcării când îi răspund:

— Întotdeauna am.

2.

Ce puțin rămâne din omul care am fost cândva, doar amintirea lui! Dar a ține minte nu este decât o nouă formă de suferință.

Charles Baudelaire, *La Fanfarlo*

DELIA

Când eram mică, obișnuiam să mă gândesc cum va veni mama înapoi la mine. Eu voi comanda un milkshake la cină, iar femeia care va sta pe scaunul de lângă mine se va întoarce și privirile ni se vor conecta ca fulgerul. Sau eu voi deschide ușa și, în locul poștașului, acolo va sta mama, cu brațele deschise. Mă voi duce la prima oră de conducere, când voi fi la liceu, și voi urca în mașină și o voi găsi pe locul din dreapta, cu un clipboard în mână, la fel de surprinsă ca și mine. În toate visele acestea diurne, moartea nu este absolutul pe care îl reprezintă de obicei și întotdeauna ne regăsim, din întâmplare. În toate visele acestea diurne, eu și mama ne recunoaștem fără să rostim niciun cuvânt.

Este ciudat să mă gândesc că, la un moment dat în cei douăzeci și opt de ani, a stat, poate, în spatele meu la rând la băcănie. Că am trecut poate una pe lângă alta într-o stație de autobuz sau pe o stradă aglomerată. Poate am vorbit politicos la telefon: „Nu, îmi pare rău, ați greșit numărul”. Este ciudat să mă gândesc că poate drumurile noastre s-au intersectat, iar noi am continuat să nu știm ce pierdem.

•

Îți poți reduce viața la o valiză, dacă te afli într-o situație disperată. Întreabă-te care sunt lucrurile de care ai *într-adevăr* nevoie și vei vedea că nu sunt cele pe care ți le-ai imagina – vei da ușor la o parte lucrurile neterminate și chitanțele, și calendarul zilnic, pentru a face loc unei pijamale de flanelă, pe care o porți când plouă; și pietrei pe care ți-a dăruit-o copilul tău, în formă de inimă; și cărții cu coperte uzate la care te întorci în fiecare aprilie, pentru că este ceea ce citeai când te-ai îndrăgostit prima

oară. Se dovedește că importante nu sunt bunurile acumulate, ci acele câteva obiecte pe care le poți duce cu tine.

Sophie își lipește obrazul de hublou, așteptând decolarea. Este primul ei zbor. Fiica mea știe că plecăm într-o aventură spontană. O vacanță. Că Eric este deja acolo și ne așteaptă.

Poate și mama mea este.

Tot n-a telefonat. Poate, așa cum spune Fitz, se teme; poate avocații i-au spus să nu sune. Eric mi-a explicat că, dacă statul Arizona îl pune sub acuzare după atâta timp, nu înseamnă că mama cere acest lucru sau că ea mai este încă în viață. Un mandat valabil este un mandat valabil, punct.

Din când în când îmi permit cel mai negru gând: că motivul pentru care nu m-a căutat este că nu *vrea.* Nu pot împăca acest gând cu imaginea pe care mi-am făcut-o despre mama de-a lungul anilor.

Pe de altă parte, dacă mama este ființa perfectă pe care mi-am imaginat-o întotdeauna, de ce ar fi fugit tata cu mine? Niciodată nu am pus la îndoială dragostea lui pentru mine, dar pentru ca dragostea lui să fie încă adevărată, știind ceea ce știu eu acum, trebuie să pun la îndoială iubirea mamei? Și dacă nu pot, dacă *refuz* acest lucru, atunci nu trebuie să admit că tata a făcut ceva rău?

Când i-am mărturisit lui Eric toate acestea, mi-a spus că voi afla curând dacă mama mai locuiește în Arizona, că ar trebui să nu mai întorc lucrurile pe toate fețele, pentru că nu fac decât să înnebunesc.

Dar dacă ar fi vorba despre mine și Sophie, și ar fi trecut atâția ani… eu n-aș asculta avocații; nu aș băga în seamă temerile. Aș străbate lumea pe jos pentru a ajunge la ușa fiicei mele; aș aștepta-o să răspundă la sonerie și aș strânge-o în brațe atât de tare, încât nimic nu ar putea intra între noi, nici cea mai plăpândă umbră de regret.

— Mami? întreabă Sophie. Îi vor da Gretei o centură de siguranță?

— Ea este într-o cușcă specială, o liniștesc eu. Probabil că acum doarme.

Sophie cântărește ce am spus.

— Ea visează vreodată?

— Sigur, îi răspund. Ai văzut cum aleargă în somn.

— Și eu am visat azi-noapte, îmi spune Sophie. Mă duceam cu bunicul la înghețată, dar orice cereai, primeai tot de căpșuni.

— Lui nu-i plac căpșunile, zic eu încetișor.

— Dar în visul meu tot o mânca, spune Sophie și se răsucește pe scaun, să se întoarcă cu fața la mine. Bunicul o să fie de partea cealaltă?

Vrea să zică în Arizona, dar eu nu așa percep fraza. Întotdeauna am considerat că eu și tata suntem una, o echipă, dar acum nu mai sunt sigură. Pe de o parte, eram copil, iar el a făcut probabil ceea ce a simțit că trebuia să facă. Pe de altă parte, acum sunt mamă, iar el a comis ceea ce pentru mine este cel mai negru coșmar.

Sophie se face ghem lângă mine, împletindu-și degetele în părul meu. Avea obiceiul să adoarmă așa, la fel cum unii copii dorm cu o pătură în brațe sau cu un ursuleț; de câte ori se suia în pat să doarmă puțin, trebuia să mă duc lângă ea. Eric credea că era un obicei pe care trebuia să-l curmăm; altfel cum va reuși să doarmă vreodată fără mine?

L-am întrebat: „Dar de ce ar trebui să o facă?”

Răsună semnalul „Legați-vă centurile de siguranță” și o ajut pe Sophie să se așeze ca lumea și să-și strângă centura în jurul taliei. Avionul se pune în mișcare și rulează cu spatele, îndreptându-se spre pista de decolare. Când aeronava începe să accelereze și botul se ridică precum o rachetă, Sophie se întoarce spre mine.

— Zburăm?

Eu și tata obișnuiam să mergem la picnic lângă aeroportul din Lebanon și să privim cum decolează și aterizează avioanele Cessna și Piper. Stăteam întinși pe spate și iarba ne gâdila umerii, iar avioanele de mici dimensiuni dispăreau în nori, apoi reapăreau, ca prin minune. Când l-am întrebat cum stă un avion în aer fără să cadă, m-a pus să mă ridic în capul oaselor și să suflu peste un șervețel de hârtie, să observ cum se ridică în aer, ca un steag în vânt.

— Când aerul se mișcă cu o viteză mai mare deasupra aripilor decât dedesubt, mi-a spus el, avionul se ridică.

De aceea sunt pregătită dacă Sophie îmi pune întrebarea. Este vorba despre presiune. Când te apasă la fel din toate părțile, nu se mișcă nimic. Dar dacă într-o parte se exercită mai multă decât în cealaltă, te-ai putea trezi că zbori.

•

Mă întreb dacă face gropițe, ca mine. Dacă își poate da peste cap degetul mare, din cele două articulații, așa cum reușim și eu, și Sophie. Dacă de la ea moștenesc părul negru și spaima de insecte. Dacă a avut un travaliu la fel de dificil ca al meu.

Am petrecut enorm de mult timp sculptând-o în imaginație, o combinație între Marion Cunningham, Carol Brady, Ma Walton și doamna Cosby[8]. Va

plânge când mă va vedea și mă va strânge în brațe cu atâta putere, încât îmi va tăia respirația, dar chiar și atunci îmi voi da seama că trupul meu se lipește perfect de al ei. Nu va reuși să găsească cuvinte suficient de elocvente pentru a-mi spune cât de mult mă iubește.

Dar în mintea mea mai există o voce, una care știe că lucrurile sunt diferite dacă mama a fost, de fapt, în viață în tot acest răstimp. De ce nu s-a străduit mai mult să mă găsească?

Ceea ce mi-aș dori cu adevărat de la o mamă este să fie o ființă care să nu-mi poată fi luată, care să se lupte pentru asta lovind în stânga și în dreapta, urlând, oricât ar fi de mare forța care ne separă. Cineva care și-ar da viața dacă eu nu aș mai putea face parte din ea.

Cineva așa cum a fost tata.

•

Adorm în timpul zborului și visez. El tocmai a terminat de plantat un lămâi în curtea din spatele casei. Eu vreau să fac o limonadă, dar pomul nu are încă roade. Pare dezbrăcat sub cerul electric; tot numai unghiuri și serpentine, brațe descărnate, înfrigurate.

El lovește pomul cu mâna la rădăcină, să-l scuture de praf. Se întoarce spre mine, dar mie îmi vine soarele în ochi și îi răspund cu un zâmbet fără să-i văd însă fața. Țin în brațe o pisică vărgată; îi pipăi coada în locul de unde îi lipsește vârful, dar ea face un salt și fuge între doi cactuși grași, care îmi amintesc de personajele din *Vrăjitorul din Oz.* „Ce părere ai, Beth?” mă întreabă el.

Praful i s-a așezat roșu pe mâini și, când și le șterge pe pantaloni, rămân două amprente răsturnate, cu cinci degete, care se transformă în dinozauri cu gâturi lungi și cu capete care se întind unul spre celălalt. Cred că îmi doresc un dinozaur. Îmi doresc și o focă, să o păstrez în cada de la baie.

Îi spun asta și el râde. „Știu ce îți dorești, *grilla”,* zice el, apoi mă ridică în brațe și mă aruncă atât de sus, încât soarele mă arde pe tălpi.

•

Când sosim la aeroportul Sky Harbor am impresia că așa trebuie să fie la sosirea pe Marte – munți dințați, un pământ roșu ca sângele și deplasarea printr-un zid gros de căldură. Mă întreb cum este posibil ca un loc precum acesta și unul ca New Hampshire să facă parte din una și aceeași țară…

Pe telefonul mobil am deja un mesaj de la Eric – de fapt, o adresă. Avocatul care îi acordă garanția pentru a susține un proces în acest stat este un fost coleg de la Drept și cineva – o prietenă de-a verișoarei secretarei lui

sau cineva cu o legătură la fel de complicată – a acceptat să ne lase să locuim în casa ei, ea ducându-se să stea la prietenul ei.

Recuperez o Gretă sperioasă din zona bagajelor supradimensionate, închiriez o mașină de teren („Pentru cât timp vă trebuie?” m-a întrebat funcționara, iar eu m-am uitat uluită la ea, fără să știu ce să-i spun) și pun maldărul de valize pe locurile din spate și în portbagaj, în jurul cuștii pliante a câinelui. Toate aceste mișcări nu fac decât să-mi amintească de cele o mie de lucruri pe care nu le știu: care sunt aici lanțurile de magazine alimentare; cum să ajung la casa aceasta din strada Los Brazos; când îl voi vedea din nou pe tata. Rucsacul lui Sophie îi alunecă până la cot, iar mâna i se mișcă odată cu lesa întinsă de care trage Greta. Mă urmează legănându-se pe călcâie, cu încrederea că știu unde mă duc.

Nu așa fac toți copiii?

Nu așa am făcut și eu?

Urmăm instrucțiunile reprezentantei companiei Avis și trecem pe lângă mai multe magazine și centre comerciale decât sunt cu totul în New Hampshire. Pare că există un furnizor pentru orice ți-ar putea trece, la un moment dat, prin cap sau de care ai putea avea nevoie – sushi, scutere cu motor, sculpturi în bronz, vopsele pentru ceramică. Mă simt absolut pierdută în acest loc și aceasta este, de fapt, o ușurare. În Arizona, nimeni nu se așteaptă să știu ceva; locul este străin, în mod firesc. Aici, spre deosebire de Wexton, am dreptul să mă trezesc dimineața și să nu-mi amintesc cine sunt sau unde mă aflu.

Adresa pe care mi-a dat-o Eric este din Mesa și trebuie să fie o greșeală. Singurele reședințe din Los Brazos se află într-un parc de rulote – și nu într-un șir ordonat, compact și imaculat de case cu grădini mici și ferestre în bovindou, ci ceva ce seamănă cu o uriașă groapă de gunoi. O parcare plină de praf închide ca într-o capsulă cincizeci de case mobile, nenumerotate, toate mai mult sau mai puțin dărăpănate. Sophie lovește cu picioarele spătarul scaunului meu.

— Mami, mă întreabă ea, vom locui într-un autobuz?

Trecem pe lângă o femeie așezată la intrarea în parcul de rulote, înfășurată temeinic într-un impermeabil lung, în ciuda căldurii. Dincolo de gard, pare că nu există niciun suflet viu. Îmi imaginez cât de cald trebuie să fie în interiorul unei rulote, când temperatura de afară trece de 37 de grade Celsius.

„O să stăm la hotel”, decid eu, dar pe urmă îmi aduc aminte că nu avem destui bani. Eric a zis că toată situația aceasta ar putea dura nu câteva săptămâni, ci câteva luni.

Unele rulote au cactuși plantați lângă trepte. Altele au ornamente de grădină, din bronz, înfipte printre pietrele de la bază. O femeie tânără iese pe o ușă și eu cobor imediat geamul mașinii.

— Scuzați-mă! strig. Încerc să găsesc… mă uit în jos, la numărul pe care mi l-a scris Eric în mesaj.

— *No habla inglés.*

Femeia se grăbește să intre în rulotă și trage toate perdelele, ca să nu pot privi înăuntru.

M-aș duce la Eric, dar nu mi-a spus unde este. Fără să bag de seamă, am făcut înconjurul complet al parcului de rulote și m-am întors pe aleea care mă scoate în drumul principal. Bătrâna mai este încă acolo și îmi zâmbește. Are pielea ridată, de culoarea arțarului și fața ca o lună a americanilor aborigeni; părul alb, scurt, este prins cu un fular răsucit în vârful capului. Toate degetele sunt decorate cu câte un inel de argint, ceea ce observ pentru că acestea strălucesc când femeia își răsfrânge reverele hainei. Dedesubt poartă un tricou pe care scrie „DON’T WORRY, BE HOPI”[9] și diverse articole atârnă de cârlige din plastic cusute de căptușeala de satin – obiecte din argint oxidat, monede vechi de 45 cenți și vreo zece păpuși Barbie.

— Reduceri la garaj azi, zice ea. Super ieftin!

Lui Sophie i se luminează fața când vede păpușile.

— Mami…

— Nu astăzi, îi spun și îi zâmbesc femeii cu familiaritate. Îmi pare rău.

Ea ridică din umeri și își închide haina. Eu ezit.

— Întâmplător, nu știți care este rulota numărul 35 677?

— Uitați-o acolo.

Îmi arată cu degetul o construcție decrepită, la numai șase metri depărtare.

— Dar nu locuiește nimeni în ea. Fata a plecat săptămâna trecută. Vecina are cheia.

Rulota vecinei are tot felul de clopoței de vânt atârnați de streașină deasupra ușii. Sute de pene maro sunt legate cu sfori și cu fâșii de piele de ramurile verzi ale copacului paloverde, în grădina din față.

— Mulțumesc, zic eu.

Îi spun lui Sophie să rămână în mașină, las aerul condiționat în funcțiune și mă duc la ușă. Sun de două ori, dar nu răspunde nimeni.

— Nu sunt acasă, zice bătrâna, ca și când nu mi-aș fi dat seama și singură. Dar înainte să-i pot răspunde ceva, aud sirena unei mașini de poliție apropiindu-se. Instantaneu mă trezesc înapoi, la Wexton, cu zece secunde înainte ca viața mea să fie dată peste cap. Alerg la mașină, la Sophie.

Camioneta poliției trage în spatele mașinii mele închiriate, dar ofițerul care coboară se îndepărtează de mine și se îndreaptă spre bătrână.

— Ei bine, Ruthann, vorbește el, de câte ori trebuie să-ți spun?

Ea își strânge centura peste trenci.

— *Halíksa'i,* să nu-mi spui mie ce nu pot să fac.

— Proprietatea aceasta nu se află într-o zonă comercială, continuă polițistul.

— Nu văd pe nimeni care ar vinde ceva.

El își ridică ochelarii de soare pe frunte.

— Ce ai sub haină?

Femeia se întoarce spre mine.

— Asta este hărțuire sexuală, nu crezi?

Abia acum pare că mă vede și ofițerul.

— Dumneavoastră cine sunteți? O clientă?

— Nu, tocmai mă mut aici.

— Aici?

— Așa cred, îi explic. Îmi căutam cheia.

Polițistul își freacă nasul.

— Ruthie, ia-ți o masă la unul dintre târgurile indiene de vechituri, OK? Nu mă face să vin din nou aici.

Se urcă în mașină și iese rapid din parcare.

Bătrâna oftează și se târăște spre ușa la care tocmai bătusem.

— Stai nițel, zice ea, îți aduc cheia.

— *Dumneata* locuiești aici?

Nu-mi răspunde, doar descuie ușa și intră. Chiar și de la această distanță, casa miroase a zahăr ars.

— Ce faci? strigă ea după o clipă. Vino!

Le scot pe Sophie și pe Greta din mașină și îi spun câinelui să aștepte la ușă. Când eu și Sophie pășim înăuntru, Ruthann își scoate trenciul și îl întinde pe spătarul canapelei; capetele păpușilor Barbie se ițesc ca niște

veverițe. Oriunde mă întorc, zăresc câte o cutie cu resturi sau cutiuțe cu mărgele și pene; pistoale de lipit zac ca niște arme ucigașe răspândite pe podea.

— Știu că trebuie să fie pe aici pe undeva, spune ea scotocind printr-un sertar plin de rămurele și de creioane.

În spatele meu, Sophie trage una dintre păpuși din culcușul ei, dinăuntrul hainei.

— Mami, uite, îmi șoptește ea.

Păpușa Barbie ține într-o mână o minusculă înghețată de ciocolată și filmul *Sleepless în Seattle* în cealaltă. Poartă pantaloni de trening, papuci pufoși și are un pistol prins la șold. Pe o etichetă în jurul gâtului scrie Barbie PMS[10].

Izbucnesc în hohote de râs. Bag mâna în trenci și mai scot o păpușă, Barbie Reality Tv. Poartă bustieră și văl de mireasă, iar în mână ține o hartă a Amazonului. În gură are un ochi de oaie, pe jumătate mâncat, în buzunarul de la spate un pumn de dolari, iar în ciorapii de atlet un contract cu Nike.

— Sunt foarte nostime, spun eu.

— Eu le zic păpuși Barbie pentru piața neagră. Păpuși pentru fete care încă nu vor să renunțe la joacă. Bătrâna traversează încăperea și îmi întinde mâna. Eu simt Ruthann Masáwistiwa, proprietară și director executiv al Celui de al Doilea Vânt, specialist în reîncarnarea posesiunilor.

— Ce este aceea?

— Găsesc un cămin pentru ceea ce aruncă oamenii. Sunt un mare magazin indian ambulant, pentru bunuri amanetate.

Ridică din umeri.

— Vechiul tău aparat de prăjit pâinea poate fi pentru altcineva cutia poștală de la locul de muncă. Cizma ta de cowboy poate avea o întreagă altă viață, ca ghiveci pentru mușcate.

— Dar păpușile?

— S-au renăscut, zice ea cu mândrie. Eu le confecționez, până la ultimul accesoriu. Chiar și flaconul de Prozac pentru „Barbie în plină criză a vârstei de mijloc”. Am vrut să sculptez și păpuși katsina, dar numai bărbații hopi pot să le facă – femeile trebuie să sculpteze cu pântecul, dacă înțelegi unde bat. Și pe urmă, nu-mi place să mi se spună ce să *nu* fac.

Dau din cap încercând să urmăresc firul conversației.

— Katsina…?

— Sunt spiritele, pentru hopi. Există sute de păpuși diferite – bărbați, femei, plante, animale, insecte – tot ce vrei. Obișnuiau să vină personal, dar acum vin sub formă de nori sau prin pământ, pentru ritualuri care aduc ploaie și zăpadă pentru recolte și binecuvântare. Păpușile katsina sunt sculptate din lemn de plop și se dau copiilor pentru dansurile care se execută cu aceste ocazii, ca să învețe religie, dar acum sunt și rarități vânate de colecționari. Ruthann ridică una dintre păpușile Barbie. Nu știu dacă aceasta va avea aceeași putere de a rezista, dar eu încerc. Se întinde și ia de pe un raft o păpușă Kelly, sora mai mică a lui Barbie, pe care i-o oferă lui Sophie. Sunt sigură că asta ți-ar plăcea, zice ea.

Sophie se așază imediat pe jos și începe să tragă de îmbrăcămintea elastică a lui Kelly.

— Am o Kelly acasă.

— Ah. Și unde este acasă?

— Alături, intervin eu.

Încă nu sunt pregătită să-i spun acestei femei povestea noastră. Nici nu știu dacă voi fi vreodată.

Ruthann se ghemuiește pe jos lângă Sophie și se preface că trage din urechea ei un șiret lung, roșu. Îmi amintește atât de mult de tata, care făcea numere de iluzionism la centrul pentru seniori, încât mi se pune un nod în gât.

— Ei bine, zice Ruthann, ia te uită!

La capătul șiretului se află o cheie. Ruthann își face palmele căuș în jurul feței micuțe a lui Sophie.

— Să vii să te joci cu păpușile mele oricând vrei, Siwa. Apoi se ridică încet în picioare și îmi apasă cheia în palmă. Să n-o pierzi, mă avertizează ea.

Dau din cap. Mă gândesc la toate sensurile în care aș putea interpreta avertismentul.

•

Pentru ca o minciună să funcționeze este nevoie de doi oameni: cel care o spune și cel care o crede. Prima minciună pe care a spus-o tata mi-a fost probabil adresată – că mama murise într-un accident de mașină. Dar când m-am făcut destul de mare, eu de ce nu am cerut să merg la mormântul ei? De ce nu am întrebat despre bunicii din partea mamei sau despre unchi și veri care nu ne vizitau?

De ce nu am căutat niciodată bijuteriile mamei, vechile ei haine sau fotografiile ei de absolvire?

Au fost momente în perioada în care Eric bea, când venea acasă și se mișca cu prea multă grijă ca să fi fost treaz. Dar în loc să-l cert că nu avusese mai multă minte, eu mă prefăceam că totul era în regulă, exact cum făcea și el. Poți inventa orice ficțiune, pentru a o numi apoi viață; credeam că, dacă făceam acest lucru destul de des, aveam să ajung să-l și cred într-o bună zi.

Uneori, când nu pui întrebări, nu înseamnă că te temi că ai putea fi mințit în față.

Ci că te temi că ți s-ar putea spune adevărul.

•

Există lucruri bune în privința rulotei: poți să o străbați de la un capăt la altul de patru ori până respiri o dată. Poți sta la bucătărie și vedea în dormitor. Masa de bucătărie se transformă în mod inteligent într-un pat suplimentar. Spre încântarea lui Sophie, tot interiorul este vopsit în roz, până și vasul de toaletă.

Există carte de telefon.

În regiunea metropolitană Phoenix există șaptezeci și șapte de abonați cu numele Matthews. Treizeci și patru locuiesc la Scottsdale. După cum mi-a spus centralista, nu există nicio Elise Matthews sau E. Matthews, nimic care să mă poată conduce la mama. Este foarte posibil ca ea să fi devenit o cu totul altă persoană.

Locatarul precedent, într-un exces de bunăvoință, a plecat fără să ia ventilatorul. Îl instalez în dormitor, îndreptat să bată direct spre Sophie și Greta, care s-au ghemuit pe salteaua dublă. Apoi ies afară și mă așez pe prima treaptă. Este o căldură sufocantă, deși soarele aproape a dispărut la apus. De aici cerul pare mai întins și încep să apară stelele. Sunt convinsă că formează un puzzle. Dacă le privesc destul de intens, vor începe să se miște de bunăvoie; își vor uni degetele ascuțite și vor înscrie pe cer toate răspunsurile.

Mereu spunem că am renunța la tot pentru cineva drag, dar mă întreb, când chiar vine momentul, am face oare într-adevăr pasul peste prag? S-ar arunca Eric în fața glonțului ca să mă salveze pe mine? Eu aș face așa ceva pentru Eric? Dar dacă ar însemna să mor sau să rămân paralizată pe viață? Dacă ar însemna să nu mă mai pot întoarce niciodată, să se împartă viața din acel moment în *înainte* și *după?*

Singura ființă pe care pot spune cu toată onestitatea că aș salva-o fără să mă gândesc de două ori este Sophie, pur și simplu pentru că, în fișa contabilă a sufletului meu, viața ei înseamnă mai mult decât a mea.

Așa simțise și tatăl meu?

Scot telefonul mobil și apelez numărul lui Fitz, dar intră mesageria vocală. Îl sun pe Eric și el răspunde.

— Unde ești? îl întreb.

— Mă uit la cea mai uluitoare priveliște, zice Eric în timp ce în fața mea oprește o mașină necunoscută.

Eric se apleacă pe geam, cu telefonul încă la ureche.

— Vrei să închidem acum? întreabă și zâmbește.

Coboară din mașină și eu îi cad în brațe, primul loc în care mă simt acasă pe ziua de azi.

— Ce face Soph? întreabă el.

— Doarme deja.

Îl urmez în rulotă, unde se duce să o vadă.

— L-ai întâlnit?

Eric nu are nevoie să întrebe la cine mă refer.

— Am încercat. Dar în închisoarea din Madison Street nu se permite accesul fără legitimație de la barou.

— Asta ce este?

— Un petic de hârtie de care nu s-a auzit în New Hampshire și prin care Asociația Avocaților din acest stat confirmă că sunt în regulă.

Eric rămâne trăsnit în ușa rulotei, uitându-se la canapeaua roz și la tapetul din vată de zahăr.

— Iisuse Hristoase, trăim într-un balon de gumă Hubba Bubba.

— Eu ziceam mai degrabă în decorurile lui Barbie. Dar eu?

— *Tu* ce?

— Pe mine mă vor lăsa să-l văd?

Citesc în expresia de pe chipul lui Eric o întreagă plajă de răspunsuri: reticența de a renunța la mine, odată ce am venit aici, teama pentru ceea ce aș putea eu afla, înțelegere pentru nevoia mea de a-l avea acum mai mult pe tata decât pe el.

— Da, spune el. Cred că te vor lăsa.

•

Nu știu de ce se spune „m-am pierdut”. Chiar și atunci când o iei pe o stradă greșită, când ajungi la capătul de nicăieri al unui gard continuu sau al

unei străzi care duce în deșert, te afli *undeva.* Doar că nu ești acolo unde te-ai aștepta să fii.

De două ori ratez ieșirile de pe autostradă spre centrul orașului Phoenix și trebuie să mă întorc. De trei ori mă opresc la o stație de benzină să întreb care este drumul. Cât de greu poate fi să găsești o închisoare?

Când ajung în cele din urmă, rămân surprinsă că locul este atât de comun înăuntru: placajele ușor de întreținut și șirurile de scaune din plastic. Aceasta poate fi orice agenție publică. Mă întreb dacă există ore de vizită, despre care ar fi trebuit să mă interesez înainte de a veni. Dar în holul de intrare mai există și alți oameni – negri tineri cu pantaloni largi, femei aborigene cu lacrimile încă neuscate pe obraji, un bătrân în scaun cu rotile, cu un copil mic în brațe. Fac ceea ce fac toți ceilalți și iau un formular dintr-un teanc de pe masă. Sunt întrebări simple sau așa ar fi pentru cineva care nu se află în situația mea: nume, adresă, data nașterii, relația cu deținutul, numele deținutului. Scot un pix din buzunar și încep să completez. Scriu *Delia Hopkins,* dar gândindu-mă mai bine, tai. *Bethany Matthews.*

După ce termin, stau la coadă încercând să pretind că este una obișnuită: coada de la magazinul alimentar, coada părinților care așteaptă în mașină să-și ia copiii de la școală; coada pe care o fac copiii când vor să se așeze în brațe la Moș Crăciun. Când îmi vine rândul, ofițerul se uită la mine.

— Prima oară?

Încuviințez dând din cap. Nu se vede?

— Am nevoie și de un document de identitate.

Se uită de două ori la permisul meu de conducere din New Hampshire, dar introduce datele într-un computer.

— Bine, zice după ce privește o vreme la ecran, sunteți curată.

— Ce vreți să spuneți?

— Nu aveți mandate de arestare. Îmi înmânează un permis de vizitator. Duceți-vă la ușa aceea din stânga.

Mi se spune să-mi aleg un vestiar din spatele meu și să-mi las acolo toate bunurile. Urmează detectorul de metale și o deplasare cu liftul și, când se deschid ușile, înțeleg unde s-a ascuns închisoarea. Este mare și cenușie, copleșitoare. Are ecou: metal lovit pe metal; un om care țipă; interfon. Un deținut care își acoperă fața cu prosopul trece pe lângă noi însoțit de doi gardieni și intră în liftul din care am ieșit noi. Alți gardieni stau într-o cabină de sticlă și urmăresc înaintarea noastră spre sala de vizite.

Înăuntrul ei se află patru cabine, fiecare împărțită printr-un paravan de sticlă incasabilă, cu interfon și într-o parte, și în cealaltă. Scaunele rotunde de metal sunt prinse cu bolțuri în podea și amplasate la distanțe egale unele de altele, ca molizii la piețele de vânzare a pomilor de Crăciun. Mai sunt și alții care așteaptă aici: o femeie care poartă *burka,* un adolescent cu obrazul tăiat de o cicatrice urâtă și un bărbat hispanic, care mormăie o rugăciune.

Tata este ultimul deținut adus înăuntru. Poartă salopetă vărgată, exact precum cele din desenele animate și, pentru prima oară, realizez ce se întâmplă de fapt. Nu va ieși la rampă și nu-și va scoate costumul, să-mi spună că totul a fost un vis urât; este realitatea crudă; este noua mea viață. Duc involuntar mâna la gură și știu că nu mă aude trăgând aer în piept de parcă aș fi pe punctul de a mă îneca. Cu toate acestea pune mâna pe geamul care ne separă, ca și când atât ar fi de ajuns pentru a mă atinge pe mine.

Ridică receptorul și îmi face semn să procedez la fel.

— Delia, spune el, cu voce stinsă. Delia, puiul meu, iartă-mă.

Mi-am pus în gând să nu plâng, dar fără să-mi dau seama, mă încovoiez pe scaunul fără spătar și plâng atât de tare, încât mă doare pieptul. Aș vrea să treacă prin geam precum magicianul care credeam că este și să-mi spună că totul este o eroare. Vreau să cred orice ar avea el să-mi spună.

— Nu plânge, mă roagă el.

Îmi șterg ochii.

— De ce nu mi-ai spus?

— La început erai prea mică. Pe urmă, când ai crescut, am fost prea egoist. Ezită. Mă priveai ca pe un erou. Și am crezut că nu voi putea suporta să nu mă mai consideri astfel.

Mă aplec spre geamul despărțitor.

— Spune-mi acum, insist. Spune-mi adevărul.

Deodată îmi aduc aminte că eram foarte mică și răsturnasem toți ciorapii pe care îi aveam pe patul tatălui meu, un ghem încâlcit de șerpi albaștri și albi. „Nu-mi place să-i port pe aceștia, i-am spus. Îmi cad mereu și se adună la genunchi, și de aceea nu pot să alerg în recreație”.

Am crezut că va protesta și că-mi va spune să port ce aveam în sertar, și cu asta basta. Dar el a început să râdă. „Nu poți să alergi? Ei bine, așa ceva nu putem tolera, nu-i așa?”

— Te-am botezat Bethany. Erai atât de micuță când te-ai născut – mai mică decât o franzelă. Am folosit un sertar din fișier ca pătuț, când te-am dus la serviciu. Ridică ochii spre mine. Eram farmacist.

Farmacist? Scotocesc în memorie, încercând să găsesc indicii pe care nu le-am băgat de seamă inițial: cât de bine știa tata doza de Tylenol recomandată pentru greutatea lui Sophie; frustrarea când nu înțelegeam chimia la liceu. De ce nu și-a practicat meseria în New Hampshire, mă întreb… apoi îmi răspund singură: pentru că avea permis de liberă practică sub un alt nume, numele cuiva care dispăruse de pe fața pământului.

Dacă îți schimbi numele, oare te schimbi și ca om?

— Cum te chema?

— Charles, zice el. Charles Edward Matthews.

— Trei nume.

Tresare.

— Exact asta a spus și mama ta când ne-am cunoscut.

Trag aer adânc în piept când îl aud vorbind despre ea.

— Numele *ei* adevărat care a fost?

— Elise. În privința asta nu te-am mințit.

— Nu, zic eu. Doar că, în loc să-mi spui că ați divorțat, mi-ai spus că a murit.

Să vă spun ce se întâmplă când fierbeți siropul unei pierderi pe focul deschis al durerii: se solidifică în altceva. Nu în amărăciune, cum ați putea crede, nici măcar în regret. Nu, se îngroașă ca o pastă, se face negru precum cenușa; cu toate acestea, numai când îți bagi degetul adânc în el și simți gustul acela puternic dizolvându-ți-se pe limbă, îți dai seama că este mânie în forma ei cea mai pură, nerafinată; o substanță care poate fi cântărită și măsurată, și întinsă.

Am venit aici, cel puțin așa am crezut, ca să mă conving că tata este bine și, de asemenea, ca să-i arăt că eu sunt bine. Am venit să-i spun că, în pofida a ceea ce spune poliția, în pofida celor întâmplate la tribunal, eu nu voi uita copilăria pe care mi-a oferit-o. Dar dintr-odată, balanța nu-și mai găsește echilibrul și cei douăzeci și opt de ani despre care crezusem că știu totul au fost răsturnați de cei patru ani în care nu am avut nicio șansă.

— De ce? întreb eu, strecurând cuvântul printre dinții încleștați. De ce ai făcut-o?

Tata dă din cap.

— N-am vrut să suferi. Nu atunci, Delia… și nici acum…

— Nu-mi spune pe numele ăsta!

Vorbesc atât de tare, încât femeia din cabina de alături se întoarce spre mine.

— N-am avut de ales.

Inima îmi bate cu putere și nu pot să mă opresc.

— Ai avut de ales: ai avut o sută de soluții. Să pleci sau să nu pleci. Să mă iei cu tine sau nu. Să-mi spui adevărul când aveam cinci ani sau zece sau douăzeci. *Eu* nu am avut nicio șansă, tată.

Ies în fugă din sala de vizite, pentru ca el să simtă ce înseamnă să fii cel rămas în urmă.

•

Când ajung înapoi, la rulota roz, toată lumea doarme. Sophie este pe canapea, încovrigată ca un semn de întrebare în jurul Gretei, care deschide un ochi și dă din coadă când mă vede. Mă așez în genunchi și o mângâi pe Sophie pe sprânceană; transpiră.

La o lună după ce s-a născut, am înfășurat-o în costumul de iarnă, pregătind-o pentru un drum la magazinul alimentar și am legat-o cu centura în suportul pentru copii, care se fixează de scaunul mașinii. Am lăsat suportul pe masa din bucătărie, ca să-mi pun paltonul și cizmele. Eram la jumătatea drumului spre magazin, conduceam pe autostradă, când a sunat telefonul mobil. Era tata.

— Nu-ți lipsește nimic? m-a întrebat el.

Când m-am uitat în oglinda retrovizoare, mi-am dat seama că nu o luasem pe Sophie cu mine. O uitasem pe masa din bucătărie, prinsă cu centurile în suportul ca o semilună.

Nu-mi venea să cred că-mi uitasem propriul copil. Nu-mi venea să cred că nu mă simțeam dezechilibrată, de parcă mi-ar fi lipsit un braț sau un picior, din moment ce ea era la fel de importantă pentru mine. Îngrozită, i-am spus tatălui că mă întorceam imediat acasă.

— Du-te la magazin, a zis el râzând. Este în siguranță cu mine.

Mâini mari se strecoară pe sub tricou și mă întorc cu fața spre Eric, cald încă de somn. Mă trage în dormitorul din capătul rulotei și închide ușa.

— L-ai văzut? îmi șoptește.

Dau din cap că da.

— Și?

— A trebuit să vorbesc cu el printr-un paravan de geam… și poartă haine în dungi albe și negre ca un… ca un…

— Criminal? zice Eric blând și numai atât îmi trebuie, ca să izbucnesc iar în plâns.

Mă cuprinde în brațe și mă așază pe pat.

— Este acolo din cauza mea, spun eu. Iar eu nici măcar nu mai știu cine sunt.

Eric se lipește de spatele meu, un picior îi alunecă cald între ale mele. Mă acoperă ca o ceață și îmi urmărește conturul cu limba.

— Știu eu, spune el.

•

În vis, mă ascund. Podeaua strălucește în bucătărie; este acoperită cu diamante, dar eu știu că nu este decât sticlă pisată. Pe jos sunt farfurii sparte; dulapurile sunt larg deschise, iar înăuntru nu au mai rămas căni sau vase.

Se aud țipete, la fel de puternice ca și zgomotul sticlei care se face țăndări.

Le aud și după ce mi-am acoperit bine urechile, cu palmele. Sună ca din străfundul unei tobe, ca dragonul în care s-a transformat respirația mea, ca nodul de lacrimi din gât, care mă împiedică să înghit.

•

Primul lucru de care îmi dau seama este soarele care se ridică de sub cuvertură. Apoi vine respirația, grea și udă ca nisipul de pe fundul mării. Sar în sus imediat și dau cearșaful la o parte, ca să o descopăr pe Sophie făcută ghem, răvășită de febră.

Îl strig pe Eric, dar a plecat; mi-a lăsat un bilet cu numărul de telefon de la biroul de avocatură al prietenului lui. Aproape că aud cum fierbe sângele fiicei mele. Scotocesc bagajul după termometru sau aspirină, sau orice altceva care mi-ar fi de folos și când rămân cu mâna goală, o duc în baia roz și intru sub apa aproape rece a dușului cu ea în brațe.

Sophie își întoarce spre mine chipul îmbujorat, cu ochii goi și albaștri.

— Este un monstru în oliță, zice ea.

Mă uit în toaletă, unde plutește o pană mică, neagră. Trag apa de două ori.

— Gata, îi spun. S-a dus.

Dar capul lui Sophie cade pe spate; iar ea își pierde cunoștința.

În baie nu sunt prosoape; o înfășor pe Sophie în cămașa pe care și-a scos-o Eric aseară, când a venit acasă. Dinții îi clănțănesc, fruntea îi arde. Scâncește când încerc să o înfășez strâns, grăbindu-mă să ies pe ușă afară.

Este abia opt dimineață, dar bat cu piciorul în ușa lui Ruthann Masáwistiwa, cu Sophie în brațe.

— Vă rog, o implor când deschide. Trebuie să găsesc un spital.

Aruncă o privire la Sophie.

— Vino cu mine, îmi spune, dar, în loc să meargă spre mașină, intră în rulota noastră. Se apleacă pe fereastra pe care am deschis-o aseară ca să aerisesc, cea de deasupra canapelei pe care a dormit Sophie. Degetele noduroase ale lui Ruthann pipăie conturul tocului, cercetând marginile exterioare.

— Am găsit-o, zice ea ia de pe pervaz o pană maro, aidoma cu aceea peste care am tras apa la toaletă.

Ruthann scoate pana pe geam. Când îi dă drumul, aceasta plutește în aer și dispare.

— *Pahos,* zice ea și îmi arată cu degetul tufișul de paloverde din fața casei ei, la câțiva metri de fereastra deschisă, unde câteva sute de pene au rămas agățate de ramuri.

— Sunt pene de rugăciune. Eu le fac, ca să adune tot răul de anul trecut. Ar trebui să fie risipite de vânt iarna și să ia răul cu ele. Le atârn sus în copaci, pentru ca nimeni să nu fie otrăvit de ele, dar presupun că una dintre ele a ajuns până la fetița ta.

Mă uit la ea, clipesc fără să-mi vină a crede.

— Vrei să cred că fiica mea este bolnavă din cauza unei… *pene de găină?*

— Este de curcan, precizează Ruthann. Dar de ce m-aș aștepta să crezi?

Pune palma pe fruntea lui Sophie. Pe urmă mă îndeamnă cu un gest să fac la fel.

Sophie are pielea rece la atingere; focul din obraji s-a domolit. Doarme liniștită, cu o mână întinsă pe pieptul meu, ca un drapel învingător.

Înghit greu; o așez încet pe pat.

— Totuși, o duc la doctor.

— Bineînțeles că așa o să faci, zice Ruthann.

•

Crezi că cunoști lumea în care trăiești. Dacă poți să o simți și să o atingi, și să o miroși, și să o guști, atunci așa trebuie să fie. Îți spui că poți să pui pariu pe viața ta pentru un adevăr simplu precum acela că cerul este albastru. Și pe urmă, vine cineva într-o zi și te informează, cu emfază, că greșești. „Albastru, insiști tu. Albastru ca oceanul. Albastru ca o balenă. Albastru ca ochii fiicei mele”. Dar persoana respectivă clatină din cap și toți ceilalți îl susțin. „Biata ta fiică, zic ei. Toate lucrurile acelea – oceanul,

balena, ochii ei – sunt verzi. Le-ai încurcat pe toate. N-ai știut bine de la început”.

•

După doi pediatri, un neurolog și trei eprubete de sânge, Sophie este declarată mai sănătoasă decât un mustang, indiferent ce o fi însemnând asta. Unul dintre doctori, o femeie cu părul atât de strâns adunat în coc la spate, încât ochii i s-au alungit spre tâmple, mă trage în afara razei auditive a lui Sophie.

— Au fost probleme acasă? mă întreabă ea. La această vârstă, copiii fac unele lucruri ca să atragă atenția.

Dar nu a fost vorba despre o durere de gât sau de burtă; nu poți înscena boala venită din asemenea adâncimi interioare.

— Sophie nu este așa, îi explic jignită. Cred că îmi cunosc propria fiică.

Doctorița ridică din umeri, de parcă a mai auzit asemenea lucruri înainte.

Conduc spre casă, urmând în ordine inversă indicațiile lui Ruthann. Pe locul din spate, Sophie se joacă cu abțibildurile pe care i le-a dăruit o asistentă. Tot drumul îmi pun întrebări: aici trebuie să fac virajul? Pot să o iau la dreapta pe roșu? A fost o închipuire episodul de azi-dimineață? Poate greșelile de apreciere sunt contagioase.

Când intru în parcare, îmi dau seama că sunt cam de vârsta tatei când m-a luat de acasă.

O scot puțin afară pe Greta și pe urmă o duc pe Sophie alături, la Ruthann. Bătrâna deschide ușa curățându-și pielițele de la unghii, care îi sunt pline de lipici uscat.

— Siwa, îi spune ea lui Sophie. Arăți mult mai bine.

Sophie se înfășoară pe piciorul meu stâng.

— Și mai timidă, adaugă Ruthann. Se încruntă la Sophie. Zâmbește, spune ea, apucând-o de bărbie și când Sophie o face, Ruthann extrage de pe limba ei o pereche de sandale minuscule de plastic, urmate de o pereche de pantofi cu barete și toc înalt și, în fine, una de papuci de plajă. Nu-i de mirare că ți-a fost rău, spune ea când Sophie face ochii mari. După ce te-ai înecat cu toate tălpile astea. Du-te înăuntru și vezi dacă găsești păpușile cărora le aparțin.

Când Sophie a plecat, mă uit la Ruthann.

— Știi, eu nu cred în magie.

— Nici eu, recunoaște ea. Niciodată nu credem, când știm cum se fac scamatoriile.

O urmez în rulotă.

— Atunci, cum rămâne cu ce s-a întâmplat azi-dimineață?

Ridică din umeri.

— Am ghicit corect. Acum cinci ani, a fost o *pahána* – o doamnă fotograf, albă – care stătea lângă Shongopavi și a fost apucată brusc de crampe la stomac. Doctorii de la Serviciul de Sănătate pentru Indieni nu și-au dat seama ce avea, au zis că nu era nimic în neregulă. S-a dovedit că luase câteva *pahos* rămase prin preajmă și le prinsese la panglica pălăriei ei de paie. De îndată ce a dus penele la loc, unde le găsise, durerea de burtă i-a trecut.

Privesc peste umăr la copacul din apropiere, unde penele așteaptă încă briza.

— S-ar putea întâmpla din nou.

Ruthann se uită în sus, la copac.

— Mâine vântul va bate din altă direcție. Mai devreme sau mai târziu vor dispărea toate, oricum.

Urmăresc penele stârnite de o rafală de vânt.

— Și pe urmă?

— Pe urmă facem ce știm mai bine, spune Ruthann. O luăm din nou de la zero.

ANDREW

Zona de recepție a deținuților de la închisoarea din Madison Street, Phoenix se numește Potcoava, îmi amintesc de când am fost acolo ultima dată. Nu s-au schimbat multe din 1976 – pereții din blocuri din beton de zgură îi simt tot reci pe omoplați când mă reazem de ei; spațiul destinat fotografierii deținuților este înghesuit într-o mică nișă de lângă sala de înregistrare preliminară; mirosul de dezinfectant industrial răzbate în aer ori de câte ori un gardian deschide ușa pentru a conduce înăuntru încă un deținut.

Este coadă la intrarea în pușcărie. Sala de înregistrare este aglomerată: peste douăzeci de polițiști de proximitate stau lângă prăzile lor, rearanjându-se ca zimții unui puzzle ori de câte ori intră un nou-venit. Un om sângerează dintr-o tăietură de deasupra ochiului; din când în când ridică mâna cu cătușe, să-și șteargă sângele cu încheietura. Altul a adormit pe un scaun. O

prostituată așezată cu spatele la fundalul pentru fotografii întreabă dacă se poate întoarce în profil pe partea cealaltă, pentru că o avantajează poziția.

Urmăresc spectacolul monstruos cam o jumătate de oră, pe urmă sunt condus în spatele unui paravan, în fața asistentei medicale. Este o femeie supraponderală, poartă o salopetă imprimată cu ursuleți și îmi înfășoară pe brat aparatul de tensiune. Banderola se strânge și un moment îmi închipui că mi-a pus-o în jurul gâtului, că dintr-o clipă în alta nu voi mai avea aer și totul se va sfârși.

— Iei vreun tratament? mă întreabă ea. Când ai fost ultima oară la doctor? Ai consumat alcool în ultimele douăzeci și patru de ore? Ai tendință de suicid?

În clipa aceasta nu simt aproape nimic. De parcă mi-ar fi crescut o piele groasă, solzoasă potrivită mediului deșertic înconjurător. De parcă m-ar putea înțepa cu un ac, un cuțit, o sabie, iar trupul meu nu și-ar aminti cum să sângereze.

Însă nu-i spun acest lucru și asistenta desface manșeta aparatului de presiune de pe brațul meu.

— E timpul să avem și unul tăcut, îi spune gardianului și mă predă înapoi.

Oamenii din jur mă privesc. Spre deosebire de ei, care au fost arestați pe stradă și mai poartă încă jachete, blugi și fuste scurte, eu vin din altă închisoare. Sunt îmbrăcat într-o salopetă ca de parașutist, de culoarea semnului hazardului. Nu am în buzunare niciun obiect care să-mi aparțină; toate se află într-o pungă pe care o duce gardianul.

Se uită la mine și se gândesc: „A făcut ceva mai rău”.

Se deschide ușa și un ofițer strigă numele meu. Poartă pantaloni de culoare kaki și o vestă SWAT de parcă s-ar afla în plină zonă de război, ceea ce presupun că nu este prea departe de adevăr. Gardianul mă târăște prin mulțime.

— Distracție plăcută, zice el predându-mă în custodia districtului.

Potcoava răsună de zgomot. Sunt ofițeri care strigă unul la celălalt sau în microfoanele pe care le poartă la umăr; uși care zăngănesc când sunt trântite și încuiate; beți care țipă la prietenii transpuși aievea de halucinațiile lor. Și mai există sunetul bas: lipăitul regulat al pantofilor deținutului care spală podeaua cu mopul, zumzetul aparatului de climatizare, clinchetul de Crăciun al lanțurilor cu care sunt legați în șir oamenii care înaintează pe coridor.

— Felicitări, mi se adresează ofițerul. Ești al două sutelea client pe ziua de azi.

Este abia ora unu după-amiaza.

— Asta îți dă dreptul la un premiu de admitere. Nu vei fi inspectat prin pipăire, ci dezbrăcat la piele.

Mă conduce într-o încăpere la stânga unei plăci metalice prinse cu șuruburi în perete și îmi spune să mă dezbrac. Mă întorc cu spatele, căci este singurul gest permis ca retragere în intimitate. Văd prin geam o femeie-gardian, care mă urmărește cu un aer absent.

Unul dintre seniorii mei, o doamnă care a murit acum cinci ani, fusese o supraviețuitoare a Holocaustului. O văzuse pe sora ei împușcată în cap în fața ei; văzuse băieți din satul ei înrolați în SS și apoi trimițând la camerele de gazare fete cu care flirtaseră cândva. Fusese gravidă când ajunsese la Dachau și ascunsese adevărul, iar în cele din urmă avortase fetusul de una singură, pentru că știa că era prea slabă ca să ducă sarcina la termen. Când mi-a povestit cum își îngropase copilul sub pietre, doamna Weiss avea o voce plată și goală. Am înțeles atunci că a adăuga ură sau durere, sau regret, sau orice altă emoție era pur și simplu imposibil. Din cauza tensiunii, s-ar fi frânt.

Așa că, atunci când ofițerul îmi spune să deschid gura, să ridic mâinile, să mă aplec și să depărtez picioarele, mă duc cu gândul în altă parte. În mijlocul cerului, pe fundul de nisip mișcător al unui lac în plină vară. Când îmi cere să stau drept și să-mi ridic organele genitale, nici măcar nu simt că îi urmez instrucțiunile. Sunt mâinile altcuiva, ordinele altcuiva, patetica viață a altcuiva.

— În regulă, zice el. Îmbracă-te la loc.

Deschide o ușă, undeva mai încolo pe coridor. Scrie „3” pe ea, iar încăperea este pe jumătate plină.

— Hei, prostule, îi spune unul din cei dinăuntru ofițerului. N-ai de gând să te ocupi de ăsta?

Îi arată o baltă de vomă sub telefonul public și un om căzut fără simțire cu fața în mizeria aceea.

— Da, bine, mă ocup imediat, zice ofițerul cu o inflexiune a vocii care sugerează că aceasta este ultima dintre prioritățile sale.

Bărbați așezați pe o bancă aliniată la perete, bărbați întinși pe jos și un pușți care cântă *O sută de sticle de bere pe perete.* Parcă ar zgâria cu unghiile pe tablă.

— Taci dracului din gură, zice un negru și aruncă în băiat cu o portocală.

Există telefoane publice. Mă uit la cutiile de metal și mă întreb cum am putea să le folosim, căci toate lucrurile care ne aparțineau și toți banii ne-au fost luați. Un adolescent mexican, care are tatuată sub ochi o lacrimă, vede la ce mă uit.

— Nici să nu-ți treacă prin mine, tataie, zice el. Costă vreo cinci dolari minutul.

— Mulțumesc pentru sfat.

Pășesc peste bețivul inconștient. Pantoful îmi alunecă pe murdărie și mă agăț de muchia telefonului să-mi recapăt echilibrul. Pe receptorul de metal sunt zgâriate două cuvinte: „DE CE?” Pare o întrebare la fel de bună ca oricare alta.

Îi dau centralistei numărul tău de telefon de acasă pentru o convorbire cu taxă inversă, dar nu răspunzi.

Ușa încăperii se deschide din nou și o femeie-gardian urlă mai multe nume: „DEJESUS! ROBINET! VALENTE! HOPKINS!” Ne încolonăm spre ușă, cei norocoși. Unul câte unul suntem duși la un birou să semnăm chitanța pentru bunurile ce ne-au aparținut cândva. Mi se cere să-mi apăs degetul mare pe spatele a doua cartele colorate. Lângă amprentă există un spațiu liber; înțeleg că voi face același lucru în ziua în care voi pleca. După ce trei luni sau opt luni, sau zece ani petrecuți în sistem mă vor fi transformat în altcineva, ei vor dori să fie siguri că-l eliberează pe cel care trebuie.

•

Se ocupă de amprentarea noastră o fată al cărei păr miroase a parfum de toamnă. Folosește un aparat și trimite rezultatul automat la FBI și la principala bancă de date a statului Arizona. Acolo, se va afla imediat dacă și când ai mai intrat în conflict cu legea.

La școala lui Sophie a avut loc de curând Ziua Siguranței Copilului. Țâncilor li s-au făcut fotografii care au fost montate apoi pe un pașaport de siguranță. Poliția locală a fost solicitată să înregistreze amprentele fiecărui băiat și ale fiecărei fete. Toate acestea pentru a avea pregătită o procedură pentru eventualitatea că un copil ar fi răpit.

În ziua aceea am dat o mână de ajutor. M-am așezat lângă un ofițer al Departamentului de Poliție din Wexton și am făcut glume pe seama mamelor care veneau grupuri-grupuri la școala primară, nu pentru că erau preocupate de problema siguranței, ci pentru că simțeau că o iau razna după

trei zile în care fuseseră obligate să stea în casă din cauza ninsorii abundente. Copil după copil, ținusem în mâinile mele degețelele acelea delicate, mici și moi ca o păstaie și le rostogolisem pe tușieră.

— Grozav! exclamase ofițerul după ce căpătasem îndemânare. Ar fi trebuit să te angajăm.

Acum, când mă aflu la Închisoarea din Madison Street și îmi rulez propriile degete pe ecranul gol, tehniciană pare surprinsă că știu să fac acest lucru de unul singur.

— Un profesionist, zice ea și eu ridic ochii să o privesc.

Mă întreb dacă știe că li se aplică același tratament deopotrivă celor care răpesc și celor care sunt răpiți.

•

Din Sala 6 îl văd pe tânărul din scaunul sinucigașilor. Un băiețandru cu părul căzut pe față, care îngână pentru el însuși cuvintele unui cântec rap și din când în când își încordează pumnii să tragă de curele.

Puștiul mexican care m-a sfătuit să nu folosesc telefonul este și el aici. Ridică mâinile când se deschide ușa și ofițerul aruncă în încăpere mai multe pungi de plastic; prinde două înainte de a ateriza pe jos.

— Ladmo, zice el așezându-se la loc.

— Andrew Hopkins.

Afirmația îi face pe câțiva să izbucnească în râs.

— Nu e numele meu, zice băiatul. Așa se cheamă prânzul.

Iau punga de celofan din mâna lui și îi cercetez conținutul: șase felii de pâine albă. Două bucăți de brânză. Doi cântați afumați. O portocală. O prăjitură. O cutie de suc. Cam ceea ce eu și cu tine îi dădeam lui Sophie pentru gustarea de la școală.

— De ce există un nume pentru masa de prânz? întreb.

Ridică din umeri.

— Așa se chema o emisiune de televiziune pentru copii, „Wallace și Ladmo”. Acolo împărțeau pachete care se numeau Ladmo. Bănuiesc că șerifului Jack i s-a părut amuzant.

În partea cealaltă a sălii, un om cât un munte dă din cap.

— Nu-i nimic amuzant să ne taxeze un dolar pe zi pentru porcăria asta.

Mexicanul înfige degetul cel mare în portocală și începe să o cojească.

— Și asta este amuzant pentru Șeriful Jack, zice el. Când ești la zdup trebuie să-ți plătești mâncarea.

— Hei! Un aborigen care adormise într-un colț se freacă la ochi și se târăște să apuce un Ladmo. Ce animal are curul în mijlocul spinării?

— Calul Șerifului Jack, mormăie bărbatul uriaș. Dacă ai de gând să spui bancuri, măcar spune unul pe care nu l-am mai auzit de o sută de ori.

Aborigenul îi aruncă o privire dură.

— Nu-i vina mea că apari și dispari de aici ca dânsa într-însa.

Uriașul se ridică în picioare, răsturnându-și prânzul la pământ. Trei pe trei metri pătrați sunt un spațiu mic, care devine și mai mic când frica absoarbe tot aerul. Mă lipesc de perete când uriașul îl apucă pe aborigen de gât și, fără niciun efort, îl aruncă cu capul în geamul care se face țăndări.

Când ajung și gardienii la fața locului, aborigenul zace grămadă pe podeaua celulei cu sângele șiroindu-i pe gât, iar uriașul își mănâncă prânzul.

— Fir-ar să fie, zice un ofițer. Era unul din geamurile *groase.*

Când uriașul este aruncat în partea cealaltă a holului, într-una din celulele arestului, băiatul din scaunul sinucigașilor nici măcar nu clipește. Aborigenul este dus la cabinetul medical. Mexicanul se apleacă și înșfacă cele două pachete de mâncare abandonate.

— Portocala e a mea, zice el.

•

Ni se spune să facem duș, dar nu face nimeni, iar eu nu am de gând să ies în evidență mai mult decât reușesc deja. Așa că mă iau după ceilalți și mă dezbrac și fiecare ne punem îmbrăcămintea într-un sac de plastic. Ni se dau în schimb câte o pereche de sandale portocalii, cămașă și pantaloni de deținut, cu dungi albe și negre, chiloți de un roz țipător, un tricou flausat tot roz țipător și șosete de aceeași culoare. Încă o idee a Șerifului Jack, mi se spune; culoarea roz îi împiedică pe deținuți să fure lenjeria la eliberare. Abia când unul dintre ceilalți se întoarce cu spatele, văd inscripția: „DEȚINUT AL ȘERIFULUI; FĂRĂ CONDAMNARE”.

Parcă aș fi îmbrăcat în pijama. Largă și fără formă, cu un elastic în jurul mijlocului. Ca și când m-aș putea trezi, în orice clipă.

Noi suntem cei care ne aflăm în custodia Departamentului Șerifului din districtul Maricopa, în stare de arest preventiv și nu am beneficiat de eliberare pe cauțiune. Exact în punctul de curbură a Potcoavei se află o judecătorie, unde completul se întrunește de mai multe ori pe zi.

Când mi-a venit rândul, i-am spus judecătorului de la audierea preliminară că doream să-mi aștept avocatul.

— Este foarte frumos, domnule Hopkins, a spus el. Și eu aș vrea să-mi aștept pensia, dar nu putem avea întotdeauna ceea ce ne dorim.

Audierea mea a durat mai puțin de treizeci de secunde.

T-3 este celula în care așteptăm să fim repartizați în cadrul închisorii. Bărbatul de lângă mine și-a scos sandalele și s-a așezat în poziție de lotus; face incantații. Acum că suntem îmbrăcați la fel, suntem toți o apă și-un pământ. Nimic nu face diferența între cel care a furat un aparat electric de ras dintr-un magazin și cel care i-a tăiat beregata dintr-o singură mișcare unuia din aceeași bandă cu el. Nu ne deosebim unul de altul, ceea ce este în același timp o binecuvântare și un blestem.

•

Libertatea miroase a spori și a polen, și a praf, și a căldură, și a ulei de bronzat, și a gaze de eșapament. A dalii încinse, fanate și a viermi care se ascund în pământ. A tot ce se află afară, când tu ești aici, înăuntru.

•

Doi gardieni mă escortează sus, la etajul doi al închisorii din Madison Street, în secțiunea de maximă securitate. Sunt percheziționat din nou până la piele, mi se dă o periuță de dinți cât un deget, pastă de dinți, hârtie igienică, creioane, gume, un pieptene și săpun. Mi se înmânează un prosop, o pătură, o saltea și un cearșaf.

Sectorul este format din patru compartimente – cuști, fiecare cu câte cincisprezece celule. În mijlocul acestui spațiu tronează cabina centrală a gardienilor, din care se comunică prin interfon. În fiecare cușcă mai mulți bărbați stau în jurul meselor din partea de jos și joacă cărți sau mănâncă, sau se uită la televizor.

După ce se face transferul actelor, ofițerul de pe nivel deschide ușa unei cuști.

— Ești în celula din mijloc, de acolo, zice ea.

În aceeași clipă simt atenția tuturor ațintindu-se asupra mea, ca un val de căldură.

— Carne proaspătă, zice unul, care are tatuat pe gât o bucată de sârmă ghimpată.

— Pește, zice altul și își țuguiază buzele.

Trec pe lângă ei prefăcându-mă că nu-i aud. În celula mea îmi așez lucrurile pe patul de sus. Dacă întind brațele aproape că ating pereții într-o parte și în cealaltă.

Mă întind pe saltea, care este subțire ca o vafă și pătată. Acum, că am rămas singur, toată spaima acumulată în procesul de înregistrare – toată panica pe care am alungat-o din minte și am îngropat-o sub tăcere – mă apasă pe piept cu atâta putere, încât nu reușesc să respir. Inima îmi bate să-mi sară din piept: am șaizeci de ani și sunt la închisoare. Sunt ținta cea mai ușoară.

Când am fugit cu tine am știut că există această posibilitate. Dar întotdeauna, riscul arată altfel când înfrângi sistemul, decât atunci când ești înfrânt de el.

În celulă intră un bărbat. Înalt și musculos, are coarne de drac tatuate pe cap și ține în mână o Biblie.

— Tu cine dracu' ești? întreabă el. Eu mă duc la biserică și ei îmi bagă pe unu în celulă? Fir-ar al naibii!

Azvârle Biblia sub salteaua de pe patul de jos, apoi iese pe palier și-l strigă pe gardian.

— Ce-i cu bunicul ăsta?

— N-avem unde să-l punem, Sticks. Descurcă-te.

Bărbatul izbește cu pumnul în ușa de metal.

— Ieși afară! ordonă el.

Trag adânc aer în piept.

— Aici rămân.

Sticks – acesta să fie numele lui adevărat? – se vâră sub nasul meu.

— Cine ești tu, ești fetiță?

O fetiță, îmi aduc eu aminte, este un tip care își ascunde țigările în mâneca scurtă a tricoului și încearcă să se comporte ca James Dean.

— OK, zic eu. Sigur. Cum vrei. Eu sunt fetiță. Tu ești fetiță. Toți suntem fetițe.

Când se uită la mine fără să-i vină a crede și apoi se întoarce pe călcâie și pleacă, rămân complet nedumerit. Oare să fie atât de ușor? Dacă refuz să intru în joc, mă vor lăsa în pace?

„Hopkins".

Numele meu este adus înăuntru de sistemul interfonului și eu apar în fața celulei și mă uit la gardianul care vorbește la microfonul cabinei centrale.

— *Ai un vizitator.*

•

Îl aștept pe Eric și, în schimb, te găsesc pe tine.

Nu știu cum ai ajuns atât de repede în Arizona. Nu știu ce faci cu Sophie cât stai aici. Nu știu cum ai trecut de toți pereții aceștia de fier și de încuietori, și de minciuni.

Mă urmărești cum înaintez pas cu pas și la început mă simt stânjenit – că mă vezi așa, purtând haine de deținut și povara greșelilor mele. La început îmi este prea rușine până și să-ți întâlnesc privirea, dar când o fac, mă simt cu atât mai rușinat. Pun pariu că nu-ți dai seama, dar mai există încă speranță în ochii tăi. După toate cele întâmplate, mai ai încă încredere că îți voi explica de ce toată viața ta a fost dată peste cap. Eu sunt cel răspunzător de faptul că această încredere a fost pusă acolo, de la bun început; nu am meritat-o, cât am cerut-o, considerând-o de la sine înțeleasă.

Cum aș putea să te fac să înțelegi că, pentru a-ți oferi viața pe care am considerat că meritai să o trăiești, a trebuit să-ți iau viața pe care o aveai?

Când erai mică și eu trebuia să număr minutele cât îmi era permis să te văd, voiam să-ți ofer lumea întreagă. Te luam cu mașina și străbăteam deșertul cu geamurile lăsate în jos. Când ajungeam destul de departe, mă întorceam spre tine și te întrebam: „Unde te-ai duce, dacă te-ai putea duce oriunde?” Iar tu îmi răspundeai ca o fetiță mică: „Pe lună. La Candyland[11]. La Podul Londrei”. Eu ambalam motorul și încuviințam din cap, ca și când oricare dintre destinațiile acelea ar fi fost posibile. Bănuiesc că amândoi știam că nu puteam ajunge acolo, dar nu avea niciun fel de importanță, atâta timp cât ne plimbam cu mașina în căutarea lor. În vremea aceea, copiii nu erau obligați să ocupe un anumit loc în mașină; nu exista o lege care să oblige purtarea centurilor de siguranță, dar aveai încredere că eu te voi feri de pericole. Și aveai încredere că te voi duce într-un loc minunat.

Te afli pe partea cealaltă a cabinei de sticlă și plângi. Eu ridic receptorul, sperând să faci și tu la fel.

— Delia, puiul meu, zic eu. Nu plânge.

Îți ridici marginea bluzei să te ștergi la ochi.

— De ce nu mi-ai spus?

Ei bine. Există o mie de motive pentru care am făcut acest lucru; unele adevăruri nu sunt încă în stare să ți le împărtășesc și nu voi fi niciodată. Dar, în principal, am făcut-o pentru că am știut fără urmă de îndoială ce a însemnat să iubesc o femeie atât de mult, încât să fiu în stare să-mi risc viața pentru ea, pentru ca mai apoi, undeva pe drum, să-mi dau seama că ea m-ar putea distruge. Și nu am putut să suport să știu că într-o zi tu ai putea simți față de mine ceea ce am ajuns să simt eu față de mama ta.

Mă întrebi despre numele tău, despre al meu, despre vechea mea profesie. Îți furnizez aceste detalii ca pe firimiturile unei negocieri pe care un intermediar într-o situație de criză le-ar folosi pentru a împiedica un om să se arunce în gol, numai că viața despre care vorbim aici este cea pe care ne-am făurit-o împreună. Caut indicii pe chipul tău, dar nu te uiți în ochii mei.

Când mi-am impus să-mi imaginez acest moment, printre cutele de origami ale nopții, am construit diverse scenarii: că venea poliția la clubul seniorilor, că nu-mi primeau cartea de credit la o benzinărie pentru că se declanșa un semnal de alarmă; că apărea Elise în pragul casei noastre. În fiecare dintre aceste ipostaze mi te închipuiam pe tine strângându-mă de mână, neputând sau nevoind să lași ceva să intervină între noi.

Poate de aceea mă prinzi nepregătit când te superi. Nu știu de ce mi-am închipuit întotdeauna că, dacă eu am fost acela care te-a luat, tot eu aveam să fiu cel care urma să decidă când să renunț.

„Nu am avut de ales”, zic eu, dar cuvintele se fac covrig la capete, precum coada unui câine bătut.

„Ai avut de făcut o alegere”, îmi răspunzi tu, dar ceea ce nu spui mă sfâșie ca lama: „Și ai ales prost”.

Mult timp după ce am fugit, amândoi am avut coșmaruri. În ale mele apăreai ținând-o de mână pe mama ta, ieșind din curbă și nimerind exact în traficul care venea din sens opus. Eu mă repezeam să te iau din drum, dar descopeream că priveam scena din spatele unui perete de sticlă. Auzeam scrâșnetul frânelor și țipetele tale, dar nu te puteam ajunge.

Când pleci de la vorbitor, las receptorul jos și împing cu mâinile peretele de sticlă. Lovesc în el, dar tu nu mă auzi.

În coșmarurile *tale* erai lăsată în urmă. Sfâșiai cusătura somnului și te trezeai transpirată, plângând. Te frecam pe spate până ce adormeai din nou. „Coșmarurile nu se adeveresc”, te linișteam eu.

După cum se dovedește, am mințit și în această privință.

•

În loc să mă întorc în celula mea, rătăcesc prin cușcă. Există o zonă comună, unde deținuții joacă cărți sau se uită la televizor. Toaletele sunt în celule, dar există o încăpere cu dușuri, izolată într-un colț îndepărtat. Acum este goală și acesta este un motiv suficient pentru mine să mă ascund înăuntru.

După vizita ta mă mișc încet, parcă aș înota sub apă. Sperasem să te văd, pentru că sunt egoist, dar acum regret că ai venit. Vizita ta n-a făcut decât

să-mi întărească convingerea în legătură cu ceea ce i-am spus lui Eric înainte de a fi extrădat din New Hampshire: nu te mai pot proteja. Măcar atât am aflat, acum câteva minute, din răsuflarea ta întretăiată, în timp ce vorbeai. Pentru prima oară în viață te-ai întrebat dacă nu ți-ar fi fost mai bine fără mine.

Am renunțat la viața mea odată, încercând să fac ceea ce era mai bine pentru tine. Mâine, în fața judecătorului, voi renunța a doua oară.

Mă reazem cu fruntea de faianța rece de la dușuri, când în spatele meu crește o umbră. Este Sticks, urmat de încă doi la fel de solizi ca el; își țin brațele tatuate încrucișate și blochează ieșirea cu trupurile lor.

— Nu sunt o fetiță, zice Sticks.

În clipa următoare mă trezesc răstignit la pământ și-mi sună apa-n cap de la lovitură. Pe picioare am o greutate enormă și simt că-mi sunt sfâșiați pantalonii. Încerc să mă ghemuiesc, dar el începe să mă lovească peste față și în burtă. Încerc să strig după ajutor. Când își încleștează mâinile pe picioarele mele, încep să lovesc în dreapta și în stânga, peste tot, pentru că nu voi permite să mi se întâmple așa ceva. Refuz.

Încep să revărs toată furia pe care am acumulat-o în mine de când m-a ridicat poliția din bucătăria mea din Wexton, acum câteva zile. Dau frâu liber panicii pe care am zăgăzuit-o timp de douăzeci și opt de ani, că voi fi descoperit. Așa că, atunci când brațul lui mi se agață de mijloc, când șoldurile lui se așază ca niște paranteze lângă ale mele, întind mâna după bucata de săpun de pe podea. Mă răsucesc și i-o înfig în gura rânjită.

Imediat îmi dă drumul și eu mă răsucesc pe o parte, respirând greu și adunându-mi hainele. Aici, înăuntru, nu mă pot gândi la tine; nu mă pot gândi la nimic, decât la mine. Și nu voi fi lăsat în pace, nici măcar dacă mă voi contopi cu fundalul. Toți mă vor ciuguli până când îmi vor vedea culoarea sângelui.

La atât mă mai pot gândi, înainte de a vedea doar negru în fața ochilor.

•

Când adorm la închisoare, nu este niciodată întuneric și niciodată nu sunt obosit. Așa că încep să mă gândesc în primul rând la ceea ce m-a adus aici, învârtind în gând lucrurile pe toate fețele.

Nu număr oi; număr zile.

Nu mă rog; mă tocmesc cu Dumnezeu.

Fac lista lucrurilor pe care le-am considerat garantate, pentru că întotdeauna am crezut că voi avea acces la ele:

Carnea pentru care ai nevoie de cuțit. Pixuri. Cafea cu cofeină.
Râsul în hohote al unui copil. Tangoul unui fluture.
Hârtiile.
Întunericul beznă. Norii de ninsoare.
Liniștea deplină.
Tu.

•

Deschid un ochi, singurul care funcționează, și mă trezesc că mă uit la un negru scund, musculos, care scotocește prin mâncare. Este aproape întuneric și ușa celulei este încuiată. El ia o portocală și o ascunde sub saltea.

Încerc să mă ridic în capul oaselor, dar mă simt de parcă aș fi fost bătut din cap până în picioare.

— Tu… cine ești?

Se întoarce, parcă surprins că sunt în viață.

— Concise[12].

— Asta este *numele* tău.

— Așa îmi spun doamnele. Oi fi eu scund, dar zău că sunt dulce.

Ia un pumn de morcovi și îi mănâncă.

— Sper că nu te așteptai la masa de seară, zice el arătând spre ceea ce trebuie să fi fost tava mea.

— Ce s-a întâmplat cu…

— Sticks? rânjește Concise. Ticălosul a căpătat un D.

— Un D?

— Este la arest disciplinar pentru o săptămână.

— Eu de ce n-am primit la fel?

— Pentru că atâta lucru știu și gardienii: dacă ești numit fetiță, ori te lași, ori te bați. Se uită sever la mine. Să nu cumva să te înveți. N-ai nicio șansă să rămâi aici definitiv. Nu vor să amestece rasele, dar numai eu rămăsesem fără pereche.

În clipa asta nu-mi pasă deloc dacă Concise este afro-american, hispanic sau marțian. Scoate o carte poștală din buzunarul cămășii lui vărgate și o strecoară printre barele din față ale celulei. A construit pe ușă o cutie de scrisori, din linguri de plastic. Are și un steag mic, colorat cu markerul.

Mă întreb dacă, în cazul în care putrezești aici destul de mult timp, ți se îngroașă pielea. Odată ce voi fi ajuns în instanță și voi fi pledat vinovat, aici

va fi casa mea – pentru ani buni. Poate câte unul pentru fiecare an pe care ți l-am furat ție.

Încerc să mă întorc pe o parte și tresar de durerea pe care o simt la rinichi.

— De ce ești aici? întreb.

— Pentru că la nenorocitul acela de Ritz era plin, zice Concise. Ce întrebare prostească e asta?

— Vreau să zic, de ce ești la închisoare?

— Șase luni pentru droguri. Ar fi fost trei, dar am mai fost condamnat o dată. Asta este cu obiceiul. E ca un cățeluș, omule. Nu te părăsește numai pentru că stai aici. Așteaptă să sară pe tine în clipa în care pui din nou piciorul pe stradă.

De pe patul de jos de unde stau, mă uit în sus și văd grilajul de fier care sprijină salteaua de deasupra. Mă uit la nituri și mă întreb ce greutate pot duce.

— Sticks e un mare consumator, omule. Se crede stăpânul cuștii ăsteia – spune Concise și dă din cap. Toți ne întrebăm tu cine naiba ești.

Închid ochii și mă gândesc la toți oamenii pe care i-am întruchipat în viața mea: un băiat care s-a îndrăgostit de o fată, acum o mie de ani; un tată care și-a ținut în brațe fiica nou-născută și care s-a gândit că nimic nu-l va putea despărți de ea; un bărbat care a murit de foame la un moment dat, lângă fetița lui; un om care fuge; un mincinos; un escroc; un nemernic. Poate că obiceiul în permanență gata să mă arunce peste gard este reluarea. Poate aș face absolut orice pentru a șterge totul și a o lua de la început.

— Spune-mi Andrew, îi zic.

ERIC

Biroul de avocatură Hamilton, Hamilton și Hamilton-Thorpe este amplasat în zona centrală a orașului Phoenix, într-o clădire de sticlă, care mă sperie de moarte când mă apropii și îmi văd imaginea reflectându-se în ea. Chris, cel de al doilea Hamilton din șirul de nume, a urmat Școala de Drept din Vermont, împreună cu mine, știind de la bun început că îl aștepta un loc de muncă bun și călduț în firma tatălui (primul Hamilton din ordinea numelor). Cel mai nou partener (cel cu cratima) este sora mai mică a lui Chris, care a terminat recent Dreptul la Harvard.

Pentru judecarea unui caz *pro hac vice* în alt stat, un avocat din partea locului trebuie să garanteze pentru tine. De fapt, este o situație

asemănătoare celei de la Asociația Alcoolicilor, unde cineva mai în vârstă și mai înțelept joacă pentru tine rolul de mentor, în speranța că nu vei face nimic care să te pună într-o situație jenantă. Chris este un fost scafandru cu chip de băiat de cor, care avea obiceiul să-i înduplece pe profesori să-i acorde amânări, fără a depune niciun efort. Când l-am sunat cu rugămintea să-mi fie garant în Arizona, a acceptat fără nici cea mai mică ezitare.

— Ar trebui să-ți vorbesc despre caz, i-am spus eu.

— Cui îi pasă? mi-a răspuns Chris. Avem motiv să mai ieșim la o bere, două.

Nu i-am spus că m-am lăsat.

Era la tribunal ieri, când am ajuns la biroul lui de avocatură într-o grabă nebună, încercând să iau legătura cu Baroul din New Hampshire. Sora lui, Serena, mi-a cedat plină de bunăvoință sala de ședințe de la Hamilton, Hamilton și Hamilton-Thorpe, o încăpere uriașă cu lambriuri de lemn, biblioteci cu cărți de drept și scaune de piele cu bumbi de alamă.

La birou nu se află nimeni în această dimineață, când intru cu cheia mea nou confecționată, dar, pe de altă parte, este abia ora 6.45 dimineața. După neplăcerile pe care le-am întâmpinat ieri din cauza legitimației de Barou, sunt hotărât să citesc despre aplicarea legii în Arizona, înainte de începerea orelor de vizită la închisoare.

Rămân cu privirea fixată pe textele de legi, scrise cu litere minuscule, care se amestecă unele în altele, până când tot ce mai reușesc să deslușesc pe o pagină este silueta unui bărbat care întinde mâna și a unei fetițe care se grăbește să i-o prindă.

•

Aveam zece ani și mă pregăteam serios pentru CIA. Aveam un aparat de emisie-recepție, o mască dintr-un ciorap negru, lanternă și codul Morse pe o fițuică. Ca să exersez aveam de gând să o spionez pe mama în camera de zi, deși la ora aceea ar fi trebuit să fiu pe afară și să prind insecte de iunie în borcane de unt de arahide.

Mama vorbea la telefon când m-am strecurat înăuntru pe vârful picioarelor și m-am întins pe jos în spatele canapelei, cu casetofonul.

— Este un ticălos, asta este, zicea ea. Și știi ce, n-are decât să și-l *ia.* Să-și ia schemele lui piramidale și promisiunile grandioase, și toate porcăriile lui de Casanova.

Am pornit casetofonul, dar mi-am dat seama prea târziu că am apăsat pe redare și, ceea ce era încă și mai rău, că țipetele de Haloween ale unor

balene cu cocoașă umpleau camera. Mama a sărit ca arsă și s-a uitat după spătarul canapelei, îngustându-și ochii și aruncându-mi o privire ucigătoare, de laser.

— Andrea, te sun eu din nou, a zis ea.

„Un bun agent CIA ar derula banda și ar înghiți dovada, m-am gândit eu. Un bun agent CIA ar scoate o fiolă de cianură din cusăturile costumului și ar cădea în misiune, ca un erou”.

Mama m-a ridicat rapid, trăgându-mă de ureche.

— Mincinosule, a zis ea, lungind vocalele și trimițând un damf de alcool direct în nasul meu. Ești exact ca el.

M-a plesnit atât de tare peste cap încât am văzut cu adevărat stele verzi și pentru o clipă am fost realmente uimit că se putea întâmpla așa ceva, că nu era o scenă dintr-un film de desene animate. M-am chircit, cuprins de ură față de mine însumi, dar și față de ea.

În clipa următoare și la fel de brusc, mama era pe canapea lângă mine, îmi netezea părul cu mâinile ei de caracatiță, mă săruta pe obraji, mă legăna.

— Puiule, n-am vrut, a zis ea. Mă ierți, nu-i așa? Știi că nu ți-aș face niciodată rău. Noi doi suntem împreună în aceeași situație, nu-i așa?

M-am ridicat în picioare și m-am îndepărtat de ea.

— Sunt invitat alături la cină, i-am spus și în minte mi s-a aprins un bec roșu.

Eram *într-adevăr* un mincinos.

— Bine, atunci du-te, mi-a răspuns și a zâmbit cu zâmbetul ei larg, cel pe care îl oferea când se simțea stânjenită – a nu se confunda cu zâmbetul strălucitor, cel pe care îl avea când era bucuroasă; sau cu zâmbetul fals, cel care mă făcea să-mi simt stomacul ca un violoncel cu corzile prea întinse.

Afară, cartierul avea culorile unei fotografii pictate manual; prea întunecat pentru a deslușI roșul obloanelor scorojite sau albastrul de zăpadă al tufelor de hortensii. M-am îndreptat spre casa Deliei, dar m-am oprit după ce am trecut de colț. Bucătăria lor era scăldată într-o lumină caldă ca de lumânări, Delia și pe tatăl ei stăteau la masă. Pui fript. Andrew ținea în mână două bețe ca de bătut toba și le făcea să danseze can-can înspre farfuria Deliei.

M-am așezat pe gazon. Mi-am dat seama că nu voiam să-i întrerup. Voiam doar să știu că undeva, în căminul unei familii, se petreceau asemenea lucruri.

*

— Eric, băiete, dacă vei munci în ritmul acesta, mă vei dezmoșteni, râde Chris și eu mă trezesc din somn tresărind, inima sărindu-mi în piept ca un pește târât șase leghe prin mare. Îmi netezesc cravata mototolită și-mi trec palma peste față. Am o urmă pe obraz, rezultatul faptului că m-am rezemat de o carte deschisă.

Chris nu s-a schimbat prea mult de pe vremea când era student la Drept: aceeași atitudine relaxată, același păr blond, de culoarea nisipului, aceeași expresie mulțumită a omului care știe că are lumea la picioare.

— Bine ai venit în afacerea familiei, zice el. Sora mea mi-a spus că te-a instalat ieri. Îmi pare rău că n-am făcut-o eu.

— Serena a fost grozavă, îi răspund, dregându-mi glasul. Iar biroul este excelent.

Chris se așază la masă, vizavi.

— Trebuie să fie o corvoadă să te familiarizezi într-o singură noapte cu legislația din Arizona.

— Nu credeam că *aveți* legi pe-aici. Nu mai suntem pe vremea celor zece pași, te întorci și tragi?

Chris râde.

— Doar din când în când. Uiți de potere.

Ia o înghițitură de cafea; numai mirosul și mă face să salivez. Dar am renunțat la cofeină, odată cu băutura; puneau sângele în mișcare în același fel și nu voiam să-mi supun trupul tentației. Zilele acestea nu voi lua nici măcar o aspirină de durere de cap.

Chris ridică spre mine cana.

— Mai este, dacă vrei. Proaspăt făcută.

— Mulțumesc, nu beau cafea.

— Dar este inuman, știi. Se apleacă înainte, cu coatele pe masă. Cred că ar fi bine să-mi povestești ceva despre cazul acesta, dacă va trebui să fiu al doilea la bară. Probabil că este un client important, dacă te-a convins să-ți miști fundul până în Arizona ca să dai piept cu acuzațiile.

— Este destul de important, îi răspund. Este tatăl logodnicei mele. E acuzat că a răpit-o cu ocazia unei vizite de custodie în 1977.

Chris face ochii mari.

— N-am să mă mai plâng niciodată de rudele mele prin alianță.

Las la o parte faptul că Andrew mi s-a confesat la Departamentul de Poliție din Wexton. Că mi-a spus că vrea să pledeze vinovat și că i-am jurat

Deliei că nu voi permite acest lucru. Pentru a participa la un proces în alt stat trebuie să ai un comportament profesional impecabil; eu am călcat deja strâmb de două ori.

— Delia mi-a cerut să-l reprezint. Nici măcar nu l-am văzut pe Andrew de când a fost extrădat. Am petrecut toată după-amiaza de ieri încercând să conving personalul închisorii din Madison Street că sunt într-adevăr avocat și că nu joc rolul unuia de la televizor.

Secretara bagă capul pe ușa sălii de conferințe.

— Ah, bine, domnule Talcott, v-ați trezit, zice ea iar eu simt cum mă înroșesc de jenă. Logodnica dumneavoastră vrea să o sunați imediat, ceva în legătură cu fetița, care este bolnavă.

— Sophie? întreb, dar mă întind deja după telefon.

O fi vreo răceală sau e bolnavă de ceva mai grav cum ar fi ciuma bubonică? Formez numărul telefonului mobil al Deliei și îmi răspunde mesageria vocală.

— Sună-mă, îi las mesaj și îl privesc pe Chris. Poate ar trebui să trec pe-acasă, să fiu sigur că este bine…

— Ați primit și asta, zice secretara și îmi întinde un fax.

Este o scrisoare de la Baroul din New Hampshire, care confirmă că sunt membru cu drepturi depline.

Ar trebui să mă duc să verific ce face Sophie, dar trebuie și să vorbesc cu Andrew la închisoare.

Am o presimțire că nu este ultima dată când voi avea de ales între actuala și fosta viață a Deliei.

•

Ce a fost la început: omul dependent sau drogul?

Nu ajungi dependent, dacă nu există ceva la care să râvnești; mai mult decât atât, drogul nu este decât o plantă sau o băutură, ori un praf, până în momentul în care cineva are nevoie neapărată de el. Adevărul este că dependentul și drogul nu există unul fără celălalt. Și tocmai aici este problema.

Când vrei ceva cu disperare, nevoia te face să tremuri. Îți spui că nu-ți trebuie decât o înghițitură, pentru că râvnești doar la gust și că, odată acesta ajuns pe limbă, vei putea să-l faci să dureze toată viața, îl visezi noaptea. Vezi o mie de obstacole, înalte de o mie de metri, între locul în care te afli și ceea ce-ți dorești, și te convingi singur că ai puterea de a sări peste ele. Îți

spui același lucru chiar dacă, escaladând primul obstacol, sfârșești învinețit, însângerat, zdrobit.

I-am păcălit pe toți ani de zile. Desigur, am renunțat la alcool, dar asta nu a fost nimic în comparație cu cealaltă dependență a mea. Iubirea este cea mai periculoasă dependență dintre toate, dacă mă întrebați pe mine. Ne transformă în ceea ce nu suntem. Ne face să ne simțim ca naiba și ne face să pășim pe apă. Dacă n-o avem, ne transformă în ruine.

O privesc cum îndeplinește cele mai simple lucruri: își strânge părul în coadă de cal, dă de mâncare câinelui, îi leagă șireturile lui Sophie și vreau să-i spun ce înseamnă ea pentru mine, dar în realitate nu rostesc niciodată cuvintele. Până la urmă, dacă recunosc că Delia este un drog înseamnă să mă confrunt cu faptul că într-o zi aș putea fi pus în situația de a rămâne fără ea și acest lucru nu-l pot face.

•

În holul de intrare al Închisorii din Madison Street, un loc cu care m-am familiarizat deja prea mult ieri, se află un șir de scaune albastre și un televizor montat pe perete. De-a lungul unui zid se înșiruie ghișee precum cele de la bancă, fiecare având deasupra înscrisuri care îi separă pe VIZITATORI de AVOCAȚI EXCLUSIV. Mă apropii de ghișeul respectiv, cu sentimentul pasagerului de la clasa întâi a unui avion, care o ia înaintea mulțimii celorlalți. Funcționara mă ține minte de ieri.

— V-ați întors, zice ea acru.

Arborez zâmbetul meu cel mai amabil.

— Bună dimineața.

Împing scrisoarea de ia Baroul din New Hampshire prin fanta de la baza separației din plexiglas.

— Vedeți? V-am spus că sunt avocat adevărat.

— Avocat adevărat… asta este un fel de n-ar mai fi. Știți dumneavoastră, un fel de jumbo-creveți sau vacanță de lucru sau milițian inteligent.

— Oximoron.

— Hei, dacă vreți să vă atribuiți singur cuvinte jignitoare, eu n-am nimic împotrivă. Ia un pix. Pe care deținut vreți să-l vedeți?

Cât aștept să vină un gardian care să mă conducă în închisoare, mă așez pe scaun și privesc la televizor, laolaltă cu ceilalți vizitatori. Unii sunt însoțiți de copii care țopăie în brațele lor, de parcă ar fi floricele de porumb. Programul de la ora aceea prezintă un fel de tribunal televizat – sau așa mi se pare mie, până ce citesc ce scrie pe emblema de pe mâneca unuia dintre

aprozii așezați lângă scaunul judecătorului: Departamentul Șerifului din Districtul Maricopa. În momentul acela îmi dau seama că trebuie să fie vorba despre imagini pe circuit închis, chiar de la ședința de trimitere în judecată a deținuților din închisoarea aceasta.

— *La mirada*! rostește mândră femeia de lângă mine, arătând cu degetul spre monitor, ca să se uite și copilașul din brațele ei.

— *No es Papá guapo!*

Când mi se strigă numele, un ofițer mătăhălos mă conduce spre detectorul de metale, apoi scoate un mănunchi de chei de la centură pentru a descuia o ușă ce duce într-o încăpere intermediară, de un metru pătrat. Din camera de control mi se deschide ușa interioară și sunt lăsat să intru în închisoare.

Luăm un lift până la vorbitorul de la etajul al patrulea. Alt gardian prezidează asupra unui grup mic de deținuți. Unii stau de vorbă cu avocații, în încăperi separate. Pe centru sunt înșirate una după alta vreo duzină de cabine individuale, pentru vizite fără contact direct. Un deținut este legat cu lanțuri de scaunul fără spătar și ține în mână un receptor. De partea cealaltă a geamului despărțitor plânge o femeie.

— Puteți aștepta aici, îmi spune gardianul. Vă aducem clientul.

„Aici” se dovedește a fi o încăpere adiacentă, cu o lampă fluorescentă care șuieră și scuipă precum o pisică udă. Din acest loc nu-l mai văd pe deținut, ci doar pe femeia care îl vizitează. S-a aplecat în față și acum sărută geamul.

Când avea unsprezece ani, am surprins-o pe Delia exersând cu oglinda din baie. Am întrebat-o ce făcea. „Exersez, m-a informat ea pe un ton foarte firesc. Ai putea să te gândești și tu la asta”.

După o vreme mă uit la ceas. Au trecut douăzeci de minute; mă ridic în picioare și încerc să-l localizez pe gardian. Se află în capătul celălalt al sălii de vizite, adâncit în lectura paginii de sport din *Arizona Republic.*

— Mă scuzați, zic eu. Încă nu l-a găsit nimeni pe clientul meu? Andrew Hopkins?

Omul îmi aruncă o privire goală și ridică un telefon. Vorbește la el câteva clipe, apoi se întoarce spre mine.

— Au crezut că a venit cineva să vă spună. Clientul dumneavoastră a fost dus deja alături, la tribunal.

•

Îl sun pe Chris Hamilton de pe telefonul mobil și între timp zbor în sus pe scările Tribunalului de Est.

— Cât de repede poți să fii aici? îl întreb.

Ca avocat garant trebuie să fie în sala de judecată, chiar dacă mi-a fost acordată moțiunea *pro hac vice.* Nu am timp să o sun pe Delia și știu că o să mă omoare pentru asta. Pe de altă parte, Andrew este pe cale să compară în instanță fără mine – și are de gând să pledeze vinovat.

Clădirea este de zece ori mai mare decât orice tribunal din New Hampshire. Un aprod operează un detector de metale imediat după intrare; o femeie ține strâns de mână un copil mic, în timp ce își așază poșeta pe banda rulantă. Avocații care traversează holul se adună în grupuri, stabilind înțelegeri la o ceașcă de cafea. Pe bănci stau și așteaptă martori ținuți separat unul de altul, îmbrăcați în costume inconfortabile, țânci în grija celor de la asistența socială, cu cărți de colorat la ei, și delincvenți juvenili eliberați în schimbul angajamentului de a reveni la tribunal, îmbrăcați în pantaloni cu turul jos, cu șepci îndesate peste sprâncene.

Încerc să găsesc un funcționar capabil să-mi spună la care dintre cele nouă etaje și în care din cele douăzeci de săli de judecată va apărea Andrew, dar nimeni nu pare a cunoaște acest răspuns. Așa că alerg la biroul șerifului, din incinta tribunalului, care este și sala în care sunt ținuți acuzații în așteptarea înfățișării. Funcționarul de la birou are o mustață ca a lui Doc Holliday și o burtă ca de Buddha.

— Tot ce știu, zice el, este că, fiind vorba de trimitere în judecată, nu vă aflați unde trebuie.

Alerg la celălalt tribunal – Central – când îl văd pe Chris zorind spre clădire. Aceasta are treisprezece etaje și cinci săli de judecată. Arunc o singură privire spre coada de la lifturi și îl urmez sus, pe scări. Ajungem la etajul cinci, fără suflu.

— Trimiteri în judecată cu pledoarie de nevinovat, îmi explică el și dăm buzna împreună în Camera 501, ca un duo comic, venit să rezolve situația.

Aș dori să pot spune că sunt încrezător când intru în sala de judecată, dar, dacă este să fiu cinstit, nu mă prea pot lăudă cu multe succese. Am avut nevoie de două încercări ca să fiu admis în Barou. Am început să frecventez Asociația Alcoolicilor de trei ori, însă continuând să beau până uitam de mine însumi. Nu am niciun motiv să cred că această nouă provocare va fi diferită.

Judecătorul este cel mai impozant justițiar pe care l-am văzut vreodată. Cântărește cel puțin 135 kilograme, are un păr grizonant învolburat și pumnii ca niște jamboane. O inscripție așezată pe pupitru îl prezintă drept Onorabilul Caesar T. Noble.

— Nu-mi vine să cred că ai tras cartea acestui judecător, îmi spune Chris în barbă. Noi îi spunem „Bivolul Nu”.

Deținutul, așezat de unul singur pe banca apărării, se ridică în picioare, în zăngănitul lanțurilor de la glezne. Când stă în picioare, i se vede bine profilul: este Andrew.

— Domnule Hopkins, văd că nu sunteți însoțit de avocat, de aceea vă voi întreba cum pledați, zice judecătorul.

Alerg pe intervalul din mijlocul sălii. Există o zicătoare care se repetă uneori la întrunirile Asociației Alcoolicilor: „Prefă-te până reușești”. Am mai făcut-o. Pot s-o fac din nou.

Judecătorul – la naiba, toți din încăpere – se uită la mine.

— Scuzați-mă, zice Noble, în timp ce eu sar peste bară și mă alătur lui Andrew, strângându-l de umăr. Vă rog să vă identificați.

— Eric Talcott, onorată instanță. Sunt avocat în Baroul din statul New Hampshire, dar am solicitat o moțiune pentru a putea apărea în fața dumneavoastră, *pro hac vice.* Garantul meu pentru statul Arizona este Christopher Hamilton și, hm, sunt autorizat să-mi exercit profesia în această instanță, deoarece moțiunea mi-a fost acceptată.

Judecătorul cercetează dosarul, apoi se uită din nou la mine.

— Domnule, nu sunteți autorizat. Nu numai că nu am moțiunea *pro hac vice* pe care o invocați, dar consider și că este total lipsit de respect faptul că ați dat buzna în instanță și ați întrerupt desfășurarea procesului. Mă sfredelește cu privirea. Poate acesta este felul în care procedați acolo, în New Hampshire, dar aici, în Arizona, este altceva.

— Onorată instanță, intervine Chris, trecând elegant dincolo de bară și oprindu-se lângă mine. Cu îngăduința dumneavoastră, sunt Chris Hamilton și eu sunt cel care poartă răspunderea pentru moțiunea *pro hac vice.* Am cerut grefierului să vă aducă moțiunea dumneavoastră sau altui judecător care s-ar putea afla în situația de-a o semna rapid… știind prea bine că dumneavoastră preferați, cu totul justificat, să aveți actele în deplină ordine.

Mai mult de atât nici că ar fi reușit Chris să-l pupe în fund pe acest redutabil individ.

Se pare că în Arizona acest soi de comportament dă rezultate. Judecătorul îl cheamă pe grefier printr-un gest.

— Sună și vezi dacă a fost înregistrată și aprobată vreo moțiune.

Grefierul ridică receptorul și rostește cuvinte abia șoptite. Nu am înțeles niciodată cum reușesc ei să facă acest lucru, dar așa se întâmplă în toate sălile de judecată. Când închide, se întoarce spre judecător.

Onorată instanță, judecătorul Umatallo tocmai a aprobat moțiunea.

— Domnule Talcott, aceasta este ziua dumitale norocoasă, zice Noble, fără urmă de ospitalitate. Cum pledează clientul dumitale?

Mă abțin să-l privesc pe Andrew, când rostesc:

— Nevinovat.

Andrew înțepenește, șoptind:

— Mi-ai spus…

Îl întrerup cu voce scăzută:

— Nu acum.

Judecătorul răsfoiește câteva pagini din dosar.

— Văd că s-a fixat o cauțiune de un milion de dolari. Presupun că doriți menținerea ei, doamnă Wasserstein?

Se uită la procuroare, pe care nici nu o observasem până atunci. Este o femeie cu păr șaten ondulat, răsucit într-un coc sever la ceafă; are o gură ce nu pare să fi păstrat nicio amintire despre ce ar însemna să zâmbească.

— Da, onorată instanță, răspunde ea și, când se ridică în picioare, îmi dau seama că este gravidă.

Nu gravidă pur și simplu, să fim bine înțeleși, ci în situația de a naște în orice clipă. Grozav! Deci procuroarea cu care am fost blestemat este pe cale de a deveni mamă având, desigur, simpatie față de o femeie al cărei copil a fost răpit.

— Acesta este un caz de răpire extrem de important pentru statul Arizona, zice ea, și având în vedere că există riscul ca inculpatul să fugă, considerăm că problema continuării sau suspendării cauțiunii nici nu poate fi adusă în discuție.

Îmi dreg glasul și mă ridic:

— Onorată instanță, vă rugăm să reconsiderați problema cauțiunii. Clientul meu nu are antecedente penale…

— Doresc să dovedesc contrariul, onorată instanță.

Procuroarea ridică un formular tipizat, înscris pe hârtie cu carbon, pe care îl lasă să cadă pe jos desfăcându-se. După lungimea documentului ai zice că

Andrew Hopkins este infractorul secolului.

— Ar fi fost drăguț din partea ta dacă m-ai fi informat despre asta, îi zic lui Andrew printre dinți.

Nimic nu este mai rău pentru avocatul apărării decât să fie pus într-o situație penibilă de către procuror. Clientul lui apare ca mincinos, iar el pare să nu-și fi făcut bine treaba.

— Acuzatul are o condamnare pentru atac, din decembrie 1976… când era cunoscut sub numele Charles Edward Matthews.

Judecătorul lovește cu ciocanul.

— Am auzit destul. Dacă un milion era suficient pentru a-l reține pe acuzat în New Hampshire, atunci pentru a-l reține în Arizona este nevoie de două milioane. *Bani gheață.*

Aprodul îl ia pe Andrew de lângă mine, în zăngănit de lanțuri.

— Unde-l duceți? întreb.

Judecătorul strânge din buze.

— Cu siguranță nu este treaba *mea* să-ți spun cum să ți-o faci pe *a dumitale,* domnule Talcott. Cine vă învață pe voi la școlile acelea de drept din New Hampshire?

— Am urmat Școala de Drept din Vermont, îl corectez.

Judecătorul pufnește.

— Ce mi-e Vermont, ce mi-e New Hampshire. Cazul următor?

Încerc să-i întâlnesc privirea lui Andrew când este târât afară, dar el nu întoarce capul. Chris mă bate pe umăr; uitasem că este și el prezent aici.

— Asta e tot ce poți obține aici, zice el înțelegător.

Când ieșim pe poartă, o văd pe procuroare stând de vorbă cu o pereche de vârstnici.

— Ce știi despre procurorul districtual?

— Emma Wasserstein? Că își va mânca puiul, probabil. Este o femeie dură. Nu m-am mai confruntat cu ea în ultima vreme, dar mă îndoiesc că sarcina a îmblânzit-o.

Oftez.

— Într-un fel, speram că este doar o tumoare uriașă.

Chris zâmbește.

— Măcar nu se poate înrăutăți.

Dar în clipa aceea Emma Wasserstein se întoarce, conducând perechea cu care stătea de vorbă, spre ieșirea din încăpere. Sunt bine îmbrăcați, agitați; sunt învăluiți în deruta cețoasă a oamenilor nefamiliarizați cu sistemul

juridic. Bărbatul are în jur de cincizeci și cinci de ani și pielea tuciurie; ezită. Își ține brațul petrecut în jurul femeii care se împiedică și se ciocnește de mine.

— *Disculpeme,* spune ea.

Părul negru ca pana corbului, pistruii pe care nu reușește să-i ascundă cu pudră, chiar oasele feței: fac un pas înapoi pentru a-i face loc să treacă femeii care nu poate fi decât mama Deliei.

•

Tribunalele sunt pline de zgomote – târșâitul pantofilor aprodului, șușotitul scăzut al martorilor care își repetă depoziția, clinchetul monedelor și trosnetul automatelor care vând diverse produse. Dar rareori se aud aplauze, în pofida faptului că procesele cele mai bune nu sunt altceva decât niște spectacole. Așa că, atunci când aud aplauze, mă întorc să văd de unde provin.

— N-a fost cea mai bună încercare a ta, zice Fitz apropiindu-se. Dar îți dau nota opt din zece, pentru că ai fost dezavantajat de diferența de fus orar.

Și dintr-odată râd din tot sufletul.

— Doamne, ce bine e să vezi o figură prietenoasă!

— După ce te-ai confruntat cu Medeea înăuntru, nu mă mir. Unde este Delia?

— Nu știu, recunosc eu. M-a sunat să-mi spună că Sophie este bolnavă, dar n-am putut să dau de ea.

— Vrei să spui că ea nu știe că Andrew a fost adus în fața instanței?

— Până acum zece minute nici eu n-am știut, îi răspund.

Fitz mă privește nedumerit.

— O să te omoare.

Dau din cap și remarc carnetul care îi iese din buzunar. Pun mâna pe el și răsfoiesc paginile de însemnări din timpul procesului. N-a venit aici să ne ofere sprijin moral; scrie despre proces pentru *Gazette.*

— Numai după ce te omoară *pe tine,* îi răspund sec.

— Bine, zice Fitz lăsând brusc capul în jos. Vrei să fim colegi de cameră în iad?

O pornim pe coridor. Habar nu am încotro mă îndrept; după mine, ar putea fi culoarul care duce înapoi, la închisoare.

— Ar trebui să te duci la ea, îi propun. Locuim la Mesa într-o rulotă, mai mică decât cușca Grefei.

— Trebuie să fie mai bună decât hotelul cu care mă răsfață pe mine *Gazette.* Este amplasat convenabil, lângă Aeroportul Sky Harbor. De fapt, atât de aproape încât se declanșează apa la toaletă de câte ori decolează un avion.

Scot un pix din buzunarul de la piept și îi iau mâna lui Fitz, să-i scriu în palmă adresa cu care încă nu m-am obișnuit.

— Spune-i că voi veni acasă de îndată ce voi putea. Spune-i să mă sune, ca să aflu ce face Sophie. Și dacă reușești să aduci subiectul în discuție, nu ezita să-i spui despre trimiterea în judecată.

Când mă îndepărtez pe coridor, râsul lui Fitz mă urmărește.

— Lașule, strigă el.

Mă uit peste umăr și rânjesc.

— Fraierule, îi răspund.

•

Treizeci de minute mai târziu, mă aflu din nou acolo de unde am plecat: în vorbitorul închisorii din Madison Street. Încă o dată a trebuit să mă cert cu aceeași femeie la intrare, în legătură cu autorizația de la Barou. Încă o dată mi s-a spus să aștept până ce este adus clientul meu. Dar de această dată el chiar apare. Andrew îl lasă pe gardian să închidă ușa micii noastre săli de întruniri, înainte de a exploda:

— Nevinovat? îmi reproșează el.

Treaba avocatului apărării este să acționeze în interesul clientului său. Ce se întâmplă însă atunci când crezi că clientul nu-și cunoaște propriul interes? Dar dacă, pentru ca lucrurile să fie și mai complicate, clientul vrea ceva ce i-ar produce o mare durere femeii pentru care tu ți-ai da și viața?

— Pentru numele lui Dumnezeu, Andrew! Aș crede că ți-a ajuns o noapte la închisoare, ca să te convingi că nu asta vrei să fie adresa ta permanentă.

Mă străfulgera cu privirea, dar nu zice nimic.

— Și cum crezi că s-ar simți Delia? adaug. Era distrusă după ce te-a văzut o jumătate de oră aseară.

— Nu din motivul la care te gândești tu, Eric. Nu-i place ceea ce i-am făcut ei.

Delia a plâns când s-a întors acasă, dar nu o întrebasem de ce. Considerasem că era o reacție normală după ce-l văzuse pe tatăl pe care îl iubea, în condițiile de la închisoare. Nu pusesem întrebări; ca avocat al tatălui ei, nu aveam dreptul… așa cum nu am dreptul să-i dezvălui lui Andrew ce gândește ea despre proces.

— Ea mi-a cerut să pledez pentru tine nevinovat, îi mărturisesc. A insistat.

Andrew privește în sus, la mine.

— Înainte sau după ce ne-am întâlnit aseară?

Mă uit fix în ochii lui.

— După, îl mint.

Nu se va termina niciodată?

Se prăbușește pe scaunul de vizavi și pentru prima oară bag de seamă vânătăile de pe frunte și de pe obraz, liniile paralele zgâriate cu unghiile pe gât. În fața judecătorului am fost atât de absorbit, încât nu i-am prea acordat atenție clientului meu. Tace îndelung; singurul sunet din încăpere provine de la lampa de deasupra capului, care se luptă cu moartea.

— Trece prin multe în clipele astea, zic cu blândețe. Tu știi de douăzeci și opt de ani că acesta ar putea fi rezultatul; Delia abia l-a descoperit. Are nevoie de puțin timp. Și are nevoie să știe că vrei să i-l acorzi. Ezit. Ți-ai dat toată silința să fii alături de ea, Andrew. De ce ai vrea să te oprești acum?

Îl văd că se frământă; este tot ce îmi trebuie.

— Dacă fac ce-mi ceri, ce se va întâmpla cu mine?

Dau din cap.

— Nu știu, Andrew. Dar știu fără umbră de îndoială ce se va întâmpla dacă nu faci. Și cred…

Îmi reține atenția un deținut care trece pe lângă sala de întruniri. Prin geamul mic deslușesc părul lui alb și lung până la umeri, spatele încovoiat. Omul trebuie să aibă șaptezeci, optzeci de ani; așa ar putea ajunge și Andrew.

— Cred că toți meritățm o a doua șansă, închei eu.

Andrew lasă capul în jos.

— Îi vei spune Deliei ce-ți spun eu acum?

Mă întreabă despre sârma întinsă sub picioarele mele. O simt, un cablu de oțel, ceva pe care sunt obișnuit să-mi țin echilibrul ca avocat. Pe urmă însă, mă uit în jos și îmi aduc aminte că omul acesta este mai mult decât un simplu client, că fiica lui este mai mult decât un martor în carne și oase, și deodată pământul se mișcă, fuge o mie de kilometri mai încolo.

— Ce-mi spui aici, aici rămâne, îi promit.

Andrew încuviințează dând din cap.

— În regulă, zice și tranzacția are loc: o relaxare a umerilor, o descleștare a pumnilor, un transfer de încredere, tăcut.

Îmi dreg glasul și scot, profesionist, un carnet din servietă.

— Bun, încep, pus pe treabă. Povestește-mi cum ai răpit-o.

Acesta este punctul în care clientul îmi spune de obicei: „N-am făcut-o". Sau „Jur, n-am făcut decât să bag mașina în garaj pentru cineva, nu știam că este furată". Sau, „Purtam pantalonii prietenului meu, de unde era să știu că avea un pachet cu droguri în buzunarul de la spate?" Dar Andrew a mărturisit deja și există dovezile, care se întind pe o durată de aproape treizeci de ani și care dovedesc că el și fiica lui au trăit sub nume și aparențe false.

Fiica lui. O femeie care are trei pistrui în partea de jos a obrazului, amintindu-mi mereu de centura lui Orion, care știe toate cuvintele cântecului *The Wreck of the Edmund Fitzgerald,* care mi-a ținut ferm mâna sub mâna ei și mi-a apăsat-o pe nodul profilat sub pielea abdomenului spunându-mi: „Simt sută la sută convinsă că este un picior. Dacă nu cumva este capul".

Andrew trage adânc aer în piept.

— Urma să-mi petrec tot sfârșitul de săptămână cu ea; făcea parte din acordul de custodie, i-am spus că plecam în excursie. Și știi cum este când îi promiți așa ceva lui Sophie? Știi cum începe…

— Stai, îl întrerup. Nu te las să faci comparație cu mine și Sophie, ai înțeles?

O ia de la capăt.

— Știi cum e când îi promiți unui copil că mergi într-un loc special? Ei bine, este ca și cum i-ai întinde o mână plină cu bomboane. Beth a fost încântată de perspectiva unei vacanțe.

— Beth.

— Beth era… atunci.

Încuviințez dând din cap și scriu numele pe carnetul de însemnări. Nu i se potrivește. Îl tai, linii negre, groase.

— Am trecut pe la apartamentul meu – locuiam într-o garsonieră în Tempe după divorț – și am împachetat în valize cât am putut de multe lucruri. Restul am lăsat în urmă. Am pornit cu mașina.

— N-ai avut un plan?

— Nici măcar n-am știut că voi merge până la capăt, până nu am ajuns la autostradă, spune. Andrew. Eram doar extrem de supărat…

— Stai!

Dacă a luat-o pe Delia ca să se răzbune sau de ciudă, nu vreau să aud. Dacă aflu acest lucru, atunci nu voi putea susține apărarea lui fără să comit eu însumi un sperjur.

— Deci ai ajuns la autostradă și ce-ai făcut?

— Am luat-o spre est. Nu mă gândeam deloc, cum ți-am zis. Am stat la moteluri, unde puteam plăti cu banii jos și m-am înregistrat sub alt nume în fiecare noapte. La un moment dat, mi-am dat seama că mă îndreptam spre New York. Adică, în orașul acela erau milioane de oameni. Cine ar mai fi observat încă doi?

Eu și Delia făcuserăm o excursie la New York City când eram la colegiu. La vremea aceea, ea abia aștepta să ajungem. Zicea că nu mai fusese niciodată.

— Am stat la un hotel mic – nu-mi amintesc cum se numea; era aproape de Penn Station. Acolo m-am înregistrat ca Richard Worth și recepționerul m-a întrebat dacă urma să vină și doamna Worth. Pur și simplu mi-a scăpat: am spus că nu, că soția mea a murit de puțin timp. Andrew ridică privirea spre mine. Și pe urmă mi-am dat seama că Beth auzise fiecare cuvânt.

— Ce s-a întâmplat?

— A început să plângă. A trebuit să o scot din hol, înainte de a izbucni în hohote, așa că i-am spus recepționerului că fiica mea era încă foarte rănită. Am dus-o sus în cameră și am pus-o pe pat. Voiam să-i spun adevărul, să-i explic că era doar o poveste inventată, dar n-am fost în stare. Ce s-ar fi întâmplat dacă Beth i-ar fi spus aceluiași recepționer că tatăl ei mințise? Orice om cu mintea întreagă și-ar fi dat seama că se petrecea ceva neobișnuit… iar eu nu puteam risca. Dă din cap, cu o grimasă. Mi-am săpat singur groapa, pretinzând că Elise murise. Și, îți voi spune cinstit, cu cât mă gândeam mai bine, cu atât mai mult mi se părea că era ceea ce trebuia să fac. Dacă Beth începea să vorbească despre mama ei din senin sau dacă se aștepta să apară de undeva Elise, sau dacă se dădea în spectacol, tot ce aveam de făcut era să mă întorc înspre cei de față și să le explic că mama ei murise cu puțin timp în urmă. Oamenii ne-ar fi crezut imediat.

Compătimirea, după cum știe orice avocat al apărării, poate fi cumpărată cu o minciună bună.

— Ei ce i-ai spus, exact?

— Avea patru ani. Nu știa ce era moartea – părinții mei nu mai trăiau când s-a născut ea, iar mama și tatăl lui Elise locuiau în Mexic. Așa că i-am

spus lui Beth că se întâmplase ceva foarte rău, că mama ei avusese un accident de mașină. I-am spus că fusese rănită și că doctorii de la spital încercaseră să facă tot posibilul, dar nu reușiseră să o salveze, așa că mami era sus, în cer. I-am spus că nu va putea s-o mai vadă niciodată, dar că eu voi avea grijă de ea pentru totdeauna.

— Cum a reacționat?

— M-a întrebat dacă Elise se va face bine până ce ne vom întoarce noi din vacanță.

Mă uit la carnetul de însemnări, la mâinile mele, la orice, dar nu la Andrew.

— Am încercat să fac un program care să o țină mereu ocupată. Ne-am dus la Empire State Building și la Muzeul de Istorie a Naturii; ne-am jucat pe statuia lui Alice din Central Park. I-am cumpărat jucării de la FAO Schwartz. Am dus-o la plimbare cu autobuzele pentru vizitatori. Pe urmă, într-o noapte eram în baie, la hotel, când Beth a început să urle după mama ei. Am găsit-o lângă televizor, cu obrajii lipiți de ecran. Și fără urmă de îndoială, acolo era Elise, la știrile de ora șase, vorbind în zeci de microfoane și arătând fotografia lui Beth. Andrew se ridică în picioare și începe să se plimbe în sus și în jos prin încăperea mică. Știam că nu vom putea sta la nesfârșit la hotel, zise el. Dar nu știam ce urma să fac. Ca să cumpăr o casă aveam nevoie de carte de identitate și de un cont bancar, și nu mai aveam niciuna, nici alta. Pe urmă, într-o după-amiază ne plimbam pe 42 Street și Beth a văzut flash-urile luminoase de la Playland. M-a tras înăuntru și eu i-am dat câteva monede pentru jocurile mecanice. Un grup de adolescenți se îngrămădeau să privească un act de identitate fals, dar nou-nouț al unei fete. Se vindeau în magazin – arătau ca permisele de conducere false – și atunci mi-a venit o idee. M-am dus la tejghea și l-am întrebat pe puștiul care lucra acolo de unde aș putea căpăta un document de identitate. Puștiul a ridicat indiferent din umeri și mi-a arătat o cabină de Polaroid, unde trăgeai draperia și ți se făcea o fotografie. Am scos o bancnotă de douăzeci de dolari din buzunar și l-am mai întrebat o dată. Mi-a zis că știa un individ în Harlem și pentru încă patruzeci de dolari a reușit să-și amintească numele lui. Când am sunat la numărul pe care mi-l dăduse, mi s-a spus să mă duc la o adresă din Harlem după miezul nopții.

— Harlem? zic eu. După *miezul nopții*?

— Pentru două mii cinci sute de dolari am făcut rost de un permis de conducere, de pașapoarte false și de certificate de naștere pentru amândoi.

Am primit și numere de Asigurare Socială. Erau identități reale, un tată și fiica sa, care muriseră într-un accident de mașină. Aproape că am vrut să renunț când am aflat asta, dar pe urmă am văzut numele pe care îl pusese pe unul din pașapoarte: Cordelia Hopkins. Cordelia – a fost fiica *Regelui Lear,* care a rămas alături de tatăl ei, orice s-a întâmplat. Se uită la mine. M-am gândit că era de bun augur.

Bat cu degetele în masă.

— Regele Lear… Cordelia, zic. Presupun că ai trecut prin colegiu.

— Am absolvit chimia. Am făcut studii superioare. Am fost farmacist în Arizona. Ridică din umeri. Aș fi lucrat și în New Hampshire, dar nu aveam autorizație pe numele nou.

— Cum ai ajuns la Wexton?

— Deliei nu-i plăcea deloc la New York. Obișnuiam să jucăm un joc… Am întrebat-o, dacă ar fi putut să meargă undeva și să vadă ceva, ce i-ar fi plăcut? Andrew ridică ochii spre mine. În ziua aceea a spus zăpadă.

Când crești în New Hampshire, iarna este ceva firesc. Dar pentru un copil din Phoenix, ea reprezintă un mister.

— Ne-am dus spre nord, povestește Andrew. Mașina a rămas fără benzină ia un kilometru și jumătate de Wexton și am mers pe jos până în oraș. Cred că m-am îndrăgostit de el la prima vedere – de biserica albă și de spațiile verzi, până și de băncile cu plăcuțe de alamă, cu numele tuturor directorilor școlii. Mi se părea că arăta ca un decor de film, ca un loc în care te puteai bucura de un sfârșit fericit. Așa că am intrat cu Delia la bancă și am deschis un cont. Am locuit o vreme la o pensiune, până ce am găsit de lucru ca îngrijitor la clubul seniorilor – lucrasem cu bătrânii cât fusesem farmacist și m-am gândit că m-aș fi putut integra. Aveau atâta nevoie, încât nici nu mi-au cerut referințe. Cam după o lună, un agent imobiliar ne-a găsit o casă pe care ne-o puteam permite.

— Cea de lângă mine, murmur eu.

Andrew încuviințează.

— Mama ta ne-a adus o caserolă cu mâncare.

De fapt, îmi amintesc când a gătit-o. Era trează, în mod excepțional, și a făcut lasagna cu legume, rețetă cu care câștigase premiul întâi la un concurs culinar local. Era felul de mâncare pe care îl oferea cu ocazia unei aniversări, în semn de condoleanțe la moartea cuiva sau când întâmpina un vecin. Mi-a dat voie să pun eu un strat de zucchini, în forma literei E, pe care tocmai o învățasem la grădiniță.

— Mama ta s-a prezentat și pe urmă a spus: „Hopkins? Nu ești rudă cu Eldred Hopkins din Enfield, nu-i așa?”

Andrew nu trebuie să explice. Te poți reinventa de un milion de ori, dar regulile nu-ți permit să începi de la mijloc. Fiecare viață are un început, un mijloc și un sfârșit; fă disecția unei *istorii* și vei vedea cuvântul care o definește ca poveste, narațiunea.

— Am mințit-o, zice Andrew cu indiferență. Și apoi pe încă o mie de alți oameni. Am inventat totul, pe măsură ce trecea timpul. Când am zis că veneam din Nashua, a trebuit să inventez un loc de muncă de acolo. A trebuit să spun de ce a murit soția mea. A trebuit să-i explic pediatrului de ce Delia nu avea fișă medicală. Am crezut că voi fi prins, în fiecare zi. Dar în cele din urmă am spus atât de multe minciuni, încât, sincer, am început să le cred chiar eu, pentru că a fost mai ușor să intru în joc, decât să încerc să le sortez în minte. Se întoarce spre mine, cu ochii obosiți și resemnat. Știi, *poți* să te păcălești singur. Ai zice că nu este posibil, dar se dovedește a fi cel mai ușor lucru de făcut.

Stătusem pe blatul de lucru din bucătărie cât mama amestecase spanacul și ricotta, și turnase un sos roșu, care mă făcea să mă gândesc la sânge. Privisem de fereastră cum se dusese la casa vecinului și îi zâmbise, făcându-se că avea obiceiul să prepare caserole pentru copii, de parcă ar fi fost mama perfectă dintr-o comedie de situație. Eram mic, dar chiar și așa mă întrebasem cât va dura până ce familia care de-abia se mutase alături va descoperi că totul nu era decât un șiretlic.

Întâlnesc privirea lui Andrew.

— Da, zic. Știu.

FITZ

Mă îndrept spre Mesa cu o mașină închiriată, un Mercury al cărui aparat de radio este blocat pe un post de limbă spaniolă și al cărui sistem de aer condiționat nu funcționează. Când las geamul jos, vântul și praful mă izbesc în față. Aici temperatura este aceea peste care dai dacă te strecori într-un cuptor. Este genul de căldură care îți modifică lobii frontali ai creierului, care îi face pe bărbați să se ucidă între ei, pentru cele mai neînsemnate greșeli, care l-ar putea îndemna pe un tată să-și răpească copilul.

Instrucțiunile lui Eric îmi cer să ies din drumul principal la University Drive și, când fac acest lucru, întâlnesc un bărbat postat pe rampa drumului

de ieșire. Are o coadă de cal lungă și poartă o cămașă de flanelă, în pofida căldurii. Îmi amintește de unii dintre locuitorii marginalizați din New England, care bântuie magazinele cu preț redus în căutarea rezervelor de tutun de mestecat și care îl divinizează pe răposatul Dale Earnhardt.

— Hei, frate, mi se adresează și îmi amintesc tresărind că am geamul deschis.

Ridică o bucată ferfenițită de carton ondulat, pe care a scris: „AM NEVOIE DE AJUTOR”.

— Toți avem, îi zic și ambalez motorul, în timp ce lumina se împuținează.

Trec pe lângă o pletoră de centre de îngrijire a copiilor – o emblemă a orașului ai cărei locuitori trebuie să-și încredințeze copiii unor persoane străine, pentru ca ei să poată lucra ca profesori, bone sau polițiști, în cartiere în care nu-și permit să locuiască. Există apoi puzderie de restaurante fast-food mexicane adăpostite în barăci – La Rosa, La Garcia, La Unchiul Tedoro. Multe vitrine se laudă cu reduceri atât în limba engleză, cât și în spaniolă.

Imediat după un microbuz tras pe dreapta drumului, care vinde acoperitori pentru tablouri de bord cu imprimeuri de leopard, zăresc un parc de rulote – argintii, butucănoase, marca Airstream, înghesuite ca o turmă de rinoceri. Tocmai când mă întreb care dintre aceste locuințe de campanie i-ar putea aparține Deliei, Sophie iese în fugă pe o ușă. Pantofii ei de pânză roșie stârnesc praful, când ea aleargă spre altă rulotă, aceasta din urmă acoperită cu ghirlande de Crăciun, pene și moriști de vânt. Dacă este bolnavă, cu siguranță nu o arată.

— Sophie, strig eu, dar ea a dispărut deja în interiorul celei de a doua locuințe.

Parchez mașina și mă îndrept spre rulotă. Nu există sonerie, ci doar un fel de triunghi, ca acela folosit de femei la ferme, ca să-i cheme pe cowboy la masă. Ridic bagheta și o lovesc ușor de cadru. Ușa se deschide scoțând la lumina zilei o femeie amerindiană, cu o eșarfă înfășurată pe cap.

— Îmi cer scuze, zic atât de surprins să nu dau cu ochii de Delia, încât preț de o clipă rămân fără cuvinte. Cred că am greșit adresa.

Dar pe urmă Sophie scoate capul din ceea ce trebuie să fie un dulap.

— Fitz! strigă ea și vine la mine cu forța unui dezastru natural. Dacă stau pe toaleta lui Ruthann pot atinge toți pereții băii deodată. Vrei să vezi?

Indianca se încruntă la Sophie.

— Am crezut că te-am angajat ca să muncești pentru mine, nu să te duci să stai pe toaletă.

Sophie radiază.

— Ruthann mă plătește cu un dolar ca să lipesc paiete pe fusta mini a lui Barbie din One Night Stand.

— „Barbie din One Night Stand?” repet eu.

— Este personajul meu vedetă luna aceasta, zice Ruthann. Vine la pachet cu Rohypnol Ken. Pentru dumneata, numai 29,99 de dolari perechea.

Arată cu mâna spre măsuța pliantă din mijlocul camerei minuscule, acoperită cu mărgele, sclipici și membre descompuse, de plastic, adunate în grămezi ce amintesc de gropile comune. Strecurându-se greoi pe banchetă, scoate o pereche de ochelari trăgând de șnurul ce-i șerpuiește în cămașă și începe să asambleze brațele și picioarele, și trunchiurile păpușilor.

— Nouă nouăzeci și nouă? se tocmește ea.

Scot din buzunar o bancnotă de zece dolari și o trântesc pe masă. Ruthann strecoară banii în buzunarul de la blugi și îmi înmânează păpușile.

— Ea nu-i aici, să știi.

— Cine?

Ridică o sprânceană și degetele îi zboară peste capul unei Barbie, căreia îi aranjează părul. Îmi las privirea să rătăcească prin rulota ticsită până la refuz cu aparate vechi și prăfuite, cu stive de reviste despre recoltele anuale, cu jucării distruse și păpuși Barbie fără păr sau murdare, sau fără membre.

— Eu sunt Fitz, zic, prezentându-mă cu întârziere.

— Eu sunt ocupată, răspunde Ruthann.

— Ruthann vinde lucruri pe care alții le aruncă, zice Sophie.

M-au nedumerit întotdeauna oamenii care colindă străzile înainte să treacă mașinile de gunoi și care iau, din maldărele de vechituri, canapele pătate și biciclete distruse. Ceea ce aruncă unii, cred eu, alții ar dori să păstreze.

Ruthann ridică indiferentă din umeri.

— Există proști care ar cumpăra orice obiect făcut de indieni. Iar eu aș putea să-mi rearanjez altfel gunoiul și să zic că este operă de artă cu care să deschid o expoziție la Muzeul Heard.

— Azi am fost la spital, spune Sophie. Mi-a fost rău când m-am trezit, dar Ruthann a alungat penele și acum sunt mai bine.

Privesc înspre femeie în căutarea unei explicații, dar ea nu face decât să dea din cap.

Răul lui Sophie, oricare o fi fost el, a trecut probabil: acum se simte perfect.

— Unde este mami, Sophie? întreb eu, dar ea ridică din umeri.

Se pare că nimeni nu are chef de vorbă. Îmi dreg glasul și învârt în mână un braț. I-ar putea aparține lui Ken: are un biceps dezvoltat.

Ruthann îmi aruncă un tors și un cap.

— Trage-ți una!

Încep să montez o păpușă Ken, oprindu-mă doar o clipă să constat că nu există organe genitale și întrebându-mă de ce nu am știut niciodată că, de fapt, Ken este eunuc. Probabil pentru că singura fată cu care m-am jucat în viața mea a fost Delia, iar ea nu risca să fie prinsă pe picior greșit, cu o păpușă în brațe. Când termin de asamblat tot corpul, iau un marker Sharpie și încep să desenez cu linie punctată și simboluri pe tot trunchiul și la extremități. Pun etichete pe fiecare reper: GHINION, DURERE SFÂȘIETOARE, DISFUNCȚIE SEXUALĂ, FALIMENT. Sophie își întinde gâtul peste brațul meu.

— Ce faci acolo, Fitz?

— Ceva pentru mămica ta. Eric în varianta Voodoo.

Ruthann râde și, când mă uit la ea, văd că mă privește cu alți ochi.

— Tu, zice ea, ar putea fi ceva de capul tău, nu cum am crezut.

Tocmai atunci se deschide ușa și o văd pe Delia legând lesa Gretei de brațul unui pitic de grădină.

— Șezi, comandă ea.

Când intră și mă vede, i se luminează fața.

— Slavă Domnului că ai venit!

— Slavă Liniilor Aeriene Southwest. Ei sunt răspunzători pentru asta.

— Ruthann, zice Delia prezentându-mă, el este cel mai bun prieten din lume.

— Am făcut cunoștință.

— Da, Ruthann a fost atât de drăguță, încât m-a lăsat să descopăr artistul din mine.

Iau păpușa și i-o dau Deliei.

— S-ar putea să-ți folosească. Ascultă, crezi că am putea merge undeva… să stăm de vorbă?

Zicând acestea mă uit înjur, dar de unde mă aflu pot literalmente vedea întreaga rulotă a lui Ruthann. Practic, pot *atinge* cu mâna capătul ei.

— Duceți-vă, ne face Ruthann semn cu mâna, eu și Sophie avem treabă.

Dar Delia se apleacă și încearcă fruntea lui Sophie cu buzele, un gest pe care nu l-am înțeles niciodată. Toate mamele au, în mod automat, un termometru în gură? Se întoarce spre mine.

— Azi-dimineață…

— Am aflat.

— Nici măcar n-am putut să dau de Eric, ca să-l chem la spital…

— Știu, îi răspund. Mi-a spus că a încercat să te sune pe mobil.

Delia îmi aruncă o privire pătrunzătoare.

— Te-ai întâlnit deja cu Eric? Te-ai dus la cabinetul de avocatură?

Mă foiesc încurcat. Mă gândesc la însemnările din buzunarul de la spate, la punerea sub acuzație. La articolul pe care îl voi scrie și pe care îl voi trimite prin e-mail la *New Hampshire Gazette.*

— Am dat peste el la tribunal. Tatăl tău a fost adus în instanță acum o oră, aproximativ.

Delia dă din cap.

— Nu înțeleg. Eric mi-ar fi spus.

— Cred că Eric n-a știut că va fi pus sub acuzație chiar azi. Era cât pe ce să rateze și el întreaga procedură.

Iese din rulotă și se așază lângă Greta, la umbră.

— M-am înfuriat pe el aseară.

— Pe Eric?

— Pe tata.

Își strânge genunchii la piept. Se reazemă cu bărbia de ei.

— M-am dus la închisoare să-i spun că voi depune mărturie sau că voi face tot ce îmi stă în putință să-l sprijin. Voiam să aud adevărul, dar când a început să mi-l spună, nu m-am mai putut gândi decât că a mințit. Așa că am plecat. Delia ridică ochii, gata să izbucnească în plâns. L-am lăsat baltă.

Îmi pun mâna pe umărul ei.

— Sunt sigur că știe cât îți este de greu.

— Dar dacă crede că nu m-am dus la tribunal pentru că îl urăsc?

— Așa este?

Delia neagă dând din cap.

— Este ca la matematică, știi, când nu-ți iese rezultatul. Adică, pe de o parte, este mama, care… se află pe undeva, în lumea asta, ceea ce este *uluitor*… iar eu nici măcar nu pot recupera timpul pe care l-am trăit fără ea. Dar, pe de altă parte, am avut cea mai grozavă copilărie, chiar dacă nu a fost aceea pe care o începusem. Tata a renunțat efectiv la viața lui pentru mine și

asta trebuie să conteze foarte mult. Suspină. Poți să iubești o persoană și în același timp să urăști deciziile pe care le ia, nu-i așa?

Mă uit la ea o clipă mai mult decât ar trebui.

— Bănuiesc că da, zic.

— Dar tot nu înțeleg de ce a făcut-o, murmură Delia.

— Atunci, poate ar trebui să întrebi pe altcineva.

Se întoarce spre mine.

— Voiam să te întreb pe tine. Nimeresc mereu într-o fundătură. Când am fost la închisoare, n-am reușit să-l întreb pe tata care a fost numele de fată al mamei – m-am supărat prea repede. Pe urmă am încercat să sun la Primărie, la evidența populației, și să le explic, dar mi-au spus că, dacă nu știu numele, ei nu pot…

— Să-ți dea asta?

Bag mâna în buzunar și scot o bucată de hârtie. O urmăresc pe Dee când citește adresa necunoscută și numărul de telefon.

— În prima lecție la Școala de Jurnalism te învață cum să cucerești un funcționar de la serviciul de evidență a populației, îi explic.

— Elise Vasquez? citește ea.

— S-a recăsătorit. Îi întind telefonul meu mobil. Încearcă.

Speranța o paralizează o clipă, apoi Delia ia telefonul. Introduce codul zonei Scottsdale, pe urmă renunță brusc.

— Ce s-a întâmplat? o întreb.

— Simți? zice ea luându-mi mâna și așezându-mi-o deasupra inimii ei.

Bate cu toată puterea, neregulat ca zborul de colibri, rapid ca ezitarea, la fel de repede ca și a mea.

— Ești emoționată, îi spun. În situația dată, e normal.

— Nu sunt numai emoționată. Îți amintești cum era în copilărie, în săptămâna dinaintea zilei de naștere? Îți amintești că nu ne gândeam decât la petrecere și că, atunci când ea chiar avea loc, nu mai era exact ceea ce ne așteptaserăm să fie? Delia își mușcă buza de jos. Dacă așa va fi și acum?

— Dee, ai așteptat momentul ăsta toată viața. Dacă tot coșmarul are și o parte luminoasă, acum este momentul.

— Dar de ce nu a vrut și ea? întreabă Delia. Cum de nu a încercat să mă găsească mai curând?

— Deocamdată, ceea ce știm este că te caută de douăzeci și opt de ani. Până acum două zile nici n-a știut cum te cheamă.

— Eric zice că s-ar putea să nu fi fost ea cea care a presat autoritățile, insistă Dee. Statul este posibil să se fi autosesizat. Poate că ea are o viață nouă, alți copii. Poate că n-o interesează dacă am fost găsită sau nu.

— Sau poate când ai s-o vezi, ai să-ți dai seama că este altă persoană sub nume fals și că de fapt este Martha Stewart.

Zâmbește strâmb.

— Ambii părinți escroci. Ce șanse am? Se apleacă și-și îngroapă pumnul în coama de păr a Gretei. Vreau să iasă perfect, Fitz, vreau ca ea să fie perfectă. Dar dacă nu este? Dacă eu nu sunt?

Privesc fix în chihlimbarul din ochii ei, la curba delicată a umărului ei.

— Dar ești, zic eu șoptit.

Sare de gâtul meu; înșir acest sentiment lângă celelalte sute de amintiri ale ocaziilor când m-a atins.

— Nu știu ce m-aș face fără tine, zice Delia.

Răspund întrebării retorice prin tăcere. Fără mine, Delia nu și-ar vedea drama familială expusă în *New Hampshire Gazette.* Fără mine, nu ar avea niciun motiv să creadă că mă aflu aici pentru mai mult decât sprijinul ei moral. Fără mine nu ar aștepta-o altă dezamăgire.

Când se desprinde are chipul strălucitor.

— Cu ce crezi că ar trebui să mă îmbrac? mă întreabă. Nu știu dacă ar trebui să dau mai întâi telefon – nu, cred că o să mă duc pur și simplu acolo. În felul acesta, voi putea să-i văd reacția… poți să rămâi tu cu Sophie?

Înainte să apuc să-i răspund, ușa rulotei se trântește în urma lui Dee. Greta se uită la mine și dă din coadă, lovind pământul. Ca și copoiul, am fost deja dat uitării.

Scot din buzunar însemnările de la punerea sub acuzație și le rup până ajung de dimensiunea bucățelelor de confetti. Îi voi spune șefei că a întârziat avionul, că m-am rătăcit căutând tribunalul, că am făcut o toxiinfecție alimentară, orice. Arunc hârtiuțele, mi le imaginez purtate de vântul din deșert.

Dar ele zboară peste gardul parcului de rulote și se așază pe alee. Ajung în capul unui pieton de pe stradă; o furtună ciudată de regrete. Strig câteva scuze și îmi dau seama că este același vagabond de la ieșirea din autostradă. Duce în mână cartonul și îl ridică înspre mașinile care trec în viteză: „AM NEVOIE DE AJUTOR”.

De data aceasta mă duc direct la el.

— Noroc, îi urez și îi dau o bancnotă de douăzeci de dolari.

3.

Nimic nu iese în evidență cu atâta pregnanță și nu rămâne atât de ferm fixat în memorie decât ceea ce ai greșit grosolan.

Cicero

DELIA

Dacă îți închipui că poți fi mamă din instinct, te înșeli.

La colegiu, când am absolvit cursul de specializare în zoologie, am prezentat o lucrare despre modul în care descendenții își identifică mamele și viceversa. Instinctul, după cum s-a dovedit, nu se definește ca o trăsătură cu care te naști, ci ca una care se dezvoltă prin legătura dintre părinte și copil. Există un studiu celebru de Konrad Lorenz – un om de știință după care se țineau niște boboci de gâscă, pentru că el fusese prima ființă pe care ei o văzuseră când ieșiseră din găoace. Eu m-am ocupat de comportamentul hienelor, al porcilor sălbatici și al focilor, animale care folosesc, toate, semnale vocale, feromoni și asemănarea fizică pentru a-și identifica mamele într-o mulțime.

Cele mai atente mame s-au dovedit a fi acelea care au pui neajutorați: ființele umane, găinile și șoarecii. Pe de altă parte, peștii, care se pot descurca singuri de îndată ce vin pe lume, sunt lăsați în urmă de mamele lor. Din acest punct de vedere, grija părintească se limitează la apărare.

Dar, din când în când, ajungem la o anomalie: un instinct rătăcit. Cum este cucul, bunăoară, care ocupă cuibul altei păsări, aruncă ouăle din el și le depune pe ale lui, iar acestea se vor maturiza sub îngrijirea unui părinte surogat. Sau puii de focă, abandonați când nu mai există suficientă hrană. Sau neanderthalienii, care își omorau puii dacă alternativă era foametea. Uneori, când condițiile fac imposibilă o altă soluție, instinctul parental deviază.

Mulți ani mai târziu am citit că au fost descoperite componentele genetice ale unui bun comportament matern. Genele Mest și Peg3 apar în cromozomul 19 și – ironia vieții – funcționează numai dacă sunt moștenite de la tată. O condiționare de acest fel apare de obicei în cursul evoluției din

cauza bătăliei dintre sexe; este în interesul femelei să aibă mai mulți pui, dar este în interesul masculului să protejeze puiul care s-a născut deja.

Juriul mai deliberează încă în privința acestor constatări, dar eu cred în ele. Nu trebuie decât să mă gândesc la Sophie și la cele câteva detalii pe care aș dori să le conserv în ambră: vocea de mormoloc sau unghiile roz irizate, sau xilofonul din râsul ei. Nu am nevoie de o imaginație prea bogată ca să-mi dau seama că tata trebuie să fi fost cel care mi-a transmis sentimentul acesta, care m-a făcut conștientă de lucrurile pe care dorim să le păstrăm.

•

Casa mamei este mică și ordonată, ridicată pe o întindere de pietre albe. La capătul aleii de acces, se află o cutie de scrisori pe care scrie VASQUEZ. Mă opresc în fața unui cactus saguaro de cel puțin trei metri înălțime, cu un braț ridicat, care parcă îți face un semn de prietenie. Ruthann zice că un saguaro are nevoie de cincizeci de ani ca să producă o singură ramificație. Spune că florile lui sunt atât de viu colorate și de frumoase, încât se știe că fac vrăbiile să plângă.

Îmi trec din nou mâna prin păr. După ce l-am strâns la spate cu agrafe și l-am legat în coadă de cal, în cele din urmă m-am hotărât să-l las să-mi cadă pe umeri – cu siguranță mama își va aminti cum mi-l peria când eram mică, nu-i așa? Sunt îmbrăcată cu cea mai frumoasă ținută pe care am aruncat-o în valiză la plecarea noastră intempestivă: o rochie bleumarin pe care intenționasem să o port la tribunal. Îi netezesc partea de jos, cu regretul că nu pot îndepărta cutele. Trag adânc aer în piept.

Cum faci să intri din nou în viața unui om, după douăzeci și opt de ani? Cum înnozi firul, când erai prea mic ca să-ți aduci aminte unde s-a rupt când ai plecat?

Ca să-mi fac curaj, încerc să inversez rolurile: dacă Sophie ar fi cea care ar veni să mă vadă, după atâta timp? Nu-mi pot închipui nicio situație în care n-aș simți imediat legătura cu ea; și am trăit alături de Sophie cam aceeași perioadă de timp cât a avut și mama cu mine. Nu mi-ar păsa dacă ar avea piercing, dacă ar fi cheală, bogată, săracă, măritată, lesbiană… *oricum*… numai să se întoarcă.

Prin urmare, de ce mă îngrijorează atât prima impresie?

Îmi răspund singură la întrebare: pentru că așa ceva se întâmplă o singură dată. În toate ocaziile care urmează, nu faci decât să repari ceea ce s-a întâmplat la prima întâlnire.

Stau pe treapta de sus, întrebându-mă cum să-mi adun curajul de a bate la ușă, când aceasta se deschide brusc, ca prin minune.

Femeia iese cu spatele. Poartă blugi decolorați și o cămașă țărănească brodată, și pare mult mai tânără decât m-aș fi așteptat.

— *Sí,* pâine și fasole congelată, strigă ea cuiva din casă.

Apoi se întoarce și dă direct peste mine.

— *Disculpeme,* n-am văzut…

Își acoperă gura cu mâna.

Fața ei este fotografia mea care a fost mototolită și apoi, după mai multă gândire, netezită – trăsăturile mele, îndulcite de cele mai fine riduri. Are părul ceva mai închis la culoare decât al meu. Dar ceea ce mă lasă fără grai este zâmbetul ei. Doi canini, foarte ușor răsuciți – motivul pentru care am purtat aparat dentar timp de patru ani.

— *Gracias a dios,* murmură ea.

Când întinde mâna o las să mă atingă, pe umăr, pe gât, și în final, pe obraz. Închid ochii și mă gândesc de câte ori m-am mângâiat singură pe brațe, închipuindu-mi că o făcea ea; nu reușeam, pentru că nu regăseam alinarea.

— Beth, zice și pe urmă roșește. Dar nu te mai cheamă la fel, nu-i așa?

În momentul acela nu are niciun fel de importanță cum îmi spune, dar este decisiv cum îi spun eu ei. Vocea mi se frânge.

— Ești mama mea?

Nu știu care o îmbrățișează mai întâi pe cealaltă, dar mă trezesc brusc în brațele ei, un loc pe care toată viața l-am găsit doar în imaginație. Îi simt mâinile pe păr și pe spate, ca și când ar vrea să se asigure că sunt aievea. Încerc să-mi aduc în minte o fărâmă de recunoaștere, dar mi-e greu să-mi dau seama dacă gestul îmi este familiar pentru că mi-l amintesc sau pentru că mi l-am dorit cu ardoare.

Ea miroase tot a vanilie și a mere.

— Uită-te la tine, spune ea ținându-mă la distanță ca să mă poată privi. Uite ce frumoasă ești!

Cineva vorbește în fundal: un ton baritonal, cu o urmă de accent.

— Elise? Cine a venit?

Își face apariția un bărbat slab, cu părul alb; are pielea de culoarea cafelei și poartă mustață.

— *Ella podría ser su gemelo,* șoptește el.

— Victor, spune mama, cu o voce atât de plină, încât pare să se reverse. O mai ții minte pe fata mea?

Eu nu-mi amintesc de acest bărbat, dar se pare că el m-a cunoscut.

— *Hola,* zice Victor.

Pornește spre mine, dar se răzgândește și își strecoară în schimb brațul în jurul taliei mamei.

— N-am știut dacă fac bine venind, recunosc eu. N-am știut dacă voiați să mă vedeți.

Mama mă strânge de mână.

— Aștept să te revăd de aproape treizeci de ani, spune ea. Imediat ce mi-au spus cine ești… acum… am încercat să-ți telefonez, dar nu a răspuns nimeni.

Ușurarea pe care mi-o aduc cuvintele ei, faptul că a *încercat* îmi înmoaie picioarele. Nu era adevărat că mama nu mă căutase, ci că eu nu *răspunsesem.* Pentru că luasem avionul spre Arizona, să fiu lângă tata la proces.

Amândouă ne gândim la acest lucru, ceea ce ne aduce aminte că nu suntem doar la o regăsire. Victor își drege glasul.

— De ce nu intrați amândouă, să stați jos?

Casa ei este decorată cu ceramică de Talavera, viu colorată și cu fier forjat. Intrând în camera de zi, caut indicii care să-mi spună mai mult: jucării care să vorbească despre alți copii sau nepoți; titlurile discurilor cu muzică, de pe rafturi; fotografii înrămate pe pereți. Una îmi atrage privirea – este un instantaneu al meu cu mama, amândouă îmbrăcate în rochii brodate. Am mai văzut o fotografie asemănătoare, poate făcută la diferență de un minut, înainte sau după aceasta, în teancul secret al tatălui meu.

— Vă aduc ceai rece, zice Victor și ne lasă singure.

Ai zice că, fiind atât de multe de spus, cuvintele ar trebui să vină de la sine. Noi însă rămânem într-o tăcere stânjenitoare.

— Nu știu de unde să încep, spune mama în cele din urmă. Privește în jos, în poală, dintr-odată timidă. Nu știu nici măcar cu ce te ocupi.

— Particip la operațiuni de căutare și salvare. Lucrez cu un câine și căutăm oameni dispăruți, îi spun eu. Este o nebunie, având în vedere situația noastră.

— Sau poate că tocmai ea *este* explicația, sugerează mama.

Își împreunează mâinile în poală și ne privim una pe alta din nou.

— Locuiești în New Hampshire…?

— Da. Toată viața… zic înainte să-mi dau seama că nu este așa. Cea mai mare parte, în orice caz.

Caut în buzunar fotografia lui Sophie, pe care am luat-o cu mine și i-o întind.

— Aceasta este nepoata ta.

Ia fotografia și se uită atentă la ea.

— O nepoată! repetă mama.

— Sophie.

— Seamănă cu tine.

— Și cu Eric. Logodnicul meu.

Sperasem că văzând-o pe mama se vor deschide niște zăgazuri și toate golurile din memoria mea se vor umple cu amintiri. Sperasem că vor exista aduceri-aminte care vor trezi reflexe, că auzindu-i râsul, sau văzându-i zâmbetul, sau simțindu-i atingerea, îmi vor fi toate cunoscute și nu noi. Dar după îmbrățișarea inițială, ne-am întors la ceea ce suntem de fapt: doi oameni care abia s-au cunoscut. Nu putem reconstrui trecutul, pentru că nu avem nimic comun.

Ani de zile îmi desenasem în minte portretul mamei, furând cioburi și fragmente din viața altora: femeia care, din piscina orașului, o ademenea pe fetița ei să-i sară de pe margine în brațe; personajul unui basm, care murea tragic la tinerețe; Meryl Streep în *Alegerea Sofiei.* Pe oricare dintre aceste femei le-aș fi recunoscut imediat; cu ele aș fi putut lega ușor o conversație. Oricare din femeile acestea ar fi știut ce am făcut eu toată viața. În niciuna din fanteziile mele mama nu vorbise spaniola, nu se recăsătorise și nu era o străină.

Când mama ta este făcută din visuri, realitatea te va dezamăgi fără doar și poate.

— Când va fi nunta? mă întreabă ea politicos.

— În septembrie.

Cel puțin, așa ar trebui să fie. Mă gândisem că tata va fi cel care mă va conduce – înainte de a afla că ar putea fi închis în primul rând pentru că nu ar fi trebuit să poată face asta.

— Eu și Victor sărbătorim anul acesta nunta de argint, spune mama.

— Aveți copii?

Ea dă din cap.

— Eu nu am putut.

Mama se uită în jos, la mâinile ei.

— Tatăl tău… s-a recăsătorit?

— Nu.

Ridică privirea spre mine.

— Ce face Charles?

Este ciudat să aud spunându-i-se pe acest nume.

— Este la închisoare, zic cu brutalitate.

— Eu nu am cerut așa ceva. Nu te voi minți – a fost o vreme când am fost atât de supărată pe el că te-a luat, încât l-aș fi trimis bucuroasă la închisoare pe viață dar a trecut mult de atunci. Singurul lucru de care mi-a păsat, când m-a sunat procurorul, să-mi spună că te-au găsit, ai fost tu.

Mi-o imaginez pe aleea acestei case, deși știu că nu este cea în care am crescut eu. Îmi imaginez expresia ei când a înțeles că nu mă mai întorceam. Îi văd fața, dar are numai trăsăturile mele.

Mama mă privește insistent.

— Îți amintești… mai ții minte ceva? întreabă ea. Dinainte?

— Uneori am anumite vise, îi spun eu. Într-unul apare un lămâi. Iar în altul intru în bucătărie și sunt cioburi de sticlă peste tot.

Mama încuviințează dând din cap.

— Aveai trei ani, zice ea. Nu a fost un vis.

Este pentru prim oară când cineva îmi poate confirma o amintire până acum lipsită de înțeles și simt că mă lasă mâinile și picioarele.

— Eu și tatăl tău ne-am certat în seara aceea, zice mama. Te-am trezit.

— Din cauza mea ați divorțat?

— A ta? Pare surprinsă. Tu ai fost cel mai bun lucru care mi s-a întâmplat.

În acest moment întrebarea mă arde pe gât; cuvintele țâșnesc ca o limbă de foc.

— De aceea m-a furat?

Exact atunci intră Victor, ducând o tavă cu o carafă cu ceai rece și fursecuri cât o palmă de copil, acoperite cu zahăr pudră. Sub braț ține o cutie de pantofi.

— M-am gândit că poate vrei și asta, zice el, întinzându-i-o.

Mama este stânjenită.

— Mă gândesc că poate nu este momentul potrivit, îi spune ea.

— De ce n-o lași pe Bethany să decidă?

— Sunt doar câteva lucruri pe care le-am păstrat, explică mama, desfăcând elasticul. Știam că într-o zi te voi găsi. Dar, într-un fel, m-am

așteptat să ai tot patru ani.

Sunt acolo o căciuliță de dantelă, de la botez, și plăcuța de pe coșul de la maternitate, cu numele meu – celălalt nume al meu – înscris cu cerneală roșie de o asistentă, împreună cu greutatea: 3 kilograme. O ceșcuță de porțelan, cu mânerul ciobit. O bucată pătrată de hârtie, pe care un copil a scris grijuliu cu creionul câteva litere: „TE IUBESC”.

O dovadă despre ce era cândva.

În cutie se mai află un sigur lucru, o cuvertură mititică, făcută din petice: triunghiuri de mătase roșie și pluș portocaliu, și tricot ajurat, și voal transparent.

Mama și-o întinde în brațe.

— Am făcut-o pentru tine când erai foarte mică, din fiecare bucată de mângâiere pe care am găsit-o. Atinge mătasea roșie. Asta provine dintr-un combinezon care i-a aparținut cândva bunicii mele. Cea portocalie e din cuvertura din dormitorul tatălui tău. Ajurul este scos dintr-o rochie pe care am purtat-o eu când eram gravidă. Iar voalul, voalul este din vălul meu de mireasă. Mâncai cu ea, și dormeai cu ea, și trebuia să te forțez să nu faci și baie cu ea. Aveai obiceiul să te ascunzi sub ea când îți era frică… îți închipuiai probabil că te făcea să dispari.

Uitasem păturica. „Vreau să merg acasă”, îi spusesem lui.

„Nu putem”, a răspuns el, dar fără să-mi spună de ce.

— Îmi aduc aminte, zic cu voce stinsă.

Am patru ani din nou: întind brațele când ea mă scoate din baie; o țin strâns de mână să traversăm strada; strâng păturica cu pumnul, într-o jumătate de oră mama a reușit să-mi redea ceea ce tata nu a putut: trecutul.

Întind mâna peste brațele mamei, să ating pătura, cu speranța că ar mai putea avea puterea magică de altă dată, că mi-aș putea-o apăsa pe obraz, că aș putea să-mi șterg ochii cu colțul ei și să știu că totul va fi bine când va răsări soarele.

— Mami, rostesc, pentru că așa obișnuiam să-i spun.

Poate că încă nu o cunosc pe mama, dar atâta lucru măcar avem în comun: niciuna din noi, după cum se vede, nu a fost singura care a pierdut pe cineva drag.

•

Este ciudat să-ți revină astfel memoria, din senin. Crezi că înnebunești; te întrebi unde s-au ascuns toată viața amintirile acestea, încerci să le respingi,

închipuindu-ți că ți-ai netezit firul vieții, dar pe urmă descompui ceea ce ai considerat a fi un fragment unitar și îl vezi așa cum este el în realitate: doar o înșiruire de evenimente, unul după altul, și undeva un gol, locul unuia absent.

Sunt atâtea lucruri despre care aș vrea să aflu; mai am încă o mulțime de întrebări.

Când mă întorc la rulotă, Fitz își face vânt cu cartea de telefon și Sophie doarme pe canapea.

— Cum a mers? întreabă el.

M-am gândit la ce ar trebui să-i spun lui – și lui Eric, de altfel. Nu că aș avea ceva de ascuns, dar este ceva în felul în care s-a construit puntea fragilă dintre mine și mama, care într-un fel îi știrbește din importanță.

— Nu este cine aș fi vrut eu să fie, zic cu prudență, dar n-a fost pe cât de rău mă așteptam.

— Cum este ea?

— Este mai tânără decât tata. Și este mexicană, îi spun. A crescut acolo.

Fitz râde.

— Când mă gândesc că tu ai rămas corijentă la spaniolă.

— Taci din gură.

— S-a bucurat să te vadă?

— Da.

El zâmbește vag.

— Dar tu te bucuri că ai văzut-o?

— Este ciudat – să nu știu nimic despre mama mea. Dar, într-un fel, este în regulă, pentru că nici ea nu știe nimic despre mine. Cu tata, situația era în dezechilibru. El știa totul și a ținut totul secret.

— Bunicul îmi spune *mie* secretele lui, zice Sophie și amândoi ne uităm spre canapea.

Sophie se ridică în capul oaselor, cu fața somnoroasă.

— S-a întors?

Mă prăbușesc lângă ea și o iau în brațe. Au fost atâtea situații în care m-a copleșit nevoia de a o îmbrățișa pe Sophie – după un film siropos, după ce am evitat un accident pe o furtună de zăpadă, când o privesc cum doarme – cum ar fi dacă mi-ar fura cineva toate acestea?

— Ce secrete îți spune bunicul? o întreb eu.

— Că a cumpărat struguri ieftini de la supermarket, deși ție ți-a spus că a cumpărat din cei organici. Și că el a fost cel care a pus bluza ta albă în

mașina de spălat și a făcut-o roz. Se întoarce spre mine. Nu știu dacă bunicul o să aibă loc în casa asta cu noi toți, ceilalți.

Mă uit la Fitz.

— Bunicul nu va sta cu noi, îi spun lui Sophie. Îți amintești că zilele trecute a venit poliția la noi acasă?

— Mi-ai spus că se jucau un joc.

— Ei bine, se dovedește că nu a fost așa, Soph. Bunicul a făcut o greșeală gravă, una prin care a rănit multă lume. Și din această cauză, trebuie să se ducă… va sta… încerc să spun, dar nu-mi pot găsi cuvintele.

Fitz se așază în genunchi în fața noastră.

— Îți amintești cum ai fost pedepsită când ai aruncat mingea de tenis în casă și ai spart geamul?

Sophie dă din cap.

— Bunicul tău trebuie să locuiască o perioadă de timp într-un loc unde stau adulții când primesc o pedeapsă.

Sophie se uită la mine.

— A spart vreun geam?

„Nu, îmi zic în gând. Doar m-a distrus pe mine”.

— A încălcat legea, zice Fitz. Așa că, deocamdată, trebuie să stea la închisoare, până când un judecător îi dă voie să plece.

Sophie se gândește.

— Oamenii răi se duc la închisoare. Poartă cătușe.

— El nu poartă cătușe și nu este un om rău, îi spun eu.

— Ce a făcut?

— A luat o fetiță de acasă, zic.

— Nu-i spusese mama ei să nu stea de vorbă cu oameni necunoscuți?

Cum să-i spun lui Sophie că uneori nu oamenii străini ne amăgesc; că cei pe care îi iubim sunt capabili să ne facă cel mai mare rău?

— S-a întâmplat de mult, îi explic. Iar fetița am fost eu.

— Dar el a fost în continuare tăticul tău, nu-i așa? Sophie dă din cap. Tăticii au voie să te ducă în mai multe locuri.

— Nu și de data asta. Simt că mi se pune un nod în gât, cât un pumn. N-am mai putut s-o văd pe mama, mulți ani – și mi-a fost tare dor de ea.

— Dar de ce nu i-ai spus că voiai să te duci acasă?

Este prea complicat să-i explic totul lui Sophie. Că au fost implicate minciuni și schimbări de identitate. Că oamenii pe care îi iubești nu se

întorc din morți. Că nu-i puteam spune lui tata că voiam să mă întorc acasă, pentru că nu știam că eram dată dispărută.

Dar acum știu.

•

Conducând din nou spre închisoarea din Madison Street, mă întreb dacă Sophie va ține minte această călătorie la Phoenix, când va crește mare. Mă întreb dacă va putea să-și amintească imaginea țepilor scurți ai unei pere aspre, ca firele de păr de pe picioarele femeilor; dacă își va recunoaște bunica; dacă va păstra vreo amintire a bunicului dinainte de a fi închis.

Adevărul este că nu va avea nevoie.

Aceasta va fi treaba mea. Ce este într-adevăr un părinte, dacă nu cel ce adună lucrurile lăsate în urmă de un copil – un șir de haine de care s-a dezbrăcat, pantofi desperecheați, mici piese de plastic colorat din jocuri și nostalgie – și cel ce i le dă înapoi când copilul are nevoie de ele?

Ce este un părinte dacă nu cel în care ai încredere că te va apăra și că îți va spune adevărul?

Străbat cabina de la un capăt la altul, când este adus tata la vorbitor. Nu mă pot uita în ochii lui, așa că mă concentrez, în schimb, asupra tăieturii de pe fața lui, un cârlig de prins pește, arcuit în jos pe obraz. Ridic interfonul să vorbesc cu el.

— Cine te-a lovit? îl întreb înghițind greu.

— O să-mi treacă, spune și își atinge fața precaut. Nu m-am gândit că te întorci așa de repede.

— Nici eu nu m-am gândit, îi spun. Îmi pare rău că nu am fost în sala de judecată.

Tata ridică din umeri.

— Vor mai fi destule ocazii, zice el. Este adevărat ce mi-a spus Eric? Că tu ai vrut să pledez nevinovat?

— Te iubesc, îi spun cu ochii în lacrimi. Vreau să faci tot ce se poate, ca să ieși de aici.

Se apleacă apropiindu-se de geamul care ne desparte.

— Exact acesta este motivul pentru care a trebuit să fug cu tine, Dee.

— Vezi, aproape că aș fi putut să te cred. Numai că azi am fost să o cunosc pe mama.

Îl văd cum se albește la față.

— Ce face?

— Ei bine, practic este o străină, îi spun.

Își întinde palma pe geam.

— Delia…

— Nu Bethany vrei să spui?

Prin legătura telefonică dintre noi se transmite șocul, o tăcere statică.

— Ai avut o viață chiar atât de rea? mă întreabă tata aspru.

— *Nu știu.* Nu am nici cea mai mică ideea cum ar fi fost dacă aș fi fost crescută de mama.

Pentru că el nu-mi răspunde, continui să vorbesc:

— Știi că a păstrat pătura mea din copilărie? Aceea plină de petice? Cea după care am vrut să mă întorc în ziua în care am plecat, când n-ai vrut să mă lași? Știi că mai aniversează și acum adevărata mea zi de naștere? Eu nici măcar asta n-am făcut.

Tata se prăbușește greoi pe scaun.

— Poate îmi spui ce îmi scapă, îi zic cu o voce prea răstită, prea pițigăiată. Pentru că femeia cu care am vorbit regreta la fel de mult ca și mine faptul că nu am fost împreună douăzeci și opt de ani.

— Cred și eu că a regretat, zice tata, atât de încet încât nu sunt sigură că l-am auzit.

— Ce ți-a făcut? șoptesc. Ce ți-a făcut de te-a supărat atât de rău, încât a trebuit să te răzbuni răpindu-mă pe mine?

— Nu a fost vorba despre ce mi-a făcut mie, răspunde tata. A fost ceea ce îți făcea *ție.*

O venă începe să-i pulseze la tâmplă.

— *Ne-am întors* după pătura ta, spune el. Ne-am întors în casă și te-ai împiedicat de trupul mamei tale, căzut pe jos, inconștientă, rece. Și îți pot spune cu precizie ce viață ai fi dus, dacă te-ar fi crescut ea. Ar fi trebuit să-ți pregătești singură micul dejun încă înainte de a ajunge la grădiniță, pentru că mama ta ar fi fost prea mahmură să ți-l pregătească ea. Ar fi trebuit să controlezi rezervorul de la toaletă, ca să arunci sticla de votcă ascunsă înăuntru. Te-ai fi întrebat de ce nu te iubea îndeajuns, ca să se lase. Mama ta era o bețivă, Delia. Nu putea avea grijă de ea însăși, cu atât mai puțin de un copil mic. Aceasta este educația minunată de care te-am salvat. Acesta este adevărul pe care nu ți l-am spus. Asta am vrut să-ți lipsească.

Mă dau înapoi împleticindu-mă, în timp ce firul telefonului se întindea ca un cordon ombilical. Am învățat lecția aceasta de nenumărate ori, în munca mea de salvator: dacă ai pornit să cauți ceva, ai face mai bine să fii pregătit

pentru orice fel de descoperire. Pentru că s-ar putea să fie altceva decât te-ai fi așteptat.

— Eu ți-am fost mama pe care *nu* ai avut-o, pledează tata. Dacă ți-aș fi spus adevărul – dacă ți-aș fi spus cum era ea *cu adevărat* – n-ar fi fost mai rău decât felul în care ai pierdut-o prima oară?

Un an de zile după ce îmi spusese de moartea mamei, alergam la ușă de câte ori suna soneria. Eram sigură că tata nu înțelesese bine. Că mama avea să apară dintr-o clipă într-alta și că vom trăi fericiți mai departe.

Dar nu a apărut. Nu pentru că murise, cum îmi spusese tata, ci pentru că nu existase niciodată.

Las receptorul să-mi scape din mână, mă întorc și plec de lângă geamul de plexiglas. Nu mă uit înapoi la tata, nici măcar atunci când începe să strige ambele mele nume și vine un gardian să-l ia.

Niciodată n-am putut să beau. Nici măcar când am fost studentă; câteva beri îmi făceau rău, iar lichiorul tare nu reușea decât să-mi ascută percepțiile, gata oricând să mă întreb de ce erau mesele atât de pătate în culoarea alunelor și dacă s-a preocupat cineva să îndepărteze mușteleadunate în ventilatorul din tavanul de la toaletă fetelor.

N-am știut multă vreme că Eric era alcoolic. Când bea, Eric devenea și mai atrăgător, vesel și amuzant. O făcea fără niciun efort vizibil, de fapt, încât mi-au trebuit ani buni să înțeleg că Eric părea să fie același om, indiferent dacă ținea sau nu o bere în mână, nu pentru că el nu se îmbăta, ci pentru că nu era niciodată treaz.

Cel ce însuflețește petrecerea, construind modele geometrice din scobitori și cireșe maraschino, și reușește să-i facă pe toți turiștii japonezi de la bar să cânte împreună *Submarinul galben* devine mai puțin încântător când uită că trebuie să te ia de la serviciu, când minte, spunându-ți unde a stat toată noaptea și când nu poate susține o conversație dimineața, decât dacă găsește un fir de păr de la câinele care l-a mușcat. Am ezitat atât de mult să accept cererea lui în căsătorie pentru că nu voiam ca fetița mea să crească cu un părinte egoist, în care nu poți avea încredere.

Așa că, îl pot oare acuza pe tatăl meu că a simțit același lucru?

Când intru cu mașina pe aleea casei mamei mele sunt atât de supărată, încât tremur. Mama vine la ușă amestecând ceva într-un mojar cu pistilul; miroase a rozmarin. Când mă vede, i se luminează fața.

— Haide, intră.

— E adevărat?

— Ce să fie adevărat?

— Că ești alcoolică.

Zâmbetul i se usucă pe față, vopseaua se scorojește. Se uită în sus și în jos pe stradă, să vadă dacă a auzit cineva și mă trage înăuntru. O parte din mine ar da orice să afle că acest lucru, ca atâtea altele, este încă o fantezie de-a tatălui meu. Că este încă un punct din schema prin care a vrut să mă facă să o urăsc pe mama.

Dar ea își dă părul la o parte de pe față, îl trage după urechi.

— Da, zice ea cu curaj. Sunt. Își încrucișează brațele la piept. Și n-am mai pus strop în gură de douăzeci și șase de ani.

O mărturisire cinstită poate rupe în două și cea mai dură inimă.

— De ce nu mi-ai spus?

— N-ai întrebat, îmi răspunde mama liniștită.

Dar este o minciună, chiar dacă nu o spui. Este o minciună când faci legături forțate, pentru că îți dorești cu disperare să existe una. Este o minciună când îți închipui că vor fi prânzuri luate împreună și că vei face schimb de rețete, și toate celelalte o sută de lucruri pe care ți-ai imaginat că le fac fetele cu mamele lor, ca și când toate acestea le-ar putea ajuta să se simtă mai puțin străine. Nimeni nu înnoadă firul de unde s-a rupt; nu merge așa.

Întinde mâna spre mine și, când eu mă trag înapoi, i se umplu ochii de lacrimi.

— Ai venit și ai fost atât de fericită să mă vezi, zice ea. M-am gândit că, dacă îți spun, te voi pierde din nou.

— M-ai lăsat să cred că ai fost o victimă, o acuz eu.

— Am fost, spune mama. Poate nu am fost o mamă perfectă, dar *eram* mama ta, Beth. Și *te iubeam.*

La trecut.

— Acesta nu este numele meu, spun sever, iar de data aceasta decid eu să plec.

•

Am fost chemată odată cu Greta, în timpul unui viscol, să găsim o adolescentă care scrisese un bilet spunând că se va sinucide și dispăruse, lăsându-și tatăl, care o creștea singur, cuprins de panică. Se petrecea la Meredith, în Regiunea Lacurilor. Poliția locală începuse căutările după urmele pașilor, dar ningea atât de puternic încât urmele dispăreau chiar în momentul în care erau descoperite.

Locuitorii fuseseră avertizați să nu iasă din case în timpul nopții; singurele vehicule pe lângă care am trecut în drum spre locul acela au fost plugurile și camioanele care împrăștiau nisip. Când am ajuns, am fost condusă la tatăl fetei. Se legăna într-un balansoar, cu un pumn la gură, ca și când i-ar fi fost frică să nu-și reverse durerea.

— Domnule Damato, l-am întrebat, există un loc special pentru Maria? Un loc unde se duce când vrea să fie singură?

Dă din cap.

— Eu nu știu să fie.

— Îmi puteți arăta camera ei?

M-a dus în spatele casei. Camera fetei era una obișnuită – două paturi identice, rafturi de cărți cu cutii, laptop, veioză. Dar, spre deosebire de dormitoarele majorității adolescenților, aici domnea o ordine impecabilă. Patul fusese făcut, hârtiile fuseseră adunate de pe birou. Hainele stăteau toate aranjate în dulap. Coșul de hârtii fusese golit.

Pentru că Maria Damato își spălase și toate rufele, i-am dat Gretei să ia urma de pe o pereche de pantofi pe care i-am găsit în dulap. Afară, zăpada șuiera și se înfășură în jurul nostru. Greta a pornit spre vest, spre șosea și pe urmă a intrat în pădure. Uneori trebuia să sară peste nămeți; alteori cădeam în genunchi și în mâini, în mijlocul lor. De câte ori deschideam gura, simțeam gustul gheții.

Două ore mai târziu, Greta a ieșit dintre copaci și s-a avântat în vârful picioarelor pe suprafața plată a unui lac. Din cauza zăpezii nu-ți dădeai seama că era un luciu de apă, părea un câmp larg deschis. Fulgii de mărimea unei monede de douăzeci și cinci de cenți mi se lipiseră de gene și de buze, iar Gretei îi făcuseră niște sprâncenele demne de un Groucho Marx. Zăpada pufoasă făcea gheața cu atât mai riscantă; amândouă ne-am întins pe jos cât eram de mari, de câteva ori. Dar, în cele din urmă, Greta s-a oprit și și-a așezat labele din față pe o movilă, fără să se mai afunde. A înconjurat-o într-un cerc strâns; apoi încă o dată.

Mai întâi am zărit părul fetei, înghețat în șuvițe neregulate. Am întors-o cu fața în sus și am început să-i fac respirație artificială, dar s-a ridicat zgâriind ca o pisică.

— Dă-te la o parte, dă-te la o parte! a urlat și pe urmă a deschis ochii și a început să plângă în hohote.

Echipa medicală de salvare, care a sosit la lac, a spus că zăpada acționase ca un izolator, menținând-o pe Maria în viață mai mult decât s-ar fi

întâmplat în alte condiții. Când ne-am întors, tatăl, căruia i se comunicase vestea cea bună, ne aștepta în ușă. Sprijinită de brațul meu, Maria a făcut un pas înspre tatăl ei. Greta s-a așezat între ei, mârâind din fundul gâtului.

— Greta, am strigat-o să se dea la o parte.

Dar în clipa aceea am simțit-o pe Maria relaxându-se. De parcă s-ar fi simțit dezvinovățită.

Credeți-mă, am văzut tot ce era de văzut: de la băieți delicați, cu chipuri de spiriduși, care fug de provocările bătăușilor, până la adolescenți care se urcă pe turnurile de apă, cu intenția de a muri mai aproape de cer; până la fete subțiri ca trestia, care se ascund noaptea de prietenii mamelor lor. Dar treaba mea este să-i aduc pe toți acasă, nu să judec motivele care i-au făcut să fugă. Așa că în noaptea aceea am readus-o pe Maria Damato în custodia tatălui ei recunoscător. Am făcut ceea ce mi se ceruse să fac.

O lună mai târziu, detectivul care se ocupase de caz mi-a telefonat să-mi spună că Maria îl împușcase pe tatăl ei și apoi se sinucisese. În ziua aceea i-am dat Gretei o porție suplimentară de mâncare pentru câini, pentru că înțelesese mai mult decât fuseseră oamenii în stare. De ținut minte: uneori chiar știind ce este bine nu te face să iei o decizie rațională sau nu funcționează pe hârtie. Uneori, să pleci poate fi tot ce poți face mai bun.

•

Când Sophie avea doi ani, eu și Eric am dus-o la pescuit. Era o duminică în care nu aveam nimic de făcut și stăteam pe ponton, la Goose Pond[13]. Eric prindea râma în cârlig și arunca undița, pe urmă o ținea punându-și mâinile peste mâinile lui Sophie. Ea tocmai învățase cuvântul *peşte,* și când scoteam din apă un păstrăv sau un biban, bătea din palme și îl repeta la nesfârșit.

Nici în ziua de azi nu știu sigur cum s-a întâmplat. Eric îi dăduse drumul lui Sophie ca să fixeze momeala, iar eu îi arătam irizațiile de curcubeu ale solzilor de păstrăv, căruia tocmai îi dădusem drumul înapoi, în apa rece și întunecată. Am auzit cel mai slab plescăit, ca o piatră aruncată pe suprafața apei, și amândoi am ridicat privirea pentru a vedea că Sophie dispăruse.

Nu purta vestă de salvare – s-a zbătut înnebunită când am încercat să-i închidem fermoarul și ne-am gândit să fim raționali: când era sub privirile noastre, ale amândurora, ce putea să i se întâmple? „Sophie!”, a scos Eric un urlet sfâșietor.

Fără să mă gândesc, am sărit în apă îmbrăcată cum eram și am deschis ochii. Nu se vedea mai nimic și pantofii mi s-au umplut de nisip de pe fundul apei, dar am zărit sclipind ceva și m-am aruncat într-acolo.

Sophie, care nu știa să înoate, se dusese la fund ca un bolovan, iar apa o împingea sub ponton. Am prins-o de bluză, am aruncat-o deasupra capului și i-am dat-o lui Eric. El a întins-o pe scândurile ude și aspre, în timp ce ea tușea și se îneca, iar eu m-am ridicat pe ponton.

Era prea speriată, ca să poată plânge și, chiar dacă toată povestea nu durase nici două minute, mie mi s-a părut o veșnicie. Pata strălucitoare pe care o văzusem sub apă era un medalion pe care i-l dăruise tata de ziua ei – o stea de argint, care să-i poarte noroc.

Lui Sophie îi place să-i povestim cum i-am salvat viața. Știe și poate repeta toate amănuntele, dar sunt capcanele unei istorii pe care am perfecționat-o de-a lungul anilor. Ea nu are nicio amintire direct despre întâmplare, iar eu și Eric îi mulțumim lui Dumnezeu pentru acest fapt. Există lucruri pe care cred că este mai bine să nu le ții minte.

•

Capătul parcului de rulote se deschide spre un luminiș uscat, prăfos și acesta este locul unde mă duce Eric să vedem apusul: o draperie de fucsia, lăsată să cadă peste cutele munților.

El este încă îmbrăcat în costum, dar și-a desfăcut cravata. Privim cerul cum trece prin toate nuanțele de portocaliu și violet, un tablou prea frumos ca să fie adevărat, la numai câțiva metri distanță. Sophie aruncă o minge de tenis, pe care Greta trebuie să o aducă înapoi.

— M-am gândit că, dacă nu-mi iese cu avocatura, să dau o probă de prezentator de meteo la Phoenix. Uite, mi-am notat: luni, 40 grade cu soare; marți, 40 cu soare; miercuri, mai răcoare, 38 cu…

— Eric, zic, oprește-te.

O face, imediat.

— Voiam doar să te înveselesc, Dee. Fitz mi-a spus că ai avut o zi îngrozitoare.

— Nu trebuia să mă lași să pierd punerea sub acuzare, îi răspund.

— N-a fost vina mea. Nici măcar nu m-au anunțat că era programată. Mă prinde cu mâna de talie. Povestește-mi despre mama ta.

Privesc un uliu care se rotește deasupra noastră, sfâșiind cu ghearele țesătura cerului pentru a dezvălui o stea sau două. Apusul ajunge să-și dea ultima răsuflare, o explozie de maro-roșcat și roz, apoi urmează noaptea.

— Este alcoolică, rostesc în cele din urmă.

Îmi dau seama, după felul în care încremenește, că i-am spus o noutate.

— Și pe vremea aceea? întreabă el.

— Da. Mă uit la el. Crezi că de aceea m-am îndrăgostit de tine?

— Doamne Sfinte! Sper că nu, râde Eric.

— Vorbesc serios. Dacă a existat o parte din mine care nu a putut să o vindece pe ea, așa că a trebuit să te vindece pe tine?

Eric mă cuprinde pe după umeri.

— Nici nu-ți *aminteai* de ea, Dee.

Aici nu pot să-l contrazic. Dar nu-mi aminteam pentru că nu puteam sau pentru că nu voiam? Amintirea nu este un lucru pe care să-l porți cu tine tot timpul. Este o cantitate pe care o *convoci* sau o *evoci,* sau o *trezești.* O transporți pe o scenă, pentru plăcerea de a o viziona. Prin urmare, există momente când ea îți lipsește.

Sau nu este așa? Când mă plângeam că bea, Eric îmi spunea că nu sunt înțelegătoare. O singură bere și nu-i mai suportam respirația. Acum mă întreb dacă era vorba de amintirea vreunui miros, de înțelegerea în subconștient a faptului că o persoană care mirosea a alcool mă va dezamăgi obligatoriu.

— M-am dus și la închisoare azi, îi spun.

— Cum a mers?

— Pe o scară de la unu la zece? Mă uit în sus la el. Minus patru.

— Ei bine, poate că ziua de azi nu a fost complet ratată. Este posibil să-mi fi descoperit un argument pozitiv pentru apărare.

— Ce vrei să spui?

— Dacă tatăl tău a avut un motiv valabil să te ia – de exemplu că ar fi fost un risc pentru tine faptul că mama ta obișnuia să bea – și a încercat să obțină un recurs legal, dar nu a reușit, asta l-ar salva.

— Crezi că va merge așa?

— Este mai bine decât apărarea la care mă gândisem eu.

— Și anume?

— De fapt, ai fost răpită de domnișoara Scarlet, la bibliotecă, cu ajutorul unei chei franceze.

Dau din cap, dar a reușit să mă facă să zâmbesc. Când mă gândesc la tata, durerea îmi crește în coșul pieptului ca un aluat cu drojdie. N-am fost corectă cu el; la urma urmei, mă fac vinovată de același lucru: încerc să salvez de la distrugere viața pe care am dus-o împreună. Este o crimă, când iubești pe cineva atât de mult, să nu poți suporta gândul că omul acela s-a schimbat? Este o crimă când iubești pe cineva atât de mult, să nu poți vedea lucrurile clar?

Lângă mine, Eric îi aruncă mingea Gretei mult dincolo de vegetația pitică. În întunericul care se lasă, trăsăturile i se estompează. El ar putea fi oricine și eu la fel.

ELISE

Probabil că nu-ți amintești acest lucru, dar odată ți-am povestit cum a murit mama mea. Aveam șaisprezece ani și la vremea aceea eram la kilometri depărtare – ea era în vizită la sora ei, în Texas – dar m-am trezit tresărind, în mijlocul nopții și am găsit-o stând pe marginea patului meu, atingându-mi fața cu mâna. „Mami?" am șoptit și ea a dispărut, lăsând în urmă un parfum de tuberoze atât de puternic, încât în toți anii care au trecut de atunci nu am reușit să mi-l scot din piele.

A doua zi dimineață a telefonat mătușa mea, să-mi spună printre lacrimi de accidentul de mașină, petrecut exact în momentul în care mă trezisem eu, în timpul nopții. Când i-am povestit de vizita mamei, niciuna nu am rămas surprinse. Întreabă orice mexican credincios și îți va spune că *brujas* știu: morții se întorc să-și adune pașii.

Uneori, de-a lungul anilor, credeam că te simt stând în spatele meu. Eram sigură că simt mângâierea ca de pensulă a mâinii tale pe pânza palmei mele. Dădeam drumul la apă în cadă și te auzeam pe tine râzând dincolo de ușă.

De fiecare dată, în asemenea momente, mă prefăceam că nimic nu se întâmplase. Strângeam mai tare din ochi sau deschideam robinetul la maximum, sau dădeam radioul mai tare. Nu-mi permiteam să recunosc că singurul fel în care te puteam vedea din nou era acel ultim moment, când te-ai fi întors să-ți aduni pașii, ca pe un braț de flori ale deșertului, un premiu de consolare pe care mi l-ai fi oferit în schimbul faptului că te-am pierdut pentru totdeauna.

*

La 9 decembrie 1531, Sfânta Fecioară Maria i s-a arătat unui indian pe nume Juan Diego. Un covor de trandafiri înfloriți în miezul iernii și o Madona cu chipul de culoarea cafelei, apărută pe roba lui Juan Diego, au constituit dovezi suficiente pentru a-l convinge pe episcop să-i ridice un altar Maicii Noastre din Guadelupa.

Unii oameni cred că Guadelupa a fost inițial Tonantzin, o zeiță aztecă, ce a existat cu mulți ani înainte de nașterea lui Juan Diego. Misionarii spanioli, știind că ea se bucura de numeroși adepți printre localnici, au botezat-o în

rit creștin, numind-o Maica Noastră din Guadelupa. Ceea ce nu au înțeles ei a fost faptul că Tonantzin a fost o zeiță care putea șterge păcatele prin ritualuri secrete, săvârșite de preotesele ei – *brujeria.* Misionarii au stabilit însă că era perfect acceptabil pentru indienii catolici să participe la slujbă, dar și să se ducă la vrăjitoare.

Mama mea a fost o asemenea *bruja,* iar eu am crescut printre clienții care veneau la ea pentru tot felul de vrăji – de naștere a unor copii sănătoși, de binecuvântare a unei case noi, de prevenire a înrolării băieților în armată. Când a aprins ea o lumânare roșie pe altarul din Guadelupa și a rostit *Ave Maria,* tumoarea hepatică a *Doñei* Tarano a dispărut în mod miraculos. Când s-a rugat ea Sfintei Catalina de Alejandria, o familie în pragul falimentului, a primit o moștenire neașteptată. Desigur, *brujas* știu să facă și dreptate, dacă cineva ți-a greșit. Blestemul venit de la *bruja* poate pedepsi un soț adulter sau poate abate o boală asupra cuiva care răspândește bârfa. Oamenii care suferă urmările unui blestem de *bruja* știu că au făcut ceva pentru a-l merita; blestemul nu-i lovește decât pe cei vinovați.

Mama m-a învățat cum să fac un altar și să aleg *cuchillo;* cum să aflu ce ar putea spune despre viața mea semnele din *los naipes,* dar când eram tânără am făcut vrăji numai pentru mine însămi. Nu am dorit niciodată să devin o *bruja* aici, la Phoenix, dar veștile se răspândesc rapid în comunitatea mexicană, iar oamenii au nevoie de o vrăjitoare bună, din când în când. Am descoperit de asemenea că, atunci când mă ocupam de magie, trebuia să mă concentrez atât de puternic, încât în acele câteva minute nu mă mai învinovățeam pentru pierderea ta.

A doua zi după ce ai venit să mă vezi – o vizită minunată, apoi una îngrozitoare – nu m-am putut concentra asupra clientului care stătea lângă mine în *santuario.*

— Doña Vasquez, mi s-a adresat Josephina, ai auzit ce ți-am spus?

Iată ce aș fi vrut să-ți spun ieri: nu mai sunt persoana care eram la vremea aceea, așa cum nici tu nu mai ești. Am așteptat douăzeci și opt de ani să te revăd; pot să mai aștept puțin.

Te rog să te întorci.

— Vraja nu funcționează, oftează Josephina.

Am încercat să o reduc la tăcere pe colega ei de cameră, o fată de la Universitatea de Stat din Arizona, care a răspândit atâtea minciuni despre infidelitatea Josephinei, încât prietenul ei a părăsit-o. I-am propus să

încercăm *la lengua ardiente* – o limbă fierbinte – pentru a-i da colegei o lecție.

— Ai folosit lumânarea?

Îi dădusem Josephinei o lumânare ultima dată când venise la mine, din ceară neagră, modelată în formă de femeie.

— Da. Am gravat inițialele ei pe figură, așa cum mi-ai spus și am luat sos iute Ass-Kickin' de la Uncle Tio's Taco Palace, am băgat acul în el și l-am introdus în gura figurinei de ceară.

— Ai aprins-o?

Josephina încuviințează cu o mișcare a capului.

— Și m-am gândit la fața ei idioată, de cal, cum mi-ai spus, și pe urmă am suflat în lumânare. Dar n-a venit a doua zi să-și ceară iertare. De parcă n-ar fi destul de rău și așa… și coboară vocea. *Pe urmă* am descoperit o pânză de păianjen în colțul apartamentului, imediat după ce am făcut curat.

Ei bine, asta schimbă totul. Când găsești o pânză de păianjen într-un loc altminteri de o curățenie impecabilă, este semn sigur că cineva încearcă să-ți arunce un blestem.

— Josephina, cred că colega ta de cameră ar putea fi o *diablera.*

Așa cum există vrăjitoare bune – *brujeria* –, există și vrăjitoare rele. Vrăjile lor, din păcate, pot fi aruncate asupra unor oameni care nu au făcut nimic ca să le merite.

— Renee nici măcar nu este mexicană, zice Josephina. Este din New Jersey.

— Dacă este *diablera,* este posibil să-ți fi spus acest lucru doar ca să te facă să nu te ferești.

Josephinei nu prea-i vine a crede.

— Dacă nu vrei să te ajut…

— Ba da, vreau. Chiar vreau.

— Bine. Ia o lingură de pământ din cimitir și o lingură de ulei de măsline, și amestecă ingredientele cu degetul arătător de la mâna stângă. Pune deasupra piper negru, pe urmă întinde amestecul peste fotografia lui Renee din albumul cu bobocii de la colegiu și îngroap-o în cimitir.

Josephina mă privește cu ochi mari.

— Și ce va păți?

— Pe măsură ce fotografia se va dezintegra, colega ta de cameră se va simți din ce în ce mai stânjenită. Până la următoarea lună plină îți va cere

scuze că a spus lucruri rele despre tine și se va transfera la un colegiu din alt stat.

Un zâmbet larg strălucește pe fața Josephinei. Caută în buzunarul din față al blugilor onorariul meu – zece dolari.

— Mulțumesc, *Doña,* izbucnește ea și exact atunci Victor bagă capul pe ușă.

Niciodată nu a fost de acord cu această a doua carieră a mea, indiferent cât de mult i-am explicat că nu este vorba despre o ocupație, ci de o chemare. După o vreme, am început să mă ascund de el ori de câte ori recurg la aceste practici. Nu înseamnă că încerc să-l mint pe soțul meu, dar este pur și simplu mai ușor pentru amândoi să ne prefacem că am renunțat, deși știm că nu e adevărat.

— Ea este Josephina, spun prezentându-i-o pe fată lui Victor. S-a oferit să mă ajute la Muzeul de Știință.

Josephina îmi mai mulțumește o dată și zice că va întârzia la cursuri dacă nu pleacă imediat. Când rămânem singuri, Victor își așază brațele pe umerii mei și începe să mă maseze.

— Cum te simți azi?

Ieri, după cea de a doua vizită a ta, când am plâns ore în șir, el a fost cel care a stat lângă mine, aprovizionându-mă cu Kleenex. În parte pentru a-mi oferi o susținere morală, dar și pentru că mă iubește și pentru a-mi reaminti că, orice s-ar întâmpla, nu trebuie să-mi înec amărăciunea în alcool.

— Mă simt bine, îi răspund. Deocamdată.

— Se va întoarce, Elise, mă asigură Victor.

Ai lipsit din viața mea douăzeci și opt de ani; atunci cum se face că, după ce am stat cu tine numai o oră, îți simt absența cu atât mai acut?

Victor mă mângâie pe cap. Uneori îmi vine să cred că atunci când sufăr, el este cel care simte durerea. Dacă ai fi crescut lângă mine, aceasta ar fi fost una dintre învățăturile pe care ți le-aș fi transmis: să te măriți cu un bărbat care te iubește mai mult decât îl iubești tu pe el. Pentru că acum cunosc ambele situații și când lucrurile stau pe dos, nicio vrajă de pe lume nu poate echilibra balanța.

•

Când l-am întâlnit pe tatăl tău, el a încercat să mă salveze. Lucram undeva în deșert, la un bar frecventat de motocicliști – nu băieți eleganți, de la colegiu, cu mâinile pline de vaselină, care intrau înăuntru uluiți, după ce

li se stricaseră mașinile. M-a văzut țintuită la perete de doi membri ai clubului Hell's Angels[14], în timp ce un al treilea arunca săgeți de Darts în jurul meu, și s-a repezit asupra uriașului.

Numai că eu nu aveam necazuri; motocicliștii erau clienți obișnuiți și din când în când jucam acest joc de-a câinele și pisica. Numai că m-am îndrăgostit pe loc de Charlie. Nu faptul că era blond sau încercarea lui eroică mi-a sucit mințile; ci faptul că a considerat că meritam să fiu salvată.

Eram unul dintre americanii insignifianți de origine mexicană care trăiesc în umbra vieții altora – ca femei de serviciu, șoferi sau grădinari. Singurul motiv pentru care ajunsesem barmaniță era faptul că nu puteam să trag o cusătură dreaptă la mașină, așa că lucrul la bucată nu era o opțiune pentru mine. În plus, îmi plăcea munca la bar. Mirosul de drojdie care se ridica din tava de sub robinet mă făcea să mă gândesc la locurile unde creștea grâul, locuri unde nu fusesem niciodată. De fiecare dată când un client se ridică și ieșea pe ușă, o bucățică din mine pleca odată cu el. Mă gândeam că în ritmul acela, mai devreme sau mai târziu, aveam să dispar cu totul.

I-am dat tatălui tău să bea gratis, pentru a-i mulțumi că încercase să mă salveze. Nu cred că a observat că-mi tremurau mâinile și că vărsasem bere pe toată tejgheaua. Charlie a arătat cu degetul spre blugii mei, acoperiți cu versuri din poezii pe care el le citise. Colecționam cuvinte așa cum alții colecționează scoici sau fluturi de diferite specii.

— „Aș învăța de la păsări să cânt", a citit el cu glas tare, dar restul versurilor lui e.e. cummings se pierdea sub coapsa mea.

— „Decât să învăț zece mii de stele să danseze", am încheiat eu.

— De ce ai scris asta pe picior?

— Pentru că nu am mai avut loc să scriu pe jachetă, i-am răspuns.

— Probabil că ai absolvit limba engleză.

— Absolvenții de limba engleză fumează țigări cu cuișoare și rostesc cuvinte precum „construcție" și „onomatopee", numai pentru a-și auzi vocea.

A izbucnit în râs.

— Ai dreptate. La un moment dat, am avut o prietenă care absolvise limba engleză. Întotdeauna când se uita la anumite lucruri, de exemplu la hainele puse la spălat sau la pâinea prăjită, încerca să stabilească legătura lor cu subtextul *Paradisului pierdut.*

Cunoșteam bărbații. Mama mă învățase să citesc printre frazele lor nerostite, să port o banderolă roșie la încheietura mâinii stângi, ca să mă

feresc de cei care vedeau în tine doar un popas, și nu o destinație. După mirosul amărui de migdală al pielii unui bărbat puteam să spun dacă el își înșelase partenerele în trecut. Dar bărbații pe care îi cunoscusem eu erau ca mine – băieți care crescuseră visând în spaniolă, băieți care credeau că ai noroc dacă aprinzi o lumânare roșie, băieți care știau că, dacă vorbeau urât despre prietenele lor, se puteau trezi dimineața cu limba lipită de cerul gurii. Bărbații ca Charlie, pe de altă parte, mergeau la universități și se luptau cu teoreme matematice, și combinau substanțe chimice ca să le vadă ridicându-se în vapori de gaze minunat colorate. Bărbații ca Charlie nu erau pentru fete ca mine.

— Dacă nu ai absolvit limba engleză, atunci cu ce te ocupi? m-a întrebat.

M-am uitat la el ca la un nebun – nu vedea cei patru pereți ai clădirii scunde din jurul meu? Credea că eram acolo pentru că îmi plăcea priveliștea? Dar voiam să știe că era mai mult de capul meu decât slujba aceea. Voiam să creadă că eram misterioasă, deosebită și altcineva decât persoana care eram de fapt: o fată din Mexic, care nu trăia în lumea lui. Așa că am scos pachetul de cărți de sub tejghea.

— Citesc *los naipes*.

— Tarot? Nu mă interesează chestii de genul acesta.

— Atunci nu ai nimic de pierdut.

Am deschis cutia de lemn și am scos cărțile, ca de obicei, cu mâna stângă. Pe urmă am rostit o rugăciune și m-am uitat în sus la el.

— Nu vrei să afli dacă ți se va împlini dorința?

— Ce dorință?

— Asta depinde de tine, i-am spus.

A zâmbit atât de greu, încât a trebuit să las ochii în jos.

— Bine, fie. Citește-mi viitorul.

L-am pus să taie cărțile de trei ori, pentru Sfânta Treime și pe urmă să mi le dea înapoi. Apoi am distribuit nouă cărți: patru în formă de cruce, pe a cincea și a șasea sub brațele ei, pe a șaptea la bază, pe a opta dedesubt și înclinată într-o parte, iar pe ultima am proptit-o drept în mijlocul celorlalte.

— Prima carte, am zis întorcând-o, vorbește despre starea ta de spirit.

Era șapte de spade.

— Doamne, sper să însemne bani. Mai ales dacă mi se strică motorul.

— Este un mesaj, i-am spus. Anume că, adevărul nu poate rămâne de-a pururi ascuns. Următoarele trei cărți îți vor spune cine te va ajuta să înțelegi. Le-am întors pe față. Interesant! Cupele, ei bine, este exact ceea ce

ai crede – un cuplu fericit. O anumită legătură romantică te va ajuta să obții ceea ce vrei. Cartea Puterii nu este chiar așa de bună cum pare – îți spune să nu te angajezi la mai mult decât poți duce. Dar cred că Carul o anulează, pentru că este puternic și înseamnă că în cele din urmă vei avea noroc.

Am întors cărțile a cincea și a șasea: optul de spade este un avertisment despre niște acțiuni urâte, care te-ar putea distruge… iar cartea aceasta, Spânzuratul… ai comis vreo infracțiune recent? Pentru că de obicei asta reprezintă – cineva care ar face bine să se îndrepte, pentru că îl va pedepsi Dumnezeu, dacă n-o va face legea.

— Ieri am traversat neregulamentar, a zis Charlie.

Cărțile a șaptea și a opta reprezentau dușmanii care unelteau împotriva lui.

— Amândouă sunt cărți grele, am spus eu. Acesta este un copil, care este important pentru tine și care îți aduce echilibru în viață.

— Nu prea cunosc copii.

— Vreun frate sau vreo soră? l-am întrebat. Nu ai nepoate, nepoți?

— Nici măcar veri.

Am început să frec tejgheaua, deși era perfect curată.

— Atunci, poate este vorba despre al tău, i-am spus. Când va fi.

A trecut cu mâna peste blatul de lemn și a lovit cu degetul în carte.

— Cum o să arate ea?

Era o carte de cupe.

— Piele deschisă la culoare și păr negru.

— Ca tine, a zis el.

M-am înroșit și mi-am făcut de lucru întorcând ultima carte.

— Aceasta îți spune dacă ți se va împlini dorința sau dacă toate celelalte te vor împiedica.

Cartea era șaptele de cupă – o căsătorie sau o alianță pe care o va regreta tot restul vieții.

— Deci? m-a întrebat Charlie și în voce îi răsuna viitorul. Obțin ceea ce doresc?

— Absolut, am mințit și pe urmă m-am aplecat peste tejghea și l-am sărutat peste harta vieții noastre.

•

Pe tine nu te-am uitat niciodată.

Am cutii, undeva în garaj, pline de cadouri de Crăciun și de ziua ta, pe care nu ai fost aici să le deschizi – animale de pluș și brățări decorative,

papuci cu paiete și haine de ocazie, care ți-ar fi venit bine la vârstele respective. Când și-a dat seama că eu continuam să-ți cumpăr diverse lucruri, Victor s-a supărat – mi-a spus că nu era sănătos ce făceam – și m-a pus să-i promit că renunțam. Nu toată lumea înțelege cum poți învârti două lasouri în același timp, unul al speranței și celălalt al durerii.

Când școala primară la care ai fi putut să înveți a organizat serbarea de încheiere a ciclului de cinci ani, m-am dus în sală și i-am ascultat pe copiii altora visând la ceea ce voiau să devină când vor crește mari: paleontolog, vedetă de muzică pop, primul astronaut care pășește pe Marte. Mi te-am imaginat cu codițe împletite, deși ar fi fost deja o pieptănătură prea copilărească pentru vârsta aceea. Ți-am sărbătorit împlinirea vârstei de șaisprezece ani la Biltmore, unde l-am pus pe chelnerul îmbrăcat ca un pinguin să servească ceai pentru două persoane, deși tu nu stăteai în fața mea.

Nicio clipă nu am încetat să sper că te vei întoarce acasă, dar am încetat să te mai aștept. Să-ți înghețe sufletul ori de câte ori bate cineva la ușă sau sună telefonul lasă urme în oricine și fie că-ți dai seama, fie că nu, în cele din urmă iei hotărârea să împarți viața în două – în înainte și după –, iar pierderea rămâne prinsă ca într-o capsulă, la mijloc. Te poți mișca de colo-colo în pofida existenței ei; poți să râzi, să zâmbești și să trăiești mai departe, dar nu-ți trebuie decât o suită de mișcări lente, o aplecare și devii pe deplin conștient de spațiul gol din mijlocul tău.

•

Când iubești pe cineva mai mult decât te iubește el pe tine, ai face orice să răstorni balanța. Te îmbraci așa cum crezi că i-ar plăcea lui să te îmbraci. Folosești expresiile lui preferate. Îți spui că, dacă te recreezi pe tine însăți, atunci el te va dori în aceeași măsură în care îl dorești tu pe el.

Poate că înțelegi ce s-a întâmplat între mine și Charlie mai bine decât oricine altcineva – când ți se spune că ești cine nu ești, mereu și mereu, începi să crezi. Duci acea viață. Dar porți o mască, una care s-ar putea să-ți alunece, dacă nu ești atentă. Te întrebi ce va face el, când va descoperi adevărul. Știi că nu poți decât să-l dezamăgești.

A existat un moment, recunosc, când am crezut că reușisem să-l fac să mă iubească atât cât aveam eu nevoie. Când tu aveai vreo optsprezece luni, am rămas din nou însărcinată. Charlie avea obiceiul să fugă de la serviciu în pauza de prânz și să vină acasă, la mine; își așeza capul pe pântecul meu. „Matthew Matthews, zicea, încercând diverse nume, ca să mă facă să râd.

„Banjo. Sprocket. Nu, Cortizone. Cort, mai pe scurt”. Îmi aducea mici cadouri de la drogherie: bomboane de ciocolată, unt de cacao, agrafe de păr cu fluturi.

Eram în săptămâna a douăzeci și una când mi s-au rupt membranele. Copilul era perfect – un băiețel, de mărimea unei inimi de om. Am făcut o infecție; am început să sângerez. Am fost dusă în sala de operații și mi s-a făcut histerectomie. Doctorii foloseau cuvinte precum atonie uterină și ligatură de artere, coagulare intravasculară diseminată, dar eu nu auzeam decât că nu voi mai putea avea copii. Știam, chiar dacă nimeni nu voia să-mi spună, că fusese greșeala mea, o eroare fatală în interiorul corpului meu. Și când am venit acasă de la spital, mi-am dat seama că și Charlie știa acest lucru. Nu se putea uita la mine. A început să stea tot mai mult timp la birou. Te lua cu el.

Am băut mult înainte de a-l cunoaște pe tatăl tău, dar cred cu toată sinceritatea că de la avortul acela am devenit alcoolică. Beam până ce nu mai vedeam regretul din privirile lui Charlie. Am băut până și-a dat și el seama că devenisem o epavă. Beam până nu mai eram capabilă să simt nimic și mai ales atingerea lui. Cred că exista în mine o parte care știa că, dacă îl alungam eu, nu mai puteam spune că fusesem părăsită.

Dar beam mai ales pentru că acelea erau momentele în care îl simțeam pe frățiorul tău înotând înăuntrul meu ca un peștișor de argint. Nu am știut decât când a fost prea târziu că, încercând să mă agăț de copilul pe care îl pierdusem, avea să mă coste copilul pe care îl aveam deja.

Nu-mi aduc aminte momentul în care am înțeles că trebuia să-mi schimb viața, dar știu de ce a fost așa. Mă îngrozea gândul că detectivul căruia i se încredințase cazul îmi va telefona să-mi aducă vești, iar eu nu voi fi trează. Sau că – printr-un miracol – vei apărea la ușă, când eu aș fi după beție. Ceea ce doare cel mai mult este faptul că am înțeles că a trebuit să dispari tu, pentru ca eu să mă regăsesc. După doi ani de la dispariția ta, eram complet trează și de atunci n-am mai călcat strâmb niciodată.

Detectivul care a preluat cazul răpirii tale s-a pensionat în 1990. Locuiește pe o barcă de pe Lacul Powell. Îmi trimite felicitări de Crăciun, cu fotografia lui alături de soție. El este cel care mi-a telefonat să-mi spună că ai fost găsită. Dar în dimineața aceea, înainte să sune telefonul, deschisesem deja un carton de ouă, pe care le-am găsit răsturnate și crăpate; și văzusem un șir de furnici de foc care înscriseseră inițialele tale pe aleea

din fața casei. Când a sunat detectivul LeGrande, eu știam deja ce avea să-mi spună.

•

Există un lucru pe care oamenii îl pot citi singuri în *los naipas: El Evangelio*. Înseamnă să așezi paisprezece cărți în jurul Evangheliei și pe urmă încă cinci în formă de cruce. Prima oară când am făcut *El Evangelio,* tocmai învățam să dau în cărți, lângă mama. Ani de zile, am renunțat complet să o mai fac, pentru că de prea multe ori Nebunul apărea în locuri în care nu voiam să-l văd. Dar după dispariția ta, am întins cărțile în fiecare seară de duminică. Și de fiecare dată, undeva în cruce apăreau aceleași două Arcane mari. Numărul paisprezece, Cumpătarea, mă prevenea împotriva reacțiilor pripite, pe care le voi regreta tot restul vieții; numărul cincisprezece, Diavolul, îmi spunea că cineva mă mințise.

După telefonul detectivului LeGrande, am scos *los naipas.* Nu era duminică seara, iar eu nu eram în *santuario,* ci la masa din bucătărie. Ca de obicei, Diavolul și Cumpătarea au apărut în cruce. Dar de data aceasta mai erau și alte două cărți pe care nu le mai văzusem acolo niciodată. Steaua, care este cea mai puternică dintre cărțile de Tarot și care le neutralizează pe toate celelalte. Așezată lângă Diavol, cum se întâmpla atunci, însemna că vechiul meu dușman era pe cale să plătească. Începând din ziua aceea, tatăl tău nu mai avea nicio putere.

Cealaltă carte era asul de spade despre care orice *bruja* începătoare îți poate spune că reprezintă haosul.

•

Ai părul meu și zâmbetul meu. Dar și încăpățânarea mea. Într-un fel, e ca și cum cea care ai fost a venit să te cheme și în același timp să te prevină în legătură cu ceea ce are să urmeze.

Mi-ai spus ce-ți amintești din copilăria ta, dar nu m-ai întrebat ce-mi amintesc eu. Dacă ai fi făcut-o, ți-aș fi spus *totul* – din momentul în care ai venit pe lume și te-ai încovrigat ca un melc pe pânza decolorată a cămășii mele de spital, până la răsucirea de lemn dulce a codițelor tale sub degetele mele, până la cum am venit să te sărut înainte să pleci cu Charlie în vizita de sfârșit de săptămână, atât de lipsită de vlagă și sigură pe mine, încât, când nu ți-am nimerit obrazul și am sărutat doar aerul, am presupus prostește că voi avea nenumărate alte ocazii să nu mai dau greș.

•

După ce ai dispărut, m-am dus în Mexic la o *bruja* cu care studiase mama. Locuia într-o casă cu trei iguane albastre care alergau peste tot și despre care se spunea că înainte ar fi fost niște bărbați care o trataseră pe ea rău. M-am dus pe 13 iunie, ziua Sfântului Anton de Padova. Sala ei de așteptare era plină ochi cu oameni nevoiași, care își povesteau unul altuia viața tristă, să le mai treacă timpul: o femeie care uitase inelul cu diamant al bunicii ei într-o toaletă publică; un bătrân care nu știa unde pusese actul casei; un copil care strângea în mână anunțul de la Animale Pierdute, cu fotografia câinelui lui iubit. Am așteptat tăcută, privind cum ciuguleau cocoșii grăunțe în curtea din fața casei. Când mi-a venit rândul, am intrat în *santuario* și i-am întins femeii o mică statuie a Sfântului Anton, așa cum se cuvenea, împreună cu un bilet pe care scrisesem ce pierdusem.

Bruja a rostit în șoaptă o rugăciune și a înfășurat statueta în bucata de hârtie. A legat-o cu un șnur roșu.

— O sută de pesos, a zis ea.

I-am plătit și pe urmă am pornit cu mașina spre nord, oprindu-mă la prima sursă de apă pe care am găsit-o. Am aruncat pachetul cât de departe am putut în rezervor și am așteptat până am crezut că a ajuns la fund.

Sfântul Anton este patronul lucrurilor dispărute. Adu-i o ofrandă de ziua lui și într-un an de zile capeți înapoi ceea ce-ai pierdut. Desigur, dacă n-a fost distrus.

M-am dus la *bruja* aceea din Mexic în fiecare lună iunie, până la moartea ei și i-am cerut aceeași vrajă de fiecare dată. An după an, când nu-mi erai înapoiată, nu am învinuit-o niciodată, nici pe ea, nici pe Sfântul Anton. Am crezut că era vina mea; ceva ce uitasem sau nu făcusem cum trebuia, când te descrisesem pe biletul ce devenea tot mai lung, în fiecare an – de la un paragraf, la poem epic, apoi la capodoperă. Petreceam restul de trei sute șaizeci și patru de zile elaborând biletul pe care aveam să-l duc la *bruja* data următoare, dacă tot nu apăreai până atunci.

Deși *bruja* a murit de mult, cred că acum știu ce ar fi trebuit să scriu. Douăzeci și opt de ani reprezintă o perioadă de timp suficient de îndelungată pentru a mă putea gândi de ce te-am iubit și nu era vorba de motivele pe care le presupusesem la început: pentru că înotaseși în spațiul de sub inima mea; sau pentru că opreai tinerețea pe care o risipeam în fiecare zi; sau pentru că într-o zi ai fi putut să-mi porți grija pe care nu mi-o purtam eu singură. Iubirea nu este o ecuație, așa cum tatăl tău a vrut să mă facă să cred cândva. Nu este un contract și nu are un sfârșit fericit. Este

tăblița de sub cretă și terenul pe care cresc construcțiile și oxigenul din aer. Este locul la care revin, indiferent încotro am plecat. Te-am iubit, Bethany, pentru că tu ai reprezentat legătura pe care nu a trebuit să o câștig. Tu ai venit pe lume iubindu-mă mai mult, chiar și atunci când eu nu am meritat.

4.

Uneori este necesar
Să reînvestești un lucru cu propria frumusețe.

Galway Kinnell, *St. Francis and the Sow*

ERIC

La vârsta de treisprezece ani am descoperit fata perfectă. Era aproape la fel de înaltă ca mine, cu părul ca mătasea de porumb și ochii de culoarea furtunii de vară. Numele ei era Sondra. Avea mirosul duminicilor lenețe de vară – iarbă cosită și stropitori iar eu mă apropiam de ea ori de câte ori puteam, numai ca să respir adânc.

Îmi închipuiam lucruri în compania Sondrei, la care nu mă mai gândisem niciodată înainte; cum ar fi să merg desculț pe un vulcan; cum să-mi adun răbdarea de a număra toate stelele; dacă exista o durere fizică a îmbătrânirii. Mă întrebam despre sărut: în ce parte ar trebui să-mi întorc capul, dacă buzele ei ar păstra urma buzelor mele, așa cum știa perna să revină la linia curbă a capului meu în fiecare seară.

N-am vorbit cu ea, pentru că totul era mult deasupra cuvintelor.

Mergeam alături de Sondra când ea s-a transformat deodată într-un iepure și a plecat țopăind, dispărând sub gardul viu din fața casei mele.

A doua zi dimineață, când m-am trezit din vis, nu a avut nicio importanță că această fată nu existase niciodată, că nu fusesem conștient când o construisem. M-am pomenit plângând când am scos laptele pentru cereale din frigider; a fost tot ce am putut să fac, ca să trec de la un minut la următorul. Am rămas ore întregi pe gazon, încercând să găsesc un iepure prin tufișuri.

Uneori nu ne dăm seama că visăm; nici măcar nu putem pătrunde cu mintea faptul că suntem adormiți.

Mă mai gândesc la ea și acum, din când în când.

•

Prima noastră săptămână în Arizona trece greu. Mă afund în studierea jurisprudenței din acest stat; avansez anevoios prin constatările acuzării. Mediul pare să stârnească ceva în Delia, care începe să-și amintească tot mai multe despre copilăria ei – nimicuri care de obicei o fac să plângă. Își adună curajul să îl mai viziteze pe tatăl ei de câteva ori; face plimbări lungi cu Sophie și Greta.

Într-o dimineață, când mă trezesc, rulota lui Ruthann arde. Fumul se rostogolește din acoperiș într-un nor gros în timp ce eu dau buzna pe ușă strigându-mi copila, care zilele acestea petrece din ce în ce mai mult timp cu ea decât cu noi. Dar înăuntru nu sunt flăcăii și nici măcar fum. Iar Sophie și Ruthann nu sunt de găsit nicăieri.

Alerg spre curtea din spatele rulotei. Ruthann este așezată pe un butuc; Sophie e la picioarele ei. Coloana de fum negru pe care am văzut-o din fața rulotei iese dintr-un mic foc câmpenesc. În centru sunt așezate două cărămizi negre, deasupra cărora stă în echilibru o piatră plată. Un bol cu apă scuipă și dansează pe piatra fierbinte. Ruthann nu se uită în sus la mine, ci ia un vas plin cu o spumă albastră și răstoarnă un polonic din ea peste piatră. Întinde spuma cu palma, cât poate de subțire și o apasă pe suprafața fierbinte.

Când spuma se solidifică, Ruthann ia de pe o farfurie de lângă ea o tortilla subțire ca foaia de ceapă și o pune peste cea care se coace încă pe piatră. Împăturește marginile și apoi o răsucește de jos în sus, formând un tub cu mijlocul gol, pe care mi-l dă mie.

— Ou McMuffin nu este, zice ea.

Arată și are gust de hârtie de indigo albastru-deschis. Mi se lipește de cerul gurii.

— Din ce e făcută?

— Porumb albastru, salvie – ureche de iepure, apă. Ah, și cenușă, adaugă Ruthann. *Piki* au un gust specific.

Dar fiica mea – ea, care nu mănâncă macaroane cu brânză decât dacă bețele sunt drepte, nu ondulate, care îmi cere insistent să scot coaja sandviciurilor cu unt de arahide și gem și să le tai în diagonală, și nu pe orizontală – își îndeasă aceste *piki* în gură, de parcă ar fi prăjituri.

— Siwa m-a ajutat ieri să macin făina de porumb, zice Ruthann.

— *Siwa* înseamnă *Sophie,* adaugă Sophie.

— Însemnă *sora cea mică,* o corectează Ruthann, dar asta tot tu ești.

Întinde direct cu mâna încă un cerc de spumă pe piatra fierbinte, o lasă să se coaguleze și o întoarce pe partea cealaltă dintr-o singură mișcare.

— Termină-mi povestea, Ruthann. Sophie se uită peste umăr la mine. Ne-ai *întrerupt.*

— Îmi pare rău.

— Este despre un iepure căruia i s-a făcut prea cald.

„Sondra", îmi spun eu.

Ruthann împachetează încă o bucată de *piki* și o înfășoară într-un ștergar de pânză, apoi i-o dă lui Sophie.

— Unde am rămas?

— La Marea Căldură, zice Sophie, așezându-se cu picioarele încrucișate în fața lui Ruthann. Animalele erau toropite toate.

— Da și Sikyátavo, Iepurele, cel mai tare dintre toate. Avea blana mătuită de praful roșu din deșert. Ochii îi erau atât de uscați încât îl usturau. Voia să-l învețe minte pe Soare.

Mai împachetează o bucată de *piki.*

— Și atunci Iepurele a alergat la marginea lumii, unde răsărea Soarele în fiecare dimineață. Și tot drumul a exersat cum să tragă cu arcul și cu săgețile. Dar până să ajungă acolo, Soarele părăsise deja cerul. Iepurele s-a gândit că era un act de lașitate, dar s-a hotărât să aștepte să vină din nou Soarele, a doua zi. Numai că Soarele văzuse Iepurele antrenându-se și s-a decis să-și bată puțin joc de el. Vezi tu, atunci, de mult, Soarele nu se ridica lent, așa cum face astăzi, ci dădea buzna pe cer, dintr-o săritură. Așa că, a doua zi Soarele s-a rostogolit la mare depărtare de locul din care sărea de obicei pe cer și pe urmă s-a ridicat brusc. Până să-și adune Iepurele arcul și săgețile, Soarele era deja prea sus ca să mai poată fi ajuns. Iepurele a bătut din picior și a strigat, dar Soarele nu mai putea de râs. Într-o dimineață, a continuat Ruthann, Soarele a fost mai neglijent. A sărit mai lent decât de obicei și săgeata trasă de Iepure l-a lovit într-o coastă. Iepurele era încântat! Lovise Soarele! Dar când a ridicat din nou privirea, a văzut că din rană curgeau flăcări. Și dintr-odată, parcă luase foc lumea întreagă.

Ruthann se ridică în picioare.

— Iepurele a fugit într-un lan de bumbac, apoi la un copac țepos, dar niciunul nu a vrut să-l ascundă – amândoi se temeau prea mult că vor fi arși și făcuți scrum. Deodată Iepurele a auzit o voce strigându-l: „Sikyátavo! Aici, dedesubt! Repede!" Era un tufiș verde scund, cu florile ca bumbacul. Iepurele s-a băgat repede sub el, exact când flăcările au trecut peste tufiș.

Totul trosnea și șuiera, apoi s-a lăsat liniștea. Ruthann se uită la Sophie. Pământul era negru și pârjolit, dar focul dispăruse. Iar tufișul cel mic, care îl salvase pe Iepure, nu mai era verde, ci de un galben intens. Până în ziua de azi, tufișurile acelea cresc verzi și apoi se îngălbenesc, când ajunge la ele lumina Soarelui.

— Cu Iepurele ce s-a întâmplat? întreabă Sophie.

— N-a mai fost niciodată același. Are pete maronii pe blănița, în locurile în care l-a ars focul. Și nu mai este viteaz, știi. Fuge și se ascunde, în loc să se lupte. Nici Soarele nu mai este același, zice Ruthann. Devine atât de strălucitor, încât nimeni nu se mai poate uita la el destul de mult pentru a-l putea ținti.

Ruthann își trosnește încheieturile; inelele de argint și turcoaze sclipesc ca niște licurici.

— Haide să strângem, îi spune ea lui Sophie și pe urmă, dacă tatăl tău îți dă voie, poți veni cu mine la reducerile din garajul de după colț, să cercetăm ce este de vânzare.

Sophie aleargă înăuntru, lăsându-mă singur cu Ruthann.

— Nu trebuie să o ții mereu pe lângă dumneata.

— Este plăcut să ai în preajmă un copil, căruia să-i spui povești.

— Nu ai copii?

Cutele se adâncesc pe figura lui Ruth.

— Am avut o fată cândva.

Poate că toți putem fi împărțiți după acest criteriu: cei care am avut noroc și ne-am păstrat copiii, și cei cărora copiii le-au fost luați. Înainte să găsesc ceva potrivit de spus, Sophie iese din locuință târând după ea o găletușă cu nisip. O toarnă peste foc, stingând tăciunii și un nor minuscul de funingine îi împresoară genunchii.

— Soph, îi spun, dacă ești cuminte poți să mai rămâi cu Ruthann.

— Sigur că este cuminte, spune Ruthann. Acolo de unde vin eu, din Second Mesa, bunicile ne dau nume, iar bunicii ne dau bunele maniere. Cei care nu sunt cuminți nu au bunici care să le spună cum să se comporte. Iar tu ai bunic, nu-i așa, Siwa? îi dă lui Sophie vasul cu spuma rămasă. Chiuveta din bucătărie, o instruiește ea.

Soarele s-a ridicat suficient de sus ca să mă ardă pe spate. Mă gândesc la Iepure și la săgeata lui.

— Mulțumesc, Ruthann.

Îmi zâmbește din colțul gurii.

— Vezi ce ții, Sikyátavo, mă previne ea și se duce după Sophie înăuntru.

•

În 1977, în Arizona, un bărbat își putea duce fiica în altă parte a statului și gestul era considerat răpire. În 1978, legea s-a schimbat și același bărbat, pentru aceeași faptă, era acuzat de încălcare a custodiei – o infracțiune mai puțin gravă.

— Doamne Sfinte, Andrew, murmur adâncit în cărțile din sala de ședințe împrumutate de la Hamilton, Hamilton. Nu puteai să mai aștepți câteva luni de zile?

Frustrat, iau unul dintre tratatele de drept și îl azvârl în cealaltă parte a camerei, cât pe ce să-l nimeresc pe Chris, care tocmai intră.

— Ce-i cu tine? mă întreabă.

— Clientul meu este un idiot.

— Bineînțeles. Dacă nu era, n-ar fi avut nevoie de avocat.

Chris se așază vizavi de mine și se lasă pe spate.

— Măi băiete, ce-ai pierdut aseară! Imaginează-ți o roșcată naturală, pe nume Lotus, care a venit cu mine la toaletă bărbaților, de la The Frantic Gecko, să-mi demonstreze cât de flexibilă poate să fie o instructoare de yoga. *Și* avea o prietenă care ridica paharul de vin cu piciorul. Zâmbește. Știu, știu. Ești ca și însurat. Dar totuși. Ai un Tylenol?

Clatin din cap.

— Nu beau…

— Vin imediat, zice și pleacă.

Mă cuprinde un val de căldură, gândindu-mă cum ar fi să fie o cană pe masă, la numai câțiva centimetri de mine, aburită și aromată. Ceea ce majoritatea oamenilor nu înțeleg este spațiul infim dintre a ridica o cană și a o goli de conținut în chiuvetă. În clipa aceea, care nu ține mai mult de o străfulgerare, nevoia poate atinge proporții enorme, încât mușchii nu se mai pot opune și fără să-ți dai seama, duci deja băutura la gură.

Pentru a-mi muta gândul în altă parte, frunzăresc statutele din Arizona, în căutarea unei apărări pozitive pentru un caz de răpire și în cele din urmă găsesc paragraful pe care îl caut.

> §13-417. Apărarea prin necesitate. Comportamentul altminteri considerat a constitui o contravenție este justificat dacă o persoană cu rațiune a fost nevoită să comită un gest interzis și dacă persoana respectivă nu a avut o alternativă rațională pentru a evita o daună publică sau privată iminentă, mai mare decât dauna ce ar putea rezulta în mod justificat din acțiunea proprie a persoanei respective.

Cu alte cuvinte: „Trebuia să o fac”.

A avea o soție alcoolică nu este un motiv pentru a fura un copil. Cu toate acestea, dacă voi putea dovedi că Elise era alcoolică, că nu putea avea grijă de copil, că s-a dat un telefon serviciilor de protecție sau poliției și că aceștia nu au răspuns în mod corespunzător, ei bine, atunci Andrew ar avea o șansă să fie achitat. Jurații ar putea fi convinși că Andrew epuizase toate celelalte posibilități, că nu avusese de ales, trebuise să-și ia fata și să fugă… cu condiția ca Andrew să mă poată convinge mai întâi pe mine.

Chris intră în sala de conferințe.

— Poftim, zice el făcând să alunece cana spre mine pe suprafața mesei. Micul, dejun al campionilor. Și acum, te rog să mă scuzi, mă duc să caut un doctor care să-mi extirpe capul.

După ce pleacă, mă apropii de cana din care ies aburi. Au trecut ani buni de când n-am mai luat o înghițitură și încă mai simt gustul ei amărui, plăcut. Inhalez adânc. Pe urmă arunc cafeaua – cu cana de porțelan cu tot – la coșul de gunoi.

•

Gardianul care păzește zona pentru vizitatori a închisorii mă salută cu o mișcare a capului.

— Luați loc oriunde e liber, zice el.

Este o dimineață liniștită; toate ușile sunt închise, iar luminile sunt stinse. Deschid prima ușă pe dreapta și aprind lumina – ca să dau peste un deținut cu pantalonii vărgați în vine, acuplându-se cu avocata lui pe masa melaminată din încăpere.

— Dobitocule, îmi zice tipul, întinzând mâna să-și ridice nădragii.

Femeia clipește în lumina bruscă și își trage în jos fusta strâmtă, dărâmând o cutie plină cu dosare.

— Să ghicesc, îi spun vesel avocatei. Un caz pro boner?

Îmi cer scuze și mă așez în încăperea următoare, să-l aștept pe Andrew. Intră când eu încă mă mai gândesc la avocata de alături – un apărător *pubic,* cred că ar putea fi numită – și zâmbesc.

— Ce e atât de nostim? mă întreabă Andrew.

Este genul de întâmplare pe care acum o săptămână i-aș fi povestit-o la micul dejun. Dar Andrew poartă aceeași îmbrăcăminte vărgată și lenjerie roz ca și bărbatul din camera alăturată și asta mă aduce la realitate.

— Nimic. Îmi dreg glasul. Ascultă, trebuie să vorbim despre cazul tău.

Când îi prezinți clientului o apărare afirmativă, există o cale de a proceda bine și una de a proceda greșit. În principiu, îi explici unde este trapa de salvare și pe urmă îi spui: „Hmm, dacă ai avea o scară să te urci acolo, ai fi liber să te duci acasă”. – cu speranța fierbinte că clientul este destul de inteligent pentru a-ți spune de bunăvoie că are o scară ascunsă în buzunarul de la piept. Faptul că o scară nu încape în buzunarul lui de la piept sau că niciodată în viață nu a fost proprietarul unei scări nu este nici pe departe la fel de important precum faptul că îți spune, verde în față, că se află în posesia uneia. Ca avocat, tu nu trebuie decât să le sugerezi jurașilor ideea de scară, nu trebuie să le și prezinți obiectul ca atare.

Uneori clientul înțelege ce încerci tu să faci, alteori nu. În cel mai bun caz, manipulezi martorul principal; în cel mai rău caz, îi sugerezi să te mintă, ca să-ți construiești un simulacru de apărare.

— Andrew, îi spun eu precaut, am cercetat acuzațiile ce ți se aduc și *există* o apărare de care ne-am putea folosi. În principal, ea constă în a spune că situația acasă era atât de gravă, încât nu ai avut altă soluție decât ceea ce ai făcut, adică să o iei pe Delia și să pleci. Problema este că, pentru ca această metodă de apărare să aibă efect… trebuie să demonstrezi că nu ai avut alte căi legale de a rezolva problema.

Îi las lui Andrew un răgaz să priceapă.

— Delia mi-a spus că fosta ta soție era alcoolică. Poate că asta a împiedicat-o să se comporte ca o mamă bună…?

Încet, Andrew dă din cap.

— Poate ai considerat că erai îndreptățit să primești custodia Deliei, din cauza acestei…

— Bine, dar tu n-ai fi…

Ridic mâna.

— Ai chemat poliția? Sau serviciile de protecție a copilului? Un asistent social? Ai încercat să contești în justiție înțelegerea de custodie?

Andrew se foiește pe scaun.

— M-am gândit să o fac, dar pe urmă mi-am dat seama că nu era o idee bună.

Tot entuziasmul îmi dispare.

— De ce?

— Ai văzut condamnarea pentru atac, pe care procurorul a…

— Chiar așa, ce dracu’ a fost aia?

El ridică din umeri.

— Nimic. O bătaie stupidă într-o cârciumă. Dar din cauza ei am stat o noapte la închisoare. Pe vremea aceea, tribunalul îi încredința întotdeauna custodia mamei, chiar dacă tatăl nu avea cazier. Dar dacă deja aveai o pată, ei bine, îți puteai lua adio de la copil. Ridică privirea spre mine. Mi-a fost teamă că, dacă mă duceam să o reclam pe Elise, vor cerceta cazierul meu și vor decide că nici vizite nu mai aveam voie să fac, cu atât mai puțin să solicit custodia.

Apărarea prin necesitate implică faptul că nu a rămas o alternativă legală, dar nu acest scenariu mi-l descria mie Andrew. El nici măcar n-a încercat o cale legală, înainte de a aplica vigilent propria justiție. Dar în loc să-i spun cât de dăunător este acest lucru pentru cazul lui, dau din cap. Prima regulă a apărării este să-l faci pe client să creadă că există o luminiță la capătul tunelului, o posibilitate infimă de a ajunge la un rezultat mai bun.

Dacă este să spunem adevărul, relația între acuzat și avocatul care îl apără nu diferă prea mult de aceea dintre un copil și părintele lui alcoolic.

— Nu pot spune că n-am încercat, zice Andrew. Luni de zile am respectat cu strictețe regulile. Chiar și în ziua în care am plecat, mai întâi am dus-o acasă.

Instantaneu devin interesat; ce-mi spune este o noutate.

— Ce-ai făcut?

— Beth își uitase o cuvertură pe care o lua cu ea peste tot și știam că fără ea va fi nefericită tot sfârșitul de săptămână. Casa era varză – bucătăria plină de maldăre de vase nespălate și mâncarea sleită pe dulap; frigiderul era gol.

— Elise unde era?

— În camera de zi; complet inconștientă.

Brusc îmi apare în fața ochilor imaginea femeii care zace cu fața în jos, cu un braț atârnat peste marginea canapelei și pata dulce de bourbon uscându-se în pernele peste care s-a vărsat sticla. Dar în imaginația mea femeia nu este brunetă, așa cum am văzut-o pe Elise Vasquez la tribunal. Este blondă și poartă o pereche de pantaloni trei sferturi, portocalii, preferații mamei.

Toate amintirile mele despre mama miros a alcool – chiar și cele bune, când se apleca să mă sărute seara, la culcare, sau când mi-a îndreptat cravata înaintea festivității de absolvire a liceului. Boala ei era un parfum, unul în care mă legănam când eram copil și unul după care am tânjit ca adult. Dacă îmi cereți să enumăr cinci amintiri concrete din copilărie, sunt

toate șansele ca trei dintre ele să se refere la un fiasco provocat de obiceiul mamei de a bea: când i-a venit rândul să conducă grupul de cercetași pitici, iar trupa de cercetași mari a venit și a găsit-o complet beată, dansând îmbrăcată doar în lenjeria de corp; campionatul de alergări, la care a dormit de la început până la sfârșit; urma palmei ei pe obrazul meu, când a vrut, de fapt, să se pedepsească pe sine.

Aceste amintiri sunt stâlpii pe care mi-am construit viața. Dar în spatele lor se ascund altele, cele care-și ițesc capul numai când nu sunt atent: o după-amiază cețoasă în care eu și mama am stat aplecați deasupra trotuarului, ca să privim cum construiau furnicile un oraș mobil. Vocea ei răgușită, cântând să mă trezească dimineața. Zilele de vară când fixa pungi de plastic pe gazon și dădea drumul la apă cu furtunul, construind un tobogan acvatic pentru amândoi. Inconsecvența ei, privită dintr-un unghi favorabil, se transforma în spontaneitate. Nu poți urî un om, dacă nu știi ce înseamnă să-l iubești.

A avea o mamă chiar și numai din când în când a fost oare mai bine decât a n-o avea deloc?

Andrew îmi citește gândurile.

— Știi ce înseamnă toate acestea pentru un copil, Andrew. Dacă ai fi avut posibilitatea să alegi, ți-ai fi dorit un cămin ca acela în care ai crescut?

Nu, n-am vrut să cresc într-un cămin ca al meu, dar am făcut-o. Și nici n-am vrut să ajung ca mama, dar am ajuns.

— Ce-ai făcut? îl întreb.

— Am luat-o pe Delia și am plecat.

— Vreau să zic, înainte de asta. Te-ai uitat măcar să vezi dacă fosta ta soție era bine? Ai chemat pe cineva să aibă grijă de ea?

— Ea nu mai era responsabilitatea mea.

— De ce nu? Pentru că aveai o bucată de hârtie pe care scria că divorțaserăți?

— Pentru că o mai făcusem de mii de ori înainte, spune Andrew. Mă aperi pe mine sau pe Elise? Pentru numele lui Dumnezeu, Delia era exact în aceeași situație când a rămas însărcinată, numai că cel ce zăcea beat pe jos erai tu!

— Dar ea nu a fugit de mine, îi atrag atenția. A așteptat să-mi vină mintea la cap. Așa că nici să nu încerci să compari situația ta cu a ei, Andrew, pentru că Delia este o persoană mai bună decât ai fost tu vreodată.

Un mușchi tresare pe obrazul lui Andrew.

— Da. Cred că cine a crescut-o a știut într-adevăr ce făcea.

Se ridică și iese din sală, făcând semn unui gardian să-l ducă înapoi, în siguranța celulei lui.

•

Delia mă caută pe telefonul mobil în timp ce conduc înapoi, spre Hamilton, Hamilton.

— Imaginează-ți, îmi spune, mi-a telefonat procuroarea, Ellen…

— Emma.

— În fine.

Disting un zâmbet în vocea ei.

— Mi-a cerut să ne întâlnim și i-am spus că am o fereastră în program între Paștele cailor și Lumea Cealaltă. Dar tu unde ești?

— Vin de la închisoare.

Se lasă tăcerea.

— Ce face?

— Grozav, îi zic, ridicând ușor vocea. Ținem situația sub control.

Telefonul țiuie, mă mai caută cineva.

— Nu închide, Dee, îi spun și comut. Talcott.

— Sunt Chris. Unde ești? Privesc peste umăr, la traficul din jur. Mă îndrept spre Route 10.

— Renunță, spune el. Trebuie să te duci înapoi.

Mi se zburlește părul pe ceafă.

— Ce-a pățit Andrew?

— Nu știu să fi pățit ceva. Dar ai primit ceva de la Emma Wasserstein. A depus cerere să ți se ridice dreptul la apărare.

— Pe ce motiv?

— Influențarea martorului, zice Chris. Crede că îi dai informații Deliei.

Arunc telefonul cu o înjurătură și începe imediat să sune; am uitat că Delia aștepta pe cealaltă linie.

— Ce i-ai mai spus procuroarei? o întreb.

— Nimic. Încerca să fie prietenoasă, dar nu i-a mers cu mine. Zicea că vrea să mă întâlnească, iar eu am refuzat. M-a tras de limbă despre tata.

Înghit greu.

— Ce i-ai spus?

— Că nu este treaba ei și că, dacă vrea informații despre el, va trebui să discute cu tine, așa cum fac și eu.

„La dracu!”

— Cine te-a sunat? întreabă Delia. Cine a fost pe cealaltă linie?

— Un telefon de curtoazie de la Verizon, mint eu.

— A durat mult.

— Ei bine, au fost insistenți.

— Eric, întreabă Delia, a mai spus tata ceva despre mine?

Întrebarea este cât se poate de limpede; recepția telefonică este perfectă. Dar țin aparatul departe de ureche. Fac zgomote statice.

— Dee, mă auzi? Trec pe sub niște cabluri electrice…

— Eric?

— Te pierd, îi spun și închid când ea încă mai vorbește.

•

În moțiunea depusă de Emma Wasserstein, Delia este denumită victimă. De câte ori citesc cuvântul, mă gândesc cât de mult i-ar displăcea ei. Eu, Chris și Emma ne aflăm în biroul judecătorului Noble, așteptându-l pe onorabil să vorbească. Masiv și impresionant, el este ocupat să întindă unt de arahide pe un sandvici cu brânză.

— Ți se pare că sunt gras, domnule avocat? întreabă judecătorul, deși întrebarea nu se adresează nici unuia dintre noi în mod special.

— Robust, răspunde Emma.

— Sănătos, adaugă Chris.

Judecătorul Noble rămâne cu cuțitul în aer și se uită la mine.

— Generos, propun eu.

— Ai vrea dumneata, domnule Talcott, zice judecătorul. Nu înțeleg nimic din toată treaba asta cu colesterol bun și colesterol rău. Și mai ales nu înțeleg de ce, dacă mănânc un sandvici, trebuie să pun pe el un sfert de linguriță de unt de arahide. Mușcă și se strâmbă. Știți de ce am să slăbesc cu dieta Zone? Pentru că nimeni cu mintea întreagă n-ar mânca porcăria asta. Respiră adânc, sforăitor și se foiește pe scaun. De obicei nu țin audieri în timpul pauzei de prânz, dar îi voi sugera nevestei mele că ar fi mai bine să o fac. Pentru că, sincer vorbind, găsesc subiectul acestei moțiuni atât de dezagreabil, încât mi-a pierit toată pofta de mâncare. Dacă primesc o duzină de moțiuni din acestea pe zi, abdominalii mei vor arăta că ai lui Brad Pitt.

— Domnule, zice Chris grăbit, prinzând-o din zbor.

— Stai jos, domnule Hamilton. Nu vorbeam despre dumneata și, spre neplăcerea mea, domnul Talcott pare să aibă idei proprii. Judecătorul își întoarce privirea spre mine. Domnule avocat, sunt sigur că-ți dai seama, influențarea martorului este una dintre cele mai grave încălcări ale eticii

profesionale pentru un avocat al apărării, una care ar conduce la revocarea moțiunii dumitale *pro hac vice* și te-ar scoate în șuturi din Arizona, ca și din majoritatea barourilor din această țară, probabil.

— Desigur, domnule judecător Noble, încuviințez eu. Dar alegațiile doamnei Wasserstein sunt false.

Judecătorul se încruntă.

— Ești sau nu ești logodit cu fata clientului dumitale?

— Sunt, domnule judecător.

— Ei bine, poate că în New Hampshire sunteți toți rude unii cu alții, încât peste tot ai câte un văr și nu există suficienți avocați cu care clienții să nu se înrudească, dar aici, în Arizona, lucrurile stau ușor altfel.

— Domnule judecător, este adevărat că am o legătură personală cu Delia Hopkins. Dar ea nu va afecta acest caz din niciun punct de vedere, în pofida alegațiilor specioase ale doamnei Wasserstein. Da, Delia mă întreabă despre tatăl ei – dar mă întreabă cum arată și dacă este bine tratat – întrebări care au importanță la nivel personal, și nu profesional.

— I-am putea cere Deliei să coroboreze aceste informații, zice Emma înțepată, dar probabil că a fost deja pregătită ce să spună.

Mă întorc spre judecător.

— Domnule judecător, vă dau cuvântul meu de onoare, iar dacă atât nu este suficient, voi depune jurământ că nu voi încălca etica aici. În realitate am o răspundere cu atât mai mare față de clientul meu, încercând să protejez în același timp și interesele fiicei lui.

Emma își încrucișează brațele deasupra abdomenului proeminent.

— Ești prea implicat în acest caz, ca să faci o treabă bună.

— Este ridicol, susțin eu. Este ca și când ați spune că nu poți participa la un caz de răpire a unui copil, pentru că în orice clipă ați putea naște și emoția v-ar împiedica să fiți obiectivă. Dar dacă aș spune asta cu glas tare, aș patina pe gheață subțire, nu-i așa? M-ați acuza că sunt plin de prejudecăți, sexist și de-a dreptul anacronic, nu-i așa?

— Bine, domnule Talcott, ține-ți gura până nu ți-o leg eu cu sârmă, îmi ordonă judecătorul Noble. Voi lua o decizie chiar acum. Prima dumitale obligație este față de client, nu față de logodnică. Totuși, procurorul statului trebuie să-mi demonstreze că ești implicat efectiv în influențarea martorului, pentru ca eu să te pot retrage din proces, iar doamna Wasserstein n-a demonstrat… încă. Așa că poți rămâne avocatul lui Andrew Hopkins, dar bagă de seamă – ori de câte ori vei intra în tribunalul meu, voi

fi cu ochii pe dumneata. Ori de câte ori vei deschide gura, voi sta cu mâna pe Regulamentul de Conduită Profesională. Și dacă faci o mișcare greșită, te trimit în fața Comisiei de Integritate, atât de repede că nici nu vei ști ce ți s-a întâmplat. Își ia borcanul de unt de arahide. La naiba cu el, zice judecătorul Noble și își vâră două degete înăuntru, cu care scoate un bulgăre întreg. Ședința se suspendă.

Când Emma Wasserstein se ridică doborând pe jos tot dosarul cu hârtii, mă aplec să i le ridic.

— Acoperă-ți spatele, primitivule, îmi șoptește.

Mă îndrept.

— Poftim?

Judecătorul ne privește pe deasupra ochelarilor.

— Am zis: „Bine ai venit înapoi, Eric”, răspunde Emma zâmbind și iese din cameră legănându-se.

•

Când ajung acasă, Sophie este în curtea din față, vopsește în roz un cactus plin de țepi. Are mâini suficient de mici ca să poată mânui pensula printre spini. Sunt sigur că ceea ce face ea poate fi considerat o infracțiune în acest stat, dar vă spun sincer, nu sunt pregătit să-mi mai asum încă un proces cu un membru al familiei. Ruthann și Delia stau pe scaune pliante, împletite din material plastic, în spațiul prăfos dintre cele două rulote, iar Greta zace întinsă grămadă, epuizată, lângă cutia cu vopsea.

— De ce vopsește Sophie cactusul roz?

Delia ridică indiferentă din umeri.

— Pentru că el voia să fie roz.

— Ah! Mă ghemuiesc lângă ea. Cine ți-a spus asta?

— Of, zice Sophie cu un aer sâcâit, pe care numai copiii de patru ani îl pot arbora. Magdalena.

— Magdalena?

— *Cactusul*. Îmi arată cu degetul un saguaro la câțiva metri mai încolo. Acela este Rufus, iar cel mai mic cu barbă albă este Papa Joe.

Mă întorc spre Ruthann.

— Dumneata le-ai pus nume cactușilor?

— Bineînțeles că nu… părinții lor le-au pus. Îmi face cu ochiul. Este ceai rece înăuntru, dacă vrei.

Intru în rulota ei și-mi croiesc drum printre dulapuri, trec pe lângă nasturi și mărgele, și ierburi uscate în pungi din piele neargăsită, până găsesc un

borcan de dulceață, curat. Un ceainic transpiră pe masă; îmi umplu borcanul până la buză și dau să sorb o înghițitură, când sună telefonul. O clipă mai târziu găsesc receptorul sub un mănunchi de banane stricate.

— Alo?

— Ruthann Masáwistiwa este acasă? întreabă o voce.

— O secundă, vă rog. Cine o caută?

— Centrul de Boli Canceroase Virginia Piper.

„Centru de boli canceroase?” Ies în ușa rulotei.

— Ruthann, te caută cineva.

Ea dă cu pensula în locul lui Sophie, încercând să aplice culoarea sub brațul strâns al cactusului.

— Să-ți spună ție ce vrea, Sikyátavo. Eu sunt ocupată aici, cu Picasso.

— Cred că trebuie să vorbească neapărat cu dumneata.

Îi dă lui Sophie pensula și intră în rulotă, lăsând ușa să se trântească în urma ei. Îi întind receptorul.

— De la spital, îi spun cu glas scăzut.

Se uită lung la mine.

— Ați greșit numărul, strigă la telefon și apasă butonul de închidere.

Sunt sigur că nu-și dă seama, dar și-a îndoit brațul ca o aripă, deasupra sânului stâng. Cu toții avem secrete, presupun.

Continuă să mă privească până ce îmi las ușor capul în jos, în semn de promisiune că o să păstrez discreția. Când telefonul sună din nou, se apleacă și trage film din priză.

— E greșeală, spune ea.

— Da, răspund liniștit. Și mie mi se întâmplă foarte des.

•

Parcul McCormick de la marginea șoselei nu este aglomerat când ajungem noi acolo, înainte de apusul soarelui. Cu combinația lui de terenuri dejoacă, carusel, locomotivă cu aburi în miniatură, parcul de distracții este un punct fierbinte pentru copiii de grădiniță. Delia îl invită pe Fitz să vină cu noi, iar eu o invit pe Ruthann, care își scoate din sacoșa cavernoasă trendul căptușit cu resturi și începe să le ofere mamelor obosite marfa ei reciclată.

Aștept pe margine cât Fitz și Delia o duc pe Sophie la carusel. Ea se cațără pe un cal alb, cu gâtul întins înainte.

— Vino, strigă Fitz la mine. Ce ai de pierdut?

— Demnitatea?

Fitz se saltă pe un ponei de culoare roz.

— Un individ sigur pe el, la vârsta maturității, n-ar rămâne pe dinafară.

Râd.

— Da. Și vrei să-ți țin eu geanta cât ești călare?

Sophie se agită pe calul ei, în timp ce Delia încearcă să-i prindă centurile de siguranță.

— Nimeni nu mai poartă centură, se plânge ea.

Delia alege un armăsar negru, lângă poneiul lui Fitz. Aud că începe muzica și caruselul vibrează.

Nu voi recunoaște în fața nimănui, dar mi-e groază de caruseluri: muzica de flașnetă și caii de lemn, ce par să treacă prin dureri atroce – rostogolindu-și ochii să le sară din orbite, cu dinții galbeni în zăbală, cu trupurile încordate. Caruselul se învârtește și în timpul acesta trunchiul central, îmbrăcat în oglinzi, scapără. Sophie ajunge în dreptul meu și-mi face cu mâna. În spatele ei, Delia și Fitz fac pe jocheii, aplecându-se în față pe spinarea cailor.

Copilandrul cu fața ciupită de acnee, care manevrează mașinăria, apasă comutatorul și caruselul începe să încetinească, până se oprește. Sophie se apleacă și mângâie coama de ghips. Fitz și Delia apar din nou, ridicați în scări, să mai atingă o dată hamurile de alamă. Bat palmele și râd. În vârful caruselului o pârghie de oțel în formă de S ridică un cal în timp ce pe celălalt îl coboară. Ai impresia că fiecare se mișcă separat, dar nu este așa.

•

Două zile mai târziu, aterizez în biroul șerifului Jack: șeful sistemului penitenciarelor din districtul Maricopa și un ahtiat de presă, cu o personalitate atât de colorată încât ar putea renunța la slujba din timpul zilei, pentru a deveni stroboscop într-o discotecă. Tot ce am auzit despre el este, din păcate, adevărat, de la scuipătoarea pe care o ține pe birou (și pe care o folosește după bunul plac), până la fotografiile înrămate, înfățișându-l alături de toți președinții republicani și până la sandviciul pe care îl mănâncă la prânz, cot la cot cu deținuții.

— Lasă-mă să înțeleg, zice el, afișându-și clar amuzamentul pe sub mustața țepoasă, clientul dumitale refuză să stea de vorbă cu dumneata?

— Da, domnule, îi răspund.

— Iar dumneata nu accepți refuzul lui.

Mă foiesc pe scaun.

— Mă tem că nu, domnule.

— Iar sergentul Concannon zice că dumneata… Citește biletul din fața lui. Ai încercat să o flatezi, ca să te lase să intri în celula deținutului. Ridică ochii spre mine. *Ai flatat-o?*

— Este o femeie foarte frumoasă, reușesc eu să îngaim.

— Este un gardian excepțional, dar e frumoasă ca un c… de măgar. Unul mai puțin înțelegător decât mine ar lua gestul dumitale drept hărțuire sexuală.

Este tot ce mi-ar lipsi, să-i dea șeriful Jack un telefon judecătorului Noble, pentru o mică conversație.

— Vedeți, domnule, mie femeile mai în vârstă mi se par atrăgătoare. În special cele care sunt… ca diamantele brute.

— Sergentul Concannon este atât de brută, încât încă se mai transformă în cărbune. Mai încearcă, băiete!

— V-am spus că am un prieten care este jurnalist la cel mai mare ziar din New Hampshire și care ar vrea să scrie despre dumneavoastră?

Îl voi plăti pe Fitz, dacă va fi nevoie. Enorm.

Șeriful Jack râde în hohote.

— Îmi placi, Talcott.

Zâmbesc politicos.

— Și clientul meu, domnule?

— Șerif Jack, mă corectează el. Ce-i cu el?

— Dacă m-ar putea duce cineva la el în celulă, fie și numai pentru cinci minute, cred că l-aș putea convinge să stea de vorbă cu mine, pentru binele lui.

— Nu permitem avocaților să intre în celule. Desigur, doar dacă sunt infractori. Se gândește o clipă. Poate *ar trebui* să-i închidem pe avocați în celule.

— Domnule șerif, spun privindu-l în ochi. Țin foarte mult să ajung să vorbesc cu Andrew Hopkins.

Urmează un moment de tăcere.

— Jurnalist, ai spus?

— Premiat, mint eu.

Se ridică în picioare.

— La naiba. Am chef de râs.

Șeriful Jack mă escortează el însuși până la lift și sus, la etajul doi. Locul este altfel decât zona pentru vizitatori; aici, un turn central de control

monitorizează patru coridoare întinse ca picioarele de păianjen, care adăpostesc deținuții.

Toți îl cunosc pe șeriful Jack – pe măsură ce înaintăm pe coridoare, gardienii îl salută, dar, ceea ce este și mai impresionant, la fel fac și deținuții.

— Salut, Iarbă-de-Mare, zice el când trecem pe lângă un individ care este dus înapoi, în celula lui.

— Salve, Dawg, răspunde bărbatul rânjind.

Șeriful Jack se întoarce mândru spre mine.

— Vorbesc de toate – jargonul negrilor, spaniolă, tot ce vrei. Pot să zic „mișcă-ți fundu'" în șase limbi diferite.

Pune mâna pe butonul unei uși, se aude o sonerie și ușa se deschide. Alt deținut, îmbrăcat într-un maiou roz, stă pleoștit pe un scaun, cu nasul în *The Fountainhead.* Are brațele tatuate de sus până jos cu cuvintele: „Weiss Macht".

— Pune-ți cămașa! îi ordonă șeriful Jack.

Mergem până la capătul culoarului care dă într-o încăpere amplă, împărțită în două pe verticală. De o parte și de alta se află celulele – structuri construite din gratii, în partea de sus, și o zonă comună în partea de jos. Seamănă – ca orice închisoare – cu o grădină zoologică. Animalele sunt ocupate în diferite feluri – dorm, mănâncă, socializează. Unii mă bagă în seamă, alții preferă să nu. Aceasta este singura putere care le-a mai rămas.

Șeriful Jack urcă în turnul de control, iar eu rămân să aștept la picioarele scării. Doi deținuți de culoare încep să cânte rap, montând un spectacol pentru mine.

> Sunt O.G. Domnul Wop
> Pistolar nonstop
> Îndes șapca pe cap de polițai
> Și privesc cum pică-n fund.
> 187 asta este ce a fost
> Îi salut pe toți zicându-le amice
> Am purtat albastru
> De când aveam doi ani
> Am pornit în viață
> Că așa se face.

În dreapta lor un bătrân cu părul alb, revărsat pe umeri, face semne complicate cu mâna pentru a atrage atenția gardienilor. Din spatele geamului, mișcările brațului descărnat par cele ale unui dans modern.

Dintr-odată șeriful apare din nou lângă mine.

— Vestea bună este că clientul dumitale nu-i aici.

— Unde este?

Șeriful Jack zâmbește.

— Ei bine, asta este vestea rea. La arest disciplinar.

•

Arestul disciplinar se află la etajul trei, corpul doi, sectoarele A și D. Andrew știe că vin, chiar înainte de a mă vedea; deținuții simt mirosul avocatului de la distanță și sosirea mea a produs rumoare. Stă în mod deliberat cu spatele la mine, în timp ce sunt condus spre celula lui.

— Nu vreau să vorbesc cu el, sergent Doucette, îi spune gardianului.

Femeia se uită la mine plictisită.

— Nu vrea să vorbească cu dumneavoastră.

Mă uit la spatele lui Andrew.

— Bine, pentru mine este în regulă. Pentru că, Dumnezeu mi-e martor, nu vreau să știu ce te-a adus la izolare.

Se întoarce și se uită lung la mine.

— Lăsați-l să intre.

Șeriful Jack n-a zis că voi fi lăsat să intru în celulă; văd că și gardianul se gândește la același lucru. Dacă eu și Andrew vom avea o vizită obișnuită între un deținut și avocat, aceasta ar trebui să se desfășoare sus, într-una din sălile de vizită. În cele din urmă ridică din umeri – dacă un avocat va fi strâns de gât de propriul client, gardianul va considera probabil că este un bun început. Femeia deschide grilajul glisant, care scrâșnește ca unghiile pe tablă. Intru în spațiul strâmt și Doucette trântește ușa, închizând-o în urma mea.

Tresar instantaneu. Chiar știind că pot să plec în orice clipă, este neliniștitor; abia dacă are loc un om, darmite doi. Andrew se așază pe pat, lăsându-mi mie un mic taburet.

— Ce cauți aici? întreb cu voce joasă.

— Autoconservare.

— Și eu încerc să te salvez.

— Ești sigur că asta faci? întreabă Andrew.

La închisoare, timpul este elastic. Se poate întinde cât o autostradă; poate bate ritmic, ca pulsul. Se poate expanda, ca buretele, suficient de gros pentru a transforma câțiva centimetri dintre doi oameni într-un continent.

— Nu trebuia să mă supăr pe tine zilele trecute, recunosc eu. Nu eu sunt subiectul în acest caz.

— Amândoi știm că asta este o minciună, spune Andrew.

Are dreptate, oricum am privi lucrurile. Eu sunt alcoolic și reprezint un om care a fugit de alt alcoolic. Sunt fiul unei alcoolice, care nu a reușit să scape.

Dar sunt și un tată care se întreabă ce ar face într-o situație similară. Sunt victima propriilor greșeli, agățată cu toată puterea de a doua șansă.

Mă uit în jur, la încăperea spartană în care Andrew a venit pentru a fi protejat. Toți facem diverse lucruri pentru a ne pune la adăpost: îi mințim pe cei care ne iubesc; despicăm firul în patru, ca să ne justificăm acțiunile; ne autopedepsim, în loc să-i lăsăm pe alții să o facă. Andrew este cel pus sub învinuire, dar judecați suntem amândoi.

Îi susțin privirea.

— Andrew, îi spun cu toată seriozitatea, haide să o luăm de la început.

ANDREW

La închisoare, un deținut negru îi va spune unui deținut alb „ciocănitoare, spărgător, albitură, gât roșu”.

Un deținut alb îi va spune unuia negru „negrotei, maimuță, stafie, broască râioasă”. Iar unui mexican îi va spune „mâncător de fasole”.

Mexicanul îi va spune deținutului negru *miyate,* care înseamnă boabă de fasole mare și neagră; sau *yanta,* cauciuc; sau *terron,* rechin. Iar unui alb îi va spune *gringo.*

La închisoare, toată lumea vine cu o etichetă. Depinde de tine să scapi de ea.

•

Sectorul de maximă siguranță cuprinde cincisprezece celule – cinci albe, cinci hispanice, patru negre și cea în care ne aflăm eu și cu Concise. Considerându-se a fi în dezavantaj, negrii încep o campanie pentru a mă schimba cu unul care are pielea de culoarea potrivită. Se postează la intrarea în sala de activități, așteptându-l pe gardianul care face rondul la fiecare douăzeci și cinci de minute, pentru a-și pleda cauza.

Mă învârt prin sala de activități, fără să-mi găsesc locul. Televizorul e pe canalul C-SPAN, unul dintre cele cinci la care avem acces și un reporter vorbește despre norocul curcanilor. „Curcanii care beneficiază de clemența

președintelui au motive să-și exprime azi recunoștința, zice femeia. Activiștii pentru protecția animalelor, de la PETA, au afirmat luni că Parcul Tigăii din Herndon, Virginia, a promis să-i acorde un tratament mai bun lui Katie, curca grațiată de președintele Bush în noiembrie trecut, conform obiceiului legat de această sărbătoare. Cel de al doilea curcan salvat de la sacrificare a murit săptămâna trecută, din cauza condițiilor proaste de viață".

Elefantul Mike, executorul testamentar al Frăției Ariene, cel care deține controlul în absența lui Sticks, dă volumul mai tare. Enorm și musculos, cu capul ras și un păianjen tatuat pe spatele scalpului, a fost unul dintre acoliții cu care a venit Sticks să mă atace la baie.

— Hei, ce adresă are PETA? întreabă el. Poate reușesc ei să ne asigure condiții mai bune.

Reportera zâmbește la aparatul de filmat. „Katie va primi o cușcă încălzită, mai multe paie pentru așternut, un supliment de legume și fructe și câteva găini în coteț, pentru stimulare mentală".

Elefantul Mike își încrucișează brațele.

— Ia te uită. Pentru stimulare ăștia primesc puicuțe, iar noi primim mexicance.

Un mexican se ridică în picioare și trece pe lângă Elefantul Mike, trăgând un picior în scaunul acestuia.

— *Gringo,* mormăie el. *Chenga su madre.*

Când trec pe lângă Elefantul Mike, acesta mă apucă de cămașă.

— Sticks m-a pus să-ți transmit un mesaj.

Nu-mi bat capul să-l întreb cum ar fi putut Sticks, care este la cu totul alt etaj și în arest douăzeci și trei de ore pe zi, să-i transmită ceva Elefantului Mike. La închisoare există mijloace de comunicare, de la a vorbi prin conductele de ventilație din sălile de baie, până la a strecura un bilet cuiva la ședința Alcoolicilor Anonimi, care să-l ducă altcuiva.

— Aici înăuntru, te ții cu ai tăi.

— Credeam că ți-am arătat destul de clar că tu nu ești *de-ai mei,* îi răspund.

— Îți zic pentru siguranța ta.

Dau să mă îndepărtez, fără să-i răspund. Fac doi pași și mă trezesc lipit afiș de perete.

— În orice clipă poate izbucni o bătaie și atunci când se întâmplă, nu vrei să fii alături de unul care s-ar putea întoarce împotriva ta. Ceea ce vreau să

spun este că te pregătești de naufragiu, dacă nu te porți ca lumea, tataie.

La intercom se aude o voce.

— Mike, ce faci acolo? întreabă gardianul.

— Dansez, spune el, dându-mi drumul.

Ofițerul oftează.

— Rămâi la vals.

Elefantul Mike îmi dă un brânci și pleacă.

Strâng pumnii ca să nu vadă nimeni că îmi tremură mâinile. Dacă aceasta ar fi fost o zi obișnuită de joi, m-aș fi dus la birou pe la opt și jumătate. Aș fi trecut pe la Wexton Farms – comunitatea asistată – să văd dacă trebuia să aflu ceva anume, precum persoane spitalizate recent, întârzieri ale navetei de transport, aș fi inspectat bucătăria, ca să văd ce aveau în meniu în ziua respectivă și ca să-l întâmpin pe invitatul zilei – un profesor de la Dartmouth sau un artist acuarelist, care își împărtășește pasiunea pensionarilor. Aș fi zăbovit să caut în internet noi relatări despre tine și Greta, și operațiunile voastre de salvare; aș fi șters praful de pe fotografia lui Sophie, așezată pe colțul biroului meu. Aș fi petrecut ziua cu oameni care prețuiau timpul ce le-a mai rămas de trăit, și nu cu unii care urmăresc cu amărăciune numărătoarea inversă.

Urc scările spre celulă. Concise este ghemuit pe podea, în jurul unei cutii de carton în care păstrează mâncarea de la cantină. Când îmi aude pașii strecoară sub patul de jos ceva ce seamănă cu o bucată de pâine.

— Sunt ocupat. Stai!

În celulă miroase a portocale.

— Ce știi despre Elefantul Mike?

Concise îmi aruncă o privire.

— Se dă mare, dar de fapt te verifică. Știi tu, să vadă dacă te aperi singur sau dacă faci pe tine.

Pare să-și amintească faptul că nu ar trebui să mă ajute, ci mai degrabă să facă tot posibilul pentru ca eu să fiu transferat în altă celulă.

— Dacă te găsesc câinii aici, te împresoară.

Mă uit în jos la picioare și ridic un ambalaj de bomboane Jolly Rancher, pe care încep să-l netezesc între degete.

— Nu-i strânge dopul prea tare, îi zic.

Când se întoarce spre mine, ridic indiferent din umeri.

— Distilezi ilicit lichior. Nu asta faci?

Pâine, portocale, zahăr cubic – nu trebuie să fii specialist în rachete cosmice ca să înțelegi ce reacție chimică vrea Concise să obțină.

— Vezi-ți de treaba ta, nu de-a mea, amenință Concise și își face din nou de lucru sub patul de jos.

Îmi iau prosopul și mă duc la baie. Cabinele de duș sunt goale în această parte a zilei; pe canalul Food urmează Emeril, singura emisiune pe care o agreează toate rasele. Dau colțul și îl găsesc pe Elefantul Mike rezemat de peretele băii, cu pantalonii în vine și ochii dați peste cap.

Îl recunosc și pe băiatul îngenuncheat în fața lui. Își spune Clutch și abia dacă are vârsta când îi dă barba. Fără îndoială și el, ca și mine, a primit avertismentul lui Sticks și al Elefantului Mike, care i-au oferit protecție pentru un preț anume. Tocmai am întrerupt plata acestuia.

Un val fierbinte mi se urcă de la gât.

— Mă scuzați, reușesc să bâigui și ies din baie cât pot de repede.

La televizor, Emeril aruncă usturoi într-o tigaie încinsă.

— Bam! strigă el.

Mă așez în fundul sălii de activități și mă prefac că mă uit la televizor, deși nu văd absolut nimic.

•

Dacă îi plătești șerifului Jack treizeci de dolari bani peșin, ți se acordă privilegiul de a folosi cantina. Fondurile pentru aceste articole de lux ți se rețin din cont. Cu un dolar cincizeci, de exemplu, cumperi fie o sticlă de șampon, fie una de apă minerală la jumătate de litru. Poți cumpăra un săpun ca soda, care te lasă fără piele. Poți cumpăra un antihistaminic sau cărți de joc, ori un dicționar spaniol-englez. Mai poți cumpăra biscuiți umpluți și o ciocolată cu alune sau napolitane, sau un amestec de rontăit, la pachet. Ton, periuțe de dinți, o enciclopedie.

Uneori citesc formularul comenzilor de la cantină și mă gândesc cine ce cumpără. Vreau să știu cine a cerut Vaporub de la Vick[15] și dacă își amintește de propria copilărie. Mă întreb cine ar comanda o gumă, în loc să învețe din propriile greșeli. Sau încă și mai rău, o oglindă.

Se vând și lacrimi artificiale, dar este greu de crezut că unui deținut nu-i ajung ale sale.

•

Folosesc aceeași toaletă cu un traficant de droguri. Am făcut o afacere cu un violator la a treia condamnare: trei pachete de biscuiți în schimbul unui pachet de cărți de joc. Joi seară m-am așezat să mă uit la televizor lângă un

bărbat care și-a ucis nevasta, a tranșat-o cu un cuțit, a îndesat bucățile în trasa de scule a unui camion și a dus-o în deșert.

Anul trecut i-am ținut lui Sophie predica despre străini: să nu primești dulciuri de la un necunoscut; să nu te urci niciodată într-o mașină străină, ci numai în mașina noastră; nu sta de vorbă cu oameni pe care nu-i cunoști. Sophie, care s-a născut într-un oraș din New Hampshire, unde toți locuitorii știau cum o cheamă când ieșea pe stradă, nu înțelegea aceste avertismente.

— Dar cum știi cine este om rău? întreba ea. Poți să vezi, dacă te uiți?

Ar fi trebuit să-i spun atunci: da, dar trebuie să te uiți la momentul potrivit. Pentru că cel care jefuiește o bancă, amenințând cu cuțitul, ar putea să se întoarcă spre tine și să-ți zâmbească la stop. Bărbatul care a violat o fată de treisprezece ani ar putea cânta imnuri lângă tine în biserică. Tatăl care și-a răpit fiica ar putea locui chiar în casa de alături.

Rău nu este un termen absolut, ci unul relativ. Întreabă-l pe hoțul care a folosit banii furați ca să-și hrănească copilul; pe violatorul care a fost abuzat sexual în copilărie; pe răpitorul convins că a salvat o viață. Faptul că încâlci legea nu înseamnă automat că ai depășit intenționat limita și ai devenit rău. Uneori această linie vine peste tine și, până să te dumirești, ai trecut deja dincolo de ea.

De undeva din dreapta răzbate zgomotul pe care-l face cineva care se ușurează. Este urmat de scrâșnetul a ceva ce e ascuțit pe podeaua de ciment – un mâner de periuță de dinți sau o spiță de la un scaun cu rotile, transformate în arme. Se aude și un plânset, vine de la Clutch, în celula de sub noi. A plâns în fiecare noapte de când a ajuns aici, în pernă, închipuindu-și că nu-l aude nimeni. Cu atât mai uimitor este faptul că noi, ceilalți, ne prefacem că nu-l auzim.

— Concise, șoptesc încetișor.

— Ce-i? zice el.

Îmi dau seama că nu am de fapt ce să-l întreb. Voiam doar să văd dacă mai era treaz, ca și mine.

•

Vii să mă vizitezi aproape la fiecare două zile. Suntem despărțiți de un panou de geam și remodelăm argila relației dintre noi. Te-ai putea gândi că discuțiile pe care le purtăm cu ocazia vizitei la închisoare trebuie să fie grave și furioase, încărcate de emoția acumulată când nu vezi pe cineva douăzeci și trei de ore din douăzeci și patru, în realitate povestim amănunte. Eu absorb descrierea lui Sophie care își pregătește singură micul dejun,

punând toată cutia de fulgi de ovăz în cuptorul cu microunde. Îmi imaginez rulota în care locuiți, cu interiorul roz ca o gură. Ascult povestea despre Greta, la prima ei întâlnire cu un șarpe obișnuit. Îmi arăți desene făcute de Sophie, ca să văd imaginea familiei și locul meu creionat în cadrul ei.

Și pentru tine este vorba despre detaliile unei lumi din care abia îți amintești că faci parte. Uneori îți istorisesc incidente memorabile din copilăria ta; alteori îmi pui întrebări precise. Într-o după-amiază, mă întrebi când este adevărata ta zi de naștere.

— Este 5 iunie, îți spun. Ești cu aproape un an mai tânără decât crezi, aceasta este partea bună.

— Nu-mi amintesc zilele de naștere, îmi spui gânditoare. Credeam că toți copiii țin minte zilele lor de naștere.

— Ai avut petreceri. Lucrurile obișnuite: filme, bowling, pachete cu bunătăți.

— Și pe vremea când locuiam aici?

— Ei bine, mă foiesc eu. Erai mică. Nu prea te interesau.

Te încrunți, concentrată.

— Îmi amintesc un tort. Este așezat pe o față de masă, pe care nu țin minte să o fi avut în New Hampshire. Te uiți la mine în sus, triumfătoare că-ți aduci aminte. A căzut pe jos și eu am plâns, pentru că nu l-am mai mâncat.

Este versiunea pe care ți-am servit-o eu, când s-a întâmplat.

— Veniseră la noi câțiva dintre prietenii de la grădiniță, pentru ziua ta de naștere, zic precaut. Mama ta băuse. Cânta și dansa, și se dădea în spectacol, iar eu i-am spus să se potolească. „Dar este petrecere, a zis ea. Asta fac oamenii la petreceri”. Am îndemnat-o să se ducă și să se întindă, că mă ocupam eu de restul. Ea a luat tortul și l-a azvârlit pe jos zicând că, dacă pleca ea, petrecerea lua sfârșit.

Te uiți la mine uluită; și imediat îmi pare rău că am evocat momentul.

— Nu-și dădea seama ce făcea în momentul acela, spun eu. Ea…

— Cum poți să-i iei apărarea? mă întrerupi tu. Dacă Eric ar fi… dacă el…

Rămâi tăcută, se luminează un mister. În afară de bărbie și de gropițe, ți-am transmis și tendința de a te îndrăgosti de o persoană cu disfuncții? Îi va fi această genă transmisă și lui Sophie?

— Nu vreau să mai vorbim despre asta, șoptești.

— Bine, zic. Bine.

Mă uit la tine cum stai pe scaun, încovoiată sub greutatea întâmplărilor pe care începi să ți le amintești, zdrobită de episoadele pe care nu ți le amintești. În locul acesta nou pe care l-am descoperit, uneori nu există cuvinte, pentru că adevărul poate fi mult mai dificil decât minciunile. Ridic palma și o lipesc de geam, ca și când doar atât ar fi de ajuns ca să te pot atinge. Tu o ridici pe a ta, cu degetele răsfirate o stea-de-mare. Îmi amintesc sutele de străzi pe care le-am traversat, ținându-ne de mână. Îmi amintesc de câte ori am bătut palma după întâlnirile de pe pista de atletism la liceu și epuizantele curse tată-fiică în trei picioare. Uneori cred că toată viața mea s-a rezumat la faptul că m-am agățat de tine.

•

Poem care circulă în sectorul D:

S-a născut un băiat cu piele albă ca laptele
Îi plăcea să facă amor și îi plăcea să se bată
A fost crescut cum se cuvine
Și și-a apărat rasa în fiecare zi.

Când a crescut și a devenit bărbat,
A fost condamnat să intre la zdup.
În închisoare a rămas drept și înalt,
Judecătorului i-a spus: „Voi merge până la capăt!”

Când a ajuns afară, să lupte,
L-au pus la încercare, din greu,
N-a pierdut niciodată înfruntând altă rasă,
Când trecea pe lângă ei, îl priveau cu respect.

Celor mai slabi nu le plăcea acest lucru deloc
De aceea s-au adunat să pună la cale o lovitură.
A doua zi, cinci au încercat,
Când bătaia s-a sfârșit, toți cinci erau morți.

Gardienii s-au adunat să decoreze curtea
Cu cadavrele celor cinci și cu cel al unui gardian.
Acesta încercase să-i oprească, dar a făcut în pantaloni,
Oamenii au râs și l-au pus să cerșească.

Guvernatorul a chemat Garda Națională,
Ticăloșii au venit și i-au împușcat pe rebeli în curte.
S-au dus la omul acesta și l-au găsit zăcând,
Li s-a părut tuturor că nu era mort.

Dar cel mai ciudat a fost că era ciuruit de gloanțe
Deși nu cursese sânge nici strop, de sus până jos.
Atunci el a deschis ochii și a început să râdă.
A râs de soldați și de gardienii închisorii.

Cum de nu vă dați seama că sunt un sfânt?
Albul este făcut de Dumnezeu, ceilalți nu.
Dacă nu vedeți sânge pe cadavrul meu
Este pentru că inima pompează doar
MÂNDRIE PURĂ DE OM ALB!

În curtea de exerciții ne grupăm după culoare; câte doi, trei bărbați într-un grup. Negrii joacă baschet; albii stau lângă zidul din spate; mexicanii se înghesuie unii într-alții, în partea opusă. Curtea nu este tocmai o curte, ci mai degrabă un pătrat pavat și împrejmuit. Tavanul protejează deținuții de căldura infernală a verii; găurile de șvaițer tăiate în peretele din spate lasă să pătrundă aerul proaspăt și soarele. Cineva a agățat un steag enorm de plafon; blochează parțial lumina.

Există un gardian la treizeci de bărbați; acesta nu poate supraveghea totul. Din acest motiv, curtea de exerciții este principalul loc în care se fac târgurile. Sunt aduse clandestin țigări – atât adevărate, cât și contrafăcute: frunze de salată sau coji de cartofi, înfășurate în pagini din Biblie. Deținuții implicați în trafic de droguri își pregătesc dozele tot aici. Drogurile sunt singurul motiv pentru care rasele trebuie să interacționeze; căutarea drogului se numește „vânătoarea dragonului”. Privesc înjur și văd un bărbat alb numit Chromedome, încercând să-și vândă marfa unui mexican. Scoate un marker Sharpie afară din buzunar și îi îndepărtează capacul, astfel încât cumpărătorul să poată cerceta marfa. Sunt destul de aproape ca să simt mirosul pătrunzător, de oțet, al heroinei ascunse înăuntru.

Clutch, puștiul, se învârtește pe lângă grupurile de albi, ca un fir desprins din ghem. Este palid și subțire, cu dinți ca de cal și cu pistrui. Nu-și ia ochii de la jocul de baschet. Din când în când, picioarele i se mișcă în ritmul jocului.

Un negru aleargă după o minge scăpată, dar nu o ajunge. Mingea se lovește de perete, la picioarele gardianului și trece prin fața mea. Clutch se apleacă și o culege, învârtind-o pe un deget. Driblează de două ori, mingea se ridică lipită de mâna lui ca un magnet.

— Prostule, dă-ne mingea, zice Blue Loc, unul dintre negrii impozanți din celule.

Concise stă cu mâinile în șolduri și transpiră abundent.

Clutch se uită în jur, dar nu dă drumul mingii. Când Elefantul Mike intră în perimetrul de joc, Blue Loc zice:

— Zi-i soră-tii să se poarte ca lumea, că o încasează imediat.

Mike se oprește nas în nas cu Blue Loc.

— De când îmi spui tu mie ce să fac?

Gardianul de serviciu se apropie.

— Lăsați-o baltă, zice el.

— Omule, vorbeam și noi… îi răspunde Blue Loc.

Elefantul Mike lovește mingea care sare din mâinile lui Clutch.

— Du-te să te speli. Nu mă atingi cu mâinile alea, până nu lepezi urmele de negrotei de pe tine.

Mingea sare înspre Concise, dar o interceptez. I-o arunc repede lui Clutch, care o prinde cu o mișcare automată și se duce spre punctul loviturii de pedeapsă. Când mingea alunecă în coș, râde; este prima dată când îl văd râzând, în trei zile.

— Este un joc, zic eu. Lăsați-l să intre și el.

Blue Loc vine spre mine.

— Cu mine vorbești?

Concise se întoarce spre el.

— Hei, las-o baltă. Treci mai departe.

Jocul se reia, mai dur și mai rapid. Gardianul de serviciu se întoarce la locul lui, lângă perete. Când Elefantul Mike pornește în altă direcție, Clutch se uită la mine.

— De ce mi-ai ținut partea?

Ridic din umeri.

— Pentru că nu te-ai apărat singur.

•

Respectul ți-l câștigi la fel, indiferent de rasă: niciodată nu te arăți slab. Fă jocul fraților tăi. Nu-i spune niciodată tot adevărul unei femei. Ține-te tare când dai de necaz. Înfrânge sistemul cu orice prilej.

Ai inimă.

Și ține-te de cuvânt, pentru că aici, înăuntru, acesta este tot ce ai.

Concise își încearcă lichiorul clandestin. Din câte știu eu, are mai multe sticle, aflate în stadii diferite de fermentare; presupun că în felul acesta își asigură un venit permanent.

— Te gândești vreodată la ce se petrece afară? îl întreb.

Mă privește peste umăr.

— Știu ce se petrece afară. O grămadă de proști, care urmăresc sportul la televizor și-și bagă nasul unul în treaba altuia.

— *Afară* de-adevăratelea. În lumea reală.

Concise se așază, cu mâinile pe genunchi.

— Asta *este* lumea reală, amice. De ce crezi că ne întoarcem mereu aici?

Înainte să apuc să-i răspund, Clutch apare în ușa celulei noastre. Ține în mână un flacon de șampon și tremură din cap până în picioare.

— Ce s-a întâmplat? îl întreb.

Pare că stă să vomite.

— Nu pot, izbucnește și deodată în spatele lui apare Elefantul Mike.

Mike îi smulge flaconul și îl stoarce în mână, împroșcându-mă cu fecale umane.

— Dacă ții atât de mult să fii negrotei, dă-ți cu asta pe piele.

Îmi intră peste tot, în păr, în gură, în ochi. Respir convulsiv, încercând să trag aer fără să simt mirosul îngrozitor, ștergându-mă și apoi întinzând mâinile pline de rahat. Concise sare pe Elefantul Mike, când gardianul se repede în celulă. Îl desprinde pe Concise de Elefantul Mike și îl aruncă la pământ, în mizeria de pe jos.

— Ce prostie, Concise, țipă ofițerul. Îți mai lipsea puțin să fii redistribuit în custodie supravegheată.

O femeie gardian îmi răsucește brațul și mă împinge afară din celulă.

— Trebuie să te decontaminăm, zice ea. Îți aduc haine.

Mă întorc și văd, peste umăr, cum primul gardian își proptește genunchiul în spatele lui Concise și îi pune cătușe.

Ei cred că Concise mi-a făcut ceva, îmi dau eu seama – un negru care încearcă să-i facă asemenea necazuri colegului de celulă alb, încât acesta să roage să fie transferat. Ei presupun că Elefantul Mike, care este de aceeași rasă cu mine, a venit să mă salveze.

— Stai, zic, când gardianul mă trage de acolo. Mike a făcut-o!

Concise, ridicat în picioare, întoarce cu dificultate capul spre mine.

Privește printre gene, cu fălcile încleștate.

— Întrebați-l pe Clutch, strig eu și, în timp ce sunt împins spre duș, îl zăresc pe băiat întorcând capul când își aude numele.

•

Acestea sunt cuvintele pe care le folosim ca să ne referim unul la altul: Forty Ounce, Baby G, Buddha, C Bône, Half Dead, Deuce, Trigga, Tastee Freak, Preacher, Snowman, Floater, Allez Cat, Huero, Demon, Little Man, Tavo, Thumper. Bow Wow, Pinhead, Boo Boo, Ichabod. Chicago Bob, Pit Bull, Slim Jim, Die Hard.

La închisoare fiecare se reinventează. Niciodată nu îi spui cuiva pe alt nume decât cel pe care ți l-a indicat el. Altfel, riști să-i amintești de

persoana care a fost cândva.

•

A urmat episodul individului aruncat afară din celulă. Când se sting luminile, se oprește orice formă de discuție. Concise stă întins pe patul de sus.

— Mike e la regim o săptămână, zice el.

Regimul este o pedeapsă, o formă severă de segregare disciplinară. Pe lângă faptul că sunt ținuți separat, că nu au voie să iasă și că sunt lipsiți de anumite drepturi, deținuții sunt hrăniți cu un fel de cărămidă preparată dintr-un amestec tocat al tuturor grupurilor de alimente și cu un lichid. Este pedeapsa care se aplică pentru atacarea personalului închisorii, pentru că ai fost descoperit cu o armă sau pentru că ai împroșcat pe cineva cu sânge sau cu alte fluide ale corpului.

— Ce s-a întâmplat? îl întreb.

Concise se întoarce pe partea cealaltă.

— Clutch a confirmat ce-ai spus tu. Cred că numără cele șapte zile la fel ca și Mike. Pentru că în ziua a opta, poți fi sigur că o încasează.

În lumea de aici nu primești o recompensă dacă spui adevărul, ci dacă minți în fața cui trebuie.

— Gardianul zice că ai putea fi reclasificat, îi spun după o clipă.

Concise oftează.

— Da, bine, fie ce-o fi. M-au prins de câteva ori punând ceva la cale, când mi-au scotocit celula.

A fi pus sub supraveghere permanentă este mai grav decât lasă el să se întrevadă. Deținuții sunt ținuți câte unul singur în celulă și izolați douăzeci și trei de ore pe zi și, ceea ce este încă și mai rău, dacă ești condamnat, închisoarea îți menține de obicei regimul în care ai fost clasificat până atunci.

— Primul lucru mâine-dimineață, pleci de-aici, zice Concise. Clutch are un pat liber în celulă acum. N-am nevoie de balamucul ăsta.

Peste câteva minute, Concise începe să sforăie. Închid ochii și încerc să ascult sunetele din închisoare. Îmi ia ceva timp până să înțeleg ce lipsește. Pentru prima oară de când este aici, Clutch n-a mai adormit plângând.

•

„Zeghea vărgată!” în fiecare dimineață acesta este strigătul pentru spălătorie; gardianul de serviciu trece să anunțe că se schimbă prosoapele, chiloții și uniformele vărgate, cu altele curate. Când mă duc la capătul

șirului de celule, unde se află toboganul, ca să fac schimbul, arunc o privire în celula lui Clutch și îl văd că mai doarme încă, încovrigat în pat pe o parte, cu pătura trasă până la gât.

— Clutch, aud strigându-se în interfon. Clutch, ridică-te și strălucește.

Pentru că el nu iese, femeia gardian se duce la celula lui.

— Clutch, o aud spunând și pe urmă strigă după ajutor medical.

Suntem închiși în celule când vine echipa de urgență. Nu-l pot resuscita; nu reușesc să disloce șoseta pe care Clutch și-a îndesat-o atât de adânc pe gât, încât s-a înțepenit. Un doctor constată decesul.

Cară cadavrul lui Clutch pe o targă, trecând pe lângă celula mea.

— Cum îl chema? îi întreb pe asistenții din echipa de urgență, dar niciunul nu-mi răspunde.

— Care a fost numele lui adevărat, urlu. *Nu știe nimeni numele lui adevărat?*

— Hei, zice Concise. Ține-ți gura, amice!

Dar nu vreau să mă calmez. Nu pot să suport gândul că, în alte circumstanțe, este ceea ce mi s-ar fi putut întâmpla mie. Soarta îți oferă ceea ce meriți sau merită ea însăși ceea ce capeți tu?

Concise se uită la mine.

— Îi e mai bine acum, crede-mă.

— Eu sunt de vină.

Mă întorc spre el, cu lacrimi în ochi.

— Le-am spus gardienilor să-l întrebe pe el.

— Dacă n-ai fi făcut-o tu, ar fi făcut-o altcineva. *Altă dată.*

Dau din cap.

— Câți ani avea? Șaptesprezece, optsprezece?

— Nu știu.

— De ce nu știi? De ce nu l-a întrebat nimeni de unde venea sau ce voia să devină când avea să fie mare?

— Pentru că știm toți cum se termină. Cu o șosetă îndesată pe gât, sau cu un glonț în burtă, sau cu un cuțit în spate.

Concise se uit fix la mine.

— Poveștile, pe astea nu vrea să le audă nimeni.

Mă prăbușesc pe pat, pentru că știu că este adevărat.

— Vrei să știi ce s-a întâmplat cu Clutch, zice Concise amar. S-a născut odată un băiețel în New York. Nu și-a cunoscut tăticul, care era la pușcărie. Maică-sa era o târfă care se droga și s-a mutat la Phoenix, împreună cu cele

două surori ale lui, când avea el doisprezece ani, iar două luni mai târziu a luat o supradoză. Surorile s-au încurcat cu părinții prietenilor lor, iar el a rămas pe stradă. Golanii care își zic Park South Crips au devenit familia lui. Ei i-au dat să mănânce, ei l-au îmbrăcat, iar când a împlinit șaisprezece ani l-au pus la treabă ademenind o fată cu care s-au jucat, fiecare pe rând. Mai târziu s-a dovedit că fata avea treisprezece ani și era retardată.

— Așa a ajuns Clutch aici?

— Nu, răspunde Concise. Așa am ajuns *eu.* Povestea lui Clutch este aceeași, doar numele diferă. Toți cei de aici au o poveste asemănătoare, cu excepția fraierilor avuți, ca tine.

— Eu nu sunt bogat, îi răspund calm.

— Da, fie, dar nici nu vii de pe stradă. Da' tu ce-ai făcut de-ai ajuns aici?

— Am răpit-o pe fiică-mea când avea patru ani, i-am spus că maică-sa murise și am schimbat identitățile.

Concise ridică din umeri.

— Asta nu-i crimă, omule.

— Procurorul districtual zice că este.

— N-ai omorât-o pe fată, nu-i așa?

— Doamne păzește, nu, zic eu oripilat.

— N-ai lovit pe nimeni. Juriul o să-ți dea drumul.

— Știu și eu, zic, poate nu e cel mai bun lucru.

— Nu vrei să ieși?

Încerc să găsesc cele mai potrivite cuvinte ca să-i explic acestui om că nu mă mai pot întoarce la ceea ce a fost înainte. Că, după o vreme, ajungi să crezi tu însuți cu atâta convingere în ficțiunea pe care ți-ai construit-o, încât nu-ți mai amintești de la ce ai pornit. Au trecut aproape treizeci de ani de când a existat Charles Matthews; habar n-am cine mai este el acum.

— Mi-e frică, recunosc eu, că ar putea fi mai greu decât este aici.

Concise se uită îndelung la mine.

— Eu, când am ieșit prima oară, m-am dus să iau micul dejun, ca să sărbătoresc. Am găsit un restaurant mic și m-am așezat, și mă uitam la chelneriță care se fâțâia de colo-colo într-o fustă scurtă. A venit să-mi ia comanda și i-am zis că vreau ouă.

„Cum să fie?" m-a întrebat și eu m-am uitat la ea, parcă vorbea limba marțienilor. Timp de cinci ani nu avusesem de ales – dacă ne dădeau ouă,

erau papară, punct. Știam că nu așa le voiam, dar nu-mi aminteam cum se mai puteau pregăti. Nu mai cunoșteam cuvintele, pur și simplu.

Limba, ca tot ce nu este folosit, dispare, desigur. Cât va trece până ce n-am să-mi mai amintesc cuvântul *milă*? Înainte să pierd *iertarea*? Cât timp va trebui să zac aici, înăuntru, până să uit cum se așază *posibilitate* pe conturul limbii.

Nu sunt mai puțin legat de împrejurări decât Concise, sau Blue Loc, sau Elefantul Mike, sau chiar decât Clutch. N-aș fi fugit cu copilul, dacă nu m-aș fi căsătorit cu Elise. Nu m-aș fi căsătorit cu Elise, dacă aș fi intrat în altă cârciumă în acea noapte. Nu m-aș fi aflat în cârciuma aceea, dacă nu mi s-ar fi stricat mașina la Tempe și dacă nu mi-ar fi trebuit un telefon, să cer să fiu remorcat. Nu m-aș fi aflat la Tempe, dacă n-aș fi urmat un curs postuniversitar de farmacologie, pentru a-mi spori șansele de a găsi o slujbă mai bună, cu un salariu mai mare, astfel încât să-mi pot întreține o familie la care în momentul acela nici nu îndrăzneam să visez.

Poate că Soarta nu este balta în care înoți, ci pescarul care plutește pe ea și te lasă să dai la undiță în toate părțile, până ce obosești atât de tare, încât poți cădea la fund.

Când ridic ochii, îl văd pe Concise holbându-se la mine.

— Să fiu al naibii, zice el în șoaptă, ești unul de-al nostru.

•

Cerneală, artistul în tatuaje, topește piese de șah ca să obțină pigmentul verde monocromatic pe care îl folosește în meșteșugul lui. Clientul lui are deja mâneci – o suită de tatuaje îi acoperă brațele, de la încheietura mâinilor, până la umeri. Pe fiecare triceps scrie „Mândrie de om alb”, iar pe spate are un nod celtic. Poți afla multe despre deținuți, citind ce poartă înscris pe piele. Zvasticile și fulgerele îți vorbesc despre afilierea rasială. Pânzele de păianjen și sârma ghimpată îți spun că au mai fost la închisoare. Cadranele de ceas au limbi care indică numărul de ani de pușcărie.

Mă întreb unde are Cerneală de gând să deseneze de data aceasta. Va zgâria pielea cu o tijă ascuțită și va freca cerneala pe zgârietură ca să pătrundă înăuntru și să lase urmă. Va face totul în timp record, între două ronduri ale gardienilor, care trebuie să prevină tocmai astfel de lucruri.

Prefăcându-se că joacă o partidă de cărți, Cerneală se apleacă peste umărul stâng, gol al clientului și începe să sape; sângele desenează forma unei inimi.

— Cinci-zero, zice unul dintre jucători, semnalizând apropierea unui paznic.

Cerneală strecoară acul sub zeghe și ascunde pachetul cu cerneala în mânecă.

Dar gardianul care trece nici măcar nu se uită la Cerneală. Se duce mai sus, spre capătul șirului de celule. Mă ridic și alerg după el.

Până să ajung în celula mea, gardianul a strâns grămadă așternuturile și a scos saltelele de pe paturi. Răstoarnă savoniera mea, periuța de dinți, cărțile poștale, creioanele. Pe urmă se întinde după cutia de carton a lui Concise.

Concise nu este aici; a ieșit să se ducă la slujba religioasă. Nu că ar fi deosebit de credincios, dar când merge la biserică își poate vinde alcoolul distilat clandestin deținuților pe care altfel nu-i întâlnește. Desigur, după ce va fi scotocită toată celula, nu-i va mai rămâne nimic de vânzare. Iar când va fi transferat în arest disciplinar, nu va mai avea nici din ce să îl pregătească.

Gardianul deschide un tub de pastă de dinți, pune puțină pe deget și o gustă. Pe urmă ia flaconul de șampon, plin cu lichior și deșurubează capacul.

— E al meu, mă reped eu.

Aș vrea să vă spun că sunt altruist rostind aceste cuvinte, dar ar fi încă o minciună. De fapt mă gândesc că am construit cu Concise un nivel de încredere fragil; să o iau de la capăt cu alt coleg de celulă ar putea fi un dezastru. Mă gândesc că eu am prea puțin de pierdut, în timp ce Concise are totul. Mă gândesc că s-ar putea să existe un echilibru karmic între gesturile săvârșite de cineva în viață, că a păstra lucrurile neschimbate la un moment dat ar putea șterge acea perioadă de timp când ai schimbat existența altora.

•

A fi în arest disciplinar este ca și cum ai fi o fantomă, un rol pe care l-am exersat, de fapt, destul de mult. Ofițerii se află exact sub nasul tău și totuși par că nici măcar nu te zăresc. O oră pe zi ai voie să mergi în sala de activități, unde rămâi singur, vânând un spațiu mai larg, și ai voie să faci duș. Trec ore nesfârșite fără să-ți folosești vocea, Trăiești în trecut, pentru că prezentul se întinde spre orizonturi care dor, dacă le înțelegi.

Pentru că în acest sector se află acum un număr impar de deținuți, eu stau singur în celulă. La început consider că este o binecuvântare, dar pe urmă încep să mă îndoiesc. Nu am cu cine să schimb o vorbă, pe cine să ocolesc. Tot ce ar putea sparge rutina zilnică devine un dar. Astfel încât, când mi se

spune că vine să mă vadă avocatul, nimic nu mi-ar plăcea mai mult decât să fiu dus jos, la vorbitor, să mai scap de monotonie. În același timp însă, nimic nu-mi face mai puțină plăcere. Știu de ce i-ai cerut lui Eric să mă reprezinte, numai că atunci nu cunoșteai toată povestea… și nici Eric nu o cunoștea. Este evident, după ultima noastră întâlnire, că Eric nu prea poate face o distincție clară între povestea mea și a lui. Ar fi fost el de acord să mă reprezinte, dacă ar fi știut că toate acestea aveau să-l facă să-și amintească mereu de propriile probleme pe care le avea cu băutura?

— Vă rog să-i spuneți avocatului că nu vreau să-l văd, zic.

O jumătate de oră mai târziu, pușcăriașii încep să se foiască. Câțiva încep să strige, alții se agită precum hamsterii în cușcă. Mă uit înapoi peste umăr să văd ce provoacă freamătul și o văd pe doamna sergent Doucette aducându-l pe Eric în celula mea.

Mă întorc cu spatele.

— Nu vorbesc cu el.

— Nu vrea să vorbească cu dumneavoastră, îi spune ea lui Eric.

Eric inspiră adânc.

— Bine, nu-i nimic. Pentru că, Dumnezeu mi-e martor, nu vreau să aflu ce te-a adus în arest.

În clipa aceea mi-am dat seama, pentru prima oară, că Eric va fi cel care va avea grijă de tine, când nu voi mai fi eu. Aveai paisprezece ani și tocmai îți scosese dentistul patru dinți; aveai toată fața amorțită de novocainã. Eric a venit la noi după școală, să te vadă și l-am lăsat să-ți aducă el laptele pe care mi-l ceruseși. Când lichidul ți s-a scurs pe bărbie, Eric l-a șters cu un șervet. Dar pentru o clipă ți-a mângâiat obrazul cu vârful degetelor, ca și când și-ar fi căutat drumul pe o hartă în relief. A făcut-o chiar dacă, sau tocmai pentru că, injecția dentistului te împiedica să simți.

— Lăsați-l să intre, i-am spus gardianului.

Este stânjenit, se agață de bare ca un înotător care se teme să se desprindă de marginea piscinei.

— Ce cauți aici? întreabă el.

— Mă autoconserv.

— Și eu încerc să te salvez.

— Ești sigur? întreb.

Se uită în altă direcție.

— Nu este vorba de mine.

Când îmi cere să-i povestesc de la început, mă gândesc de două ori. Ar fi atât de ușor să-i spun nu; să primesc un avocat numit din oficiu și să fiu condamnat. Am mai renunțat odată la viața mea; pot să o fac din nou.

Dar există în mine o parte care vrea să-l vadă pe Eric reușind. Este tatăl nepoatei mele, iar tu îl iubești. Îmi amintesc cum ai plâns în hohote pe umărul meu, după ce l-ai condus la dezalcoolizare. Dacă Eric va pierde această luptă juridică, să vă apuca din nou de băut și te va face încă o dată să plângi? Dacă va câștiga, mă va face să cred ceea ce nu am reușit când am privit chipul lui Elise: că un om căruia i se oferă a doua șansă, o poate valorifica?

Îmi frec palmele pe genunchii uniformei.

— Nu știu ce vrei să auzi și ce nu vrei.

Eric trage adânc aer în piept.

— Povestește-mi cum ai cunoscut-o pe Elise.

Închid ochii și sunt din nou un absolvent prea serios, cu rezultate excepționale. Toată viața am luat note bune; toată viața am făcut ce mi-au cerut părinții… până acum. Este marea lor dezamăgire, că, în loc să devin medic, am ales farmacologia; faptul că nu pot să suport sângele nu are niciun fel de importanță.

Stau pe marginea drumului și dau cu piciorul în roți, în timp ce, de sub capotă, ies aburi care se rostogolesc spre pământ. Din această cauză voi pierde examenul final la farmaco-kinetică.

Patru kilometri mai încolo, prăfuit și asudat, imaginându-mi ce e mai rău în legătură cu soarta examenului și a viitoarei mele cariere, mă apropii de un miraj. Este un bar la marginea șoselei; douăzeci de monștri Harley sunt parcați în față. Intru la timp ca să aud țipătul. Două namile de bărbați țintuiesc la perete o fată brunetă, de o frumusețe uluitoare; un al treilea are în mână un evantai de săgeți cu care trage la țintă. Fata închide ochii și țipă când prima săgeată îi vâjâie pe lângă umăr. Cea de a doua se înfige la câțiva centimetri de urechea ei. Motociclistul tocmai ridică mâna să o azvârle pe cea de a treia, când mă năpustesc asupra lui.

Parcă aș fi un țânțar; mă doboară la pământ și trimite săgeata învârtindu-se între genunchii fetei, fixându-i fusta în perete.

Fata deschide ochii, zâmbește larg și se uită între picioare.

— Nu-i de mirare că nu-ți găsești o fată, T-Bone, dacă numai atât reușești să te apropii.

Ceilalți motocicliști izbucnesc în râs și unul dintre ei scoate fata dintre săgeți. Ea vine la mine și îmi întinde mâna, să mă ajute să mă ridic în picioare.

— Îmi cer scuze. Am crezut că-ți fac rău, îi spun.

— Ei?

Privește peste umăr la motocicliștii care își încearcă forța brațelor pe masă și beau.

— Sunt niște pisoi. Vino. Eroilor li se face cinste din partea casei.

Se strecoară în spatele tejghelei și trage maneta, umplându-mi o halbă de bere; atunci îmi dau seama că ea este barmanița.

Mă întreabă cu ce treburi venisem și îi povestesc despre mașină, îi explic că pierd examenul final.

— Te-ai întrebat vreodată de ce se numește așa? zice ea. Doar nu stă lumea în loc când ai absolvit o școală.

Nu-i povestesc lui Eric cum mi s-a părut că o rază de soare aluneca pe pielea lui Elise, ca arcușul pe vioară; că era capabilă să comenteze cu un motociclist clasamentul la baschet și să-l servească pe altul și în același timp să-mi zâmbească mie. Nu-i spun cum s-a amuzat pe seama mea pentru că beam berea cu înghițituri mici și pe urmă cum a băut și ea. Nu-i spun că a închis mai devreme; că i-am desenat structuri moleculare pe șervețele, pe urmă între stele și, în final, pe spatele gol.

Nu-i spun lui Eric că înainte de a o întâlni pe Elise nu stătusem niciodată treaz până în zori, doar ca să urmăresc cum face cerul gaură în noapte, că am făcut prima oară karting în poligon alături de ea. Nu-i spun că ne-am plimbat în cimitire, punând flori la mormintele unor oameni pe care nu i-am cunoscut. Nu-i povestesc cum obișnuia să-mi decoreze mașina în interior cu petale de trandafiri, pe care le găseam când ieșeam de la cursuri. Că obișnuia să-mi telefoneze ca să mă întrebe ce culoare aș fi fost, dacă aș fi fost o culoare, pentru că ea era un roșu aprins și voia să știe dacă ne asortam. Că nu mai întâlnisem niciodată pe cineva ca ea și că vedeam ce săracă fusese viața mea.

Nu-i spun lui Eric toate acestea, pentru că ele sunt tot ce mi-a mai rămas de la fata aceea.

— Ce s-a întâmplat? mă întreabă el.

— De la bar m-a dus acasă cu mașina, îi spun simplu. O lună mai târziu am aflat că era însărcinată.

Folosise cuvinte precum „ar trebui”, și „prea curând”, și „carieră”, și „avort”. În schimb, eu o privisem în ochi și o întrebasem dacă nu voia să se mărite.

— Ce v-a făcut să divorțați?

A fost un șir de evenimente, ca să fiu cinstit. Și da, a existat un declanșator. Dar ar fi trebuit să știu că o persoană atât de copilăroasă ca ea nu se putea simți la largul ei îngrijind un copil. Ar fi trebuit să-i fiu mai aproape după ce l-a născut mort pe fiul nostru, în loc să mă agăț de Beth ca de un scut în fața durerii. Dar mai presus de toate, ar fi trebuit să recunosc în sinea mea, mult mai devreme, că lucrurile pentru care o iubeam pe Elise, impulsivitatea năstrușnicia și reacțiile spontane, nu făceau de fapt parte din personalitatea ei, ci se datorau alcoolului. Că atunci când nu bea, era atât de nesigură, încât nimic din ce-i spuneam eu sau din ce făceam nu era suficient pentru a o convinge că o iubeam.

Eric încuviințează dând din cap; a fost și el în aceste locuri – în ambele părți ale ecuației. Nu te poți baza pe un alcoolic, așa că înveți să trăiești momentele în care ei sunt prezenți. Îți spui că vei pleca, dar ei fac în continuare ceva minunat și tu te întorci: organizează un picnic pe podeaua din camera de zi în luna ianuarie; descoperă chipul lui Iisus într-o clătită, aniversează ziua pisicii invitând la o masă cu ton toate pisicile vecinilor. Folosești momentele bune ca să le acoperi pe cele rele și te prefaci că nu bagi de seamă așchia de lemn în care te-a transformat. O vezi cum suferă când este trează și vrei în sinea ta să bea, pentru că atunci devine persoana pe care o iubești; iar pe urmă nu-ți mai dai seama pe cine urăști mai mult: pe tine însuți pentru că gândești astfel sau pe ea pentru că îți citește gândurile.

Eric se uită la mine și trage concluzia după tot ce i-am spus până acum:

— Ai iubit-o. O iubești *încă.*

— N-am încetat niciodată, recunosc eu.

— Atunci n-ai luat-o pe Delia pentru că o urai pe Elise, zice Eric încetișor.

— Nu, oftez eu, am luat-o ca să n-o urască ea.

•

Gangsterii de pe Broadway, Ciungii din West Side City, Duppa Villa, Mexicanii din Wedgewood, Potera de 40 Uncii, Wetback Power Second Avenue, Poeniquera din Est, Hispanică care Produc Panică, Hoover 59. Mândria Coloraților, Troienii din Vista Ring, Grape Street 103, Asociația

Tâmpiților. Ticăloșii Sexului, Rollin' Sixties, Mini Park, Park South. Pico Nuevo, Orașul Câinilor. Poarta de Aur, Criminalii din Vârful Muntelui. Orașul de Ciocolată, Clavalito Park, Gangsterii Născuți Nebuni, Sângeroșii Vista, Casa Trece. Există trei sute de bande de infractori în Phoenix; acestea sunt doar câteva dintre cele reprezentate la închisoarea din Madison Street.

Ciungii domină în Phoenix; Sângeroșii la Tucson. Ciungii se îmbracă în albastru și le spun Sângeroșilor „grosolani", în semn de lipsă de respect; ei nu scriu niciodată literele UC una după alta, pentru că ar reprezenta prescurtarea de la „ucigași de ciungi" și atunci modifică cuvintele care le conțin. Un Sângeros se îmbracă în roșu și le spune Ciungilor „crabi".

Cei care fac parte din două grupări diferite de Ciungi vor încerca să se ucidă unii pe alții, dacă se întâlnesc pe stradă. Dar, la închisoare, se vor solidariza împotriva Sângeroșilor.

Există o singură cale de a face un Ciung și un Sângeros să nu se mai bată: să-i pui față în față cu un membru al Frăției Arienilor și atunci se vor situa amândoi de aceeași parte.

•

Mult înainte de a ieși eu din arestul disciplinar, circulă zvonuri. Despre Sticks, care revine în celulele de maximă securitate și care vorbește despre răzbunare. Despre Blue Loc, care a devenit susținătorul meu înfocat. Faptul că mi-am asumat vinovăția pentru ceva făptuit de unul dintre negri, mă situează, se pare, în centrul stimei lor.

Când sunt mutat înapoi la maximă securitate, Concise stă întins în pat și citește.

— Wuzz crackalackin'? zice el, un salut de amic, care ar putea însemna orice.

De vorbit, nu vorbește, decât după ce pleacă gardianul.

— Te-au tratat bine sus, la trei?

Mă apuc să-mi fac patul cu cearșafuri și o pătură.

— Da. Am primit celula cu jacuzzi și pivnița cu vinuri.

— Fir-ar să fie, întotdeauna p-asta o dau albilor, glumește el. Andrew, zice el, prima oară când îmi spune pe nume. Ceea ce ai făcut…

Îmi împăturesc prosopul.

— N-a fost nimic.

Se ridică în picioare, întinde mâna și o apucă pe a mea.

— Ai ispășit în locul meu. Asta este ceva.

Stânjenit, mă desprind de el.

— Ei, s-a terminat și să uităm.

— Nu, nu s-a terminat, zice Concise. Sticks vrea să te învețe minte în curtea de exerciții. Pune ceva la cale de mai multe zile.

Încerc să nu arăt cât sunt de speriat. Dacă Sticks aproape m-a omorât în bătaie, sub impulsul momentului, în prima mea noapte la închisoare, ce ar putea face dacă se mai și pregătește?

— Pot să te întreb ceva? zice Concise. De ce o făcuși?

Pentru că uneori a fi precaut nu are deloc legătură cu tine. Pentru că, exact pe dos decât cred deținuții, situațiile nu sunt niciodată ori albe, ori negre. Dar nu fac decât să dau din cap, pentru că nu știu cum să exprim acest lucru în cuvinte.

Concise se întinde și trage o cutie de sub patul de jos; este plină cu un adevărat arsenal de arme improvizate.

— Da, zice el. Te aud.

•

În dimineața luptei, Concise mă rade în cap. Toți deținuții implicați fac la fel, pentru că este mai dificil pentru gardieni să-i identifice pe participanți după aceea. Lama de ras de care dispunem mai iasă păr în urmă, așa că arăt de parcă aș fi fost atacat de o pisică. Mă uit ia pielea neagă, netedă a lui Concise.

— Ei bine, zic, o caut cu lumânarea, pentru că eu cred că gardienii mă vor putea identifica în mulțimea de Ciungi.

În curtea de exerciții se vor afla în același timp treizeci de oameni: zece mexicani, nouă negri și zece albi, plus eu. În ultima săptămână, un val continuu de operațiuni clandestine i-a permis lui Concise să adune suficiente arme. Am stat noaptea târziu, să le fasonăm: măciuci răsucite din *National Geographic* și lipite cu bandă adezivă folosită la bucătărie pentru însemnarea dietelor speciale; o ghioagă, o șosetă umplută cu două bucăți de săpun, ața cu un lacăt smuls de la un lanț de picioare, cu care poți izbi un dușman. Am scos lamele din aparatele de ras de unică folosință pe care le primim în fiecare dimineață și le-am fixat într-o periuță de dinți topită. Am făcut arme albe din ramele de oțel inoxidabil ale oglinzilor din celulă, din bucăți rupte din gardurile de sârmă, din suporturi de metal de la colțari, chiar și dintr-o perie de toaletă și toate au fost ascuțite în timpul nopții, pe podeaua de ciment. Mânerele armelor au fost învelite în fâșii de pânză rupte din cearșafuri și prosoape, și au fost legate strâns cu sfori de bumbac, de la

sacii în care strângem îmbrăcămintea pentru spălătorie. Astfel ții mai bine arma în mână și riști mai puțin să te tai, când o scoți să o folosești.

Arma cu care voi lupta chiar eu a fost făcută de Concise. După ce a îndepărtat vârful de metal al unui creion mecanic numărul doi, a vârât o agrafă în capătul pentru gumă, iar la celălalt a fixat un evantai, confecționat dintr-un muc de țigară. Săgeata, îndesată în tubul gol al unui pix cu pastă, poate fi suflată în ochii dușmanului, de la mică distanță.

Cum ne aliniem să ieșim în curtea de exerciții, sunt uimit că gardienii nu-și dau seama ce se întâmplă. Fiecare avem câte o armă ascunsă sub îmbrăcămintea vărgată. Odată ajunși în curte, ne adunăm în grupuri mai mari decât de obicei – nimeni nu vrea să se separe de aliați. Nimeni nu se atinge de mingea de baschet.

— Stai calm, îmi suflă Concise.

Mi se face inima cât un purice și sudoarea îmi curge pe după urechi, în scobitura de la ceafă, cândva acoperită de păr.

Nu o văd venind, ghioaga care cântă ca o pasăre colibri și mă izbește în tâmpla stângă. În cădere îmi dau seama vag de valul de trupuri ce trec pe lângă mine, și de mulțimea de picioare încolăcite. Vocea gardianului răsună pițigăiată, ca a unui copil. „Mulți deținuți s-au luat la bătaie în curtea de exerciții. Nevoie urgentă de sprijin”.

Fereastra sălii polivalente, care dă spre curtea de exerciții, se umple brusc de chipuri lipite de geam. Gardienii se revarsă pe ușa adiacentă, încercând să-i separe pe negri de cafenii și de albi, ale căror membre sunt înnodate ghem. Violența simțită de aproape are miros de sânge amestecat cu aramă și de mangal ars. Mă retrag un pas, tremurând ca apucat.

Zidul de trupuri se despică și scuipă un trunchi în spațiul de lângă mine. Sticks ridică puțin capul și ochii i se aprind.

Înregistrez cele mai ciudate detalii: mirosul de vestiar al pavajului de sub mine; tăietura de pe umărul lui Sticks, de forma Floridei; faptul că și-a pierdut un pantof. Îmi tremură picioarele când mă depărtez de el. Mâna mi se strânge pe săgeată.

Când îmi zâmbește, observ că are dinții plini de sânge.

— Îți plac negrii, zice strângând în mână arma artizanală.

Știu ce este, pentru că și Concise a vrut să facă una, dar nu a putut să procure la timp un glonț. Sfărâmi capătul de sus și pe cel de jos al unui inhalator pentru astm și pe urmă desfaci metalul. Îl aplatizezi; îl răsucești în jurul unui creion, ca să faci un tub pe dimensiunea unui glonț de calibrul 22,

ca o teacă. Îl înveleşti în pânză şi îl ţii ascuns în mână; în cealaltă ţii cuiul de detonare – orice obiect care poate lovi cartuşul glonţului, când izbeşti o mână de cealaltă. Are o precizie mortală la o distanţă de un metru şi jumătate.

Îl urmăresc pe Sticks cum ia o bucată de metal îndoit – o cheie de cătuşe, îmi dau seama – şi o ţine cu mâna dreaptă. Desface pumnul.

Cu o mişcare imperceptibilă ridic tubul meu de pix şi îl duc la gură. Săgeata ţâşneşte spre Sticks şi agrafa se înfige adânc în ochiul lui drept.

Se rostogoleşte urlând; cu mâinile tremurând, îndes tubul pixului în grătarul canalului de scurgere. Gardienii încep să împrăştie gaze lacrimogene, care mă orbesc. Aud ceva trecându-mi pe lângă ureche, încerc să disting ce este, dar ochii îmi sunt roşii de durere. Din instinct îmi dau seama că este vârful rece, de metal, al unei rachete în miniatură. Fără să ezit, apuc glonţul pe care l-a scăpat Sticks.

— Uşurel, rosteşte o voce în spatele meu.

Un gardian mă ajută să mă ridic în picioare.

— Te-am văzut încasând prima lovitură. Eşti teafăr?

Între momentul când am intrat în curtea de exerciţii şi momentul când plec din ea, m-am transformat într-o persoană pe care o recunosc doar vag. Cineva disperat. Cineva capabil de acte pe care nu mi le-am imaginat niciodată, înainte de a fi obligat să le întreprind. Cel care am fost în urmă cu douăzeci şi opt de ani.

Altă viaţă în ziua unui om.

Îi fac semn gardianului şi duc mâna la gură, prefăcându-mă că-mi şterg saliva. Apoi, dezlipind glonţul din punga obrazului, îl înghit.

5.

Frunzele amintirilor păreau
Să foșnească îndurerate în întuneric.

Henry Wadsworth Longfellow, *The Fire of Drift-wood*

DELIA

Ruthann îi spune lui Sophie că, în copilăria ei, tinerele indience hopi își purtau părul în bucle, răsucite complicat deasupra urechilor. Împarte părul lui Sophie cu o cărare, leagă fiecare parte și o răsucește strâns.

— Gata, anunță ea. Arăți exact ca o *kuwányauma.*

— Ce e aceea? întreabă Sophie.

— Un fluture cu aripi frumoase.

Pune un șal pe umerii lui Sophie și îi înfășoară două fețe elastice pe picioare, în chip de mocasini.

— Excelent! exclamă ea. Ești gata.

Astăzi ne duce la Muzeul Heard din Phoenix, unde are loc un festival. A umplut mașina cu cartoane de jocuri vechi, ceasuri stricate, stilouri care au nevoie să fie umplute, vaze ciobite și fisurate. „Dacă nu aveți ce face, ne-a spus ea, eu aș avea nevoie de ajutor”.

O oră mai târziu, stau cu Sophie pe pajiștea din fața muzeului, înconjurată de vechiturile lui Ruthann, în timp ce ea colindă prin mulțime, desfăcându-și trenciul cu păpuși Barbie spre potențialii clienți. Oamenii stau pe scaune pliante și pe pături, beau apă îmbuteliată și mănâncă pâine prăjită, care costă patru dolari. La capătul pavilionului se află un cerc, unde, la umbra unei copertine, câțiva bărbați stau aplecați peste o tobă. Vocile li se unesc și se ridică spre cer.

Mulți dintre spectatori sunt albi, dar și mai mulți sunt nativi americani. Sunt îmbrăcați în toate felurile, de la costume tradiționale până la blugi și tricouri cu steagul Statelor Unite. Unii dintre bărbați au părul strâns în cozi împletite sau cozi de cal și toți par să zâmbească. Multe fetițe au părul adunat deasupra urechilor, la fel ca Sophie.

Deodată, în mijlocul cercului apare un dansator.

— Doamnelor și domnilor, anunță maestrul de ceremonii, să-l întâmpinăm pe Derek Deer, din Sipaulovi, în Ținutul Hopi.

Băiatul nu poate avea mai mult de șaisprezece ani. Când pășește, clopoțeii prinși de costum clincăne. Poartă un curcubeu de franjuri pe umeri și în lungul brațelor, iar în jurul frunții și-a legat o bandă de piele cu un curcubeu asortat pe discul din mijloc. Sub pânza care îi acoperă șoldurile poartă un șort de biciclist.

Băiatul așază pe pământ cinci cercuri, fiecare cu un diametru de peste o jumătate de metru. Când toboșarii încep să cânte, băiatul începe și el să se miște. Bate de două ori în față cu piciorul drept, apoi cu stângul și, cât ai zice pește, ridică primul cerc și îl prinde cu mâna.

Face același luciu și cu celelalte, apoi le așază în prelungirea trupului. Pășește în două dintre ele, iar pe celelalte trei le pune unul peste altul pe verticală, apoi le deschide și le închide pe cele din vârf, ca pe un maxilar uriaș. Mișcându-și picioarele în pas de dans iese din cercuri și le etalează pe toate cinci cât are umerii de lați, aplecându-se și se transformă în vultur. Apoi se metamorfozează din cal de curse în șarpe și în fluture. Pe urmă împletește cercurile unul cu altul, un Atlas care își construiește povara și rotește sfera tridimensională în centrul ringului de spectacol. Când toboșarii scot un strigăt, el se învârtește o ultimă oară și pune un genunchi în pământ.

N-am mai văzut niciodată așa ceva.

— Ruthann, îi zic când apare în spatele meu aplaudând, a fost uluitor. A fost…

— Hai să-l cunoaștem.

Își croiește drum printre oamenii care stau pe iarbă, până ajungem la pavilionul toboșarilor. Băiatul transpiră din abundență și mănâncă un energizant. De aproape văd că, de fapt, culorile de curcubeu ale costumului sunt panglici cusute cu mâna. Ruthann îl trage curajoasă de mânecă.

— Ia te uită, se țin numai într-un fir, o să cadă, țâțâie ea. Mama ta ar trebui să învețe să coasă.

Băiatul se uită peste umăr și râde.

— Probabil că mătușa mea le-ar putea fixa, dar este prea absorbită de afaceri ca să se ocupe de unul ca mine, spune și o strânge în brațe pe Ruthann. Sau ți-ai adus acul și ața?

Mă întreb de ce n-a suflat o vorbă că dansatorul este nepotul ei. Ruthann îl îndepărtează ușor.

— Ești leit taică-tu, proclamă ea sentința și zâmbetul se întinde din nou pe fața băiatului. Derek, să ți le prezint pe Sophie și pe Delia, *ikwaatsi.*

Dăm mâna.

— Ai fost grozav.

Sophie se apleacă după cercuri și încearcă să lovească unul cu piciorul. Cercul sare câțiva centimetri și Derek râde din nou.

— Oh, o admiratoare.

— Ar putea fi și mai rău, zice Ruthann.

— Deci, ce mai faci, mătușico? întreabă el. Mama a zis… mi-a spus că te-ai dus la Centrul Medical pentru Indieni.

O umbră trece peste chipul lui Ruthann, dar dispare la fel de repede cum a apărut.

— De ce vorbim despre mine? Spune-mi dacă să pariez că vei câștiga.

— Nu știu nici măcar dacă mă voi califica anul acesta, răspunde Derek. N-am prea avut timp să exersez, cu toate câte s-au întâmplat.

Ruthann îl înghiontește în umăr și pe urmă arată spre cer. Pe un cer altminteri senin, atârnă acrobatic un nor de ploaie.

— Cred că tatăl tău a venit să se asigure că vei termina cu bine.

Derek se uită în sus la nor.

— Poate.

Se apleacă să-i arate lui Sophie cum să ridice un cerc cu un picior, în timp ce Ruthann îmi spune că cumnatul ei, tatăl lui Derek, a fost printre primii uciși în Irak. Potrivit tradiției populației hopi, trupul lui trebuia să fie trimis în țară pentru a fi îngropat în termen de patru zile, dar elicopterul care transporta rămășițele lui a fost doborât, așa că sicriul nu a ajuns decât după șase zile. Familia a făcut tot ce a putut – au folosit săpun de yucca să-i spele părul; i-au pus alimente în gură, să nu-i fie foame; i-au pus în mormânt obiectele care i-au aparținut – dar totul s-a petrecut cu două zile prea târziu și se temeau că el nu va ajunge la destinație.

— Am așteptat ore întregi, îmi spune Ruthann. Și pe urmă, chiar înainte să se întunece, a început să plouă. Nu peste tot, doar peste casa surorii mele și peste câmpul ei, și în fața clădirii la care se dusese cumnatul meu să se înroleze. Așa am știut că el a ajuns în lumea cealaltă.

Privesc norul despre care ea crede că este cumnatul ei.

— Ce se întâmplă cu cei care nu reușesc?

— Rămân să rătăcească în lumea aceasta, spune Ruthann.

Întorc mâna cu palma în sus. Mă conving singură că simt o picătură de ploaie.

•

— Ruthann, întreb în mașină, pe drumul de întoarcere de la Heard, cum se face că te-ai stabilit la Mesa?

— Locuitorii din Phoenix nu sunt destul de ferchezuiți pentru gustul meu.

— Vorbesc serios.

Mă uit în oglinda retrovizoare, să mă asigur că Sophie doarme în continuare.

— Nu mi-am dat seama că ai familie în apropiere.

— De ce se mută cineva într-un loc ca acela în care locuim noi? întreabă ea, ridicând din umeri. Pentru că nu mai ai unde să te duci.

— Te întorci vreodată pe meleagurile natale?

Ruthann dă din cap că da.

— Când vreau să-mi amintesc de unde am venit sau încotro mă îndrept.

Poate ar trebui să mă duc și eu, mă gândesc.

— Nu m-ai întrebat de ce am venit în Arizona.

— Mi-am imaginat că, dacă ai vrea să-mi spui, mi-ai spune, zice Ruthann.

Rămân cu ochii la drum.

— Tata m-a răpit când eram mică. Mi-a spus că mama murise într-un accident de mașină și m-a dus din Arizona în New Hampshire. Acum este la închisoare, la Phoenix. Eu n-am știut nimic până acum o săptămână. N-am știut în tot timpul acesta că mama este în viață. N-am știut nici numele meu adevărat.

Ruthann se uită în spate, la Sophie, care doarme ghemuită ca o moluscă, lipită de spatele Gretei.

— Cum ai ajuns să-i pui numele Sophie?

— Cred… cred că mi-a plăcut pur și simplu.

— În ziua în care i-am dat un nume fiicei mele, fiecare dintre mătușii trebuia să propună unul. Tatăl ei era un Pówolnyam, Clanul Fluturilor, așa că fiecare nume avea o legătură cu acest lucru: a fost Pólikwaptiwa, care înseamnă Fluture-Așezat-pe-Floare. Și Tuwahóima, care înseamnă Fluture-Clocind. Și Talásveniuma, Fluture-cu-Polen-pe-Aripi. Dar cel pe care l-a ales Bunica a fost Kuwányauma, Fluture-cu-Aripi Frumoase. A așteptat până în zori și pe urmă a luat-o pe Kuwányauma și a prezentat-o spiritelor pentru prima oară.

— Ai o fiică?! exclam eu uimită.

— A fost numită după clanul tatălui, dar a aparținut alor mei, spune Ruthann ridicând din umeri.

— Când a fost inițiată a primit un nume nou. Iar la școală profesorii îi spuneau Louise. Vreau să zic că numele pe care îl primești nu prea are legătură cu cine ești.

— Ce face fiica ta? întreb. Unde locuiește?

— A plecat de mult. Louise n-a înțeles niciodată că hopi nu este un cuvânt cu care descrii o persoană, ci o destinație, suspină Ruthann. Îmi este foarte dor de ea.

Privesc prin parbriz norii, întinși până la orizont. Mă gândesc la cumnatul lui Ruthann, care aduce ploaia pentru bunăstarea familiei.

— Îmi pare rău, îi spun, n-am vrut să te întristez.

— Nu sunt tristă, răspunde ea. Dacă vrei să afli povestea cuiva, atunci ea trebuie spusă cu glas tare. Dar de fiecare dată, o spui puțin diferit. Este ceva nou și pentru mine.

Ascultând-o pe Ruthann, mă gândesc că poate nu suntem matematic la egalitate; poate că a lipsi o mamă de copil este mai mult decât a lipsi un copil de mama lui. Poate că a ști cui aparții nu este egal cu a ști cine ești.

— Ai întâlnit-o pe mama ta de când ai venit? mă întreabă Ruthann.

— N-a mers tocmai bine, îi răspund, dar nu imediat.

— Cum așa?

Nu sunt pregătită să-i povestesc că mama bea.

— Nu este cum m-am așteptat să fie.

Ruthann întoarce capul și se uită pe geam.

— Nimeni nu este, niciodată, zice ea.

•

Muzeul meu preferat, când eram copil, a fost Acvariul din New England, iar locul preferat din muzeu era bazinul în care te jucai de-a Dumnezeu. Erau stele-de-mare, care își puteau revărsa conținutul stomacului și cărora le creșteau la loc brațele rupte. Erau anemone, care își puteau petrece viața întreagă într-un singur loc. Erau crabi și melci turtiți, și alge. Și mai exista un buton roșu pe care apăsam pentru a crea un val în bazin și a amesteca toate formele de viață marină, ca și cum ar fi fost rufe într-o mașină de spălat, pentru ca apoi acestea să se reașeze.

Îmi plăcea grozav să fiu agentul schimbării, cu o singură mișcare a degetului. Așteptam până ce crabul își regăsea locul și pe urmă apăsam

butonul din nou. Era uluitor să te gândești la o societate al cărei statu-quo consta în a nu exista niciun statu-quo.

Mai era un loc în Acvariu, care îmi plăcea la fel de mult. Un stroboscop care se revărsa peste șuvoiul de apă al unui robinet supradimensionat. Știam că nu era decât o iluzie optică, dar credeam că măcar în acest colț de lume apa putea curge în sens invers.

•

Ruthann mă pune la treabă, ca să facem alte păpuși. Într-o zi, pe când stăteam la masa ei din bucătărie și confecționam păpușa Barbie Divorțată – care vine împreună cu barca lui Ken, mașina lui Ken și actele de la casa lui Ken – mă întreabă:

— Cu ce te ocupai în New Hampshire?

Mă aplec să întind cleiul cu pistolul special, încercând să fixez un nasture. Dar sfârșesc prin a atașa poșeta de fruntea păpușii Barbie.

— Căutam împreună cu Greta oameni dispăruți.

Ruthann ridică o sprânceană.

— Ceva de genul K-9?

— Da, numai că noi lucrăm cu o serie întreagă de secții de poliție.

— Atunci, de ce nu faci același lucru și aici?

Mă uit la ea. „Pentru că tata este la închisoare. Pentru că mi-e jenă că mi-am câștigat existența din această muncă, fără să știu că și eu eram o persoană dispărută”.

— Greta nu este antrenată să lucreze în deșert, îi spun, formulând prima scuză care îmi vine în minte.

— Atunci, antreneaz-o.

— Ruthann, zic eu, acum nu este momentul potrivit.

— Asta nu poți să decizi tu.

— Zău? Dar cine decide?

— *Kúskuska.* Cei care sunt pierduți.

Se apleacă din nou asupra muncii ei.

Se află undeva, în acest moment, o fetiță pe care cineva vrea să o ducă peste graniță? Un bărbat care e gata să-și taie cu o lamă încheietura mâinii? Un copil care a încălecat gardul ce ar trebui să-l ferească de restul lumii? De obicei, disperații reușesc pentru că nu au nimic de pierdut. Ce se întâmplă însă dacă nu așa stau lucrurile? Dacă cineva ca mine ar fi lucrat în zona Phoenix cu douăzeci și opt de ani în urmă, tatăl meu ar fi reușit să facă ceea ce a făcut?

— Presupun că aș putea face niște fluturași, îi spun lui Ruthann.

Întinde mâna după pistolul de lipit.

— Bine, zice ea. Pentru că la confecționat păpuși ești o catastrofă.

•

În drum spre deșert, Fitz îmi spune povestea remarcabilă a unui pacient cu transplant de inimă, care s-a trezit îndrăgostit de Riviera franceză, deși el nu plecase niciodată în viața lui din Kansas; sau istoria unui pacient cu transplant total de rinichi care, după operație, a început să bea același sortiment de Martini pe care îl prefera și donatorul.

— Dacă urmăm logica aceasta înseamnă că amintirea momentului în care te-am cunoscut mi-a rămas întipărită pe globii oculari.

Fitz ridică din umeri.

— Poate că da.

— Este cea mai mare prostie pe care am auzit-o vreodată.

— Nu fac decât să-ți povestesc ce am citit…

— Dar individul acela care pe la 1900 s-a trezit că i-a trecut o suliță prin creier, accidental? îl provoc eu. A început brusc să vorbească limba din Kîrgîstan…

— Mă îndoiesc profund, mă întrerupe Fitz, deoarece Kîrgîstan nici n-a existat ca stat până acum cinci ani.

— Nu vezi esențialul, zic eu. Poate că amintirile sunt depozitate în creier și nu este obligatoriu să se refere la momente pe care le-am trăit. Dacă suntem prevăzuți de la bun început cu un întreg arsenal de experiențe, iar mintea noastră nu folosește decât o mică parte dintre ele?

— Iată o cugetare grozavă… faptul că noi doi am putea avea aceleași amintiri, din simplul motiv că așa am fost făcuți.

— Dar noi doi chiar *avem* aceleași amintiri, subliniez eu.

— Da, numai că faptul că l-am văzut pe Eric dezbrăcat are un efect cu totul diferit asupra mea, râde Fitz.

— Lămâiul acela idiot poate că nu este doar o amintire. Poate toți avem un lămâi înfipt în creier.

— Da, aprobă Fitz. Numai că al meu este o mașină Pacer din șaptezeci și opt.

— Foarte nostim…

— N-ar mai fi, dacă ai conduce-o tu. Doamne, îți amintești când s-a stricat pe drumul spre balul de sfârșit de an?

— Îmi aduc aminte uleiul de pe rochia prietenei tale. Cum o chema? Carly…?

— Casey Bosworth. Și, când am ajuns, nu mai era prietena mea.

Trag pe dreapta într-un refugiu cu pietriș și pământ roșu, și îi dau lui Fitz o sticlă cu apă și un sul de hârtie igienică.

— Ții minte ce trebuie să facem, nu-i așa?

Va lăsa o urmă după care voi merge eu și Greta, așa cum a făcut ani la rând în New Hampshire. Dar, pentru că nu cunosc ținutul, Fitz va lăsa ici-colo bucăți de hârtie igienică, prin copaci și pe cactuși, ca să știu eu că Greta este pe drumul cel bun. Fitz coboară din mașină și se apleacă înapoi pe geam.

— Nu cred că am citit în manualul de instruire cum ne apărăm de coioți.

— Nu mi-aș face griji din cauza coioților, îi spun eu dulce. Șerpii mă sperie mult mai tare.

— Nostim, răspunde Fitz și pornește, un roșcovan masiv, care va căpăta în curând culoarea rozalie a arsurii solare.

— Dacă Greta nu reușește, duceți-vă spre sud. Eu rămân cu patrula de frontieră, să bem tequila.

— Greta nu va da greș. Hei, Fitz, strig după el și îl aștept să se întoarcă, cu mâna streașină la ochi. Nu glumeam cu privire la șerpi.

Pornesc mai departe cu mașina și îl văd pe Fitz în oglinda retrovizoare, uitându-se nervos la picioare. Izbucnesc în râs. Amintirile nu sunt stocate în inimă sau în cap și nici măcar în suflet, dacă mă întrebați pe mine, ci în spațiul dintre doi oameni.

•

Indienii hopi cred că vine o vreme când nu ne mai potrivim în lumea care ne-a fost dată.

La început a fost doar întunericul și Taiowa, spiritul soarelui. El a creat prima lume și a populat-o cu făpturi care trăiau în peșterile adânci ale pământului. Dar oamenii se luptau între ei, așa că spiritul a trimis-o acolo, jos, pe Bunica Păianjen, ca să pregătească acele ființe pentru o schimbare.

Când Bunica Păianjen le-a condus în Lumea a doua, Taiowa le-a modificat. Făpturile nu mai erau insecte, ci animale cu blană, cu degete legate între ele și cu coadă. Acestea se bucurau de un spațiu pe care să-l poată colinda în voie, dar nu înțelegeau viața mai bine decât înainte.

Taiowa a trimis-o pe Bunica Păianjen înapoi, să conducă făpturile în Lumea a Treia. Animalele se transformaseră deja în oameni. Au construit

sate și au plantat porumb. Dar în Lumea a Treia era frig și mai tot timpul întuneric. Bunica Păianjen i-a învățat pe oameni să țească pături care să le țină cald; le-a spus femeilor că confecționeze vase de argilă în care să păstreze apă și alimente. Numai că fiind frig, alimentele din vase nu puteau fi gătite. Porumbul nu creștea.

Într-o zi, o pasăre colibri a venit la oameni, pe câmp. Fusese trimisă de Masauwu, căpetenia Lumii de Sus și îngrijitorul Locului Morților. El le-a adus focul și i-a învățat pe oameni secretul lui.

Cu această nouă descoperire, oamenii au putut să-și facă vasele mai dure și câmpurile mai calde, și să-și gătească alimentele. O vreme, ei au trăit în pace. Dar au apărut vrăjitorii, cu vracii cu care le făceau rău celor pe care îi urau. În loc să lucreze pământul, oamenii jucau jocuri de noroc. Femeile o luau razna și uitau de copii, așa că tații trebuiau să aibă grijă de ei. Oamenii au început să se laude că nu existau zei și că ei se creaseră singuri.

Bunica Păianjen a revenit. Le-a spus oamenilor că aceia dintre ei care aveau o inimă bună vor pleca și îi vor lăsa în urmă pe cei răi. Oamenii nu știau încotro să se ducă, dar auziseră zgomot de pași sus, în cer. De aceea mai-marii și vrăjitorii au luat pământ și au făcut din el o rândunică, au înfășurat-o într-o rochie de mireasă și i-au cântat, ca să-i dea viață.

Rândunica a zburat spre o deschidere din cer, dar nu a fost destul de puternică încât să ajungă la ea. Atunci vrăjitorii au hotărât să facă o pasăre mai puternică și au creat un porumbel. Acesta a trecut prin deschidere și s-a întors să spună: „Pe partea cealaltă există o poiană care se întinde în toate direcțiile. Dar nu există nimic viu, acolo sus”.

Cu toate acestea, șefii și vrăjitorii auziseră pași. De această dată, au confecționat un sturz și i-au spus să-i ceară Celui Care a Făcut Pașii permisiunea de a intra.

Sturzul a zburat dincolo de limita la care ajunseseră celelalte păsări. A găsit nisip și podișuri înalte. A găsit dovleci copți și porumb, și pepeni care stăteau să crape. A găsit o singură casă de piatră și pe stăpânul acesteia, Masauwu. Pe urmă sturzul s-a întors și le-a spus șefilor și vrăjitorilor că Masauwu le-ar da voie să vină și ei. Ei s-au uitat în sus și s-au întrebat cum ar putea ajunge vreodată la gaura aceea din cer.

Au plecat să-l caute pe Chipmunk, semănătorul. Chipmunk tocmai planta o sămânță de floarea-soarelui în pământ și, cu puterea lor de a cânta, oamenii au făcut-o să rodească. Numai că planta s-a îndoit sub propria greutate și nu a ajuns până la gaură.

Chipmunk a plantat un molid și pe urmă un pin, dar niciunul nu a crescut destul de înalt. În cele din urmă a plantat un bambus și oamenii au început să cânte. Ori de câte ori se opreau din cântat, ca să-și tragă sufletul, bambusul de oprea din creștere și apărea un nod. În cele din urmă, bambusul a trecut prin gaura din cer.

Numai celor mai curați oameni li s-a îngăduit să intre în această Lume a Patra. Bunica Păianjen s-a cățărat prima pe bambus, însoțită de cei doi nepoți ai ei, războinici. Când ajungeau, o pasăre colibri îi împărțea în hopi și navaho, zuni și pima, ute și supai, siucși și comanși, și albi. Nepoții războinici și-au luat mingea făcută din piele de țap și tot jucându-se cu ea au făcut înconjurul pământului, creând munți și platouri înalte. Bunica Păianjen a făcut un soare și o lună. Coiotul a aruncat în cer resturile de materiale, pentru a face stelele.

Indienii hopi îți vor spune că răul a reușit până la urmă să se cațere și el pe bambus. Că timpul acestei cea de A Patra Lumi este pe sfârșite. Dintr-o clipă într-alta ne putem trezi într-o lume nouă.

•

Adulmecarea urmei cu ogarul se înrudește cu parfumul dragostei. Parfumul care te face să visezi că îți îngropi obrajii în gâtul ființei iubite, adierea de parfum care îi face pe bărbați să se uite lung când trece o femeie frumoasă – nu sunt decât celule epidermice care se descompun. Pentru mine și pentru Greta, mirosul este o problemă extrem de serioasă.

După ce îi leg Gretei catarama de la lesă, o duc la șapca de baseball lăsată în urmă de Fitz. O ridic, o privesc pe Greta adulmecând-o cu atâta putere, încât pânza i se lipește de bot.

— Găsește, îi comand și Greta sare peste gardul îndoit și o pornește, cu nasul în pământ.

Lumea aceasta este populată cu păsări care poartă nume neobișnuite: ghionoaia comună, vulturul Harris, gaița mexicană, întâlnim agave și cactuși cholla, nalbe roz, Castilleja, năsturași. Trecem printr-o floră pe care n-am văzut-o decât în cărți – arbustul Encelia și Malvaceae, Erodium, jojoba. Trecem pe lângă cactuși mutanți, cu ramificațiile crescute spre înăuntru și nu în afară, cu vârfurile răsucite precum circumvoluțiunile creierului uman.

Greta înaintează încet pe terenul plat. Eu îmi țin privirea ațintită pe brațele voinice ale arborilor saguaros și pe gâturile demne de un Modigliani

ale florilor de ocotillo, unde Fitz mi-a lăsat din când în când câte o bucată de hârtie igienică, să mă anunțe că Greta se îndreaptă în direcția cea bună.

Câinele se oprește lângă coaja uscată a unui saguaro și se așază. Își pune toate labele ferm pe pământ și își dezgolește colții. Părul i se zbârlește pe șira spinării; mârâie.

Javelina are vreun metru douăzeci și o piele cenușie, aspră. Colții galbeni se răsucesc în jos la capete; coama se întinde pe toată lungimea spatelui. Ridică ochii de la masa din pere sălbatice și mormăie.

Nu țin minte dacă în fața unui urs trebuie să o rupi ia fugă sau să rămâi încremenit; habar nu am dacă există o etichetă a siguranței în fața unui porc mistreț. Porcul face un pas țanțoș înspre Greta, care se ferește într-o parte. O trag la țanc, ca să nu dea peste un cactus Medusa, plin de țepi.

Deodată Greta scoate un scheunat și cade jos, acoperindu-și botul cu labele. Cactusul de care nu s-a atins, a reușit cumva să i se agațe de bot. Trufa i s-a umplut de ace și câteva i s-au înfipt chiar în gingiile negre.

Urletul nefericit al Gretei trimite la cer un stol de pitulici. Surprins, porcul mistreț o ia la goană. Fără să mă gândesc de două ori, îngenunchez și o ridic pe Greta pe umăr, așa cum ar căra-o un pompier. O iau la fugă, fără să-i simt cele 34 de kilograme.

— Fitz, strig cât pot de tare și încerc să-l găsesc după urmele pe care ni le-a lăsat.

•

În spatele mașinii Explorer, stăm aplecați deasupra Gretei; eu m-am întins lângă ea, să o țin nemișcată, o mângâi pe cap și pe urechi. Fitz, lângă botul ei, îi scoate spinii cu o pensetă pe care o păstrez în trusa de urgență.

— Cred că îi spun ursulețul cholla, zice ei. Urâtă treabă… sare la tine.

Când îi deschide ușor botul, Greta se repede la el.

— Aproape am terminat, draga mea, o alină Fitz și îi scoate ultimele ace din gingii. Pe urmă se apleacă și mai mult să se asigure că n-a mai rămas niciunul. Gata. Poate ar trebui s-o duci și ia veterinar, dar eu cred că o să-i treacă.

Mă uit la Greta și apoi la Fitz, și izbucnesc în lacrimi.

— Urăsc locul acesta, îi spun. Urăsc că este atât de cald și că sunt șerpi, și că nimic nu este verde. Urăsc mirosul închisorii aceleia idioate. Vreau să mergem acasă.

Fitz se uită la mine.

— Pleacă, atunci, spune el.

Răspunsul lui scurt nu este suficient ca să mă liniștească.

— De ce nu încerci să mă scoți din starea asta?

— De ce te-aș scoate? zice Fitz. Tatăl tău nu pleacă nicăieri prea curând și el ar fi primul care te-ar îndemna să-ți vezi mai departe de viață. Lui Sophie i-ar fi mai bine în New Hampshire, într-un mediu cu care este obișnuită. Și nu se pune problema să rămâi ca să-ți cunoști mama…

— Ce vrei să spui?

— Adevărat sau fals: nu-ți pasă dacă o mai vezi sau nu.

„Adevărat", îmi vine să-i zic. Numai că nu pot.

— Am crezut că, dacă vin aici, lucrurile vor căpăta sens, îi spun, ștergându-mă la ochi cu marginea tricoului. Aș fi vrut să-mi pot aminti totul.

— De ce?

Nimeni nu mi-a pus această întrebare până acum.

— Păi, pentru că nu știu cine am fost, îi zic.

— Eu știu. Eric știe. Pentru numele lui Dumnezeu, Delia, ai o sută de martori care te pot ajuta în această privință. Dacă ții să-ți faci griji, încearcă să-ți imaginezi cine *vei* fi, de-acum înainte. Își îndoaie genunchii și se întoarce într-o parte. Vrei să știi ce cred eu?

— Cum aș putea să te împiedic?

— Cred că ești supărată pe mama ta, în primul rând pentru că te-a pierdut.

Încuviințez mormăind.

— Și ești supărată pe tatăl tău pentru că te-a luat.

— Ei bine…

— Dar mai întâi de toate, cred că ești supărată pe tină însăți, pentru că nu ai fost suficient de deșteaptă ca să descoperi totul singură, zice Fitz. Așa că, ce importanță are că ai trăit în New Hampshire, și nu în Arizona? Ceea ce contează este unde vei trăi peste cinci ani. Ce importanță are că aveai un lămâi în curtea din spate? Aș prefera să știu dacă vrei să-ți plantezi unul în grădină acum. Ce dacă ți-e frică de păianjeni, în mod nejustificat? Pentru așa ceva există hipnoza. Întinde mâna și mă trage de o coadă. Dacă nu vrei să-ți mai schimbe cineva viața încă o dată, Dee, trebuie să te schimbi chiar tu.

În momentul acela mi se limpezește mintea. De parcă cineva se duce la o fereastră, prin care tu te chinui să vezi de mai mult timp, și o spală. Unii oameni au un trecut plin de detalii, alții nu. Există o mulțime de copii

adoptați care cresc fără să aibă habar de părinții lor naturali; există infractori care ies din închisoare și devin stâlpi ai comunității lor. Omul o poate lua de la început în orice moment. Iar aceasta nu înseamnă doar o jumătate de viață, ci viața reală.

Mai există o perspectivă terifiantă asupra vieții: aceea că relațiile pe care le considerăm pietre de temelie ale personalității noastre nu ne sunt date implicit, ci reprezintă o alegere pe care o facem; este în regulă dacă te simți mai apropiat de un prieten decât de un părinte; dacă persoana care te-a trădat în trecut este una și aceeași cu aceea cu care îți construiești viitorul. Mă reazem de mașină, ametită.

— Lucrurile par atât de simple cum le spui tu.

— Iar tu le faci mai complicate decât trebuie să fie, contracarează Fitz. În concluzie: îl iubești pe tatăl tău?

— Da, răspund repede.

— O iubești pe mama ta?

— Nu m-ar lăsa el.

Fitz dă din cap.

— Delia, mă corectează el. El nu te poate *împiedica.*

Mă uit la Greta, a cărei respirație devine regulată în somn.

— Poate mai rămân puțin, îi spun.

FITZ

Am nevoie de numai o săptămână în Arizona ca să devin un mincinos profesionist. Când îmi telefonează editorul, ca să-mi ceară un material despre procesul Hopkins, las robotul să răspundă, până ce se umple cutia vocală. Când în sfârșit îi dă prin minte să mă sune la miezul nopții pe telefonul hotelului, ca să mă anunțe că am la dispoziție șase ore pentru a scrie un articol, altfel îmi pierd slujba, îi spun că îl va găsi pe birou. Pe urmă îi trimit un e-mail, să-i comunic că au fost ridicate diferite excepții în instanță, ceea ce m-a reținut la tribunal toată ziua și îi cer o păsuire. După ce trece și a doua săptămână, iar eu tot nu am produs nimic, Marge îmi cere să revin în New Hampshire și să-mi câștig salariul. Îmi cere să scriu despre niște ingineri militari care au descoperit o substanță ce previne alunecările de teren cauzate de îngheț, un subiect care îmi arată, fără urmă de îndoială, că în mintea ei am fost retrogradat.

Nu plec din Phoenix.

În schimb, mă așez și scriu ceva despre inginerii din armată și despre asfalt, și despre topirea zăpezilor primăvara, și despre pânza de apă. Decid că, dacă tot va fi îngropat undeva în mijlocul ziarului, puțină treabă de mântuială – OK, mântuială în toată regula – nu este un capăt de țară.

Până să mă dumiresc bine, această înclinare a mea spre minciună s-a răspândit ca siropul de arțar în toată existența mea, lipicioasă și aproape imposibil de curățat. Îi sun pe proprietarii pizzeriei deasupra căreia locuiesc și le spun că am avut un deces în familie și îi rog să aibă amabilitatea de a prelungi termenul de achitare a chiriei. Telefonez la birou și le explic că nu pot ajunge la ședința de luni, pentru că am o viroză respiratorie – ceva de genul SARS[16] și extrem de contagios. O las pe Sophie să-mi împletească o cunună de flori și, când mă întreabă când mergem acasă, îi răspund: „Curând”.

Când Delia se sprijină pe mine, îmi spun că aș face același lucru pentru orice prieten bun.

Aceasta este nebunia cu minciunile. Începi să le crezi chiar tu.

•

Orice jurnalist își dorește exclusivitatea poveștii unui condamnat la moarte. Vrea să fie vocea adevărului care se face auzit: vrea să fie megafonul prin care se transmit cuvintele condamnatului. Vrea ca cititorul să-l asculte pe deținut și să se gândească: „Poate că nu suntem chiar atât de diferiți”. Dar nu orice jurnalist știe că va zdrobi inima femeii pe care o iubește.

Când intră Andrew, mai slab decât mi-l amintesc și ras pe cap – pentru mine lumea se oprește în loc. Mă simt stânjenit să-l văd îmbrăcat cu uniformă vărgată, ca și când l-aș fi surprins pe bunicul în chiloți, o imagine pe care, chiar în momentul în care o zărești, îți dorești să n-o fi văzut. Pare complet altul decât îl știam, de parcă ar fi un fel de văr îndepărtat, cu trăsături asemănătoare, dar dispuse diferit. Mă întreb care a fost primul: acest Andrew sau celălalt?

Dacă vreți să știți adevărul, mă surprinde că a acceptat să mă vadă. Andrew știe că scriu pentru *Gazette,* în ciuda faptului că, practic, am crescut în casa lui.

Ridică receptorul și eu la fel. Ceea ce vreau să-l întreb, cum se uită la mine prin paravanul acela subțire, este de ce a făcut-o. În schimb, spun:

— Sper că nu te-a costat prea mult tunsoarea asta.

Când izbucnește în râs, îl văd o fracțiune de secundă – omul pe care îi știam eu.

Amintirea mea fundamentală despre Andrew înseamnă comunicare. Eu, Delia și Eric scotoceam o veche groapă de gunoi din pădure, în căutare de cioburi de ceramică și capete de săgeți indiene și sticle de elixir, când am dat peste o valiză veche. Am deschis-o și am găsit ceea ce părea a fi echipamentul unui spion – căști, un pupitru de comutatoare și un aparat de măsurat frecvențele – din care curgeau cabluri și cădeau difuzoare. Era prea mare ca să o ducem noi acasă, dar o doream neapărat și, votând rapid, am decis că, dintre părinții noștri, singurul care ar fi dispus să ne ajute era Andrew.

— Este un aparat de radioamator, ne-a spus el când a deschis valiza. Să vedem dacă putem să-l facem să funcționeze.

Andrew s-a interesat la clubul seniorilor – unii dintre obișnuiții locului și-au amintit de marca respectivă, de butoane și de potențiometre pentru controlul volumului și al frecvenței. Ne-a luat cu el la bibliotecă, să facem rost de cărți de electronică, la magazin, să cumpărăm cabluri și cleme, și în pivniță, unde mai repara el câte ceva.

Într-o zi, cu noi înghesuiți în jurul lui, a pornit aparatul de radio. Când a încercat să vorbească la microfon și să facă reglaje, din difuzoare a ieșit un scâncet pițigăiat. A trebuit să repete mesajul de două ori, dar pe urmă, spre uimirea și încântarea noastră, cineva a răspuns. Cineva din Anglia. Avantajul unui aparat de radio de acest fel este că întotdeauna găsești pe cineva cu care să vorbești. Dar trebuie să fii atent, ne-a avertizat el, să nu divulgi prea multe informații despre tine. Oamenii nu sunt întotdeauna cine par a fi.

— Andrew, îi spun acum, chiar ai crezut că puteai să scapi neprins?

Își freacă palmele pe genunchii pantalonilor.

— Este pentru tine sau pentru ziar?

— Răspunde-mi, îi zic.

Andrew lasă capul în jos.

— Nu mă gândeam la asta deloc.

*

Prizonier în deșert, așteptând-o pe Delia și pe minunatul ei câine să mă găsească sub un copac paloverde, privesc gâtul uscat al acestui pământ crăpat și mă gândesc în câte feluri poate muri omul.

În mod firesc, primul care îmi vine în minte este setea. Pentru că mi-am terminat sticla cu apă acum o oră și mă aflu încă în căldura ucigătoare a acestui deșert arid, îmi imaginez cum ar fi să mă deshidratez până la delir. Limba mi s-ar usca precum pânza de bumbac, pleoapele mi s-ar lipi. Mult mai bine – cel puțin acum – ar fi să mă înec. La început lupta ar fi neplăcută, cu tot lichidul acela pătrunzând pe unde nu ar trebui. Dar în clipa aceasta, gândul la apă – mai multă apă – este pur și simplu prea ademenitor. Mă întreb cum ar fi până la sfârșit, dacă ar veni sirenele să-ți atârne scoici la gât și să te sărute. Dacă te-ai întinde pe nisip și ai privi soarele vibrând la un milion de leghe distanță.

Sufocarea, spânzurătoarea, o rană împușcată – toate acestea ar fi prea dureroase. Dar frigul – am auzit că asta ar fi o cale frumoasă de a muri. Să zaci în zăpadă și să amorțești, în această clipă ar fi un adevărat miracol. Apoi, mai este și martirajul, de care mă apropii cu pași ai naibii de rapizi. Căci ard, chiar dacă nu pentru propriile convingeri. Când carnea se carbonizează până la os, doare mai puțin dacă știi că ai dreptate, chiar dacă toți cred că greșești?

Acest gând mă conduce la Andrew.

Și de la el, direct la Delia.

Nu cred că a murit cineva de dragoste neîmpărtășită. Mă întreb dacă voi fi eu primul.

•

După ce sunăm la ușă, o strâng pe Delia de mână.

— Ești sigură că ești pregătită să facem asta? o întreb.

— Nu, răspunde ea.

Delia îi netezește părul lui Sophie și îi îndreaptă gulerul de la bluză, până ce ea se răsucește, ferindu-se de atingerea mamei.

— Doamna aceasta are copii? întreabă Sophie.

Delia ezită.

— Nu, spune ea.

Elise Vasquez deschide ușa și o soarbe pe Delia, nu știu cum altfel aș putea descrie mai bine gestul ei. Îmi amintesc brusc de Delia pe patul de la maternitate, după ce a născut-o pe Sophie, când lumea părea să nu le mai cuprindă decât pe ele două. Presupun că este la fel pentru toate mamele în fața copilului lor.

Cineva care nu o cunoaște pe Delia așa de bine cum o cunosc eu nici nu ar remarca tresărirea bruscă a mâinii ei stângi, un tic nervos.

— Bună, zice ea. M-am gândit să mai facem o încercare.

Dar Elise se uită fix la Sophie, de parcă ar vedea o stafie – și desigur, exact asta este Sophie: o fetiță ce seamănă perfect cu cea pe care a pierdut-o Elise Vasquez.

— Ea este Sophie, face Delia prezentările. Soph, ea este…

Când ajunge la spațiul gol pe care ar trebui să-l completeze, i se aprind obrajii și nu mai spune nimic.

— Spune-mi Elise, zice mama Deliei și se lasă în jos ca să zâmbească sub privirea nepoatei.

•

Elise are părul negru, lucios, strâns în coc la ceafă și o rețea fină de riduri la colțurile ochilor și ale gurii. Poartă o cămașă țărănească, brodată cu păsări colorate și blugi, pe care au fost scrise versuri cu markerul. Ochii mi se opresc pe unul dintre ele: „Fiică din cenușă și mamă de sânge”.

— Sandburg, murmur eu.

Elise mă privește impresionată.

— În ziua de azi nu mai citesc mulți poezie.

— Fitz este scriitor, spune Delia.

— De fapt, sunt scrib la un ziar de mâna a doua.

Elise trece cu degetul peste cuvintele de pe blugi.

— Întotdeauna am crezut că este minunat să fii scriitor, spune ea. Să poți aduna laolaltă cuvintele potrivite.

Zâmbesc politicos. Adevărul este că, dacă reușesc să adun laolaltă cuvintele potrivite, este pentru că nici nu s-ar putea altfel, fiindcă pe cele nepotrivite le-am epuizat deja. Și dacă mă gândesc bine, ceea ce nu spun este probabil mai important decât ceea ce spun.

Dar poate că Elise Vasquez știe deja acest lucru.

Ea privește afară prin ușa glisantă de sticlă, în curtea din spate, unde a dus-o Victor pe Sophie, ca să se uite la cuibul unei păsări care clocește. El o ridică în brațe, pentru ca ea să poată privi mai de aproape și pe urmă dispar amândoi în spatele unor cactuși.

— Mulțumesc că ai adus-o, spune Elise.

Delia se întoarce spre ea.

— Nu te voi împiedica să o vezi pe Sophie.

Elise îmi aruncă, stânjenită, o privire.

— El este prietenul meu cel mai bun, spune Delia. Știe toată povestea.

Tocmai atunci intră Sophie alergând.

— Este grozav… au dinți în cioc, zice ea dintr-o suflare. Putem să stăm până ce ies?

Sophie o trage pe Delia de mână, până o face să se ridice în picioare. Victor se amuză din prag.

— Am încercat să-i explic că ar putea dura ceva mai mult.

Delia îi răspunde, dar o privește pe mama ei.

— Nu-i nimic. Nu mă deranjează să aștept.

Se lasă trasă de Sophie afară, spre copac.

Eu și Elise Vasquez rămânem unul lângă altul, uitându-ne după femeia pe care am simțit amândoi că am pierdut-o și care, poate, nu a fost niciodată a noastră.

•

În drum spre casă ne oprim să bem o cafea. Sophie se ghemuiește pe trotuar la cafenea, să delimiteze cu cretă colorată locul crimei, trasând conturul Gretei. Delia bate cu degetele în marginea ceștii, din care nu pare a dori să bea ceva.

— Ți-i poți imagina împreună? întreabă ea în cele din urmă, când rotițele minții nu i se mai învârtesc.

— Pe Elise și pe Victor?

— Nu, zice Delia. Pe Elise și pe tata.

— Dee, nimeni nu-și poate imagina părinții în această situație.

Ai mei, de exemplu. Trist este faptul că părinții mei *nu* au făcut nimic. Au reușit să mă aibă pe mine, desigur, dar cea mai mare parte a timpului cât am crescut, tatăl meu, comis-voiajor, întreținea relații cu o stewardesă în alt oraș, iar mama se prefăcea că acest lucru nu era adevărat.

Dar tatăl meu nu era Andrew Hopkins. În toți anii de când o cunosc pe Delia, nu-mi aduc aminte ca el să fi avut o legătură serioasă, așa că nici măcar nu-mi pot imagina ce ar dori el de la o femeie. Dacă m-ai întreba pe mine, totuși, nu știu ce ar fi putut el să vadă la cineva ca Elise. Femeia îmi sugerează o orhidee, exotică și fragilă. Andrew este mai curând ca fânul: discret, maleabil mai puternic decât ai crede.

Mă uit la forma de virgulă a gâtului Deliei, la oasele umerilor, un teren pe care l-a cercetat Eric.

— Unora nu le este dat să fie împreună, îi spun.

Deodată se îndreaptă spre noi un om zdrențăros, cu o plasă de păr pe cap și încălțat în șlapi. Speriată, Sophie se ascunde după scaunul mamei ei.

— Frate-miu, mi se adresează vagabondul, L-ai găsit pe Domnul nostru, Iisus Hristos?

— N-am știut că mă caută.

— El este salvatorul tău personal?

— Știi, îi zic, încă mai sper să mă salvez singur, într-un fel sau altul.

Omul dă din cap și buclele ce-i atârnă din creștet se unduiesc ca șerpii.

— Niciunul nu suntem destul de puternici pentru asta, răspunde el și pleacă mai departe.

— Cred că este ilegal, îi șoptesc Deliei. Sau ar trebui să fie. Nimeni nu este obligat să înghită religie odată cu cafeaua.

Când ridic privirea, o văd că se uită fix la mine.

— Cum se face că nu crezi în Dumnezeu? întreabă Delia.

— Cum se face că tu crezi?

Se uită la Sophie și chipul i se îmblânzește.

— Cred că unele lucruri sunt cu adevărat incredibile și nu ni le putem asuma întru totul.

„Ca și *vinovăția*", îmi spun eu.

Două mese mai încolo, zelotul se apropie de o pereche de vârstnici.

— Credeți în Domnul, predică el.

Delia se întoarce spre el.

— Niciodată nu este așa de simplu, spune ea.

•

Când Delia era însărcinată cu Sophie, eu am fost antrenorul ei pentru naștere. A fost de la sine înțeles că trebuia să preiau rolul, pentru că Eric, care promisese să n-o mai dea în bară, a sfârșit prin a merge la dezalcoolizare exact când au început lecțiile de pregătire. Așa m-am trezit în cercul unor cupluri căsătorite, străduindu-mă să-mi stăpânesc bătăile inimii, când asistenta m-a instruit să o așez pe Delia între picioare și să-mi pun mâinile pe abdomenul ei proeminent.

Pe Delia au apucat-o durerile în mijlocul raionului de alimente congelate de la magazinul Shaw și mi-a telefonat din biroul directorului. Până să ajungem la spital, eu intrasem deja în panică, la gândul că nu voi fi în stare să fac tot ce trebuia ca antrenor, fără să mă uit între picioare. Poate voi avea ocazia să cer să stau la capul ei. Poate reușeam să-l trag pe doctor la o parte și să-i explic situația.

După cum au decurs lucrurile, nu ar fi trebuit să-mi fac griji deloc, în clipa în care doctorul a rostogolit-o pe Delia pe o parte, ca să-i administreze

anestezia epidurală, m-am uitat la ac, am leșinat și am sfârșit cu șaizeci de copci pe frunte.

M-am trezit pe un pat de spital, lângă ea.

— Hei, cowboy, mi-a zis ea zâmbind peste piersica de căpșor ce ieșea de sub pătură, în brațele ei. Mulțumesc pentru ajutor.

— Pentru puțin, îi zic crispându-mă de durerea ce-mi pulsa în scalp.

— Șaizeci de copci, mi-a explicat Delia, eu am numai zece.

Mă uit la capul ei.

— Nu acolo, îmi zice, lăsându-mi răgaz să înțeleg. N-o să leșini din nou, nu-i așa?

N-am leșinat. Am reușit să mă târăsc până la marginea patului Deliei, ca să mă uit la copil. Îmi amintesc că am privit albastrul cețos al ochilor lui Sophie și m-am minunat că mai exista încă o persoană pe lume care înțelegea ce însemna să fii complet înconjurat de Delia, care aflase deja că lucrurile nu vor rămâne așa.

Când a intrat Eric, o țineam pe Sophie în brațe. El s-a dus direct la Delia și a sărutat-o pe buze, apoi și-a lăsat fruntea pe fruntea ei o clipă, ca și când gândurile i-ar fi putut fi transferate prin osmoză. Pe urmă Eric s-a întors și privirea i s-a lipit de fetiță.

— Poți să o ții în brațe, l-a îndemnat Delia.

Dar Eric n-a făcut niciun gest să o ia pe Sophia de la mine. Am făcut un pas spre el și am văzut ceea ce Delia probabil că trecuse cu vederea – lui Eric îi tremurau mâinile atât de tare, încât și le îngropase în buzunarele hainei.

I-am împins copilul la piept, până n-a mai avut încotro și a trebuit să o ia.

— Este în regulă, am spus șoptit – pentru Eric? Pentru Sophie? Pentru mine? – și când să transfer acest trofeu micuț în brațele lui Eric, l-am mai reținut puțin. M-am asigurat că Eric era treaz, înainte să-i dau drumul.

•

Am șaptesprezece mesaje, toate de la editorul meu. Primul începe prin a-mi cere să o sun imediat. La al treilea, Marge îmi ordonă. Mesajul numărul unsprezece îmi amintește că, dacă maimuțele pot fi expediate în spațiul cosmic, atunci cu siguranță pot fi și învățate să scrie pentru *New Hampshire Gazette.*

În ultimul mesaj înregistrat pe robot, Marge îmi spune că, dacă până la nouă dimineață nu are nimic pe birou de la mine, va umple spațiul pe care

mi l-a rezervat în pagină cu fotografiile fundului meu, făcute la petrecerea de Crăciun de la redacție.

Așa că trag storurile la motel. Dau drumul la televizor, ca să acopăr gemetele perechii de dincolo de peretele subțire. Pornesc aerul condiționat. „Andrew Hopkins, dactilografiez, nu este cel la care te-ai aștepta, când intri pe coridoarele închisorii din Madison Street".

Dau din cap și apăs tasta de ștergere făcând să dispară tot paragraful.

„Ca orice tată, Andrew Hopkins nu vrea să vorbească decât despre fiica lui".

Mă plimb în jurul patului. Cine n-ar profita de șansa de a schimba ceva în viața sa? Două sute de puncte în plus la testele de admitere în colegiu, un Pulitzer, un Heisman, un Nobel. Un chip mai plăcut, un trup mai subțire. Câțiva ani în plus lângă copiii care au crescut fără ca tu să bagi de seamă. Încă cinci minute lângă ființa iubită, care a murit.

Momentul pe care l-aș relua este cel pe care nu am avut curajul să-l trăiesc. I-aș spune Deliei cât de mult o iubesc, iar ea s-ar uita la mine așa cum s-a uitat întotdeauna la Eric.

Ceea ce vreau să scriu – ceea ce am *nevoie* să scriu – nu este articolul pentru care mă plătește *New Hampshire Gazette.* Mă așez la calculator și șterg ce-am scris. O iau de la capăt.

6.

De ce atunci nu mai avem
Nimic de spus? Ne ocupăm de altceva.
Nu am nicio amintire – dar tu? –
Că m-am întors cândva în acel loc.

Robert Frost, *The Exposed Nest*

ERIC

Asistenta lui Chris Hamilton caută timp de trei zile să dea de urma vecinilor de acum douăzeci și opt de ani ai lui Elise și Andrew. Imediat după prânz, ea bagă capul pe ușa sălii de ședințe.

— Vrei vestea bună sau pe cea rea?

Ridic privirea din vraful de documente pe care le studiez.

— Există și o veste bună?

— Păi, nu. Dar m-am gândit să te fac să te simți ceva mai bine.

— Care este vestea proastă?

Alice Young a fost o adolescentă care a locuit cu părinții în casa de lângă Elise și Andrew; o perioadă de timp a fost solicitată ca babysitter pentru Delia.

— Și?

— Acum este la Viena.

— Bun, îi spun eu. Trimite-i o citație.

— Poate te mai gândești. Se află la surorile Ordinului Crucii însângerate.

— Este *călugăriță?*

— Este călugăriță și acum zece ani a depus un jurământ al tăcerii, spune asistenta.

— Pentru numele lui Dumnezeu…

— Întocmai. Am reușit totuși să o găsesc pe cealaltă vecină, Elizabeth Peshman. Se află într-un loc care se numește Sunset Acres; presupun că este o casă pentru vârstnici.

Ar putea fi o informație utilă.

— Ai telefonat?

— Nu răspunde nimeni, zice ea.

Este o adresă din Sun City, Arizona. Nu poate fi prea departe.

— Mă duc s-o caut, spun eu.

Drumul durează două ore și dau peste atât de multe case pentru bătrâni, încât mă întreb cum o voi găsi pe aceea pe care o caut. Cu toate acestea, casiera care îmi vinde benzină și un baton de Snickers recunoaște denumirea imediat.

— După ce treceți de doi stâlpi de iluminat, o luați la stânga. Veți vedea semnul, zice ea și apasă tastele casei de marcaj.

După cum arată, Sunset Acres nu este un loc prea rău în care să-ți închei viața. Se află pe un drum care se desprinde din șoseaua principală, străjuit de saguaros și de grădini pietroase, specifice regiunii de deșert. Trebuie să mă opresc la ghereta cu stucaturi a paznicului – se pare că bătrânii aceștia țin mult la liniștea lor. Bărbatul dinăuntru este încovoiat și plin de pete de bătrânețe, arată de parcă ar fi el însuși un pensionar al stabilimentului.

— Salut, îi zic. Încerc să o găsesc pe Elizabeth Peshman. Am încercat să dau telefon…

— A căzut legătura, spune paznicul. Îmi arată o mică parcare. Nu aveți voie să intrați cu mașina. Vă conduc eu.

În timp ce pășesc alături de paznic, mă întreb ce fel de instituție este aceea care nu permite intrarea mașinilor până la clădirea principală. Pare a fi un neajuns, dat fiind că unii dintre bătrâni ar putea suferi de artroză sau chiar de handicapuri.

— A treia pe stânga, îmi spune el.

Crucile, stelele și obeliscurile din cuarț roz se întind pe sute de metri pătrați. „IUBITA NOASTRĂ MAMĂ, scrie pe o piatră de mormânt. NU TE VOM UITA NICIODATĂ. SOȚUL IUBITOR”.

Elizabeth Peshman este moartă. Nu am niciun martor cu care să coroborez faptul că acum treizeci de ani Elise Matthews era bețiva de care vorbește Andrew.

— Presupun că nici nu vorbești, zic eu cu glas tare.

Deși este o căldură ucigătoare, în ghivecele de lângă mormântul lui Elizabeth se află flori proaspete.

— Este foarte iubită, îmi spune paznicul. Sunt pensionari aici la care nu vine nimeni niciodată. Dar la ea sosesc grupuri-grupuri de foști elevi.

— A fost profesoară? întreb sesizând cuvântul. „*Profesoară.”*

— Ați găsit ce căutați? întreabă paznicul.

— Cred că da, spun eu și mă grăbesc înapoi, la mașină.

•

Când sosesc, Abigail Nguyen amestecă niște paste. Este o femeie micuță, cu două noduri de păr în vârful capului, ca urechile de urs; ridică privirea spre mine și zâmbește.

— Trebuie să fiți domnul Talcott, spune ea. Intrați.

Când grădinița la care se ducea Delia s-a închis la mijlocul anilor 1980, Abigail și-a deschis una particulară cu predare după metoda Montessori, în subsolul unei biserici. A fost a treia școală pe lista din Pagini Galbene și mi-a răspuns la telefon chiar ea.

Luăm loc, niște uriași pe scaune în miniatură.

— Doamnă Nguyen, sunt avocat și lucrez pentru o doamnă căreia i-ați fost educatoare la sfârșitul anilor 1970… Bethany Matthews.

— Cea care a fost răpită.

Mă foiesc.

— Bine, acest lucru nu a fost încă dovedit. Eu îl reprezint pe tatăl ei.

— Am urmărit toată povestea în ziare și la știrile locale.

Ca toată lumea din Phoenix.

— Mă întreb, doamnă Nguyen, dacă mi-ați putea spune ceva despre Bethany, cea de atunci.

— Era un copil bun. Tăcută. Avea tendința să lucreze singură, și nu împreună cu ceilalți copii de vârsta ei.

— Ați avut ocazia să-i cunoașteți părinții?

Profesoara de uită o clipă în altă direcție.

— Uneori Bethany venea la grădiniță dezordonată, cu hainele murdare… era un semnal de alarmă pentru noi. Cred că am și sunat-o pe mama ei… cum ziceți că se numea?

— Elise Matthews.

— Da, așa este.

— Ce-a spus Elise când i-ați dat telefon?

— Nu mai țin minte, spune doamna Nguyen.

— Altceva vă mai amintiți despre Elise Matthews?

Profesoara încuviințează.

— Presupun că vă referiți la faptul că mirosea ca o distilerie.

Simt cum îmi crește pulsul.

— Ați anunțat serviciile de protecție a copilului?

Profesoara devine rece.

— Nu au existat indicii de abuz.

— Ați spus că fetița venea la școală dezordonată.

— Este o mare diferență între un copil care nu face baie în fiecare seară și unul neglijat de părinți, domnule Talcott. Nu este treaba noastră să menținem ordinea în casa omului. Ascultați ce vă spun – am văzut copii arși pe tălpi de părinți, cu țigările, și am văzut copii venind la grădiniță cu oase rupte și cu urme de lovituri pe spate. Am văzut copii care se ascundeau în debara la închiderea cursurilor, pentru că nu voiau să se ducă acasă. Doamna Matthews iubea poate prea mult cocktailul de după-amiază, dar își adora fetița și Bethany simțea acest lucru.

„Dacă ai ști", mă gândesc eu.

— Doamnă Nguyen, vă mulțumesc pentru timpul acordat.

Îi întind cartea de vizită, pe care am adăugat numărul de telefon al lui Chris Hamilton.

— Dacă vă mai amintiți ceva, vă rog să-mi telefonați.

Tocmai pornesc motorul în parcare, când cineva îmi bate în geam. Doamna Nguyen stă cu brațele încrucișate.

— A existat un incident, îmi spune ea când las geamul jos. Doamna Matthews nu a venit s-o ia. Am dat telefon acasă și am tot sunat, dar nu a răspuns nimeni. Am ținut-o pe Bethany și la programul de după-amiază, și pe urmă am dus-o eu cu mașina acasă. Când am ajuns, mama dormea dusă pe canapea… așa că am luat copilul la mine acasă în noaptea aceea. A doua zi, doamna Metthews și-a cerut mii de scuze.

— De ce nu l-ați sunat pe tatăl lui Bethany?

O pală de vânt desprinde o șuviță din cocul doamnei Nguyen.

— Părinții erau în divorț. Cu o săptămână înainte, mama ne ceruse în mod special să nu-i permitem soțului ei niciun contact cu copilul.

— Cum așa?

— Ceva legat de o amenințare, dacă-mi aduc bine aminte, spune doamna Nguyen. Ea avea motive să creadă că el voia s-o ia pe Bethany și să fugă cu ea.

•

Andrew pare mai slab, deși ar putea fi vorba doar despre uniforma largă de deținut.

— Ce face Delia? mă întreabă el, ca întotdeauna.

De această dată însă nu-i răspund. Sunt pe cale să-mi pierd răbdarea.

Rămân cu mâinile în buzunare.

— Mi-ai spus că ai răpit copilul sub impulsul momentului, ceva ca reflexul genunchiului. Mi-ai spus că atunci când te-ai întors acasă după pătura Deliei, ai găsit-o pe fosta nevastă adormită și că ți-ai dat seama că a venit vremea să preiei controlul asupra situației. N-am înțeles eu bine?

Andrew încuviințează dând din cap.

— Atunci, cum explici faptul că ai amenințat că vei lua copilul de la mama lui, înainte de a face acest lucru?

Frustrat, lovesc un scaun cu piciorul încât îl fac să sară învârtindu-se prin mica sală de întruniri.

— Ce altceva nu mi-ai mai spus, Andrew?

Mușchii i se încordează pe gât, dar Andrew nu răspunde.

— Nu pot să fac asta singur, îi spun și ies din încăpere fără să mă uit înapoi.

•

Cu treizeci de zile înaintea procesului lui Andrew, statul înștiințează martorii. Eu răspund ca de obicei – solicitând cazierul fiecărui martor pe care intenționează să-l citeze procurorul. Este un lucru fundamental într-un proces penal, pentru cei care nu au argumente să se apere: fă tot ce poți să dai găuri în orice și în tot ce îți aruncă statul în cale.

Ridic corespondența din cutia de scrisori și ies alergând spre tribunal, pentru audierea programată de Emma Wasserstein. Așteptând să fiu primit de judecător în sală, deschid plicul. Delia nu are cazier, bineînțeles, așa că înăuntru sunt numai două documente. Nu mă surprinde să aflu că detectivul LeGrande are cazierul curat, polițistul care a răspuns în trecut de cazul de răpire. Al doilea document îmi trezește însă interesul, cel referitor la Elise Vasquez. Mama Deliei a fost arestată pentru conducere sub influența alcoolului, după un accident rutier din 1972.

Este o infracțiune. S-a petrecut când era însărcinată cu Dee. Nu va fi ușor, dar nu încape îndoială că voi încerca să o atac pe Elise cu această condamnare, când se va afla în boxa martorilor. Este vorba despre argumentul credibilității: memoria unei persoane pentru care băutura este o boală cronică poate fi pusă sub un mare semn de întrebare.

Știu asta mai bine decât oricine.

Emma Wasserstein apare de după colț și se oprește brusc, când mă vede la ușa judecătorului.

— Nu este gata încă?

Mă uit la pântecul ei impresionant.

— Spre deosebire de tine, îi spun, se pare că nu.

Își dă ochii peste cap.

— Poate că nu ai primit înștiințarea, dar nu mai suntem în clasa a șaptea.

Ușa se deschide și asistenta judecătorului Noble ne primește în birou.

— E arțăgos, ne avertizează în șoaptă. Cred că nu și-a luat proteinele azi.

Ne retragem pe locurile noastre și-l așteptăm pe judecătorul Noble să ne anunțe că avem voie să vorbim.

— Doamnă Wasserstein, oftează el, ce mai este de data aceasta?

— Onorată instanță, aș dori să acceptați ca dovadă un act de comportament prealabil neadecvat. Și anume condamnarea lui Charles Matthews pentru agresiune, în decembrie 1976. Se încadrează la motive.

— Domnule judecător, este un prejudiciu, îi spun. Este vorba despre o ceartă care a avut loc cu mulți ani în urmă și care este total irelevantă pentru acuzația actuală.

— Irelevantă? Emma se uită fix la mine. Ai observat cumva pe cine a bătut clientul dumitale la vremea aceea?

Îmi întinde o copie a vechii acuzații de agresiune – aceeași peste care mi-am aruncat ochii atunci când am descoperit-o și am considerat că nu avea legătură cu cazul. Privirea mi se oprește pe numele victimei: Victor Vasquez.

Cu șase luni *înainte* de a-și răpi fiica și cu trei luni *înainte* de divorț, Andrew l-a bătut pe bărbatul care avea să se căsătorească ulterior cu fosta lui soție.

Ceea ce trimite într-adevăr la motiv – și anume răzbunarea, dacă nevasta întreține relații cu un individ, încă dinainte să fi ieșit tu pe ușă.

Judecătorul își adună în dosar hârtiile de pe birou.

— O accept, zice el. Reclamantul mai dorește ceva?

Emma dă din cap că da.

— Onorată instanță, cred că este evident pentru toată lumea că domnul Talcott nu a înștiințat în scris că merge pe un caz de legitimă apărare. Aceasta mă face să cred că abordează cazul ca fiind o calomnie din partea lui Elise Vasquez.

Este exact ceea ce intenționez să fac.

— Doresc să spun spre a fi consemnat, că sper din toată inima că procesul nu se va transforma într-o campanie de defăimare a victimei, doar pentru că avocatul reclamantului nu are nimic onorabil de zis despre propriul client.

Judecătorul mă țintuiește cu privirea.

— Domnule Talcott, nu știu dacă în tribunalele din New Hampshire este acceptată asasinarea caracterului, dar puteți fi sigur că aici, în Arizona, ea nu este permisă.

— Asasinarea adevărată, totuși, ar fi altă poveste, murmur pentru mine însumi.

— Ce-ați spus? mă întreabă judecătorul.

— Nimic, onorată instanță.

Andrew este cum nu se poate mai vinovat de răpire, dar trebuie să existe o cale de scăpare. Așa funcționează regula în apărare: întotdeauna pledezi *nevinovat* când, de fapt, vrei să spui că este *vinovat, dar cu motive întemeiate.* Pe urmă stai de vorbă cu clientul, iar el îți furnizează detalii din viața lui amărâtă, care ar putea câștiga compătimirea juraților.

Presupunând totuși că acele detalii din nefericita ta viață nu-ți zădărnicesc planurile la fiecare pas. Mă gândesc la ce mi-a spus educatoarea, că Andrew amenința să-și ia fiica; la expresia suficientă a Emmei când mi-a înmânat vechea acuzație de agresiune a lui Andrew. Ce mai există și el nu mi-a spus, dar ar putea complica acest caz și mai mult?

— Ai treizeci de zile să scoți iepurele din pălărie, domnule avocat, zice judecătorul Noble. Ce mai stai?

•

Când Andrew intră în sala de conferință a închisorii, ridic ochii spre el.

— Hai să adăugăm și asta pe lista lucrurilor despre care ar trebui să-i vorbești avocatului tău, care face tot ce poate ca să-ți obțină achitarea: că condamnarea ta anterioară, după o bătaie la cârciumă, l-a implicat, din întâmplare, pe următorul soț al nevestei tale.

Mă privește surprins.

— Am crezut că știi. Scria acolo, în dosarul de trimitere în judecată.

— Nu vrei să mă luminezi un pic mai mult?

Se uită la mine lung.

— L-am văzut, mărturisește, cu vocea frântă. L-am privit atingând-o.

— Pe Elise?

Andrew dă încet din cap.

— Cum ai descoperit că se petrecea ceva?

— Delia îmi desenase ceva cu creionul pe o bucată de hârtie. Când am vrut s-o atârn pe perete la birou, am observat întâmplător că avea ceva scris pe spate. M-am gândit că poate era ceva important și am întors hârtia… era

o scrisoare pe care Elise i-o adresase cuiva pe nume Victor. Eram căsătoriți. O *iubeam*. Înghite greu. Când am întrebat-o pe Dee de unde luase hârtia, mi-a spus că din sertarul de lângă patul lui mami. Iar când am întrebat-o dacă cunoaște vreun Victor, mi-a spus că era domnul care venea pe la noi să doarmă cu mami.

Andrew se ridică în picioare și se duce spre ușa cu un geam mic, cu dungi.

— Ea fusese în casă. Și era doar un copilaș. Își pune mâinile în șold. Într-o zi m-am întors mai devreme de la serviciu și i-am prins împreună.

— Și l-ai zdrobit atât de rău, încât a avut nevoie de șaizeci și cinci de copci, îi zic. Emma Wasserstein va folosi episodul ca să explice de ce te-ai întors peste șase luni și ai răpit copilul. Va spune că a fost un act premeditat de răzbunare.

— Poate chiar a fost, murmură Andrews.

— Să *nu* spui asta în mărturie, pentru numele lui Dumnezeu!

Se întoarce brusc spre mine.

— Atunci să inventezi *tu* o poveste, Eric. Dă-mi dracului un scenariu și voi spune ce vrei tu.

Ar fi prea mult pentru orice avocat al apărării, îmi dau seama: clientul care vrea să facă orice îi ceri. Dar de această dată este altceva, pentru că orice fațadă i-aș construi adevărului, am știi amândoi ce se ascunde în spatele ei. Andrew nu vrea să-mi spună mai mult și deodată îmi dau seama că nici nu vreau să aud mai mult. Așa că aleg două cuvinte din nisipurile mișcătoare dintre noi.

— Andrew, îi spun apăsat, renunț.

•

Fitz încearcă să aprindă focul. Și-a lăsat ochelarii jos, pe pământul prăfos, astfel încât aceștia să capteze razele soarelui și să aprindă hârtia mototolită pe care a așezat-o sub rame.

— Ce faci? îl întreb slăbindu-mi cravata când mă apropii de rulotă.

— Cercetez piromania, îmi zice el.

— De ce?

— De-aia.

Se uită spre soare, pe urmă întoarce ochelarii puțin mai spre stânga.

— I-am spus lui Andrew că renunț, îl anunț eu.

Fitz se ridică.

— De ce ai făcut asta?

Mă uit la experimentul cu combustia și răspund:

— De-aia.

— Nu, nu poți, mă contrazice el. Nu-i poți face Deliei așa ceva.

— Nu cred că este sănătos să ai o soție care se uită la tine și își zice: „Ei bine, el este individul care l-a băgat pe tata la pușcărie, pe zece ani”.

— Dar nu crezi că o va durea și mai tare când va afla ce ai făcut?

— Nu știu, Fitz, zic eu apăsat, gândindu-mă cine vorbește. Poate va afla mai întâi ce faci tu.

— Ce să aflu? întreabă Delia ieșind din rulotă.

Se uită de la mine la Fitz.

— Ce faceți aici?

— Încerc să-l conving pe logodnicul tău să nu fie un ticălos.

Mă uit la el amenințător.

— Vezi-ți de treaba ta, Fitz!

— N-ai de gând să-i spui? mă provoacă el.

— Sigur, răspund. Fitz scrie despre proces pentru ziarul lui.

Mă simt un om de nimic.

Delia se trage un pas înapoi.

— E adevărat? zice ea rănită.

Fitz este roșu la față, furios.

— De ce nu-l întrebi pe Eric ce a făcut *el* azi?

Este prea mult. Mai întâi discuția din biroul judecătorului, pe urmă cearta cu Andrew, iar acum asta. Îl dobor pe Fitz la pământ, lovindu-i ochelarii în timp ce ne încăierăm. Fitz a devenit mai puternic decât ultima dată când ne-am bătut, trebuie să fi trecut o veșnicie de atunci. Îmi zdrobește fața în pietriș, cu mâna încleștată în ceafă. Îi trag un cot în burtă și reușesc să-l domin, apoi începe să sune telefonul meu mobil.

Îmi amintește că, în pofida acțiunilor mele, nu mai sunt un adolescent prostănac.

Mă încrunt când văd un număr necunoscut.

— Talcott, răspund.

— Sunt Emraa Wasserstein. Vreau să te anunț că voi adăuga un martor pe listă. Se numește Rubio Greengate. Este individul care i-a vândut clientului tău cele două identități, în 1977.

Mă duc în spatele rulotei, ca să nu mă audă Delia.

— Nu-mi poți arunca asta în spate acum, îi spun fără să-mi vină să cred. Voi obiecta când vei depune moțiunea.

— Nu-ți arunc nimic în spate. Ai la dispoziție două săptămâni. Mâine-dimineață vei avea pe birou rapoartele poliției despre interogatoriul pe care i l-am luat.

Înseamnă că acuzarea a stabilit un martor care îl va lega pe Andrew de răpire și, pentru motive pe care nu le-am înțeles niciodată, juriul ține minte cuvintele unui martor, chiar dacă relatările lui nu sunt prea exacte. Mă pregătesc să-i spun Emmei că puțin îmi pasă, că mă retrag din acest caz începând din momentul acesta, dar nu fac decât să închid telefonul și să mă duc înapoi, la locul unde Delia a rămas singură.

Pare distrusă. De ce n-ar fi? Nu se întâmplă în fiecare zi să afli că un om în care ai avut încredere te-a mințit; pentru Delia, devine o obișnuință.

— I-am spus lui Fitz să se ducă la dracu', îmi comunică liniștită. I-am spus și că mă poate cita, cu caractere în corp 20. Se întoarce spre mine. Trebuia să-mi închipui că, dacă a bătut atâta drum până aici, are probabil un interes.

— Dacă mă întrebi pe mine, spun, cred că n-a vrut să scrie despre povestea asta, cum n-ai vrea nici tu să o vezi publicată.

— I-am spus lucruri pe care nu ți le-am spus nici măcar *ție*... Doamne, Eric, l-am luat *cu mine,* ultima oară când am fost s-o văd pe mama. Își dă la o parte părul căzut pe față. Ce altceva nu este în regulă?

— Ce vrei să spui?

— Fitz a zis că ai ceva să-mi spui. Este ceva în neregulă cu cazul tatei?

Se uită la mine cu ochii ei căprui frumoși, cei pe care îi țin minte dintr-o mie de momente ale vieții mele: duminica de vară în care m-am dat mare sărind de pe cea mai înaltă trambulină a piscinei municipale; vacanța din februarie, când mi-am rupt piciorul la schi; noaptea în care am făcut dragoste cu ea pentru prima oară.

În stânga piciorului ei, hârtia care a rămas lângă ochelarii lui Fitz se aprinde.

— Nu e nimic în neregulă cu cazul, mint eu și nici nu-i spun că renunț.

•

Noaptea în Arizona este de o frumusețe aproape ireală. Eu și Sophie stăm pe acoperișul rulotei, înveliți într-o pătură. Îi arăt fetiței Carul Mare și Centura lui Orion, și o stea roșie care pâlpâie. Dar pe ea o interesează mai mult să identifice alfabetul. Chiar azi-dimineață am găsit una dintre depozițiile mele pe masa din bucătărie, acoperită cu șiruri întregi de litera B.

— Tati, zice ea arătând cu degetul. Văd un W.
— Bravo ție!
— Și încă un W.

•

Este lună plină și, când Sophie arată spre stele, văd clar cele trei litere: W-O-W. Spre surprinderea mea, când le citesc pe fiecare în parte, ea îmi spune cuvântul.

— M-a învățat Ruthann, îmi explică Sophie. Știu cuvântul *wow* și cuvântul *cat* și *dog,* și *yes*[17].

Când se reazemă între genunchii mei, îmi dau seama că, dacă mi-ar fura-o cineva pe Sophie, chiar dacă persoana care ar face-o ar fi Delia, aș căuta-o până la capătul vieții. Aș întoarce pe dos fiecare stea, dacă asta ar trebui, ca să o găsesc. Dar în același timp, dacă aș ști că are de gând cineva să mi-o fure, vă garantez că eu aș lua-o primul și aș fugi cu ea.

Sophie se ridică brusc și se apleacă înainte, uitându-se la mine cu capul în jos, printre picioare. Pe urmă se uită în sus la cer, iar eu intru în panică, speriat că ar putea cădea de pe rulotă.

— Știi că, dacă citești WOW cu capul în jos, iese MOM[18]?
— N-am băgat de seamă până acum.
Sophie se reazemă de pieptul meu, în dreptul inimii.
— Cred că intenționat este așa, zice ea.

•

La un moment dat, după miezul nopții, Delia se urcă pe acoperișul rulotei și se așază lângă mine, cu picioarele încrucișate.

— Tata va face închisoare, nu-i așa? zice ea.
O depun blând pe Sophie pe un pat de pături; a adormit la mine în brațe.
— Într-un proces cu juriați nu știi niciodată…
— Eric.
Las capul în jos.
— Are toate șansele.
Închide ochii.
— Câți ani?
— Maximum zece.
— În Arizona?
O cuprind cu brațul.
— Hai să vorbim atunci când o să se întâmple.

Sub luna care ne urmărește ca un vultur, îmi plimb mâna pe părul revărsat ca un râu și pe peisajul umerilor ei. Ne strecurăm împreună în sacul de dormit – un loc strâmt – și ea se așază deasupra, cu picioarele întinse peste ale mele, cu pielea umedă. Suntem atenți să nu facem zgomot – Sophie doarme la câțiva centimetri mai încolo – și asta schimbă sensul actului. Fără cuvinte, celelalte senzații se amplifică. Sexul devine disperat, secret, precis ca un balet.

Ne mișcăm în ritm cu coioții care cutreieră deșertul și cu șerpii ce se încolăcesc în nisip. Ne mișcăm sub stelele care curg peste noi ca niște scântei. Ne mișcăm și trupul ei înflorește.

Apoi ne întoarcem pe o parte, încă îmbrățișați, prea strânși unul într-altul ca să poată pătrunde ceva între noi.

— Te iubesc, șoptesc cu capul lipit de pielea ei.

Cuvintele cad în scobitura delicată a gâtului, o cicatrice rămasă după un accident la săniuș.

Dar Delia o are de când am cunoscut-o, la vârsta de patru ani. Accidentul cu sania trebuie să se fi petrecut mai înainte, pe vremea când locuia la Phoenix.

Unde nu ninge.

— Dee, o strig nerăbdător, dar ea a adormit deja.

Visez că alerg pe suprafața lunii, unde totul cântărește mai puțin, inclusiv îndoiala.

•

Andrew intră în sala de întâlnire a clientului cu avocatul.

— Credeam că ai renunțat.

— Asta a fost ieri, îi răspund. Ascultă, cicatricea, cea de pe gâtul Deliei… nu e de la un accident la săniuș, nu-i așa?

— Nu, a fost o mușcătură de scorpion.

— A mușcat-o un scorpion de *gât*?

— A mușcat-o de umăr, dar când a găsit-o Elise, era deja destul de rău. La spital au încercat să o intubeze, dar nu reușeau prin metoda obișnuită, așa încât i-au făcut o mică tăietură în trahee și au conectat-o trei zile la un ventilator, până a reușit să respire singură din nou.

— La ce spital ați dus-o?

— La cel baptist, din Scottsdale, zice Andrew.

Dacă Delia a fost dusă la spital în 1976 pentru o mușcătură de scorpion, trebuie să existe o fișă: dovada scrisă că sub grija exclusivă a mamei,

copilul fusese vătămat. Dacă se întâmplase o dată, se putea repeta. Și aceasta ar fi fost o justificare suficientă pentru ca juriul să înțeleagă de ce un tată protector ar fi fugit cu fetița lui.

Îmi adun hârtiile și îi spun lui Andrew că îl voi ține la curent. Pe urmă alerg la parcarea din spatele închisorii, unde dau drumul la aerul condiționat din mașină și îi telefonez Deliei pe celular.

— Ghici, îi spun când răspunde. Cred că știu de ce ți-e frică de insecte.

•

Spitalul Baptist din Scottsdale se numește acum Scottsdale Osborn. O funcționară care urmărește povestea răpirii la știrile locale i-a dat Deliei vechea fișă medicală în schimbul unui autograf. Ne așezăm amândoi, într-un birou al arhivei, înconjurați de pereți întregi de fișete, pline cu etichete colorate. Delia deschide dosarul și mirosul mucegăit al trecutului se ridică din pachetul subțire de documente. O privesc cum răsfoiește paginile și mă întreb dacă își dă seama că același timp își pipăie cicatricea cât o monedă, de la baza gâtului.

— Citește tu, zice după o clipă, împingând dosarul spre mine.

BETHANY MATTHEWS. Data consultației: 24.11.76.

Istoric: vârsta 3 ani, feminin, alb; adusă de mamă după mușcătură probabilă de scorpion, umăr S, aprox. 1.00 h înainte de internare. Pacienta reclamă durere în umărul stâng și dificultate în respirație, greață și vedere dublă. Mama susține că pacienta a avut spasme intermitente ale brațelor și două episoade de vomă, fără sânge, fără bilă. Fără pierderea cunoștinței, fără dureri în piept, fără sângerare.

Antecedente: niciunul.

Alergii: nu se cunosc

Tetanos: la zi

Examinare fizică: 128/88 177 34 99,8 98% 20 kg. Anxioasă, agitată, 3 ani ¥, în suferință moderată.

Cap, ochi, nas, gât, urechi: nistagmus orizontal, pupile rotunde egale, cu reacție la lumină și acomodare, salivare abundentă, optic clar.

Gât: suplu, nontensionat, fără limfadenopatie, fără tiromegalie

Plămâni: ușor ronchus bilateral, efort la respirație ușor crescut, fără refracție

Cardiovascular: regulat, accelerat, fără m, r, g

Abdomen: s/nt/nd/+bs

EXT: 2x3 eritem pe umăr st. posterior, fără echimoze, fără sângerare. 2 + pulsații distale x 4

Neuro: alert, anxios, nistagmus orizontal la latura st., mobilitate oculară disconjugată, pareză facială st., reflex de vomă afectat. 5/5 rezistență x 4 extremități, sensibil la atingere ușoară, exceptând zona adiacentă afectată de venin, opisthonus ocazional

Date de laborator: leucocite 11/6 Hct - 36 Plt 240 Na 136 K 3.9 Cl 100 HCO_3 24 Uree 18 Cr 1.0 gluc 110 Ca 9.0 INR 1.2 TTP 33.0 Sumar de urină Sp Gr 1,020, 25–50 leuc., 5–10 hem., 3 + BAC 1 + SqEpi, + nitriți, + LE

Diagnosticul Departamentului de Urgență: Pacientul s-a prezentat la Urgență cu s/s consistent, cu *otrăvire* severă. După 2 ms Versed i.v. starea s-a îmbunătățit inițial, dar pacientul a devenit agitat când doctorul Young a încercat să-i scoată hainele pentru o examinare completă. Ser antivenin nedisponibil. Dozele suplimentare de Versed au fost ineficiente și s-a luat decizia sedării și anestezierii pacientului pentru intubare. Din cauza secrețiilor abundente, nu s-a putut intuba orotraheal și s-a efectuat cu succes cricotirotomie cu un ac. Pacientul a fost internat ulterior la terapie intensivă pediatrică, unde i s-a făcut traheostomie prin chirurgie generală.

Pacient ventilat 3 zile. Urocultura a dezvăluit o infecție a tractului urinar și echipa de la terapie intensivă a fost notificată în acest sens.

— Nu înțeleg, murmură Delia.

— Nu puteai să respiri, îi spun citind superficial însemnările. Așa că doctorii te-au operat și au făcut o deschizătură în gât, și te-au conectat la aparate care respirau în locul tău.

Citesc mai departe pe foaie:

S-a solicitat prezența unui asistent social deoarece mama s-a prezentat în stare de ebrietate; a fost notificat tatăl.

Iată dovada, scrisă negru pe alb, că medicii au văzut-o pe Elise atât de beată, încât au considerat că nu era în stare să aibă grijă de copilul ei.

Delia se întoarce spre mine.

— Nu-mi vine să cred că nu-mi amintesc acest episod.

— Erai mică, îi justific eu.

— N-ar trebui să știu măcar că am stat în spital câteva nopți? Că am respirat printr-un ventilator? Sau că m-am luptat cu doctorul? Adică, uite ce scrie, Eric, că a fost nevoie să mă *sedeze.*

Se ridică brusc în picioare și iese din cabinet, să întrebe asistenta de la administrație unde este secția de terapie intensivă pentru copii. Foarte hotărâtă, ia liftul și se duce sus.

Locul s-a schimbat, cu siguranță, față de cum era pe atunci. Pe pereți sunt desene în culori vii, reprezentând acvarii și prințese din desenele lui Disney, iar ferestrele sunt pictate în curcubeu. Copiii conectați la perfuzii străbat holurile însoțiți de părinți; bebelușii plâng în spatele ușilor închise.

O adolescentă care lucrează voluntar în spital iese din alt lift și trece pe lângă noi, ascunsă în spatele unui buchet de baloane. Le duce în salonul de vizavi; pacienta este o fetiță.

— Le putem lega de pat, întreabă ea, să vedem dacă plutesc?

— Eu nu am avut baloane, murmură Delia. Nu erau permise la terapie intensivă.

Trece înaintea mea, dar se află la mii de kilometri depărtare.

— El mi-a adus bomboane, în schimb… o acadea, în formă de scorpion. Mi-a spus să-l muşc şi eu pe el.

— Tatăl tău?

— Nu cred. E o nebunie, dar a fost cineva care semăna cu Victor. Individul cu care este căsătorită mama acum. Delia clatină din cap, uluită. Mi-a zis să nu spun nimănui că a venit să mă vadă.

Îmi şterg talpa pantofului pe linoleum.

— Ha! exclam.

— Dacă am fost muşcată în 1976, părinţii erau căsătoriţi încă. Delia se uită la mine. Poate că… poate că mama avea o relaţie extraconjugală, Eric.

Nu-i răspund.

— Eric, spune Delia, ai auzit ce-am spus?

— Aşa este.

— Poftim?

— Mi-a spus tatăl tău.

— Şi mie nu mi-ai spus nimic?

— Nu puteam să-ţi spun, Delia.

— Ce altceva mai ascunzi?

Îmi trec prin minte o sută de răspunsuri, de la detaliile conversaţiilor pe care le-am purtat cu Andrew la închisoare, până la mărturia pe care am obţinut-o de la fosta educatoare de grădiniţă a Deliei, lucru pe care, spre binele ei, n-ar trebui să le afle, deşi nu m-ar crede dacă i-aş spune acest lucru.

— *Tu* ai vrut să-l reprezint eu pe tatăl tău, argumentez eu. Dacă îţi spun ce aflu de la el, mi se ia cazul sau sunt dat afară din Barou. Aşa că alege, Delia. Vrei să te pun *pe tine* pe primul loc… sau *pe el*?

Îmi dau seama prea târziu că nu trebuia să pun o asemenea întrebare. Trece pe lângă mine fără un cuvânt şi pleacă pe coridor, cu paşi mari.

— Delia, aşteaptă, o strig când intră în lift. Bag mâna între uşi, să le împiedic să se închidă. Stai. Îţi promit; îţi voi spune tot ce ştiu.

Ultimul lucru pe care îl văd înainte să se închidă uşile sunt ochii ei: căprui, blânzi, răniţi, dezamăgiţi.

— De ce să încep acum? spune ea.

•

Taxiul mă lasă la Hamilton, Hamilton, dar în loc să intru în birou, o iau pe prima la stânga şi o pornesc pe jos pe străzile din Phoenix. Ajung atât de

departe, încât magazinele cu fațade din stucatură au dispărut și mă trezesc în locuri în care copii în pantaloni scurți stau adunați ciorchine la colțul străzilor, urmărind circulația autovehiculelor cu ochii galbeni, ficși. Trec pe lângă o drogherie cu vitrina bătută în scânduri, pe lângă un magazin de peruci și un chioșc pe care citesc scris în mai multe limbi ACCEPTĂM CECURI.

Delia are dreptate. Dacă am reușit să găsesc o modalitate de a o împiedica pe ea să afle ce mi-a spus tatăl ei, cu siguranță aș fi găsit și calea de a împiedica Baroul să afle ce i-aș fi putut spune ei. Nu contează că din punct de vedere deontologic n-ar fi trebuit să-i dezvălui nimic despre cazul tatălui ei sau despre trecutul ei, pe care nu și-l aduce aminte. Nu contează că așa le-am promis judecătorului Noble și lui Chris Hamilton, garantul meu din acest stat. Ideea e că etica impune standarde înalte, dar afecțiunea țintește mai sus. Pe termen lung, ce importanță are să fii un avocat bun? Pe cruce nu scrie despre asta. Dar scrie pe cine ai iubit și scrie cine te-a iubit.

Intru în primul magazin și las aerul condiționat să mă răsfețe. Simt mirosul inconfundabil de carton îmbâcsit; clinchetul unei case de marcat. Un perete este acoperit de verdele de smarald al sticlelor de vin străin; tot raftul din fund este o panoramă transparentă de ginuri, votcă și vermut. Clondirele groase de brandy stau unele lângă altele, ca niște Buddha.

Mă duc spre colțul cu whiskey. Casieria îmi pune sticla de Marker's Mark într-o pungă maro și îmi dă restul. Când ies din magazin, desfac dopul. Duc sticla la gură, dau capul pe spate și savurez prima înghițitură, binecuvântată, de anestezic.

Și, așa cum mă așteptam, atât mi-e de ajuns ca să simt cum mi se risipește ceața din minte, lăsând loc recunoașterii cinstite: chiar dacă aș fi fost liber să-i spun Deliei totul și orice, tot nu aș fi făcut-o. Așa cum încearcă Andrew să-mi explice de câteva săptămâni: i-a fost mai ușor să-i ascundă adevărul, decât să o rănească.

Ceea ce mă face, cum? Vinovat… sau admirabil?

Corect, în cele din urmă, nu este ceea ce pare a fi și unele reguli este mai bine să le încâlci. Totuși, ce se întâmplă când regulile cu pricina sunt chiar niște legi?

Înclin sticla de whiskey și o vărs pe toată în canalul de scurgere.

Va fi greu, dar cred că tocmai am găsit cea mai bună cale de scăpare pentru Andrew Hopkins.

DELIA

Când ajung acasă la mama, emoțiile mele atârnă de un fir de păr. M-au mințit și Fitz, și Eric; m-a mințit tata. Am venit aici pentru că, ironia sorții, mama este ultimul meu resort. Am nevoie de cineva care să-mi spună lucrurile pe care vreau să le aud: că ea l-a iubit pe tata; că m-am grăbit să trag o concluzie greșită; că adevărul nu este întotdeauna cel care crezi tu că este.

Când mama nu răspunde la sonerie, intru singură în casa ei neîncuiată. Străbat holul în direcția din care îi aud vocea.

— Cum te simți? întreabă ea.

— *Mult* mai bine, răspunde un bărbat.

Mă uit prin ușa întredeschisă și o găsesc pe mama făcând cu delicatețe un nod într-un cordon de mătase, la gâtul unui tânăr. Acesta tresare când mă vede, mai să cadă de pe scaun.

— Delia! exclamă mama.

Bărbatul se face roșu la față; pare incredibil de stânjenit că a fost prins cu mama, chiar dacă este îmbrăcat din cap până în picioare.

— Rămâi, zice ea. Tocmai am terminat cu Henry.

El scotocește în buzunar după portofel.

— *Gracias, Doña* Elise, bâiguie, îndesându-i în mână o bancnotă de zece dolari.

„O *plătește?”*

— Trebuie să porți în continuare șosetele roșii și lenjeria roșie, înțelegi?

— Da, doamnă, răspunde el și se retrage grăbit, cu spatele.

O vreme rămân uitându-mă la ea, mută de uimire.

— Victor știe?

— Încerc să păstrez secretul. Mama roșește. Ca să fiu cinstită, nu știam cum ai să reacționezi și tu. Deodată i se luminează privirea. Dar dacă te interesează, aș fi fericită să te învăț.

Abia acum bag de seamă șirul de borcane din spatele ei, pline cu frunze, rădăcini, muguri și pământ, și îmi dau seama că vorbim de lucruri total diferite.

— Ce… sunt toate acestea?

— Fac parte din meserie, spune ea. Sunt o *curandera, o* vindecătoare: un fel de vraci pentru oamenii pe care doctorii nu-i pot ajuta. Henry, de exemplu, a fost deja la mine de trei ori.

— Nu te culci cu el?

Se uită la mine ca la o nebună.

— Cu Henry? Sigur că nu. A fost de două ori internat în spital pentru că i se umflă gâtul atât de tare, încât nu mai poate să respire, dar niciun medic nu-și dă seama care e cauza. Eu am știut din clipa în care a intrat aici că i-a făcut vrăji un vecin – iar acum lucrăm să distrugem blestemul.

Și în meseria mea am de-a face cu lucruri care nu pot fi văzute cu ochiul liber, dar ele au o explicație științifică: celule umane atacate de bacterii, care dau naștere unor urme de vapori. Încă o dată, o privesc pe această femeie și mă gândesc că este o străină pentru mine.

— Chiar crezi în așa ceva?

— Ceea ce cred eu nu contează. Contează ceea ce crede *el.* Oamenii apelează la mine pentru că au nevoie de ajutor să se vindece. Clientul înnoadă șnurul special sau îngroapă cutia de chibrituri sigilată, sau freacă o lumânare. Cine nu vrea să facă ceva, ca să-și controleze viitorul?

Este ceea ce am crezut și eu că voiam. Dar acum, când încep să-mi aduc aminte, nu mai sunt atât de sigură. Duc mâna la cicatricea de la gât; descoperirea care m-a adus aici.

— Dacă ai capacitatea să vindeci, pe mine de ce nu m-ai putut salva?

Ochii i se opresc pe micuța cicatrice.

— Pentru că atunci, recunoaște ea, nu eram în stare să mă salvez nici pe mine.

Brusc, totul devine mult prea greu. Am obosit să tot ridic ziduri. Am nevoie de cineva care să aibă forța – și onestitatea – de a le dărâma.

— Atunci fă-o acum, îi cer. Închipuie-ți că sunt o clientă.

— Ceva nu este în regulă cu tine.

— Da, așa este, îi spun. Mă doare. Mă doare în permanență. Lacrimile mi se adună în gât. Trebuie să știi o vrajă cu care să faci lucrurile să dispară. Vreo poțiune sau un descântec, sau un cordon pe care să-l pot înnoda în jurul încheieturii și care să mă facă să uit că obișnuiai să bei… și că l-ai înșelat pe tata.

Se trage în pas înapoi, de parcă ar fi primit o palmă.

— Ce-ai putea să-mi dai, o întreb cu voce tremurătoare, ca să mă faci să uit… că ai uitat de mine?

Mama are o mică ezitare, apoi se duce încordată la rafturi. Dă jos trei cutii și un mojar de sticlă. Le desface capacele. Simt miros de nucșoară, de vară, un parfum de speranță.

Dar nu-mi prepară o mixtură sau o cataplasmă și nu face un aluat pe care să-l înghit. Nu-mi înfășoară încheieturile cu mătase verde și nu-mi cere să sting trei lumânări. În loc de toate acestea, vine nesigura lângă masa ei de lucru. Mă cuprinde în brațe, deși eu încerc să mă eliberez. Refuză să-mi dea drumul până nu mă opresc din plâns.

•

Mi se pare că mergem cu mașina de veacuri. Eu și Ruthann conducem cu rândul în timpul nopții, iar Sophie și Greta dorm pe bancheta din spate. Ne îndreptăm spre nord pe autostrada interstatală 7, trecând pe lângă locuri cu denumiri ca Bloody Basin Road și Horsethief Basin, Jackass Acres, Little Squaw Creek. Trecem pe lângă schelete de saguaro, în care și-au făcut cuib păsările și pe lângă cioburi arămii de sticle de bere, care strălucesc împrăștiate de-a lungul drumului.

Treptat, cactușii dispar și pâlcuri de foioase apar presărate la poalele dealurilor. Altitudinea face temperatura să scadă până ce aerul devine atât de răcoros, încât trebuie să ridic geamurile. Pereți de rocă roșie își fac apariția în depărtare, părând cuprinși de flăcări în lumina răsăritului soarelui.

Nu fug, nu tocmai. Ci doar m-am autoinvitat, ca să zic așa, să o însoțesc pe Ruthann în vizită la familia ei din Second Mesa. Ea n-a fost prea încântată, dar eu am eliminat toate obstacolele: i-am spus eu că socoteam important pentru Sophie să cunoască lumea; i-am spus că voiam să văd mai mult din Arizona decât sistemul penitenciarelor; i-am spus că simțeam nevoia să stau de vorbă cu cineva și că acel cineva voiam să fie ea.

În timp ce conduc, îi povestesc lui Ruthann despre articolul lui Fitz din *Gazette*. Îi spun despre mușcătura de scorpion și despre ce mi-am amintit în legătură cu Victor; și despre ce știa deja Eric. Dar nu-i spun despre mama; deocamdată, vreau să păstrez acel moment numai pentru mine, un dolar de argint, ascuns în tivul minții mele, pe care să-l scot doar în caz de urgență.

— Așadar, te-ai *rugat* să vii la Second Mesa pentru că ești supărată pe Eric, zice Ruthann.

— Nu m-am rugat, spun eu și ea ridică o sprânceană. Bine, fie, doar puțin.

Ruthann rămâne tăcută câteva secunde.

— Hai să zicem că Eric ți-ar fi spus că mama ta avea o aventură, de îndată ce a aflat. Ar fi însemnat asta că părinții tăi nu se mai despărțeau? Nu. L-ar fi oprit pe tatăl tău să fugă cu tine? Nu. Ar fi însemnat că el nu

avea să mai fie arestat? Nici gând. Din câte îmi dau eu seama, dacă ți-ar fi spus, n-ar fi făcut decât să te necăjească și mai tare, cam așa cum ești acum.

— Eric știe cât de greu îmi este, spun eu. Este ca și cum aș rezolva un joc de puzzle și aș căuta înnebunită ultima piesă, ca să îmi dau seama că e în buzunarul de la spate al lui Eric.

— Poate are un motiv pentru care nu vrea să termini puzzle-ul, zice Ruthann. Nu spun că este bine ce a făcut Eric. Spun doar că s-ar putea să nu fie nici rău.

Mergem în continuare până la Flagstaff fără să scoatem un cuvânt și pe urmă virăm pe alt drum. Mă las dirijată de Ruthann la o răspântie, înspre Walnut Canyon. Tragem într-o parcare lângă o camionetă, dar porțile încă nu s-au deschis.

— Vino, spune Ruthann. Vreau să-ți arăt ceva.

— Trebuie să așteptăm, îi atrag atenția.

Dar Ruthann coboară din mașină și se duce să o ia pe Sophie de pe bancheta din spate.

— Nu, nu trebuie, spune ea. Eu sunt de-aici.

Sărim peste poartă și coborâm pe o potecă în canionul care se deschide precum o cusătură printre stâncile roșii. Peri țepoși și pini cresc ca niște repere pe marginea potecii ce șerpuiește strâns, o cădere bruscă de peste 120 de metri pe o latură și un perete de piatră pe cealaltă. Ruthann se mișcă cu repeziciune, pășind peste potecile înguste, târându-se pe lângă spirale și prin crevase. Cu cât ne adâncim mai mult, cu atât ținta pare a fi mai îndepărtată.

— Știi unde mergem? o întreb.

— Sigur. Coșmarul meu era să mă pierd pe-aici cu un grup de *pahanas.* Se întoarce și zâmbește larg. Grupul Donner[19] a mâncat mai întâi indieni, știi?

Pe măsură ce coborâm în canion, distanța dintre poteca noastră și masa stâncoasă de vizavi devine din ce în ce mai mică, până ce ne trezim, într-un fel sau altul, pe partea cealaltă. Sophie este cea care o vede prima.

— Ruthann, zice ea, este o gaură în munte.

— Nu e gaură, Siwa, spune ea. Este o *locuință.*

Ne apropiem și le văd: sute de încăperi de mici dimensiuni sunt săpate în calcar, suprapuse una peste alta ca un bloc de apartamente natural. Cărarea se continuă în spirală împrejurul muntelui, până ce ajungem la intrarea uneia dintre locuințele de pe versant.

Sophie și Greta, încântate de peșteră, aleargă de la cedrul răsucit chiar la intrare, ce ține loc de ușă, până în fundul încăperii. Peretele din spate este ars; spațiul miroase a căldură uscată și a vânt sălbatic.

— Cine a locuit aici? întreb eu.

— Strămoșii mei… *hisatsinom.* Au venit aici când a erupt vulcanul Sunset Crater, în 1065 și le-a acoperit casele săpate în pământ, și câmpurile cu fânețe.

Sophie o aleargă pe Greta în jurul unui mic pătrat construit din pietre, care trebuie să fi fost o vatră. Ne putem cu ușurință imagina familia adunată în jurul focului, depănând povești seara, știind că alte zeci de familii fac același lucru în spațiile înguste, dimprejur. Există o rațiune pentru care cuvântul a *aparține* îl conține în mijloc pe *parte,* exprimând esența condiției umane.

Mă întorc spre ea.

— De ce au plecat de aici?

— Nimeni nu poate rămâne în același loc pentru totdeauna. Chiar și în cazul celor care nu se mișcă, ei bine, se schimbă lumea în jurul lor. Unii cred că a fost o perioadă de secetă pe meleagurile acestea. Hopi spun că *hisatsinom* îndeplineau o profeție – aceea de a colinda mai multe sute de ani, înainte de a reveni în lumea spiritelor.

Pe partea cealaltă, pe cărarea pe care am venit și noi, primii turiști ai zilei sosesc târându-se ca furnicile de foc.

— Te-ai gândit că poate ai înțeles lucrurile pe dos? zice Ruthann.

— Ce vrei să spui?

— Dacă toată experiența aceasta cu răpirea nu este povestea Deliei? mă întrebă ea. Dacă dispariția nu a fost cel mai catastrofal eveniment din viața ta?

— Dar care?

Ruthann își ridică fața spre soare.

— Întoarcerea, spune ea.

*

Rezervația Hopi este o enclavă micuță în rezervația mult mai mare a indienilor navajo, întinsă pe trei platouri alungite ca niște degete, care se ridică la două mii de metri deasupra nivelului mării. De la depărtare seamănă cu dinții suprapuși ai unui uriaș; de aproape, cu aluatul turnat.

Aproape douăsprezece mii de indieni trăiesc în grupuri mici de sate, iar unul dintre acestea, Sipaulovi, se află pe cel de al doilea platou. Parcăm pe

o platformă și urcăm dealul pe jos, printre cioburi de ceramică și oase – un obicei vechi – îmi spune Ruthann, de pe vremea când familiile îngropau alimente la temelia caselor, ca să nu sufere de foame. Ajungem la o piațetă acoperită cu nisip, în partea cea mai înaltă a platoului, un spațiu pătrat, înconjurat de case cu un singur nivel. Când sosim nu se află afară niciun adult, dar trei copilași, nu cu mult mai mari decât Sophie, intră și ies din umbra clădirilor, apărând și dispărând ca stafiile. Doi câini aleargă unul după coada celuilalt. Pe acoperișul uneia dintre case se află un uliu, cu jucării de lemn viu colorate și cu castroane lângă picioare.

Prin ferestrele caselor răzbate muzică – cântece tradiționale înregistrate, desene animate, reclame comerciale. La Sipaulovi există curent electric, dar unele dintre celelalte sate nu au; Ruthann zice că la Old Oraibi, de exemplu, bătrânii au fost de părere că, dacă primeau ceva de la *pahanas,* atunci *pahanas* le vor cere ceva în schimb. Apa curentă este o noutate, zice ea, din anii 1980. Înainte trebuiau să care apă cu găleata de la un izvor natural din vârful platoului. Uneori, când plouă, în bazine mai poți găsi încă pești.

Ruthann mă ia de mână.

— Vino, spune ea, ne așteaptă sora mea.

Wilma este mama lui Derek, băiatul pe care l-am privit dansând cu cercurile, acum câteva săptămâni. O urmez pe Ruthann spre una dintre casele de la marginea piațetei, o construcție mică de piatră, cu o fereastră pe fațadă. Ruthann deschide ușa fără să bată, lăsând să iasă mirosul bogat de stufat și mălai.

— Wilma, strigă ea, se arde *noqkwivi?*

Wilma este mai tânără decât mă așteptam – are, poate, cinci sau șase ani mai mult decât mine. Tocmai este ocupată să perie părul unei fetițe care nu stă locului. Când o vede pe Ruthann, un zâmbet îi luminează fața.

— Ce se pricepe la gătit o bătrână slăbănoagă ca tine? zice ea.

Casa este plină de femei înveșmântate în haine de toate culorile.

Multe seamănă cu Wilma și Ruthann – surori, mătuși, presupun. Pe pereții albi atârnă păpuși katsina cioplite, precum cele despre care mi-a povestit Ruthann cu mult timp în urmă. Într-un colț al camerei se află un televizor, încununat de un milieu și o vază cu flori de hârtie.

— Era cât pe ce să ratezi momentul, zice Wilma, dând din cap.

— Cum așa, doar mă cunoști, răspunde Ruthann. Ți-am spus că mă întorc înainte de a pleca katsinas.

De aici mai departe, conversația alunecă în fluxul neîntrerupt al limbii hopi, pe care nu-l pot urmări. O aștept pe Ruthann să mă prezinte, dar nu o face și, ceea ce este și mai ciudat, nimeni nu consideră acest lucru neobișnuit.

Fetița căreia i s-a periat părul este în fine eliberată din scaun și se duce la Sophie. Vorbește într-o engleză perfectă.

— Vrei să desenezi?

Sophie se dezlipește încet de mine și dă din cap afirmativ, apoi o urmează pe copilă în bucătărie, în mijlocul căreia se află o cană cu creioane rupte. Încep să deseneze pe hârtie maro, petice pătrate decupate din pungile de la băcănie. Când îi zâmbesc, mormăie.

Casa este o combinație nemaipomenit de ciudată, de trecut și prezent. Există mojare de piatră pline cu porumb care se macină manual, pentru a fi gătit. Există pene pentru rugăciune, precum cele legate în copacul paloverde al lui Ruthann și precum cele rămase în Walnut Canyon. Dar există și podele acoperite cu linoleum, cești de plastic și fețe de masă din nailon. Există un coș de spălat Rubbermaid, iar o adolescentă își vopsește unghiile de la picioare cu roșu. Două lumi se împletesc una cu alta și nici măcar o singură persoană din încăperea aceasta nu pare a avea dificultăți de a trăi simultan în amândouă.

Ruthann și Wilma se ceartă; îmi dau seama numai după tonul și volumul cuvintelor, și după felul în care gesticulează Ruthann, ridicând mâinile și îndepărtându-se de sora ei. Brusc răsună un țipăt pătrunzător – țipătul unui vultur, pe care îl recunosc din plimbările prin pădurile din New Hampshire. Femeile încep imediat să vorbească în șoaptă și se uită pe fereastră. Wilma zice ceva ce aș putea să jur că înseamnă în limba hopi: „Ți-am spus eu”.

— Vino, îmi zice Ruthann. Să-ți arăt împrejurimile.

Sophie pare mulțumită să coloreze, așa că o urmez pe Ruthann afară, în piațetă.

— Ce se întâmplă? o întreb.

— Mâine va avea loc un ceremonial, *Niman*. Înseamnă Dansul Casei. Este ultimul înainte ca toate katsinas să se întoarcă în lumea spiritelor.

— Eu m-am referit la Wilma. Cred că totuși nu trebuia să vin.

— Nu s-a supărat pentru că ești tu aici, spune Ruthann. Este vulturul. Nimănui nu-i place să-l audă; aduce ghinion.

Am mers pe o cărare îngustă, care ne-a îndepărtat de piațetă și stăm în fața unei locuințe mici, construite din cărămizi de zgură. O limbă de fum se

prelinge pe drumul de ieșire din coș. Ruthann își duce mâna streașină la ochi și se uită în sus la ea.

— Aici am locuit eu, când am fost căsătorită.

Gândul mă poartă la propria ceremonie de nuntă, uitată în vâltoarea procesului lui tata.

— Mă întreb dacă eu și Eric vom ajunge vreodată la așa ceva.

— Hopi au nevoie de mulți ani pentru asta. Se face ceremonia religioasă, ca să nu-ți stea în cale și să găsești o locuință, dar unchii mirelui tău au nevoie de ani întregi pentru a țese *tuvola,* straiele tale de mireasă. Wilma îl născuse deja pe Derek până să vină vremea nunții ei. Copilul avea trei ani și la ceremonie a stat lângă mama lui.

— Cum se desfășoară?

— Multă muncă. Trebuie să plătești familiei mirelui pentru straie, cu carpete pe care le țesi și cu hrană pe care o pregătești. Ruthann râde. Cu patru zile înaintea nunții, m-am dus să locuiesc în casa soacrei mele. Eu țineam post, dar trebuia să gătesc pentru ea și pentru familia ei – o probă, înțelegi, să vadă că îl meriți pe fiul ei, deși după lege eram deja căsătorită cu el de trei ani. Tradiția cere ca mătușile paterne ale mirelui să vină și să arunce cu noroi în mătușile materne ale miresei, fiecare parte reclamând mireasa și mirele, dar totul nu este decât o glumă de proporții, ca și petrecerile acelea monstruoase pentru burlaci, pe care le dau *pahanas.* Și pe urmă, în ziua cu pricina, m-am îmbrăcat cu una din rochiile albe, făcute de unchii lui Eldin. Era frumoasă – cu franjuri, fiecare mai mic decât următorul, ca bastoanele pe care le voi purta pe măsură ce îmbătrânesc, apropiindu-mă din ce în ce mai mult de pământ, până am să-l ating cu fruntea.

— A doua rochie pentru ce este?

— O porți în ziua morții. Stai pe marginea Marelui Canion, întinzi rochia, calci pe ea și te ridici la cer ca un nor.

Ruthann își privește mâna stângă, pe care mai poartă încă verigheta de aur.

— Voi, *pahanas,* faceți multe repetiții pentru ziua nunții – pentru noi, ziua nunții este repetiția pentru restul vieții.

— Când a murit Eldin? o întreb.

— În plină secetă, în 1989. Ruthann scutură din cap. Cred că spiritele l-au ales în mod intenționat, un bărbat impozant, pentru că știau că el putea aduce ploaia. În noaptea în care el s-a întors, eu am stat în fața acestei case,

zice ea. Mi-am lăsat capul pe spate și am deschis gura și am încercat să înghit cât mai mult posibil din el.

Rămân cu privirea ațintită la fumul care se ondulează ieșind din coșul casei.

— Știi cine locuiește acum aici? o întreb.

— Nu noi, zice ea, se întoarce și pornește încet în sus, pe cărare.

•

Eu și Greta stăm la marginea platoului Second Mesa; apune soarele. „Dragă mami", scriu pe spatele unei pungi de băcănie.

„Știi că în școala primară fiecare profesor sărbătorește Ziua Mamelor? Și pentru că tuturor le părea rău pentru mine, eu nu trebuia să pregătesc sare de baie și coșulețe din hârtie împletită sau o felicitare.

Știi că atunci când mi-am cumpărat primul sutien, am așteptat în raionul de lenjerie până ce a apărut o doamnă cu fiica ei și am rugat-o să mă ajute?

Știi că la zece ani am vrut să trec la catolicism, ca să pot aprinde o lumânare pentru tine, pe care să o vezi din Ceruri?

Știi că-mi doream să mor, ca să te pot întâlni?"

Ridic privirea; privesc pierdută în depărtare, peisajul plat ca o clătită. „Pentru cineva care nu are multe amintiri, sunt multe lucruri pe care nu le pot uita.

Știu că-ți pare rău. Dar nu știu dacă atât este de ajuns".

Când las creionul jos, acesta se rostogolește peste marginea platoului. Chiar și în tăcerea aceasta desăvârșită, o aud pe mama cerându-și iertare pentru acțiunile ei; îl aud pe tata justificându-le pe ale sale. Ai crede că este mai simplu, pentru că amândoi sunt lângă tine, în schimb apropierea îi ajută pe ei să mă sfâșie pe mine. Amândoi îmi solicită votul; atât de vehement, încât eu nu mă mai pot decide.

Din nou.

Îl iubesc pe tata și știu că a avut dreptate să mă ia. Dar sunt și eu mamă, și nu-mi pot închipui că mi s-ar lua copilul. Problematic este că nu avem de-a face cu o situație în alb sau negru.

Amândoi au dreptate, și mama, și tata.

Și totodată, amândoi au greșit.

Când Ruthann se apropie din spate, tresar puternic.

— M-ai speriat, îi spun.

Pare obosită și se așază încet lângă mine.

— Obișnuiam să vin des aici, spune ea. Când voiam să mă gândesc.

Îmi strâng genunchii la piept.

— Acum la ce te gândești?

— La cum este să vin acasă, zice Ruthann, întorcându-se spre munții San Francisco din depărtare. Mă bucur că m-ai bătut la cap să te aduc.

Zâmbesc.

— Îi mulțumesc. Cred.

Își umbrește ochii să se apere de lumina orbitoare a apusului.

— Tu la ce te gândești? mă întreabă.

Mă ridic în picioare și rup hârtia în bucăți.

— La același lucru, îi spun și amândouă ne uităm cum le risipește vântul.

•

A doua zi, înainte de răsăritul soarelui, piața este plină de lume. Unii stau pe scaune pliante de metal, alții s-au ghemuit pe acoperișurile caselor. Ruthann o urmează pe Wilma într-un loc de la marginea piațetei, sub streașină unei case. Soarele nu arde încă, dar dansul va dura o zi întreagă așa că, mai târziu, va fi pârjol.

Sophie tace. Cocoțată pe șoldul meu, se freacă la ochi. Se uită la vulturul auriu încă aflat pe un acoperiș, care dă din aripi la fiecare câteva minute și scoate câte un țipăt.

Când soarele este cât un pumn la orizont, sosește un șir de katsinas, ieșind din încăperile subterane în care s-au pregătit. Au brațele încărcate de daruri, pe care le depun în piațetă. Pentru că aseară n-a plouat, în această dimineață ei nu au avut voie să bea nimic și nici nu vor avea voie, indiferent cât s-ar face de cald.

Sunt aproape cincizeci – *Hoote* katsinas, mi se spune – toți îmbrăcați la fel. Poartă fuste albe cu brâie roșii și șorțuri tradiționale cu modele diferite. Au brațele decorate cu manșete și piepturile goale. Pe glezna stângă poartă curele; pe cea dreaptă clopoței. Țin clopoței și în mâna dreaptă, și ienuperi – *womapi* – în stânga. Un colier cu o scoică atârnă între fiecare pereche de omoplați; o coadă de vulpe foșnește între picioare. Au trupurile desenate cu vopsea ocru și cu un praf de făină de porumb, dar partea cea mai impresionantă a costumației lor sunt măștile – o coroană de pene care țâșnesc din spatele unui cap enorm din lemn negru, cu bot de câine, cu dinți rânjiți și ochi bulbucați.

Sophie își ascunde fața în gâtul meu, când încep ei să cânte. Sunetul este adânc, gutural și se amplifică în crescendo. Katsinas se adună perechi în

ritmul muzicii și un bătrân se strecoară printre ei, aruncând boabe de porumb și îndemnându-i să danseze mai cu foc.

Ruthann o bate pe Sophie pe spate.

— Ssst, Siwa, zice ea. Ei nu sunt aici ca să-ți facă ție rău. Te ajută să fii în siguranță.

Aproximativ o oră mai târziu, când dansul se oprește, katsinas se îndreaptă zornăind spre maldărul de daruri pe care le-au adus din încăperile de sub pământ. Aruncă bucăți de pâine coaptă spre oamenii așezați pe acoperișuri. Împart pepeni și struguri, vase cu floricele, piersici. Dăruiesc farfurii cu fructe, cu dovleci, cu porumb, prăjituri Little Debbie. Wilma, fiind de curând văduvă, primește unul dintre coșurile cele mai mari.

În fine, împart cadouri pentru copii. Pentru băieți sunt arcuri și săgeți, înfășurate cu papură și cu tulpini de porumb. Pentru fete, păpuși katsina legate cu crengi de ienupăr. Unul dintre dansatori, căruia îi curge sudoarea pe brațe și coaste, se strecoară prin piață spre locul unde ne aflăm noi. Are în mână două păpuși katsina, cu fețele vopsite lucind în soare. Îi întinde una fiicei Wilmei și pe urmă se așază în genunchi în fața lui Sophie. Ea se trage înapoi, intimidată de culorile vii de pe masca lui și de mirosul pătrunzător de sudoare. El își scutură capul sculptat și, după o clipă, degetele ei apucă păpușa.

Agilitatea din mișcările acestui katsina și liniile prelungi ale trupului său îmi sunt cunoscute. Mă minunez de pașii pe care îi face și mă întreb dacă, sub această mască, nu s-ar putea ascunde Derek, dansatorul cu cercuri pe care l-am cunoscut la Phoenix, nepotul lui Ruthann.

— Acesta nu este…

— Nu, nu este, spune Ruthann. Nu astăzi.

Katsinas, gata să ia o scurtă pauză, se împart în două rânduri care se repliază și se retrag din piațetă și coboară de pe platou, în șiruri ondulate, spre încăperile subterane. Norii par să-i urmeze.

Ruthann se lipește de Sophie, care își ține strâns păpușa cea nouă. Își așază obrazul pe creștetul fiicei mele și privește cum se îndepărtează katsinas.

— La revedere, spune ea.

•

A doua zi dimineață, când mă trezesc, Ruthann a dispărut, iar Sophie doarme încă profund, lângă Greta. Ies afară în vârful picioarelor, la timp ca să văd un bărbat cățărându-se pe acoperișul pe care este legat vulturul, să

urmărească ceremoniile. Pasărea bate din aripi, dar o frânghie petrecută în jurul piciorului o împiedică să zboare. Bărbatul vorbește încetișor cu pasărea, apropiindu-se de ea și, în cele din urmă, o înfășoară cu o pătură.

Când o femeie iese din casă și vine lângă mine, mă întorc spre ea alarmată.

— Încearcă să fure pasărea? întreb. N-ar trebui să facem ceva?

Ea scutură din cap.

— Vulturul acela, Talátawi, ne urmărește din luna mai, ca să vadă dacă am îndeplinit bine ceremoniile. Acum a venit timpul să plece.

Îmi spune că fiul ei este cel care l-a capturat pe Talátawi, când tatăl lui l-a ajutat să coboare pe o funie până la un cuib de vultur. Că numele păsării înseamnă „Cântec pentru Soare-Răsare”; și că, de când i-au dat un nume, pasărea a devenit un membru al familiei lor.

Aștept să-l văd pe bărbatul ei dezlegând pasărea și pe aceasta luându-și zborul. Dar cum stau și privesc, omul înfășoară pătura mai strâns în jurul vulturului. Pasărea se zbate să respire și, în cele din urmă, se înmoaie.

— Îl omoară?

Femeia își șterge ochii. Vulturul, îmi spune ea, este sufocat cu făină de porumb. I se vor smulge toate penele, cu excepția câtorva, pentru a fi folosite la *pahos* și la obiectele de ritual, cu care vor fi binecuvântați locuitorii din Sipaulovi. Corpul lui Talátawi va fi îngropat cu daruri de la katsinas și va călători să le spună spiritelor că hopi merită ploaia.

— Totul este spre bine, zice ea, cu voce tremurândă, dar asta nu înseamnă că este ușor să uiți.

Deodată, Wilma apare ca o furtună pe ușa de plasă.

— Ați văzut-o? întreabă ea.

— Pe cine?

— Pe Ruthann. A dispărut.

Cunoscând-o pe Ruthann, cred că s-a dus să cerceteze grămezile de gunoaie răspândite în toată rezervația. Ieri, pe când urcam spre Sipaulovi, mi-a povestit cum cred hopi că obiectele stricate sau uzate trebuie redate înapoi pământului și de aceea resturile sunt lăsate pe pământ și gunoiul în grămezi. În cele din urmă, după moarte, vei primi înapoi tot ce s-a stricat.

În momentul acela m-am întrebat dacă adevărul era valabil și pentru inimi.

— Sunt sigură că n-a pățit nimic, îi spun Wilmei. Se va întoarce când nici nu vei băga de seamă.

Dar Wilma își frânge mâinile.

— Dar dacă s-a depărtat prea mult și nu se mai poate întoarce? Nu știu cât este de rezistentă.

— Ruthann? Probabil că ar câștiga întrecerea cu Omul de Fier.

— Dar asta era înainte de chimioterapie.

— De *ce*?

Wilma îmi spune că atunci când a aflat, Ruthann s-a dus la un vraci indian. Dar boala se întinsese prea mult și prea repede, și ea s-a întors spre medicina tradițională. I-a spus Wilmei că eu am dus-o cu mașina la spital pentru consultații. Dar eu nu am dus-o pe Ruthann la niciun doctor; nici măcar nu mi-a pomenit că are cancer.

Pe acoperișul din spatele nostru, bărbatul intonează o rugăciune din care răzbate durerea și leagănă în brațe trupul lui Talátawi, de parcă ar fi al unui copil.

— Wilma, îi spun, te rog să chemi poliția.

•

Nu vreau să vină nimeni cu mine – adică nu o escortă a poliției tribale – așa că o pun pe Greta în ascuns să miroasă o bluză din valiza lui Ruthann. Câinele începe imediat să tragă de lesă, înainte de a-i da eu comanda. În timp ce Wilma stă de vorbă cu polițiștii, iar Derek are grijă de Sophie și de sora lui cea mică, eu și Greta plecăm pe furiș, nebăgate în seamă.

Înaintăm pe un teren îngălbenit și brăzdat de fisuri adânci; pășim sprințar peste dale de piatră, căzute de pe crestele din platou. În unele locuri ne este mai ușor decât în altele – în stratul moale de praf care îmbracă pământul, vom găsi poate o urmă de picior; ici-colo vegetația a fost dată la o parte sau strivită. În alte locuri, singura urmă rămasă de la Ruthann este mirosul ei.

Există numeroase pericole care o pot pândi pe Ruthann pe aceste coclauri – deshidratarea, insolația, șerpii, disperarea. Este terifiant să știu că salvarea ei poate sta în mâinile mele și, în același timp, o parte din mine se simte aproape ușurată că fac din nou o muncă de acest fel. Dacă mă implic în căutarea altei persoane înseamnă că nu mai sunt eu însămi cea rătăcită.

Deodată, Greta se oprește și dă alarma. Apoi țâșnește din nou, iar eu încerc să sar peste bolovani și tufișuri de ienupăr, străduindu-mă să mă țin după ea. O ia pe un drum brăzdat de făgașe săpate de vehicule de teren și mă conduce în căldarea unui mic canion.

Suntem înconjurate din trei părți de pereți de stâncă golașă. Greta se apropie de stânci, amușinând pământul crăpat. Lovesc cu cizmele cioburi de

ceramică ondulată și capete rupte de săgeți și excremente de pasăre. Pe suprafața stâncilor sunt desene: spirale, raze de soare, șerpi, luna plină, cercuri concentrice. Îmi plimb degetele peste siluete purtând sulițe și peste oi cu coarne mari; peste chipuri de băieți ținând pe cap ceva ce pare a fi o floare și fete care încearcă să le fure de la ei; peste gemeni legați printr-un ombilic labirintic. Un perete întreg arată ca un ziar – sute de desene concentrate în spațiu. Este uimitor cât de multe înțeleg din poveste, deși desenele trebuie să fi fost săpate în stâncă în urmă cu o mie de ani.

Un simbol anume îmi atrage atenția: o siluetă subțire, care nu poate fi decât un părinte, ținând de mână ceea ce nu poate fi decât un copil.

— Ruthann, strig eu și mi se pare că aud un răspuns.

Greta stă la intrarea unei crevase înguste și mârâie în timp ce scormonește solul cu labele.

— Șezi, îi ordon și, proptindu-mă cu mâinile de margini, mă ridic până la o cornișă subțire de rocă, la doi metri deasupra pământului.

Din acest loc, zăresc un alt punct de sprijin pentru picior; așa că încep să mă cațăr.

Abia după ce am înaintat în crăpătura stâncii, prea adânc și prea sus ca să o mai pot vedea pe Greta, observ petroglifa. Artistul și-a dat toată silința să arate că aceasta este o femeie – are sâni și părul despletit. Este desenată cu capul în jos, iar acesta este separat de trup printr-o linie lungă, unduită. Pe rocile de la suprafață există o serie de crestături, tăiate cu precizie. Îmi dau seama că este un calendar; pentru calcularea solstițiului. Într-o zi anume, soarele va cădea exact aici și o rază de lumină va tăia gâtul femeii care cade.

Un sacrificiu.

O ploaie de pietricele venită de sus mă face să ridic privirea tocmai la timp ca să o văd pe Ruthann pășind pe buza crevasei, la cinci metri deasupra mea. Are corpul înfășurat strâns într-o rochie albă, imaculată.

— Ruthann! strig și vocea mi se izbește de pereții stâncoși, o obscenitate.

Se uită în jos la mine. Privirile ni se întâlnesc, chiar și de la această distanță.

— Ruthann, nu, șoptesc, dar ea dă din cap.

„Îmi pare rău”.

În fracțiunea aceea de secundă mă gândesc la Wilma și la Derek, și la mine, oamenii care nu vor să fie lăsați în urmă, care cred că știu ce este mai bine pentru ea. Mă gândesc la doctorii și la medicamentele pe care Ruthann

a mințit că le-a luat. Mă gândesc cum aș putea-o convinge să coboare de acolo, așa cum am convins zeci de potențiali sinucigași. Cu toate acestea, în asemenea situații, ceea ce este bine să fie făcut este un lucru subiectiv. Nu familia lui Ruthann, care o dorește în viață, este cea care își va pierde părul din cauza medicamentelor, care va fi operată pentru a i se extirpa sânul, care va muri încet-încet. Este ușor să spui că Ruthann ar trebui să coboare de pe marginea crevasei, dacă nu ești Ruthann.

Știu mai bine decât oricine ce înseamnă să hotărască alții pentru tine, când meriți să hotărăști singur.

Mă uit la Ruthann și încuviințez încetișor înclinând capul.

Ea îmi zâmbește și așa devin martora ei – își desfășoară rochia de mireasă de pe umerii înguști și și-o întinde pe spate, ca aripile larg deschise ale unui uliu. Apoi pășește dincolo de marginea prăpastiei și se ridică în Lumea Spiritelor. Iar bufnițele îi poartă trupul spre pământul crăpat.

•

De îndată ce am semnal, chem poliția tribală și le indic locul unde pot găsi trupul lui Ruthann. Îi scot lesa Gretei și îi arunc elanul de jucărie, recompensa pentru că a găsit ce căutam.

Nu voi spune nimănui ce am văzut. Nu le voi spune că am avut șansa să o opresc; le voi spune că eu și Greta așa am găsit-o. Voi spune poliției că probabil am ajuns cu câteva minute prea târziu.

De fapt, am ajuns exact la timp.

Iau din nou telefonul mobil și formez alt număr.

— Te rog să vii să mă iei, spun când el îmi răspunde și îmi trebuie timp ca să-mi găsesc și restul cuvintelor de care am nevoie – unde mă aflu, unde se află el, cât îi va trebui ca să ajungă până la mine.

Ieri-dimineață, înaintea Dansului de Acasă, când vulturul auriu era încă pe acoperiș așteptându-i pe katsinas, a mai sosit un vultur. Cele două păsări au rămas tăcute una lângă alta, toată după-amiaza. Ruthann a spus că uneori se întâmplă așa: mama vulturului vine în vizită. Iar la sfârșitul zilei își ia zborul, lăsându-și fiul în urmă, să facă ceea ce are de făcut.

Mă întreb dacă mama vulturului se va întoarce în sat și va vedea că puiul ei lipsește. Mă gândesc că poate nu va veni. Mă gândesc că poate știe să-l caute în locuri mai bune.

Louise Masáwistiwa sosește la Sipaulovi în seara aceea. Îmbrăcată în deux-pièces, cu părul negru și des modern tuns, n-ar putea arăta mai diferit de mama ei nici dacă ar vrea.

Stă aplecată peste masa de bucătărie a Wilmei, cu mâinile în jurul unei căni de ceai, când o întâlnesc. Are ochii roșii; trăsăturile lui Ruthann.

— Trebuie să fii cea care a găsi-o la Tawaki, zice ea.

De atunci am aflat că Ruthann și-a luat viața într-un loc special, unul cu petroglife datând din anii 750 î.Hr. Nimeni nu are voie să se ducă acolo fără permis arheologic, iar dacă înaintezi de-a lungul bazinului, vizavi de peretele stâncos, până la urmă ajungi la Walnut Canyon.

— Îmi pare atât de rău, îi spun lui Louise.

— N-a vrut să facă tratament. A zis că o să facă numai pentru că m-am certat cu ea. Mă certam cu ea din orice.

Louise întinde mâna să ia un șervețel de hârtie din suportul de la mijlocul mesei și își șterge ochii, își suflă nasul.

— I-au găsit un nodul la sân acum patru luni. Au operat-o în aceeași săptămână. Era o tumoare destul de agresivă, dar doctorii au apreciat că, făcându-i chimioterapie și iradieri, poate ar fi reușit să o țină sub control. Probabil le-aș fi putut spune chiar atunci, pe loc, că nimeni n-o putea ține pe mama sub control.

— Cred, îi spun precaută, că Ruthann știa ce voia.

Louise se uită fix la fața de masă cu carouri, din plastic. Pe pătratele de culoare roșie sunt împrăștiate o mulțime de monede de un penny, parcă ar fi un joc de dame. Ea ridică de acolo câteva, le strânge în pumn.

— Mama m-a învățat să număr monedele, zice ea liniștită. Multă vreme nu am reușit să o fac corect. Credem că moneda de zece era un penny, pentru că era mai mică. Dar mama nu voia să renunțe. Mi-a spus că, dacă voi înțelege ceva pe lumea aceasta, atunci voi înțelege mărunțișul. Louise își șterge ochii. Iartă-mă. Doar că… este o nebunie, nu-i așa, să credem întotdeauna că copiii le aparțin părinților lor, când, de fapt, este exact invers?

Deodată îmi amintesc că eram foarte mică și că tata m-a îmbrățișat. Am încercat să-l cuprind cu mâinile de talie, ca să-l îmbrățișez și eu pe el. N-am reușit să-i înconjur complet ecuatorul trupului; deși am strâns foarte tare, el era foarte robust. Apoi, într-o zi, am reușit. L-am ținut în brațe, în loc să mă țină el pe mine și tot ce mi-am dorit în clipa aceea a fost să întorc situația invers.

Louise deschide pumnul și monedele cad ca ploaia.

— Ca să vezi, zice ea și buzele i se arcuiesc într-un zâmbet. Acum lucrez la o bancă.

•

Eu și Sophie stăm pe marginea platoului Second Mesa, sub umbra unui uliu care se rotește în zbor.

— Înseamnă că Ruthann nu mai este aici, îi explic.

Se uită în sus la mine.

— Este acolo unde este și bunicul?

— Nu. Bunicul se va întoarce, îi spun, deși nu știu dacă este adevărat. Când mori înseamnă că pleci, pentru totdeauna.

— Nu vreau să plece Ruthann.

— Nici eu, Soph.

Pentru că simt această nevoie, mă aplec și o iau în brațe. Ea se lipește de mine, cu buzele lângă urechea mea, cu brațele în jurul gâtului.

— Mami, vreau să merg cu tine oriunde te duci tu.

Oare i-am spus și eu mamei la fel, cândva?

Când aud zgomot de pași în spate, mă întorc. Fitz se apropie încet, neștiind sigur dacă ne poate întrerupe.

— Îți mulțumesc că ai venit, îi spun pe un ton, poate, prea rece.

— Îți eram dator, răspunde Fitz.

Privesc în pământ. El nu mă întreabă ce s-a întâmplat; nu mă întreabă de ce l-am chemat pe el, și nu pe Eric. Știe, fără să trebuiască să-i spun eu, că nu pot vorbi nici despre acest lucru.

— Știu că ți-am spus să te duci dracului, îi zic, dar mă bucur că nu m-ai luat în seamă.

— Delia, povestea aceea cu ziarul…

— Știi ceva? îi spun încercând să nu izbucnesc în lacrimi. În clipa asta n-am nevoie de un ziarist. Dar, cu siguranță, am nevoie de un prieten.

El ridică din umeri.

— Am referințe.

Îi ofer un zâmbet vag, o punte între noi.

— De fapt, mărturisesc, ești singurul care a făcut cerere.

Abia ne-am urcat în mașină să pornim înapoi, spre Phoenix, când începe să ningă, un capriciu al naturii. Începe cu câțiva fulgi rătăciți și apoi se depune pe jos. Câinii țopăie înjur, lăsând urme când alunecă pe labe; copiii ies din case și stau pe marginea piațetei, încercând să prindă fulgii de nea pe limbă. Derek și Wilma, în toiul pregătirilor pentru funeraliile lui Ruthann, se opresc din trebăluit și se uită în sus, la cer. Își vor spune unul altuia și

oamenilor din Sipaulovi că aceasta era dovada faptului că Ruthann a ajuns în Lumea Spiritelor.

Dar eu cred că semnul acesta este și pentru mine. Pentru că, pe măsură ce Fitz ne duce de la Second Mesa spre Phoenix, ninsoarea devine mai deasă, acoperind capota și parbrizul, și platourile, și șoseaua, până ce pământul devine alb, ca rochia unei mirese hopi, alb ca dimineţile de iarnă din New Hampshire. Când eram copil, stăteam la fereastră să văd nămeții așternându-se pe casa mea și pe a lui Eric, și pe a lui Fitz, precum năframa unui vrăjitor. Era ușor să credem că dedesubt a dispărut tot – tufișuri și alei de cărămidă, garduri vii și garduri de lemn sau fier, și limitele proprietăților. Era ușor să ne închipuim că atunci când magicianul își va retrage vălul, lumea se va urni din nou, va porni de la zero.

•

Nu cred că Fitz este surprins când îi cer să facă un ocol în drumul nostru spre casă. Așteaptă în parcare cu Sophie și Greta, care au adormit pe bancheta din spate.

— Nu te grăbi, îmi spune când intru în închisoare.

Mai este un singur vizitator la un alt deținut. Tata se așază de partea cealaltă a peretelui de plexiglas și ridică interfonul.

— Este totul în regulă?

Îl văd în uniforma vărgată, cu un bandaj înfășurat pe mâna stângă și cu o tăietură pe cale de a se vindeca la tâmplă, cu un tremur nervos care îl face să privească mereu într-o parte, să vadă dacă nu apare cineva în spatele lui și nu-mi vine să cred că *el* îmi pune *mie* această întrebare.

— În regulă, tată, îi spun și brusc mă podidesc lacrimile.

Își strânge pumnul și pe urmă, din mijlocul lui, scoate un Kleenex – prestidigitație. Dar apoi își amintește că nu-mi poate da batista prin bariera de sticlă și nici prin legătura telefonică. Zâmbește vag.

— Cred că șmecheria asta n-am învățat-o încă.

Când executam numerele de iluzionism pentru seniori, tata trebuia să ducă muncă de lămurire cu mine pentru numărul cu dispariția. Îmi explica realitatea – ce *nu vezi îți iese din minte –,* dar eu continuam să cred că odată ce se lăsa cortina neagră, eu voi dispărea pentru totdeauna. Eram atât de nervoasă, încât el a tăiat în cortină o gaură cât o gămălie, pentru mine. Dacă mă voi uita tot timpul la el, îmi spunea, atunci cu siguranță nu voi dispărea de-adevăratelea.

Am uitat de gaură până acum. Mă face să mă întreb dacă mi-am amintit, fie și în subconștient, despre fuga noastră de acasă. Dacă, și la șase ani, a trebuit să învăț să am încredere în el că mă va duce înapoi.

•

Poate că, dacă nu ar fi fost o zi îngrozitoare, aș fi observat că pe drumul spre casă, după vizita la închisoare, Fitz a devenit din ce în ce mai tăcut. Dar eu m-am gândit la Ruthann și la tata. Abia când oprim lângă rulotă și văd mașina lui Eric în față, intru în panică. Acum două zile, care mi se par mai degrabă două sute, l-am lăsat la spital, supărată că se ocupa de ceea ce eu îi cerusem să se ocupe.

— Intră, îl invit pe Fitz, revenind la el, ca întotdeauna, să caut sprijin. Fii tu tamponul.

— Nu pot.

— Te rog frumos, îi spun.

Mă uit în spate, unde Sophie doarme respirând zgomotos lângă câine.

— O poți transporta înăuntru.

Fitz se uite la mine, fără nicio expresie pe chip.

— Nu. Sunt ocupat.

— Ce ai de făcut?

Când se întoarce spre mine, supărat, este atât de diferit de Fitz cel pe care îl cunosc eu, încât intru în recul pe scaunul pasagerului.

— Pentru numele lui Dumnezeu, Delia, tocmai am condus aproape o mie de kilometri pentru tine și nici măcar nu ai vorbit cu mine, propriu-zis.

Mi se încing obrajii.

— Iartă-mă. Am crezut…

— Ce? Că nu am altceva mai bun de făcut? Că nu am și eu viața mea? Că nu aș petrece atâta timp cu tine, dacă aș vrea să fac asta?

Îmi apucă obrajii cu amândouă mâinile și mă trage spre el, ca forța gravitațională. Când buzele i se lipesc de ale mele, gestul este brutal, amar. Barba țepoasă îmi lasă urme pe piele, dureroase, de forma regretului.

El nu este Eric, așa că buzele nu ni se mișcă în ritmul familiar. Nu este Eric, așa că dinții ni se lovesc. M-a prins de după spatele capului, ca și când i-ar fi frică să nu fug. Inima îmi bate atât de tare, încât o simt în locuri de care am uitat: în fundul ochilor, la baza gâtului, între coapse.

— *Mami*?

Fitz îmi dă drumul imediat și amândoi ne întoarcem și o vedem pe Sophie uitându-se curioasă la noi, de la locul ei din mașină.

— Oh, Doamne, murmură el.

— Sophie, scumpa mea, îi spun repede, ai visat.

Bâjbâi după deschizătoarea ușii și mă dau jos din mașină, apoi mă întind în spate și o ridic în brațe.

— Nu-i așa că este ciudat ce lucruri credem că vedem când dormim?

Se lasă pe umărul meu, moale, în timp ce Greta sare afară din mașină. Fitz este deja și el afară.

— Delia…

În rulotă se aprinde o lumină și ușa se deschide. Eric, fără cămașă și în boxeri, coboară treptele din aluminiu. O ia pe Sophie din brațele mele, o tranzacție comercială.

Înainte să apucăm să ne spunem ceva, zgomotul motorului de la mașina lui Fitz sfâșie noaptea în două. Pleacă cu un scrâșnet de roți, care lasă în urmă un nor de praf și de pietriș.

— A sunat sora lui Ruthann, să vadă dacă ai ajuns, zice Eric în șoaptă, ca să n-o trezească pe Sophie. Mi-a spus ce s-a întâmplat.

Urc scările după el, nu-i răspund până ce n-a pus-o pe Sophie jos, în patul nostru, și a tras cuvertura. Închide ușa dormitorului mic și își așază brațele pe umerii mei.

— Cu tine este totul în regulă?

Aș vrea să-i vorbesc despre rezervația indienilor hopi, unde și pământul pe care calci ți se poate surpa de sub picioare. Aș vrea să-i spun că o bufniță îți poate prezice viitorul. Aș vrea să-i spun ce simți văzând cum se aruncă un om de la etajul douăzeci și în același timp cum se adună o furtună în văzduh, de forma acelui trup.

Aș vrea să-mi cer iertare.

În schimb, mă prăbușesc. Eric se așază pe dușumeaua rulotei, ținându-mă în brațe. Mă lasă să-mi păstrez cuvintele pentru mine.

— Dee, îmi spune după o vreme, vrei să-mi promiți ceva?

Mă retrag, întrebându-mă dacă și el, ca și Sophie, a văzut ce s-a petrecut în mașină.

— Ce?

Își înghite nodul din gât.

— Că nu voi sfârși ca mama ta?

Mi se strânge inima.

— N-ai să te apuci din nou să bei, Eric.

— Nu vorbeam despre alcoolism, zice el. Vorbeam despre posibilitatea de a te pierde.

Eric mă sărută cu atâta gingășie, încât mă simt sfâșiată. Îl sărut și eu, deși mai simt încă atingerea lui Fitz, ca o bomboană ascunsă în obraz, dulce atunci când mă aștept cel mai puțin.

7.

„Da, am făcut asta”, spune memoria mea.

„E cu neputință s-o fi făcut” – spune mândria mea și rămâne neînduplecată. În cele din urmă – memoria e cea care cedează.

Friedrich Nietzsche, *Dincolo de Bine și de Rău*
„Partea a Patra: Maxime și interludii”

ANDREW

— Bea asta, zice Concise și îmi întinde un flacon de șampon.

Mă uit la el ca la un nebun.

— Nici gând. O să mor.

— Bineînțeles, prostule. Toți vor să știe unde s-a dus glonțul acela. Doar n-ai să aștepți să iasă pe partea cealaltă.

Imediat după lupta din curtea de exerciții, Sticks a fost trimis la spital pentru o intervenție chirurgicală la ochiul în care s-a înfipt adânc săgeata de darts. El va fi sancționat disciplinar printr-o perioadă de arest, dar, în cele din urmă, se va întoarce și va continua de unde a rămas.

Iau flaconul de șampon din mâna lui Concise și dau pe gât jumătate din conținutul lui. În clipa următoare mă reped la toaletă din celulă, ținându-mă cu mâinile de burtă.

— Nu, se va duce la canal!

Concise mă apucă de umeri și mă întoarce să vomit în bazinul de oțel inoxidabil al chiuvetei. Glonțul se duce vâjâind în țeava de scurgere.

— Asta, zice Concise rânjind, e sigur.

Bagă mâna sub pat și-mi aruncă un prosop.

Când mă întorc să-l prind, observ că Fetch dă târcoale celulei noastre.

O grisină de copil, tatuat cu cuvintele „Mândrie Albă”, încolăcite în jurul bicepșilor ca năpârcile, este unul dintre acoliții lui Sticks. Și a văzut tot ce am făcut.

— Tu, pișcot, strigă Concise. Vrei să-i ciripești lui Sticks, avem un mesaj pentru el.

Își îndreaptă degetele spre Fetch, ca un pistol.

— *Bang,* zice el.

•

În această închisoare, albii controlează aducerea drogurilor, iar în sectorul nostru, contactul pentru marfă este Sticks. Concise și alcoolul lui sunt plevușcă, prin comparație. Contrabanda cu droguri se face plecând din stradă. Ele sunt încredințate mai întâi membrilor Frăției Ariene de la etaj, în atentă custodie, apoi albilor de peste tot și la urmă tuturor celorlalte rase. Banii se achită afară, prin cunoștințe – orice transfer masiv de fonduri prin conturile închisorii ar atrage imediat suspiciunea gardienilor.

Sticks, care poartă acum un bandaj peste ochiul stâng, tocmai se întoarce de la o întrunire a Alcoolicilor Anonimi, un loc de predilecție pentru tranzacții. Au trecut două săptămâni de la incidentul din curtea de exerciții, dar la închisoare este ca și cum s-ar fi petrecut ieri. Vine spre scaunul meu și dă cu piciorul.

— Îmi stai în drum, zice el.

— Nu-ți stau în drum.

Sticks mă împinge un metru mai în față.

— Îmi stai în drum, repetă el.

Concise și Blue Loc formează brusc un zid implacabil. Stau cu brațele încrucișate, cu mușchii negri, flexați. Depășit numeric, Sticks renunță.

Urc scările lângă Concise. Nu vorbim decât după ce am cotit pe palier.

— Ce ți-a zis? întreabă Concise.

— Nimic.

Când să intrăm în celulă, ne oprim înmărmuriți. A fost scotocită și întoarsă pe dos – prosoape aruncate în toaletă, pachete de mâncare golite, sticlele cu lichiorul lui Concise, deschise și vărsate în băltoace pe jos. Una dintre saltele a fost sfâșiată în două și ghemotoace de spumă galbenă zac răspândite pe podea.

— Sticks și ciocănitorile lui au făcut asta, zice Concise. Știi ce căutau, continuă el și nu este o întrebare.

Pentru prima oară, din ziua aceea am încetat să mă mai îndoiesc de Concise – care insistase că glonțul nu putea fi lăsat ascuns în celulă, care refuzase să mă asculte când i-am spus că eram absolut sigur că nu voi face nici în ruptul capului ceea îmi propunea el. Pentru prima oară în ziua aceea sunt pe deplin conștient de mica rachetă metalică pe care am împins-o adânc înăuntrul meu, un supozitor plin de răzbunare.

•

Ca să devii membrul unei grupări reprezentate în închisoare, poți foarte bine s-o faci când te afli în pușcărie. Membrii potențiali ai Frăției Ariene, Mau Mau și ai Mafiei Mexicane – sau EME, cum își spun ei – primesc o recomandare de la membrii de drept. Un vot pozitiv dat de ceilalți membri înseamnă acceptarea ta pentru o perioadă de probă. Ucenicilor li se cercetează trecutul – să nu fi comis infracțiuni împotriva copiilor și să nu fii sursă pentru cineva din poliție –, pe urmă ți se dă un naș, un membru care te ia sub aripa lui.

La Frăția Ariană perioada de probă durează doi ani. Ți se cere să ții ascunse arme la tine. Ți se va cere să te bați. Și va trebui să transporți droguri dintr-un loc într-altul. Dacă ai legături în lumea drogurilor, va trebui să și furnizezi membrilor. Dacă din oricare din aceste operațiuni îți ies bani, va trebui să-i împărți cu toți ceilalți.

La capătul celor doi ani ți se va încredința o lovitură – o crimă autorizată de forța care guvernează banda. Pentru Frăția Ariană, aceasta este exercitată de trei deținuți din Unitatea de Management Special de la închisoarea Statului Arizona.

Ți se va da o armă și ți se va spune cum să comiți crima. La vremea potrivită, nașul va merge cu tine. Pentru că, dacă există un martor ocular al crimei pe care ai comis-o, este foarte probabil că nu vei ciripi… și, pentru că există un martor ocular și al crimei pe care a comis-o *el,* nici el nu va ciripi. Este vorba despre o schemă piramidală uriașă.

Odată treaba executată, vei avea voie să-ți aplici un petic ud – un tatuaj. Literele gotice – FA – zgâriate pe pielea brațului, a pieptului, a gâtului sau a spatelui. Trebuie să fii în închisoare ca să ți se aplice cerneala, așa că s-ar putea să treacă ceva timp între lovitura ta și momentul când devii oficial membru al bandei.

Dacă un membru plin are norocul de a se ocupa de o lovitură autorizată și o dă în bară, greșeala te poate costa viața.

•

Câteva zile mai târziu, suntem în spațiul social și ne uităm la știrile locale de la televizor, când intervine o actualizare. De la primele cuvinte, toată lumea devine atentă – dacă este vorba despre o crimă, există toate șansele ca vreunul dintre deținuți să știe cine a comis-o. Astăzi se vorbește despre un incendiu devastator în orașul Phoenix.

Reporterul este o femeie cu părul de aceeași culoare ca și flăcările.

„Poliția afirmă că un laborator de metamfetamină s-ar putea face vinovat de izbucnirea incendiului din această dimineață, care a distrus o locuință din nordul orașului Phoenix, de pe strada Deer Valley. Pompierii au fost chemați după ce o explozie l-a ucis pe Wilton Reynolds. La ora aceasta…”

În spatele meu se aude un răcnet puternic și zgomotul unei cutii de tablă răsturnate. Când privesc înapoi, îl văd pe Concise deasupra întregii harababuri. Gardienii se ridică imediat în picioare, gata să intervină, așa că mă întorc spre cabina de control.

— A fost un accident, zic eu, îndreptând cutia.

Îl apuc pe Concise de braț și îl târăsc sus, în celula noastră.

— Ce *faci*?

El se așază.

— Sinbad e fratele meu.

— Sinbad?

— Amicul despre care vorbeau la știri.

Nu înțeleg de la început că Concise se referă la victima incendiului.

— Vrei să spui, cel care pregătea drogul?

— Mi-a zis că știe ce face, bombăne Concise.

— Ai zis că ai două surori.

— Este *fratele* meu, repetă Concise, subliniind metafora. Am crescut împreună, pe străzi. Asta trebuia să fie lovitura noastră.

— *Tu* ești implicat în obținerea metamfetaminei? Ai habar ce efect are drogul acesta asupra oamenilor?

— Nu-l dădeam la întâmplare, mă repede Concise. Dacă omul e atât de prost, încât să se sinucidă, asta e problema lui.

Dau din cap dezgustat.

— Dacă îi tentezi, ei vor veni.

— Dacă îi tentezi, zice Concise, îți acoperi chiria. Dacă îi tentezi, le achiți împrumutul rechinilor. Dacă îi tentezi, îți încalți copiii și le bagi mâncare în burtă, și poate mai și apari din când în când cu câte o jucărie pe care toți ăilalți din școală o au deja. Ridică ochii spre mine. Dacă îi tentezi tu, poate n-o să fie obligat s-o facă și băiatul tău când o crește mare.

Este uluitor câte secrete poți păstra, chiar dacă trăiești într-un spațiu închis.

— Nu mi-ai spus.

Concise se ridică în picioare și se reazemă cu brațele de patul de sus.

— Maică-sa a murit de o supradoză. El stă cu sora ei, care nu-și bate capul întotdeauna să aibă grijă de el. Eu încerc să-i trimit bani, ca să mănânce de dimineață și să-și ia tichete de prânz de la școală. Am și un mic cont în bancă pentru el. Să fie, dacă n-o vrea să se ducă într-o bandă de stradă, știi cum e? Să fie, dac-o vrea să se facă astronaut sau fotbalist, sau ceva.

Scotocește după un carnețel sub pat.

— Îi scriu. Ca un jurnal. Ca să știe cine e tăticul lui, când o învăța să citească.

Întotdeauna este mai ușor să judeci un om, decât să te gândești ce l-ar fi putut împinge să comită o ilegalitate sau un gest vrednic de dispreț din punct de vedere moral, el crezând în mod cinstit că așa i-ar fi mai bine. Poliția nu-și va bate capul cu Wilton Reynolds, pentru că a fost un traficant, și se va bucura să numere un criminal mai puțin pe stradă, de acum înainte. Un tată din clasa de mijloc care l-ar întâlni pe Concise pe stradă, cu limba lui spurcată și cu capul ras, îl va ocoli, fără să bănuiască vreodată că și el are un băiețel care îl așteaptă acasă. Oamenii care citesc despre mine în ziar, că mi-am furat fiica atunci când m-am dus s-o văd, vor presupune că sunt cel mai cumplit dintre coșmaruri.

Îmi trec mâinile peste scalp – pufos, acum că părul îmi crește la loc.

— Gazul fosgen este de vină, îi spun.

— Poftim?

— Asta l-a ucis pe prietenul tău. Reacția chimică prin care se obține metamfetamina produce un gaz letal. Dacă greșești când desfaci tuburile, mori.

Concise clipește din ochi.

— Și *tu* faci droguri?

— Nu. Dar am o diplomă în chimie.

Mă așez și îi fac un semn, arătându-i carnetul de însemnări cu care Concise a rămas în mână. Rup o pagină de la sfârșit și pe urmă scotocesc sub pernă după un creion – dacă este destul de ascuțit, poate fi o armă bună, pe care să o ții în mână când dormi.

Am nevoie de câteva minute și de mai multe corecturi, dar când am terminat de scris reacțiile, îi întind foaia lui Concise.

— Găsește alt prieten. Asta o să meargă bine.

— Nici gând. Nu te amesteci. Nu ești tu acela.

Mototolește hârtia și o aruncă pe jos, în celulă.

Cine sunt și ce sunt capabil să fac a reușit întotdeauna să mă surprindă. Mă gândesc la ziua în care am fugit cu tine; cum te-am dus seara la restaurant și te-am lăsat să ceri toate deserturile din meniu, ca să te fac să gândești tot ce era mai bun, înainte de a ajunge să gândești tot ce era mai rău.

Mă întind după hârtie.

— Fiul tău, îi zic. Cum îl cheamă?

•

Ca să pregătești drogul ai nevoie, în primul rând, de o mulțime de prieteni, pentru că farmaciile limitează numărul de pastile pe care le poate cumpăra o singură persoană. Medicamentele se vând în cutii de douăzeci și patru de tablete, iar tu ai nevoie de mii pentru a obține cantitatea potrivită de pseudoefedrină. Ai de asemenea nevoie de tuburi de cauciuc, de robinete de cuplare și de alcool. De acid, de nisip pentru pisici și de bandă adezivă. Cristale de iod, bidoane și pahare gradate. Fosfor roșu – substanța din capătul bețelor de chibrit, dar în cantitate mult mai mare. Vei avea nevoie de filtre de cafea și de pâlnii, de leșie și de mănuși de menaj. Vei avea nevoie de o tavă de plăcinte din Pyrex și de borcane de conserve, cu capac.

Macini tabletele într-un mojar, să le transformi în pulbere. Pui totul într-un borcan de conserve. Umpli cu alcool, acoperi, scuturi și lași să se depună. Filtrezi totul din nou prin alcool, de mai multe ori. Torni lichidul în tăvile de plăcintă și bagi la microunde, ca să se evapore lichidul. Sfărâmi praful cât mai fin, îl speli cu acetonă și pui reziduul în altă tavă. Îl separi și îl lași să se usuce.

Între timp îți pregătești sticlăria.

•

Mă aflu la închisoare de douăzeci și cinci de zile, când negrii îmi pun o poreclă: Chimistul. Învăț un vocabular nou: sticlă înseamnă metamfetamină spălată cu acetonă, care are foarte puține impurități și de aceea costă mai mult. Sprezece este a șaisprezecea parte dintr-o uncie. O minge de opt este a opta parte dintr-o uncie. Sfertul – dintr-un gram, vreau să zic – este doza injectată în mod uzual și se vinde cu 25 de dolari pe stradă. O pungă cât zece cenți valorează zece dolari. „A fi pișcat” înseamnă a fi drogat cu metamfetamină. „A fi strunjit” înseamnă a te droga de prea mult timp. „A fi în schiță” înseamnă a te afla între aceste două momente.

Încerc să nu mă gândesc la tranzacțiile propriu-zise cu droguri, la necunoscuții cărora le fac rău. Dar există cineva în mine care știe că ei sunt

prețul pe care îl plătesc pentru siguranța mea în această închisoare și pentru protecție din partea negrilor. O parte din mine îmi șoptește: „Ți-am spus. Ai distrus o viață, ce te-a făcut să crezi că nu vei distruge încă altele o sută?”

O armată de spioni de afară alcătuiește brațele și picioarele operațiunii. Sunt cei care cumpără materialele, produc metamfetamina și deschid conturi în bănci pentru Concise și pentru mine. Eu n-am vrut să fac niciun profit, dar Concise a insistat – dacă îmi asumam riscurile, luam și recompensa – așa că am acceptat. Îmi imaginez că voi folosi fondurile ca să adun de pe stradă copii precum fiul lui Concise – ca un club al seniorilor, dar rezervat lotului mai tânăr, mai disperat.

Situația mă aduce drept în fața întrebării pe care am ocolit-o de când am ajuns aici: odată ce ai făcut o greșeală, există vreo răscumpărare pe care s-o poți plăti ca să o ștergi?

Concise identifică diabetici în fiecare sector, care pot să fure seringi de la cabinetul medical la care se duc pentru injecțiile cu insulină. Majoritatea consumatorilor preferă să-și injecteze drogul, de aceea acele sunt la mare căutare, dar metamfetamina poate fi și fumată, inhalată sau amestecată în cafea sau suc.

El are deja o listă întreagă de clienți, chiar înainte de a fi gata primul lot.

•

În ziua în care începe alegerea juraților pentru procesul meu, mi se dau un sacou și o cămașă albastră. N-o recunosc și mă trezesc că mângâi țesătura, întrebându-mă dacă tu ai ales-o pentru mine. Sunt atât de copleșit de gândul de a îmbrăca altceva, orice, în locul uniformei vărgate, încât nu-mi dau seama de la început cât de necăjit este Concise.

— Mike Gât de Pui n-o să fie la locul de aprovizionare, zice el.

Îmi înmânează o scrisoare de la un deținut din alt sector. Pentru că pușcăriașii nu au voie să comunice unul cu altul, scrisoarea a urmat o cale ocolită: cineva din afară a primit biletul de la Mike și i-a trimis-o înapoi înăuntru, lui Concise. Potrivit acestuia, Mike trebuia să introducă primul transport de metamfetamină azi, când se ducea la tribunal să-și primească sentința, dar avocatul lui a schimbat programarea și, prin urmare, Mike Gât de Pui va rata transferul.

— Ei bine, zic eu după o clipă, voi fi *eu* acolo.

•

Deținuții sunt legați unul de altul cu lanțuri și cătușe, ca să fie duși la tribunal. Ne transportăm alter ego-ul sub braț – blugi și maiouri, cămăși, un

sacou. La tribunal ni se scot lanțurile și ni se permite să ne schimbăm. Eric a uitat să-mi aducă șosete; așa că îmi trag papucii peste picioarele goale.

Suntem conduși *en masse* în sala de judecată, unde ne așezăm cu toții în boxa acuzaților; vom fi chemați unul câte unul să ne ocupăm locul la pupitru, lângă avocați. Eric nu a venit încă și sunt recunoscător, căci nu vreau ca el să vadă ce sunt pe cale să fac.

Desigur, nu este nicio diferență între a furniza rețeta prin care se produc mii de grame de metamfetamină și a fi legătura fizică pentru transportul acesteia înapoi, în închisoare – și într-un caz, și în celălalt, ești implicat prin acțiunile tale – dar undeva, în străfundul minții, gândesc că a fi un participant activ la traficul de droguri este mai rușinos.

Concise mi-a spus că prietena lui Blue Loc îmi va strecura marfa pe care trebuie să o aduc.

— Tu stai la locu' tău, mi-a zis Concise, și lași marfa să vină la tine.

Aștept în boxă aproape o jumătate de oră, privindu-i pe avocații care sosesc unul câte unul în sală, stau de vorbă sau studiază dosarele. Judecătorul nu se vede nicăieri. Admir tavanul înalt, distanța dintre pereți – o arhitectură pe care am uitat-o.

O tânără înaintează grăbit în spațiul central dintre bănci și-l abordez pe unul dintre aprozi. Femeia poartă un costum cu dungi foarte subțiri, care îi evidențiază curbele taliei și șoldurilor, și pantofi negri, cu toc subțire. Părul împletit este răsucit într-un coc ordonat, iar pielea este de culoarea siropului de arțar.

— Da, sunt asistenta avocatului Eric Talcott, o aud spunând și o văd arătând înspre mine. Domnul Talcott vrea de la clientul lui să citească propunerea pentru înfățișarea de azi. Dacă aș putea…

Asistenta îi zâmbește privindu-l în ochi…

O clipă mai târziu, ea se apropie de mine.

— Domnul Talcott vă roagă să citiți asta, zice ea și se apleacă peste parapetul boxei, cu un dosar-plic.

Pe foile din dosar nu scrie absolut nimic. Mi le arată și îmi șoptește: *„Fă semn că da”.* Așa fac și un mic balon înnodat alunecă din dosar, căzându-mi ușor între picioare.

Femeia închide dosarul și își croiește drum afară din sala de judecată. Încerc să mi-o imaginez cu Blue Loc, când el nu este Blue Loc, ci un simplu bărbat care locuiește în oraș cu o fată. Pe urmă mă aplec și ascund balonul în pumn. Îl strecor în betelia pantalonilor.

Eric sosește câteva minute mai târziu și îi cere și el aprodului să vină până la mine. Transpir atât de mult, încât îmi apar pete la subsuoară. Simt că mă ia cu leșin.

— Nu ți-e bine? mă întreabă el.

— Sunt bine. Foarte bine.

Se uită curios la mine.

— Despre ce naiba vorbește ofițerul acela? A venit o asistentă să te vadă?

— A fost o greșeală. Căuta pe altcineva, numit tot Hopkins.

Eric ridică din umeri.

— În fine. Uite ce se va întâmpla azi…

— Eric, îl întrerup eu. Ai putea să mă scoți cumva de aici, să mă duc la toaletă?

Se uită la mine, pe urmă la aprod.

— Să văd.

Se pare că semăn suficient cu o epavă, încât să merit o pauză, pentru că alt aprod este chemat să mă escorteze la toaletă. Rămâne în fața cabinei și fluieră, în timp ce eu îmi dau jos pantalonii. Iau din spatele urechii picătura de unguent pe care mi-a dat-o Concise de dimineață special în acest scop – un medicament „la purtător” pentru leziuni ale pielii. Cu o grimasă întind alifia pe micul balon până ce devine suficient de bine lubrifiat ca să-l pot împinge în rect.

Zece minute mai târziu îmi ocup locul la pupitrul apărării, lângă Eric. Rămân cu ochii ațintiți la parada de potențiali jurați care intră pe ușile sălii de judecată. Îi cercetez pe rând pe femeia cu acnee, pe bărbatul care se uită des la ceas, pe fata pistruiată ce pare la fel de speriată ca și mine că se află aici. Ei preiau documentele pregătite de Eric pentru juriu. Unii dintre ei mă studiază printre gene, alții se feresc intenționat să exprime vreo reacție. Aș vrea să pot vorbi cu ei. Le-aș spune că nu au cum să mă judece mai aspru decât am făcut-o eu însumi. Le-aș spune că atunci când te uiți ia un om, nu ai cum să știi ce ascunde el.

*

Pune-ți mănuși. Lasă apa să curgă prin condensatorul Alyn. Adaugă rapid fosforul roșu și folosește un cârlig de rufe să zdrobești cocoloașele, dacă este nevoie. Ceea ce cauți este să obții reacția exotermică și aceasta se va produce foarte repede. Astupă repede capătul dinspre tubul de vinii și strânge racordul cu o bandă.

Când din amestec iese un fum galben, agită condensatorul. Dacă presiunea crește prea mult, pune bidonul într-o baie de gheață, până ce scade. Până la urmă, amestecul se va umfla ca o spumă, apoi va da înapoi.

La un moment dat nisipul pentru pisici din cana de lapte, de la celălalt capăt al instalației, se va încălzi și va deveni roșu. Desfă tubul de cauciuc de la condensatorul Alyn. Taie tubul cu totul, cât mai aproape de cana de lapte. Acoperă imediat cu bandă adezivă.

Fii atent! Nu scoate banda. Înăuntru se află gazul fosfogen care l-a ucis pe prietenul tău.

•

Pișcatul este un tânăr de douăzeci și doi de ani, care arată de cincizeci. Își pierde vremea prin colțurile din curtea de exerciții, pigulindu-și cojile rănilor dintre degetele de la mâini și de la picioare, și sugându-și sângele care țâșnește, mirosind încă a metamfetamina ce-i aleargă prin organism. Când îți zâmbește, ceea ce nu se întâmplă des, vezi găurile negre din locurile din care i-au căzut dinții și carpeta albă care îi acoperă limba.

Cea mai mare parte a timpului este amețit – prea agitat din cauza drogului, pentru a putea dormi – și chinuit de halucinații. Nu este un dependent violent, ci unul paranoic, iar de curând s-a convins că gardienii sunt puși pe răpit cadavre. Când trec pe lângă el, se agață de cămașa mea.

— Cât mai ține, îmi șoptește el.

Se referă la stocul nostru.

Balonul inițial pe care l-am adus de la tribunal a fost dat în custodia vigilentă a bandei Mau Mau, de la etaj – membrii bandei de negri din închisoare. Pentru că a dat zeciuiala, Concise a deschis ușa proverbială a afacerii.

Primul nostru lot din interior a sosit cu Biblia. Aceeași tânără care a jucat rolul asistentei la tribunal i-a adus pastorului baptist care slujește aici, o ediție legată în piele. A plâns povestind cum prietenul ei – Concise, pentru această ocazie – îl descoperise pe Iisus și cum ea a comandat o Biblie special pentru el, pentru ca gardienii să-i spună mai apoi că deținuților nu le erau permise decât cărțile venite direct de la Amazon.com. Avea părintele vreo posibilitate să-i ducă acest dar prietenului ei?

Ce preot care se respectă ar refuza o cerere ca aceasta?

Când a participat la următoarea slujbă religioasă, Concise a primit Biblia și i-a mulțumit preotului din adâncul sufletului, pe urmă s-a întors în celulă și i-a mulțumit lui Dumnezeu. Ascunse în cotor, sub pielea lipită atent la

loc, erau treizeci de grame de drog, care puteau fi vândute. Cantitatea, care pe stradă ar fi fost vândută cu 1.000 de dolari net, în închisoare valora 400 de dolari gramul – sau, cum socotea Concise, 11.200 de dolari.

Pișcatul mă trage din nou de mânecă și eu mă scutur să scap de el.

— Ți-am spus că nu eu sunt cel care face afacerile.

Mă întorc la țanc ca să asist la o tranzacție între Concise și Flaco, unul dintre mexicani.

— Face o sută cincizeci, zice Concise.

Ochii lui Flaco se întunecă.

— I-ai vândut lui Tastee Freak tot un sfert de gram pentru o hârtie de o sută.

Concise ridică din umeri.

— Taste Freak nu-i spanioloi.

Flaco acceptă prețul și pleacă; își va căpăta premiul după ce Concise primește confirmarea transferului de bani de la prietenii lui de afară.

— L-ai taxat, îi spun, apropiindu-mă de Concise. Nu este… nu-i…

Sunt pe cale să spun „o greșeală”, dar îmi dau seama că fac o distincție stupidă.

— De ce? îl întreb. Pentru că este mexican?

— Ei, asta ar fi chiar rasism din partea mea, spune Concise și rânjește. Pentru că nu-i negru.

•

Dintr-un cântec rap din curtea de exerciții:

Stăm într-un grup de patru celule
Arma mea este un ac, nu un Glock
Celulele se deschid dimineață devreme
La haleală e oprirea următoare
Ouă reci ca dracu’ avem
Uite amicu’ Coast, ce faci, vere?
Umplem curtea, mașina s-a dus
Suntem legați și gata să ne târâm.
Lovește în stâlp, umflă pivotul
Gata să te bați cu orice stârpitură
Frate-miu mai mare, Snoob, ne-a transmis
Shit va sări, așa am auzit
Fii atent, fii gata să-l înțepi
Pe orice ticălos care încearcă să fie alunecos
Terenul de handbal era locul
Să bag șișul în prost a fost planul meu
Eu și prostu’ pe câmpul de bătaie
L-am înțepat în gât și a fost adevărat.

Când ticălosul a țipat, l-am lovit din nou
I-am înfipt țepușa direct sub bărbie.
L-am lăsat pe băiat mort de tot
1870 ace în spatele meu
Închis să putrezesc în celulă
Condamnat pe viață pentru omor planificat
Nu-mi pasă, aș face-o din nou
Să fac douăș'cinci din viață în cotețul statului.

Diabeticul care îl aprovizionează pe Concise cu ace îi face rost și de un inhalator pentru astmatici, achiziționat de la un deținut care suferă de emfizem. Noaptea, după ce s-au stins luminile, Concise răzuiește capacele de la cele două capete ale recipientului metalic, pentru a obține un tub gol. Forțează cilindrul să se deschidă, apăsându-l cu o periuță de dinți, până ce metalul se aplatizează complet și este gata să fie modelat.

Va deveni un pistol artizanal, o cameră letală pentru glonțul pe care îl mai avem încă.

Când ies din celulă, mă asigur că rămâne Concise înăuntru, ca să vegheze comoara noastră. Dacă iese și el, atunci unul din noi o ascunde undeva la purtător. Avem pentru mica armă toată grija și respectul unui părinte pentru primului său nou-născut.

În seara aceasta Concise lucrează la propria armă, cu mai multă aplicație decât de obicei.

— Te gândești vreodată ce vei face când vei fi afară? îl întreb cu voce scăzută.

— Nu.

Negația categorică mă surprinde.

— Trebuie să-ți placă să faci ceva.

— Lumea nu este o reclamă la Hallmark, Chimistule, zice Concise. Cei mai mulți dintre noi trăim de azi pe mâine.

— Ai putea pleca în altă parte, împreună cu fiul tău. Să-ți găsești undeva de lucru.

— Și ce să fac? întreabă Concise. Crezi că oamenii nu mai pot de nerăbdare să angajeze membri ai Frăției, cu cazier? Dă din cap. Indiferent dacă ți-l faci cu cerneală pe corp sau nu, de aici tot pleci cu un tatuaj.

Mi-ar plăcea să cred că putem fi o sută de oameni diferiți pe parcursul vieții. Dar poate că are dreptate Concise; poate că după ce te schimbi, există totuși o parte din tine care rămâne aceeași pentru totdeauna. Până când, în cele din urmă, nici nu-ți mai amintești cine ai fost la început.

Concise freacă pe ciment pistolul artizanal, cu și mai multă râvnă.

— Ce-i cu graba asta?

Zvonurile despre o revoltă generată de tensiuni rasiale se răspândesc precum fumul; de obicei animozitatea este atât de intensă, încât nici să respiri nu mai poți, din cauza nerăbdării mocnite. Dar eu nu am auzit nimic. De fapt, Sticks și-a petrecut cea mai mare parte a după-amiezii în celulă, cu gândurile lui.

— Băieții albi tocmai și-au pierdut furnizorul, zice Concise. A fost bătut măr afară. Sticks trebuie să facă rost de droguri, altfel n-o să aibă nici el porție.

Deși îi controlează pe albii din sectorul nostru, Sticks primește la rândul lui ordine de la cineva aflat sub strictă supraveghere la etajul de deasupra, cineva care va aștepta ca el să găsească o nouă sursă.

— Va veni la noi?

Dacă a pus el taxe mexicanilor, îmi închipui ce va face Concise cu albii.

— O să vină, confirmă Concise. Da' nu înseamnă că noi o să-i vindem.

•

După ce ai încheiat filtrarea și ai eliminat corpurile solide, adaugă nafta în borcan. Când amestecul se separă, adaugă leșie. Amestecă, pentru că altfel se umflă.

Toarnă conținutul într-un ibric de cafea. Când amestecul se separă din nou, toarnă partea de deasupra într-o sticlă de un litru, cu capac. Agită puternic timp de cinci minute.

Când lichidul s-a liniștit, întoarce sticla și răstoarnă stratul depus la fund pe o tavă de plăcinte. Dacă încerci substanța astfel obținută cu hârtie de turnesol, aceasta trebuie să se înroșească.

Pune tava de plăcinte la microunde, până se evaporă toată apa. Cristalele care rămân reprezintă produsul final.

•

Există anumite cotloane pe coridoarele închisorii, în care camerele de supraveghere nu pătrund. Un asemenea loc este cel în care se desfășoară slujbele religioase și întrunirile Alcoolicilor Anonimi, altul este capătul dinspre infirmerie. Acestea sunt locurile cele mai indicate pentru a trage un cot în rinichi sau pentru a înfige o andrea. Indiferent dacă ai sau nu de gând să faci acest lucru, la colțuri grăbești pasul.

Tocmai mă întorc de la cursul de dezvoltare generală – diploma mea în chimie pare a nu avea importanță în comparație cu o oră petrecută dincolo

de gratii – când simt o mână care mă prinde și mă trântește de perete. O periuță de dinți, cu mânerul ascuțit ca un cuțit, mi se lipește de pielea gâtului.

Presupun că este Sticks. Așa că auzind accentul mexican, mă simt aproape ușurat.

— Să-i spui lui *miyate* că nu vrem să plătim în plus, zice Flaco.

Simt miros acru de urină și îmi dau seama că este a mea. Îmi dă drumul; cad în patru labe.

— Și dacă nu asculți, *gringo,* mă amenință, știu un gardian de treabă care o să mă asculte.

•

Când ajung înapoi în celulă, Concise își trece în revistă corespondența. Un pachet returnat de la avocatul lui – un fals – conține un blocnotes. Concise a desfăcut banda adezivă roșie cu care este prins carnetul în capăt și a scos la iveală un mic pătrat tăiat în teancul de pagini, care formează un locaș perfect pentru marfa de contrabandă. Înăuntru se află o pungă minusculă de plastic, nu mai mare decât un dinte, în care se află cel de al doilea lot de metamfetamină. Când intru în celulă, el miroase și se strâmbă.

— Ce-ai pățit?

— Flaco vrea să te mai gândești la prețul pentru mexicani.

Mă întorc cu spatele, mă dezbrac. Îmi pun pantalonii de rezervă și îi fac ghem pe cei murdari.

— Flaco-i un prost. E pe drojdie cu Chicanos oricum – a dat-o-n bară cu prima lovitură pe care i-au cerut-o cei din EME.

Mă așez pe patul de jos.

— Concise, el amenință că le va spune gardienilor.

Concise vine spre mine și ridică un deget. Mă atinge cu el pe gât, acolo unde Flaco m-a împuns cu arma sa artizanală. Dau cu degete pe piele și se umplu de sânge.

— Nu-i mare lucru.

Lui Concise i se dilată nările, ca foalele.

— Nu-i nimic.

Își pune palmele pe creștetul pleșuv al capului.

— Ieși.

— De unde să ies?

— Din joc. Din afacere. Din toate.

Uluit, rămân cu ochii pironiți pe el.

— Ești o primejdie, omule. Ai prea mulți dușmani aici, pentru că ești alb, dar nu te porți ca albii. Nu pot să-mi asum un risc ca ăsta.

Se apucă să pună la loc banda adezivă a blocnotesului.

— Îți cumpăr eu partea ca să ieși, cinstit și corect.

Când ești în pușcărie, încrederea devine o marfă mai rară decât aurul. Cum poți să ai încredere într-un om care a mințit toată viața? Cum poți să închizi ochii noaptea, știind că colegul de celulă a fost arestat pentru crimă? Răspunsul este: nu ai încotro. Alternativă – să rămâi singur – nu este o alternativă, de fapt. Pentru a supraviețui trebuie să te integrezi unui grup, chiar dacă ești înconjurat de oameni care au înșelat și au furat pentru a-și ocupa locul de lângă tine. Trebuie să găsești pe cineva capabil să te păzească, chiar dacă a face acest pact înseamnă a recunoaște că ești la fel ca oricare altul de aici.

Faptul că l-am avut pe Concise și pe afro-americanii din sectorul acesta alături, pentru a mă proteja, m-a ferit de Sticks și de acoliții lui. Dar mai mult decât atât, mi-a oferit ceva ce n-am mai avut de mult: sentimentul apartenenței. Când toată viața nu faci decât să fugi, poate că ajungi departe, dar rareori îți permiți să te apropii de cineva. Eu te-am avut pe tine și asta este tot ce mi-am dorit, dar a trebuit să plătesc un preț. Am părăsit-o pe singura femeie pe care am iubit-o în viață; nu mi-am omorât niciodată timpul cu un prieten la pescuit; i-am ținut la distanță, precaut, pe colegii vorbăreți de la serviciu. Când lași oamenii să intre în sanctuarul vieții tale, riști ca ei să vadă ce ai în suflet, iar eu nu puteam să risc așa ceva. Este ciudat și uluitor, dar Concise este primul prieten pe care mi-l fac în aproape treizeci de ani. Nu contează că este traficant de droguri; nu contează că este negru; nu contează că-mi oferă o ieșire onorabilă dintr-o operațiune în care nu m-am simțit niciodată în largul meu. Tot ce știu este că acum un minut eram în mijlocul lor… iar acum nu mai sunt.

— Nu poți face asta, îngaim începând să tremur din tot corpul.

— Fac ce poftesc, îmi spune Concise peste umăr. Pleacă, dispari. Ar trebui să te pricepi la asta.

Sar jos din pat și mă năpustesc asupra lui înainte să apuce să-și termine propoziția. El este, în clipa aceasta, în același timp Sticks, și Flaco, și Elefantul Mike, și fiecare dintre bărbații și femeile fără chip, din afara închisorii, care mă judecă fără să cunoască toate faptele. Este mai tânăr și

mai puternic, dar l-am atacat din spate, prin surprindere. Reușesc să-l dobor la pământ și să-l imobilizez cu propria greutate.

— Ești prost. Știi ce se întâmplă dacă află gardienii că vinzi? mormăie Concise. Este dosar penal. Sunt ani grei peste anii pe care îi faci deja.

Acesta este momentul când înțeleg: Concise nu vrea să pună capăt alianței dintre noi; vrea să o protejeze. Încearcă să mă salveze, înainte de a fi implicat alături de el.

Din cauza altercației, în fața celulei noastre s-a adunat un mic grup – Blue Loc, gata să sară înăuntru și să mă dea jos de pe Concise, un grup mic de băieți de la Mândrie Albă, care mă încurajează cu strigăte, și Sticks, care stă cu brațele încrucișate și o expresie de nepătruns pe chip.

Unul dintre gardieni își croiește drum până la noi.

— Ce se întâmplă aici?

Îi dau drumul lui Concise.

— Nimic.

Gardianul se uită fix la tăietura de pe gâtul meu, care mai sângerează încă.

— M-am tăiat când m-am bărbierit, îi zic.

Gardianul nu crede o iotă. Dar scânteia care putea aprinde sectorul s-a stins; a făcut ceea ce trebuia. Când el îi împinge pe ceilalți deținuți ca să-i împrăștie, Concise se ridică în picioare și își pune hainele în ordine.

— Eu te-am ajutat să dezvolți treaba, îi spun. Nu ies acum.

•

Ziua următoare este ultima în care se selectează jurații pentru procesul meu și prima de judecată pentru Concise. Amândoi suntem conduși la tribunal în același timp.

— Pun pariu că ai o cămașă de la Frații BroOKs cu nasturi în față, zice Concise.

Chiar așa este.

— Și ce-i cu asta?

Rânjește.

— Chimistule, BroOKs n-a fost niciun frate.

— Și ce-ai vrea, să mă duc la proces îmbrăcat cu costum în dungulițe și cu ghetre?

— Doar dacă ești Al Capone.

Twitch dă buzna în celula noastră.

— Acum nu fac afaceri, zice Concise ferm.

Ochii drogatului aleargă fulgerător dintr-o parte într-alta.

— Îți fac o favoare, zice el. Poate-mi faci și tu mie una.

Vrea să spună că în schimbul informației pe care crede el că ne-o poate furniza, poate îi dăm și lui ceva. Concise își încrucișează brațele.

— Să te aud.

— L-am auzit pe un gardian vorbind, când eram la infirmerie, azi-dimineață – folosesc „scaunul de director", zice Twitch.

— Și eu, de ce să te cred?

Twitch ridică din umeri.

— Nu eu umblu cu glonțul în fund.

— Dacă mă întorc de la tribunal și ceea ce mi-ai zis e adevărat, zice Concise, am să-ți dau ce vrei.

La promisiunea unei doze, Twitch iese aproape plutind din celulă. Concise se întoarce spre mine.

— Trebuie să ascundem glonțul aici, înăuntru.

Mă uit la el ca la un nebun. Dacă ieșim din celulă și niciunul nu poate păzi prețioasa proprietate, atunci nu ne rămâne decât să o luăm cu noi.

— Dacă Twitch nu mănâncă rahat, atunci azi nu numai că o să ne percheziționeze la piele, ci o să ne așeze și pe scaunul detector de metale.

Concise se strecoară sub patul de jos și începe să râcâie cimentul dintre cărămizi. După câteva minute, reușește să facă o gaură suficient de adâncă pentru a ascunde glonțul de calibrul 22. Iese de sub pat și începe să scotocească printre lucrurile lui, în căutarea pastei de dinți și a medicamentului Metamucil. Le amestecă în chiuvetă; își pune pasta în palmă.

— Stai la pândă, zice el și se strecoară din nou sub pat, de această dată ca să astupe.

*

Pentru drumul înapoi, de la tribunal la închisoare, eu și Concise suntem legați unul de altul cu cătușe. El este mai tăcut decât de obicei, aproape hăituit. Trist în legătură cu șederea la închisoare este faptul că, oricât de rău crezi că îți este acolo, realitatea cu care te confrunți la tribunal este încă și mai rea. Eu abia încep să gust din amărăciunea care mă așteaptă; Concise a înghițit-o azi pe toată.

— Așa, deci, îi zic, încercând să-i ridic moralul, ai de gând să ceri un ordin de jurisdicție?

Se uită în spate, la mine.

— Da, cum să nu, o să-i fac să-mi mănânce din palmă.

— Și n-ai putea măcar să-ți pui o mănușă?

Concise râde. La bâzâitul soneriei suntem lăsați să intrăm pe ușa glisantă și suntem percheziționați la piele înainte de a ni se permite să pătrundem în sectorul nostru. Îl urmez sus în celulă și mă arunc pe patul de jos. De la distanță îmi dau seama că unul dintre gardienii de serviciu își începe rondul de verificare. După-amiază târziu, nivelul general de zgomot este un zumzet puternic – indivizi care strigă unul la altul în camera de activități sau care izbesc cărțile de joc cu mâna pe suprafața de metal a mesei, televizorul cu sonorul la maximum, apa trasă la toaletă, apa care curge la duș.

Concise se prăbușește pe taburet, cu mâinile între genunchi.

— Avocatu' zice că mă așteaptă zece ani, îmi mărturisește el o clipă mai târziu. Când o să ies, băiatu' meu o să aibă vârsta pe care o aveam eu când am intrat la Crips.

Nu este nimic de spus; amândoi știm că, oricât ne-am strădui să ne convingem singuri că vom depăși trecutul, acesta ajunge întotdeauna la linia de sosire înaintea noastră.

— Hei, zice el, fă ceva pentru noi, verifică nenorocitele acelea de cărămizi.

Mă las în patru labe și mă târăsc sub patul de jos. Dar simt mirosul chiar înainte de a vedea gaura indicatoare: mirosul pătrunzător de mentă, pulberea așternută pe podeaua de ciment.

Pe urmă se aude o împușcătură.

*

Este mai puternică decât crezi. Zgomotul se izbește ca un ecou de pereți și mă asurzește. Ies tremurând de sub pat și îl prind pe Concise când cade de pe scaun. Are ochii dați peste cap; mă umple de sânge.

— Cine a făcut-o? urlu spre mulțimea care s-a adunat deja.

Încerc să identific trăgătorul, dar nu văd decât uniforme vărgate.

Concise cade peste mine într-un talmeș-balmeș greu, de membre și disperare.

— „Ce este negru și alb și roșu peste tot", mă gândesc, o ghicitoare pe care mi-a spus-o Sophie cândva.

Nu-mi amintesc care era răspunsul, dar știu altul potrivit pentru situația de față: „Un negru care moare la închisoare; un alb care îl vede cum se duce".

Aud hârâitul unui aparat de radio și închisoarea se animă cu o mulțime de răspunsuri: „Ofițerul are nevoie de ajutor la trei-doi, sectorul B. Om la pământ. Toți gardienii de la nivelurile doi și trei să se prezinte la trei-doi, sectorul B. David doi, ai marcat?”

„David două exemplare: zece – șaptesprezece.

Deținuții din sectorul B, reținuți în celule”.

Oțelul scrâșnește când ușile celulei se închid.

Sunt târât de lângă Concise. Cineva mă întreabă dacă sunt rănit și mă uit la mâinile și la pieptul meu – locurile mânjite de sângele lui Concise. Sunt încătușat, cu mâinile la spate și dus în orașul-fantomă din Est.

În confuzia generală, nimeni nu s-a gândit să stingă televizorul. Instrucțiunile strigate de Emeril[20] sunt întrerupte de apelurile asistentei medicale la 911; de o voce groasă care spune: „strângeți mai tare”; de sirena care anunță sosirea paramedicilor din Phoenix.

— Este grozav, grozav, grozav, zice Emeril.

Îl vor duce pe Concise la Spitalul Bunului Samaritean, cel mai apropiat centru de traumatologie.

— Hei, strig eu când trece pe lângă mine, întins pe targă. Se va face bine?

— A murit, îmi răspunde o voce. Dar, asta știi deja, nu-i așa?

Când ridic ochii, văd un negru înalt, bine îmbrăcat, cu insigna de detectiv prinsă la centură. Se uită la uniforma mea mânjită de sângele lui Concise și înțeleg că și el, ca toți negrii din închisoarea din Madison Street, crede că eu sunt ucigașul.

•

Birourile Secției de Omucideri a Diviziei de Investigații Generale se află în apropierea străzilor Treizeci și cinci și Durango. Sunt lăsat să aștept, în timp ce detectivul îi interoghează sistematic pe toți ceilalți din același sector – de la gardieni și negri care spun că în urmă cu numai câteva zile ne-am bătut, eu și Concise, până la Fetch, tânărul alb care m-a văzut vomând glonțul, după bătaia din curtea de exerciții.

Cel care a făcut-o știe că nimeni nu crede că între un negru și un alb din închisoare se poate lega o prietenie. Cel care a făcut-o știe că negrii vor presupune că eu l-am ucis pe Concise – până la urmă, toți știu că glonțul care a intrat în el era al meu. De această dată albii vor fi de acord cu el.

Cel care a făcut-o a vrut să ne pedepsească pe amândoi.

Detectivul Rydell m-a conectat la un aparat de detectare a stresului din voce. Este un fel de poligraf, numai că mult mai exact: nu măsoară reacțiile

psihologice generate de stres, ci microvibrațiile frecvențelor vocii, pe care urechea umană nu le percepe. Microvibrațiile apar doar atunci când persoana respectivă nu spune adevărul, cel puțin așa îmi explică detectivul.

— Am făcut duș în dimineața aceea, zic eu. Știam că mă duceam la tribunal.

— Cât era ceasul?

— Nu știu. Poate opt.

Nu-i spun despre Twitch și „scaunul de director", nici despre faptul că eu și Concise am făcut o gaură în podea pentru a ascunde glonțul.

— Pe urmă am citit până s-a făcut ora să ieșim din sector.

— Ceai citit?

— Un roman, ceva de la biblioteca închisorii. Baldacci.

Rydell își încrucișează brațele.

— N-ai făcut nimic între 8.15 și 11 dimineața, aproximativ?

— Poate că m-am dus la baie.

Se uită de sus la mine.

— Mică sau mare?

Îmi trec palma peste față.

— Îmi puteți spune în ce fel vă poate ajuta acest răspuns să stabiliți cine l-a ucis pe Concise?

Rydell expiră greu.

— Uite ce-i, Andrew. Trebuie să vezi lucrurile din punctul meu de vedere. Ești un om educat, cu treizeci de ani mai bătrân decât victima. Nu ești criminal de carieră. Îmi spui că te-ai atașat de individul acesta. Că ai și găsit că aveai ceva în comun cu el.

Mă gândesc la Concise, care mi-a vorbit despre băiatul lui.

— Da.

O clipă se lasă tăcerea.

— Andrew, zice Rydell, ajută-mă să te ajut. Cum putem dovedi că nu l-ai omorât pe omul acesta?

Se aude o bătaie în ușa încăperii în care se desfășoară interviul și detectivul se scuză, pentru a se duce să vorbească cu alt anchetator. După ce iese el, eu îmi privesc cămașa. Sângele a început să se usuce, ca o crustă, pe pieptul meu. Mă întreb dacă l-a anunțat cineva pe fiul lui Concise. Mă întreb dacă măcar știe cineva cum să-l găsească.

Ușa se deschide din nou și Rydell se apropie cu o figură impasibilă.

— Tocmai am găsit un pistol artizanal în dulapul prietenului dumitale. Ai ceva de zis?

Îl văd, ascuns sub teancul de medicamente și alimente pe care Concise le adusese de la cantină: pistolul artizanal pe care îl meșterise cu meticulozitate, pentru a preveni un moment ca acesta. Eu presupusesem că și acesta fusese furat. Dar se pare că mai confecționase cineva unul.

Trag adânc în piept, încercând să înțeleg ce se întâmplă.

— N-a fost folosit.

Rydell nici măcar nu clipește.

— Un pistol artizanal nu poate fi analizat balistic, spune detectivul. Dar pun pariu că știi asta, pentru că ai suficiente informații.

Înghit cu greutate.

— Aș dori să vorbesc cu avocatul meu.

Mi se dă un telefon cu fir lung, iar Rydell stă lângă umărul meu stâng în timp ce formez numărul mobilului lui Eric. Încerc de trei ori și o voce firavă îmi spune iar și iar că persoana pe care o caut nu este disponibilă.

Încep să cred că această propoziție simplă exprimă povestea vieții mele.

•

Sunt ținut singur în celulă, deoarece detectivii nu mă mai pot interoga înainte de a-l găsi pe Eric. În ciuda izolării mele, zvonurile ajung până la mine. Flaco s-a lăudat la *camales,* membrii Mafiei din New Mexico. Albii, zice el, sunt prea fraieri pentru a pune la cale asemenea cascadorie. Chicanos sunt cei cu un mare *juevos.* Detectivii ar trebui să stea de vorbă cu bărbatul *adevărat* care l-a ucis pe negru.

După patruzeci și opt de ore de la moartea lui Concise – patruzeci și opt de ore în care nu reușesc să dau de avocatul meu – detectivii îl abordează pe Flaco, pentru că s-a oferit să vorbească. În timpul interviului, Flaco scoate un pistol artizanal pe care l-a ascuns sub testicule cu ocazia percheziției corporale dinainte de a fi transferat la Departamentul General de Investigații și i-l dă detectivului Rydell.

Există o singură inconsecvență, una pe care ar remarca-o oricine din sectorul B, dar pe care detectivii n-o sesizează: la închisoare știi exact ce armă are fiecare. Concise a confecționat un pistol artizanal, unul care a fost deja găsit în celula noastră, unde l-a lăsat el. În sectorul nostru mai exista încă un singur pistol de acest fel, cel pe care Sticks încercase să-l folosească împotriva mea în încăierarea din curtea de exerciții.

Singura armă despre care se știa că o avea Flaco era aceea pe care și-o făcuse din periuța de dinți.

Mă gândesc la ce mi-a spus Concise odată, că Flaco a ratat prima sarcină care i-a fost atribuită. Uciderea lui Concise l-ar fi ajutat să-și refacă reputația și să arate că este destul de puternic pentru a deveni un soldat al Mafiei Mexicane. Dacă știa că îl aștepta oricum o condamnare la mulți ani de pușcărie, poate că Flaco prefera să o ispășească bucurându-se de respect din partea așa-zișilor *camales.*

Dar cum intrase el în posesia pistolului artizanal al lui Sticks?

•

A doua zi sunt dus înapoi, să stau de vorbă cu detectivul Rydell.

— Bariu, zic când intră el în încăpere. Și compuși de antimoniu. Chiar dacă nu puteți stabili compatibilitatea unui cartuș cu un pistol artizanal, puteți căuta urme de pulbere pe el.

— Poți și să cauți urme de sânge, pentru că cel mai eficient mod de a-l folosi este să i-l pui victimei la tâmplă. Se apleacă înainte. Am două pistoale artizanale. Pe muchia unuia din ele sunt urme de sânge. Coincidență, același pistol a dat rezultate pozitive în privința compușilor chimici pe care îi obții când tragi cu un glonț de calibrul 22; întâmplător este ceea ce am găsit în creierul amicului tău. Celălalt pistol, zice el, este cel pe care l-am găsit la tine în celulă.

Mă prăbușesc pe scaun. Nu găsesc puterea de a-i răspunde detectivului când îmi spune că nu mai sunt suspect.

•

Sunt repartizat din nou la grămadă cu ceilalți, de această dată la Nivelul 2 și sunt pus în celulă cu un individ poreclit Alună, care are obiceiul de a-și smulge șuvițe de păr și de a le împleti cu fire trase din pătură. Situația este totuși mai bună decât alternativă – chiar dacă Flaco este în arest, nu mă mai pot aștepta la protecție din partea negrilor, iar statutul meu în rândul albilor nu s-a schimbat. Mă întreb cât poate rezista un organism fără somn; de câte nopți voi avea nevoie pentru a-mi confecționa o armă.

Nu mai vorbesc deloc, pentru că nu mai am încredere în limbajul comun. Cuvintele, în ciuda convingerilor dumneavoastră, nu-și păstrează sensul. Luați, bunăoară, „emancipare”: poate fi reconfigurat în „operator nocturn maniac” sau „polițist neoperativ” sau „a menține, a face față”[21]. „Închisoarea din Strada Madison” devine „raționalism glumeț” sau „majorități derivate”. „Delia Hopkins”, altfel numită, ar putea fi „mătase

diafonică”, „lustruit analog”, „gălușcă oedipiană”. Și „Andrew Hopkins”? Scuturați-l puțin și veți obține „proprietate umedă”. „Orfani furați”. „Răpitor demascat”.

•

Mă aflu în noua mea reședință de la Nivelul 2 de numai douăzeci și patru de ore, când sunt mutat. Alt deținut a solicitat să fie transferat, pentru că a fost amenințat de colegul de celulă – un băiat alb, poreclit Hayseed. Hayseed a cerut anume să fie mutat cu mine, susținând că suntem prieteni vechi.

Nu suntem prieteni. Nici măcar nu-l cunosc. Bănuiesc însă că știe de metamfetamină; poate crede că am la mine. Intru în celulă și-l măsor din cap până-n picioare: Hayseed este încă un copil – păr blond și dinți de cal.

— Sper că nu te deranjează schimbarea, omule. Individul celălalt mirosea urât. Cred că nu s-a mai spălat de când a venit aici, de trei luni. Și știam că te-ai săturat de Human Hairball; așa că m-am gândit că n-o să te deranjeze.

Lui Hayseed îi place să vorbească. Trece fără pauză de la avantajele tractoarelor Kabuta față de cele marca John Deere, la faptul că Nebraska este locul în care se produce Spam, la agrafele pe care le-a furat de la fetele pe care le-a violat și pe care le-a ascuns în trunchiul putrezit al unui pin Ponderosa. Petrec mult timp uitându-mă în sus, la patul de deasupra. „Hayseed: ochi de cenușă, înclinații”. Număr reprizele de tuse ce sfâșie liniștea după stingerea luminilor. Fac tot ce pot să rămân treaz și cred că am reușit până la miezul nopții, când mă trezesc cu gura și nările astupate de mâna lui Hayseed, care mă apasă cu toată forța. Izbesc cu mâinile și picioarele; încerc să-l prind de încheieturi, dar stă în spatele meu și în ochi îmi sclipesc deja stele.

— Trezește-te, amator de negrotei, șoptește Hayseed. Amicul tău n-ar fi trebuit să refuze să vândă Frăției. Atât le-a trebuit băieților de sus, ca să dea undă verde pentru lovitură.

Palma lui îmi zdrobește falca, dinții.

— Fratele meu a zis că cioara nici n-a văzut de unde i s-a tras.

Fratele *lui* l-a omorât pe Concise? Atunci cum rămâne cu Flaco?

— A fost aproape prea ușor, cum s-a oferit spanioloiul să ascundă arma la urmă. Dar Flaco n-a zis la nimeni că va spune că el a dat lovitura, numai ca să se pună bine cu Mafia Mexicană. *Tu* trebuia să plătești pentru crimă. Hayseed se apleacă mai tare.

— Fratele meu vrea să-ți dau ceva, zice și depărtează degetele atât cât să pot trage aer în piept.

Mă sărută direct pe gură. Fără să piardă o clipă, mă plesnește peste față atât de tare, încât încep să sângerez.

— Nu-l cunosc pe fratele tău, îi zic înecându-mă îngrozit.

— Cred că n-a avut ocazia să-ți zică de unde și-a tras porecla, zice Hayseed. Dar un tip deștept ca tine, știe deja că Nebraska este pe Sticks.

•

Când sosește Eric, soarele abia răsare. Mai am încă tampoane de vată în nasul zdrobit, grație celor de la infirmerie. Unul din ochi este atât de umflat, încât stă închis. Mă doare gâtul de cât am urlat până au venit gardienii în celulă.

Când deschid ușa sălii de întruniri, Eric se ridică în picioare.

— Știu că n-am fost… de găsit… în ultimele zile. Am trecut printr-o perioadă grea – Doamne Sfinte, Andrew!

Când vede în ce hal arăt, îngălbenește.

— Nu mi-au spus…

— Nu pot să stau aici, îi spun disperat. Trebuie să mă scoți.

— Andrew, procesul începe peste două…

— Nu vreau să mă mai întorc în celula aceea, Eric!

Încuviințează dând scurt din cap.

— Bine, nu plec de-aici până nu te transferă în izolare administrativă.

Cuvintele sunt un balsam; tot ce voiam să aud. Mă trezesc căzând în genunchi, aplecându-mă cu fruntea la pământ, ca un om care se roagă.

Cred că n-am mai plâns niciodată în fața lui Eric; cred că n-am mai plâns niciodată în fața cuiva până acum două zile. Te întărești, pentru că este ceea ce se așteaptă de la tine. Capeți încredere în tine însuți, pentru că cineva de lângă tine este nesigur. Te transformi în cel de care au alții nevoie.

— Andrew, zice Eric și îmi dau seama că se simte jenat pentru mine.

Dar eu știu cât de jos mai am loc să mă prăbușesc – aceasta este diferența dintre noi.

— Nu pot face asta, îi spun.

— Știu, voi vorbi cu…

— Vreau să spun, de acum înainte, Eric. Nu pot sta la închisoare.

Îi întâlnesc privirea, am ochii încă umezi.

— Dacă rămân, mă vor omorî și pe mine.

Eric mă ia de mână.

— Îți jur, promite el. Am să-ți obțin achitarea.

Ca toți cei care se află în derivă pe mare, mă agăț de colacul de salvare. Îl cred și, deodată, îmi amintesc cum să plutesc.

FITZ

Dacă ar fi fost ușor pentru Romeo să o obțină pe Julieta, povestea n-ar fi interesat pe nimeni. Același lucru este valabil pentru Cyrano, Don Quijote și Gatsby, cu aventurile lor galante. Oamenii se simt provocați în fabulațiile lor de imaginea bărbaților care se aruncă cu capul în zid în repetate rânduri, întrebându-se de fiecare dată dacă vor mai fi în stare să se ridice. Pentru fiecare dintre cei ce preferă un sfârșit fericit, există altcineva care privește cu maximă curiozitate accidentul de pe marginea șoselei.

Cu toate acestea te întrebi ce s-ar fi întâmplat dacă cea mai bună prietenă a Julietei ar fi început să flirteze cu Romeo. Dacă Gatsby s-ar fi îmbătat într-o seară și i-ar fi spus lui Daisy ce simțea cu adevărat. Dacă oricare dintre acești bieți romantici, ar fi condus ore în șir către nord, spre rezervația hopi și pe urmă înapoi, cuvântul *fraier* ar fi fâsâit ca acidul când ei ar fi privit furiș spre femeia iubită, știind că ea se ducea acasă, la alt bărbat.

Te întrebi dacă vreunul dintre ei ar fi fost atât de stupid cum am fost eu, să o sărute.

— Ascultă, zic eu, a fost un accident.

O privire și pot spune că ea nu mă crede.

— Promit că nu se va întâmpla din nou.

Dar Sophie mă privește printre gene.

— Mincinosule!

Am scos-o la o înghețată, mai ales pentru că gândul de a sta la distanță de Delia, după ziua de ieri, era ceea ce îmi doream mai mult decât orice și la fel de insuportabil; dar mai ales pentru că, odată ajuns la ușa ei, am fost amândoi atât de timorați, încât am profitat de primul pretext ce mi-a venit în minte, Sophie, și am fugit cu ea.

— Mincinos? repet eu. Poftim?

— O săruți tot timpul, spune Sophie. Și o strângi în brațe. Când te întorci din deplasări.

Ei, da, poate. Dar sunt pupicii în aer și îmbrățișările prudente ale unui prieten; unul care lasă un spațiu de un metru între trupurile noastre, așa

încât să ne întâlnim la nivelul umerilor și pe urmă să ne depărtăm treptat.

— Ea miroase bine, nu-i așa? întreabă Sophie.

— Miroase grozav, aprob eu.

— Este în regulă să săruți oamenii pe care îi iubești.

— Eu n-o iubesc pe mama ta, îi spun. Nu în felul *acesta,* în orice caz.

— Îi dai toți cartofii tăi franțuzești, chiar dacă ea nu-ți dă înapoi inele de ceapă, spune Sophie. Iar când îi spui numele, sună altfel.

— Cum?

Sophie se gândește.

— Parcă ar fi acoperit cu pături.

— Nu rostesc numele mamei tale de parcă ar fi acoperit cu pături. Și nu întotdeauna îi dau cartofii franțuzești, pentru că, așa cum spui, ea nu împarte nimic.

— Totuși, nu țipi la ea, când nu este dreaptă, subliniază Sophie. Pentru că nu vrei să-i rănești sentimentele. Își strecoară mâna în mâna mea și repetă. O iubești.

Aleargă spre terenul de joacă fără mine. A trecut atât de mult timp de când aveam vârsta lui Sophie, încât am uitat că există multe niveluri de iubire și că stratul cel mai de jos este cel al confortului. Când eram mic, lângă cine mă simțeam cel mai bine? Cui îi puteam încredința greșelile mele, visele, trecutul? Părinților, educatoarei de la creșă. Deliei, lui Eric. Aceștia au fost primii oameni de care m-am îndrăgostit.

Mai poate fi și acum la fel de simplu? Ar putea fi iubirea romantică și iubirea platonică, și iubirea de părinte fațetele diferite ale aceluiași diamant – briliant, oricare ar fi fața care se întoarce către soare?

Nu, pentru că nu mai am vârsta lui Sophie. Nu, pentru că știu ce înseamnă să auzi o femeie aruncând cu un suspin mantia acestei lumi, când adoarme; nu, pentru că am căzut în pajiștea trupului ei. Nu, pentru că într-o zi, trudind nedumerit la tema de matematică din clasa a șasea, mi-am dat seama că ceea ce simțea Delia pentru Eric nu era ceea ce simțea Delia pentru mine și că această ecuație nu conținea semnul *egal,* ci semnul *mai mare decât.*

Mă întreb dacă Sophie ar putea să mă cunoască mai bine decât mă cunosc eu însumi. Este *adevărat că* numele *Delia* stă să-mi zboare de pe buze în orice clipă, ca un fluture. I-aș *da* și ultimul cartof franțuzesc. *Am* sărutat-o, ori de câte ori s-a ivit un prilej social acceptabil. Și chiar dacă nu este echitabil, n-am învinovățit-o că nu m-a iubit. Dar acesta este punctul în care

Sophie greșește: n-am făcut-o nu pentru că n-am vrut să-i rănesc sentimentele.

Ci pentru că atunci când ea este rănită, mă doare pe mine.

•

Îmi târăsc picioarele proverbiale, sau cel puțin frâna mașinii închiriate, pe drumul înapoi spre rulota Deliei. Este ridicol să-mi închipui că aș putea-o evita de-acum încolo. Poate ea va voi să pretindă că acel sărut n-a existat. Poate dacă o să îmi cer scuze, o să putem trece mai departe.

Dar când ajung, mașina ei lipsește. Sophie se dă jos din spate și urcă în fugă treptele rulotei. Eu ezit o clipă, dar înainte de a reuși să o șterg, iese Eric și ridică mâna în semn de salut.

Arată ca naiba. Are cearcăne negre sub ochi; pare să fi dormit îmbrăcat.

— Ascultă, Fitz, zice el, despre zilele trecute…

Rămân țintuit. I-a spus Delia?

Oftează.

— Nu era treaba mea să-i spun Deliei că scriai un articol despre procesul tatălui ei.

Prin comparație, această trădare pare să fie la o mie de ani-lumină și cu mult mai puțin distructivă.

— Și mie îmi pare rău, zic eu, referindu-mă la altă greșeală.

Mă joc cu încuietoarea ușii de la mașină.

— Mă ierți că am fost meschin?

— Te-am iertat deja.

— Atunci de ce fugi de aici mai repede decât Jesse Helms la parada homosexualilor?

— Nu din cauza ta, recunosc eu.

— Ah!

Eric vine spre mașină.

— Atunci trebuie să aibă vreo legătură cu felul în care a fugit Delia de-aici, împreună cu Greta.

— Mai repede decât Jesse Helms?

— Mai repede decât Trant Lott la o întrunire organizată de revista *Ebony.* Eric zâmbește larg. De ce v-ați certat?

„Din cauza *ta.* Cred. Când te gândești cum ne-am împletit viețile noi trei, Eric este nodul de la mijloc. Mă îngrozește gândul de a mă elibera; aș putea descoperi că am destrămat tot restul.”

Îl mai văd încă privindu-mă din vârful stejarului din spatele casei lui, lăudându-se că a ajuns acolo primul. Îi aud vocea mai puternică decât plesnetul ploii pe acoperișul clubului nostru, jurând că individul care se adăpostea sub podețul Barajului Wilder se transforma noaptea în drac. Îi simt puterea cu care mi-a tras o palmă pe spate prima oară când ne-am întâlnit în vacanță, când eram la colegiu. Văd cum îi strălucesc ochii, când îi citesc în priviri reflexia chipului Deliei.

Niciodată nu i-aș cere Deliei să aleagă între Eric și mine, pentru că nici eu nu aș putea alege între ei doi.

— Sunt doar obosit, îi spun în cele din urmă. Mă doare capul.

Eric se întoarce să intre în rulotă.

— Intră. Îți găsesc o aspirină.

Oftez și îl urmez în rulotă. Sophie este în dormitor, jucându-se dea ventrilocul cu niște păpuși Barbie și Ken. Măsuța din bucătărie este îngropată sub un maldăr de documente.

— Nu știu cum voi reuși să termin până mâine-dimineață, murmură Eric. Azi sosesc cu avionul niște pensionari de la Wexon Farms, care vor depune mărturie despre caracterul lui. Eu trebuie să-i iau de la aeroport. Se uită la mine. Piatră, hârtie, foarfecă?

Cu un oftat, dau din cap în semn că da și îmi strâng mâna pumn.

— Piatră, hârtie, foarfecă, buum, zicem amândoi în același timp și eu arunc hârtia, iar Eric foarfecele.

— Tu întotdeauna arunci foarfecele, mă plâng eu.

— Atunci, de ce naiba arunci tu întotdeauna hârtia? Îmi oferă un zâmbet plin de recunoștință. Este US Air și aterizează la trei. Iar tu vei avea nevoie de șase scaune cu rotile.

— Îmi rămâi dator, îi zic.

— Da, cu cât am pierdut la scor… șaptezeci și cinci de miliarde la șase?

— Luați sau dați.

Mă învârt în jurul mesei, trecând cu mâna peste hârtii. Îmi sar în ochi diferite cuvinte: „martor ostil, agresor, provocare”. Două definiții sunt mâzgălite cu markerul pe un carnet de notițe: „Minciună: a înșela. Minciună: a fi într-o situație de neajutorare sau de lipsă de apărare”.

— Andrew este într-o stare destul de jalnică, mărturisește Eric.

Mă uit la el.

— Și Delia la fel.

— Da.

Privirile ni se întâlnesc.

— Ți-a spus de ce s-a dus la rezervația hopi, în primul rând?

Trag aer în piept.

— N-am discutat.

— S-a supărat, pentru că nu i-am spus ceva ce-mi spusese confidențial tatăl ei. Problema este, Fitz, că în timpul procesului va fi și mai rău. Va trebui să fac lucruri și să spun lucruri pe care ea nu va voi să le audă.

— Te va ierta, când se va sfârși totul, îi zic prostește.

— *Dacă* Andrew va fi achitat, precizează Eric. Toată viața m-am gândit că într-o bună zi norocul meu se va epuiza. Că într-o bună zi Delia va deschide ochii și va vedea că nu sunt omul care crede ea că sunt, ci doar un ratat care nu-și poate duce numărul la bun sfârșit. Dacă astăzi este ziua aceea?

Încerc să găsesc un răspuns în sufletul meu, dar nu reușesc.

— O să-mi caut singur aspirina aceea, reușesc să-i spun și intru în baie.

Închid ușa în urma mea și mă așez pe capacul toaletei. Dacă nu m-a durut capul la început, acum, cu siguranță, începe să mă doară. Mă ridic și încep să caut în dulapul cu medicamente, ceea ce îmi stârnește o durere de cu totul altă natură: găsesc aici deodorantul Deliei, periuța ei de dinți, tabletele anticoncepționale. Există aici un nivel de intimitate de care mie nu mi-a fost dat să am parte.

Aspirină nu există, așa că mă așez în genunchi și încep să răscolesc dulapul de dedesubt. Șampon, gâscă de cauciuc a lui Sophie, copacul vrăjitoarei. Pine Sol și Vaselină, și loțiune antisolară. O fortăreață moale de suluri suprapuse de hârtie igienică.

Și iat-o, sticla de whiskey. Bag mâna adânc în dulap și scot afară o sticlă pe jumătate goală, care a fost înghesuită într-un colț. Ies din baie cu ea la subsuoară. Eric stă la masă, cu spatele la mine.

— Ai găsit?

— Da, zic. Am găsit.

Mă aplec peste umărul lui și așez sticla deasupra unui teanc de dosare.

Eric îngheață.

— Nu este ce crezi.

Mă așez pe scaunul de vizavi.

— Nu? Atunci pentru ce este? Ca să faci grătar afară? Ca să dai jos tapetul de pe pereți?

El se ridică și închide ușa la dormitor, unde se joacă Sophie.

— Habar nu ai ce înseamnă procesul acesta. Și când Delia a plecat… Pur și simplu n-am mai făcut față. Sunt îngrozit că aș putea s-o dau în bară, Fitz. Își trece mâna prin păr. Andrew era cât pe ce să fie omorât cât am lipsit, după beție, zice el. Te rog să mă crezi că a fost de-ajuns ca să-mi revin rapid. N-am luat decât o înghițitură, pe cuvânt. Și de atunci nu m-am mai atins.

— Doar o înghițitură?

Ridic sticla de pe masă și mă duc la chiuvetă, deșurubez dopul și vărs conținutul pe gura de scurgere.

Eric se uită la mine, cu o expresie schimbată pe față. Este una de regret și îl recunosc, pentru că l-am văzut în fiecare dimineață, pe chipul meu.

Îmi amintesc că îl iubeam cu toții pe Eric după ce dădea ceva pe gât, pentru că era întotdeauna cel mai fermecător, cel mai înțelegător, cel mai amuzant. Îmi amintesc și cum era când răsturna bucătăria cu susul în jos în numai trei minute; când Delia venea plângând la ușa mea, pentru că el se încuiase într-o cameră de patru zile.

— Am mai trăit asta, am mai văzut, am trecut și eu prin așa ceva, îi spun lui Eric și arunc în el cu sticla goală, pe care o prinde. Ea știe?

Eric dă din cap că nu.

— Ai să-i spui?

Mi-ar plăcea, mai mult decât orice. Dar am devenit maestru în a nu-i spune Deliei ceea ce ar trebui.

Ies pe ușa rulotei fără să-i răspund și pe urmă mă întorc. Plasa de pe ușă îl decupează pe Eric într-un mozaic, un omuleț care nu-și amintește cine a fost înainte de a cădea.

— Ai dreptate, îi spun. N-o meriți.

•

Aflat la volan, iau telefonul mobil. Îi voi telefona Deliei. Voi pune capăt acestei situații, o dată pentru totdeauna.

Tastez numărul ei și intervine un robot, care îmi spune că numărul meu nu este recunoscut de serviciul de telefonie.

Aștept câteva minute, gândindu-mă că probabil trebuie să fi ajuns în altă parte a orașului, acoperită de alte emițătoare, dar după opt kilometri și apoi după șaisprezece, primesc același mesaj. Trag pe dreapta și apelez linia de urgență pentru clienții companiei de telefonie mobilă.

— Fitzwilliam MacMurray, repetă operatoarea căutând numărul meu.

— Da, eu sunt. Ce se întâmplă?

— Aici apare că serviciul dumneavoastră a fost întrerupt acum două zile. Ah, dar există o notă în fișier. Este un mesaj de la Marge Geraghy.

Editoarea mea.

— Și?

Operatoarea ezită.

— Zice că data viitoare ar trebui să vă amintiți că factura telefonului este achitată direct de companie. Și că sunteți concediat. Pauză. Vă mai pot ajuta cu ceva?

— Mulțumesc, răspund. Cred că îmi ajunge.

•

Puțin după miezul nopții, în ușa camerei mele de motel bate cineva. După ziua pe care am avut-o, mă aștept să fie administratorul, care să-mi spună că mi-a fost retrasă și cartea de credit. Dar când deschid, dau cu ochii de Delia.

— Ia-mi ceva de băut, zice ea și mie îmi sare inima din piept.

O privesc fix și pe urmă scotocesc în buzunarul pantalonilor și îi întind trei monede de douăzeci și cinci. Aparatul de răcoritoare este la capătul coridorului.

— Speram ceva ce poate fi dovedit. Înclină capul. Oricum, habar n-am de ce se spune așa.

— Pentru că se făcea troc cu alcool distilat ilicit. Se amestecau în părți egale lichid și praf de pușcă, și se puneau pe foc; dacă amestecul se aprindea, însemna că acesta conținea cel puțin cincizeci la sută alcool.

Rămâne cu gura căscată.

— *Cum de* știi așa ceva?

— Am scris cândva despre asta.

Ar putea fi ocazia perfectă să-i spun că Eric ar fi mult mai dornic decât mine să i se asocieze la băutură, că ar fi chiar posibil să aibă o sticlă ascunsă sub pat, pe care să i-o împrumute.

— Ție nu-ți place să bei, e tot ce reușesc să rostesc.

— Așa este. Dar asupra altora are efect când vor să scape.

Mă reazem de tocul ușii.

— De ce vrei să fugi?

— Nu pot să dorm, recunoaște ea. Sunt prea îngrijorată de ziua de mâine.

— Și Eric?

— El *poate* să doarmă.

Trece pe lângă mine, intră în cameră și se așază în mijlocul patului, de pe care nu dădusem la o parte cuvertura.

Conversația curge atât de ușor, încât încep să mă întreb dacă nu cumva am fost singurul prezent în acel sărut devastator, magnific, de ieri-seară. Pe urmă înțeleg că Delia a venit ca să-mi ofere șansa de a depăși momentul. Poate că, dacă amândoi ne prefacem că el nici nu a existat, acesta va rămâne adevărul. Există oameni nenumărați – victime ale unui viol și supraviețuitori ai Holocaustului, văduve și, *Dumnezeule,* victime de răpiri – al căror univers se dă peste cap, dar care reușesc totuși să privească în urmă, la orizontul vieții lor, fără să vadă defectul.

Pe de altă parte, sunt conștient că, indiferent cum vom rezolva problema, pentru mine și pentru Delia, nimic nu va mai fi cum a fost. Pentru că atunci când ea va zâmbi, eu mă voi uita în altă parte, înainte de a mă molipsi. Când vom sta unul lângă altul, voi avea grijă să nu ni se atingă umerii. Când vom vorbi, între cuvintele noastre va interveni o distanță cât forma și mărimea acelui sărut nenorocit.

Mă îndepărtez de ea făcând un pas – gigantic – către biroul din camera de hotel pe care se află un teanc de hârtii, un pix cu pastă care s-a vărsat precum Marea Roșie, un lanț de inele de gumă. Masa de seară: o napolitană mâncată pe jumătate.

— Ca să-ți spun drept, sunt ocupat, îi spun. Lucram.

— Oh, zice ea dezamăgită. Articolul pentru *Gazette.*

— *Gazette* m-a concediat.

Se întoarce spre mine.

— Ai zis că scrii despre procesul lui tata.

— Nu, o corectez eu. Am zis că *trebuia* să scriu.

Delia se dă jos din pat și se apropie de birou. Își plimbă degetele peste paginile pe care le-am scris în ultimele săptămâni, când n-am fost în stare să scriu altceva; pagini care s-au adunat într-o asemenea cantitate, încât nici nu mi-am dat seama ce are să iasă.

— Atunci, astea ce sunt? Ridică manuscrisul. „Aveam șase ani când am dispărut prima oară”, citește ea și cuvintele capătă viață, pentru prima dată. Eu sunt cea care vorbește?

Încuviințez dând din cap.

— Așa te-am auzit eu, în mintea mea.

Delia frunzărește primele câteva pagini, apoi mi le pune în brațe.

— Citește-mi tu, îmi cere.

Așa că îmi dreg glasul.

— „Aveam șase ani când am dispărut prima oară, repet eu. Tatăl meu pregătea un număr de iluzionism”.

Citesc ca și când aș fi Delia și Eric, și Andrew, și eu însumi. Citesc ore în șir. Citesc până răgușesc. Citesc până ce Delia adoarme și eu mă trezesc în visul ei. Citesc până când preia ea. Și tocmai când soarele începe să se înroșească, rămâne fără cuvinte.

— De ce nu mi-ai spus? îmi șoptește.

— Aveai pe altcineva.

— Omul de care te îndrăgostești la doisprezece ani poate să nu fie același cu cel de care te îndrăgostești la treizeci și doi.

— Dar se poate întâmpla, îi spun, să și fie.

Ne învârtim în cercuri concentrice, cu cuvertura de poliester a patului îngrămădită în jurul nostru. Îmi amintește de golul pe care îl lasă balena pe suprafața lină a mării, când face salturi. Urma pasului, așa se numește și nu există două la fel.

Delia ar spune că este încă o informație inutilă pe care am acumulat-o. Poate, dar știu și că ea citește ultima pagină a cărții, înainte de a se decide să o citească pe prima. Știu că îi place mirosul creioanelor noi. Că poate fluiera printre degete, că detestă curry și că nu a avut niciodată o carie. Viața nu este un plan; ea constă în detalii.

Întind mâna spre fața Deliei.

— Nu vom vorbi despre ce s-a întâmplat ieri, nu-i așa? o întreb în șoaptă.

Ea scutură din cap.

— Dar nici despre asta nu vom vorbi, zice și se aplecă câte puțin spre mine, acordându-mi ocazia să mă retrag înainte de sărut.

Când ne separăm, mă simt ca și cum aș sta pe pervazul ferestrei, ametit și sigur că orice mișcare aș face, va fi una greșită. Nu găsesc niciun cuvânt pe care să nu-l simt ca un ciob în gură.

— Trebuie să pleci, îi spun.

Înainte de a ajunge la ușă, Delia se întoarce. Mai ține încă în brațe ultimele pagini pe care le-am scris.

— Vreau să știu cum se sfârșește, zice ea.

8.

Mincinosul ar trebui să aibă memorie bună.

Quintilian, Arta *oratorică, iv. 2,91*

DELIA

Îmi amintesc cum mergeam pe coridoarele cenușii ale liceului Wexton: eu și Eric înlănțuiți, fiecare cu mâna băgată în buzunarul de la spate al celuilalt, Fitz perorând lângă noi despre orice, de la cuvintele intrate în *Dicționarul Webster,* până la motivul pentru care până și o stridie albastră, dacă o fierbi, devine roșie. Îl aprobam dând din cap ori de câte ori trebuia, dar nu-l ascultam cu adevărat pe Fitz; eram mai preocupată de biletele pe care mi le strecura Eric prin găurile dulapului de la vestiar și de ceea ce simțeam când își strecura degetele pe sub marginea tricoului, pipăindu-mi vertebrele. Și cu toate acestea, iată că țin minte aproape tot ce zicea Fitz. Fusesem atentă chiar și atunci când credeam că nu fusesem. Vocea lui nu a fost chiar melodia din viața mea, dar a reprezentat linia de bas care a acompaniat-o, aceea atât de subtilă, încât n-o bagi de seamă decât când dispare.

Parchez în fața rulotei și intru fără zgomot. Este abia ora șase dimineața; Eric și Sophie probabil că dorm. Deschid dulapul de deasupra chiuvetei și iau râșnița de cafea, desfac un pachet nou și deodată simt mâini pe umeri și un sărut pe gât.

Un sărut.

— Te-ai trezit devreme, spune Eric.

Este îmbrăcat la patru ace, într-un costum gri și o cravată roșie, atât de contrastante cu părul lui negru și cu ochii deschiși la culoare, încât mi se taie respirația.

— N-am… putut să dorm, îi spun. Am ieșit.

Înseamnă că mint, dacă nu-i spun că am lipsit toată noaptea, iar el nu întreabă?

Se așază la masă și îi dau un suc de portocale. Dar în loc să-l bea, el își plimbă degetul pe marginea largă a paharului.

— Delia, spune el, voi face azi tot ce pot.

— Știu.

— Dar vreau să-ți spun și că îmi pare rău.

În minte mi se amestecă propozițiile pe care le-am citit azi-noapte pe foile lui Fitz.

— Pentru ce?

Eric se uită la mine cu o privire atât de încărcată de lucruri nespuse, încât mă aștept ca momentul să se cristalizeze și să cadă pe masă ca o mărgică. Dar el ridică paharul, rupând vraja.

— Pentru orice eventualitate, zice el.

Eric înțelege că rareori lumea este ceea ce ar trebui să fie. Și știe că, dacă se ivește ocazia, nu trebuie să vină alții care să ne distrugă viața. O putem face foarte bine noi înșine.

Sophie tropăie pe coridor, târând după ea unul din animalele ei de pluș.

— M-ați trezit, ne acuză, dar se cațără în brațele lui Eric, acordându-i încredere unuia din cei pe care tocmai i-a învinovățit.

Se freacă la nas cu mâneca de la pijama și se reazemă de umărul lui, încă pe jumătate adormită.

Ne batem joc de viața noastră, dar din când în când, reușim să facem exact ceea ce trebuie.

Problema este să ne dăm seama când facem una și când cealaltă.

•

La tribunal există un loc de joacă, de care se ocupă voluntari, un loc în care Sophie se poate târî prin tuneluri și poate răsuci perii de curățat țevi, în timp ce la etaj bunicul ei este judecat pentru răpire. O las acolo cu promisiunea de a mă întoarce repede și mă îndrept spre sala de judecată, să-mi ocup locul.

Sunt asaltată de reporteri, care mă încolțesc cu microfoanele lor. „Te-ai împăcat cu mama, Delia? Ai ținut legătura cu tatăl tău?” Trec repede fără să le răspund la întrebări și intru în sală. Eric se află deja la masa apărării, punând dosarele în ordine împreună cu Chris Hamilton, care îl secondează. Alți reporteri se înghesuie în partea din spate, cu carnete de notițe în mâini. Iar rezemat de peretele din partea opusă stă Fitz, care mă fixează cu privirea.

Se deschide o ușă și doi aprozi îl escortează pe tata înăuntru. Este din nou îmbrăcat în costum, dar are fața umflată și învinețită, de parcă s-ar fi bătut de curând. Este proaspăt ras.

Îmi plăcea să mă uit la tata cum se bărbierea. Nu aveam o mamă care să mă deprindă cu minunăția fardului de obraz și a rimelului; pentru mine misterul venea din spuma care creștea ca o bezea în palma tatei, pentru a fi apoi întinsă pe curbele obrazului lui. Îi cerem să-mi dea și mie cu ea pe obraz. Mă jucam de-a bărbieritul, folosind și eu o periuță de dinți, lângă el. Pe urmă ne aplecam deodată, să ne privim amândoi în oglindă – tata căutând locuri pe unde nu se bărbierise bine; iar eu, uitându-mă de la ochii și obrazul, și buzele lui la ale mele, ca să găsesc asemănări.

În copilărie, tot ce-mi doream era să fiu exact ca el când voi crește mare.

•

Este foarte greu să urăști o femeie însărcinată. Emma Wasserstein se ridică în picioare și se duce greoaie spre boxa juraților, unde își reazemă burta de parapet.

— Imaginați-vă că aveți patru ani, doamnelor și domnilor, și că locuiți la Scottsdale cu mama. Aveți o cuvertură roz pe pat și un leagăn în curtea din spate, și mergeți la grădiniță. La sfârșit de săptămână vă întâlniți cu tata, așa cum se întâmplă cu regularitate de când părinții au divorțat. Și sunteți fericiți. Dar într-o zi, tatăl vă spune că nu mai sunteți Bethany. Nu înțelegeți, cum nu ați înțeles nici plecarea din oraș, motelurile, hainele noi, părul vopsit. Când vă prezintă străinilor, vă numește „Delia”. Spuneți că vreți să vă întoarceți acasă, iar el vă răspunde că nu se poate. Vă spune că mama a murit.

Procuroarea revine la masa acuzării.

— Pentru că vă este tată și pentru că îl iubiți, și aveți încredere în el, îl credeți. Credeți că mama într-adevăr nu mai este. Credeți că nu mai sunteți Bethany – credeți că nici nu ați fost *vreodată.* Vă mutați la New Hampshire și vedeți că tata își spune acum Andrew Hopkins și este întâmpinat ca un cetățean model. Trăiți povestea pe care născocit-o el. Și uitați, vreme de douăzeci și opt de ani, că ați fost cândva victimă.

Ea se întoarce din nou cu fața la juriu.

— Dar mai există și o a doua victimă. Una care nu a uitat niciodată. Elise Matthews s-a trezit în fiecare dimineață întrebându-se dacă nu cumva aceea era ziua când îi va fi redat copilul. Elise Matthews a trăit vreme de un sfert de secol fără să știe dacă Bethany mai era în viață sau nu, fără să știe unde s-ar putea afla, fără măcar să știe cum arăta.

Emma își încrucișează brațele deasupra pântecului ei impresionant.

— Relația dintre un adult și un copil nu este una de egalitate. Noi suntem mai mari, mai puternici și mai înțelepți; din acest motiv încheiem un contract nescris care ne conferă responsabilitatea de a pune interesele copilului deasupra propriilor interese. Charles Matthews, doamnelor și domnilor, a încălcat acest contract. A luat fetița fără să țină seama de bunăstarea ei afectivă și a silit-o să ducă o viață nouă, înspăimântătoare, la cinci mii de kilometri distanță de adevărata ei casă. Va încerca să vă spună că a fost un erou. Va încerca să vă convingă cu minciunile lui. Dar adevărul este acesta, doamnelor și domnilor: Charles Matthews a decis că nu-i convenea aranjamentul de custodie pe care l-a stabilit cu fosta sa soție, Elise, așa că a luat ce și-a dorit și a fugit.

Procuroarea se întoarce din nou spre juriu.

— Două mii de copii dispar în fiecare zi în această țară. Studiul cel mai recent privind situația națională a cazurilor de copii dispăruți, răpiți, fugari sau abandonați arată că 797.000 de copii au fost dați dispăruți în 1999. Dintre aceștia, numai 58.200 de cazuri au reprezentat răpiri din afara familiei. Ceea ce înseamnă că în fiecare zi, în Statele Unite, mii de părinți își răpesc propriii copii, așa cum a făcut Charles Matthews – *pentru că se poate.* Dar mai devreme sau mai târziu, cu puțin noroc, îi prindem. Întorcându-se, Emma arată cu degetul spre tata. Timp de douăzeci și opt de ani bărbatul acesta a scăpat nepedepsit pentru faptul că a zdrobit inima unei mame. Timp de douăzeci și opt de ani a scăpat nepedepsit pentru că a înșelat încrederea fiicei sale. Timp de douăzeci și opt de ani a scăpat nepedepsit pentru încălcarea legii. Nu-l lăsați să mai scape niciun minut.

•

Eric se ridică în picioare.

— Ceea ce nu v-a spus doamna Wasserstein, doamnelor și domnilor, zice el, este că Elise Matthews era o femeie distrusă cu mult înainte ca inima să-i fie zdrobită. O alcoolică, prăbușită în propria vomă, fără cunoștință – aceasta era mama pe care o avea Bethany Matthews. Aceasta era mama căreia i-a fost încredințată în îngrijire, femeia care era prea beată pentru a-și da seama de simpla prezență a fiicei ei. Andrew Hopkins și-a luat copila? Absolut. Dar nu a fost un act de răzbunare, a fost un act de milă.

Ducându-se în spatele tatei, Eric pune o mână pe umărul lui.

— Doamna Wasserstein ar vrea să credeți că acest om a urzit și a planificat, intenționând să distrugă viața fiicei sale cu ocazia unei vizite obișnuite, dar lucrurile nu au stat așa. Adevărul este că Andrew s-a întors cu

copilul acasă în ziua aceea. A găsit televizorul urlând, casa dată peste cap… și pe Elise Matthews în stare de inconștiență, duhnind a alcool. Poate că în clipa aceea Andrew Matthews și-a amintit imaginea fiicei lui zăcând la terapie intensivă, cum se întâmplase cu câteva luni mai înainte, după ce din neglijența mamei copila fusese mușcată aproape mortal de un scorpion. Poate a vrut să-și scutească fiica de a-și mai vedea mama în starea aceea. Un singur lucru este cert: a știut fără echivoc că nu-și putea lăsa copilul să mai ducă o astfel de viață. Nici măcar o clipă. De ce nu s-a adresat autorităților? Pentru că, doamnelor și domnilor, justiția îl condamnase deja pe Andrew pentru motive pe care le veți afla imediat. Pentru că în sistemul nostru juridic, de la sfârșitului anilor 1970, custodia era acordată mamei aproape automat, în urma unui divorț, chiar și unei mame care nu era în stare să-și poarte de grijă sieși, cu atât mai puțin unui copil.

Eric se întoarce spre locul lui, dar ezită la mijlocul drumului.

— Știți cu toții ce ați vrea să faceți, dacă ați veni acasă și ați găsi-o pe fosta dumneavoastră soție prea beată – *din nou* – pentru a avea grijă de copil. Andrew Hopkins se face vinovat de un lucru, doamnelor și domnilor: că și-a iubit suficient de mult copilul, încât a dorit să-l știe în siguranță. Se întoarce cu fața spre juriu. Îl puteți învinovăți pentru acest lucru, cu toată sinceritatea?

•

Mama poartă o bluză și o fustă convențională, dar are părul zburlit în jurul capului, iar mâinile îi sunt încărcate de inele cu turcoaze și pietre semiprețioase. Se uită agitată peste capul procuroarei spre locul unde se află Victor, care o încurajează zâmbind.

Judecătorul, un bărbat masiv, rotund ca un tort de nuntă, îi face semn Emmei Wasserstein să înceapă.

— Vă rugăm să vă spuneți numele pentru a fi consemnat.

— Elise, zice mama. Își drege glasul. Elise Vasquez.

— Mulțumesc, doamnă Vasquez. Sunteți recăsătorită?

— Da, cu Victor Vasquez.

Emma încuviințează.

— Vreți, vă rog, să spuneți juriului unde locuiți?

— Scottsdale, Arizona.

— De cât timp locuiți acolo? întreabă Emma.

— De când aveam doi ani.

— Și acum câți ani aveți, doamnă Vasquez?

— Am patruzeci și șapte.

— Câți copii aveți?

— Unul.

— Cum se numește?

Ochii mamei mă descoperă.

— O chema Bethany, spune ea. Acum se numește Delia.

— Ați știut când a devenit Bethany Delia.

— Nu, n-am știut, murmură ea. Pentru că tatăl ei mi-a furat-o.

Afirmația trezește juriul, care se arată brusc interesat.

— Ne puteți explica ce vreți să spuneți? întreabă Emma.

— Eram divorțați și împărțeam custodia lui Bethany. Charles – acesta era numele lui – trebuia să o aducă înapoi duminica, după ce petrecea sfârșitul de săptămână cu ea. N-a mai adus-o.

— Îl vedeți pe fostul dumneavoastră soț în sală azi?

Mama dă din cap și îl arată pe tata.

— El este.

— Să se consemneze că doamna Vasquez l-a identificat pe acuzat, zice Emma. Ce ați făcut când el nu s-a mai întors cu copilul?

— Am telefonat și i-am lăsat mesaje la apartamentul în care locuia, dar nu mi-a răspuns și nu m-a sunat. I-am acordat beneficiul îndoielii. M-am gândit că poate i se stricase mașina sau că a dus-o undeva la sfârșit de săptămână și au întârziat, știți cum este. Am așteptat până a doua zi și, când nu m-a contactat nimeni, m-am dus cu mașina la el acasă. L-am convins pe administrator să descuie ușa și atunci mi-am dat seama că ceva nu era în regulă.

— Ce vreți să spuneți?

— Dispăruseră toate hainele lui. Nu numai cele necesare pentru o noapte, ci tot ce era în dulap. Și lucrurile la care ținea – bunăoară cărțile științifice și o fotografie a părinților, dinainte de a muri și mingea pe care o prinsese la un meci al echipei Dodgers, în copilărie – toate lipseau. Elise se uită la Emma. Așa că am chemat poliția.

— Ce a făcut poliția?

— A instituit baraje și s-au dus până la granița cu Mexicul și au arătat fotografia lui Bethany la știri. Mi-au cerut să susțin o conferință de presă, ca să obțin sprijinul populației. Au fost înființate linii fierbinți, s-au pus afișe și s-au împărțit fluturași.

— Ați primit vreun răspuns?

— Sute, spune mama. Dar niciunul nu a dus la găsirea copilului meu.

Emma Wasserstein se întoarce din nou spre mama.

— Doamnă Vasquez, când v-ați văzut ultima oară fiica, înainte de a fi răpită?

— În dimineața zilei de 18 iunie. Charlie trebuia să o aducă înapoi la 19 iunie. De Ziua Taților.

— Și cât a trebuit să așteptați până să o vedeți din nou?

Ochii mamei îi găsesc pe ai mei cu rapiditate și precizie.

— Douăzeci și opt de ani, spune ea.

— Cum v-ați simțit în tot timpul acesta?

— Am fost devastată. O parte din mine nu a pierdut niciodată speranța că ea se va întoarce. Mama ezită. Dar altă parte din mine se întreba dacă nu eram pedepsită.

— Pedepsită? Pentru ce?

Rostește cu voce sugrumată:

— Fetițele frumoase ar trebui să aibă o mamă care nu uită să le trimită la școală cu un sul de hârtie creponată de Ziua Artizanatului. Sau care cunoaște toate semnele din Itsy Bitsy Spider[22]. Fetițele frumoase ar trebui să aibă o mamă care le așteaptă cu leucoplastul în mână chiar înainte de a cădea de pe tricicletă. În schimb, Bethany m-a avut pe mine. Suspină sfâșiată. Eram tânără și… uitam anumite lucruri… și mă supăram pe mine însămi – așa că beam un pahar sau două, ca să mă simt mai puțin vinovată. Dar paharele s-au înmulțit, au devenit șase sau șapte sau o sticlă întreagă și pe unită am sărit peste concertul de Crăciun sau am adormit când ar fi trebuit să pregătesc masa de seară… și mă simțeam atât de prost pentru asta, încât trebuia să beau și mai mult ca să uit că greșisem din nou.

— Obișnuiați să beți când fiica dumneavoastră era de față, în casă?

Mama dă din cap că da.

— Obișnuiam să beau când eram necăjită. Obișnuiam să beau când nu eram necăjită, ca să nu mă necăjesc. Beam pentru că eu credeam că era singurul lucru pe care îl țineam sub control. Ceea ce nu reușeam, desigur. Dar când depășești o limită, asemenea distincții nu mai au importanță.

— Băutura a afectat relația pe care o aveați cu fiica dumneavoastră?

— Aș vrea să cred că ea știa cât de mult o iubeam. În toate amintirile mele despre ea, era fericită.

— Doamnă Vasquez, sunteți alcoolică?

— Da. Mama privește jurații. Voi fi toată viața. Dar nu mai beau de douăzeci și cinci de ani.

•

Uneori mama lui Eric dispărea săptămâni la rând. El ne spunea că era în vizită la sora ei; după ani de zile am aflat că nu avea nicio soră. Odată când eram mici, el a recunoscut că era mai ușor când lipsea ea. Am crezut că nu-și dădea seama ce spune. Eu, știind că mama murise, m-aș fi bucurat să am chiar și una cu defecte, decât deloc.

Și, din senin, îmi amintesc că înainte de a pleca eu de lângă mama, a plecat ea de lângă mine.

•

Se produce agitație pe intervalul din sala de judecată și îmi dau seama că Fitz stă la capătul rândului meu, încercând să-l convingă pe bărbatul care stătea lângă mine, să-i cedeze lui locul. Fitz scoate din portofel o hârtie de douăzeci de dolari și omul se ridică, iar Fitz se strecoară lângă mine.

— Nu te mai gândi, îmi poruncește el și mă strânge de mână.

Eric se ridică pentru interogarea martorei și se apropie de mama.

Mă întreb pe cine vede când se uită la ea. Pe mine, poate. Sau pe mama lui.

— Doamnă Vasquez, zice el, ați spus că în toate amintirile pe care le aveți cu Delia, ea este fericită.

Mă numește Delia, îmi dau eu seama, ca să le amintească tuturor cine sunt cu adevărat.

— Da.

— Dar nu aveți multe amintiri, nu-i așa?

— Nu destule, zice mama. N-am avut șansa să o veghez crescând.

— Nu părea că o vegheați prea mult nici când a fost copil, parează Eric. Nu este adevărat că în 1972 ați fost amendată pentru că ați condus mașina sub influența alcoolului?

— Obiecție, onorată instanță! strigă Emma.

Ea și Eric se apropie de pupitru, vorbind în șoapte pe care le amplifică microfonul judecătorului.

— Onorată instanță, sancțiunea aceea este atât de veche, încât a făcut riduri. S-a întâmplat înainte să se fi născut Bethany Matthews și nu are absolut nicio relevanță.

— Conform Articolului 609 al Regulilor de depoziție, pun sub semnul îndoielii credibilitatea martorei, printr-o sancțiune anterioară. Iar din punct

de vedere tehnic, domnule judecător, Bethany Matthews era prezentă în momentul contravenției. Era un fetus de două luni.

— Domnule Talcott, nu cred că intenționați să deschideți o dezbatere despre drepturile unui copil înainte de a se naște, avertizează judecătorul Noble. Obiecția este admisă.

El se întoarce spre jurați.

— Doamnelor și domnilor, aș vrea să nu țineți seamă de ceea ce ați auzit.

Dar odată ce ai aruncat piatra, se fac cercuri pe lac, chiar dacă piatra a dispărut. Au existat oare și alte ocazii când m-am aflat în mașină, iar mama băuse, numai că nu a fost prinsă?

— Doamnă Vasquez, zice Eric, fiica dumneavoastră a fost mușcată de un scorpion la un moment dat, când dumneavoastră erați singură acasă, cu ea, nu-i așa?

— Da.

— Ne puteți spune cum s-a întâmplat?

— Avea cam trei ani și a băgat mâna în cutia de scrisori. Scorpionul era înăuntru.

— I-ați cerut unui copil de trei ani să vă aducă scrisorile?

— Nu i-am cerut eu; s-a dus singură, clarifică mama.

— Poate nu i-ați cerut pentru că nu erați trează în momentul acela. Erați beată.

— Nu-mi amintesc dacă așa au stat lucrurile.

— Nu? zice Eric. Poate asta o să vă împrospăteze memoria. Mă pot apropia de martor?

Îi întinde mamei un dosar galben pe care scrie Proba A a Apărării.

— Recunoașteți acest document, doamnă Vasquez?

— Este o fișă medicală de la spitalul Osborn din Scottsdale.

Eric îi arată ceva în josul paginii.

— Vreți să citiți această frază pentru juriu, vă rog?

Ea strânge din buze.

— „Mama s-a prezentat în stare de ebrietate”.

— Aceste fișe sunt scrise de personal medical de specialitate, spune Eric. Nu credeți că sunt pregătiți să evalueze dacă un om este în stare de ebrietate sau nu?

— Nu m-a examinat nimeni în seara aceea, răspunde mama. Ei erau acolo ca să se ocupe de Bethany.

— Din fericire, având în vedere că atunci când fusese adusă nu mai respira.

— A avut o reacție foarte severă la veninul de scorpion.

— Atât de severă, de fapt, încât a fost tratată în camera de urgențe timp de patru ore și jumătate?

— Da.

— Atât de severă, încât a avut nevoie de a traheotomie – i s-a făcut o incizie în trahee – pentru a o ajuta să respire?

— Da.

— Atât de severă, încât trei zile după aceea a rămas în secția de terapie intensivă pentru copii; trei zile în care doctorii v-au spus de mai multe ori că ar putea să nu supraviețuiască?

Mama își ține capul plecat.

— Da.

— În seara în care Delia trebuia să vină acasă de la vizita de sfârșit de săptămână la tatăl ei, băuserăți?

— Da.

— La ce oră ați început?

Ea dă din cap.

— Nu sunt sigură.

— La vremea aceea, Victor locuia cu dumneavoastră?

— Da, dar el nu era acolo, spune ea. Cred că era la lucru.

— La ce oră trebuia să vină el acasă?

— Este mult de atunci, spune mama.

— Vă amintiți dacă trebuia să vină înainte sau după ce era adusă fiica dumneavoastră?

— După, spune ea. El lucra în schimbul al doilea.

— Ați continuat să beți toată după-amiaza?

— Cred… că da.

— V-ați pierdut cunoștința?

— Domnule Talcott, zice mama cu voce plată, știu ce încercați să faceți. Și sunt prima care recunosc că nu am fost o sfântă. Dar îmi puteți spune cu toată sinceritatea că dumneavoastră nu ați greșit niciodată în viață?

Eric se încordează.

— Eu sunt cel care pune întrebări, doamnă Vasquez.

— Poate nu am fost cea mai grijulie mamă din lume, dar mi-am iubit copilul. Și poate că nu am fost un adult responsabil, dar am învățat din

propriile greșeli. Nu trebuia să fiu pedepsită timp de douăzeci și opt de ani. Nimeni nu merită așa ceva.

Eric se întoarce atât de repede, încât mama se trage înapoi, pe scaun.

— Vreți să vorbim despre *merite*? Ce ziceți când o copilărie întreagă, te întorci de la școală întrebându-te ce ai să găsești când deschizi ușa? atacă el. Sau când ascunzi invitația la o serbare școlară, în speranța că mama n-o să apară beată, ca să te facă de râs? Sau când ești singurul copil de clasa a treia care știe să spele lenjerie și să cumpere alimente, pentru că nimeni altcineva n-o face în locul meu?

În sala de judecată se lasă o tăcere atât de profundă, încât pereții par să aibă puls. Judecătorul Noble se încruntă.

— Domnule avocat?

— În locul *ei*? corectează Eric, roșu la față. Se prăbușește pe scaun. Nu mai am întrebări.

•

— Sunt bine, ne asigură Eric mai târziu, când luăm o pauză. Doar că am uitat o clipă unde mă aflam.

În sala de conferințe în care ne-am retras, ridică un pahar de plastic, cu mâna încă tremurând. Își varsă puțină apă pe cămașă și pe cravată.

— Poate că va fi în avantajul nostru.

Nu știu ce să zic. Deocamdată, sunt și eu destul de emoționată. Știam la ce să mă aștept în timpul mărturiei, dar nu m-am gândit niciodată la costul amintirilor ce urmau să fie zgândărite.

— Mă duc să aduc niște prosoape de hârtie, bâigui și mă îndrept spre toaleta doamnelor.

Ajunsă lângă chiuvete, izbucnesc în plâns.

Mă aplec și mă spăl pe față cu apă rece, până ce mi se udă gulerul de la bluză.

— Poftim, îmi spune o voce și mi se întinde o bucată de hârtie.

Când ridic ochii, lângă mine stă mama.

— Îmi pare rău că a trebuit să auzi toate acestea, zice ea liniștită, îmi pare rău că a trebuit să le spun.

Îmi apăs prosopul pe față, ca să nu mă vadă plângând. Caută prin poșetă și deschide o cutiuță de pastile, din ceramică.

— Ia asta. O să te ajute.

Mă uit sceptică la capsulele din palma mea, aducându-mi aminte de masa ei de vrăjitoare.

— Este Tylenol, zice ea sec.

Le înghit și mă șterg la gură cu dosul palmei.

— Unde ai plecat? o întreb.

Ea dă din cap.

— Când?

— Ne-ai părăsit odată. Ai plecat, poate pentru o săptămână.

Mama se reazemă de perete.

— Erai atât de mică! Nu-mi vine să cred că îți aduci aminte.

— Da, îi spun. Imaginează-ți. Te-ai dus să te îmbeți? Sau să te lași?

Ea oftează.

— Tatăl tău mi-a dat un ultimatum.

Nu mi se spusese unde plecase. Mă întrebasem dacă făcusem eu ceva rău, care o determinase pe ea să dispară. Toată săptămâna aceea am fost deosebit de grijulie: îmi adunam jucăriile după ce mă jucam, mă uitam în ambele părți înainte de a cobori de pe trotuar, mă spălam pe dinți timp de două minute de fiecare dată.

Mă întrebasem dacă va veni înapoi.

Mă întrebasem dacă voiam să vină înapoi.

Nu i-am spus aceste lucruri lui tata, ascunzându-mi de el frica, așa cum și el și-o ascundea pe-a lui de mine.

— A mers? o întreb.

— O vreme. Pe urmă… ca toate celelalte… n-a mai mers. Mama ridică privirea spre mine. Eu și cu tatăl tău n-ar fi trebuit să ne căsătorim niciodată, Delia. Totul s-a petrecut foarte repede – abia dacă ne cunoșteam și pe urmă am rămas însărcinată.

Înghit cu dificultate.

— Nu l-ai iubit?

Ea șterge un semn invizibil de pe marginea chiuvetei.

— Există două feluri de iubire, *mija.* Este felul sigur, cauți pe cineva care este exact ca tine. Majoritatea oamenilor se opresc aici. Dar mai există și celălalt fel de dragoste. Fiecare se naște cu o latură mai aspră, iar unii oameni caută piesa care se potrivește perfect cu ea. O cauți toată viața, dacă trebuie. Iar dacă ai norocul să o găsești, ți se pare *perfectă* într-atât, încât începi să sfâșii propriile cusături gândindu-te, *poate aș reuși să arăt și eu la fel, perfect.* Dar, desigur, când încerci să te apropii de cealaltă jumătate, nu te mai potrivești.

Se uită la mine.

— Dintr-o dragoste de acest fel… ieși altă persoană decât cea care ai fost la început. Trage adânc aer în piept. Am abandonat liceul, eram o fată care lucra într-un bar frecventat de motocicliști. Tatăl tău era genul de om care își planificase deja toată viața. A crezut cu adevărat că eram capabilă să fiu mamă, să am grijă de o familie – și Doamne, am vrut să-l cred și eu pe el. Am vrut să fiu persoana pe care o vedea el când se uita la mine… era așa de mult în plus față de ceea ce credeam eu despre mine însămi. Zâmbește vag. Ca și tine, spune mama. Doream cu disperare să fiu cineva care nu exista de fapt, pentru că aceea era femeia pe care o iubea el.

Se apleacă și îmi potrivește gulerul bluzei. Este un gest atât de matern, de intim, încât mă ia pe nepregătite. Pe urmă scoate ceva din buzunar și îmi strecoară în mână.

Este o pungă mică de pânză roșie și mă arde în palmă. Simt brusc miros de mango putred și de roșii arse de soare dintr-o *mercado* mexicană; simt gustul de sânge amar al sutelor de copii care se nasc. Văd vânzătorii umăr la umăr, strigând *Qué le damos*? Văd o femeie îngenunchind pe o pătură lângă o figurină reprezentând o bufniță, din ciocul căreia crește o lumânare roșie. Observ iguane lungi cât piciorul meu și pachete de cărți de tarot, înfășurate în plastic și lanțuri de chei, confecționate din vertebre de șarpe-cu-clopoței. Simt miros de urină și de porumb copt și de pepene roșu, cu gura lui zâmbitoare. Înțeleg că în palma mea este lumea mamei mele.

Mă uit fix la ea.

— Nu vreau ajutorul tău, îi spun.

Mama îmi îndoaie degetele în jurul punguței.

— Nu. Dar tatăl tău l-ar putea dori.

•

Fostul detectiv Orwell LeGrande a petrecut ultimii cincisprezece ani de pensie, după ce a lucrat la Departamentul de Poliție din Scottsdale, într-o casă amenajată pe o barcă, în mijlocul Lacului Powell. Are pielea tăbăcită ca a unui cowboy; mâinile îi sunt pătate de soare, ca blana de leopard.

— În 1977, îi răspunde el procuroarei, lucram la unitatea de infracțiuni cu violență.

— Ați intrat vreodată în contact cu Elise Matthews?

— Am fost de serviciu în 20 iunie, când a dat ea telefon să anunțe că fiica ei dispăruse. Am răspuns împreună cu alți ofițeri. Când ne-am dus la apartamentul acuzatului, doamna Matthews era o epavă. Copilul ei ar fi

trebuit să fie adus înapoi cu o seară înainte, la ora 5 după-amiază, după o vizită la acuzat, dar nu s-a mai întors.

— Ce ați făcut? întreabă Emma.

— Am telefonat la spitalele din localitate, să văd dacă nu internaseră copilul și pe tată. Dar numele lor nu apăreau înregistrate și nici ale unui Josh sau Jane Doe[23], cu aceleași semnalmente. Pe urmă am verificat registrul autovehiculelor, să văd dacă mașina fusese anunțată la furturi sau la accidente. Percheziția apartamentului m-a făcut să cred că aveam de-a face cu un caz de răpire.

— Ce s-a întâmplat după aceea?

— Am cerut dispecerului să transmită mesaje ofițerilor de poliție, ca să ne avertizeze dacă găseau mașina sau pe suspecți.

— Domnule detectiv, ce alte măsuri ați mai luat în încercarea de a-l găsi pe acuzat?

— I-am dat în urmărire cărțile de credit, dar a fost atât de deștept încât să nu le folosească pe drum. Și am primit acces la contul lui bancar.

— Ce ați constatat?

— Fusese lichidat la 17 iunie, ora 9.32 dimineața, cu o retragere de 10.000 de dolari.

Emma face o pauză.

— Vă amintiți în ce zi din săptămână era?

LeGrande încuviințează.

— Vineri.

— Să înțeleg corect, spune Emma. Inculpatul a retras 10.000 de dolari din bancă vineri, *înainte* de vizita de custodie planificată?

— Exact.

— Ca detectiv cu experiență, vi s-a părut că acest detaliu era important?

— Bineînțeles, spune LeGrande. Era prima dovadă pe care o aveam că Charles Matthews planificase în mod conștient să-și răpească fiica.

•

Rubio Greengate are numai șerpi în cap. Împletiți în codițe de forme neobișnuite, aceștia sfârșesc prin a-i cădea ca niște frânghii până la brâu. Cu cei doi dinți din față din aur masiv și cu pantalonii negri cu turul jos, cu veston, arată ca un pirat al zilelor noastre. Se reazemă de boxa martorilor, în timp ce Emma Wasserstein patrulează prin fața lui.

— Domnule Greengate, zice ea.

— Zi-mi Rubio, drăguță.

— Nu cred, răspunde procuroarea. Cum ați ajuns să fiți implicat în acest caz?

— Am văzut la știri și mi-am zis: „Îl știu pe tipul acesta”.

— Exact, cu ce vă ocupați. Domnule Greengate?

El zâmbește larg.

— Sunt pe piața reinventării, drăguță.

— Vă rog să explicați juriului ce înseamnă acest lucru, spune Emma.

El se lasă pe spate în scaunul martorilor.

— În schimbul unui onorariu, pot să-ți fac rost de o identitate nouă.

— Cum procurați aceste identități?

El ridică indiferent din umeri.

— Citesc necrologurile. Mă duc la serviciile de evidență a populației – știți, sunt ruda unuia care a murit; sau am pierdut certificatul de deces al mamei. Întotdeauna poți inventa ceva care să facă autoritățile să scoată ceea ce-ți trebuie.

— După ce procurați aceste documente, ce faceți?

— Oamenii știu cum să mă găsească. Dacă au nevoie să dispară, eu fac să se întâmple acest lucru. Am mașina mea de laminare, o mașină de tipărit, un atelier foto și mai multe plăci de gravat decât Monetăria Federală.

— Când l-ați întâlnit pe acuzat?

— Demult. Acum douăzeci și opt de ani, ca să fiu mai exact. Pe vremea aceea nu aveam afacerea pe care o am acum. Stăteam mai la fund și lucram în podul unei case clandestine, din Harlem. Într-o seară a apărut individul ăsta și a întrebat de mine.

— După cum ați spus, a trecut mult de atunci. Cum de știți sigur că acesta este bărbatul pe care l-ați întâlnit atunci?

— Pentru că avea un copil cu el. O fetiță. N-am mulți clienți cu copii.

— La ce oră se întâmplau toate acestea?

— După miezul nopții, atunci am deschis atelierul.

— Cum a ajuns la atelierul dumneavoastră?

— A urcat pe scări și a întrebat pe cineva, să-l îndrume.

— Ce se întâmpla pe scări? întreabă Emma.

— Este o casă de drogați, ce putea să se întâmple? câțiva indivizi pe-acolo, făcându-și injecții, fumând, alții se băteau, tot ce vreți.

— Așadar, și-a purtat copilul prin mediul acesta și, pe urmă, ce s-a întâmplat?

— Mi-a spus că-i trebuia să devină altcineva.

— L-ai întrebat de ce? zice Emma.

— Eu respect viața privată a clienților. Dar aveam setul de identități perfect pentru el – un tată de treizeci de ani cu o fetiță de patru ani. I-am dat numerele de asigurări sociale și certificate de naștere falsificate, și chiar și un permis de conducere.

— Cât ai cerut pentru noile identități?

— O mie cinci sute. I-am făcut reducere și i-am luat numai o mie pentru copil.

— Cât a durat toată afacerea?

— Cam o oră.

— Cum te-a plătit?

— Bani gheață, zice Greengate.

— Îți amintești ceva special despre fetiță?

— Plângea. M-am gândit că trecuse ora ei de culcare și toate cele.

— Ce-a făcut tatăl ei?

Rânjește.

— De fapt a fost chiar grozav. A făcut tot felul de scamatorii. I-a scos o monedă din ureche, fir-aș…

— Fetița a spus ceva?

El se gândește o clipă.

— După ce am semnat totul și banii au trecut de la unul la celălalt, el i-a spus copilului că jucăm un joc și că toți aveam nume noi. I-a spus că ea va fi Delia de-acum. Iar ea a întrebat cum îi vor spune lui mami.

Când Emma lasă acest detaliu să-și producă efectul, încerc să o văd pe fetița care am fost, cea pe care n-am cunoscut-o niciodată, încerc să-mi imaginez cuvintele azvârlite de Rubio Greengate în sala de judecată, rostite de propriile buze. Dar aș putea fi la fel de bine oricare dintre membrii juriului: acestea nu sunt pentru mine amintiri, sunt imagini nou-nouțe.

De ce unele amintiri apar dureroase te miri de unde, iar altele rămân în spatele unor uși ferecate?

— Domnule Greengate, ați mai avut până acum condamnări pentru infracțiuni. Aveți în cazier câteva acuzații de furt și ați fost arestat pentru confecționare de acte de identitate false.

El ridică palmele în sus.

— Riscurile meseriei.

— Erați la închisoare acum douăzeci și opt de ani, când a dispărut Bethany Matthews?

— Nu. Lucram.

— În prezent, domnule Greengate, sunteți acuzat de furt de identitate la New York?

— Da.

— Erați în custodia acelui stat înainte de a veni la noi cu această informație?

— Da.

— Aveți vreun beneficiu din faptul că depuneți mărturie aici, astăzi?

Zâmbește.

— Procurorul districtual mi-a spus că, dacă depun mărturie aici, îmi reduce sentința acolo.

— În lumina acestui fapt, domnule Greengate, ne puteți spune un motiv pentru care să vă credem că spuneți adevărul?

— Știu ceva despre morții ăștia ce nu s-a scris în necrologuri, spune el. A trebuit să umblu la certificatul de naștere când omul a plătit pentru ele.

— Domnule Greengate, spune procuroarea apropiindu-se de el cu o hârtie în mână. O recunoașteți?

Greengate se uită la ea.

— Este o copie a certificatului de naștere. Cel pe care l-am lucrat pentru fată.

— Puteți citi partea subliniată?

El dă din cap.

— Cordelia Lynn Hopkins, spune el. Rasa: afro-americană.

•

În pauza de prânz, îi spun lui Eric că trebuie să mă duc să o scot pe Greta afară. Dar în loc să conduc spre casă, las mașina în parcare și pornesc spre est. Îmi țin respirația de câte ori traversez o intersecție, așa cum m-a învățat ea. Închid ochii când îmi taie calea o umbră.

Primul curs de apă este unul dintre canalele care traversează Phoenix, rezervorul de apă captată din râul Colorado. Îmi amintesc de Ruthann, care mi-a spus că indienii pueblo trasaseră canalele prin oraș, cele care mai sunt folosite și acum. Este un fapt care mi se pare de bun augur, așa că îmi scot pantofii și mă așez pe mal.

Punguța *mojo* este înfășurată în jurul unui deget. Înăuntru se află puțin piper alb și niște salvie. Câteva fire de praf de usturoi și niște ardei iute. O fărâmă de tutun, un ghimpe de cactus, o piatră ochi de tigru. Mama spune

că în ultimele patru nopți a dormit cu ele sub pernă, dar că este nevoie de noi amândouă, ca să aibă efect.

Apa mâloasă îmi curge printre degetele de la picioare. Mă întorc spre nord, apoi spre est, apoi spre sud și pe urmă spre vest. „Dacă ești acolo sus, Ruthann, mă gândesc, aș avea nevoie de ajutorul tău”.

— Sfântă Marta, zic simțindu-mă ridicolă. Înfrânge orice greutate, precum ai înfrânt balaurul care zace la picioarele tale.

Desfac cusăturile care închid punguța. Conținutul plutește în aer, apoi cade pe suprafața apei. Piatra se scufundă imediat; restul prafului este mai greu de urmărit.

Dar mă uit după el până ce nu mai zăresc niciun fir, așa cum m-a instruit ea. Împăturesc țesătura roșie și o îndes în sutien, unde o voi păstra până ce mi-o va cere înapoi luna.

Când termin cu *mojo,* ies din canal și-mi pun pantofii. Mă duc înapoi la tribunal. Nu pot spune exact că cred. Numai că, așa cum se întâmplă cu tot ce ține de credință, nu-mi pot permite să nu cred.

•

După ce lucrările procesului se încheie pentru ziua în curs, Eric se întoarce la biroul de avocatură, ca să pregătească depoziția de mâine. Fitz vine cu mine s-o luăm pe Sophie de la centrul de îngrijire de zi și propune să mergem cu toții să mâncăm ceva, dar mi-a teamă să rămân singură cu el, nu știu ce ar trebui să simt.

— Amânăm? zic, încercând să par senină și în largul meu.

O grăbesc pe Sophie să ieșim din tribunal înainte de a apuca Fitz să-și pledeze cauza, dar dau nas în nas cu un soi de reporteri. Blițurile aparatelor de fotografiat mă orbesc și Sophie se îngroapă în brațele mele; este suficient ca să-mi dau seama că tot ce vreau este să ajung în rulota noastră roz și să mă ascund.

Fac sandviciuri cu unt de arahide și gem pentru masa de seară și pe urmă, uitându-mă la Sophie care desenează balene albastre, sirene și alte ființe care trăiesc pe fundul mării, adorm.

În vis port zgardă și Greta ține lesa. Vrea să găsesc ceva, dar nu am idee ce ar trebui să caut.

Când mă trezesc, primul lucru la care mă gândesc nu este procesul lui tata. Soarele a trecut pe jumătate sub linia orizontului și rulota este scăldată într-o neobișnuită lumină portocalie, de parcă Sophie ar fi colorat-o pe toată

cât am dormit eu. Mă uit pe jos și văd o mulțime de desene împrăștiate, dar ea nu mai desenează.

— Soph? strig ridicându-mă în capul oaselor.

Mă duc la baie, dar ea nu este acolo. Verific dormitorul.

— Soph?

Caut sub pat, în coșul de rufe, în frigider, peste tot unde s-ar putea juca un copil de-a v-ați-ascunselea. De afară, nu se aude decât zgomotul îndepărtat al mașinilor și din când în când câte un câine lătrând.

— Sophie Isabel Talcott, spun, în timp ce inima începe să-mi bată nebunește. Ieși imediat de unde ești!

Mă uit vizavi, la rulota întunecată a lui Ruthann, unde Sophie a petrecut atât de mult timp în ultima lună.

Greta iese dând din coadă de sub treptele rulotei, unde se adăpostise la umbră. Se uită în sus la mine și scâncește.

— Știi unde este?

Mă apuc să ciocănesc la ușile vecinilor pe care nu mi-am bătut capul să-i cunosc și întreb de Sophie. Controlez fiecare cotlon, până la ultimul, în rulota roz. Ies din nou în curtea din față și o strig cât mă țin plămânii.

— Cât de greu este să iei o fetiță, când nu se uită nimeni?

Deodată aud vocea mamei, din boxa martorilor: „Poți să-mi spui cu toată sinceritatea că nu ai făcut niciodată nicio greșeală?”

Scotocesc în geantă după telefonul mobil și îl sun pe Eric.

— Sophie este cu tine?

Îl preocupă altceva; îl simt după voce.

— Cum să fie la birou?

— Atunci a dispărut, îi spun înghițindu-mi lacrimile.

Se lasă o tăcere mormântală.

— Cum adică, a dispărut?

— Am adormit. Iar când m-am trezit… nu mai era.

— Cheamă poliția, comandă Eric. Vin acasă.

•

Polițiștii vor să știe ce înălțime are Sophie, ce greutate. Dacă purta o cămașă albastră sau una galbenă. Dacă îmi amintesc ce marcă erau sandalele cu care era încălțată.

Întrebările lor mă sugrumă ca un laț; nu le pot răspunde exact. Nu sunt sigură dacă purta un tricou albastru azi sau dacă asta a fost săptămâna

trecută. N-am mai măsurat-o în ultima vreme. Știu că are sandale roz, dar nu le pot spune ce marcă.

Detaliile pe care le pot furniza eu nu sunt cele care pot ajuta la găsirea unui copil dispărut, dar ele sunt întipărite pentru totdeauna în inima mea: gropița pe care o face Sophie într-un singur obraz; strungăreață dinților din față; alunița din mijlocul spatelui. Sunetul vocii ei când mă strigă în mijlocul nopții: piatra pe care o poartă în buzunar și care strălucește în soare ca aurul. Le pot spune că este destul de înaltă ca să atingă tocul ușii când o ridic pe umeri. Pot aproxima cât cântărește judecând după ce simt că-mi lipsește din brațe.

Eric stă așezat pe treptele rulotei, răspunzându-le la întrebări. Și-a scos cravata, dar îmbrăcat tot cu costumul pe care l-a purtat la tribunal. Simt privirile celorlalți vecini, care ne urmăresc din ușile sau de la ferestrele rulotelor lor. Mă întreb dacă ei știu cine suntem; dacă își dau seama de ironia situației.

Detectivul care stă de vorbă cu Eric lasă la o parte carnetul de notițe.

— Fiți liniștit, domnule Talcott, spune el. Dăm alerta prin toate mijloacele electronice imediat. Cel mai bun lucru ar fi să rămâneți aici, pentru eventualitatea că Sophie se întoarce singură.

Îl privesc cum transmite prin radio informațiile pe care i le-am furnizat. Aud sirene în depărtare. Așa s-a simțit și mama, când și-a dat seama că dispărusem? Ca și când ar fi rămas goală în interior; ca și când planeta ar fi devenit brusc mult mai mare decât era?

Nu am încredere că poliția îmi va găsi copilul. Nu am încredere în nimeni.

Aștept până ce detectivul se duce să discute cu vecinii și pe urmă o fluier pe Greta.

— Ești gata de treabă, fetițo? îi șoptesc și o mângâi între urechi.

Eric se ridică în picioare.

— Delia, spune el, ce faci?

În loc să-i răspund, îi pun Gretei lesa. Nu-mi pasă dacă o să calc pe bătături niște polițiști pe care nu-i cunosc; nu mă interesează recomandările detectivului, de a sta liniștiți. Nu știu decât că eu sunt cea care a greșit, adormind. Aceasta este diferența aproape totală între mama mea și mine: eu îmi voi căuta fiica mai mult și mai temeinic decât oricine.

La perspectiva unei căutări, Greta începe să tremure din tot corpul.

— Sunt mama ei, îi spun lui Eric și, în orice lume perfectă, asta ar trebui să fie o explicație suficientă.

•

Dacă Sophie a fost luată cu o mașină, nu voi ajunge prea departe. Urma mirosului persistă numai dacă, dintr-un noroc, geamul a fost lăsat deschis. Dar când găsesc perna lui Sophie și i-o dau Gretei să o miroasă, câinele o zbughește imediat. Se învârte de jur-împrejurul curții, unde s-a jucat Sophie în ultima lună. Miroase cactușii pe care i-a pictat Sophie sub îndrumarea lui Ruthann. Apoi aleargă în cercuri mai ample și găsește o potecuță care ne scoate din parcul de rulote.

În timp ce Greta muncește cu nasul lipit de trotuar, eu mă gândesc la tot ce poate interveni să ne împiedice: la vântul dinspre deșert, care împrăștie mirosul; la asfaltul spongios, ars de soare, care ar putea acoperi mirosul lui Sophie cu propriul miros de bitum negru; la mașinile care trec în goană pe lângă noi, ale căror gaze de eșapament ar putea întrerupe urmărirea atentă a Gretei: câinele se duce spre autostradă, pe drumul pe care am venit azi de la tribunal și, deși încerc din răsputeri să nu mă gândesc, mă întreb dacă nu cumva Greta urmărește firul acelui miros.

Încerc să-mi amintesc statisticile: câți copii dispar în fiecare zi în America; cum scad exponențial șansele de a găsi un copil dispărut, după o anumită perioadă de timp; cât poate supraviețui un om în deșert, fără apă.

Căutăm abia de o jumătate de oră când Greta se oprește în spatele unui centru comercial și pe urmă se întoarce din drum. O rupe la fugă și eu mă țin după ea.

— Sophie? încep să strig cât mă țin plămânii. *Sophie!?*

Și pe urmă aud:

— Mami?

Nevenindu-mi să cred, dau drumul la lesă. Greta dispare după colțul de beton și sare cu picioarele pe umerii lui Sophie.

Cad în genunchi în fața lui Sophie, plângând, agățându-mă de fiecare centimetru din ea. Ea ține un con de înghețată în mâna stângă și pare să nu înțeleagă de ce m-am prăbușit în fața ei.

— Am crezut că te-ai pierdut, suspin cu nasul înfundat în gâtul ei. N-am știut unde ai plecat.

— Dar ți-am lăsat un bilet, spune Sophie și atunci îmi dau seama că nu este singură.

În fața standului de înghețată se află Eric, detectivul și Victor Vasquez.

— Ți-aș fi telefonat, spune Eric, dar ai plecat atât de repede, încât nu ți-ai luat telefonul.

Victor face un pas înainte, cu fața roșie de jenă.

— Dormeai și, după tot ce s-a întâmplat azi, n-am vrut să te trezesc. Așa că eu și Sophie ți-am lăsat un bilet.

Detectivul mi-l arată – scris cu creionul, pe una din hârtiile pe care Sophie le folosise ca să deseneze. „AM LUAT-O PE SOPHIE LA O ÎNGHEȚATĂ – NE ÎNTOARCEM ÎN 1/2 ORĂ! – VICTOR”.

— S-a prins în spatele canapelei, spune detectivul. Probabil că ventilatorul l-a făcut să zboare de pe masă.

Tremurând, iau biletul din mâna lui.

— Îmi pare rău, murmur eu. Cred că am reacționat prea puternic…

Detectivul dă din cap.

— Pentru asta suntem aici; spune el. Și credeți-mă, suntem foarte bucuroși când se termină astfel.

În timp ce Eric îi mulțumește detectivului, Sophie își strecoară mâna în mâna mea.

— Mi-ai spus că nu trebuie să plec nicăieri cu străinii, spune ea, dar pe Victor l-am cunoscut deja.

Victor se întoarce spre mine.

— Trebuia să-mi fi dat seama…

— Nu, îi spun. Este vina mea.

— Uite ce mi-a adus Victor!

Sophie mă târăște spre una din mesele din fier forjat din fața magazinului de înghețată, pe care este așezat un cuib de păsări, înăuntru se găsesc resturile unor ouă pătate.

— El zice că puii nu mai trăiesc aici, așa că pot să-l iau eu.

Victor își așază mâna pe creștetul lui Sophie.

— M-am gândit că, având în vedere tot ce se întâmplă, are nevoie de un prieten.

Dau din cap, încercând să zâmbesc cu gratitudine. Simt privirea fierbinte a lui Eric ațintită asupra mea, întrebându-se de ce nu sunt mai rezistentă, întrebându-se, ca și mine, dacă procesul acesta nu mă costă cât nu m-am așteptat. Ca să evit această discuție, îmi îndrept atenția spre premiul lui Sophie. O ascult cum sporovăiește despre puișori, încotro trebuie să fi zburat ei deja. Când ea îmi așază cu delicatețe în palmă o coajă de ou, mă prefac emoționată, deși nu reușesc să văd decât că s-a spart ceva.

•

Un martor ostil este o persoană care nu va manifesta înțelegere față de un avocat sau față de clientul avocatului. În cazul tatălui meu, acuzarea este cea care va trebui să mă cheme pe mine să depun mărturie, probabil pentru a arăta juriului cât rău mi s-a făcut. Dar este mai probabil că-i voi lua apărarea tatălui, decât că îl voi incrimina, ceea ce înseamnă că este în interesul procuroarei să-mi pună întrebări tendențioase, dar acest lucru, în mod normal, nu-i este permis cu un martor pe care ea l-a chemat în instanță. De aceea i-a cerut judecătorului să mă considere ostilă.

Ceea ce mă face să mă întreb dacă așa sunt. Acest întreg fiasco m-a făcut să fiu mai receptivă? Agresivă? Supărată? Voi ieși din acest proces mai schimbată decât am fost de acțiunile tatălui meu?

Azi-dimineață Eric m-a instruit, amintindu-mi că orice ar face Emma Wasserstein, ea nu poate rosti cuvintele în locul meu. După dispariția lui Sophie de ieri-seară, sunt mai concentrată și mai atentă – atât de preocupată să gândesc înainte de a acționa sau de a vorbi, încât nu mi-o pot imagina pe procuroare învingându-mă.

— Bună dimineața, spune ea.

Ne separă un paravan de interese divergente. Am grijă să n-o privesc în ochi.

— Bună.

— Nu sunteți prea bucuroasă să vă aflați azi aici, nu-i așa, domnișoară Hopkins?

— Nu, recunosc eu.

— Înțelegeți că sunteți sub jurământ?

— Da.

— Și înțelegeți că tatăl dumneavoastră este acuzat că v-a răpit?

Eric se ridică în picioare.

— Obiecție, onorată instanță. Nu poate să tragă o concluzie.

— Se admite, spune judecătorul Noble.

Emma nici nu tresare.

— Probabil că aveți o legătură foarte strânsă cu tatăl dumneavoastră după atâția ani.

Mă abțin să răspund, sigură că este o capcană în care mă atrage.

— Da. A fost singurul părinte pe care l-am cunoscut.

— Sunteți și dumneavoastră părinte, nu-i așa? întreabă Emma.

Îngheț în sinea mea: este posibil să fi aflat deja despre dispariția lui Sophie din seara precedentă? Mă va discredita făcând apel la propriile greșeli?

— Am o fiică. Sophie.

— Câți ani are?

— Cinci.

— Ce intenții aveți pentru Sophie?

Imediat imaginea ei răsare în mintea mea, precum cea mai dulce cremă. „Ne ducem să căutăm animale – omizi și melci – și pe urmă le construim case din iarbă și nuiele. Ne pictăm una pe alta cu markerul. Facem teatru de păpuși din șosetele desperecheate din coșul de rufe”. Simplul fapt de a mă gândi la toate acestea mă liniștește, amintindu-mi că, mai devreme sau mai târziu, voi ieși din această boxă și mă voi duce acasă, cu ea.

— Dumneavoastră o duceți la culcare în fiecare seară? întreabă Emma.

— Când nu lucrez.

— Și dimineața?

— Ea mă trezește pe mine, îi spun.

— Ar fi corect să spunem că Sophie se bazează pe faptul că veți fi acolo în fiecare dimineață, când vine să vă caute?

Emma a înnodat bucla acestui lanț atât de delicat, încât eu nici nu am simțit frânghia așezându-mi-se în jurul gâtului.

— Sophie are norocul de a avea doi părinți foarte responsabili, pe care se poate baza, răspund rece.

— N-ați fost niciodată căsătorită cu tatăl lui Sophie, nu-i așa?

Refuz cu încăpățânare să privesc spre Eric.

— Nu. Suntem logodiți.

— De ce nu spuneți juriului cine este tatăl lui Sophie?

Eric sare ca un arc de la locul lui.

— Obiecție. Este irelevant.

Judecătorul își încrucișează brațele.

— Dumneavoastră sunteți cel care a spus că vă puteți ocupa de caz, oricât de mult s-ar apropia de dumneavoastră, domnule Talcott. Se respinge.

— Cine este tatăl lui Sophie, domnișoară Hopkins? repetă Emma.

— Eric Talcott, spun eu.

— Avocatul care este acum în această sală? Cel care îl apără pe tatăl dumneavoastră?

La cuvintele ei, jurații nu se mai uită la mine, ci îl cercetează pe Eric.

— El este, răspund eu.

— Domnul Talcott iese vreodată singur cu Sophie, numai tatăl și fiica?

Mă gândesc la seara trecută; la cum presupusesem, la cum *sperasem* imediat că Eric era cel care ieșise undeva cu Sophie.

— Da.

— Deci ați fost până acum în situația de a-i aștepta să se întoarcă acasă.

— Da.

— Au întârziat vreodată?

Îmi strâng ferm buzele.

— Domnișoară Hopkins, spune judecătorul, trebuie să răspundeți.

— O dată sau de două ori.

— Când au întârziat, ați chemat poliția?

N-aș fi chemat poliția, dacă aș fi știut că Eric era cu ea. N-aș fi chemat poliția nici dacă aș fi știut că Victor era cu ea. Am intrat în panică gândindu-mă că Sophie era singură sau cu un străin.

— Nu, nu am chemat-o.

— Pentru că ați avut încredere că domnul Talcott o va aduce acasă, nu-i așa?

— Da.

— Exact cum a făcut și mama dumneavoastră, când ați fost luată de tatăl *dumneavoastră?*

— Obiecție, strigă Eric, dar Emma vorbește deja din nou:

— Nu vă amintiți nimic special despre faptul că mama dumneavoastră bea, nu-i așa?

Ridic privirea spre procuroare.

— De fapt, îmi amintesc, spun, spre surprinderea lui Eric; n-am avut ocazia să-i povestesc până acum. Odată a plecat de acasă. Atunci n-am știut unde s-a dus. Dar am presupus că fusese vina mea. Multă vreme am încercat să nu-i stau în drum și mi-am imaginat că, în cele din urmă, va găsi o cale de a mă accepta.

— Tatăl v-a spus vreodată unde s-a dus ea?

— Nu, îi spun. Dar a făcut-o ea. La dezalcoolizare.

Emma zâmbește, încântată.

— Deci singura amintire despre mama este legată de eforturile ei active de a primi ajutor în privința obiceiului de a bea.

„Cu toate acestea, tatăl v-a luat?” Scutur din cap, pentru a scăpa de cuvintele pe care ea nu le-a rostit și poate că așa se produce descătușarea –

altă amintire, cu inelul deja tras și cu focosul fumegând. Mă orbește ceva – o oglindă, poate, care captează permanent lumina soarelui. Mama este cea care o ține în mână. „Haide, Beth, doar a fost ideea ta”, spune ea, dar îmi ia mai mult să ajung în vârful dealului. Mama s-a așezat pe ea – nu este o oglindă, ci o tavă de argint. Mă strecor între coapsele ei și ea mă strânge în brațe. „Cine are nevoie de zăpadă?” spune ea și în clipa următoare ne rostogolim în jos pe panta roșiatică, cu părul, al meu la fel ca al ei, fluturând în urma noastră.

La galerie, zăresc chipul mamei. Aș vrea să pot exprima ce simți când o bucată din tine ți se lipește la loc, o bucată despre care nici nu știai că îți lipsește. Ți-e frică să vorbești, pentru că nu știi ce ți-ar putea ieși din gură. Începi să te întrebi dacă nu inventezi lucruri, dacă nu a fost o minciună tot ce ai gândit până acum.

Vrei mai mult, dar ți-e frică să capeți.

Era beată, când ne-am dat cu tava pe nisip? Eram atât de bucuroasă că ea era lângă mine, ținându-mă strâns, încât nimic n-a mai contat?

— Este adevărat, domnișoară Hopkins, că tatăl dumneavoastră v-a spus că mama murise? întreabă Emma.

— Mi-a spus că murise într-un accident de mașină.

— Și l-ați crezut?

— Nu aveam motiv să nu-l cred, răspund.

— Când ați aflat că mama era în viață, ați fost foarte curioasă să o cunoașteți, nu-i așa?

Simt privirea mamei ațintită asupra mea.

— Da.

— Ați vrut să vedeți dacă era mama pe care v-ați imaginat-o atâția ani?

— Da.

— Dar apoi, tatăl v-a spus că, de fapt, mama aceasta pe care v-ați construit-o în minte la dimensiuni mitice, era o alcoolică. Că în copilărie vă pusese viața în pericol și că de aceea v-a răpit.

Dau din cap.

— N-ați vrut să-l credeți pe tatăl dumneavoastră, nu-i așa?

— Nu, recunosc eu.

— Dar ați fost nevoită, insistă Emma. Pentru că, dacă n-ați fi făcut-o, vă trezeați înapoi, în punctul în care a pornit totul: minciuna tatălui.

— Nu în felul acesta…

— Nu puteți nega, domnișoară Hopkins, că tatăl dumneavoastră este un mincinos. Conform propriei dumneavoastră mărturii…

— *Da*! o întrerupt. Este un mincinos. M-a mințit douăzeci și opt de ani, asta este ceea ce vreți să recunosc? Dar alternativă era adevărul și nimeni nu vrea să audă vreodată așa ceva. Pot să vă spun foarte clar că eu nu am vrut să-l aflu. A fost mult mai ușor să știu că mama murise, vă rog să mă credeți, decât să descopăr că a fost o alcoolică incapabilă să aibă grijă de mine. Mă întorc spre juriu. Exact așa cum este mai ușor să credeți că cineva care încalcă legea merită să fie pedepsit…

— Onorată instanță! spune Emma.

— … mai ales când asta este ceea ce auziți de la procuroare și la televizor, și ori de câte ori deschideți ziarul, deși știți, în adâncul sufletului, că el a avut dreptate să facă ce a făcut.

— Domnule judecător, aș vrea ca instanța să taie surplusul de mărturie care nu constituie un răspuns, insistă Emma.

— Dumneavoastră ați dirijat-o spre acest lucru, îi dă replica judecătorul, ridicând din umeri.

Eric îmi prinde privirea și îmi face cu ochiul, încântat.

Am reușit să o scutur pe procuroare și asta mă face să mă situez deasupra ei.

— Domnișoară Hopkins, zice Emma blând, schimbând direcția întrebărilor, vă ocupați cu căutarea și salvarea persoanelor dispărute, este corect?

— Da.

— Puteți explica ce înseamnă acest lucru, pentru juriu?

— Eu și câinele meu, Greta, lucrăm cu agențiile care se ocupă de respectarea legii, cooperăm cu ele pentru a găsi oameni dispăruți.

— Cum găsiți un copil care s-a rătăcit? întreabă Emma.

— Îi dau câinelui, Greta, să miroasă un obiect – ceva care nu a fost contaminat, pe care copilul l-a atins ultimul. De obicei, este vorba despre o față de pernă sau pijamaua, sau cearșaful, ceva care s-a aflat cât mai aproape de piele posibil. Dar dacă nu dispun de așa ceva, este suficientă și o urmă de pas. O pun pe Greta să ia mirosul și eu o urmez pe ea.

— Ați cunoscut părinți ai căror copii s-au pierdut, nu-i așa?

— Da, îi răspund.

— Cum reacționează?

— Majoritatea intră în panică, îi spun. Ca și mine. Aseară.

— Ați fost vreodată în situația de a spune cuiva că nu-i puteți localiza copilul?

— Da, recunosc eu. Uneori urma se pierde. Alteori condițiile atmosferice afectează căutarea.

— Ați fost vreodată în situația de a opri căutarea?

Simt ochii mamei îndreptați asupra mea.

— Încerci să n-o faci, îi spun, dar uneori nu ai de ales.

— Domnișoară Hopkins, ați fost vreodată trimisă în căutarea unui fugar… sau a unui sinucigaș?

— Da.

— Ei nu vor întotdeauna să se întoarcă cu dumneavoastră, presupun.

Mă gândesc la o muchie, pe un platou; o femeie care a pășit dincolo de marginea lumii.

— Nu.

— Când găsiți asemenea oameni, îi aduceți înapoi chiar dacă ei nu vor, nu-i așa? spune Emma.

M-am întrebat, în răstimpul care a trecut de la moartea lui Ruthann, de ce nu s-a opus mai vehement când i-am spus că voiam să merg cu ea la Sipaulovi. Probabil că știa ce avea de gând să facă acolo; faptul că eu și Sophie ne țineam de fusta ei trebuie să-i fi așezat o greutate pe conștiință. Dacă nu cumva… a vrut să-i fie cineva martor. Și a vrut ca acel cineva să fiu eu.

Poate s-a gândit că, după ce am trecut prin ce trecusem eu, știam că ceea ce aștepți și ceea ce este bine găsești rareori pe același drum. Pentru că, după ce am trecut prin ceea ce am trecut, am înțeles că uneori minți pentru că așa *trebuie.*

— Da, îi spun Emmei. Îi aduc înapoi.

Emmei Wasserstein i se luminează ochii de satisfacție.

— Pentru că știi că așa trebuie, clarifică ea.

Dar eu dau din cap.

— Nu, îi spun. Deși știu că nu ar trebui.

•

Poate că fiecare cuplu ar trebui să aibă o zi a judecății, ca aceasta: cu boxa martorilor, cu un scaun de lemn. Cu o grămadă de întrebări invizibile așezate ca fructele între ei, pe care să le cojească expunându-le miezul și cu care să se hrănească unul pe altul; fiecare sperând că celălalt va recunoaște ce i-a adus în acel punct. Când Eric se apropie de mine să înceapă

interogatoriul, încăperea în care ne aflăm dispare și am putea avea la fel de bine nouă ani, din nou: stăm întinși pe spate într-un lan, prefăcându-ne că am aterizat pe o planetă portocalie, iar noi suntem singurii locuitori.

— Așa deci, zice el simplu. Ce mai faci?

Mă face să zâmbesc.

— Fac față.

— Delia, n-am discutat cu tine despre acest caz, nu-i așa?

Am repetat aceste întrebări; știu ce va spune și ce trebuie să răspund.

— Nu.

— N-ai fost prea încântată de mine din această cauză, nu-i așa?

Mă gândesc la cearta care a izbucnit după vizita la spital. La plecarea mea în rezervația hopi.

— Nu. M-am gândit că îmi ascunzi informații pe care aveam dreptul să le cunosc.

— Dar nu m-ai angajat să-l reprezint pe tatăl tău pentru că te-ai gândit că voi discuta cazul cu tine, nu-i așa?

— Nu. Te-am angajat pentru că știu că îl iubești pe tata la fel ca mine.

Eric trece pe lângă mine, stă în fața juraților.

— Cum își câștigă existența tatăl tău?

— Conduce un club pentru seniori, la Wexton, New Hampshire.

— A câștigat suficient ca să-ți asigure traiul în copilărie?

— Nu am trăit în lux, recunosc eu, dar cu siguranță aveam destul.

— Tatăl tău a avut grijă de tine și emoțional, nu-i așa?

Există un răspuns potrivit la această întrebare? Poți măsura dragostea?

— A fost întotdeauna lângă mine. Indiferent ce simțeam nevoia să discut.

— Vorbeai cu el despre mama ta?

— El știa că îmi lipsea mama. Iar eu știam că era dureros pentru el să vorbesc despre ea; așa că nu am deschis subiectul prea des. Nimănui nu-i place să vorbească despre ceea ce a pierdut.

— Dar după cum se vede, de fapt, n-a pierdut-o cu adevărat pe mama ta niciodată, nu-i așa?

Îi aud încă vocea la toaletă, spunându-mi că l-a iubit pe tata.

— Ea n-a murit într-adevăr într-un accident de mașină, spun eu încet, dar el a pierdut-o cu mult mai înainte, cred.

Eric își ține mâinile la spate.

— Delia, întreabă el după o clipă, de ce nu suntem noi căsătoriți? Clipesc în fața lui; asta nu face parte din scenariu. Întrebarea o surprinde pe

procuroare tot atât cât mă surprinde și pe mine; ea obiectează.

— Onorată instanță, spune Eric, aș dori o mică marjă de discuție. Nu este irelevantă.

Judecătorul se încruntă.

— Puteți răspunde la întrebare, domnișoară Hopkins.

Deodată înțeleg ce încearcă Eric să facă și ce vrea să spun eu. Aștept să se întoarcă cu fața la mine, ca să îi pot spune, în tăcere, că nu sunt prea dornică să-l las să se sacrifice ca să-l salveze pe tata.

Eric vine un pas mai aproape și își pune mâna pe balustrada de la boxa martorilor.

— Este în regulă, îmi șoptește. Spune-le.

Înghit nodul din gât.

— Nu suntem căsătoriți… pentru că tu ești alcoolic.

Cuvintele scârțâie, pline de rugină; m-am străduit mult să nu le rostesc cu glas tare. Îți poți spune singur că sinceritatea este temelia unei relații, dar chiar și acest lucru ar fi neadevărat. Este mult mai probabil că te vei minți singur sau îl vei minți pe cel pe care îl iubești, dacă crezi că în felul acesta vei ține suferința la distanță.

Iată un lucru pe care l-a înțeles și tata.

— Când beam, eram îngrozitor, nu-i așa? întreabă Eric.

Las capul în jos.

— Nu-i așa că te dezamăgeam, că-ți spuneam că voi fi într-un loc și pe urmă uitam cu totul că trebuia să ne întâlnim; că-ți spuneam că voi cumpăra ceva și pe urmă n-o făceam?

— Da, îi spun încet.

— Nu este adevărat că beam până nu mai știam de mine, iar tu trebuia să mă târăști în pat?

— Da.

— Nu este adevărat că aveam ieșiri violente, mă supăram din cel mai mic lucru și pe urmă te acuzam pe tine de tot ce era rău?

— Da, murmur eu.

— Nu este adevărat că nu terminam niciodată ceea ce începeam? Și că făceam promisiuni pe care știam amândoi că nu le voi respecta? Nu este adevărat că beam ca să țin capul sus, ca să mă calmez, ca să sărbătoresc, ca să compătimesc? Nu este adevărat că beam ca să fiu sociabil sau ca să am un moment de intimitate?

Prima lacrimă este întotdeauna cea mai fierbinte. O șterg și ea continuă să-mi ardă obrazul.

— Nu este adevărat, continuă Eric, că îți era frică să fii cu mine, pentru că nu știai niciodată cum voi reacționa? Îmi găseai scuze și curățai mizeria după mine, și îmi spuneai că data viitoare mă vei ajuta ca să fii sigură că nu se va mai întâmpla?

„Da”.

— Ai contribuit la faptul că m-am obișnuit să beau, făcând să-mi fie mai ușor să mă îmbăt fără să sufăr consecințe… fără să mă doară, fără să-mi fie rușine. Oricât de rău mă purtam, tu erai acolo pentru mine, nu-i așa?

Îmi șterg ochii.

— Așa cred.

— Dar pe urmă… ai aflat că vom avea un copil… și ai făcut un lucru remarcabil. Ce anume?

— Am plecat, șoptesc.

— N-ai făcut-o ca să mă pedepsești, nu-i așa?

Acum plâng în toată regula.

— Am făcut-o pentru că n-am vrut ca fetița să-și vadă tatăl așa. Am făcut-o pentru că, dacă ea ar fi crescut cunoscându-te așa, te-ar fi urât și ea.

— Tu mă urai? repetă Eric, uluit.

Dau din cap.

— Aproape tot atât de mult cât te iubeam.

Juriul este atât de concentrat asupra dialogului nostru, încât aerul încremenește în sală, dar eu nu-l văd decât pe Eric. El îmi dă o batistă; apoi îmi dă părul la o parte de pe față și întârzie cu degetele pe obrazul meu.

— Nu mai beau, nu-i așa, Dee?

— N-ai mai băut de mai bine de cinci ani. Dinainte de a se naște Sophie.

— Dacă aș cădea mâine din căruță, ce s-ar întâmpla? întreabă Eric.

— Nu spune asta. N-ar fi posibil, Eric…

— Dacă ai afla că beau din nou și că Sophie ar fi cu mine? Dacă aș face-o când trebuie să am grijă de ea?

Închid ochii și încerc să uit până și că a rostit aceste cuvinte sub cerul liber, unde s-ar putea înmulți și s-ar putea transforma în fapte.

— Mi-ai mai permite, Dee? întreabă Eric. Ai aduce-o pe Sophie să fie de față, ca să găsească și ea scuze pentru părintele ei alcoolic?

— Aș lua-o de lângă tine. Aș lua-o și aș fugi.

— Pentru că mă iubești? întreabă Eric răgușit.

— Nu, mă uit fix la el. Pentru că o iubesc pe ea.

Eric se întoarce spre judecător.

— Nu mai am întrebări, spune el.

Dau să mă ridic din boxa martorilor, cu picioarele tremurând, dar Emma Wasserstein se apropie deja de mine.

— Nu înțeleg, domnișoară Hopkins, spune ea. Ce anume din comportamentul unui alcoolic vă face să vă îngrijorați pentru siguranța fiicei dumneavoastră?

Mă uit la ea ca la o nebună.

— Pe alcoolici nu te poți baza. Nu poți avea încredere în ei. Pot să-i rănească pe oamenii din jur, fără ca măcar să se gândească la ceea ce fac.

— Ca și unul care răpește, nu-i așa? Emma se întoarce spre judecător. Acuzarea a încheiat, spune ea și se așază la loc.

•

În ultima zi bună, tata s-a trezit înaintea mea. Era jos și făcea clătite pentru Sophie, când am coborât eu. În ultima noastră zi bună, am rămas fără cafea și tata a trecut-o pe o listă pe care o țineam lipită de frigider. Eu am spălat.

În ultima zi bună am țipat la tata pentru că uitase să-i dea de mâncare Gretei. I-am strâns șosetele curate. Am râs la o glumă pe care a spus-o, ceva despre un asparagus care a intrat într-un bar, dar n-o mai țin minte.

În ultima zi bună s-a dus la birou pentru trei ore și pe urmă a venit acasă și s-a uitat la televizor pe History Channel. Era o emisiune despre Airstream RV[24]. Când au apărut, la început, nimeni nu prea înțelegea cum puteau fi folosite ghiulelele acelea argintii, așa încât firma a trimis o caravană de rulote într-un turneu promoțional prin Africa și Egipt. Triburile locale se apropiau de rulote și le încercau cu vârfurile sulițelor. Se rugau să dispară fiarele.

În ultima zi bună, tata n-a adormit în timpul emisiunii. S-a întors spre mine și mi-a spus cuvinte care la vremea aceea au fost doar atât, cuvinte, și nu lecțiile de viață în care s-au transformat după ce au explodat.

— Vor să demonstreze, mi-a spus tata în ultima zi bună, că lumea este doar atât de mare cât o cunoști tu.

ANDREW

În lungul drum cu mașina spre est, statele curgeau unul după altul ca sângele și armate de insecte se sinucideau izbindu-se de masca de la radiator. Ne opream la stațiile de benzină și ne făceam plinul cu plăcinte cu vișine și Coca-Cola. Ascultam cuvintele de neînțeles ale posturilor de radio în limba spaniolă.

Din când în când, întindeam mâna pe bâjbâite în spate, unde stăteai tu, doar ca să știi că eram acolo. „Batem palma”, ziceam eu. Dar tu nu răspundeai bătând-o. În schimb, îți strecurai mânuța cu oase delicate într-a mea; ca și când ai fi încercat să spui: „Da, accept invitația ta la dans”.

•

Irving Baumschnagel are nevoie de șapte minute ca să se deplaseze de la galerie până la boxa martorilor, mai ales pentru că este prea încăpățânat ca să accepte ajutorul unui aprod, de care să se sprijine. Eric se apleacă spre mine, când îl vede cât de greu pășește.

— Ești sigur că poate să facă asta pentru noi?

Irving este unul dintre seniorii de la Wexton Farms, pe care Eric îl aduce să depună mărturie despre caracterul acuzatului.

— Este mult mai agil decât pare.

Eric suspină.

— Domnule Baumschnagel, spune el, ridicându-se în picioare. De când îl cunoașteți pe domnul Hopkins?

— De aproape treizeci de ani, spune Irving mândru. Am făcut parte împreună din comitetul de dezvoltare urbanistică din Wexton. El a ridicat și a organizat clubul seniorilor, exact în momentul când eu ajunsesem la vârsta potrivită ca să încep să-l folosesc.

— Ce contribuție are la viața comunității?

— Întotdeauna îi pune înainte pe ceilalți. Se bate pentru cauze pe care majoritatea oamenilor le-ar uita, spune Irving. Cum ar fi bătrânii. Sau familiile sărace – avem și noi așa ceva, în Wexton. În vreme ce majoritatea locuitorilor orașului preferă să pretindă că ele nu există, Andrew organizează campanii pentru a li se da de mâncare și îmbrăcăminte.

— O cunoașteți pe Delia Hopkins? întreabă Eric.

— Bineînțeles.

— După părerea dumneavoastră, ce lecții a învățat Delia de la tatăl ei?

— Ei bine, este ușor de spus, zice Irving. Priviți ce meserie și-a ales în viață: căutarea și salvarea oamenilor. Mă îndoiesc că ar fi ales-o dacă nu l-ar fi văzut toată viața pe tatăl ei punând înainte interesele altora.

— Vă mulțumesc, domnule Baumschnagel, zice Eric și se așază la loc, lângă mine.

Procuroarea se ridică și își încrucișează brațele.

— Ați spus că acuzatul și-a petrecut toată viața punând înainte interesele altor oameni?

— Exact.

— Ar fi corect să spunem că a avut în vedere sentimentele altora?

— Absolut, spune Irving.

— Că era capabil să înțeleagă cine avea nevoie de ajutor?

— Da.

— Cine trebuia salvat?

— Sigur.

— Cine avea nevoie de un bun prilej pentru a-și schimba viața?

— El îți *găsea* acel prilej, dacă aveai nevoie de el, insistă Irving.

— Ar fi corect să spunem, domnule Baumschnagel, că acuzatul era dornic să ofere omului o a doua șansă?

— Nu încape nicio îndoială.

— Ei bine, atunci, meditează procuroarea, cred că într-adevăr devenise altcineva.

•

Tati, obișnuiai să spui, uită-te la codițele mele. Uită-te la cea mai urâtă mușcătură de insectă, posibilă. Uită-te cum stau în mâini, cum sar în bazin, ce pictură am făcut cu degetele. Uită-te la așchie, la lista greșelilor de ortografie, la tumbă, la broasca râioasă pe care am găsit-o. Uite ce cadou ți-am adus, ce notă am luat, ce scrisoare de acceptare am primit. Uite diploma mea, ecografia. Uite-o pe nepoata ta.

Îmi este imposibil să-mi amintesc toate lucrurile la care mi-ai cerut să mă uit. Dar îmi amintesc că mi-ai cerut.

•

Uimitor la Abigail Nguyen este faptul că nu arată decât cu câțiva ani mai bătrână decât atunci când era educatoarea lui Bethany. Este micuță și serioasă, și stă în boxa martorilor cu mâinile așezate delicat în poală, răspunzând întrebărilor lui Eric.

— Era un copil inteligent și drăguț. Dar după ce părinții ei s-au despărțit, se întâmpla să intre în clasă și eu îmi dădeam seama că nu mâncase nimic la micul dejun. Purta aceleași haine la grădiniță trei zile la rând. Sau avea părul încâlcit, pentru că nimeni nu avusese grijă să i-l pieptene.

— Ați vorbit cu Bethany despre aceste lucruri?

— Da, spune ea. De obicei îmi spunea că mami dormise, așa că își pregătise ea singură micul dejun sau că se pieptănase singură.

— Cum ajungea Bethany la grădiniță?

— O aducea mama ei cu mașina.

— V-a surprins vreodată ceva neplăcut la Elise Matthews?

— Uneori arăta… neîngrijită. Și adeseori mirosea a băutură.

— Doamnă Nguyen, spune Eric, ați stat de vorbă cu tatăl lui Bethany despre aceste lucruri?

— Da. Îmi amintesc clar că odată, când Elise Matthews nu a venit să o ia pe Bethany la sfârșitul orelor – am ținut-o și la programul de după-amiază și pe urmă i-am telefonat tatălui la serviciu.

— Cum a reacționat el?

Femeia îmi aruncă o privire.

— A fost extrem de supărat pe comportamentul soției. Mi-a spus că se va ocupa el.

— Ce s-a întâmplat după aceea? întreabă Eric.

— Bethany a mai venit la grădiniță încă trei luni. Și pe urmă, într-o zi, spune educatoarea, a dispărut.

•

Obișnuiam să te duc pe umeri, ca să poți vedea mai bine. Mă gândeam, în sinea mea, că voi face totul pentru a te putea duce așa toată viața. Mă voi înscrie la o sală de gimnastică. Voi ridica greutăți. Niciodată nu mă voi plânge că ai crescut prea mare pentru așa ceva, că ai devenit prea grea.

Nu mi-a trecut niciodată prin minte că într-o zi ai putea cere să mergi pe propriile picioare.

•

— Așa deci, spune procuroarea, a dispărut pur și simplu?

— Da, răspunde doamna Nguyen.

— Nu este în interesul copilului să-i fie întreruptă educația, nu-i așa?

— Nu.

— Așadar, doamnă Nguyen, ați spus că ați văzut un copil de trei ani venind la grădiniță nepieptănat, nu-i așa?

— Da.

— Ați depus mărturie că uneori îi era foame.

— Da.

— Ați spus că era îmbrăcată cu aceleași haine trei zile la rând.

— Da.

Procuroarea ridică din umeri.

— Nu sunt acestea toate valabile pentru descrierea oricărui copil de patru ani, la un moment dat?

— Ba da, numai că la ea nu era vorba despre o excepție.

— Ca educator, ați luat vreodată legătura cu Departamentul Serviciilor de Protecție a Copilului?

— Din nefericire, da. Legea ne obligă să raportăm abuzurile. În momentul în care considerăm că un copil se află într-un pericol extrem, îi solicităm.

— Cu toate acestea, despre Elise Matthews nu ați raportat, nu-i așa? subliniază Emma. Nu mai am alte întrebări.

•

Jucăriile tale preferate în copilărie erau animalele. Animale de pluș sau pernuțe în forme de animal, mari sau mici – nu avea importanță, atâta timp cât le puteai aranja prin casă, conform unui scenariu complicat. Nu erai genul de copil care să vrea să se joace de-a veterinarul. În schimb, te făceai că erai un salvator care avea ambiția să urce Everestul pentru a salva o pumă rătăcită pe munte, numai că la jumătatea urcușului unul dintre câinii de la sanie își rupea piciorul și tu trebuia să decizi dacă îl operezi pe loc, înainte de a continua operațiunea de salvare a felinei. Așa că furai bandaje din trusa de prim-ajutor de la clubul seniorilor și înființai un centru de triaj sub masa din sufragerie; puma era o pisică de pluș, care se ascundea sub canapeaua din debara; la baie țineai o pensetă și scobitori, în trusa ta chirurgicală. Eu te priveam jucându-te. Mă întrebam dacă erai un expert înnăscut în reinventarea lumii sau dacă, într-un fel sau altul, eu te făcusem așa.

•

Cât ține drumul înapoi spre închisoare, simt cum toate mădularele trupului meu opun rezistență; un pol magnetic de același semn cu cel ce se apropie de el, nu poate face altceva decât să-l respingă pe acesta din urmă. Dar după o clipă, vine un gardian să-mi spună că am un vizitator. Mă aștept la Eric, care vine să repetăm depoziția mea de mâine, ca să meargă ca unsă, numai că, în loc să fiu escortat spre sala pentru întâlniri între avocați și clienții lor, sunt condus spre o cabină centrală. Numai când mă trezesc față în față cu ea, îmi dau seama că Elise a venit să mă vadă.

Părul negru îi cade în cascadă. Are ceva scris în palmă și în sus, pe brațul stâng.

— Unele lucruri nu se schimbă niciodată, spun în șoaptă și arăt cu degetul.

Ea se uită în jos.

— Oh. Da. Am avut nevoie de o fițuică în boxă.

Când îmi zâmbește, cabina strâmtă în care sunt închis se dilată de căldură.

— Mă bucur să te văd. Aș fi vrut să se întâmple în alte condiții.

— Și eu aș alege alt loc, îi spun.

Ea lasă capul în jos, iar când îl ridică este roșie la față.

— Se pare că ai avut o viață foarte bună la Wexton. Toți pensionarii aceia… te adoră.

— Un schimb neavantajos, încerc o glumă, fără ecou.

Îmi mut privirea de la cărarea strâmbă din părul ei, la caninul ușor răsucit – micul defect care o făcea cu atât mai atrăgătoare. De ce n-a putut să înțeleagă niciodată acest lucru?

— Ești încă al naibii de frumoasă, murmur eu. Știi, în douăzeci și opt de ani încă n-am reușit să găsesc pe cineva care să dea replica personajelor în mijlocul filmelor, așa ca tine. Sau care nu mai folosește punctuația, pentru că distruge stilul alfabetului.

— Ei bine, și eu am învățat câte ceva de la tine, Charlie, spune Elise. Un farmacist foarte înțelept mi-a spus cândva că anumite elemente nu poți să le amesteci, pentru că, deși ele par să se potrivească foarte bine unul cu celălalt, de fapt devin letale. Clorura de var, de exemplu, și amoniacul. Sau eu și tu.

— Elise…

— Te-am iubit atât de mult, șoptește ea.

— Știu, îi spun încetișor. Aș fi vrut doar să te fi iubit pe tine însăți ceva mai mult.

— Te gândești vreodată la el? întreabă Elise. La copilaș?

Dau încet din cap.

— Mă întreb câte lucruri ar fi stat altfel, dacă el ar fi…

— Nu rosti. Are ochii în lacrimi. Hai să facem așa, Charlie, vrei? Haide să alegem o singură propoziție din toate cele pe care ar fi trebuit să le spunem – cele mai bune, cele mai importante propoziții – și hai să o spunem doar pe aceea.

Aceasta este vechea mea Elise – bizară, excentrică – cea de care nu am putut să nu mă îndrăgostesc. Și pentru că știu că se scufundă în nisipurile mișcătoare ale regretului, întocmai ca mine, accept.

— OK. Dar încep eu.

Încerc să-mi amintesc cum era să fiu iubit de cineva care nu știa ce înseamnă limita și care nu fusese încă distrus de acest lucru.

— Te iert, șoptesc; un dar.

— Oh, Charlie, spune Elise, răspunzându-mi pe măsură. Ea a ieșit perfectă.

•

În lumina albastră a celulei, fac în minte lista celor mai bune momente din viața mea. Nu sunt reperele pe care vi le-ați imagina; sunt secundele cele mai mărunte, flash-uri ale timpului. Tu, scriind un bilețel pentru Zâna Dințișor, să întrebi dacă trebuie să urmezi colegiul ca să devii și tu zână. Eu, trezindu-mă dimineață cu tine făcută covrig lângă mine în pat. Tu, întrebându-mă dacă pot să fac clătite din resturi. Tu, pescuind și pe urmă refuzând să te atingi de ceea ce ai prins. Tu, băgând mâna în buzunarul meu și căutând monede pentru parcometrul din oraș. Tu, făcând roata pe gazonul din fața casei, ca un păianjen cu picioare lungi. Tu, învârtind vata de zahăr și împrăștiindu-ți zahărul peste tot în păr. Trăgând cortina peste cutia magică, să poți intra în ea, în costumul tău cu paiete. Apoi dând-o la o parte, ca să te vedem cu toții reapărând.

Uluitor este faptul că pot sta aici ore întregi și nu aș epuiza cele mai bune momente ale vieții mele. Valorează cât douăzeci și opt de ani.

•

Din locul acesta, se vede altfel. Între mine și restul sălii de judecată există un grilaj subțire – boxa martorilor –, dar acesta nu-i împiedică să mă privească sfredelitor.

— Era sâmbăta dinaintea Zilei Taților, spun uitându-mă fix la Eric. Beth era emoționată, pentru că făcuse pentru mine la grădiniță o felicitare cu fundă. Când m-am dus s-o iau, a zburat pur și simplu spre mașină. Am făcut grătar și ne-am dus la grădina zoologică. Pe urmă însă, și-a adus aminte că își uitase păturica, cea cu care obișnuia să doarmă. I-am spus că trecem pe acasă, să o luăm.

— Când ați ajuns acasă, ce ați văzut?

— N-a răspuns nimeni când am bătut. M-am dus la geamul din lateral și am văzut-o pe Elise căzută într-o baltă de vomă, în vestibul. Peste tot pe podea erau fecale de câine și urină. Și sticlă spartă.

O văd pe Emma Wasserstein lăsându-se pe spate, în timp ce Elise o bate pe umăr. Cele două femei fac un schimb de șoapte.

— Ce ați făcut mai departe? întreabă Eric, aducându-mă din nou pe mine în centrul atenției.

— M-am gândit să intru și să o spăl, așa cum mai făcusem de o mie de ori până atunci. Și tot de alte mii de ori, Beth m-ar fi privit în tot acest timp. Într-o zi, ea avea să fie cea care urma să aibă grijă de mama ei. Clatin din cap. Pur și simplu n-am mai putut.

— Trebuie să fi existat o alternativă, zice Eric, făcând pe avocatul diavolului.

— Îi dădusem deja un ultimatum. După ce al doilea copil al nostru s-a născut mort, ea a început să bea atât de mult, încât nu-i mai puteam găsi nicio scuză și am obligat-o să se înscrie într-un program de tratament. Timp de o lună n-a mai băut și pe urmă a început să bea și mai mult decât la început. În cele din urmă, am înaintat divorțul, dar acesta m-a scos doar pe *mine* din impas. Nu și pe fiica mea.

— De ce nu ai apelat la autorități?

— Pe vremea aceea nimeni nu credea că un tată poate să crească un copil la fel de bine ca o mamă… fie ea și alcoolică. Mi-a fost teamă că, dacă ceream tribunalului să petrec mai mult timp cu Beth, îmi pierdeam *toate* drepturile de a o vizita. Privesc în pământ. Nu erau prea înțelegători cu tații care aveau condamnări anterioare; ori în cazul meu, singurul motiv pentru care căpătasem dreptul să petrec atâta timp cu Beth, era faptul că Elise nu depusese contestație.

— Pentru ce ai mai fost condamnat? întreabă Eric.

— Am stat odată o noapte la închisoare, după o bătaie.

— Cine era persoana pe care ai lovit-o?

— Victor Vasquez, spun eu. Bărbatul cu care s-a căsătorit Elise în cele din urmă.

— Poți spune instanței de ce te-ai bătut cu Victor?

Pipăi cu degetul mare scobitura prelungă a rănii. Acum că a venit momentul, este mai greu decât mi-am imaginat, să fac cuvintele să iasă.

— Am descoperit că avea o aventură cu soția mea, spun cu amărăciune. L-am bătut destul de rău și Elise a chemat poliția.

— Din cauza acestui incident, nu aveai curajul să ceri autorităților să revizuiască înțelegerea de custodie?

— Da. M-am gândit că vor studia cererea și vor considera că voiam să mă răzbun pe Elise.

— Așadar, Eric se întoarce cu fața spre juriu, încercaseși deja să o faci pe Elise să se reabiliteze și n-ai reușit. Vedeai că existau obstacole, dacă urmai calea legală. Ce ai făcut în continuare?

— Nu mai aveam alte opțiuni, după câte îmi dădeam eu seama. N-o puteam lăsa pe Bethany acolo și nici nu puteam accepta să se repete situația. Voiam o viață normală pentru fiica mea – nu, o viață mai bună decât cea normală. Și m-am gândit că, dacă o duceam cât mai departe posibil de toate acestea, am putea-o lua amândoi de la început. M-am gândit că poate era suficient de mică, încât să uite cu totul în ce fel și-a petrecut primii patru ani din viață, spun și mă uit în sus la tine, cum mă privești îndurerată de la galerie. S-a dovedit că am avut dreptate.

— Ce ai făcut mai departe?

— Am luat-o pe Beth și ne-am dus cu mașina la locuința mea. Am încărcat în mașină tot ce-am putut și am pornit-o spre est.

Eric mă provoacă să refac drumul dispariției noastre, pânza de minciuni pe care am țesut-o. Răspund întrebărilor lui – celor referitoare la viața din Wexton, celor ce se îmbină armonios cu momentul când a apărut el în viața noastră. Și pe urmă ajunge la sfârșitul acestui act, la cel pe care l-am exersat.

— Când ai luat-o pe fiica ta, Andrew, ai știut că, prin ceea ce făceai, încălcai legea?

Mă uit la juriu.

— Da.

— Îți poți imagina ce s-ar fi întâmplat cu Delia, dacă nu o luai cu tine?

Este o întrebare la care Eric nu se așteaptă să răspund și într-adevăr, procuroarea obiectează.

— Admis, spune judecătorul.

Mi-a spus că aceasta va fi ultima întrebare, că vrea să lase juriul să se gândească la răspunsul acestei întrebări, pe care nu mi se permite să-l dau eu. Dar când se îndreaptă spre masa apărării, Eric se oprește și se întoarce cu fața la mine.

— Andrew? întreabă el, ca și când am fi numai noi doi și ar fi vrut să știe ceva de mult. Dacă s-ar ivi ocazia, ai schimba ceea ce ai făcut?

Acest răspuns nu l-am exersat și poate că este singurul care contează. Mă întorc și mă uit direct la tine, ca să știi că, toată viața mea, tot ce am spus sau am îngropat în tăcere a fost numai binele tău.

— Dacă s-ar ivi ocazia, răspund, aș face același lucru încă o dată.

9.

Dar ce îmi ascunzi?
Amintirea oaselor mele ajunsă în mâinile tale.

Anne Sexton, *The Surgeon*

ERIC

Poate că nu voi pierde totuși acest proces.

Este clar că Andrew a încălcat legea – a recunoscut acest lucru, ca și faptul că nu are remușcări – dar câțiva juraţi îl înțeleg. O femeie de origine hispanică, ce a început să plângă când el a vorbit despre cum a crescut Delia, o femeie mai în vârstă, cu păr argintiu foarte creț, care dădea afirmativ din cap, cu compasiune. Doi, numărați pe degete, doi – când unul singur este suficient pentru a da juriul peste cap.

Dar nu-i mai puțin adevărat că Emma Wasserstein încă nu a atacat. Stau lângă Chris, cu unghiile înfipte în brațele scaunului. El se apleacă spre mine.

— Pun pariu pe cincizeci de dolari că va merge pe furie.

— Pe minciună, murmur răspunzându-i. Pe asta poate fi sigură. Procuroarea se duce la Andrew; încerc să-i insuflu încredere și calm. „Să nu ratezi acum, spun în gând. Și eu pot face asta”.

— Timp de douăzeci și opt de ani, zice Emma, ați mințit-o pe fiica dumneavoastră, nu-i așa?

— Tehnic vorbind.

— Ați mințit cu privire la identitatea dumneavoastră.

— Da, recunoaște Andrew.

— Ați mințit cu privire la identitatea ei.

— Da.

— Ați mințit cu privire la toate aspectele vieții dumneavoastră dinainte.

— Da.

— De fapt, domnule Hopkins, există toate șansele să ne mințiți pe noi toți chiar în clipa aceasta.

Simt că Chris îmi strecoară ceva aspru în mână; când mă uit, văd o bancnotă de cincizeci de dolari.

— Nu mint, insistă Andrew. Nu am mințit în instanță.

— Adevărat, zice Emma fără nicio intonație.

— Da, adevărat.

— Și dacă eu vă spun că pot dovedi contrariul?

Andrew clatină din cap.

— Eu aș spune că vă înșelați.

— Ați spus instanței, sub jurământ, că ați venit acasă ca să luați o pătură pentru fiica dumneavoastră și că ați găsit-o pe Elise Metthews beată, zăcând într-o baltă de vomă, sticlă spartă și fecale de câine. Este adevărat?

— Da.

— Ar fi o surpriză pentru publicul din sală să afle că Elise Vasquez este alergică la câini? Că nu a avut câine niciodată, nici când ați locuit împreună, nici altă dată?

Of, fir-ar să fie!

Andrew se uită uimit la ea.

— N-am spus că erau de la câinele ei. Am spus numai ce am văzut.

— Așa să fie, domnule Hopkins? Sau le spuneți juraților ceea ce vreți să vadă *ei?* Descrieți situația astfel încât să arate mai rău decât era cu adevărat, pentru a vă justifica propriile acțiuni criminale?

— Obiecție, bombăn eu.

— Retrag, spune Emma. Să vă acordăm, atunci, beneficiul îndoielii; să spunem că vă amintiți fără greș starea în care se afla casă, chiar și după aproape treizeci de ani. Totuși, ați spus și că, după ce v-ați găsit soția în starea aceea și simțindu-vă persecutat de autorități în mod nedrept, v-ați întors la locuința dumneavoastră și ați împachetat tot ce ați putut în mașină, apoi ați pornit spre est, cu fiica dumneavoastră. Am înțeles bine?

— Da.

— Ați descrie decizia de a fugi cu fiica dumneavoastră ca fiind un impuls de moment?

— Absolut, spune Andrew.

— Atunci, ce v-a făcut să lichidați contul bancar vineri dimineață, cu o zi întreagă înainte de a o lua pe Bethany în vizita de custodie?

Andrew trage adânc aer în piept, exact așa cum l-am învățat.

— Eram pe cale să-mi schimb banca, zice el. A fost o coincidență.

— Pun pariu, remarcă Emma. Să vorbim puțin despre intențiile dumneavoastră bune. Ați spus că ați luat-o pe fiica dumneavoastră în Harlem, ați dus-o într-o casă de drogați, când ați cumpărat actele de identitate?

— Da, așa am făcut.

— Ați luat un copil de patru ani să vadă cum comiteri o infracțiune?

— Nu comiteam o infracțiune, spune Andrew.

— Vă însușeați identitatea altcuiva. Ce credeți că este acest lucru, domnule Hopkins? Sau codul dumneavoastră legal este diferit de al tuturor celorlalți?

— Obiecție, intervin eu.

— Erau drogați în acel imobil? întreabă Emma.

— Presupun că da.

— Ar fi putut fi ace pe jos?

— Posibil, nu-mi amintesc.

— Erau indivizi cu pistoale sau cu cuțite?

— Fiecare își vedea de treaba lui, doamnă Wasserstein, spune Andrew. Știam că nu era vorba despre Disneyland, când m-am dus acolo, dar nu aveam alternativă.

— Permiteți-mi să înțeleg corect: ați fugit cu frica dumneavoastră pentru că vă îngrijora siguranța ei… și după mai puțin de o săptămână ați dus-o într-o casă de drogați, transformând-o într-o asociată la infracțiune?

— Bine, zice Andrew cu greutate, așa am făcut.

— Nu i-ați telefonat niciodată lui Elise, să-i spuneți că fiica ei este sănătoasă și fericită, nu-i așa?

— Nu. Nu am avut niciun contact cu ea. Andrew ezită. Nu voiam să-i dau posibilitatea de a ne găsi.

— De asemenea, nu i-ați spus niciodată fiicei dumneavoastră că mama ei era în viață și era bine, în Phoenix?

— Nu.

— De ce, domnule Hopkins? Fiica dumneavoastră a împlinit optsprezece ani cu un deceniu în urmă – nu ar mai fi revenit în custodia mamei, orice s-ar fi întâmplat. Pericolul, așa cum l-ați înțeles dumneavoastră, dispăruse. Dacă motivul pentru care ați răpit-o pe Bethany a fost să o feriți de rele și, în cele din urmă, siguranța i-a fost garantată, nu mai aveați motiv să-i ascundeți fostei soții soarta ei, nu-i așa?

— Tot n-am putut să-i spun.

— Pentru că știați că ați comis o infracțiune, nu-i așa? Știați că ați încălcat legea.

— Nu acesta a fost motivul, spune Andrew dând din cap.

— Ascundeați faptul că ați răpit-o și că, după toate probabilitățile, ar fi trebuit să suportați consecințele legale.

— *Nu!* explodează Andrew, prea tare.

Iau bancnota de cincizeci de dolari și o împing pe pupitru, spre Chris.

— Atunci, de ce domnule Hopkins? întreabă procuroarea.

— Pentru că Elise trebuia să rămână moartă pentru noi, ca să ne continuăm viața pe care o duceam. Eu și Delia eram fericiți. Dacă i-aș fi spus adevărul, puteam pierde acest lucru. N-am vrut să-mi asum acest risc.

— Oh, vă rog, lovește și Emma. Singurul risc pe care nu vi-l puteați asuma era acela cu care vă confruntați chiar acum – riscul ca toată lumea să afle cine sunteți cu adevărat, ca să fiți trimis la închisoare.

Andrew se uită de sus la ea.

— Habar nu aveți cine sunt, spune el.

Emma merge la masa acuzării.

— Cred că greșiți, domnule Hopkins. Cred că știu exact cine sunteți. Cred că sunteți un om cu un temperament vulcanic, care mocnește pe dinăuntru și reacționează cu furie ori de câte ori i se ivește ocazia.

— Obiecție! spun eu.

Dar Andrew nu mă mai ascultă nici măcar pe mine; este atent doar la Emma, care se apropie de el.

— Nu este adevărat, domnule Hopkins, că ați dat de bucluc și altă dată, pentru că v-ați lăsat pradă emoțiilor?

— Nu știu ce vreți să spuneți, răspunde el.

— L-ați atacat pe domnul Vasquez după ce ați aflat că avea o relație extraconjugală cu soția dumneavoastră, este corect?

— Da.

— Ați fost furios, când ați aflat, nu-i așa?

— Da.

— El se afla împreună cu soția *dumneavoastră,* cu fiica *dumneavoastră,* nu-i așa?

— Da, spune Andrew, cu vocea tensionată ca un cablu.

— Nu-l puteați lăsa să scape, nu-i așa?

— Nu.

Încerc cu disperare să-i prind privirea lui Andrew, înainte să muște din furia pe care îl face să o adune Emma. Dar acesta este un Andrew pe care nu l-am mai cunoscut până acum. Are ochii mai negri și mai duri decât i-am văzut vreodată; fața i se contorsionează.

— Am văzut ce făcea.

Emma pășește drept în fața lui.

— Așa că ați decis să-l bateți până și-a pierdut cunoștința, domnule Hopkins? Ați atacat un om în fața fiicei dumneavoastră?

— N-am…

— Ați văzut ceva ce nu v-a plăcut, ceva ce ați considerat o insultă personală și, în loc să cântăriți alternativele, ați decis că erați singurul care putea pune lucrurile la punct, indiferent cine avea de suferit și câte legi încălcați.

— N-ați fost…

— Ați încălcat legea atunci și ați încălcat-o din nou când ați răpit-o pe Bethany, domnule Hopkins, nu este acesta adevărul?

Andrew tremură deja atât de tare, încât se vede chiar de unde stau eu.

— Abuza de fiica mea. Ticălosul acela făcea acest lucru atunci și o făcea în continuare șase luni mai târziu, când i-am luat-o.

Dacă în momentul acela ne-ar fi căzut tavanul în cap, n-aș fi fost mai șocat. Tot completul înlemnește la auzul acestei afirmații – Emma, judecătorul, eu însumi. Mă întorc spre Delia, căutând-o cu disperare la galerie și o găsesc după ovalul alb al feței.

— Obiecție, onorată instanță, strigă Emma, care își revine prima. Nu avem dovezi în sprijinul acestei alegații.

Știu că ar trebui să fac eu ceva, dar nu-mi pot lua ochii de la Delia, care începe să se încline în scaun, ca o tulpină în bătaia vântului. Lângă mine îl simt vag pe Chris Hamilton apropiindu-se de judecător.

— Sigur că nu a existat o dovadă, domnule judecător. Dacă ar fi existat, clientul nostru ar fi putut-o prezenta atunci autorităților și acum n-am mai fi cu toții aici. În schimb, domnul Hopkins a trebuit să *reacționeze*…

Judecătorul izbește cu ciocanul, strigând să se facă ordine. În partea opusă a galeriei îl văd pe Fitz că o cuprinde pe Delia cu brațul pe după umeri și îi șoptește ceva, să o ajute să-ți țină firea. Mă întorc la spectacol.

— Onorată instanță, solicit o întrerupere pentru consultări cu clientul meu.

— Nici vorbă, sare Emma. Nu se duce în nicio sală de întruniri private. Dacă acuzatul a spus sau a făcut ceva despre care avocatul nu știa că urmează înseamnă că poate să facă față singur, aici și acum.

— Domnule Talcott, spune judecătorul, nu știu ce se petrece aici. Am impresia că nici dumneavoastră nu știți. Vă rog să-mi dovediți că nu am dreptate.

•

Mă uit la Andrew și îmi amintesc când m-a învățat să fac o scamatorie cu cărțile de joc. O scamatorie simplă, un truc al mâinii, dar după reacția mea, după ce am reușit să o fac ca lumea, ai fi zis că tocmai devenisem David Copperfield. Andrew răsese de mine.

— Totul este fum și joc de oglinzi, spusese el.

Acum eu sunt cel care are șmecheriile în mânecă. Încalc prima regulă a interogatoriului direct și pun o întrebare al cărei răspuns nu-l cunosc și nici nu vreau să-l cunosc.

— Andrew, îi spun, povestește despre abuz.

— Bănuiam că Elise avea o relație. Și am venit acasă mai devreme, crezând că aș putea s-o prind… Andrew închide ochii. Când am ajuns și m-am uitat pe fereastră, Elise dormea în pat, singură. Dar în camera de zi… Beth se uita la televizor. El o ținea în poală… și o scărpina pe spate. Pe urmă însă, mâinile lui au alunecat sub fusta ei… și… Andrew se apleacă înainte, cu umerii zguduiți. Avea mâinile pe ea. A atins-o pe fiica mea. Și de fiecare dată când Elise se îmbăta sau adormea, el avea să fie acolo, făcând același lucru. L-am bătut. Dar asta nu putea împiedica lucrurile să se repete.

La galerie se produce zgomot; nu am destul curaj să privesc în direcția aceea și să risc să văd chipul Deliei. Andrew își îngroapă fața în mâini; îl aștept să-și revină. Când ridică puțin capul, are ochii roșii și plânși, și îi țintuiește pe fiecare dintre membrii juriului.

— Poate că mi-am răpit fiica. Poate că am încălcat legea. Dar nu-mi puteți spune că *nu* am făcut bine.

Capul mi-e un caleidoscop de întrebări – nu despre cazul acesta, ci despre femeia care stă la trei metri de mine și a cărei viață i-a fost smulsă încă o dată.

— Apărarea nu mai are nimic de spus, murmur eu.

Nici nu apuc să ajung la locul meu însă și Emma se ridică din nou în picioare.

— Acuzarea dorește să o recheme de Delia Hopkins.

Mă întorc.

— Nu puteți.

— Din ce motiv?

„Pentru că eu o iubesc”.

Nimeni nu comentează când Fitz o însoțește pe Delia până la boxa martorilor, îi deschide ușa și o ajută să intre. Ea se mișcă încet, nesigură. Când se așază pe marginea scaunului, nu se uită spre tatăl ei și nu se uită spre mine. Este bântuită de stafii; le văd apărând la ferestrele care au fost ochii ei.

— Domnișoară Hopkins, spune Emma, vă amintiți să fi fost abuzată sexual de Victor Vasquez?

Delia dă din cap că nu.

— Să se consemneze că martora a dat un răspuns negativ, spune Emma. Nimic altceva.

Judecătorul se uită la mine.

— Domnule Talcott.

Dau să neg – mai bine să fiu eviscerat cu cuțitul unui măcelar aici și acum, decât să o interoghez pe Delia –, dar Chris Hamilton mă apucă de braț.

— Dacă nu detonezi bomba aceasta, îmi șoptește el, suntem terminați.

Așa că mă ridic în picioare „Iartă-mă, o implor în tăcere. O fac numai pentru tine”.

— *Chiar* nu-ți aduci aminte să fi fost abuzată sexual de Victor Vasquez?

Ea se uită la mine surprinsă. Ultimul lucru la care s-ar fi așteptat din partea mea în clipa aceasta este acest ton al vocii, această zeflemea.

— Cred că așa ceva ar fi greu de uitat, spune ea.

— Poate, spun eu rece. Dar nu-ți amintești nici că ai fost răpită, nu-i așa?

Mă întorc cu spatele la Delia înainte de a vedea că am făcut încă și mai mult rău.

•

Se dovedește că acum Emma este cea care are nevoie de o pauză; cinci minute mai târziu, în timpul întreruperii, procuroarei i se rupe apa. Este dusă la spital cu ambulanța și procesul se suspendă pentru cinci zile.

Îi găsesc pe Delia și pe Fitz refugiați într-o sală de conferințe de la etaj, departe de marea dezlănțuită a reporterilor, care și-a dublat aparent numărul de azi-dimineață. Ea pare încă zguduită, dar de-acum este și supărată.

— Cum ai putut să-mi faci așa ceva? mă acuză ea. Ai inventat totul.

Clatin din cap și mă apropii de ea. Am senzația că, deși arată așa cum ar trebui să arate, Delia este un balon de săpun și, dacă mă apropii prea mult, ea va dispărea.

— Îți dau cuvântul meu de onoare, Dee, că nu a fost un plan ticluit pentru apărare. N-am știut că se va întâmpla așa ceva.

Când își ridică fața spre mine, mi se rupe inima.

— Atunci eu de ce n-am știut că s-a întâmplat?

Pentru că sunt laș, prefer să nu-i răspund.

— Trebuie să mă duc până la închisoare, spun blând. Trebuie să vorbesc cu tatăl tău acum.

Cu o strângere de mână pe umăr, menită să o încurajeze, ies din sală. Mă grăbesc să ajung peste drum, la închisoarea din Madison Street și cer să-l văd pe Andrew.

Trebuia să angajez un anchetator care să-i ia depoziția în loc să o fac eu însumi, apoi aș fi putut să pun la îndoială credibilitatea mărturiei lui și să salvez procesul. Nu scot niciun cuvânt, doar îl aștept să se așeze și să înceapă el dialogul.

— Acum ce urmează? întreabă el în cele din urmă.

— Ei bine, îi propun, ce-ar fi să-mi spui ce naiba a fost asta?

Își înnoadă mâinile pe suprafața zgâriată a mesei, urmărind cu degetul mare urmele de graffiti cu care este scris TUPAC 4 EVA.

— Ce fel de bărbat este acela care umblă cu o femeie măritată, o femeie care este în mod clar o bețivă și care are o fetiță mică? Fă tu socoteala, Eric!

— Andrew, îi explic frustrat, nu poți să arunci o fumigenă la sfârșitul procesului. De ce n-ai vorbit despre asta până acum? Ar fi constituit o apărare perfectă.

— Am reușit să-i ascund acest lucru atâția ani, ca să poată avea o viață normală.

Îmi trec mâinile prin păr.

— Andrew, nu avem nicio dovadă în acest sens. *Delia* nici măcar nu-și aduce aminte că s-a întâmplat.

Dar chiar în timp ce vorbesc, îmi amintesc cele mai mici detalii, indiciile care ar fi trebuit să-mi dea de gândit. De exemplu, momentul când am vorbit prima oară despre Victor și acuzația de atac: „L-am văzut, spusese Andrew, l-am privit cum o săruta”.

„Elise?” întrebasem eu și el ezitase o fracțiune de secundă, înainte de a încuviința dând din cap.

Sau fișele medicale pe care le citisem împreună cu Delia: concentrat pe mușcătura de scorpion, n-am acordat mare atenție comentariilor medicului despre faptul că pacienta s-a opus când i s-au scos hainele pentru a i se aplică tratamentul. Sau că o pacientă de patru ani avea infecție urinară.

— Ce urmează acum? repetă Andrews.

Ceea ce urmează este că Emma își va reveni după travaliu și naștere, și va depune o sesizare pentru ca mărturia lui Andrew să fie eliminată. Judecătorul va înclina să o accepte. Jurații – deja bănuitori, pentru că cine aruncă o asemenea bombă în ultimul minut, dacă nu un mincinos? – li se va cere să nu ia în considerație mărturia. Și Andrew, care efectiv a recunoscut răpirea din boxa martorilor, va fi condamnat.

Nu vreau să stea aici cinci zile, gândindu-se că va face pușcărie; măcar pentru intervalul acesta de timp îl pot proteja de propriul viitor. Așa că îl privesc în ochi și îl mint.

— Nu știu, Andrew.

Abia când plec de la închisoare îmi dau seama că nu sunt cu nimic mai bun decât el.

•

Când ajung acasă, este deja seară. Delia stă pe treptele rulotei și o mângâie pe Greta.

— Bună, îi spun îngenunchind în fața ei. Ești bine?

— Să-mi spui tu, zice ea, dându-și părul la o parte de pe față. Pentru că se pare că eu nu știu nimic despre mine însămi.

Când mă așez lângă ea, Greta se ridică și pleacă, de parcă ar ști că am preluat sarcina de a o sprijini.

— Unde este Sophie?

— Doarme.

— Și Fitz?

— L-am trimis acasă, spune ea.

Își strânge genunchii la piept și îi cuprinde strâns cu brațele.

— Știi câți oameni am întâlnit în munca mea, care mi-au spus că nici măcar nu-și dăduseră seama că se abătuseră din drum, decât când a fost prea târziu? Alpiniști care au luat-o pe un traseu greșit, turiști cu cortul care nu au citit corect harta – spun cu toții că se credeau a fi în altă parte.

Delia se uită fix la mine.

— Nu i-am crezut niciodată, până acum.

— Iubito, ascultă…

— Nu vreau să mai ascult, Eric. Nu vreau să mi se mai spună cine am fost. Vreau să-mi aduc dracului singură aminte.

Ochii îi înoată în lacrimi.

— Ce este *în neregulă* cu mine?

Întind mâna cu intenția de a o lua în brațe, dar în momentul când îi ating umerii, se crispează.

„El o mângâia pe spate…”

„Mâinile i-au alunecat sub fustă…”

Mă privește cu ochii în lacrimi.

— Sophie, spune ea. A fost cu el, singură.

— Ai ajuns acolo prima, îi spun, pentru că simt nevoia să o cred.

Ea lasă capul în jos, pierdută în gânduri.

— Dacă ai nevoie de mine, sunt înăuntru.

Își dă părul după urechi și încuviințează. Numai că, a găsi nu a fost niciodată o problemă pentru Delia. Ci a ști cum e să fii pierdut.

•

Alegerea este ceea ce ne definește ca ființe umane: aș putea să pun sticla jos în orice moment sau aș putea să continui până ce o golesc. Pot să-mi spun că știu ce fac; mă pot convinge singur că am nevoie de mai mult decât câteva înghițituri, pentru a aluneca într-un puț din care nu mai pot ieși la suprafață.

Și, Doamne, ce gust are! Fumul plin de funingine din fundul gâtului; arsura de pe buze. Felul cum alunecă printre dinți. După o zi ca asta, oricine ar avea nevoie să se mai destindă puțin.

Astă-seară, luna este palidă. Este atât de aproape de acoperișul rulotei lui Ruthann, încât îmi imaginez o clipă că s-ar putea agăța în colțul ei, de unde ar zbura apoi învârtindu-se ca un balon perforat.

De ce i se spune locuință mobilă, dacă nu pleacă niciodată nicăieri?

— Eric?

O aschie de lumină îmi sfâșie brațul, apoi piciorul, apoi jumătate din trup, când Delia deschide ușa.

— Mai ești acolo?

Reușesc să ascund sticla de whiskey în spatele gleznei, unde ea n-o poate vedea.

Se așază pe treapta din spatele meu.

— Voiam doar să-ți spun că te rog să mă ierți. Știu că nu este vina ta.

Dacă răspund, va simți mirosul de băutură în respirația mea. Așa că nu fac decât să las capul în jos, sperând că ea mă va crede copleșit.

— Vino înăuntru, zice luându-mă de mână, iar eu îi sunt atât de recunoscător pentru gest, încât mă ridic uitând de sticla ascunsă care se rostogolește în jos pe trepte.

— Ai scăpat ceva? întreabă Delia, dar când ochii i se obișnuiesc cu întunericul, vede eticheta. Vai, Eric, murmură ea, adunând în cele două silabe toată deziluzia care încape într-o sticlă.

Până reușesc să mă scutur de stupoare, ca să o pot urma înăuntru, ea a ridicat-o deja pe Sophie în brațe, așa adormită cum este. O cheamă fluierând pe Greta și își ia de pe masă cheile de la mașină.

— Pentru numele lui Dumnezeu, Delia, n-am luat decât o înghițitura înainte de culcare. Nu sunt beat, uită-te la mine. *Ascultă-mă.* Mă pot opri oricând vreau.

Ea se întoarce spre mine, cu fetița noastră prinsă la mijloc.

— Și eu la fel, Eric, spune ea și iese pe ușă.

N-o chem înapoi când se urcă în Explorer. Luminile de poziție din spate dansează pe șosea, ochii unui demon. Mă așez pe treapta de jos a rulotei și ridic sticla de whiskey, care a căzut într-o parte.

Este pe jumătate plină.

FITZ

Durează ceva până o instalez pe Sophie în camera mea de motel, cu Greta făcută covrig la marginea patului, ca o santinelă. Apoi, folosindu-mă de termoplonjorul care împarte priza din baie cu foehnul, fierb apă pentru ceai. Îi aduc o cană Deliei, care s-a așezat afară, pe unul din scaunele de plastic, cu fața la parcare.

— Ia să vedem, spune ea. În mai puțin de douăsprezece ore, am aflat că am fost abuzată în copilărie și că logodnicul meu a căzut din căruță. Presupun că dintr-o clipă într-alta voi descoperi că am cancer, nu crezi?

— Doamne ferește, îi spun.

— O tumoare pe creier.

— *Termină.* Mă așez lângă ea.

— Toate lucrurile acelea pe care le-a spus la tribunal, zice ea. Eric s-a auzit pe sine însuși vorbind?

— Nu știu dacă a vrut să facă ce-a făcut, recunosc eu. Cred că ar fi preferat să fie cel care voiai tu să fie.

— Vrei să spui că este greșeala *mea?*

— Nu. Așa cum nici cealaltă nu este greșeala tatălui tău.

Ea strânge din buze, pe urmă ia o înghițitură de ceai.

— Nu pot să sufăr când ai dreptate, spune ea. Apoi mai blând: Cum poți fi supraviețuitor, când nici nu ții minte războiul?

Îi iau cana de ceai din mână și îi așez palma cu degetele răsfirate peste a mea, apoi o răstorn, ca și când aș vrea să-i citesc viitorul.

Trasez linia vieții și linia dragostei; îmi plimb degetele pe cutele încheieturii ei.

— Nimic nu schimbă nimic, îi spun. Orice ar fi spus tatăl tău acolo. Ești aceeași persoană care ai fost înainte să fi vorbit el.

Ea mă împinge la o parte.

— Ce te-ai face dacă ai afla că ai fost fată, Fitz? Și că ai trecut prin operații și toate cele, iar tu nu-ți amintești nimic din toate acestea?

— Asta este o prostie, îi răspund, îmboldit de mândria mea masculină. Ar exista cicatrice.

— Ei bine, nu crezi că și eu am așa ceva? Ce altceva crezi că am mai uitat?

— Răpirea de către extratereștrii? glumesc eu.

— Nu, doar una făcută de oameni, spune ea cu amărăciune.

— Vrei să-ți povestesc amintirile mele din copilărie? Bunăoară, când tata o părăsește pe mama pentru o lună de zile, pentru că nu se poate abține să nu joace la cazinourile din Las Vegas? Sau aceea în care ea îl amenință cu un cuțit de bucătărie, spunându-i că n-o să-și aducă el niciodată, cât o trăi ea, târfa în casa ei, din nou. Sau poate o vrei pe aceea în care ea înghite tot flaconul de Valium, iar eu trebuie să sun la 911. O privesc insistent. Rostul vieții nu este să ții minte lucrurile neplăcute.

Amărâtă, se uită în jos.

— Este greu să afli în ce poți avea încredere. Asta-i tot.

Cuvintele ei mă îngheață.

— Delia, trebuie să-ți spun ceva.

— Că ai fost fată înainte de operație?

— Este ceva serios, îi spun. Eu am știut că Eric a început să bea din nou.

Se trage încet înapoi.

— Cum?

— Eram acolo, acum două zile, și am găsit sticla.

— De ce nu mi-ai spus? întreabă Delia rănită.

— De ce nu-ți spunem niciunul nimic? îi răspund. Te *iubim.*

Răspunsul meu trezește un uliu adormit: pasărea își ia zborul spre văzduhul nopții, țipând. Delia răsucește în minte cuvintele mele și pe urmă ridică privirea.

— Cum merge cartea despre mine? mă întreabă ea liniștită.

— N-am mai lucrat la ea, îi spun, deși mi s-a strâns gâtul, cât urechea acului. Am fost ocupat.

— Poate te pot ajuta eu să înaintezi, propune Delia și mă sărută din nou.

Se răsucește în brațele mele și, deși înțeleg că încearcă să se elibereze, am așteptat prea mult să se întâmple acest lucru. Îmi îngrop mâinile în părul ei și îi desfac coada de cal; trag de nasturii bluzei de la pijama, în care a venit îmbrăcată. Îmi semnez inițialele pe spatele ei.

Când începe să-mi desfacă centura de la pantaloni, o prind de încheietură. Nu putem intra în camera în care doarme Sophie, așa că o transport pe bancheta din spate a mașinii ei închiriate, parcate la un metru în fața noastră. Pare ridicol, adolescentin și, într-un fel, extrem de nimerit. Genunchii ni se lovesc de geamuri și picioarele ne încurcă și pentru că ea este Delia, izbucnim în râs. Când suntem întinși într-o parte pe banchetă, iar ea își strecoară mâna în pantalonii mei, și-i simt palma mătăsoasă mângâindu-mă, mi se oprește literalmente respirația.

— Sunt roșcat de la natură, îi spun cu voce tremurată.

— Nu asta verificam.

— Delia, întreb, pentru că, deși ea nu se cunoaște pe sine prea bine, eu am studiat-o toată viața, ești sigură că vrei să faci asta?

— Ești sigur că vrei să mă gândesc de două ori? răspunde ea și îmi acoperă buzele cu gura.

Există în mine un flux uriaș de care nu am fost conștient: îmi târăște tot sângele spre ea, mă face să strig când degetele ei îmi zgârie coapsele. Mă răsucesc și mă ridic deasupra, o aștept să deschidă ochii, ca să știe că sunt eu. Alunec în căldura ei violetă. Adun ritmurile pulsurilor noastre. Ne mișcăm de parcă am fost împreună dintotdeauna, ceea ce, dacă stăm să ne gândim, așa și este.

Apoi, luna se rotunjește peste capota mașinii ca o pisică leneșă și Delia moțăie în brațele mele. Nu-mi permit să adorm; îmi ajunge cât am visat la

acest moment. Așa începe povestea mea; așa se va sfârși a ei, dacă voi avea ceva de spus despre ea.

O oră mai târziu, se mișcă întinzându-se de-a lungul trupului meu.

— Fitz? întreabă Delia. Am mai făcut asta până acum?

Mă uit la ea.

— Nu.

— N-am crezut că uitasem, spune ea, dar zâmbește în scobitura gâtului meu.

Adoarme de această dată ținându-mă de mână și inelul cu diamant, primit de la Eric, mă taie în palmă ca o rană a Patimilor pe Cruce. Îmi dau seama că aș face asta pentru ea. Să mor. Să renasc.

DELIA

Când eram copii, Fitz era imbatabil la Scrabble. Îl scotea pe Eric din minți, pentru că el nu prea suporta să fie depășit la nimic de Fitz. Dar Fitz avea o memorie redutabilă și odată ce vedea un cuvânt, nu-l mai uita.

— Nu există cuvântul *linn,* se certa Eric, dar bineînțeles că dicționarul Webster îi dădea definiția: „cascadă”.

Personal, eu găseam că este uluitor pentru cineva de numai doisprezece ani să știe că *pyx* este un recipient folosit pentru azimă la comuniune. Dar Eric nu era obișnuit să iasă al doilea, așa că m-a pus să-l ajut să învețe cuvintele din dicționar.

Ne-am urmat drumul printre litere cu aceeași concentrare incredibilă pe care Eric o aplica la orice, când avea chef; eu compuneam teste de vocabular pentru Eric și îi puneam întrebări când venea să mănânce seara la noi.

— Voi doi o să fiți cel puțin așa la testele de admitere la colegiu, obișnuia tata să spună.

La trei săptămâni după ce am dat testul la engleză, era într-o sâmbătă și ploua.

— Hei, a propus Fitz, ca de obicei. Punem pariu că vă bat la Scrabble?

Eric s-a uitat la mine.

— Hm, ce te faci să crezi asta?

— Cele peste cinci sute șaptezeci de mii de șuturi pe care ți le-am tras în fund?

Fitz știa. În momentul în care Eric a pus jos literele J-A-R-L și a spus, într-o doară, că era cuvântul care desemna un nobil scandinav, lui Fitz i s-au aprins ochii. Tabla noastră era plină de cuvinte precum *larum* și *girn,* și *ghat,* și *revet*. În fine, când scorul era aproape egal, Eric a așezat cuvântul *valgus.* Fitz a început să râdă.

— Nu cred.

Triumfător, Eric i-a dat dicționarul. A așteptat până ce Fitz a găsit pagina potrivită. „Întors anormal în afară. Răsucit".

Fitz a dat din cap.

— M-ai avut, dar tot vei pierde.

Și a așezat cuvântul *fungible* pe scorul triplu, trecând în frunte.

— Ce înseamnă? am întrebat eu.

— Asta suntem noi, a spus Fitz. Caută în dicționar.

Am căutat. Mi-a plăcut cuvântul; suna de parcă puteai să-i tragi un pumn și să-l așezi astfel la locul lui, cum ai face cu o pernă, sau puteai să-l reții pe cerul gurii. Mă așteptam să însemne inseparabil, briliant, loial – oricare dintr-o sută de adjective care ni se puteau potrivi nouă, ca trio.

Fungible, am citit eu. „Interșanjabil."

•

Dimineață, când Sophie mai doarme încă, fac un duș în baia de motel a lui Fitz. El intră în timp ce eu îmi perii părul. Fără să rostească niciun cuvânt, îmi ia pieptenul din mână și îmi dă capul pe spate. Mai întâi mi-l descurcă, apoi trage pieptenul în lungul firelor de păr, din creștet până la capăt. Ochii ni se întâlnesc în oglindă, dar niciunul nu spune nimic; ne temem că orice cuvinte am alege, ele nu vor putea duce greutatea a ceea ce s-a întâmplat.

— Vrei să vin cu tine? mă întreabă.

Dau din cap că nu, legată încă prin frânghia cozii de cal, de pumnul lui.

— Vreau să ai grijă de Sophie.

I-am spus că trebuie să stau de vorbă cu Eric; nu i-am spus că mai întâi mă voi opri în altă parte.

În timp ce conduc, trăiesc încă o dată senzația că dorm în brațele lui Fitz, așa cum am simțit-o azi-noapte. Oricât de mult aș vrea să o atribui și pe aceasta unui lapsus, știu că nu este vorba de așa ceva.

Nu pot pune situația nici pe seama faptului că Eric bea.

Ceea ce am făcut a fost o greșeală, pentru că sunt logodită cu Eric.

Dar dacă *aceasta* este greșeala?

I-am întâlnit pe Eric și pe Fitz în același timp. Suntem prieteni toți trei de ani de zile. Dar dacă ceea ce îmi amintesc eu despre evoluția relațiilor cu ei doi este diferit de ceea ce s-a întâmplat în realitate? Dacă lucrurile pe care am ales să le țin minte s-au încurcat, cumva, în timp ce le-am recreat?

Dacă noaptea care a trecut nu a fost o greșeală… ci foarte corectă, în fine?

•

— Îți jur, spune mama imperativ, Victor n-ar fi făcut niciodată așa ceva.

Ne aflăm în curtea ei interioară, sub o stropitoare care are rolul de a contracara căldura înăbușitoare. Apa care țâșnește din sprinklere se evaporă imediat. Mă face să mă gândesc la primii ani ai vieții mele, aceia care au dispărut înainte ca eu să fi avut șansa să-i văd cu adevărat.

— Știi ceva? îi spun obosită. Eu chiar nu știu pe cine să mai cred.

— Poate pe tine însăți?

Dă din cap.

— Te-ai gândit vreodată că motivul pentru care nu-ți amintești nimic din… *toate acestea…* poate fi faptul că ele nici nu s-au întâmplat? Știu că eu sunt ultimul om la care ai căuta credibilitate, Delia, dar tatăl tău… n-a fost *aici.* Obișnuiai să te ții după Victor în curtea din spate, să-l ajuți să planteze grădina – te țineai după el ca un cățel. N-ai fi făcut asta dacă el te-ar fi rănit, nu-i așa? Suspină. Poate tatălui tău i s-a părut că a văzut ceva, deși nu a văzut. Poate ai spus tu ceva într-o zi și el nu a înțeles. Sau poate că era doar gelos, pentru că alt bărbat își petrecea timpul lângă tine și i-a fost teamă că ai să-l înlocuiești.

Îmi dau brusc seama că toți mint. Amintirile sunt ca o natură moartă, pictată de zece studenți diferiți: unele vor fi pe fond albastru; altele roșii; unele vor fi abstracte, ca la Picasso, și altele opulente, ca la Rembrandt. Unele vor fi văzute de aproape și altele de la distanță. Amintirile se găsesc în ochiul celui care le posedă; nu există două la fel.

În momentul acesta vreau să fiu cu Sophie. Vreau să ne scoatem pantofii și să alergăm prin nisipul roșu; vreau să atârn cu capul în jos de barele de gimnastică. Vreau să ascult glumele pe care le face, fără poante la final; vreau să o simt cum se strânge lângă mine când ajungem să traversăm strada. Vreau să construiesc amintiri noi, în loc să le caut pe cele vechi.

— Trebuie să mă duc acasă, îi spun deodată.

Mama se ridică în picioare, dar îi spun să nu mă conducă. Ea ezită, nesigură, și apoi se apleacă să mă sărute pe obraz. Nu stabilim o legătură

adevărată.

Ies prin poarta laterală și înaintez pe aleea de pietriș spre mașină. Tocmai am descuiat-o, când apare o camionetă. Victor coboară și ne privim fix unul pe celălalt, într-o stare aproape palpabilă de stânjeneală.

— Delia, spune el, n-am făcut ceea ce spune el.

Mă uit la el, pe urmă deschid ușa mașinii mele.

— Așteaptă.

Își scoate șapca de baseball și o ține în fața lui.

— Nu ți-aș fi făcut niciodată rău, spune el sincer. Elise nu putea avea copii – eu știam asta – și a fost o binecuvântare că avea deja unul pe care îl puteam împărți cu ea. Știu că tu nu-ți aduci aminte, dar eu da.

Mă privește în ochi, cu ochii lui solemni, negri; gura îi tremură, încerc să-mi imaginez cum mă țineam după el în timp ce sădea plantele, așezând pietricele albe grămadă în jurul cactușilor. În mintea mea încep să aud numele unor plante și animale în spaniolă: *el pito, el mapache, el cardo, la garra del Diablo* – ciocănitoare, raton, ciulin, Ghiara Dracului.

— Erai ca fata mea, *grilla,* spune el, stânjenit de tăcere. Și te-am iubit ca un tată, nimic mai mult.

„Grilla”.

Îl privesc cum plantează lămâiul. Am obosit tot dansând în jurul lui. Vreau să facem deja limonadă. „Cât o să dureze”, îl întreb. „O vreme”, răspunde el. Mă așez în fața lui, să-l privesc. „Voi aștepta”. El vine și mă ia de mână. „Vino, *grilla,* spune el. Dacă o să stăm aici așa de mult, mai bine să luăm și ceva de mâncare”. Mă ridică pe umeri. Mă prinde cu mâinile de coapse, ca să mă țină bine. Mâinile lui sunt ca fluturii pe interiorul coapselor mele.

Cu degetele tremurând, bâjbâi să nimeresc încuietoarea portierei.

— Delia? întreabă Victor. Te simți bine?

— Cuvântul acela, *grilla,* îi spun și vocea îmi iese ca un fluierat slab, ce înseamnă?

— *Grilla*? repetă Victor. Greier. Este… cum să spun… un cuvânt de alint.

De la distanță, mă trezesc că încuviințez cu o mișcare a capului.

•

Nu mă surprinde să-l găsesc pe Eric dormind; nu este decât ora nouă dimineața. Îl găsesc în pat, în rulotă; cu sticla goală lângă el. Este dezbrăcat, pe jumătate acoperit cu cearșaful.

Mă aplec și îl trag de pe el. Eric se ridică în capul oaselor, clipind des când îi intră lumina în ochii injectați.

— Iisuse Hristoase, murmură el. Ce faci?

Preț de o clipă am impresia că suntem cu trei ani în urmă și aceasta este una dintre sutele de ocazii când intru în cameră și îl găsesc pe Eric după o noapte de beție. Atunci aș fi pus la fiert o oală de cafea și l-aș fi târât sub duș. Cu trei ani în urmă aveam un întreg arsenal de tehnici de a-l trezi din beție imediat. Cu toate acestea niciuna dintre ele n-a reușit cu viteza celei pe care o folosesc azi.

— Eric, îl anunț, mi-am amintit.

10.

Amintirea este singurul drum spre casă.

Terry Tempest Williams, citată în Listen to Their Voices,
Capitolul 10, de Mickey Pearlman (1993)

ERIC

În sistemul judiciar al Statelor Unite, memoria are un istoric plin de pete. Pentru o vreme, recuperarea memoriei a fost în mare vogă – adulții se duceau la terapeuți, care le plantau terenul pentru traume care în realitate nu existaseră. Sute de oameni apăreau pe neașteptate și îi acuzau pe lucrătorii din domeniul ocrotirii minorilor de abuzuri și de satanism, iar amintirile lor erau acceptate ca mărturii și tratate ca fapte. Pe la mijlocul anilor 1990 însă, curentul a început să se schimbe. Judecătorii se fereau de amintirile recuperate, spunând că acestea nu erau valabile decât dacă erau sprijinite și de dovezi independente.

Întâmplător, am întârziat douăzeci și opt de ani pentru așa ceva. Totuși, este vorba despre dovezi noi și să fiu al naibii dacă nu voi reuși să le impun. Delia mi-a furnizat o listă întreagă de amintiri, cele care dau năvală furioase, acum că zăgazul pare să se fi rupt: lămâiul, în integralitatea lui. O pereche de boxeri care îi aparțineau lui Victor, desenați cu pești albaștri. Cum se așeza pe marginea patului ei și îi ridica apoi cămășuța, s-o frece pe spate. Victor care îi cerea să-și dea jos lenjeria și să se atingă singură.

Trebuie să o folosesc ca pe oricare altă dovadă. Dacă mă gândesc la ea prea mult, îmi vine să omor pe cineva.

Îi trimit Emmei flori la secția de obstetrică a spitalului. Pe cartea de vizită scrie: „Delia a început să-și amintească situațiile în care a fost abuzată. Consideră aceasta o înștiințare, căci vreau să folosesc aceste amintiri în proces”. Două zile mai târziu ea solicită o audiere tip 702, pentru a ataca temeiul științific al dovezilor.

Suntem în sala de judecată, dar audierea are loc cu ușile închise, doar cu judecătorul și avocații; fără presă și fără juriu. Emma poartă tot o rochie de gravidă, care arată ca o pungă goală la nivelul pântecului.

Alison Rebbard, martorul expert al Emmei, este specialist în probleme de memorie și a lucrat la mai multe universități din Ivy League. Are o față îngustă, accentuată de ramele metalice roz ale ochelarilor și este obișnuită cu boxa martorilor.

— Doamnă doctor Rebbard, întreabă Emma, cum funcționează memoria?

— Creierul nu-și poate aminti totul, spune ea. Pur și simplu nu are atâta capacitate de stocare. Uităm cea mai mare parte din ceea ce se întâmplă, inclusiv evenimente care au fost probabil importante la vremea lor. Dar, lucrurile care rămân *într-adevăr*… ei bine, acestea nu sunt ca imaginile de pe o bandă înregistrată. Sunt memorate doar fragmente minime de informație, iar când ne amintim ceva, mintea noastră luminează automat amintirea, inventând detalii bazate pe experiențe similare anterioare. Memoria reconstruiește; ea este influențată de starea de spirit, de circumstanțe și de o sută de alți factori.

— Așadar, o amintire se poate modifica în timp?

— Este foarte probabil. Dar, interesant este faptul că mutațiile sunt reținute. Distorsiunile ajung să facă parte din amintire atunci când ea va reveni în viitor, cu alte ocazii.

— Înseamnă că unele amintiri sunt adevărate, în timp ce altele sunt false? întreabă Emma.

— Da. Și unele sunt un amestec din cărțile pe care le-am citit sau din filmele pe care le-am văzut. Unul dintre studiile mele, de exemplu, s-a ocupat de copiii de la o școală care a fost atacată de un pistolar. Chiar și copiii care nu se aflau în perimetrul școlii la momentul respectiv și-au amintit că au fost acolo în timpul atacului… o amintire falsă, inspirată probabil de povestirile auzite de la prieteni și de la buletinele de știri.

— Doamnă doctor Rebbard, întreabă Emma, există un consens privind vârsta de la care este capabil copilul să rețină amintiri traumatizante?

— În general, spunem că evenimentele care au avut loc înainte de vârsta de doi ani nu vor fi ținute minte de copil, iar amintirile dinaintea vârstei de trei ani sunt rare și nesigure. Cei mai mulți cercetători cred că abuzul grav după vârsta de patru ani va rămâne, cu siguranță, până la maturitate.

— Delia Hopkins nu a fost la terapeut, dar spune că și-a recuperat amintirile, explică Emma. Vă surprinde acest lucru?

— Nu, dat fiind ceea ce mi-ați spus despre acest caz, răspunde doamna doctor Rebbard. Pregătirea pentru acest proces și mărturia însăși ar putea-o forța să retrăiască scenarii ipotetice. Ea se întreabă de ce ar fi luat-o tatăl ei;

se întreabă dacă ar fi putut exista ceva în trecutul ei care să precipite aceste evenimente. Este imposibil să spunem dacă în realitate ea își amintește într-adevăr aceste lucruri sau dacă doar vrea să și le amintească. Și într-un caz, și în celălalt, ar fi o explicație pentru o perioadă din viața ei pe care nu o înțelege și care ar justifica îndeosebi comportamentul tatălui ei.

— Aș dori să ne referim mai ales la amintirile pe care domnișoara Hopkins pretinde că le-a recuperat.

— Obiecție, spun eu, această audiere se referă numai la posibilitatea de a le admite, onorată instanță. Ar fi prematur ca expertul statului să judece precizia amintirilor, fără să audă depoziția care le conține și cum le-a trăit martora.

Cu alte cuvinte, „trebuie să acceptați mai întâi dovezile mele".

Judecătorul Noble mă privește peste ochelarii lui cu jumătăți de lentile.

— Este domnișoara Hopkins aici, să depună mărturie?

„Nu, pentru că abia dacă mai vorbește cu mine".

— Nu astăzi, onorată instanță, spun cu glas tare.

— Ei bine, asta este problema *dumitale,* fiule. Vom accepta oferta dumitale de a aduce dovezi cu privire la amintirile pe care le-ar avea de mărturisit în ședință cu public și îi vom permite doamnei Wasserstein să continue.

Emma se apropie de boxa martorilor.

— În prima presupusă amintire, spune ea, domnișoara Hopkins își aduce aminte că domnul Vasquez purta boxeri cu desene de pești albaștri. În a doua presupusă amintire, domnul Vasquez vine în dormitorul ei seara și o mângâie pe spate. În cea de a treia, el îi cere să-și dea jos lenjeria și să se atingă. Este o dovadă condamnabilă, în opinia dumneavoastră?

— Adesea vedem un subiect venind la terapeut cu câteva imagini traumatice disparate, ca fragmentele unei fotografii în alb și negru. Acestea sunt ceea ce noi numim amintiri deteriorate.

— Nu este posibil, doamnă doctor, ca domnișoara Hopkins să-și aducă aminte că l-a văzut pe domnul Vasquez în boxeri, pentru că, la fel ca orice copil de pe planetă, a intrat peste el în baie?

— Absolut.

— Și dacă motivul pentru care el a intrat noaptea în camera ei a fost nu pentru a-i face rău, ci pentru a o liniști după un coșmar?

— Este foarte plauzibil, de asemenea, este de acord Rebbard.

— Iar în privința celei de a treia, dacă a existat un motiv medical pentru cerere, bunăoară, dacă copilul a avut o infecție cu o ciupercă și Domnul Vasquez a vrut ca ea să-și dea cu cremă în zona respectivă?

— În acest scenariu, subliniază doamna doctor Rebbard, el face tot ce poate pentru a *n-o* atinge. Problema aici este că nu dispunem de întreaga amintire, de întreaga poveste. Din păcate, n-o are nici domnișoara Hopkins. Ea privește o coadă în dungi și strigă că se gândește la un tigru, dar ar putea fi vorba doar de o pisică domestică.

•

Eu nu am un martor expert; nu mi-aș fi putut permite să am, chiar dacă aș fi anticipat necesitatea. În schimb, am petrecut ultimele două zile cercetând studii de psihiatrie și rezumate juridice, încercând să găsesc ceva, orice, cu care să o încui la interogatoriu pe experta statului.

Mă apropii de doamna doctor Rebbard cu mâinile în buzunare.

— De ce ar dori Delia să inventeze o amintire atât de dureroasă?

— Pentru că beneficiul colateral depășește acest lucru, explică psihiatrul. Devine un cârlig în care își agață pălăria juriul și îl achită pe tatăl ei.

— Reprimarea se definește ca uitarea selectivă a materialelor care produc durere, nu-i așa? întreb eu.

— Da.

— Nu este un act voluntar.

— Nu.

— Puteți explica disocierea, doctore?

Ea dă din cap că da.

— Când omul trece printr-o stare de teroare sau printr-o durere, percepțiile sunt alterate. Atenția se concentrează pe momentul prezent și pe supraviețuire. Când atenția se îngustează în acest fel, distorsiunea perceptivă poate fi mare, incluzând desensibilizarea la durere, încetinirea scurgerii timpului și amnezia. Unii psihiatri sunt de părere că îndepărtarea anxietății poate conduce la revenirea în memorie a faptelor, adaugă ea, dar eu nu sunt de această părere.

— Chiar dacă *dumneavoastră* nu împărtășiți această convingere, amnezia disociativă este o stare psihiatrică valabilă, nu-i așa?

— Da.

— De fapt, ea este într-adevăr menționată în DSM-IV, biblia diagnozei psihiatrice.

Mă aplec peste pupitrul apărării și citesc cu glas tare.

— „Amnezia disociativă se caracterizează prin incapacitatea de a aduce în memorie informații personale importante, de obicei de natură traumatică, care este prea profundă pentru a putea fi explicată prin uitarea obișnuită”. Aceasta pare să fie o descriere a Deliei Hopkins, nu-i așa?

— Da.

Continui să citesc:

— „Ea se manifestă de obicei ca un spațiu gol, raportat retrospectiv în readucerea în memorie a unor aspecte din istoria de viață a individului. Încă o dată, este punctul din centrul țintei”.

— Așa se pare.

— „… în ultimii ani a crescut numărul cazurilor raportate de amnezie disociativă care implică traume din copilărie anterior uitate”. Bingo. Mă uit la ea. Acest manual cuprinde numai diagnosticele care provin din date empirice, strânse pe parcursul mai multor ani de zile și din observații clinice, corect?

— Da.

— Și este considerat un document conservator?

— Da.

— Folosiți acest manual în activitatea profesională, nu-i așa?

— Da, dar ca instrument analitic, nu ca unul juridic. Experta înclină capul. Știți când a fost scris manualul DSM-IV, domnule Talcott?

Înghețși mă uit la coperta cărții.

— 1993?

— Exact. Înainte ca apariția terapiei pentru memoria reprimată să fi condus la sute de condamnări false pentru abuzuri sexuale.

„Au”.

— Prin ce diferă amintirea „atrasă” de amintirea recuperată, doamnă doctor?

— Există un curent de gândire potrivit căruia amintirile legate de momentele traumatice sunt la fel de anormale ca și momentele respective în sine și nu au aceleași asocieri pe care le au alte amintiri, ceea ce înseamnă că sunt mai greu de evocat în minte. Dar prin același raționament, indiciile specifice traumelor ar putea reuși să atragă aceste amintiri.

— Adică, o amintire „atrasă” nu este implantată, ca să zicem așa. Ea există cu adevărat și a așteptat momentul potrivit pentru a se elibera?

— Exact.

— Puteți da un exemplu?

— Un subiect poate auzi o armă declanșându-se în imediata proximitate și își aduce brusc aminte de o împușcătură care, cu ani în urmă, l-a ucis pe tatăl său, când acesta stătea lângă subiect.

— Nu este adevărat că acest scenariu se apropie de felul în care Delia Hopkins și-a recuperat amintirile, doamnă doctor?

Psihiatrul dă din cap afirmativ.

— Și nu este posibil, doamnă doctor, să existe un loc în care se poate retrage amintirea, până ce este pregătită să apară din nou – dintr-un motiv sau altul? Recuperarea unei amintiri nu ar putea veni nu din recreare… ci dintr-o misiune de căutare și recuperare?

Cuvintele îmi amintesc, desigur, de Delia.

— Presupun că da, domnule Talcott.

Trag aer adânc în piept.

— Nu mai am alte întrebări.

•

Emma se ridică din nou în picioare.

— În conformitate cu modul de a raționa al apărării, dacă domnișoara Hopkins și-a recuperat amintirile evenimentelor dintr-o copilărie traumatică, atunci când a existat ceva care să le atragă, cum ar fi mărturia în instanță, nu ar fi rezonabil să aibă aceeași reacție în fața unor stimuli de atragere similari?

— Teoretic, este de acord doamna doctor Rebbard.

— Atunci, de ce nu s-au revărsat amintirile și în legătură cu răpirea? întreabă Emma, iar eu obiectez. Nu mai am întrebări.

Mă apropii din nou de doamna doctor Rebbard.

— Dar dacă nu este vorba despre o traumă? întreb eu.

— Nu sunt sigură că înțeleg…

— Dacă pentru Delia, răpirea nu a fost un act înspăimântător? Dacă a resimțit-o ca pe o ușurare, o ieșire din situația de abuz sexual? În acest caz, doamnă doctor Rebbard, amintirea răpirii nu ar fi fost atrasă de mărturia depusă de tatăl ei, nu-i așa?

De această dată doamna doctor Rebbard îmi oferă un zâmbet larg.

— Presupun că nu, domnule avocat, spune ea.

Emma îmi arată fotografii cu fiul ei, când revine judecătorul cu decizia.

— Problema aici este dacă putem uita evenimente care s-au petrecut, spune judecătorul Noble și dacă ne putem aminti evenimente care nu au

avut loc. Subiectul, desigur, este plin de implicații. Orice decizie aș lua și orice le-am spune juraților, ne vom confrunta cu o situație în care jurații le va fi foarte greu să separe propriile sentimente de evenimentele aduse în discuție. Judecătorul se uită la Emma. Cea mai mare tragedie a acestui proces ar fi să mai credem încă o minciună de-ale lui Andrew Hopkins. Iar așa cum stau lucrurile, dovezile nu sunt suficient de solide pentru a justifica reținerea. Apoi se întoarce spre mine. Iau o hotărâre legală aici, dar nu pot lua una emoțională. Sunt foarte sigur că hotărârea mea nu te va face foarte fericit, fiule. Dar vreau să știi minte că, deși aș putea respinge tot ce se va întâmpla de aici înainte, nu pot retrage ceea ce s-a spus deja. Poate că în New Hampshire judecătorii nu formulează sentința chiar în acești termeni, dar aici, în Arizona, așa facem. Și vreau să știi, domnule Talcott, că, dacă socotești acest caz depinde de această dovadă, eu mă aștept ca dumneata să te descurci foarte bine și fără ea.

Judecătorul se ridică și iese; Emma îl urmează. Eu rămân câteva momente în sala goală. Dacă lucrurile nu s-ar fi schimbat, m-aș duce acasă și i-aș spune Deliei că am pierdut audierea. I-aș repeta, cuvânt cu cuvânt, ce a spus judecătorul și i-aș cere să interpreteze aceste cuvinte. Am diseca performanța mea până ce ea ar ridica mâinile în sus și ar spune că așa nu ajungem nicăieri.

Nu se va întoarce diseară, presupun. Și tot nu ajungem nicăieri.

ANDREW

Delia este ultima persoană care intră în sala de judecată înainte să se închidă ușile. Poartă o rochie galbenă și are părul ridicat de pe ceafă; îmi amintește de o floarea-soarelui înaltă, minunată. Am atât de multe să-i spun, dar este mai bine să o fac la urmă, în orice caz; când probabil voi avea încă un motiv să-i repet că-mi pare rău.

Eric, de lângă mine, se ridică în picioare pentru a se adresa juriului.

— Știți ce este iubirea, doamnelor și domnilor? întreabă el. Nu înseamnă să faci ceea ce așteaptă de la tine omul pe care îl iubești, înseamnă să faci ceea ce el *nu* așteaptă. Înseamnă să treci dincolo de ceea ce ți s-a cerut și să te ridici deasupra acestui lucru. Aceasta este acuzația care i-ar putea fi adusă lui Andrew Hopkins, să știți. Pentru acest lucru ar pleda vinovat, cu mâna pe inimă. Procuroarea vă va vorbi despre respectarea regulilor. Va folosi cuvinte precum „răpire”. Dar nu a avut loc nicio răpire; nu s-a folosit forța.

Iar cât privește regulile, știți că există întotdeauna și excepții. Ceea ce este posibil să *nu* știți este faptul că același lucru se aplică și literei legii.

Eric se îndreaptă spre juriu.

— Judecătorul vă va spune că, dacă veți găsi că Andrew a comis toate elementele unei răpiri, dincolo de orice dubiu, atunci ar trebui să-l condamnați. Nu înseamnă că sunteți *obligați* să-l condamnați, ci că ar trebui. De ce nu spune judecătorul că *trebuie* să-l considerați vinovat? Pentru că nu poate. Dumneavoastră, ca jurați, dispuneți de ultima autoritate și de puterea de a condamna sau de a nu condamna – orice s-ar întâmpla.

— Obiecție! spumegă Emma Wasserstein. La bară!

Cei doi avocați se apropie de judecător.

— Onorată instanță, avocatul le spune juraților că pot să anuleze întreaga acuzație dacă așa vor, reclamă procuroarea.

— Știu, zice judecătorul Noble fără nuanță. Și nu pot face nimic în această privință.

Când Eric revine, arată uluit; nu cred că se aștepta să scape astfel, înghite și se întoarce din nou cu fața spre juriu.

— Legea este prudentă și își alege cuvintele cu grijă. Iar uneori, cu bună intenție, deschide ușa pentru diferența dintre regulă și rațiune. Aveți de făcut o alegere, doamnelor și domnilor. Unele alegeri nu sunt ușor de făcut. Cele pe care le-a făcut Andrew nu au fost ușoare, nici cele pe care le face legea nu sunt ușoare și, sper eu, alegerea dumneavoastră nu va fi una ușoară.

•

Emma Wasserstein este atât de supărată, încât mă aștept să-i sară scântei din călcâie.

— Se pare că domnul Talcott a stat prea mult timp lângă clientul său, spune ea juriului, pentru că tocmai v-a mințit. V-a spus că nu este vorba despre o răpire, pentru că nu s-a folosit forța. Ei bine, nimeni n-a întrebat-o pe Bethany Matthews dacă voia să plece. Poate că el nu a legat-o cu bandă adezivă și nu a aruncat-o în spatele mașinii, ca s-o ducă în New Hampshire, dar nici nu a fost nevoit s-o facă. I-a spus unui biet copil nevinovat că mama lui murise. El i-a făcut atât de mult rău acestui copil, smulgându-l din casa mamei, încât ar fi fost același lucru dacă îl lega și îi punea căluș. A folosit o bandă adezivă emoțională, iar Andrew Hopkins a fost aici maestru.

Emma se întoarce să mă privească.

— Dar el nu a afectat viața unei singure victime. Acest act grăbit, egoist a făcut două victime – Bethany Matthews și pe mama ei, Elise, care a așteptat

douăzeci și opt de ani să-și vadă copilul dispărut. Acest act grăbit, egoist i-a oferit totul lui Andrew Hopkins – copilul, custodia deplină și libertate în locul pedepsei… până acum.

Emma se îndreaptă spre juriu.

— Ca să-l găsiți pe Andrew Hopkins vinovat de răpire, trebuie să fiți de acord că el a luat copilul fără a avea autoritatea să facă acest lucru și că l-a făcut prin forță. Andrew Hopkins însuși a spus din boxă că, într-adevăr, și-a răpit fiica. Mai clar de atât nu se poate. Da, așa cum a spus domnul Talcott, regulile nu se potrivesc întotdeauna. Domnul Talcott a subliniat că legea spune că ar trebui să condamnați, dacă sunt întrunite toate condițiile, dar că nu sunteți *obligați* să o faceți. Ei bine, permiteți-mi să vă spun de ce lucrurile nu sunt chiar atât de simple, cum le consideră dumnealui.

Ea vine spre Eric.

— Dacă am trăi într-o lume în care regulile ar fi dominate de emoții, ne-am afla într-un loc cu adevărat neplăcut. De exemplu, aș putea să fac acest lucru – fără să ezite, Emma ia servieta lui Eric și o duce la masa ei – pentru că îmi place mai mult decât a mea. Și, dacă aș putea să vă conving că, din punct de vedere emoțional, am un motiv întemeiat să-mi placă mai mult decât a mea, atunci ce mai, ați avea motiv să spuneți că mi se permite să fur servieta.

Se întoarce la Eric, îi ia paharul cu apă și îl bea până la fund.

— Dacă am trăi în lumea domnului Talcott, aș putea veni la el și i-aș putea bea apa, pentru că sunt o mamă care alăptează și îl merit. Dar știți ceva? O lume de acest fel ar fi în același timp locul în care violatorii ar putea face ce doresc, pentru că așa le-a venit în momentul respectiv.

Emma se apropie din nou de juriu.

— Ar fi genul de lume în care, dacă cineva ar fi stăpânit de mânie, ar fi în regulă să comită o crimă. Și ar fi genul de lume în care, dacă cineva v-ar putea convinge că nu a fost vorba decât despre un act de eroism, v-ar putea fura copilul de lângă dumneavoastră pentru douăzeci și opt de ani. Ezită. Eu nu trăiesc într-o asemenea lume, doamnelor și domnilor. Și sunt convinsă că nici dumneavoastră.

*

Cât timp juriul deliberează, eu și Eric ne ascundem într-o mică sală de conferințe. El comandă, sandviciuri cu carne de vită de la un restaurant și mestecăm în tăcere.

— Mulțumesc, îi spun după o clipă.

El ridică din umeri.

— Și mie îmi era foame.

— Vreau să spun, pentru că m-ai reprezentat.

Eric clatină din cap.

— Nu-mi mulțumi.

Mai mușc o dată; înghit.

— Mă bazez pe tine să ai grijă de ea.

El se uită în jos, privindu-și mâinile, pe urmă lasă deoparte sandviciul.

— Andrew, răspunde Eric, cred că s-ar putea să fie viceversa.

•

În mai puțin de trei ore suntem chemați înapoi, pentru verdict. Când intră jurații, încerc să le citesc pe chipuri, dar sunt de nepătruns și niciunul nu se uită în ochii mei. Este acesta un semn de compasiune? Sau de vinovăție?

— Acuzatul este rugat să se ridice în picioare.

Cred că nu am fost niciodată mai conștient de vârsta mea decât sunt în acest moment. Îmi este aproape imposibil să mă țin pe picioare; îmi dau seama că mă sprijin de Eric, chiar și încercând să stau drept și să fiu curajos. Când nu mai pot să suport, întorc capul și o caut pe Delia din priviri la galerie. Mă agăț de chipul ei, punctul nodal, în timp ce restul lumii se prăbușește în jurul meu.

— Ați ajuns la un verdict? întreabă judecătorul.

O femeie cu păr roșcat și cârlionțat dă afirmativ din cap.

— Da, onorată instanță.

— Care este verdictul?

— În cazul *Statul Arizona* împotriva lui *Andrew Hopkins,* îl găsim pe acuzat nevinovat.

Sunt conștient că Eric nu-și mai încape în piele de încântare, că Chris Hamilton ne bate pe amândoi pe umăr. Încerc să găsesc destul aer să respir. Și pe urmă vine Delia, mă cuprinde în brațe și își lipește fața de pieptul meu. Mă țin tare și mă gândesc la ceva ce a spus Eric, imediat după pledoaria de încheie. „Nu este o apărare în adevăratul sens al cuvântului, a murmurat el, dar uneori atât este tot ce avem”.

Uneori mai și funcționează.

Se produce agitație, când reporterii se întrec pentru a auzi declarația lui Eric. Treptat mulțimea se dă la o parte pentru a-i face loc să treacă Emmei Wasserstein. Ea dă mâna cu Eric și cu Chris, și pe urmă se apleacă să-i

restituie lui Eric servieta. Dar când face acest gest, ajunge suficient de aproape de mine pentru a-mi șopti:

— Domnule Hopkins, spune ea, un adevăr rostit numai pentru urechile mele, și eu aș fi făcut la fel.

FITZ

Încerc să găsesc o ieșire prin spate, pe care am putea-o folosi ca să plecăm, când apare Delia și se aruncă în brațele mele. Încă nu m-am obișnuit cu acest lucru; așa că orice gând conștient și orice plan rațional îmi zboară de îndată din minte, pentru că nu fac decât să mă bucur de atingerea ei.

— Felicitări, spun în părul ei.

— Vreau să-i spun lui Sophie, anunță ea. Vreau să-i spun ei și pe urmă vreau să mă duc direct la aeroport și să iau primul avion spre New Hampshire.

„Și pe urmă ce se va întâmpla?” Delia, atât de fericită pentru verdict, nici măcar nu s-a apropiat suficient cu picioarele de pământ, ca să-și amintească tot ce rămâne în urmă. Este reconfortant să știi că bomba atomică nu a căzut pe casa ta, dar tot trebuie să cureți dărâmăturile o vreme, pentru a-ți elibera drumul.

După cum se dovedește, eu nu vreau să scriu povestea vieții ei. Vreau un serial.

— Nu te mai gândi, spune Delia, același sfat pe care i l-am dat și eu ei, cândva.

Se repede înainte și mă sărută jubilând, exact în momentul în care Eric apare de după colț.

Ea nu-l poate vedea. Eu sunt cel care stă cu fața spre partea opusă a sălii. Dar ea se desprinde de mine, când îi aude vocea.

— Oh, spune el liniștit. Asta era. Se uită la mine, pe urmă la Delia. Încercam să vă găsesc, murmură el. Eu… Dă din cap și se întoarce.

— Rămâi aici, îi spun Deliei și alerg după Eric.

— Așteaptă.

El se oprește, dar nu se întoarce.

— Putem sta de vorbă?

Eric ezită, dar pe urmă se duce lângă perete și se așază pe jos. Mă așez lângă el. În ciuda ușurinței pe care am avut-o întotdeauna cu cuvintele, nu

găsesc nimic să-i spun pentru a salva situația.

— Lasă-mă să ghicesc, zice Eric. N-ai vrut niciodată să se întâmple așa.

— La naiba, ba da, am vrut. Am dorit-o încă de când ați început să ieșiți împreună.

Surprins, Eric clipește uitându-se la mine și apoi chiar râde ușor.

— Știu.

— Știai?

— Pentru Dumnezeu, ești la fel de subtil ca Hiroshima, Fitz. Oftează. Cel puțin n-am pierdut și fata, *și* procesul.

Mă uit în podea.

— Întâmplător, n-am vrut să se întâmple așa.

— Ar trebui să te bat măr.

— Poți să *încerci.*

— Da, spune Eric liniștit. S-ar putea s-o fac. Pe urmă ridică ochii și se uită la mine. Dacă eu nu pot avea grijă de ea, nu m-aș gândi la altcineva mai potrivit să-mi ia locul.

Ezită și, când vorbește din nou o clipă mai târziu, vocea îi este încărcată de speranță.

— O să renunț la băutură, promite el. De data aceasta pentru totdeauna.

— Vreau s-o faci, îi spun. Mi-ar plăcea.

Eric va fi cu noi – poate nu foarte des, poate nici măcar în același cartier, poate nu de la început. Dar suntem trei: niciunul dintre noi nu acceptă că poate fi altfel.

Zâmbește și părul îi cade peste sprâncene.

— Ai grijă ce-ți dorești, spune Eric. Mi-am făcut temele în privința răpirilor.

Mai rămânem câteva momente așezați, deși într-adevăr nu mai este nimic de spus. Situația este nouă și pentru mine, o întreagă conversație care se desfășoară în tăcere, pentru că inima are limba proprie. Voi ține minte ce spune Eric, deși nu articulează niciun cuvânt. Îi voi spune și ei.

DELIA

Mai există o persoană care a rămas în sala de judecată, pentru că nu dorește să se confrunte cu uraganul presei care o așteaptă dincolo de uși. Mama rămâne la capătul sălii, cu mâinile împreunate în față.

— Delia, spune ea, mă bucur pentru tine.

Stau la treizeci de centimetri de ea, întrebându-mă ce ar trebui să-i spun.

— Presupun că te vei întoarce la tine acasă. Zâmbește ușor. Sper că putem ține legătura. Poate vei mai veni în vizită. Vei fi întotdeauna binevenită la noi.

„La noi." Aluzia la Victor mă face să mă crispez. Eric zice că putem încerca să-l dăm în judecată pe Victor, dacă statutul prescrierilor nu a expirat încă, iar acesta va fi un proces cu totul nou. Oricât de mult aș dori să-l fac să plătească, o parte din mine dorește doar să-l lase în urmă. Dar mai mult decât atât, vreau ca mama să mă creadă. Vreau ca măcar o dată ea să se gândească la mine, și nu la ea însăși.

— El mi-a făcut rău, îi spun de-a dreptul. *Chiar* mi-am amintit. Dar *tu* nu… așa că nu se putea întâmpla, nu-i așa?

Ea dă din cap că nu.

— Asta nu este…

— Adevărat? termin eu propoziția și simt cuvântul amar pe limbă, înainte să-l înghit. Am vrut să fii mama mea. Mi-am dorit o mamă cu toată ființa mea.

— Dar sunt mama ta.

Mă gândesc ce s-ar întâmpla dacă cineva, oricine, ar atinge-o pe Sophie. N-ar conta despre cine ar fi vorba – Victor, bărbatul din lună, Eric – l-aș omorî. Un țurțur înfipt în inimă, o mașină plină cu monoxid de carbon. N-ar respira de două ori dacă s-ar atinge de fiica mea; aș găsi o cale să-i fac rău, care să nu se vadă, așa cum ar fi făcut el cu ea.

Iar dacă Sophie ar fi cea care ar veni să-mi spună așa ceva, eu aș asculta.

În această privință, mă deosebesc de mama mea. Și pentru acest lucru, sunt deosebit de recunoscătoare.

Când o privesc, nu simt regret sau tristețe și nici măcar durere în sufletul meu; nu simt nimic.

— Aș vrea să-ți spun că știu că ai făcut tot ce ai putut, zic încet, dar nu pot.

În copilărie, ceea ce mi-a lipsit era atât de mult peste ceea ce am avut. Mama – mitică, imaginară – era o zeiță, o eroină fantastică și o mângâiere, toate laolaltă. Dacă aș fi avut-o pe ea, cu siguranță ea mi-ar fi adus răspunsul la toate problemele; dacă aș fi avut-o pe ea, ea ar fi fost rezolvarea pentru tot ce ieșise prost în viața mea. Mi-au trebuit douăzeci și opt de ani pentru a fi în stare să recunosc că sunt bucuroasă că n-am cunoscut-o pe mama până acum. Nu pentru că mi-ar fi distrus viața, așa

cum se temea tata, ci pentru că în felul acesta nu a trebuit să fiu martoră la cum și-a distrus-o pe-a ei.

Durerea mamei este atât de profundă, încât fisurează placa de gresie de sub picioarele ei; face să se reverse apa din fântâna din spatele nostru.

— Delia, spune ea și ochii i se umplu de lacrimi, mă străduiesc.

— Și eu. O iau de mână: un compromis, un rămas-bun.

Poate nu există nimic mai mult de atât.

•

Eu și Eric stăm în anticamera Închisorii din Madison Street și așteptăm să fie completate documentele tatei. Sunt atentă să păstrez o mică distanță între noi, chiar și atunci când suntem înghesuiți de alții. Distanța se mișcă odată cu noi și mă împiedică să mă ating de el. Dacă se întâmplă o singură dată, nu voi fi în stare să rezist.

Urmărim o defilare de infractori; prostituate care încearcă să-i copleșească pe gardieni; membri ai unor bande, care sângerează din răni deschise; beți care dorm prin colțuri și mai strigă în somn.

— Știi, spune el după câteva minute, aș putea rămâne aici o vreme.

— La *închisoare*?

— În Arizona. Nu este chiar atât de rău, pe bune. Și am cel puțin un judecător care mă place. Ridică indiferent din umeri. Chris Hamilton mi-a oferit o slujbă.

— Chiar așa?

— Da. Imediat după ce mi-a tras un perdaf pentru că nu i-am spus că sunt alcoolic.

Mă uit în jos, la mâinile mele.

— Nu de aceea am făcut-o, să știi.

— Exact de aceea ai făcut-o, mă corectează el. Și de aceea te iubesc.

Bagă mâna în buzunar și scoate o hârtie cu o adresă mâzgălită pe ea.

— Aceasta este următoarea întrunire a Alcoolicilor Anonimi. Mă duc diseară.

Ochii mi se umplu din nou de lacrimi.

— Și eu te iubesc, îi spun. Dar nu pot duce povara.

— Știu, Dee.

— Acum nu știu exact ce vreau.

— Și asta știu, spune Eric.

Îmi șterg ochii.

— Ce să-i spun lui Sophie?

— Că am spus că așa este mai bine pentru mama ei.

Îmi ia mâna și își trece degetul mare peste încheietura mea.

— Pentru numele lui Dumnezeu, dacă am învățat ceva în procesul acesta este că singura cale de a te părăsi cineva este să vrei tu. Iar eu nu fac asta, Dee. Poate așa pare azi sau mâine, sau poate chiar și peste o lună, dar într-o zi te vei trezi și vei vedea că în tot acest timp cât ai fost plecată, n-ai făcut decât să te îndrepți înapoi, spre locul din care ai plecat. Iar eu voi fi acolo, te voi aștepta.

Se apleacă înainte și mă sărută o dată, ușor ca o pană, pe buze.

— Nu înseamnă că nu te las să pleci, murmură el. Doar că am suficientă încredere că te vei întoarce.

Când stă în picioare este atât de înalt, încât blochează razele de soare. O clipă îl văd numai pe el, când iese pe ușă.

•

Plecăm de la închisoare și o luăm spre autostradă. Dar în loc să mă întorc la Fitz și la Sophie, virez la dreapta la prima ieșire și trag pe marginea drumului, într-un nor de praf. Pentru prima oară uni permit să mă uit la tata, să mă uit la el cu adevărat, de când a început procesul.

Vânătăile de pe față sunt pe cale de vindecare, dar nu va mai avea niciodată nasul drept. Părul nu i-a crescut uniform, după ce a fost ras. Stă cu brațele strâns încrucișate, de parcă n-ar ști prea bine ce să facă cu tot spațiul de pe locul din față și chiar dacă nisipul devine insuportabil, el tot nu ridică geamul pe partea lui.

— Probabil ai câteva întrebări pentru mine, spune el.

Privesc în altă parte, peste întinderea deșertului. Sunt porci mistreți acolo undeva și coioți, și șerpi. Sunt o mie de pericole. Poți călca pe un furtun de grădină și să sfârșești în comă; poți mânca o ciupercă otrăvitoare și mori. Siguranța nu este niciodată absolută, oricâte precauții ți-ai lua.

— Ar fi trebuit să-mi spui despre Victor.

Rămâne tăcut minute bune și pe urmă se freacă cu palma pe obraz.

— Ți-aș fi spus, zice el. Dar sincer, nu știu dacă a fost adevărat.

Rămân cu gura căscată, fără să mă pot mișca, fără să pot respira.

— *Poftim?*

— N-am avut nicio dovadă, doar că… așa *am simțit.* N-am putut risca să te las acolo cu el, dar nici nu mă puteam duce la poliție cu o suspiciune.

— Dar ceea ce ai văzut pe fereastră?

El dă din cap.

— Nu sunt sigur că am văzut ceva, Delia, sau doar m-am convins singur că am văzut, odată cu trecerea anilor. Cu cât trecea timpul, cu atât mai mult mă întrebam dacă nu cumva mă grăbisem să trag concluzii greșite. Și aveam nevoie să cred că nu greșisem, pentru că în felul acesta puteam să justific faptul că fugisem cu tine.

Închide ochii.

— Se dovedește că, dacă vrei cu tot dinadinsul să fie ceva adevărat, poți să rescrii adevărul în felul acela, în mintea ta. Poți chiar să începi să crezi în el.

— Ai mințit depunând mărturie? reușesc eu să întreb.

— Mi-a ieșit… pur și simplu. Și când s-a întâmplat – chiar dacă mi-am dat seama că ar putea fi salvarea mea –, m-am simțit îngrozitor. Pe urmă însă, m-am gândit că poate mă vei ierta, spune el. Am trăit treizeci de ani fiind cine nu eram, pentru tine. Așa că, poate nu te-ar fi deranjat să trăiești o săptămână fiind cine nu erai, pentru mine.

Nu-i spun tatei despre amintirile care mi-au revenit, despre Victor; amintiri care nu au fost niciodată povestite în instanță; amintiri care ar fi validat intuiția lui de demult. Nu mă gândesc la ce știu și la ce am desenat în mintea mea. Nu există un singur adevăr, există zeci. Provocarea constă în a-i face pe toți să se pună de acord asupra unuia.

Așa că formulez singura întrebare care a mai rămas cu adevărat.

— Atunci, de ce m-ai luat?

Tata se uită la mine.

— Pentru că, spune el simplu, mi-ai cerut tu.

„Stau în mașină pe locul din față, cu picioarele urcate pe bord. Închid ochii ca să nu mai văd panglica de drum din fața noastră și mă prefac că ar fi atât de ușor să dispar. Te rog, tati, spun eu. Nu mă duce încă acasă”.

Când deschid ochii, a început să plouă. Degete bat în capotă și ridic geamurile mașinii. Dacă viața nu se definește prin oamenii cărora le aparții sau prin locul din care vii, prin dorințele pe care le-ai avut sau prin cei pe care i-ai pierdut, ci, în locul lor, prin timpul pe care îl petreci trecând de la fiecare din aceste repere la următorul?

Mă uit la tata și îi pun întrebarea pe care mi-a pus-o el în urmă cu exact o viață.

— Unde te-ai duce, dacă te-ai putea duce undeva?

Zâmbetul lui mă luminează. Conduc spre est, spre Sophie, spre casă. Urmez o procesiune de stâlpi de telefon, care stau cu brațele întinse,

mărșăluind spre orizont. Ei își continuă drumul, să știi. Chiar dacă tu nu vezi încotro.

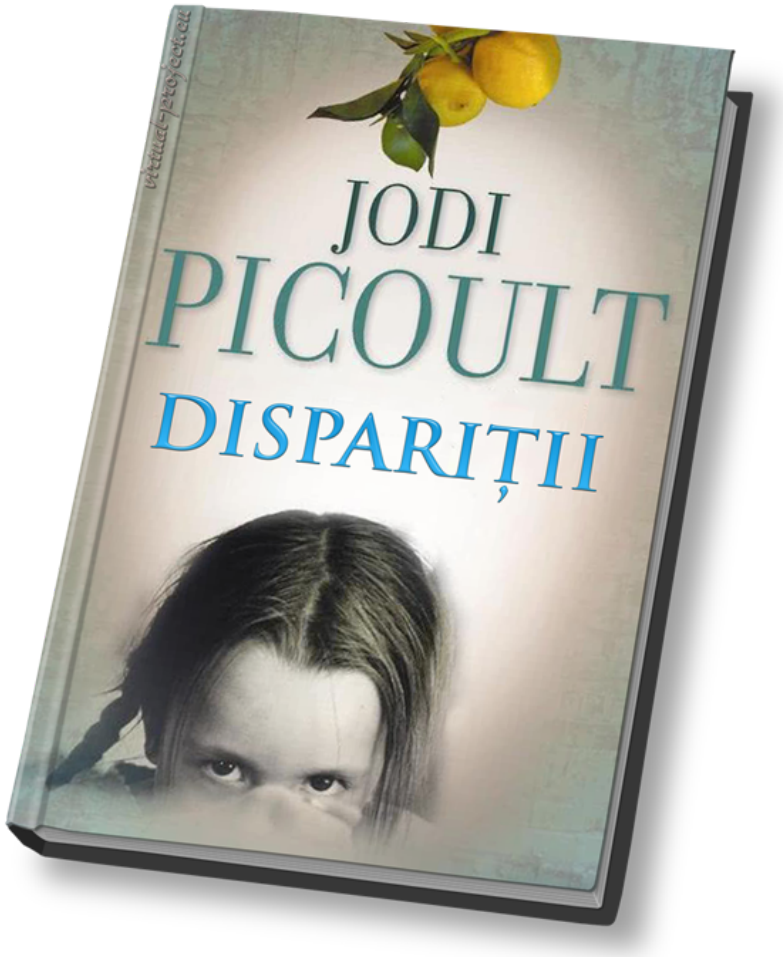

virtual-project.eu

Notes

[←1]
Warts, în engleză, în original.

[←2]

Sirop de arțar încălzit la o anumită temperatură și turnat apoi pe un strat de zăpada, pentru solidificare. Se consumă cu murături, care reduc din dulceață, sau cu gogoși. Desert tradițional de primăvară, la vremea culesului arțarilor. (n.tr.).

[←3]

Sportivă americană care a lansat un stil de pieptănătură. (n.tr.).

[←4]

Din *Războiul Stelelor* (n.tr.).

[←5]

Personaj din versurile pentru copii, pe care îl sperie un păianjen, (n.tr.).

[←6]

Comedie de situații la televiziunea americană, populară în anii 1960 (n.tr.).

[←7]

Echipe de polițiști însoțiți de câini, care veghează la siguranța publică în Statele Unite. (n.tr.).

[←8]

Tipologii feminine de mare popularitate pentru publicul american, cu implicare în domenii dintre cele mai variate: arta culinară, cercetări psihosociale, seriale de televiziune, jurnalistică. (n.tr.).

[←9]

„Nu-ți face griji, fii Hopi”. Hopi sunt o populație de aborigeni din America, de aproximativ 7.000 de persoane, care trăiesc mai ales într-o rezervație în nord-estul Arizonei. Jocul de cuvinte este derivat din zicala „Nu-ți face griji, fii fericit” *(happy).* (n.tr.).

[←10]

Abreviere pentru sindrom premenstrual (n.tr.).

[←11]

Universul unui joc de copii, devenit un reper cultural în Statele Unite, pentru că fiind foarte simplu și nesolicitând abilități de lectură sau aritmetice din partea copiilor, este printre primele jocuri la care pot avea ei acces. (n.tr.).

[←12]

Numele propriu poate fi și substantiv comun, însemnând „concis”. (n.tr.).

[←13]
Balta Gâștii.

[←14]

Organizație ai cărei membri sunt considerați de autoritățile din Statele Unite vinovați de violență, trafic de droguri, furturi și extorcări. Membrii clubului susțin însă că sunt doar niște pasionați de motociclism, care se întrunesc pentru diverse manifestări de grup. (n.tr.).

[←15]

Produs medicamentos pentru copii (n.tr.).

[←16]

Sindrom respirator acut sever (n.tr.).

[←17]

Wow, interjecție, apoi în ordine, pisică, câine și da (n.tr.).

[←18]

Prescurtare frecventă în limbajul copiilor, echivalând cu „mami” în limba română (n.tr.).

[←19]

Grup de americani care se îndreptau spre Vest, în goana după aur din anii 1840, care, rămânând captivi în zăpezile din Siena Nevada, au recurs la canibalism. (n.tr.).

[←20]

Personajul principal al unor programe culinare de televiziune (n.tr.).

[←21]

Cuvinte obținute în limba engleză prin anagramare, creând un efect imposibil de transpus în limba română prin același procedeu. (n.tr.).

[←22]

Poezie pentru copii, extrem de populară, care povestește aventurile unui păianjen. (n.tr.).

[←23]

Nume care sunt atribuite persoanelor neidentificate.

[←24]

Firmă producătoare de rulote (n.tr.).